

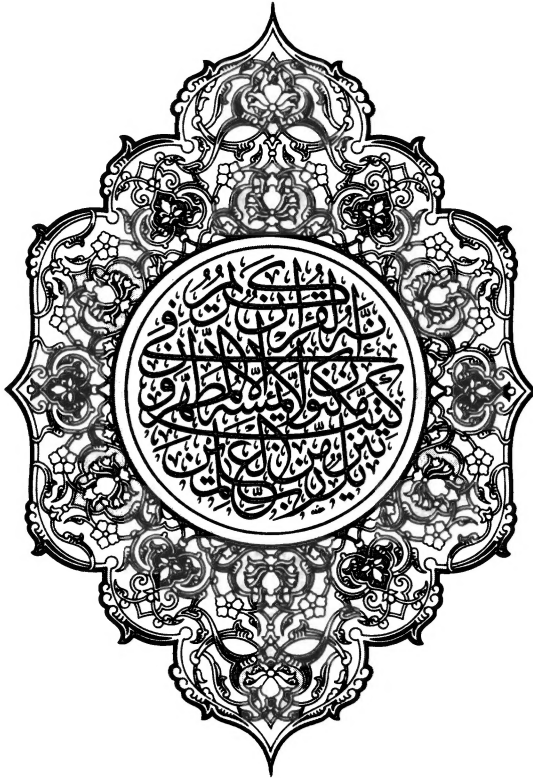
الفهرست

و ترجمه مکانیه به

اللغة الإيرانية

الطبعة

لَا تُخْرِجُوا الْكُفْرَ وَالْإِثْمَ وَالْجِلْدَ وَالْأَنفُسَ

Aya somi yogo ko kini tomboken sangkai a Qur'an a sesela an agoso
kiya iranona ko manga Ma'ana niyan na so peshakodo ko dow a
Haram - sii sa Makkah ago sa Madinah - asi King Fahd bin Abdul Aziz
Al Saud a dato sa Kingdom of Saudi Arabia.

تَقَرَّبَ بِالْأَرْطَبَاءِ هَذَا الصَّحْفِ الشَّرِيفِ وَرَبِّهِمْ مَعَايِهِ
سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْمَلَائِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الْمُتَكَلِّمَةِ
مَلِكِ الْمَلَائِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الْمُتَكَلِّمَةِ

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ، ١٤٢٢هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى اللغة الإيرانية الفلبينية -
المدينة المنورة .

١٠٨٨ ص ، ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

١- القرآن - تراجم

٢- اللغة الفلبينية - تراجم

٢٢/٠٠٥٠

ديوي ٤٩٩,٢١٨٢٤١

رقم الإيداع : ٢٢/٠٠٥٠

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

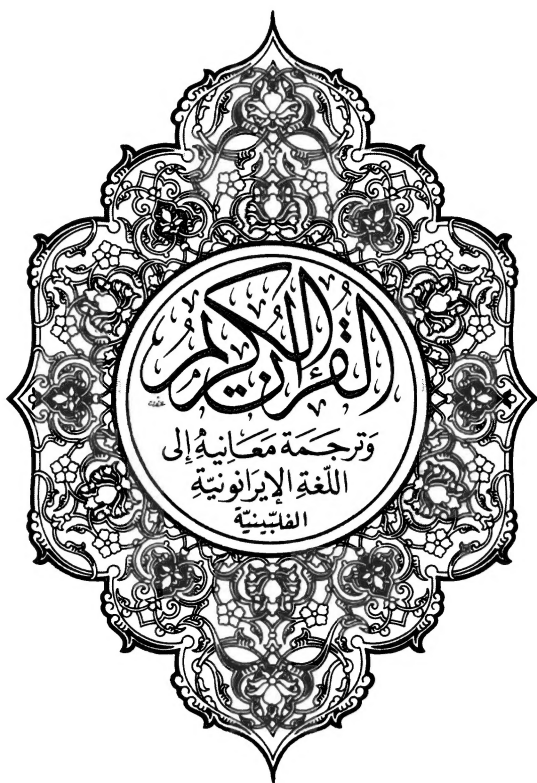
So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema ana
iron Ko basa
a iranon sa pilimpinas.

Iniranon i:
SHEIK ABDULAZIZ GUROALIM SAROMANTANG

**KING FAHD COMPLEX FOR THE PRINTING
OF THE HOLY QUR'AN
Madinah, K.S.A.**

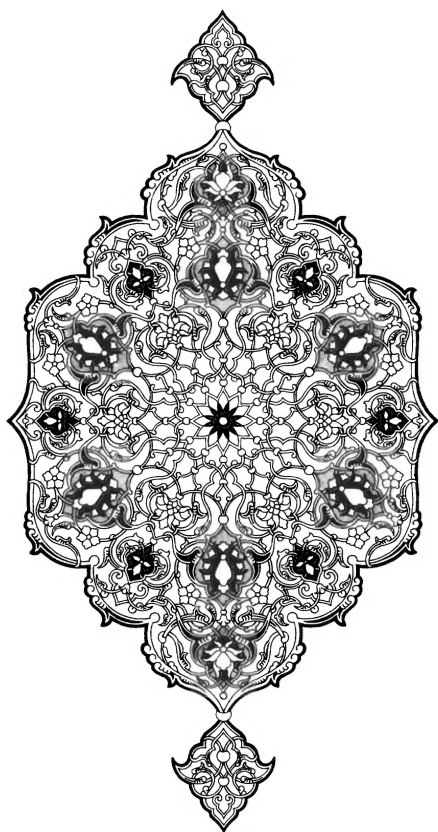

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

Mojamma al Malic Fahd ko kipetomboken ko Qur'an a sesela'an

مقدمة

مقدمة معالي الشيخ : صالح بن عبد العزيز آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم :
﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ۝ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى أَشْرَفِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ ، نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ، الْقَائِلِ :
« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ » ۝ .
أما بعد :

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين ، الملك فهد بن عبد العزيز آل سعود ، حفظه الله ، بالناية بكتاب الله ، والعمل على تيسير نشره ، وتوزيعه بين المسلمين ، في مشارق الأرض ومغاربها ، وتفسيره ، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم .

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية ، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ : « بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً » .

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الإيرانية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة باللغة الإيرانية لإخواننا لغات الفلبين التي قام بها الشيخ عبد العزيز غرو عالم سارو منتانج ، وراجعها من قبل المجمع كل من : الشيخ عبدالله حاج علي منيب والشيخ فاروق سعد الدين عبد الرشيد . وفي هذا المقام إنا لنشكر مؤسسة الشيخ عبدالعزيز غرو عالم سارو منتانج لإذنها للمجمع بإعادة طبعها .

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم ، وأن ينفع به الناس .

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز ، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم ، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص . ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله .

والله الموفق ، وهو الهادي إلى سواء السبيل ، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pamkasan

Inisorat o maporo I Pangkatan a **Sheikh: a si Salih Bin Abdul Aziz Al-Alshiek**, a Wazer ko So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad, a Olowan a Tomitikai Langon sa Al-Majammah.

so Titho a Podi na Ruk o Allah a Kadnan o langowan o Ka-adun, a Kikatharo si-i ko Kitab iyan a Susula-an:

﴿... فَذَجَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ .

aya ma-ananiyan: Sabnar a miyaka o ma Rekano a po-on ko Allah so Sindao a Maliwanag, go so Kitab a Qur'an a Marayag.

go so Salawat na go so Sananga Kalilintad na San ko Pangolo o mga Nabi na go so mga Sogo o Allah, agiyoto so Nabitano a Mohammad, a khikatharo ko:

« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ »

aya ma-ananiyan: aya Mapiya rukano na so Tao a piyaganad iyan so Qur'an na Sarta a ini pamangundao niyan.

na si-i ko oriya nanan:

na so King golalanun ko mga Sogoan o Dato a so **Khadim Al-Haramain Was Sharifain a si AL-Malik Fahd bin Abdul Aziz Al-Saud**, siyapun sukaniyan o Allah, makapantag ko kasiyapa ko Kitab o Allah a so Qur'an, go so kang galbuka ko kalbod a kaphaka dayamang iyan, na go kapumbumbaraon ko dolondolonan o mga Moslim sa Subangan Sudupan ko liyawao lopa, goso Kapthafsiraon Diron kapma-anai, nago kiptogalinun

ko mga ma-ana niyan ko pimbarang a mga Basa sa Donya.

go paratiya pun a Wazarat AL-So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad sa Al-Mamlakat Al Arabia Al-Saudia ko ka khakailangana ko kiptogalinun ko mga Ma-ana o Al-Qur'an Al-Karim si-i ko kalangolangowan o mga Basa sa Donya na didun Mipundarainon ka para malbod so kapkasabotaon o mga Moslim a aya basa iran na Kuna oba Basa a Arab, go so kapaka moayan o kapanampai a isosogo rukitano si-i anan ko katharoo Nabitano ❸:

« بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً »

Aya ma-ananiyan: Panampai niyo Rakun so mini talingomako Rukano sa apiyabo sasatiman a Ayat.

GoPananakawan ko mga pagaritano a khi Basa ko Basa a Muranao (Iranon) na iphaka piya a ginawa a Mojammah Al-Malik Fahd a Putombok ko Qur'an a Susula-an sa Al-Madinah Al-Munawwarah so Kipaladniyan kom Batiyaon a Susula-an si-i sa giyang kai a Qur'an a Initogalin ko Basa a Muranao (Iranon) sa Pilimpinas, a Ping gal buk i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim Saromantang**, go inimpidan anan a maka phapasod sa Al-Mojammah ko omani isa ki **Al-Shiek Abdullah Hadji Ali Monib**, a go si **Al-Shiek Faruok Sa'doddin Abdul Rashid**.

go si-i sa giyang kai a darpa na matamata-an a Sukami na phanalamatan ami so Mo-assasah i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim saromantang** ko kiya bugai niyan sa Idin sa Al-Mujammah macasabap kokini tombok non pharoman.

na go phanalamatan ami so Allah ko kiya bugai niyan sa Tawfiq ko kiya Pasad a giyang kai a Galbuk a Mala a

so pang ninta badun a baloi niyan a tolabos si-i rukaniyan a Allah a Maginawa na go macang gai a gona ko mga manosiya.

na matamata-an a sukami na magugudam ami a mata-an a giyan kai a kini togalinun sa mga ma-ana a giyang kai a Al-Qur'an Al-Karim-sa apiyapun i kiya panamariron mimpid-na mababaloi dun a di niyan makakawa so thito a mapumama-ana o Qur'an a Susula-an a so thithothitho dun a mang gogonanao o katharo sa Qur'an anan a Mo'jizat, go so mga ma-ana a so pukhi bugai ang kanan a kinitogalinunon na badun anan giyanan i taman a miya oma pandapat o ilmo o tomiyogalinon ko sabot iyan ko Kitab o Allah a Susula-an, go pukhi sogaton so nganin a pukhi sogat ko galbuk o Manosiya langolangon a pud ko karibat na go so kap khakorangiron.

na misabap san na pang nin ami ko langowan a puphaka batiya sa giyang kai a initogalin sa basa Muranao a kapaki sabotiniyan si-i sa Mojammah Al-Malik Fahd Litiba-at Al-Moshaf Al-Sharif bil Madinah Al-Monawwarah ko Khato oniyanon a pud ko Ribat odi na sobra ka para miyoman ko ipagimpidon ko kithomboknon shasaroman ko phaka talingoma a masa o miyog so Allah.

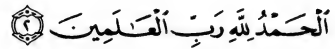
so Allah i pumbugai sa Taofiq go sukaniyan i putoro ko lalan a Mathitho, Hai Allah na tarima-angka rukami ka matamata-an a Suka na thithothitho a puphakanug a go thithothitho a matao.

Surah Al-Fatiha-1

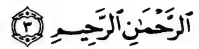
1. Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

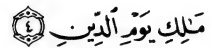
2. So Bantogan na ruk o Allah, a Kadnan o manga Kaadun;

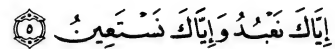
3. A Masalinggagao, a Makalimo-on;

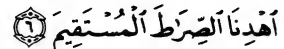
4. A Phapa-ar ko Alongan a Kapamalas.

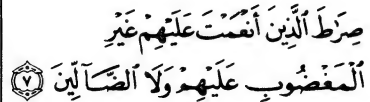
5. Suka bo i Phushowasowatun Nami, go Suka bo i Phanguniyan Nami sa tabang.

6. Nggonana-owa Kamingka ko okit a Maka-o ontol,

7. So okit o siran a ini Kalimo o Ka siran, salakao ko Kiyararangitan Ka siran^[1], go salakao ko Mithataridadag^[2].

[1] go dika ming ka baloya a pud ko manga tao a miyokit ko lalan a puka rangitan ka siran a siranoto so kiya tokawaniran so bunar na dairan golalanun, go siran so mga Yahodi.

[2] go dika ming ka mbaloya a pud ko mithataridadag, a siranoto so da matoro ko lalan na dairan mato-on so lalan, go siranoto so manga christian.

Surah Al-Baqarah-2**سُورَةُ الْبَقَرَةِ**

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Kati-i so Kitab; a da-a sangka a madadalumon, a Torowan, ko Khipanananggila;

3. A siran na Paparatiyayaan niran so da Mapayag, go Ipuphamayandug iran so Sambayang, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipupha-mumugai ran;

4. Go siran na Paparatiyayaan niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad), go so Initoron ko Miya-ona an Ka, go so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i Thatakna ko Torowan, a pho-on ko Kadnan niran, go siran man i Phamakasulang sa Maliwanag.

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, na mulagid kiran o Piyaka-iktiyar Ka siran antawa-a Dangka siran Pakaiktiyara; ka di siran bo Pharatiyaya.

7. Tiyotopan o Allah so manga poso iran go so kanug iran, na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى

لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ

قَبْلِكَ وَيَا آخِرَةَ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ

أَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ

kiyatagowan so manga kailai ran sa pilus; go adun a bagiyen niran a siksa a lubi a mala.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Piyaratiyaya mi so Allah a go so Alongan a Maori; a kuna a ba siran Mapaparatiyaya.

9. Pulimpangun niran so Allah go so Miyamaratiyaya, na da-a Pukhalimpang iran a rowar ko manga ginawa iran, sa di ran mai-inungka!

10. Katatagowan so manga poso iran sa gudamun; na inomanan siran o allah sa gudamun: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus, sabap ko Kiyapamokhag iran.

11. Go amai ka Pitharo kiran: A di kano Phaminasa ko Lopa, na Tharo-on niran: A sukami na giya-bo a Kapuphangompiya mi!

12. Tanodan, ka Mata-an! A siran i Puphamaminasa, na ogaid na di ran Mai-inungka.

13. Go amai ka Pitharo kiran: A Paratiyaya kano sa lagid o Kiyaparatiyaya o (saba-ad ko) manga Manosiya: Na Tharo-on niran: A ino kami Pharatiyaya sa lagid o Kiyaparatiyaya o manga lalong?-Tanodan, ka Mata-an! A siran i manga lalong, na ogaid na di ran katawan.

وَعَلَىٰ أَنْبَرِهِمْ غَسَوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتِيهِمُ الْآخِرُ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَادِعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنْتُمُ كَمَا ءَامَنَ السَّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السَّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

14. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami; na igira-a miyakandod siran ko manga Olowan niran, na Tharo-on niran: A Mata-an! A sukami na pud iyo: go aya bo oto a kowan na giya di kiran kapagizawizawa.

15. so Allah imbadal kiran ko di-ra kapagizawizawa ko miya maratiyaya, go tataalikun Niyan kiran ko gi-i ran Kandarowaka; a gi-i siran Muromparompak.

16. Siran man so inipamasa iran ko kadadag so Torowan: Na da makalaba so Kiyandagang iran, go da siran makakudug sa ontol,.

17. Aya ropa-an niran na lagid o miniyag sa Apoi; na kagiya a kasindawan niyan so muliliyotaon, na piyadung o Allah so Sindao kiran go inibagak Iyan siran ko manga lilibotung. Na di siran Phakailai.

18. (Siran) na manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di siran ndun phakandod.

19. O di na lagid o miyasogat a mabagur a Oran a pho-on ko kawang: A kadadaluman sa manga lilibotung, go Dalundug go Kilat: Pukhi-olun niran so manga Tindoro iran ko manga Tangila iran pho-on

وَإِذْ الْقَوَّالُ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا
وَإِذَا حُلُّوا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا
مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ﴿١٤﴾

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالََةَ
بِالْهُدَىٰ فَمَا رَیَحَتْ يَجْزُرُهُمْ
وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا
أُضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ
وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَةٍ لَا يَبْصُرُونَ ﴿١٧﴾

صُمُّ بِكُمْ عَمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَةٌ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصْدِعُهم فِي ءَاذَانِهِم
مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

ko manga Parti, ka kaluk iran ko Kapatai. Na so Allah na Katatang-kalan Niyan so da Pamaratiyaya!

20. Maito bo na so Kilat na masinggaot Iyan so manga kailai ran; oman Niyan siran Kasindawan, na makalalakao siran non, na igira-a Mikhunum kiran, na makathan-gun siran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khailang Iyan so Kanug iran go so manga Kailai ran; ka Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Hai manga Manosiya! Showasowata niyo so Kadnan niyo, a so Miyadun rukano a go so miyanga-o ona an niyo, kaangkano Makapananangila;

22. So Inadun Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go so Langit a atup; a go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na ini sabap Iyan non a Kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; na di kano Phangumba-al sa manga saginda o Allah a sukano na katawan niyo (a da-a saginda Niyan).

23. Na o ba kano shasangka ko (Qur-an a) Initoron Nami ko Ori-pun Nami, na mba-as kano sa Surah a lagid Iyan; go tawaga niyo so manga Katohanan niyo (a mama-katabang rukano) a salakao ko Allah, amaika sukano i manga bunar.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشْوَافِهِمْ وَإِذَا أظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾

24. Na amai ka di niyo Manggo-laola-go di niyo dun Mapunggolao-la-na Pananggila-i niyo so Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator,-a ini thiyakap ko di Phamaratiyaya.

25. Na Puphamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a manga Sorga, A Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig. Oman siran ro-o natan sa Onga a Pagupur, na Tharo-on niran: A giyai so (lagid o) inunat rukutano a miya-ona, na Phagowitun kiran noto a makapushasaginda-i: go adun a bagiyan niran ro-o a manga Karoma a manga Soti; sa ron siran non ndun Makakakal.

26. Mata-an! A so Allah na di Niyan phakamawagun so kambaal sa ibarat, apiya rungiti go so lawanon. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya na katawan niran a Mata-an! A Sukaniyan so Bunar, a pho-on ko Kadnan niran; na so puman so da Pamaratiyaya na giiran Tharo-on: A antona-a i a antapan o Allah sangka-i a ibarat? Madakul a Pundadagun Niyan sa sabap saya, go madakul a Puthoro-on Niyan sa sabap saya; na da-a ndadagun iyan sa sabap saya, a rowar ko manga songklid,-

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا
النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارُ
أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا
مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي
رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهِمْ مُتَشَبِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

﴿٢٦﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ
مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا
الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
مَثَلًا بَلْ يَضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي
بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا
الْفَاسِقِينَ ﴿٢٧﴾

27. Siran na Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah ko oriyen o kiya-ilot iyan, go Puphanuphudun niran so ini Sogo o Allah a kapaka-khakamputa-a on, go Puphaminasa siran ko Lopa: Na siran man na siran so manga logi.

28. Andamanaya idi niyo Kapharatiyaya-a ko Allah?-A aya butad iyo na Ma-atai, na Inoyag kano Niyan; oriyen niyan na Mbono-on kano Niyan, na oriyen niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko Akhirat); oriyen niyan na Ron kano bo Phakandoda.

29. Sukaniyan so Inadun Niyan a ruk iyo so madadalum ko Lopa langon; oriyen niyan na siyangor Iyan so Langit, na Pithaong Iyan Siran Phiyapiya a Pito a manga Langit; go Sukaniyan na so lango-wan taman na katawan Niyan.

30. Na gowani, na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magumba-al Ako si-i ko Lopa sa Khalifa. Na Pitharo iran: A ino Ka on Pagumba-al sa tao a Phaminasa-on go Phamakaragirai ron ko manga rogo?-A Sukami na Iputhasbik Ami so Podingka go Pushotin Nami Suka? Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na katawan Ko so di niyo katawan.

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧﴾

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمُوتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْوَى إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

31. Na Inindao Niyan ko Adam so manga ngaran langon; oriyen niyan na siyandig Iyan siran ko manga Malaikat, na Pitharo Iyan: A Panothola niyo Rakun so manga Ngaran na-i o ba Sukano i manga bunar.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

32. Pitharo Iran: A Soti Ka: Da-a Kata-o Ami, a rowar ko Inindaongka Rukami: Mata-an! A Suka bo i Mata-o a Maongangun.

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

33. Pitharo (o Allah): Hai Adam! Panotholangka kiran so manga Ngaran niran. Na kagiya a Mapanothol Iyan kiran so manga Ngaran iran, na Pitharo (o Allah): Ba Ko Rukano da Tharowa a Mata-an! A katawan Ko so Mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Ko so Papayagun niyo go so Paguuma-an niyo?

قَالَ يٰٓآدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Na gowani, na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran: Inonta so Iblis: Ka somiyangka go Mimaratabat: Na miyapud ko da Pamaratiyaya.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

35. Go Pitharo Ami: A Hai Adam! Babalingka Suka a go si Karomangka ko Sorga; go Kangkano Ron sa Kapangondaya sa sadun sa kabaya Iyo; go di Kano pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi Kano a pud ko da Pamaginontolan.

وَقُلْنَا يٰٓآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَعْدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Na Miyapokas siran ro-o o Shaitan, go Miyapaka-awa iyan Siran ko butad Iran. Na Pitharo Ami: A tupad Kano, sa so sabaad Rukano na ridowai o saba-ad. Go adun a bagiyan Niyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan, taman ko masa (o Kapatai).

37. Na adun a Miyasowa o Adam a pho-on ko Kadnan Niyan a manga Katharo, na Piyakataobat Iyan Sukaniyan; ka Mataan! A Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

38. Pitharo Ami: A tupad Kano pho-on ko Sorga langon; na amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na da-a Pangandam Iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

39. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka; sa ron siran non ndun Makakakal.

40. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go tomana niyo so diyandi Akun rukano ka tomanun Ko so diyandi rukano, go Sakun bo i Kalukun niyo.

41. Go Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nakun a To-

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا
مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ
إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

فَلَقَّيْنَاهُ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَتٍ فَنَابَ عَلَيْهِ
إِنَّهُ هُوَ النَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ
مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَخَفُ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

يَبْنَیٰٓ اِسْرَٓیْلَ اٰذْكُرْ وَاِذْ نَعَمْتِ الْتٰی اَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِيْ اَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ
وَاِتٰی فَاَرْهَبُوْا ﴿٤٠﴾

وَاٰمِنُوْا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا

miyanto ko Matatangan niyo, go di sukano i paganai a di ron Phara-tiyaya, go di niyo Phamasaan so manga Ayat Akun sa arga a maito; go Sakun bo i Kalukun niyo.

42. Go di niyo khumbotun ko bunar so ribat, go di niyo Phaguma-a so bunar a sukano na katawan niyo.

43. Go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat; go Roko kano a pud ko Puhuroroko.

44. Ino niyo Pushogo-on ko manga Manosiya so mapiya, na Pakalilipatan niyo so manga ginawa niyo, a sukano na Kapuphangadi-an niyo so Kitab? Ba da-a manga sabot iyo?

45. Na Panguni kano sa tabang sa nggolalan ko Kapantang a go so Kashambayang: Na Mataan naya! A tithe a marugun, inonta bo ko Khipangangalimbaba-an (ko Allah),-

46. A siran na tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputho-ona iran so Kadnan niran, go Mata-an! A siran na Ron siran Phamakan-dod.

47. Hai manga Moriyatao o Israil! Tadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko

مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰ كَافِرِيْهِ وَلَا
تَشْتَرُوا بِأَنفُسِكُمْ ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِنِّي
فَأَنقُوتُ ﴿٤١﴾

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا
الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

﴿٤٤﴾ أَنَا أَمُرُّونَ النَّاسَ بِالْإِثْمِ وَتَنْسَوْنَ
أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَكْتُمُونَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا
لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَاوَرِيْهِمْ وَأَنَّهُمْ
إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرْ وَاعْتَمِدْ عَلَى الْغُلَامِیْنَ
عَلَيْكُمْ وَأَنیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِیْنَ ﴿٤٧﴾

sukano ko manga Ka-adun (ko miya-ona a masa).

48. Go Kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo go da-a Khatarima-on a Safa-at, go da-a khakowa-on a sambu, go di siran Khatabangan.

49. Na gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon: A irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano; na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubu a Mala.

50. Na gowani na sirai Ami rukano so Kalodan na siyabut Ami sukano na Inulud Ami so Pagtao o Pir-aon a sukano na kababantayan niyo.

51. Go gowani na Miyakiphasa-da Kami ko Musa sa pat polo gawii, oriyani niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyani niyan, na sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

52. Oriyani niyan na Pimaapan Nami sukano ko oriyani noto; ka-angkano Makapanalamat.

53. Na gowani na inibugai Ami ko Musa so Kitab go so Padoman: Ka-angkano Mamaka-ontol.

وَأَتَقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا
عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ بَخَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
يَسْمُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يَدَّبْحُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ لَكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ
وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ
نَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ
أَخَذْنَا مِنَ الْعِجْلِ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ
ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ
لَعَلَّكُمْ يُهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

54. Go gowani na Pitharo o Musa ko Pagtao Niyan: A Hai Pagtao Akun! Mata-an! A sukano na Miyabinasa niyo so manga ginawa niyo sa kiyakowa-a niyo ko Sapi (a Katohanan): Na Thaobat kano ko Miyadun rukano, sa Bonowa o da Makashala so Miyakashala rukano; giyoto man i mapiya rukano si-i ko Kadnan niyo. Na Piyakatabat kano Niyan: Ka Mata-an! A Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

55. Go gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami Suka dun Pharatiyaya-an taman sa di Ami mailai so Allah a Mapayag, na Piyolang kano o Parti a sukano na kababantayan niyo.

56. Oriyan niyan na Inoyag Ami sukano ko oriyen o Kiyapatai niyo: Ka-angkano Makapanalamat.

57. Go ini Payong Ami rukano so Gabon go Piyakatoron Ami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwa, (sa Pitharo Ami a:) Kangkano ko manga pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasai, na ogaid na so manga ginawa iran i Kiyabinasaan niran.

58. Go gowani na Pitharo Ami: A solud kano sangka-i a Ingud (a Baital Muqaddas), na Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo sa kapangondaya; go solud kano ko Pin-

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجَلَ فَوُتُّوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَنَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

وَوَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوىَ كُلَّوْا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ

to sa Pangangalimbaba-an kano, go Tharo kano sa Phakaponas sa Dosa, ka Napin Nami rukano so manga Kasalaan niyo go omanan Nami (sa balas) so Miphipiyapiya.

59. Na siyambiyani o siran a da Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piyakatoronan Nami so siran a da Pamaginontolan sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko Kiyapanongk-lid iran.

60. Na gowani na ini Panguni sa inomun o Musa so pagtao Niyan; na Pitharo Ami: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator (na inibuntol Iyan non). Na Miyakambowaton so sapolo a go dow a Bowalan. Na Sabunar a kiyatokawan o omani isa ka Sagorompong so Saguba iran. (Go Pitharo Ami:) Kangkano go inom kano ko Pagupur o Allah, go di kano Phangalandada ko Lopa a Puphamakakaid kano.

61. Na gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami dun Khitigur so Pangunungkun a sasason; na Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Pakagumawan kami Niyan sa pud ko puphakatho-on o Lopa, -a lulutha-an non, go Sikowa-on, go lasona-on, go kodalis on, go tiboyas on. Pitharo (o Musa): Ino niyo pushambiya ko korang so mapiya? Tana kano sa Bandar a Ingud, ka Mata-an! A khakoa niyo so Piyani-

خَطَايَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٩﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ
فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ
كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا
تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى
طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعَ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ
لَنَا مِمَّا تَنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا
وَقِثَائِهَا وَفَوْمِهَا وَعَدَسَهَا وَبَصَلَهَا
قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْطُوا مُصْرًا فَإِنَّ
لَكُمْ مَآسًا لَكُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الدَّلِيلَةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءَ وَيَعْزَبُ

guni niyo! Na Miyaadun kiran so Kahina-an go so Kapakarondan; go Miyakakholokog siran sa Rarangit a pho-on ko Allah. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da iran Paratiyayaa so manga Ayat o Allah go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di ontol. Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

62. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go siran a manga Yahodi, go so manga Christian, go so manga Sabi-in, -na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah go so Alongan a Maori, go Nggalubuk sa mapiya, na adun a bagiyan niyan a balas kiran sii ko kaduna niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

63. Na gowani na tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao: (Go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar go tatadumi niyo so madadalumon: Ka-an kano Makapanananggila.

64. Oriyan niyan na tomiyalikhod kano ko oriyani noto: Na o da so Gagao rukano o Allah go so Limo Iyan, na miyabaloi kano dun a pud ko Miyangalologi.

65. Na Sabunsabunar a Kiyatokawan niyo so Mimamalawani rukano si-i ko Alongan a Sapto: Na

مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ
الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يُحْزَنُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي
السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً

Pitharo Ami kiran: A mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

66. Na biyaloi Ami Sukaniyan a poringana ko masa niyan go so oriyaniyan, go thoma ko Khipa-nananggila.

67. Na gowanina Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A mataan! A so Allah na Isosogo Iyan rukano a Kasombali iyo sa Sapi. Na Pitharo iran: Aino Kamingka kho-wa-a kasablawan? Pitharo Iyan: A Mulindong Ako ko Allah o ba Ako Ma-adun a pud ko da-a manga Mulung iyan!

68. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antonao-non (a Sapi)! Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a di Matowa go di Mangoda, katatang-kaan ko pagulutan noto: Na Nggo-laola-a niyo so Isosogo rukano!

69. Pitharo iran: A Panguniyang-ka Rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antona-a i waruna niyan. Pitharo (o Musa): Mata-an a so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a binaning, a maloto so waruna niyan, a Phakabimban ko Phuphamakailai ron!

خَسِيسٍ ١٥

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ١٦

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبُحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَنَنْتَ خُذْنَا هَٰؤُلَاءِ قَالِ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ١٧

قَالُوا ادْعُ لِنَارِكَ يَبِينَ لَنَا مَا هِيَ قَالِ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمُرُونَ ١٨

قَالُوا ادْعُ لِنَارِكَ يَبِينَ لَنَا مَا لُونَهَا قَالِ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّظِيرِينَ ١٩

70. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antonao-non a Sapi: Ka Mata-an! A so manga Sapi na miyakapulilingowa rukami: Na Mata-an! A sukami na Omiyog so Allah, na Mato-on nami dun.

71. Pitharo (o Musa): Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a da marasai sa ba Pundado ko Lopa go di iphamakaig ko manga Pangoma-an; da-a Pa-awing iyan da-a Palang iyan. Pitharo iran: A imanto na Minitalingomangka so bunar. Na siyombali iran noto, go maito bo na di ran Mapunggolaola.

72. Na gowani ko Mamono so isa rukano sa tao na inisushundula iyo to: Na so Allah i Miyayag ko Pagu-uma-an niyo.

73. Na Pitharo Ami: A Papusun niyo ron so saba-ad ko Sapi. Lagid man noto a Kapagoyaga o Allah ko Miyamatai go Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Ka-an niyo gi-i manggudaguda.

74. Oriyan niyan na mithugas so manga poso iyo ko oriyen noto: Na sukaniyan na lagid o Ator o di na lawanon sa katugas. Ka Mata-an! A so saba-ad ko Ator na Sabunar a so Puphakambowaton so manga Law-asaig; go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhabungkag na

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ
إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّدُولُ تُثِيرُ
الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسْلِمَةً لَا
شَيْءَ فِيهَا قَالُوا أَتُكِنُّ أَلْفَنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ
فَذَبْحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ نَفْسًا فَاذْرُكْهُ ثُمَّ فِيهَا وَاللَّهُ
مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُخَيِّ
اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ
الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ أَلْأَنْهَارُ
وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ
الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ

Puphakagumao ron so ig: go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhaolog sa pho-on ko kaluk ko Allah. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

75. A ti i-inamun niyo a Kapar-atiyaya-a iran rukano? -A Sabunar a adun a salompok kiran a Pupha-makinugun niran so Katharo o Allah, na oriyen niyan na Pupha-magalinun niran ko oriyen o Kiyasabota iran non a siran na katawan niran.

76. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakandod so saba-ad kiran ko saba-ad, na Tharo-on niran: A ino niyo kiran Puphanonotholana so Piyakitokawan rukano o Allah, a khikarina iran rukano to si-i ko Kadnan niyo? -Bada-a manga Sabot iyo?

77. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Papayagun niran?

78. Na adun a pud kiran a manga Ommi, a da-a katawan niran ko Kitab, a rowar ko manga Siyarangkoni, go da (a katawan niran) in-onta na Puphagantangan siran.

79. Na so sangat a siksa na ba-giyan o siran a Ipuhanorat iran ko Kitab so manga lima iran, (adi iran

اللَّهُ وَمَا اللَّهُ يُغْفِلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٦﴾

﴿٧٥﴾ أَفَظَنَمَوْا أَنْ يُونُثُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرِفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

وَإِذَا الْقَوَايِذِ أَمْنًا قَالُوا أَمْنَا وَإِذَا خَلَا بِعَضُوبِهِمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا اتَّخَذُوا لَهُمْ سَمْعًا لَوْلَا يُنَادُوا لِلَّهِ أَنْ يَتَنَزَّلَ عَلَيْهِمْ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

أُولَئِكَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّهُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

mbaba-a-sun), oriyen niyan na gi-i ran Tharo-on: A giya-i na pho-on ko Allah, ka kagiya a ipuphamasa iran noto sa arga a maito!- Na sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko Kinipanoratun non o manga lima iran, go sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko gi-i ran non khisokatun.

80. Go Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi inonta bo ko manga Alongan a mabibilang: Tharowangka (Ya Muhammad): Ba kano miyakakowa si-i ko Allah sa diyandi, na di Pundorat so Allah ko diyandi Iyan? Antawa-a gi-i niyo Tharoon makapantag ko Allah so da-a mulung iyo ron?

81. Owai man, sa dun sa Nggalubuk sa marata, go katangkali sukaniyan o kasalaan niyan, -na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

82. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk Iran so manga pipiya, na siran man i manga tao ko Sorga: Sa ron siran non ndun Makakakal.

83. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi o manga Moriyatao o Israil (go Pitharo Ami:) Da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah; go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa tanto a Kaphiyapiya go so adun a Katotonganai ron, go so manga Wata a ilo go so

لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا قَوْلٌ
لَّهُمْ مِمَّا كُتِبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ
لَّهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٦﴾

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا
مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخِذُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

بِكُلِّ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ
بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا
تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَذَى الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ
حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا

manga Miskin; go Tharo kano ko manga Manosiya sa Mapiya; go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat. Oriyan niyan na Mimbarapaling kano, in-onta so maito a pud rukano, a sukano na tomatalikhod kano.

84. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi iyo: Sa di niyo phamakaragira-in so manga rogo (o saba-ad) rukano, go di niyo mboga-on so saba-ad rukano ko manga Ingud iyo: Na oriyan niyan na miyagikral kano, a sukano na kashasaksi-an niyo.

85. Oriyan niyan na sukano wai, na Puphamono-on niyo so saba-ad rukano, go Puphakaawa-an niyo so isa ka Sagorompong rukano ko manga Ingud iran; gi-i niyo Thatabanga-an kiran so dosa, go so Kapakipuriridowai; na amai ka adun a minioma iran rukano a manga biyag, na Phaga-onun niyo siran (a Tamok), a sukaniyan na Kiyaram rukano so kapaka-awa-a kiran. Ino a Paparatiyaya-an niyo so saba-ad ko Kitab, na Phagongkirun niyo so saba-ad? Na da-a balas ko tao a Punggolaola ro-o a pud rukano a rowar ko Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Qiyamah na Phakandodun siran ko Minitaralo a siksa. Na kuna a ba Kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

الرَّكَّوۃُ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمۡ اِلَّا قَلِيْلًا
مِّنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٨٢﴾

وَ اِذۡ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمۡ لَا سَفِكُوْۤنَ
دِمَآءَكُمۡ وَلَا تَخْرُجُوْنَ اَنْفُسَكُمۡ
مِّنۡ دِيَارِكُمۡ ثُمَّ اَفَرَّرْتُمۡ وَاَنْتُمْ
تَشْهَدُوْنَ ﴿٨٣﴾

ثُمَّ اَنْتُمْ هٰۤؤُلَآءِ تَقْتُلُوْنَ
اَنْفُسَكُمۡ وَتَخْرُجُوْنَ فَرِيقًا مِّنْكُمْ
مِّنۡ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُوْنَ عَلَيْهِمْ بِاِلٰثِمٍ
وَالْعَدُوْنَ وَاِنْ يَأْتُوْكُمْ اُسْرٰى
تُقَدِّوْهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُوْمِنُوْنَ بِبَعْضِ
الْكِتٰبِ وَتَكْفُرُوْنَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَاءُ مَنۡ يَّفْعَلُ ذٰلِكَ
مِّنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِى الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّوْنَ اِلٰى
اَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا لِّلّٰهِ يَغْفِلَ عَمَّا
تَعْمَلُوْنَ ﴿٨٤﴾

86. Siran man so ini Pamasa iran ko Kaoyagoyag ko Doniya so Akhirat: Na di kiran Phagukhapukhapun so siksa go di siran khatabangan.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا يَحْفَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

87. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab go Piya-kathondotondog Ami ko oriyaniyan so manga Sogo; go ini bugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina go ini bagur Ami Ron so (Jibril a) Niyawa Soti. Ino a oman i Makatalingoma rukano a Sogo na sabap sa di khabayayan o manga ginawa niyo, na Pumaratabatan niyo? -Na adun a isa ka Sagorompong a Piyakambo-khag iyo, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niyo!

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَفَقَيْنَا
مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ
وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾

88. Go Pitharo iran (sa Kapamagompat): A so manga poso ami na khikapupuno. Na kuna, ka Pimorka-an siran o Allah sabap ko da iran Kaparatiyaya: Ka miyaka-ito ito a Paratiyaya iran.

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

89. Go kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Kitab a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, -a aya butad iran sa paganai na Puphangunin niran a Kapugusa iran ko da Pamaratiyaya, -na kagiya a Makatalingoma kiran so (Muhammad a) miyakilala iran, na Inongkir iran noto na so Morka o Allah na san ko da Pamaratiyaya.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ
يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا
بِهِ فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

90. Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, a so di ran Kapaparatiyayaa ko Initoron o Allah, kadungki sa Kiputhoronun o Allah ko Limo Iyan ko kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Na miyakakholokog siran sa Rarangit rakhus o isa Rarangit. Na adun a bagiyen o da Pamaratiyaya-a siksa a Phakahina.

91. Na igira-a Pitharo kiran: A Paratiyaya-a niyo so (Kitab a) Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A Paparatiyaya-an nami so (Kitab a) Initoron rukami: Na di ran Paparatiyaya-an so salakao ron, a Sukaniyan so bunar a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran. Tharowangka kiran (Ya Muhammad): Ino niyo Puphamonowa so manga Nabi o Allah gowani, o sukano na Mapaparatiyaya kano?

92. Na Sabunsabunar a Minitalingoma rukano o Musa so manga Rarayag a Karina; oriyen niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyen niyan, sa sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

93. Na gowani na Tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao (go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar, go Pamakinuga niyo: Na Pitharo iran: A Piyamakinugami, go siyangka ami: Na Piyakasunup kiran ko

يَسْمَا أَشْرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ
يَكْفُرُوا بِمَا آتَزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ
يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ فَبَاءُ وَيَغْضَبُ عَلَى غَضَبٍ
وَالْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِيتٌ ﴿٩٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا آتَزَلَ اللَّهُ
قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا آتَزَلَ عَلَيْنَا
وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ
أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾

﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ أَخَذْتُمْ الْعَجَلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا
قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعَجَلَ بِكُفْرِهِمْ

manga poso iran so (kabaya sa Kasimba) sa Sapi sabap ko Kiya-ongkir iran. Tharowangka: A Mi-kharatarata so Ipushogo rukano o Paratiyaya niyo o sukano na Khi-paparatiya!

94. Tharowangka: A o Miya-adun a ruk iyo so Ingud a Maori, si-i ko Allah, sa Tolabos, a di ron pud so manga Manosiya, na shingayo a niyo so Kapatai, o sukano na Mumamata-an kano.

95. Na di ran ndun noto shingayo-on sa tanitiyasa, sabap ko (dosa a) Mini-ona o manga lima iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko da Pamaginontolan.

96. Na Ibut ka mato-on Ka siran ndun, a lubi a mala i inam ko manga Manosiya ko Kaoyagoyag-go lubi (mala-i inam) a di so Miya-manakoto: Makangunanguna so pishakatawan kiran a o ba bo Makaphagomor sa Sanggibo ragon: Na di sukaniyan mipakawatan ko siksa o Kapakapagomor iyan (sa Sanggibo ragon). Na so Allah i lubi a Phagilai ko gi-i ran Nggolaola-an.

97. Tharowangka: A sa dun sa mabaloi a ridowai o Jibril!- Na Mata-an! A Sukaniyan na Initoron Niyan so Qur-an ko poso o Ka (Ya Muhammad), sabap sa Sogowan o Allah, a Tomiyanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan, go Torowan

قُلْ بِسْمَايَا مُرْكُم بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ
عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ
فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٤﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدِمَتْ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٥﴾

وَلَنَجْذِثَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى
حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ
أَحَدُهُمْ لَوْ يَئْتِيَهُمْ أَلْفُ سَنَةٍ وَمَا هُوَ
بِمُزْخَرَجٍ مِنْ الْعَذَابِ أَنْ يَئْتِيَ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ
فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى
وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

go Thothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,-

98. Sa dun sa mabaloi a ridowai o Allah a go so manga Malaikat Iyan go so manga Sogo Iyan, go so Jibirl, go so Mikail,- na Mata-an! A so Allah na ridowai o da Pamaratiyaya.

99. Na Sabunsabunar a Tiyoronan Nami Suka (Ya Muhammad) sa manga Ayat a manga Rarayag; na da-a Magongkiron a rowar ko manga songklid.

100. Ino a oman siran Makin-diyandi, sa isa a diyandi na ibowang, o isa kiran ka Sagorompong?-Kuna, ka kadakulan kiran na di Mapaparatiyaya.

101. Na kagiya a adun a Miya-katalingoma kiran a Sogo a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, na i nibowang o isa ka Sagorompong a pud ko siran a bigan ko Kitab, so Kitab o Allah ko tampar ko manga likod iran, lagid o ba iran ndi katawi!

102. Go Inonotan niran so Pum-batiya-an o manga Shaitan ko Kandadato o Sulaiman: Na kuna a ba Mikhapir so Sulaiman, na ogaid na so manga Shaitan i Mikhapir, ka ipuphangundao iran ko manga Manosiya so Sihir, go so Initoron ko dowa Malaikat sa Ingud a Babil

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ
اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾

أَوْ كَلَّمَاعَهُدَّوَأَعَهْدًا نَبَّهٗ
فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلَّ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ بَدَّ فَرِيقٌ مِّنَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ
وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانَتْهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ
سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ
وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا
يَعْلَمُونَ النَّاسَ السَّحَرِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى
الْمَلَائِكِينَ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ

so Harut a go so Marut. Na da-a Pagundao-wan niran non a isa bo o di ran Matharo: A Mata-an! A sukami na matag tupung; na di ka Pukhapir. Na Puphaganadun niran sa dowo oto so Pukhasabapan sa gi i ran Kapakambulaga ko tao a go so Karoma niyan. Na da-a Khabinasa-an niran non a isa bo inonta a sabap sa idin o Allah. Na Mapuphaganad iran so Phakabinasa kiran, go di kiran Phakaompiya. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niran a Mata-an a so tao a miyatomo iyan noto na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an. Na Mata-an a Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, o siran na katawi ran!

103. Na o ba siran ndun Miyaratiyaya na go siran Miyananggila, na Matatangkud a so balas a phon ko Allah na aya thomo, o siran na katawi ran!

104. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Putharowa (ko Nabi) so Raina, aya Tharowa niyo na Unzurna^[1]; go Pamakinuga niyo: Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

105. Di khabayan-an o da Pamaratiyaya a pud ko adun a Kitab

وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا
نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ
مِنْهُمَا مَا يَفِرُّونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرَّةِ
وَرَوْحَةٍ وَمَا هُمْ بِضَارِينَ بِهِ مِنْ
أَحَدٍ إِلَّا يَأْذِنُ اللَّهُ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا
يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ
عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ
مَا شَرَّوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا أَتَقُولُوا لَمَثُوبَةٌ
مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا
رَاعِنَا وَقُولُوا أَنْظِرْنَا وَاسْمَعُوا
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

مَا يُوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ

[1] di niyo Putharowa ko Nabi ﷺ ilayangka so butad ami go pulombatingka rukami ka anami sabota so dingkatara-on, go aya tharowa niyo sambu anan: ilaya kamingka go so butad ami.

iyen, go so Miyamanakoto, so Kiputhoronun rukano ko mapiya a pho-on ko Kadnan niyo. Na so Allah na Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan-ka so Allah i khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

106. Sa dun sa iputharug Ami (a Kokoman) a Ayat o di na Pakilipatan Nami Sukaniyan, na Pumbugai Kami sa Mapiya a di Sukaniyan o di na so lagid iyan: Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan?

107. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go Phakatabang.

108. Ba niyo pun kabaya a Man-guni kano ko Sogo rukano lagid o Kiyapanguni-i ko Musa gowani? Na sa tao a shambi-in niyan ko Kaong-kir so Paratiyaya, na Sabunar a Miyapokas ko ontol a lalan.

109. Miyashinganin o Madakul ko adun a Kitab iyan a oba kano iran bo Maphakakasoi ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo, ko Kakakapir iyo, Kadunki a pho-on ko manga ginawa iran, ko oriyen o Kiyapayag kiran o bunar: Na Puma-ap kano go Dapaya niyo, taman sa italingoma o

عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ
وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

﴿١٠٦﴾ مَا نَسْخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ
بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ ذُوِّ اللَّهِ
مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سَأَلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَتَّبِعِلْ الْكُفْرَ لَا يَأْمِنُ فَقَدْ ضَلَّ
سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾

وَدَكَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْ يَرُدُّوكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ
كَقَرَارٍ حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مِّنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا
وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ إِنَّ اللَّهَ

Allah so Sogowan Niyan; Mata-an!
A so Allah na so langowan taman
na Gaos Iyan.

110. Na Pamayandugun niyo so Sambayang go tonaya niyo so Zakat: Ka sa dun sa iyonan niyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya, na Khato-on niyo to si-i ko Allah: Ka Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Phagila-in Niyan.

111. Na Pitharo iran: A da dun a Phakasolud ko Sorga a rowar ko mimbalo i a manga Yahodi o di na manga Christian. Giyoto na manga ongaya iran. Tharowangka: A bugan niyo i Karina niyo o sukano i manga bunar.

112. Aya bunar,- na sa dun sa Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah a sukaniyan na Phipiya-piya, -na adun a bagiyaniyan a balas rukaniyan si-i ko Kadnan niyan; go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

113. Na Pitharo o manga Yahodi: A da so manga Nasrani ko Agama ontol; go Pitharo o manga Christian: A da so manga Yahodi ko Agama ontol. A siran na Kapuphangadi-an niran so Kitab. Ishanana a Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan so lagid o Katharo iran; Na so Allah i Kho-

عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ فَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَحْدُثْهُ
عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ
هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ
قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١١١﴾

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرِيَّةُ عَلَىٰ
شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصْرِيَّةُ لَيْسَتِ الْيَهُودُ
عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ
قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾

kom kiran ko Alongan a Qiyamah
ko di iran Phagayonayonan.

114. Na ba adun a lawan a Dar-
owaka ko tao a ini panapar iyan so
Manga Masjid o Allah, ko Kapu-
kha-aloi ron o ngaran Niyan? -go
Piyanamaran niyan Nggalubuk a
Kagunukiron? Siran man na da-a
Phamakasolud kiran non a ba di
Puphanga-aluk^[1]. Adun a bagiyan
niran ko Doniya a Kahina-an, go
adun a bagiyan niran ko Akhirat a
siksa a lubi a Mala.

115. Na ruk o Allah so Subangan
go so Sudupan: Na apiya anda kano
pakasangora, na ro-o dun so Pu-
phangadapan ko Allah. Mata-an!
A so Allah na Rangkom^[2], a
Mata-o.

116. Na Pitharo iran: A komino-
wa so Allah sa Wata Iyan: Soti
Sukaniyan. -Kuna, ka ruk Iyan so
nganin a shisi-i ko manga Langit go
so Lopa: Tanan non Puphangongo-
notan.

117. Mimba-as ko manga Langit
a go so Lopa: Na igira-a adun a
Ipunggolalan Niyan a showa-an, na
aya bo a Putharoon Niyan non: Na
KON^[3], na Khaadun.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ
يُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا
أُولَٰئِكَ مَا كَانُوا لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تَوَلَّوْا
فَشَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَسِيعُ
عِلْمِهِ ﴿١١٥﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ
بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ
قِنْدَرٌ ﴿١١٦﴾

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

[1] Siranoto so mga songkulid a di khapakai ko butad iran oba siran
pusholud ko mga Masjid inonta o aya mambubutad iran na pupa manga
alukun go puphanga awan sa siksa.

[2] Maolad so Limo iyan ko manga Oripun iyan.

[3] Ma-adunka.

118. Na Pitharo o siran a da-manga mulung iyan: A ino kami di Pumbitiyara-in o Allah? O di na adun a Makatalingoma rukami a Tanda? Ishanaya a Pitharo o siran a Miya-ona an niran so lagid o Katharo iran. Miyakandatar so manga poso iran. Sabunar a Piyayag Ami so manga Tanda ko pagtao a Khitotomangkud.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾

119. Mata-an! A Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ka-an Mapayag so bunar a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar: Na kuna a ba Ruka Pagisha-an so manga tao ko (Naraka) Jahim.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

120. Na di Ruka dun Khasowat so manga Yahodi go so manga Christian taman sa Dingka Onotan so okit iran. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah, -na Sukaniyan so Torowan. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da-mambagiyen Ka a pho-on ko Allah a Panarigan go da-a Phanabang.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهَادِي وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾

121. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab a Puphangadi-an niran ko ontol a Kapangadi iron: Na siran man i Mapaparatiyaya-on: Na sa dun sa di ron Maratiyaya, -na siran man na siran so manga logi.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾

122. Hai manga Moriyatao o Is-rail! Tatadumi niyo so Limo Akun a

يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ

so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Kaadun (ko masa niyo).

123. Go kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo, go da-a khatarima-on a samb^[1] go da-a Phakanggai ron a gona a Safa-at go di siran Khatabangan.

124. Na gowani na adun a ini tupung ko Ibrahim o Kadnan Niyan a manga Katharo, na Tiyarotop Iyan noto: Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na mbalowin Nakun Suka ko manga Manosiya a Khao-notan. Na Pitharo (o Ibrahim): A go so pun so manga Moriyatao Akun! Pitharo (o Allah): A di ishampai so diyandi Akun ko da Pamaginontolan.

125. Na gowani na biyaloi Ami so Baitullah a Kalimodan o manga Manosiya go Panarigan; na kowa kano ko Tinindugan o Ibrahim sa gi-i Shambayangan; na ini Sogo Ami ko Ibrahim a go so Ismail, a Sotiya Iran so Walai Akun a bagiyang o gi-i Thatawaf, go so Puphamagi' itikaf, go so Puphuroroko, a Puphamanojiod.

126. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: A Kadnan Ko, Baloyang-

عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذْ أُنْتَبِئَ إِبْرَاهِيمُ رَبَّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاتَّخَذَهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ ءَامَنَ

[1] Sanggar a kilidas iyan pho-on ko siksa.

ka ini a Ingud a Panarigan, go Riskhi-ingka so tao ron ko manga Onga, -a so Miyamaratiyaya kiran ko Allah go so Alongan a Maori. Pitharo (o Allah): A go so Tao a da Paratiyaya, -ka Phakasawitun Ko sukaniyan sa maito (ko Doniya) oriyen niyan na Pakaphangubongungko ko siksa ko Naraka, -a Mikhatarata a khabolosan!

127. Na gowani ko Ipuphoro o Ibrahim so manga onayan o Baitullah go so Ismail: (Na Pitharo Iran): Kadnan Nami! Tarima-angka Rukami ya-i: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Puphakanug, a Mata-o.

128. Kadnan Nami! Go baloya Kamingka a dowa, a Mbabayorantang Ruka, go so saba-ad ko manga Moriyatao Ami, a pagtao a Mbabayorantang Ruka; go Pakisowa-an Ka Rukami so manga okit Ami; go Pakataobata Kamingka; ka Mata-an! A Suka so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

129. Kadnan Nami! go Pakatindugingka Siran sa Sogo a pud kiran, a Kapuphangadi-an Niyan kiran so manga Ayat Ka go Mindao Niyan kiran so Kitab go so Hadith, go Makasoti Kiran: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Domada-ag, a Maongangun.

130. Na ba adun a khagowad ko okit o Ibrahim a rowar ko tao a

مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتِعْهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيُئْسِلُ الْمُصِيدُ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ رَفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا لَمَنْ

Liyalong iyan a ginawa niyan? Na Sabunsabunar a Tinindos Ami Sukaniyan sa Doniya: Go Mata-an! A Sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

131. Gowani! Na Pitharo-on o Kadnan Niyan: A Mbayorantang Ka: Na Pitharo Iyan: A Mimbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

132. Na ini Thanan noto o Ibrahim ko manga Wata Iyan, go so Yaqoub; (Pitharo Iyan:) Hai manga Wata Ko! Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan Rukano so Dinul Islam; na o ba Kano Mamatai sa di Kano Makambabayorantang (ko Allah).

133. Ba kano khipakadadarpa gowani ko makarani ko Yaqoub so Kapatai? A sa maoto, na Pitharo Iyan ko manga Wata Iyan: Antona-a i Shimba-an Niyo ko oriyan Ko? Na Pitharo Iran: A aya Shimba-an Nami na so Tohan Ka go Tohan o manga Lokus Ka, -a so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, -a Tohan a isa isa: Go Sukami na ron Kami Mbayorantang.

134. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a ruk Iyan so Pinggalubuk Iyan, go ruk iyo so Pinggalubuk iyo! Na di rukano ipagisha so Pinggolaola Iran!

سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا
وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣١﴾

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْتُ قَالَ أَسْلَمْتُ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣٢﴾

وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ
يَنْبِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ
فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ
مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ
آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٤﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٥﴾

135. Na Pitharo iran: A mbaloi kano a manga Yahodi o di na manga Christian ka-angkano Matoro. Tharowangka: A kuna! (Ka aya Pagonotan nami na) so okit o Ibrahim a Shasalimbotawan, go di pud ko manga Pananakoto.

136. Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Allah, go so (Qur-an a) Initoron rukami, go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriyatao Niyan, go so inibugai ko Musa go so Isa, go so inibugai ko manga Nabi a pho-on ko Kadnan niran: Da-a shalbo-on nami Kiran a isa bo: Go sukami na Ron Kami Mbabayorantang.

137. Na amai ka Paratiyayaan niran so Piyaratiyaya Niyo Sukaniyan, na Sabunar a Matoro siran; na o Talikhod siran, na siran ndun i miyatago ko Kashoransorang; na Pulindingung Ka kiran ndun o Allah, ka Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

138. (Onoti niyo so) okit o Allah: Ka ba-adun a lubi a Mapiya a di so Allah i okit? Go Sukami na aya Mi Sukaniyan gi-i Showasowatun.

139. Tharowangka: A ino kano Rukami gi-i Pakiphawala makapan-tag ko Allah, a Sukaniyan so Kadnan Nami go Kadnan niyo; na ruk Ami so manga Galubuk Ami na ruk

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى
تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا
أُنْزِلَ إِلَيْنَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْآسَاطِ وَمَا أَوْفَى مُوسَى
وَعِيسَى وَمَا أَوْفَى النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ
لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنَ بِهِءِ فَقَدْ
أَهْتَدُوا وَإِنْ لَوْلَا فَءَامَأْهُمْ فِي شِقَاقٍ
فَسَيَكْفِيكَهُمْ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ
صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ
أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

iyoy so manga Galubuk iyo; go Sukami na Ron Kami Thotolabos?

140. Ino niyo gi-i Tharowa: A Mata-an! A so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub go so manga Moriyatao Niyan na siran na manga Yahodi o di na manga Chrisitan? Tharowangka: A ba sukano i lubi a Mata-o antawa-a so Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a miyaguma sa Kashesaksian niyan pho-on ko Allah? Ka kuna a ba Kalilipati o Allah so gii niyo Nggolaola-an!

141. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a bagiyan niyan so Pinggalubuk iyan, na bagiyan niyo so Pinggalubuk iyo! Go di rukano ipagisha so Pinggolaola iran:

142. Putharo-on o manga lalong ko manga Manosiya: A antona-a i miyaka-alin kiran ko Pukhibulatun niran a so thatakna-an niran? Tharowangka (Ya Muhammad): A ruk o Allah so Subangan a go so Sudupan: Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a Maka-o onqol.

143. Na lagid oto a biyaloi Amisukano a pagtao a pishokodan, kangkano mabaloi a manga saksi ko manga Manosiya, go mabaloi so Sogo a saksi rukano; na da-a inibaloi Ami ko Kiblat a so Pithakna-an Ka Sukaniyan, inonta na-a Nami Mapunto so Magonot ko Sogo ko

أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ وَإِسْمَاعِيلُ
وَإِسْحَاقُ وَيَعْقُوبُ
وَالْأَسْبَاطُ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى
قُلْ أَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ
كُتِبَ عَلَيْهِ شَهَادَةٌ عِنْدَهُ مِنْ اللَّهِ وَمَا
اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ
مَا وَلَهُمْ عَن قِبَلِهِمُ الَّذِي كَانُوا عَلَيْهِمْ
قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ
يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِنُكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ
الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يَتَّبِعَ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ

tao a Pumbashowi ko Kakakapiri ron. Na Mata-an naya a miyabaloi a tonganai a marugun, inonta bo ko siran a Tiyoro o Allah. Na da ko Allah i ba Niyan ilanga so Paratiyaya niyo. Ka Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya, a Makalimo-on.

144. Sabunar a Pukhailai Ami so Kapukhatingur o Paras Ka ko Langit: Na Phakasangorun Nami Suka dun ko Kiblat a Pukhababaya-an Ka Sukaniyan. Na sangorun Ka a Paras Ka ko Tampar sa Masjid Al-Haram: Apiya anda kano matago, na Pushangorun Niyo so manga Paras Iyo ko Katatamparan non. Na Mata-an! A so siran a Tiyoronan ko Kitab na katawan niran ndun a Mata-an! A sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i ran Nggolaola-an.

145. Na Ibut ka apiya pun Mitalingomangka ko siran noto a Tiyoronan ko Kitab so langowan o Tanda, na di ran ndun onotap so Pukhibulatun Ka; na go da Ruka i Bangka Onoti so Pukhibulatun niran, go da ko saba-ad kiran i ba onot ko Pukhibulatun o saba-ad. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat,-ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Mata-an! A Suka na sa maoto na pud dun ko da Pamaginontolan.

وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٣﴾

قَدْ رَأَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَوْلَيْكَ قِبَلَةٌ تَرْضَاهَا قَوْلٌ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾

وَلَيْنَ اتَّبَعَتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيْنَ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

146. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) sa lagid o kakikilala-a iran ko manga Wata iran; na Mata-an! A adun a isa kiran ka Sagorompong a paguuma-an niran so bunar a siran na katawan niran.

147. So Bunar na pho-on ko Kadnan Ka; na o ba Ka dun mabaloi a pud ko Pukhaka-alangalangan.

148. Na adun a ruk o oman i isa a Puphangadapun a sukaniyan i Puphangadapon; na Pagoradoradi niyo so manga Pipiya. Ka apiya anda kano matago, na Phakatalingoma-an kano dun o Allah langon. Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan.

149. Na apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko Tampar ko Masjid Al-Haram; ka Mata-an! A Sukaniyan so titho a Bunar a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

150. Go apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko tampar ko Masjid Al-Haram; go apiya anda kano matago, na Phagadapun niyo so manga Paras Iyo ko katatamparan non: Ka-an da-a khabaloi ko manga Manosiya a Karina iran Rukano, inonta so siran a da kiran Pamaginontolan; na di Niyo siran khalukun, go Sa-

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ
لَيَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَلِكُلِّ وُجْهٍ هُومٌ وَلَهَا فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ
بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لِلْحَقِّ
مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَئِنَّمْ نَمُوتَ
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

kun i kalukun Niyo; ka ana Kun Matarotop so Limo Akun Rukano, go Angkano Matoro;

151. Lagid aya a Kiyasogo i Ami Rukano sa Sogo a pud Rukano, a Pukhabatiya Iyan Rukano so manga Ayat Ami, go Pukhasoti Kano Niyan, go Pukhindao Niyan Rukano so Kitab a go so Hadith, go Pukhindao Niyan Rukano so di niyo katawan.

152. Na Tatadumi Ako Niyo; ka Tataduman Ko Sukano. Go Panalamat Kano Rakun, go di Kano Pagongkir.

153. Hai Miyamarat iyaya! Pan-uni Kano sa Tabang sa Nggolalan ko Kapantang go so Kashambayang: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang-Iyan so) manga Papantang.

154. Go di Niyo Putharowa ko tao a Khapurang sa lalan ko Allah: I Miyamatai. Kuna, ka manga Oya-goyag, na ogaid na di Niyo katawan.

155. Na Mata-an ndun a Puthupungan Nami Sukano sa Shai a kaluk go Kaor, go so Kapukhakorangi ko manga Tamok go so manga ginawa go so manga Onga, na Puphamanotholingka sa mapiya so manga Papantang,-

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا
مِّنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْنَا
وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا
تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ
وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمُوتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا
تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

156. A Siran na igira-a Miyasogat Siran a Tiyoba: Na Tharo-on Niran: A Mata-an! A Sukami na Kapa-ar o Allah, go Mata-an! A Sukami na Ron Kami Ron Phakandod:-

157. Siran man i Kiyapatotan ko manga Ma-ap^[1] a pho-on ko Kadnan Niran, a go Limo, go Siran man na siran i Miyamakakudug ko Ontol.

158. Mata-an! A giya Safa go giya Marwa na pud ko manga Tanda o Allah. Na sa tao a Munaik Hajji ko Baitullah o di na Magomra, na da-a dosa niyan ko kapagaloyan niyan sa dowa nan. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,-na Mata-an! A so Allah i Mbalason a Mata-o.

159. Mata-an! A siran a Puphaguma-an niran so Initoron Ami a manga Karina, go Torowan, ko oriyana o Kiyapayaga Mi ron ko manga Manosiya si-i ko Kitab,-na siran man na Pumorka-an siran o Allah, go Ipamaninta siran o Phamakasinata,-

160. Inonta bo so siran a Mithataobat go Miphipiyapiya go Piyayagiran (so Piyamaguma iran): Ka siran man na Phakataobatun Ko siran; ka Sakun so Puphanarima ko Taobat, -a Makalimo-on.

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا
إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٨﴾ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَهْدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي
الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ
الْمَلَائِكَةُ ﴿١٥٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا
فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾

[1] ana bagianiran a po-on ko kadnaniran a bantogan.

161. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, go Miyamatai siran sa kapapantagan siran a manga Kapi-r, -na siran man na Miyatangkud kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya sa kasamasama iran;

162. Kakal siran non ndun: Sa di kiran kababasan so siksa, go di kiran khata-alik.

163. Na so Tohan niyo na Tohan a isa isa: Da-a Tohan inonta Sukaniyan, a Masalinggagao, a Makalimomon.

164. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa; go so gi-i kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao; go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap ko nganin a Phakanggih a gona ko manga Manosiya; go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan; go Biyarumbad Iyan ro-o so oman i Baraniyawa; go so Kapukha-alinalin o manga ndo, go so Gabon a Paonotonot ko pagulutan o Langit a go so Lopa; a tithe a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran.

165. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga Barahala^[1], a Pukhababaya-an niran

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

وَاللَّهُمَّ إِنَّ اللَّهَ وَحْدَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَكَاتِ وَالْأَرْضِ وَاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَخْبَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسْحَرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ رَى الَّذِينَ

[1] a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga katohanan.

siran lagid o Kapukhababaya-i ko Allah. Na so Miyamaratiyaya na tanto a Kapukhababaya-i Ran ko Allah. Na o mailai o siran a da pamaginontolan, ko masa a kсандungir ko siksa: Na Mata-an! A so Bagur na ruk o Allah langon, go Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

166. Masa a taplisun o siran a Inonotan so Miyamangonot kiran: Ka kasandangan niran so siksa, go Pakanggigintasa-an siran o Kiya-khokoyapta-an niran^[1].

167. Na Tharo-on o siran a Miyamangonot: A o ba-adun bo a Kaphakakasoi tano (sa Doniya), ka Taplisun tano siran, sa lagid o Kiya-taplisa iran rukutano. Lagid oto a Kaphaki-ila-in kiran o Allah ko manga Galubuk iran a Mipushusundit iran. Go di siran Phamaka-awa ko Naraka.

168. Hai manga Manosiya! Kangkano ko nganin a matatago ko Lopa, a Halal a mapiya; go di niyo Pagonoti so manga okit o Shaitan, ka Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

169. Aya bo a Ipushogo iyan rukano na so marata go so Pakasingai, go so Kiphagangkobun niyo ko Allah ko di niyo katawan.

ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَأَوَّاءُ الْعَذَابِ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا نَدْرِي فَنَتَّبِعَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

يَأَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِن مَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا نَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

[1] go manga tutupud dun so kalango langowan a gakot o manga kiya kokoyamputa aniran si-i sa Donya.

170. Na igira-a Pitharo kiran: A Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron o Allah: Na Tharo-on niran: A di! Ka aya Pagonotan nami na so okit a miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya pun so manga lokus iran na da-a Sabot iran a maito bo go di siran Maka-o ontol (na aya iran ndun phagonotan)?

171. Na aya ropa-an o siran a da Pamaratiyaya na lagid o ropa-an o tao a Puphanga-i niyan so da-a Khanug iyan, a rowar sa Kapananalo a go Kapananawag: (Siran na) manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di Phamanabot.

172. Hai so Miyamaratiyaya! Kangkano ko manga Pipiya ko ini Riskhi Ami rukano, go Panalamati Niyo so Allah, o sukano na Sukanian bo i Pushowasowatun niyo.

173. Aya dun a Kiyaram Iyan rukano na so Miyatai (a da Masombali), go so Rogo, go so sapo a Baboi, go so nganin a ini Panambai ko salakao ko Allah. Na sa taq a Kasungutan, a kuna a ba Puphanganinyaya, go di Malawani, -na da-a dosa niyan non. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

174. Mata-an! A so siran a Puphagama-an niran so Initoron o Allah a pud ko Kitab, go ipuphamasa iran oto sa arga a maito, -na

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

وَمَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً ۚ صُمُّ بَكُمْ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٧١﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٧٢﴾

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ ۚ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنْ أَلَّهَ عَفْوَ وَرَحِيمٌ ﴿٧٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ شَتًّا قَلِيلًا

siran man na da-a Pukhakan niran a pukhatago ko manga Tiyan niran a rowar ko Apoi; go di siran Ipumbi-tiyara-i o Allah ko Alongan a Qiya-mah, go di Niyan siran Shotin: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

175. Siran man so ini Pamasa iran ko Kadadag so Torowan go (ini Pamasa iran ko) siksa so Ma-ap. Na sayana siran a Madurus ko Apoi!

176. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Initoron Niyan so Kitab a rakhus o Bunar. Na Mata-an! A so siran a da siran Pagayonayon ko Kitab na titho a miyatago ko Kasosorang a Mawatan (ko bunar).

177. Kuna a ba Kaphiyapiya so Khiphagadapun niyo ko manga Paras iyo ko tampar ko Subangan go so Sudupan; na ogaid na aya Miphiyapiya- na so tao a Miyaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go so manga Malaikat, go so manga Kitab, go so manga Nabi; go bigan Niyan ko tamok Iyan, ko Kapukhababayai niyan non, so manga Tonganai niyan, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so gi-i Mulayalayag^[1], go so Puphamamanguni, go so Puphamanga-on sa ginawa niyan; go ini

أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا
النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ وَلَا يَزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَهٗ
بِالْهُدَى وَالْعَذَابُ بِالْغَفْوَةِ فَمَا
أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي
شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٧﴾

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ
وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْفِقُونَ يَهْدِيهِمْ إِذَا
عَاهَدُوا وَالصَّادِقِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ

[1] go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Latan.

Pamayandug iyan so Sambayang, go tiyonai niyan so Zakat; go Puthomanun niran so diyandi iran igira-a Miyakindiyandi siran; go manga Papantang ko Masakit, go so Kapakathatalogudam, go so Masa a Kapanananggolo o Kambo-nowai. Na siran man so Miyaman-gimbunar, go siran man na siran so Miyamananggila.

178. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat rukano so Kakitasi ko Miyangabobono: So Maradika na (ikitas ko) Maradika, go so Oripun na Oripun, go so Babai na Babai. Na sa tao a adun a Puma-apun non a Shai ko Pagari niyan, na Pakao-notun ko Adat a mapiya, go tona-in ko Mima-ap (so diyat) sa Phiya-piya-an. Giyanan i Pilubolubodan non a pho-on ko Kadnan niyo go Limo. Na sa tao a Mbago sa rido ko oriyen noto na adun a bagiyen niyan a siksa a Malipudus.

179. Na adun a ruk iyo si-i ko Kakitas a Kaoyagoyag, Hai adun a manga Sabot iyan; ka-angkano Makapananggila.

180. Ini Paliyogat rukano, a igira-a miyakarani ko isa rukano so Kapatai, amai ka Phakabagak sa Tamok, so Khithananun ko bagiyen o dowa Lokus go so manga dadasug, si-i ko Adat a mapiya; Kabunar ko Khipanananggila.

وَحِينَ الْبَاسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا كَتَبَ عَلَيْكُمُ
الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحَرْبُ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ
بِالْعَبْدِ وَالْأَنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ
أَخِيهِ شَيْءٌ فَأَبْغَاءُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ
بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ
وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَعَدَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي
الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ أَنْ تَرَكَ حَيْرًا الْوَصِيَّةُ
لِلَّذِينَ وَالِ الْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾

181. Na sa tao a sambiyan niyan ko oriyen o Kiyanuga niyan non, na so Dosa-on na si-i bo ko manga tao a Phamanambi-on. Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

فَمَنْ يَدُلُّهُ بِعَدَمِ سَمْعِهِ فَإِنَّهَا إِثْمُهُ عَلَى
الَّذِينَ يَدُلُّونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

182. Na sa tao a adun a kawan niyan ko Mithanan a karibat o di na Kandosa, na go niyan siran Mata-nor, na da-a Dosa niyan non: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا
فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

183. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat Rukano so Powasa lagid o Kinipaliyogatun non ko siran a Miya-ona an niyo, ka-angkano Makapananggila,-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

184. Si-i ko manga Alongan a mabibilang; na sa tao a kapantagan rukano a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o. (Kiya-boka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Na adun a ini Paliyogat ko siran a di ron Phamakagaga a Pidiya, a Pangunungkun o Miskin. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,- na giyoto i tomo-on. Na so Kaphowasa niyo i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ
أُخْرَىٰ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ
طَعَامٍ مُسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

185. So Olanolan a Ramadhan na ron minipantag a Kinitoronun ko Qur-an, a Torowan ko manga Manosiya, go manga Rarayag a Karina a Torowan go Padoman.

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ
الْقُرْآنُ أَنْ هُدِيَ لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ
مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ

Na sa tao a roma-ot rukano ko Olanolan a Ramadhan na Phowa-sa-on, na sa tao a kapantagan a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o (kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Kabaya rukano o Allah so malbod; na di Niyan rukano kabaya so Marugun. Go a niyo Matarotop so bilangan, go a niyo Mashulasula so Allah sa Kiyatorowa Niyan rukano; go angkano Makapanalamat.

186. Go igira-a ini-isha Ako Ruka o manga Oripun Ko, na Mata-an! A Sakun na Marani: Tharima-an Ko so Panguni o Phanguni igira-a Miyanguni Rakun: Na Tarima-a Ko iran, go Paratiyaya-a Ko iran: Ka-an siran Makaontol.

187. Kiyalal rukano, ko Gagawi-i ko Powasa, so Kapamakaya niyo ko manga Karoma niyo. Ka siran na Nditarun niyo na sukano na Nditarun niran. Katawan o Allah a Mata-an! A sukano na Miyadorat iyo a ginawa niyo; na Piyakataobat kano Niyan go Pima-apan kano Niyan; na imanto na Pakipurorada kano kiran, go mbabanoga niyo so Pithakdir rukano o Allah, go Kangkano go inom kano, taman sa mapayag rukano so goris a mapoti ko goris a maitum a Fajar; oriyaniyan na tarotopa niyo so Kathigur sa taman ko Gagawi-i; go di kano

مِنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرٍ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْتَنَ بِشُرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوا هُنَّ أَنْتُمْ عَلَيْكُمْ فِي الْمَسْجِدِ تِلْكَ

kiran Pakiphurorada a Magi-itikaf kano ko manga Masjid. Giyoto i manga taman o Allah: Na di niyo Pagobaya. Lagid a nan a Puphaya-gun o Allah so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an siran Makapananggila.

188. Go di niyo Pagaraba so manga Tamok o saba-ad rukano sa mokit sa Kapanalimbót, go di niyo thundanun ko manga Kokoman, ka kha-arab iyo so saba-ad ko manga Tamok o manga Manosiya sa mokit sa Dosa a sukano na katawan niyo.

189. Ipagisha iran Ruka so (gona ko) manga sinaribolan. Tharowangka: A giyanan na manga to-os ko manga Wakto o manga Manosiya, go so Kapunaik Hajji. Na kuna a ba Kaphiyapiya so kasolud iyo ko manga Walai si-i ko manga oriyaniyan: Na ogaid na aya Miphiyapiya na so tao a Miyananggila. Na solud kano ko manga Walai si-i ko manga Paitao niyan: Go kalukun niyo so Allah: Ka angkano makasulang sa Maliwanag.

190. Na Pakimbonowai kano sa makapantag ko lalan o Allah ko siran a Puphamono rukano, go di kano Phumalawani; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so manga Malawani.

حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
وَتَذْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ
بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

﴿١٨٩﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ
مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحُجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ
بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مِنَ اتَّقَى وَأَتُوا
الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٩٠﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَفْقَهُونَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩١﴾

191. Go bonowa niyo siran apiya anda niyo siran Mato-on, go Paka-awa-a niyo siran sa sadun sa Kiya-paka-awa-a iran rukano; Ka so Kapanakoto na lawan ko Kapamono nadi kano kiran pakipumbonowaisa Masjid Al-Haram, taman sadi siran rukano ron makimbonowai; na amai ka makimbonowai siran rukano, na bonowa niyo siran. Lagid oto a balas ko da Pamaratiyaya.

192. Na amai ka gomunuk siran (Manakoto), na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

193. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a Ma-adun a Kapanakoto, go Ma-adun so Agama (okit ko Kapaginutao) a ruko Allah; na amai ka gomunuk siran, na da-a rido inonta ko da Pamaginontolan.

194. So Olanolan a Paga-adatan na Pantag o Olanolan a Paga-adatan,- go so Khipaga-adatan,- na Makapukhikitas. Na sa tao a Pangorawan kano niyan na Atowi niyo sukaniyan sa lagid o Kiyapangorawi niyan rukano. Go Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

195. Na Nggasto kano ko lalan ko Allah, go di niyo Pagunata a ginawa niyo ko kabinasa; go Phiya-piya kano; ka Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyana so Mihipiyapiya.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَفِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرِجُوهُمْ وَالْفَنَاءُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقْبِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْبِلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَتَلُوكُمْ فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾

فَإِن أَنهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِن أَنهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتِ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَتْلُقُوا أَيَادِيكُمُ إِلَى الثَّلَاكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

196. Na tarotopa niyo so Kapunaik Hajji go so Omra a ruk o Allah. Na amai ka kabalambanan kano, na (bugan niyo) so malbod ko manga Pamumugayan^[1], go di niyo Pagopawi so manga Olo niyo taman sa di iraot so manga Pamumugayan ko darpa iyan. Na sa tao a kapan-tagan a Pukhasakit rukano, o di na adun a sakit ko Olo niyan, na (Paliyogaton) so Pidiya a Kaphowasa, o di na Kashaduka, o di na Kasombali (sa Kambing); na amai ka Somarig kano, na sa tao a Mapili iyan so Omra ko ona-an o Kapunaik Hajji, na (Paliyogaton) so malbod ko manga Pamumugayan, na sa tao a di makato-on, na Phowasa sa tulo Alongan si-i ko Kapunaik Hajji go Pito (Alongan) igira-a Miyakabaling kano, giyoto na sapolo a tarotop. Giyoto na si-i ko tao a da mabaloi so Purun niyan o ba Khibabaling ko (obai a) Masjid Al-Haram. Na kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

197. So Kapunaik Hajji na manga Olanolan a Khikapupunto. Na sa tao a Magikram ro-o ko Kapunaik Hajji, na da-a Kapamakai sa Babai, go da-a Kandarowaka, go da-a Kaphapawala si-i ko (Kapagi-ikram ko) Kapunaik Hajji. Na sa dun sa Mapunggolaola niyo a mapiya, na

وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۚ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَنَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ۚ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَةٌ ۖ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ ۚ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ

[1] go minipaliyogaton so kasombali sa kalubodanon a pud ko manga ayam a Pamumugayan.

katawan sukaniyan o Allah. Na Puloto kano, na Mata-an! A aya mapiya Loto na so Kapananggila. Go Kalukun Ako niyo, Hai adun a manga Sabot iyan.

198. Da-a Dosa niyo ko Kambabanog iyo sa Limo a pho-on ko Kadnan niyo. Na amai ka gomanat kano sa Arafat, na Pushabota niyo so Allah ko obai o Masar Al-Haram, go Pushabota niyo Sukaniyan sa Kiyanggonana-owa Niyan rukano, ka Mata-an! A aya butad iyo ko ona-an naya, na pud dun ko Miyangdadadag.

199. Oriyan niyan na ganat kano sa sadun sa Pungganatan o manga Manosiya, go Panguni kano sa Mapap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

200. Na amai ka mapasad iyo so manga okit iyo ko Kapunaik Hajji, na Tatadumi niyo so Allah, lagid o Katatadumi niyo ko manga Lokus iyo,-o di na lawanon a Kapananadum. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya! Na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an.

201. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya sa Mapiya go sa Akhirat sa Mapiya, go Lidasun Kamingka ko siksa ko Naraka!

يَتَأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ
فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَادْكُرُوا كَمَا
هَدَيْتُكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ
لَمِنَ الضَّالِّينَ ﴿١٩٨﴾

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٩﴾

فَإِذَا أَقَضَيْتُمْ مِنْ سَكَكِكُمْ
فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ
أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنْ النَّاسِ
مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا
لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿٢٠٠﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾

202. Siran man na adun a bagiy-
yan niran a Kapiya-an po-on ko
Pinggalubuk iran; na so Allah na
Maga-an i Kapamagitong.

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

203. Na Pushabota niyo so Allah
si-i ko manga Alongan a Mabibilang.
Na sa tao a Magalokalok (go-
manat sa Mina) ko dow a Alongan,
na da-a Dosa niyan, na sa tao a
Makaori, na da-a Dosa niyan si-i
ko tao a Miyananggila. Na Kalukun
niyo so Allah, go Tangkuda niyo a
Mata-an! A sukano na Ron kano
Pulimoda.

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ
مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ لِمَنِ أَنْتَقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا
أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

204. Na adun a pud ko manga
Manosiya a tao a Pukhasowat Ka o
Katharo iyan si-i ko Kaoyagoyag
ko Doniya, go gi-i niyan Shaksi-in
so Allah ko madadalum ko poso
iyan; (Takinoba) a sukaniyan i lubi
a Pawal.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي
قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾

205. Na igira-a Miyakatalikhod,
na lomalakao ko Lopa ka Mamina-
sa-on go Purarata-an niyan so man-
ga Pur go so manga Wata a
Pangangayamun. Na so Allah na
di Niyan Khababayaana so Kapami-
nasa.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ
فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٠٥﴾

206. Na igira-a Pitharo-on: A
Kalukun ka so Allah, na awidan
sukaniyan o Maratabat si-i ko
Dosa. Na aya dun a Khabolosan
niyan na so Naraka Jahannam;- a
Mikharatarata a Darpa!

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِأَلْسِنَةٍ فَحَسِبُوا جَهَنَّمَ ۖ وَلَيْسَ
إِلَهُهُ إِلَّا اللَّهُ ﴿٢٠٦﴾

207. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Phasaan a ginawa niyan ka tontot ko manga Ikasosowat o Allah; na so Allah na Makapudi-in ko manga Oripun Niyan.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ
أَتْبَعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ
رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٧﴾

208. Hai so Miyamaratiyaya! Solud kano ko Islam sa Kalangolangowan Niyan; go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan; Ka Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا
فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٨﴾

209. Na amai ka somilai kano ko oriyen o Kiyapakatalingoma rukano o manga Rarayag a Karina, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

فَإِن زَلَلْتُمْ مِّن بَعْدِ مَا
جَاءَكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٩﴾

210. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kiran o Allah a Maporo ago Mala si-i ko bontal a domadaiton sabap ko Kala iyan a matatago ko miyagungkapungkap a gabon, go so manga Malaikat go mitaman so Kokoman? Ka si-i bo Phakandoda ko Allah so manga Kokoman.

هَلْ يَظُنُّونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي
ظُلُمٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ
وَقُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تَرْجِعُ
الْأُمُورُ ﴿٣٠﴾

211. Isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil o pira i ini bugai Ami kiran a Tanda a Marayag. Na sa tao a sambiyen niyan so Limo o Allah ko oriyen o Kiyapakatalingoma niyan non, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

سَلَّ بَنِي إِسْرَءِيلَ يَلَكَمَ ءَاتَيْنَهُم مِّن
ءَايَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِن بَعْدِ مَا
جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٣١﴾

212. Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so Kaoyagoyag ko Doniya, go Puphamagurugan niran so Miyamaratiyaya. Na so siran a Miyamananggila na Makaombao kiran ko Alongan a Qiyamah; ka so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan sa di Khasar a Pandapat.

213. Miya-adun so Manosiya ko okit a isa, na Siyogo o Allah so manga Nabi a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar; go Piyakatoron Niyan a babid iran so Kitab a Bunar, ka-an Niyan Makomkom so manga Manosiya ko di iran Phagayonayonan; na da-a Somiyorangon a rowar ko siranoto a bigan non ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, Kadungki ko siran (a Miyamaratiyaya). Na Tiyoro o Allah so Miyamaratiyaya, si-i ko da iran Pagayonayoni ko Bunar, sabap sa idin Niyan, ka so Allah na Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a Matitho.

214. Ba niyo tiyarima a Phakaso-lud kano ko Sorga a da rukano Makatalingoma so lagid o (Miyakatalingoma ko) siranoto a miya-i pos ko Miya-ona an niyo? A Minisogat kiran so masikot go so karomasyan, go Miya-aroraya siran taman sagi-i Matharoo Sogo a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan: A anda so Tabang o Allah? Tanodan! Ka

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَيَسْعَوْنَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ
اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ
مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ
مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ فِي مَا اختلفوا فِيهِ وَمَا اختلفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِهَا
جَاءَ نَهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَيِّنَاتٍ بَيْنَهُمْ فَهَدَى
اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اختلفوا فِيهِ مِنْ
الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى
يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى
نُصْرُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

Mata-an! A so Tabang o Allah na marani!

215. Ipagisha iran Ruka o antona-a i Kaphamumugai ran. Na Tharowangka: A sa dun sa Iphamumugai niyo a Mapiya, na bagiyang o mbala a Lokus go so manga Dada-shug go so manga Wata a ilo go so manga Miskin go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Na sa dun sa Nggolaola-an niyo a Mapiya,- na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

216. Ini Paliyogat rukano so Kapakimbonowai (ko manga kapir), a sukaniyan na ipukhagowad iyo, Na thatana a adun a ipukhagowad iyo a aya rukano Mapiya, go thatana a adun a Pukhababaya-an niyo a aya rukano Marata. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

217. Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Olanolan a Paga-ada-tan so Kambonowai ron. Na Tharowangka: A so Kambonowai ron na mala a Dosa; go so Kaalangi ko lalan o Allah, go so Kaongkira on, go so (ka-alangi ko) Masjid Al-Haram, go so Kapaka-awa-a on ko tao ron; na lawan ro-o a Mala (a Dosa) si-i ko Allah go so Kapanakoto na lawan a Mala (a Dosa) a di so Kapamono. Na di siran nggunuk sa Kapuphamonowa iran rukano

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا
أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّهِ وَالَّذِينَ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ
وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ
شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ
قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدْعٌ سَبِيلُ
اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وِإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ
وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يَقْتُلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرْدُوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ
إِنْ أَسْطَلَعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ دِينَكُمْ
عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ

taman sa di kano iran mapakaawa-ko Agama niyo o Khagaga iran. Na sa tao a mawa rukano ko Agama niyan na go Matai a kapantagan a sukaniyan na di Mapaparatiyaya, na siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat; ka siran man i manga tao ko Naraka sa ron siran non ndun Makakakal.

218. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Miyamanogalin sa Ingud go Miyamanagontaman si-i ko lalan o Allah,- na siran man i Phaka-arap ko Limo o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

219. Ipagisha iran Ruka so Pakaburug go so Kandarmut. Na Tharowangka: A adun a madadalum sa dow a oto a Dosa a Mala, go manga gona, a ruk o manga Manosiya; na so Dosa sa dow a oto na Mala a di so gona-on. na Ipagisha iran Ruka o antona-a i Iphamumugai ran; na Tharowangka: A so Khalawan (ko Hadiyat iyo). Lagid aya a Kaphuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat: Kan-an niyo Mapuphamimikiran-.

220. Si-i sa Doniya go sa Akhirat. Go Ipagisha iran Ruka so manga Wata a ilo. Na Tharowangka: A so Kaompiya i kiran na aya Mapiya; na o Pakishaog kano kiran (sa Kaoyagan), na manga Pagari niyo siran (ko Agama); ka so Allah na

فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ
يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعُ لِلنَّاسِ
وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا
وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ
الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ
نَحْنُ أَطَوَّهُمْ فَأَخْرَجْنَاكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

Matutundo Iyan so Puphaminasa ko Puphangompiya. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakaru-gunan kano Niyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

221. Na di niyo Phangaromaa so manga Pananakoto a manga Babai, taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Babai a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Babai, apiya pun Masowat kano niyan. Go di niyo Pakiphangaroma-an ko manga Pananakoto (so Miyamaratiyaya a Babai) taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Mama a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Mama, apiya pun Masowat kano niyan. Siran man na Iputhawag iran so Naraka. Na so Allah na Iputhawag Iyan so Sorga a go so Ma-ap sabap sa idin Niyan, go Puphayagun Niyan so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an niran Pukhatadumi.

222. Na Ipagisha iran Ruka so Haid. Na Tharowangka: A sukaniyan na marshik: Na Gunuki niyo Mamakai so manga Babai ko masa o Haid, go di kano kiran pagobai sa (Kandima) taman sa di siran Makashoti. Na amai ka Makashoti siran, na songkano kiran sa sadun sa Sogowan rukano o Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barataobat go Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

لَا أَعْنَتُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ
وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ
أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ
مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ
إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ
وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٢﴾

وَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى
فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ
الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٣﴾

223. So manga Karoma niyo na Babasoka iyo; na songkano ko Babasoka iyo sa sadun sa kabaya iyo; go ona-an niyo so ruk o manga ginawa niyo; na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Miputho-ona iyo Sukaniyan, na Puphanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

224. Na di niyo mbaloya so (kashapa ko) Allah makapantag ko manga Sapa iyo a balamban o Kapuphiyapiya niyo, go so Kaphangongonotan niyo, go so Kathanora niyo ko manga Manosiya; ka so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

225. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Pimbaba o manga poso iyo; ka so Allah na Manapi, a Matigur.

226. Bagiyen o siran a Pishapan niran (sa di ran Phamaka-in) so manga Karoma iran, so kanayao sa pat Olan; na amai ka indod iran, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

227. Na amai ka tanton niran so Kambulag, na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

228. So Piyamanalak na magun-gu niran so manga ginawa iran ko (Masa o) tulo a Haid. Na di kiran khapakai i ba iran Paguma-a so

نِسَاءُكُمْ حَرَّتْ لَكُمْ فَأَتُوا حَرَثَكُمْ أَنِّي
شِئْتُمْ وَقَدِمُوا لِأَنفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلْقَوَةٌ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً
لِأَيْمَانِكُمْ أَن تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصَلُّوا يَبِينَ النَّاسُ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ
عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

لِّلَّذِينَ يُؤُولُونَ مِن نِّسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ
أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ

Inadun o Allah ko manga Tiyan niran, o siran na Paparatiyaya-iran so Allah go so Alongan a Maori. Na so manga karoma iran i Kapapatotan ko Kabalingi kiran sangkoto (a Masa), o kabaya iran so Kathanora. Na adun a bagiyan niran a kabunar a lagid o Kabunar kiran (o manga Mama) si-i ko Adat a Mapiya; go adun a bagiyan o manga Mama a Miyo-ombao iran ko manga Babai. Na so Allah na Mabagur, a Macungangun.

229. So Kambulag (a adun a Kambalinganan-on) na makadowa: Na balingi niyo siran ko Adat a Mapiya, o di na botawani niyo siran ko okit a Mapiya. Na di rukano khapakai, o ba kano kowa ko (Butang a) minibugai niyo kiran sa maito bo, inonta o ba iran khawanun a dow a so di ran Kaontola ko manga taman o Allah. Na amai ka ikhawan niyo so di iran Kaontola ko manga taman o Allah na da-a Dosa iran ko kitundan non o Babai. Giyoto i manga taman o Allah; na di niyo to Pulawani ka sa tao a lawanan niyan so manga taman o Allah, na siran man na siran so manga Darowaka.

230. Na amai ka Imbulag iyan (sa ika tulo), na di ron khapakai ko oriyan noto, taman sa di Makipangaroma sa Karoma a salakao ron na amai ka Imbulag o Miyangaroma (a ika dow a) na da-a Dosa iran ko

مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِمْ إِنْ كُنْ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِعُوقُ لَهِنَّ أَحَقُّ بِرِزْقِهِنَّ
فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ
الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٩﴾

الطَّلُقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكِهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ تَسْرِيحُهُنَّ بِإِحْسَنٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ
تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْنَهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ
يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ
أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا
تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣٠﴾

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى
تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا

kikasowin niran (ko Kakhawing), amai ka maguda iran a Khaontol iran so manga taman o Allah. Na giyaya i manga taman o Allah, a Puphayagun Niyan ko pagtao a Khisasabot.

231. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran puraotun ko idda iran, na Balingi niyo siran si-i ko Adat a Mapiya o di na botawani niyo siran si-i ko Adat a Mapiya; go di niyo siran Mbalangi sa Kapakipurasaya, ka Makapumbaba kano; na sa tao a Nggolaola ro-o, na Sabunar a Miyabinasa niyan a ginawa niyan. Na di niyo mbaloya so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so Initoron Niyan rukano a Kitab go Ongangun, a Ipuphanguthoma Niyan rukano to. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so langowan taman.

232. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran raotun ko idda iran, na di niyo siran Paguruna ko Kapakiphangaroma iran ko manga Karoma iran, igira-a Miyagayon siran ko Adat a Mapiya. Giyoto na Iphagundao to ko tao a pud rukano, a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori. Giyoto man i lubi a Pha-kaompiya rukano go lubi a Phaka-

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَعَنَ أَجْلَهُنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سِرِّهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ، وَلَا
تُخْذُوا بِآيَاتِ اللَّهِ هُزُوءًا وَادْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنَ
الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ لِيُعْظِمَكُمْ بِهِوَ اتَّقُوا
اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَعَنَ أَجْلَهُنَّ فَلَا
تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا
تَرَاضَوْا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ
مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكَ لَكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

soti. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

233. Na so manga Ina na Pakasosowa iran so manga Wata iran sa dowa ragon a tarotop a dowa oto, si-i ko tao a kabaya iyan a Katarotopa niyan ko Kapakasoso. Na Paliyogat ko Ama so Pagupur kiran go so nditarun niran si-i ko Adat a Mapiya. Da-a Iphaliyogat ko Baraniyawa a rowar ko Khagaga niyan. Di Rasa-in so Ina sa sabap ko Wata iyan. go di Pakarugunan so Ama sa sabap ko Wata iyan, na Paliyogat ko Waris (ko Ama) so lagid oto. Na amai ka kabaya iran a Kapakagunukaon Somoso. sa Piyagayonan niran, go Kiyapagodasa-an, na da-a Dosa iran non. Na amai ka kabaya iyo so Kapakasosowa niyo ko manga Wata iyo (ko salakao ko manga Ina iran), na da-a Dosa niyo, igira-a minibugai niyo kiran so tundan niyo kiran, si-i ko Adat a Mapiya. Na Kalukun niyo so Allah go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-i Niyan.

234. Na so Phamatai rukano a adun a Khibagak iran a manga Karoma, na Magun - guniran so manga ginawa iran sa pat Olan go sapolo (Gawi-i): Na amai ka iraot siran ko idda iran, na da-a Dosa niyo ko Kinggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran si-i ko Adat

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَدَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ
وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ
وَالِدَةٌ بَوْلِدًا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ
وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا
أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا
ءَاتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَالْقَوْلُ اللَّهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ يَمْتَعِلُونَ بَصِيرٌ

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَرْوَاجًا
يَرَبِّصْنَ أَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغَ أَجْلُهُنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ يَمْتَعِلُونَ خَيْرٌ

a Mapiya. Na so Allah na so gi-
niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

235. Na da-a Dosa niyo si-i ko ini
Pangilat iyo a garai ko manga Babai
(a Balo) o di na Piyagunus iyo si-i
ko manga ginawa niyo. Katawan o
Allah a Mata-an a sukano na pu-
kharum iyo siran: Na ogaid na di
kano kiran Pakipuphasada sa Ma-
solun inonta o aya Tharo a niyo na
Katharo a Patot, go di niyo Phaka-
tana-a so Katangkud o Kakhawing
taman sa di iraot so idda ko tata-
alikan non. Na Tangkuda niyo a
Mata-an! A so Allah na katawan
Niyen so shisi-i ko manga ginawa
niyo, na iktiyari niyo Sukaniyan; go
Tangkuda niyo a Mata-an! A so
Allah na Manapi, a Matigur.

236. Da-a Dosa niyo amai ka
Imbulag iyo so manga Babai ko da
niyo kiran pun Kapamakaya go da
pun a Miyapayag iyo kiran a Bu-
tang; na bugi niyo siran sa Iphaka-
piya ginawa iran, Paliyogat ko
Kawasa so pantag o Guus iyan, go
Paliyogat ko Kasisimpitan so Pan-
tag o Gu-us iyan; - a Pamumugayan
si-i ko Adat a Mapiya kabunar ko
Miphipiapiya.

237. Na amai ka Imbulag iyo
siran ko da niyo kiran pun Kapa-
makaya, a Sabunar a adun a Miya-
payag iyo kiran a Butang, na
(Bugan niyo kiran) so sabagi ko

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ
مِنْ خُطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ
فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْكُمْ
سَتَذَكَّرُوهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ
سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَفْرِمُوا عَقْدَ النِّكَاحِ حَتَّى
يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجْلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٢٥﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ
تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً
وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْوَسْعِ قَدْرَهُ وَعَلَى
الْمَقْتَرِ قَدْرَهُ مَتَّعَابًا الْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٦﴾

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ
وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنَصِفُ
مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُوكَ أَوْ يَعْفُوا

Miyapayag iyo^[1], inonta o Puma-ap siran o di na Muma-ap so shisi-i sa tangan niyan so Katangkud o Kapangaroma; na so Kapuma-ap iyo na aya marani ko Kapangongonotan. Na di niyo Phakalipati so Kiya-pakadiyadiya rukano. Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagila-in Niyan.

238. Siyapa niyo so manga Sambayang, go so Sambayang (a Asar) a Milulubi; go Pamayandugun niyo a ruk o Allah sa titho a Kapuphan-gongonotan niyo.

239. Na amai ka Khawan kano, na (Shambayang kano a) a phulalaka-kao kano, o di na Khokoda kano, na amai ka Somarig kano, na Sabota niyo so Allah (sa Shambayang kano) sa mana-a so Inindao Niyan rukano, a di niyo katawan.

240. Na so siran a Phamatai rukano go adun a khaganatan niran a manga Karoma na Thananun niran a adun a bagiyan o manga Karoma iran a Pagupur sa taman ko Saragon sa di siran Pakaliyon; na amai ka lomiyo siran, na da-a Dosa niyo si-i ko Kininggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran, a Adat a Mapiya. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

الَّذِي يَدِيهِ عُقْدَةُ الْكَافِ وَأَن تَعْمُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَّتَعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾

[1] na miya Wajib rukano so kibganiyo kiran ko midiya ko Mahar a Kiyaopakatan.

241. Na adun a bagiyan o Piya-manalak a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya; kabunar ko Khipa-nananggila.

242. Lagid oto a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat Iyan: Ka-an niyo gi-i Manggudaguda.

243. Bangka da katokawi so siran a Miyamangawa ko manga Ingud iran, a siran na baribo ribo, sa Pangali ko Kapatai? Na Pitharo kiran o Allah: A Miyamatai kano: Oriyan niyan na Inoyag Iyan siran. Mata-an! A so Allah i titho a Mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na kadakulan ko manga Manosiya a di siran Phanalamat.

244. Na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, go tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

245. Sa dun sa tao a Pagotangan niyan so Allah sa otang a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan non sa Kathakutakup a madakul, ka so Allah i Pushikot go Pulowag, go Ron kano Phamakandoda.

246. Bangka da katokawi so manga Nakoda ko manga Moriyatao o Israil a Miya-orijan o Musa? Gowani na Pitharo iran ko Nabi ran a (Sama-on): A Pakatindugi Kamingka sa Datu, ka Makimbo-

وَلَمْ تُطْلَقْ مَتَعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾

﴿٢٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٤﴾

وَقَتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٥﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٦﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْآلِ الْأَمْلَاقِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لَنَبِيِّ آلِهِمْ أَتَعِثُّ لَنَا مَلِكًا نَقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ

nowai kami sa lalan ko Allah. Pitharo Iyan: A o ba badun amai ka Ipaliyogat rukano so Kambonowai, na di kano bo Makimbonowai? Pitharo iran: A ino kami di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah a Sabunar a Piyaka-awa kami ko manga Ingud ami go (Pirabai) so manga Wata ami? Na gowani a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na Tomiyalikhod siran, inonta so maito (a Mithalimbagak) kiran. Na so Allah na katawan Niyan so da Pamaginontolan.

247. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A so Allah na Piyakatindug Iyan rukano so Talut a Datu. Pitharo iran: A andamannya i Kakhapatoton o Kapundato i Niyan rukami a sukami i titho a Kapapatotan ko Kadatu a di Sukaniyan, go da bugi sa Kakawasa-an a Tamok? Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan rukano Sukaniyan, go Piyakalawan Niyan sa kala ko Kata-o go so Lawas: Na so Allah na mbugan Niyan ko Kapa-ar Iyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

248. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A aya Tanda o Kadatu Iyan na Makatalingoma rukano so Kaban a katatagowan sa Sarig, a pho-on ko Kadnan niyo, go so manga lamba ko Paninggalan o Musa go So Haroun, a Phagawidan

عَلَيْكُمْ الْقِتَالُ أَلَا تُقَاتِلُوا
وَمَا لَنَا أَلَا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاءِنَا
فَلَمَّا كَتَبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٧﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى
يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ
أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً
مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي
الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي
مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٨﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ
مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ
فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ

Sukaniyan o manga Malaikat. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyan niyo o sukano na Mapaparatiyaya.

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَنَحْلِهِمْ أَغْلِبُوا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُم
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤٨﴾

249. Na kagiya a lomiyo so Talut a rakhus o manga Tantara Iyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na adun a ithupung Iyan rukano a Lawasaig: Na sa tao a Minomon, na di Rakun pud: Na sa tao a di ron Toma-am na Mata-an! A sukaniyan na pud Rakun: Inonta so tao a isandok iyan sa sasandok so lima niyan. Na Miyamanginom siran non, inonta so maito a pud kiran. Na kagiya a Maripag iyan noto,-Sukaniyan a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan,-na Pitharo iran: A da-a Kaphaka-ato tano sa Alongan na-i ko Jalut a go so manga Tantara iyan. Na Pitharo o siran a Tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputhona iran so Allah: A mada-kul a pagtao a maito a Miyakapugus sa pagtao a madakul sa sabap sa idin o Allah, ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papan-tang.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ
إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ
شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ
يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ
غُرْفَةً يَدِيهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا
مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ
آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
أَلْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ
الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلتَفَقُوا اللَّهَ
كَم مِّن فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ
فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿١٤٩﴾

250. Na gowani a Makipurayara siran ko Jalut a go so manga Tantara iyan, na Pitharo iran: A Kadnan Nami! Samporna Angka Rukami so Kapantang go Pakabukunangka so manga Parapara Mi: Go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا مَبِغًا
وَتُحِبُّونَ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٥٠﴾

251. Na Miyapugus iran so pagtao o Jalut sabap sa idin o Allah; go Miyabono o Dawood so Jalut; go inibugai Ron o Allah so Kadatu go so Ongangun go Inindao Niyan non so nganin a kabaya Iyan. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sa Minggolalan ko saba-ad, na Miyabinasa dun so Lopa: Na ogaid na so Allah na Mala i Gagao ko manga ka-adun.

252. Giyoto man so manga Tanda o Allah: A Puphangadian Ami Ruka oto (Ya Muhammad) a aya butad Iyan na Bunar: Na Mata-an! A Suka na pud dun ko manga Sogo (o Allah).

253. Giyoto man so manga Sogo a ini Lubi Ami so Saba-ad Kiran ko saba-ad: Pud Kiran so Inimbitiyara-i o Allah; go ini Poro Iyan so saba-ad Kiran sa manga Daradat; na inibugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina, go ini Bagur Ami Ron so Roh Al-Qoddos (so Jibril). Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono ko siran a Miya-orijan niran, si-i ko orijan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, na ogaid na Mishoransorang siran, Ka-adun a pud kiran a tao a Miyaratiyaya go adun a pud kiran a tao a Miyongkir. Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono kiran; na ogaid na so Allah na Punggolaolan Niyan so nganin a kabaya Iyan.

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَزَّلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

﴿٢٥٣﴾ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُم عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾

254. Hai so Miyamaratiyaya! Pamumugai kano ko inibugai Ami Rukano, ko da pun Kapakatalingoma o Gawi-i a da-a Kaphasa-i ron, go da-a Kambobolayoka-on go da-a Kapamagaluba-on. Na so da Pamaratiyaya-na siran so da Pamaginentolan.

255. So Allah! Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan; di Khatalingoma-an a toratod go torog. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisis-i ko Lopa. Badun a tao a Makaphanapa-at sa Hadapan Niyan inonta o sabap sa idin Niyan? Katawan Niyan so nganin a Khabolosan niran go so nganin a Kiya-iposan niran. Na da-a shushushubun niran a maito bo ko Kata-o Niyan inonta bo ko nganin a kabaya Iyan. Miyarangkom o Korsi. Iyan so manga Langit a go so Lopa, go di Ron Khipunud so siyap Iyan sa dow a oto, go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

256. Da-a Kapanugul ko Agama: Ka Sabunar a Minisunggai so Qntol ko Ribat: Na sa dun sa Ongkirun niyan so manga tagot a Paratiyaya-an niyan so Allah na Sabunar a Miyakakaput sa Rambit a Maba-gur, a da-a ikhathupud iyan, Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

257. So Allah i Panarigan o Miyamaratiyaya: Phaka-awa-an Ni-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
رَزَقْنَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ
فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفْعَةً وَالْكَافِرُونَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي
يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ
مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمَرْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم

yan siran pho-on ko manga Lilibotung ka Phakasongun Niyan siran ko Maliwanag. Na so da Pamaratiyaya na aya manga Panarigan niran na so manga Tagot: A Puphamaka-awa-an niran siran pho-on ko Maliwanag ka Puphamakasongun niran siran ko manga Libotung. Na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

258. Bangka da katokawi so (Namrod a) Miyakiphawala ko Ibrahim Makapantag ko Kadnan Niyan, sa Kinibugan non o Allah ko Kadatu? Gowani a Tharo-on o Ibrahim: A aya Kadnan Ko na so Puphangoyag go Puphakapatai. Na Pitharo iyan: A sakun na Pupha-kaoyag Ako go Phphakapatai Ako. Pitharo o Ibrahim: Na Mata-an! A so Allah na Puphakasongun Niyan so Alongan pho-on ko Subangan (si-i sa Sudupan): Na Pakasongangka Sukaniyan pho-on sa Sudupan (si-i sa Subangan). Na Biyabungan so da Paratiyaya. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a da Pamaginontolan.

259. Go so (Uzair a) somiyagad ko (Baital Muqaddas a) Ingud a Miyangaguguba so manga Walai ron, Pitharo iyan: A andamanaya i Kakhaoyaga si-i o Allah, ko oriyen o Kiyapatai niyan? Na Biyono sukaniyan o Allah sa Magatos Ragon, oriyen niyan na Inoyag Iyan

مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا أَوْلِيَآءُهُمُ الطَّاغُوتُ
يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبرَهِمَ فِي رَيبِهِ
أَن آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبرَهِمُ
رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا
أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبرَهِمُ فَأَبَتْكَ اللَّهُ
يَأْتِي بِالسَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأَبَتْ بِهَا
مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٩﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ
عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ
بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ ۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا
أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۖ قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِائَةَ

bo. Na Pitharo (o Allah): Ai Kiyathaingka (Hai Uzair)? Pitharo iyan: Aya Kiyathai akun na Salongan o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o Allah): A kuna, ka aya Kiyathaingka na Miyakamagatos Ragon; na ilayangka so Pangu-nungkun ka go so Inomun ka, ka da Phaparin; go ilayangka so Himar ka: Ka kagiya a mbalowin Nami suka a nana-o o manga Manosiya, go ilayangka so manga tolan, o andamanaya i gi-i Ami ron kapakatho-oto ora-a, oriyani niyan na Pumbongkosan Nami sa Sapo. Na kagiya a Mapayagon noto, na Pitharo iyan: A tiyangkud akun a Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

260. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Paki-ila-in Ka Rakun o andamanaya i Kapagoyagangka ko Miyamatai. Pitharo (o Allah): Ba Ka di Pharatiyaya? Pitharo Iyan: Owai! (Mapaparatiyaya Ko) na ogaidd na adun Thattana so Pamikiran Ko. Pitharo (o Allah): Na kowa Ka sa pat ko manga Papanok; na Tathadangka ko Katimo iran Ruka; oriyani niyan na Tagowangka-on so oman i isa Palao sa saba-ad, oriyani niyan na Talowangka siran: Ka Mamakatalingoma siran Ruka sa Magaan. Na Tangkudangka a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

عَامٍ فَإَنْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ
وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهٖ وَأَنْظُرْ إِلَىٰ
حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً
لِّلنَّاسِ وَأَنْظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ
كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ
اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ
تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ
وَلَكِن لَّا يَطْمِئِنُّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ
أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ
أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ
ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾

261. Aya ropa-an o siran a gi-i siran Nggasto ko manga Tamok iran si-i ko lalan ko Allah na lagid o satiman a od: A Mitho sa Pito Sawai, shisi-i ko oman i sawai ron so Magatos a od. Na so Allah na Puthakutakupun Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

262. Siran a gi-i ran Nggaston so manga Tamok iran si-i ko lalan o Allah, oriyen niyan na di ran Thondogun so Kiyapamumugai ran a Kashalibantog go Kapanakit sa ginawa, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

263. So Katharo a Mapiya go so Kapuma-ap na tomo a di so Saduka a Pukhatondog a kapanakit sa Ginawa. Na so Allah na Kawasa, a Matigur.

264. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo mbinasa-an ko manga Saduka niyo so Kashalibantog go so Kapanakit sa Ginawa,- lagid o Puphamumugai ko tamok iyan sa Kapakilaila-in ko manga Manosiya, go di niyan Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na aya ropaan niyan na lagid o Ator a matilak, a Kaliliyawawan sa botha: A miyasogat sukaniyan a Mabagur a Oran, na miyalamba iyan non so matugas.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَبِيلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

﴿٦٣﴾ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذًى وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

يَتَابِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يُؤْخَذُ لَهُمْ وَاعْدَاؤُهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ ثَرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٥﴾

Na da-a Khaparoli ran a maito bo ko Pinggalubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

265. Na aya ropa-an o siran a Puphamumugai ko manga Tamok iran, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah go so Kathatana o manga Ginawa iran, na lagid o Pamomolan, ko Lopa a Tambo: A Miyasogat a Mabagur a Oran na Minibugai niyan so Onga niyan sa dowa takup, na apiya pun da masogat a Mabagur a Oran, ka Tarintik bo. Ka so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

266. Bakhabaya i o isa rukano a adun a mambagiyan niyan a Pamomolan a manga Qormah a go manga Anggor a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, mambagiyan niyan ro-o so Pishoson a manga Onga, a Miyakatalingoma-on so Kalokus, go adun a manga Moriyatao niyan a manga lulumukna Miyasogat oto a Sobosobo, a kadadaluman sa Apoi, na Miyatotong? Lagid aya a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Tanda; ka-angkano Makapuphamimikiran.

267. Hai so Miyamaratiyaya! Puphamumugai kano ko manga Pipiya ko Miyasokat iyo, go so Piyakagumao Ami rukano a pho-on ko Lopa, go di niyo Puthibaba-a so

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
أَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ
أَصَابَهَا وَابِلٌ فَتَأْتَّى أَكْطَافَهَا
ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِيبْهَا وَابِلٌ
فَطُلَّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٦﴾

أَيُّودُ أَحَدِكُمْ أَنَّ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ
مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ

Marata-on, a Iphamumugai niyo, ka da rukano i ba niyo to kowa-inonta o ba kano ron Phipipidung. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Kawasa, a Puphodin.

268. So Shaitan na Ipuphangan-galuk iyan rukano so Kamiskin go Ipushogo iyan rukano so Pakasisingai. Na so Allah na didiyandi-an kano Niyan sa Maap a pho-on Rukaniyan go Limo. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

269. Imbugai Niyan so Ongangun ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a bugan ko Ongangun na Sabunar a Kiyabugan sa Mapiya a madakul; na da-a Phakatanodon a inonta so manga Papantas i Akal.

270. Na sa dun sa Ipamumugai niyo a Pamumugayan o di na Ishamaya iyo a Samaya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto. Na da-a bagiyan o da Pamaginon-tolan a manga Tabanga.

271. Amai ka Payagun niyo so manga Saduka, na Mapiya dun noto, na amai ka Paguma-an niyo to, go ibugai niyo to ko Khikarurugunan, na giyoto i Mapiya rukano: Go Makaponas rukano ko sabaad ko manga Dosa niyo. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Kaip Iyan.

272. Kuna a ba Ruka Paliyogat, so Katoro iran, na ogaid na so

تَنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِتَّائِذِينَ إِلَّا أَنْ
تَقْضُوا فِيهٖ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَمِيدٌ ﴿٧٧﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ
بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً
مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٨﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا
كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٧٩﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ
نَّذِرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا
لِظَّالِمِينَ مِّنْ أَنْصَارٍ ﴿٨٠﴾

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ
وَلِنْ تُخْفَوْهَا وَتُؤْتَوْهَا الْفُقَرَاءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمُ
مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿٨١﴾

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ

Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya na ruk o manga Ginawa niyo, na di kano Phamumugai sa makaliyo ko singanin ko Kasosowat o Allah. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na khitoman rukano sa Tarotop, a sukano na di kano kasalimbotan.

273. (So manga Saduka) na bagiyan o Khikarurugunan, a siran na Miyangatatarongko ko lalan ko Allah, a di siran Phakatayod ndadala-kao ko Lopa, arangan kiran o di kiran Mata-o na manga Kawasa sabap ko kagugun - guna ko ginawa, Khikilalangka kiran so manga to-os iran: A di siran Phamanguni ko manga Manosiya sa marusurus. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

274. So siran a Puphamumugai siran ko manga Tamok iran si-i ko Gagawi-i go so Daondao, Masolun go Mapayag, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

275. So siran a Pukhun niran so Piriba-an na di siran Makatindug inonta so lagid o Kapakatindug o Ipuphamapus sukaniyan o Shaitan po-on sa Buthang. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا تُنْفِسُكُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا إِلَّا لَأُتْبِعَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ
إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ﴿٧١﴾

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُخْصِرُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ الْعَفْفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ
النَّاسَ الْكَافَاءَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٧٢﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِثْلِ
وَالْتَهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يُحْزَنُونَ ﴿٧٣﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ
إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ
الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ

Pitharo iran: A so Kaphasa-i na lagid bo o Kapuriba, na Piyakai o Allah so Kaphasa-i na ini Sapar Iyan so Kapuriba. Na sa tao a adun a Makatalingoma-on a Thoma a pho-on ko Kadnan Niyan, na go gunuk (Muriba), na ruk iran so miya-ipos; na so Khasowa iyan na si-i Matitimo ko Allah; na sa tao a mbalinganan niyan na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

276. Pagantiyorun o Allah so Riba, na Phakaoshorun Niyan so manga Saduka: Ka so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o Miyongkir a Baradosa.

277. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go ini Pamayandug iran so Sambayang go Tiyonai ran so Zakat, na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

278. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go rundanan niyo so miyalamba ko Piriba-an o sukano na Khipaparatiyaya.

279. Na amai ka di niyo to Nggo-laola-an, na Tangkuda niyo a adun a Gobat a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan: Na o Thaobat kano, na ruk iyo so manga Watang o manga

وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصَّدَقَاتِ ۚ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا

Tamok iyo: Sa di kano Makasalimbot, go di kano Kasalimbotan.

280. Na amai ka-adun a (Mabayad a) Karurugunan, na manayao sa taman sa Kalowagan. Na so Kishaduka-an niyo ron, i Mapiya rukano o sukano na Katawi niyo.

281. Na Kalukun niyo so Gaw-i a Phakandodun kano ron si-i ko Allah. Oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan, sa di siran Kasa-limbotan.

282. Hai so Miyamaratiyaya! Na igira-a Mindodolona kano sa Baya-dan si-i ko ta-alik a Miyapunto, na Soratun niyo sukaniyan go Soratun rukano o Panonorat sa Kapaginontolan: Go di Pagunda so Panonorat ko Kisoratun Niyan non: Mana-a so Inindao ron o Allah, na Soratun niyan. Na kuduga o Mababayad, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan, go da-a Khoranga niyan non a maito bo. Na amai ka so Mabayad na korang i Sabot, o di na malobai, o di na di niyan khagaga komudug, na kudugun o Wali ron sa Kapaginontolan. Na Pakishaksi-i niyo sa dow-a Saksi, ko manga Mama rukano, na amai ka da-a Kapantagan a dow-a Mama, na isa a Mama a go dow-a Babai, ko Khasowat kano ron, a manga Saksi, ka o Khalipat so isa Kiran, na Mapakatadum o isa kiran so pud

تُظْلَمُونَ ﴿٧٣﴾

وَلِنْ كَانَتْ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

وَأَتَّقُوا يَوْمَ تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنَتْمْ بَيْنَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاسْتَبُوهُ وَلِيَكْتُبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلِيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلِيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رَجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا جُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَأَمْرَأَتَانِ مِمَّنْ رَضَوْنَ مِنَ الشَّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشَّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكُنْ بَوْهَ صَغِيرًا

iyen. Na di Pagunda so manga Sak-si igira-a Tiyawag siran. Na o ba-adun a Indarainon niyo ko Kisoratun niyo ron maito sa Mala: Taman ko Ta-alikon: Giyoto man i lubi a Kapaginontolan si-i ko Allah, go lubi a Phakatabang ko Kipamayan-dugun ko Kashaksi, go lubi a Marani ko di niyo Kapakashangka inonta o Makaokit sa Kandagang a makamomowayan a khatangan niyo to, ka da-a Dosa niyo ko di niyo ron Kisoratun. Na Pakishaksi kano igira-a Puphapasa-i kano; go di Pumarata-an so Panonorat go so Saksi. Na amai ka Nggolaola-an niyo to, na Mata-an naya! A Dosa niyo. Na Kalukun niyo so Allah; ka Phagunda-on kano o Allah. Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

283. Na o kapantagi kano sa lakawan, go da-a khato-on niyo a Panonorat, na so manga Sanda a Matatangan. Na amai ka Sarigan o saba-ad rukano so saba-ad, na to-naya o Siyarigan so ini Sarigon, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan. Na di niyo Phaguma-a so Kashaksi; ka sa dun sa Maguma-on,-na Mata-an! A sukaniyan na Baradosa so poso iyan. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na katawan Niyan.

284. Ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shishi-i ko Lopa. Na o Payaga niyo so shisi-i

أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَفْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا
تَرْتَابُوا إِلَّا أَن تَكُونَ تِجْرَةً حَاضِرَةً
تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا
إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا
شَهِيدٌ وَإِن تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ
بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

وَإِن كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا
كَاتِبًا فَرِهْنَ مَقْبُوضَةً فَإِن مِّن
بَعْضِكُمْ بَعْضًا فليُؤَدِّ الَّذِي أُوتِئَ
أَمْنَتُهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا
الشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ
عِندَ اللَّهِ قَٰلِبٌ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿٢٨٤﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَإِن
تُبَدُّوا مَآفِیْٓ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوْهُ

ko manga ginawa niyo o di na Pagu-ma-an niyo to, na Phamagitungun rukano to o Allah. Na Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

285. Piyaratiyaya o Rasul so Initoronon a pho-on ko Kadnan Niyan, go so Miyamaratiyaya. Oman i isa kiran na Piyaratiyaya Niyan so Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan. Da-a imbida Ami a isa bo ko manga Sogo Iyan. Na Pitharo iran: A Piyamakinug Ami, go Inonotan Nami: Na Puma-api Kamingka, Kadnan Nami, ka Suka i Khabolosan.

286. Da-a iphaliyogat o Allah ko Baraniyawa, a rowar ko Khagaga niyan. Ruk iyan so Miyanggalubuk iyan (a Mapiya), go ithana - on so Miyanggalubuk iyan (a Marata). Kadnan Nami! Di Kamingka Shalla-a o Malipat Kami o di na Maribat Kami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Mapunud lagid o Kiyapaki-awidingka-on ko siran a Miya-ona an Nami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Diyami Khagaga. Na Puma-api Kamingka, go Napi-i Kamingka: Go Kalimo-on Kamingka. Suka i Kadnan Nami; na Tabangi Kamingka sa Kada-aga Mi ko pagtao a da Pamaratiyaya.

يُحَاسِبُكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٥﴾

ءَاَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ ءَاَمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَأَتْ بِهِ
وُكُوهَ وَرُسُلِهِ لَا تَنفِرُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ
رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
عُفِّرْنَاكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا
تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا
وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا
فَاَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

Surah Ali-Imran-3

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo- on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatan-dingan.

3. Piyakatoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) So Kitab, a Bunar, a Tomatanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan; go Piyakatoron Niyan so Taurat go so Injeel:

4. A Miya-ona, a Torowan ko manga Manosiya, go Piyakatoron Niyan so Padoman. Mata-an! A siran a da Pamaratiyaya ko manga Ayat o Allah na adun a bagiyan niran a siksa a Sangat, Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kanda-danug.

5. Mata-an! A so Allah, na da-a Makaphaguma-on a maito bo si-i ko Lopa go da si-i ko Langit.

6. Sukaniyan i gi-i rukano Mbon-tal si-i ko manga Tiyan sa sadun sa kabaya Iyan. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongan-gun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آلَمْ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابُ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو نِقَامٍ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

7. Sukaniyan so Tomiyoron Ruka ko Kitab: So saba-adon na manga Ayat a manga Rarayag; a giyoto i Onayan o Kitab: Go adun a pud a Makaphulilingowa. Na so puman so siran a katatagowan so manga poso iran sa anganangan na Phagonotan niran so minilingo ron, ka tontot ko samok, go tontot ko Kha-akiran non; na da-a Mata-o ko Kha-akiran non a inonta so Allah. Na so mithatakna ko Kata-o na gi-iran Tharo-on: A Piyaratiyaya Mioto; ka palaya pho-on ko Kadnan Nami: Na da-a Phakasaboton a ro-war ko manga Papantas i Akal.

8. Kadnan Nami! Dingka Phalinga so manga poso Ami ko oriyen o masa a Kiyatoro Angka Rukami, go bugi Kamingka a pho-on ko Hadapan Ka sa Limo; Mata-an! A Suka na Suka so tanto a Phphamumugai.

9. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka i Mulimod ko manga Manosiya si-i ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko wakto o diyandi.

10. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na da dun a Milingding kiran o manga Tamok iran a go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man na siran i itagon o Apoi.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَّهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمْتَابِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٧﴾

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّكَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾

11. Lagid o Adat o pagtao o Pir-aon, a go so Miya-ona an niran: A piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na Bininasa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran. Na so Allah na mailot i Kandadanug.

12. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A Nda-agun kano dun go thimo-on kano ko Naraka Jahannam,- a Mikharatarata a darpa!

13. Sabunar a adun a Tanda iyo si-i ko dowa pagtao a Miyakambaratumowa: Adun a isa a pagtao a gi-i Makimbonowai sa lalan ko Allah, go adun a salakao ron a Kafir; a Pukhailai ran siran a Katatakupan siran ko Kailai a Mata. Na so Allah na ipumbagur Iyan so Tabang Iyan ko tao a kabaya Iyan. Mata-an! A matatago ro-o man so tithe a Thoma ko adun a manga Kailai niyan.

14. Ini barayat ko manga Manosiya so kabaya ko Pukhakababaya-an: A manga Babai go manga Wata; go manga Kakawasa-an a Piyanimo a Bolawan a go Pirak; go manga Koda a Khitatanda-an; go manga Pangangayamun go manga Babasoka. Giyoto man na matag sagad a Kapiapiya ginawa ko Kaoyagoyag sa Doniya; na so Allah na ron so Mapiya a Khandodan.

15. Tharowangka: A ba Ko rukano Phanothola so Mapiya a di

كَذَّابٍ ۖ عَلِىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ ۗ وَاللّٰهُ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْيُهُمْ
وَتُحْشَرُونَ ۖ اِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ﴿١٢﴾

فَدَكَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ ۚ فِي فِتْنَتَيْنِ اَلْتَقَتَا
فِئْتَةٌ تَقْتُلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
وَاُخْرٰى كَافِرَةٌ ۖ يَرَوْنَهُمْ مِّثْلَيْهِمْ
رَأٰى الْعَيْنُ ۗ وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بَصَرَهٗ
مَنْ يَّشَآءُ ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً
لِّأُولِىْ الْاَبْصَارِ ﴿١٣﴾

رُزِيَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ
النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ
مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ
ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۗ وَاللّٰهُ
عِنْدَهُ حُسْنُ الْمُنَآبِ ﴿١٤﴾

قُلْ اَوْفَيْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذٰلِكُمْ

giyoto? Adun a bagiyon o siran a Miyamananggila si-i ko Kadnan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko Kababa-an niyan so manga Lawasaig; a Kakal siran non; go manga Karoma a manga Soti, go Kasosowat a pho-on ko Allah. Na so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan,-

16. Siran na gi-i ran tharo-on: A Kadnan Nami! Mata-an! A Miyaratiyaya Kami: Na Napiyangka rukami, so manga Dosa mi, go Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka;-

17. A manga Papantang, go Miyamangimbunar go Puphamangongonotan; go Puphamamumugai; go Puphamanguni sa Ma-ap ko Kapukhahalibabas iyan.

18. Pishaksi-an o Allah; a Mata-an naya! A da-a patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan; Go (Pishaksi-an o) manga Malaikat, go so adun a manga Kata-o Niyan, a Mamamayandug ko Kapaginontolan. Da-a Patot a Pushowasowatun a Inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongangun.

19. Mata-an! A aya okit ko Kapaginutao si-i ko Allah na so Islam: Na kuna a ba da Pagayonayon so Piyamugan ko Kitab inonta bo ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o Kata-o, ka Mindudungkiya siran.

لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عَذْرَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنْ
اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا مِنكَ
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ
وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَكُ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ أَلَا سَلَامٌ وَمَا
أَخْتَلَفَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَيْنَهُمْ
وَمَنْ يَكْفُرْ يَأْتِ اللَّهَ فَاكِ اللَّهُ

Na sa tao a Ongkirun niyan so manga Ayat o Allah, na Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapamagitong.

20. Na amai ka Pamawalun Ka iran, na Tharowangka: A ini Mbayorantang Akun so Ginawa Ko ko Allah go so tao a Miyonot Rakun. Na Tharowangka ko siran a Piyamugan ko Kitab a go so manga Umni: A ino Mimbayorantang kano? Na o Mimbayorantang siran, na Sabunar a Matoro siran, na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kisampai (o Sogowan); ka so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan.

21. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di Patot, go Puphamono-on niran so Puphamanogo ko Kapaginontolan ko manga Manosiya, na Puphamanotholangka kiran so siksa a Malipudus.

22. Siran man so Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a bagiyan niran a Phamakatabang.

23. Bangka da katokawi so siran a bigan siran sa Kipantag ko Kitab? A iputhawag kiran so Kitab o Allah, ka-an Niyan siran Makokom, oriyen niyan na Puthalikhod so sal-

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسَلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ
اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأُمِّيِّينَ أَسَلَمْتُ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدْ أَهَكْدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يُؤْمَرُونَ
بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

أَلَّا تَرَى إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ يُتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ

ompok kiran a siran na Somasang-ka siran.

24. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi a rowar ko manga Alongan a mai-itong: Na Miyakalimpang kiran ko okit iran ko Kapaginutao so Pimbaba-as iran a Kabokhag.

25. Na antona-a i khasowa iran amai ka Limodun Nami siran ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon, go itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iran, sa di siran Kasalimbotan?

26. Tharowangka: Ya Allah! A Khiruk ko Kadatu, Ipumbugaingka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka, go Puphokasun Ka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka: Go Ipuphoro o Ka so tao a kabaya-a Ka, go Ipumbaba-a Ka so tao a kabaya-a Ka; Shisi-i sa tangan Ka so Mapiya. Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

27. Puphakasoludun Ka so Gagawi-i ko Daondao, go Puphakasoludun Ka so Daondao ko Gagawi-i; go Puphakangumaon Ka so Oyagoyag pho-on ko Miyatai, go Puphakanguma-on Ka so Miyatai pho-on ko Oyagoyag; go Puriskhiyan Ka so tao a kabaya-a Ka, sa di Khasar a Pandapat.

وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ
إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْتُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ مَلَائِكَةُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلَائِكَةُ
مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلَائِكَةُ مِمَّنْ تَشَاءُ
وَيُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِإِذْنِكَ
الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

تُؤَلِّجُ الْمَلَأِلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
الْمَلَأِلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرزُقُ مَنْ تَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

28. Di khowa-a o Miyamara-tiyaya so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a salakao ko Miyamara-tiyaya: Ka sa tao a Nggolaola ro-o, na da ko (Agama o) Allah sa maito bo: Inonta o ba niyo siran Khalukun, sa titho a Kaluk. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan; na si-i ko Allah so khandodan.

لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاتِلَ وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ. وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

29. Tharowangka: A o Paguma-a niyo so shisi-i ko manga rarub iyo o di na Payagun niyo sukaniyan, na katawan ndun noto o Allah; Go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so shisi-i ko Lopa. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

قُلْ إِنْ تَحْقُقُوا مَا فِي صُورِكُمْ أَوْ تَبْدُوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

30. Si-i ko Gawi-i a mato-on o oman i Baraniyawa so Pingalubuk iyan a Mapiya a mimasa, go so Pinggalubuk iyan a marata, na Mandingan dingan niyan a o ba bo khaluti (so marata) a go sukaniyan sa lut a mawatan. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan. Na so Allah na Mala i Gagao ko manga Oripun Niyan.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَاعَمِلَتْ مِنْ شَوْءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

31. Tharowangka (Ya Muhammad): A o sukano na khabaya-an niyo so Allah, na Onoti Ako niyo: Ka kababaya-an kano o Allah go napi Niyan rukano so manga Dosa niyo: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Tharowangka: A Onoti niyo so Allah a go so Rasul: Na o tali-khod siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pa-maratiyaya.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

33. Mata-an! A so Allah na tinindos Iyan so Adam go so Nuh, go so Mbawata-an o Ibrahim, go so Mbawata-an o Imran ko manga Ka-adun (si-i ko masa iran),-

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ
إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

34. Manga Moriyatao, a so saba-adon na pho-on ko saba-ad: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

ذُرِّيَّةَ بَعْضِهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Gowani na Pitharo (o Han-nato a) Karoma o Imran: A Kad-nan Ko! Mata-an! A Sakun na ini Shamaya Akun a Phaladun Nakun Ruka so shisi-i sa Tiyan Nakun sa da-a sangkot iyan: Na Tarima-an-gka Rakun: Ka Mata-an! A Suka so Puphakanug, a Mata-o.

إِذْ قَالَتْ أَمْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ
لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ
أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

36. Na gowani a Imbawata Iyan, na Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Inimbawata Akun Sukaniyan na Babai! Na so Allah i lubi a Mata-o ko Inimbawata-na da ko Mama i ba lagid o Babai. Na Mata-an! A Sakun na inibutho Akun non so Maryam, go Mata-an! a Sakun na Ipulindong Akun Ruka a go so manga Moriyatao Niyan ko Shai-tan, a Pimorkaan.

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا
أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ
كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي
أَعِيزُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

37. Na Tiyarima o Kadnan Niyan sa Katarima-a Mapiya: Go Piyakatho Iyan sa katho a Mapiya: Na tiyagikor Sukaniyan o Zakariya. Na oman non somolud so Zakariya ko Mihrab, na Makato-on non sa pagupur. Na Pitharo Iyan: A Hai Maryam! Andangka dun na-i Miya-kowa? Pitharo Iyan: A giyaya na pho-on ko Allah: Mata-an! a so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khaoma kira-kira.

38. Ro-o dun Miyanguni so Zakariya ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka a pho-on Ruka sa Moriyatao a Soti: Mata-an! A Suka i Puphakanug ko Panguni!

39. Na Tiyawag Sukaniyan o Malaikat: A Sukaniyan na tomitindug a gi-i Shambayang ko Mihrab: Mata-an! A so Allah na Pakiphanothol Iyan Ruka (a Ipumbawata-a Ka) so Yahya, a tomatanto ko Katharo a pho-on ko Allah, go Nakoda, go Pindiya, go Nabi,- a pud ko Minggalalubuk sa manga Pipiya.

40. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a Sabunar a riyat Ako o kalokus, go so Karoma Ko na Baluk? Pitharo o Malaikat: A giyoto dun man, ka so Allah na Punggo-laola-an Niyan so kabaya Iyan.

فَنَقَبْلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا
نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكْرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ
عَلَيْهَا زَكْرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
رِزْقًا قَالَ يَنْصَرِمُ أَتَى لَكَ هَذَا قَالَ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

هَذَا لَكَ دَعَاكَ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ
هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ
سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي
فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا
بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا
وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ
الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ
اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka sa nana-o! Pitharo (o Malaikat): A aya Nana-ongka na Dingka Mipumbitiyara-i so manga Manosiya sa tulo Alongan inonta o Kapurowayat. Na Pusha-botangka so Kadnan Ka sa mada-kul, go Puthasbik Ka si-i Ko Kagabi gabi go so Kapita pita.

42. Na gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na Tinindos Ka Niyan go Siyoti Ka Niyan- go Tinindos Ka Niyan ko manga Babai ko manga Ka-adun.

43. Hai Maryam! Pangongonotan Ka ko Kadnan Ka: Go Sojiid Ka, go Phuroko Ka a pud ko Puphuroroko.

44. Giyoto man na pud ko manga Tothol a gaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Ka di Ka kiran Makamamasa gowani ko ipuphangithog iran so manga Pansom iran (ka Pagila-in), o antawa-a kiran i Makatagikor ko Maryam: Go di Ka kiran Makamamasa gowani ko Puphangasasawal siran.

45. Gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na adun a Pakiphanothol Iyan Ruka a Katharo a pho-on Rukaniyan: A aya ngaran Niyan na Al-Massih Isa a Wata o Maryam, a Mala i Munang si-i sa Do-

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ
أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا
رَمَزًا وَآذَنَّاكَ رَبَّنَا كَثِيرًا وَسَخَّرَ
بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ
اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

لِمَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُ أَفْلَهُمْ
أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ
يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِهًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

niya a go sa Akhirat go pud ko
manga rarani ko Allah;

46. Go Mipumbitiyara-i Niyan so
manga Manosiya si-i ko Saloyota
go so Kakhasad Iyan. Go pud ko
manga Bilangatao.

47. Pitharo (o Maryam): Kadnan
Ko! Andamanaya i Kakha-adun
Rakun o Wata a da-a Miyakakhu-
bot Rakun a Mama? Pitharo (o
Malaikat): Giyoto dun man: Ka so
Allah na Phagadun nun Niyan so
nganin a kabaya Iyan: Igira-a
Ipunggolalan Niyan so kabaya
Iyan, na aya bo a Putharo-on Niyan
non, na Kon, na Kha-adun!

48. Go Ipagundao Niyan non so
kasorat go so Ongangun go so
Taurat go so Injeel,

49. Go Sogo ko manga Moriya-
tao o Israil: (Na Pitharo Iyan:)
Mata-an! A Sakun na Sabunar a
adun a Minitalingoma Ko rukano
a Tanda a phoon ko Kadnan niyo,
ka Mata-an! A Sakun na Khamba-
alan Ko rukano so Botha, a lagid o
bontal a Papanok, na Iyopun Ko
Sukaniyan, na Mbaloi a Papanok
sabap sa idin o Allah: Go pukha-
piya Ko so Bota, goso Puphangga-
lun, go Pukhaoyag Akun so
Miyamatai, sa sabap sa idin o Al-
lah; go Maphanothol Akun rukano
so Pukhakan niyo, go so mbubutu-
sun niyo ko manga Walai niyo.

وَيَكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ
يَمَسَّسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

وَيَعْلَمُ الْكِنَافَ وَالْحِكْمَةَ
وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ
بَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ
مِّن الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ
الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخْرِى الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَكُونُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a nana-o niyo o sukano na Khipaparatiyaya;

50. Go tomatanto ko Miyaonan Ko a Taurat; go Phaka-in Ko rukano so saba-ad ko ini Sapar rukano; go adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a pho-on ko Kadnan niyo. Na Kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

51. Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan. Giyaya i okit a ontol.

52. Na kagiya a maguda kiran o Isa so da Kaparatiyaya, na Pitharo Iyan: Antawa-a i manga Tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawariyyon: A Sukami i manga Tabanga o Allah: Piyaratiyaya Mi so Allah, na Shaksi-ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbayorantang Kami (Ron).

53. Kadnan Nami! Piyaratiyaya Mi so Initoron Ka, go Inonotan Nami so Sogo; na Pakisoratun Kamingka a pud ko manga Saksi.

54. Na Miyagikmat siran, na Biyadalan o Allah so ikmat iran, ka so Allah i lawan ko manga bara-ikmat.

55. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa! Mata-an! a Sakun na Than-

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
التَّوْرَةِ وَلَا حِجْلَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي
حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن
رَّبِّكُمْ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ٥٠

إِنَّ اللَّهَ رَفِيعٌ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ٥١

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ
قَالَ مَنِ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا
بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ٥٢

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا
الرَّسُولَ فَأَكْتُتِبْكَ مَعَ
الشَّاهِدِينَ ٥٣

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
الْمَكْرِينَ ٥٤

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ

ganun Akun Suka go Iphoro Akun Suka si-i ko Hadapan Ko go Shotingko Suka pho-on ko siran a da Pamaratiyaya; go Mbalowingko so siran a Miyamangonot Ruka a Ma-kaombao ko siran a da Pamara-tiyaya, taman ko Alongan a Qiyamah: Oriyan niyan na Sakun i Khandodan niyo, na Kokomun Ko Sukano ko nganin a da kano ron Pagayonayon.

56. Na so puman so siran a da Pamaratiyaya, na siksa-an Ko siran sa siksa a sangat si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a Phamakatabang kiran.

57. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na itoman Niyan kiran so manga Balas kiran; na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan.

58. Giyaya na Puphanotholun Nami Ruka a pud ko manga Ayat go so Pananadum a Kokoman.

59. Mata-an! A aya lagid o Isa si-i ko Allah na lagid o Adam; a Inadun Niyan a pho-on sa Botha, oriyaniyan na Pitharo Iyan non: So Kon. Na Miya-adun.

60. (Giyaya) so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka; na di Ka Phangu-pud ko Pukhakadowadowa-an.

وَرَأَيْتُكَ إِلَىٰ وَمُطَهَّرُكَ مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ثُمَّ
إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُم بَيْنَكُمْ
فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبُهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَاللَّهُ لَا يَجِبُ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ
وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

إِنَّمَا مَثَلُ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ
خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾

61. Na sa tao a Mamawal Ruka on, ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Tharowangka: A songkano si-i! Ka Tawagun tano so manga Wata Ami go so manga Wata iyo, go so manga Babai Rukami go so manga Babai rukano, go so manga Ginawa Mi go so manga Ginawa niyo: Oriyan niyan na Mangangarapan tano, sa balowin Tano a so Morka o Allah na itomparak Iyan ko manga Bokhag!

62. Mata-an naya! A Sukaniyan ndun so manga Tothol a Bunar: Go da-a Tohan a inonta so Allah; na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

63. Na amai ka tomalikhod siran, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphamaminasa.

64. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Songkano ko Katharo a ndatadatar Tano ron: A da-a Pushowasowatun Tano a salakao ko Allah; go da-a Isakoto Tano Ron a maito bo; go di Khowa-a o saba-ad rukutano so saba-ad, a manga Katohanan a salakao ko Allah. Na o talikhod siran, na Tharowa niyo. A shaksi-i niyo a Mata-an! A Sukami na Mbabayor-antang Kami (ko Allah).

65. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo gi-i Phapawala-i

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنْ
الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا
وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ
لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿١١﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ
إِلَّا اللَّهُ وَابْتَهِلْ لَكُمْ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٢﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿١٣﴾

قُلْ يٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ
سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ
بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ
تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

يٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي

so Makapantag ko Ibrahim, a da Toronun so Taurat a go so Injeel inonta ko oriyen niyan? Ba da-a manga Sabot iyo?

66. Ino kano wai! A sukano na siran naya na Puphamawalun niyo ko adun a Kata-o niyo ron! Na go niyo wai gi-i Phapawala-i so da-a Mulung iyo ron? A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o!

67. Da ko butad o Ibrahim iba Yahodi go kuna a ba Christian; na ogaid na sukaniyan na Tomataliya-duk ko Bunar, a Mbabayorantang, na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

68. Mata-an! A aya patot a marani ko manga Manosiya ko Ibrahim, na Sabunar a so siran a Miyamangonoton, go giyangkai a Nabi (a so Muhammad) go so Miyamaratiyaya: Na so Allah i Somisiyap ko Miyamaratiyaya.

69. Miyandingandingan o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab a o ba kano iran bo Khadadag. Na da-a Khadadag iran, a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran mai-inungka!

70. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Phagongkira so manga Ayat o Allah a sukano na Kashasaksi-an niyo?

إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ
وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا

تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

هَتَانِمْ هَتَوْلَاءَ حَجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ
بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ
بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ

لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا
وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ

مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

إِنَّ أَوَّلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلدِّينِ
أَتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَوِ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّوكَ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ

وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

71. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Pukhumbotun ko Bunar so ribat, go niyo Pupha-guma-a so Bunar, a sukano na ka-tawan niyo?

72. Na Pitharo o isa ka Sagor-ompong ko Tiyoronan ko Kitab: A Paratiyaya-a niyo so Initoron ko Miyamaratiyaya, ko awal o Ka-daondao, na Ongkira niyo ko akir iran; ka-an siran mamakakasoi;

73. Go da-a Pharatiyaya-an niyo a rowar ko tao a Miyonot ko okit iyo. Tharowangka: A Mata-an! A aya Torowan na so Torowan o Allah: (Go di kano Pharatiyaya) sa ba-adun a kabugan a isa bo sa lagid o ini bugai rukano? O di na ba-adun a Makapamawal kiran- rukano si-i ko Kadnan niyo? Tharowangka: A Mata-an! A so Kakawasa-an na shisi-i sa tangan o Allah: Ipumbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

74. Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan; ka so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a Mala.

75. Na adun a pud ko Tiyoronan sa Kitab a tao, a amai ka sarigan ka sa Tamok a madakul, na tona-in niyan Ruka; go adun a pud kiran a tao, a amai ka sarigan Ka sa salad a Dinar, na di niyan Ruka Thona-in inonta ko Kathaithai a Katitindugan-

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ
بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

وَقَالَتْ طَافِيَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا
بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ
النَّهَارِ وَكَفَرُوا بِهِ آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ
الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ
مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

يَخْصُ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنَ إِن تَأْمَنَهُ
يَقْنَطِرْ يُوَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنَ إِن
تَأْمَنَهُ بَدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمَّتْ
عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا

gka-on, giyoto na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da-a okit a Kakhadosa mi si-i ko manga Ummi. Na Iphagangkob iran ko Allah so Kabokhag, a siran na kawatan niyan (a siran na manga bo-khag).

76. Owai na-sa dun sa tao a Ito-man niyan so diyandi iyan go Man-anggila,- na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyen so Khipananggila.

77. Mata-an! A so siran a Ipu-phamasa iran so diyandi o Allah a go so manga Sapa iran sa arga a maito, na siran man na da-a Kipantag iran ko Akhirat: Go di siran Imbitiyara-i o Allah go di Niyen siran ila-in ko Alongan a Qiyamah, go di Niyen siran Sotin: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

78. Na Mata-an! A adun a pud kiran a salompok a ipuphamagalin niran so manga dila iran ko Kitab: Ka-an niyo to Tarima-a sa pud ko Kitab, akuna a ba oto pud ko Kitab; go gi-i ran Tharo-on: A Giyoto na pho-on ko hadapan o Allah, a kuna a ba oto pho-on ko Hadapan o Allah: Ka Iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, a siran na kawatan niran (a siran na manga bo-khag)!

79. Di patot ko Manosiya, a ibugai ron o Allah so Kitab; go so

فِي الْأَمِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ وَلَا يَكْلِمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا
يُرَكِّبُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرِيقًا يُلَوِّنَ أَلْسِنَتَهُمُ
بِالْكِتَابِ لِيَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ
وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ

Ongangun, go so Kananabi-i, iba sa oriyen niyan na Tharo-on Niyan ko manga Manosiya: a Mbalo kano a manga oripun ko a sambu o Allah: Na ogaid na (aya Tharo-on Niyan na:) Mbalo kano a manga Olama sabap ko sukano na Ipuphangundao niyo so Kitab: Go sabap ko sukano na Puphangadi-an niyo.

80. Go (Di patot) o ba Niyan rukano Sogo-on a kakowa-a niyo ko manga Malaikat go so manga Nabi a manga Katohanan; ka ino Niyan rukano Shogo-on so Kaongkir ko oriyen o Masa a Kambabayorantang iyo?

81. Na gowani a mba-alan o Allah so diyandi ko manga Nabi, na (Pitharo Iyan:) Ibut ka so ini bugai Akun Rukano a Kitab a go Ongangun; na sa oriyen niyan na adun a Phakatalingoma Rukano a Sogo, a tomatanto ko Matatangan Niyo (sukaniyan so Muhammad) na Paratiyaya-a Niyo dun go Tabangi Niyo dun Sukaniyan. Pitharo Iyan: Ino Miyayon Kano, go Tiyarima Iyo angkoto a diyandi Akun? Pitharo Iran: A Miyayon Kami. Na Pitharo Iyan: A Shaksi-i Niyo, go Sakun na pud Iyo a pud ko manga saksi.

82. Na sa dun sa tomalikhod ko oriyen noto, na siran man na siran i manga songklid.

وَالْحُكْمَ وَالنُّصُوَّةَ ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ
كُونُوا عِبَادًا لِّي مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن
كُونُوا رَبَّيُنَا عِبَادًا كَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٧٨﴾

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَن تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ
وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا
ءَاتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ
تُرْجَاءُكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ، وَتَنْصُرُنَّهُ، قَالَ
ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي
قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا
مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾

83. Ba so salakao ko Agama o Allah i Pumbabanogun niran?- A (si-i ko Allah) Mimbayorantang so matatago ko manga Langit go so Lopa, sa Kapangongonotan go tugul, go Ron siran Phamakandoda.

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ
أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

84. Tharowangka: A Piyara-tiyaya Mi so Allah, go so (Qur-an) Initoron Rukami go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Morir-an a tao, goso inibugai ko Musa, go so Isa, go so manga Nabi, a pho-on ko Kadnan Niran: Da-a imbida Ami Kiran a isa bo, go Sukami na Ron Kami Mimbayorantang.

قُلْ ءَأَمْتُمُ اللَّهَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا
أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وِإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ
وَمَا أَوْفَىٰ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ رَبِّهِمْ لَا تَفْرُقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

85. Na sa dun sa mbabanog sa salakao ko Islam a okit ko Kapaginutao, na da dun a Khatarima a pho-on rukaniyan; go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga logi (a manga tao ko Naraka).

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ
مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

86. Andamanaya i Kapunggonanaowa o Allah ko pagtao a Miyamangongkir ko oriyan o Kiyaparatiyaya iran go Kiyashaksi-an niran a Mata-an! A so Sogo na Bunar go Miyakatalingoma kiran so manga Rarayag a Karina? Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

87. Siran man na aya Balas kiran na Mata-an! A mitomparak kiran so Morka o Allah, go so manga Ma-

أَوَّلِيكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ
اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

laikat, go so manga Manosiya a kasama sama iran;-

88. Makakakal siran non; di kiran Mapagukhapukhap so siksa, go di kiran Mapthata-alik;-

89. Inonta bo so siran a Mitha-taobat ko oriyen noto, go Miphipiyapiya; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

90. Mata-an! A so siran a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran, oriyen niyan na Piyagomanomanan niran so Kaongkir,- na di dun Matarima so Taobat iran; ka siran man na siran so Miyangadadag.

91. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, a Miyamatai ko di ran Kapaparatiyaya,- na da dun a Matarima a pho-on ko nggagaisa kiran a makapuno ko Lopa a bolawan, o a-onunon. Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, go da-a Mamakatabang kiran.

92. Di kano dun iraot ko mapiya taman sa di kano nggasto ko Pukhababaya-an niyo; na sa dun sa Manggasto niyo a nganin o nganin, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

93. Langowan o Pangunungkun na Miyabaloi a Halal ko manga

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ
أَزْدَادُوا كُفْرًا لَنْ نُقَبِّلَ تَوْبَتَهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الصَّالُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ
يُقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ
ذَهَبًا وَلَوْ أَفْتَدَى بِهِ ۚ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

لَنْ نَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ
عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

﴿٩٣﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلالًا لَنَا

Moriyatao o Israil, inonta so Kiyar-am o Israil sa ginawa Niyan, ko da pun Kitoronun ko Taurat. Tharowangka: A bayanun niyo so Taurat na go niyo Batiya-a o sukano i manga Bunar.

94. Na sa dun sa itumpo niyan ko Allah so Kabokhag ko oriyen noto, na siran man na siran so da Pama-ginontolan.

95. Tharowangka: A Bunar so Allah: Na kuduga niyo so okit o Ibrahim, a Maka-o ontol; na da Mabaloi a pud ko manga Panana-koto.

96. Mata-an! A Aya Paganai a Walai a Mbala-in a ruk o manga Manosiya na so (Al-Masjid Al-Haram a) matatago sa Makkah: A Ba-barakatun go Torowan ko manga Ka-adun:

97. Katatagowan sa manga Tанда a manga Rarayag; a so Tinindugan o Ibrahim; na sa dun sa Makasoludon na miyabaloi a Somasarig; na Paliyogat o Allah ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji ko Baitullah, -ko tao a Phakagaos ko okiton; na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Kawasa ko manga Ka-adun.

98. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo di Pharatiyaya-a so manga Ayat o

إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى
نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنْزَلَ التَّوْرَةُ ۚ قُلْ
فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٤﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

فِيهِ ءَايَاتٌ مُّبَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ
الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

قُلْ يٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ

Allah, a so Allah i Saksi ko gi-i niyo Nggolaola-an?

99. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Puphangalangi ko lalan o Allah, so tao a Miyaratiyaya, a iphuloloba iyo sa lalan a bukhog, a sukano i manga saksi-on? Na kuna a ba ka-lilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

100. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so isa ka Sagorompong ko siran a piyamugan ko Kitab, na Mapakakasoi kano iran ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo ko Kakakapiri!

101. Na andamanaya i Kapukha-pir iyo a sukano na Kapuphangadi-an rukano so manga Ayat o Allah, go shisi-i rukano so Sogo Iyan? Na sa dun sa kupitan niyan so (Kitab o) Allah na Sabunar a Miyatoro ko lalan a Matitho.

102. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah sa titho a Kaluk Rukaniyan, na oba kano Mamatai sa di kano Ron Makambabayorantang.

103. Go kupiti niyo so Tali o Allah sa kasamasama niyo, go di kano Pumbulabulag; go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah; go-wani ko Miriridowai kano na tini-mo Iyan so manga poso iyo, na

اللَّهُ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾

قُلْ يَتَىٰ هَٰذَا الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مِن ءَامَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَآءُ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

يَتَىٰ هَٰذَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿١٠٠﴾

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَن يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

يَتَىٰ هَٰذَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرُّوا ۚ وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ

Miyabaloï kano sa sabap ko Limo Iyan, a Magari-ari; go Miyatago kano ko Thuba-an o landung a Apoi, na Siyabut kano Niyan non. Lagid anan a Kapuphakaliwanaga rukano o Allah ko manga Tanda Iyan: Ka-angkano makakudug sa Ontol.

104. Na mbaloï so isa rukano ka Sagorompong a Ipuphanolon niran so Mapiya, go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

105. Na oba kano mabaloï a lagid o siran a Mimbulabulag siran go da siran Pagayonayon ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina: Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala,-

106. Si-i ko Gawi-i a adun a Makatataid a manga Paras, go adun a Makaitumitum a manga Paras: Na so puman so siran noto a Miyakaitumitum so manga Paras iran, na (Tharo-on kiran:) Ino kano Pagongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo? Na Ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo.

107. Na so puman so siran noto a Miyamakataitaid so manga Paras iran,-na matago ko (Sorga a) Limo o Allah: Sa ron Siran non ndun Makakakal.

شَفَا حُفْرُو مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾

وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْعُرْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا
الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ فذوقوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ
اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

108. Giyaya man so manga Ayat o Allah: A Puphangadi-an Ami Rukaya si-i ko Bunar: Na di Kabaya o Allah o ba Niyan Kasalimbotti so manga ka-adun.

109. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Na si-i bo Phakandoda ko Allah so Pukhakao-laola.

110. Miya-adun kano a Mapiya a pagtao, a Piyakagumao ko manga Manosiya, a Ipushogo iyo so okit a Mapiya, go Ipushapar iyo so Marata, go Paparatiyaya-an niyo so Allah. Na o Maratiyaya so Tiyoronan ko Kitab, na Mata-an! A adun a Mapiya a bagiyen niran: So saba-ad kiran na Mapaparatiyaya, na so kadakulan kiran na manga songklid.

111. Da dun a Khibinasa iran rukano, a rowar sa sakit a ginawa; na o Pakimbonowai siran rukano, na Thalikhodan kano iran, oriyen niyan na di siran Khatabangan.

112. Minikolob kiran so Kahinan apiya anda siran Pukhato-on, inonta bo sa (komupit) ko tali a pho-on ko Allah go so Tali a pho-on ko manga Manosiya; go adun a Miyatangtud kiran a Rarangit a pho-on ko Allah, go Minikolob kiran so Kapakarondan. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَالِلَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ
ءَامَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا
لَّهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ
وَكَثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾

لَنْ يَضُرَّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ
يَقْتُلُوكُمْ يُولُوكُمْ الْأَذَى بَارِئٌ
لَا يَنْصُرُونَ ﴿١١١﴾

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا تَفَقَّوْا لَا
يُحِبُّ مِنَ اللَّهِ وَحُبُّ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُ
بِغَضِبِ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا
يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا

وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٢﴾

يَوْمُنَا بِإِذْنِ اللَّهِ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوا
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ

wan sa Mayao: A minisogat ko pur o pagtao a siyalimbota niran so manga ginawa iran na Miyabinasa niyan noto: Na da siran Salimbota o Allah, na ogaid na so manga ginawa iran i Pushalimbota niran.

118. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano khowa sa manga. Bolayoka ko salakao rukano: Ka di iran rukano khukusan so Kapaminasa. Na Mashisinganin niran so Kapakandadamar iyo: Sabunar a Miyapayag so Rarangit a pho-on ko manga ngari iran: Na so Pagu-uma-an o manga rarub iran i lubi a Mala. Sabunar a Piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, o sukano na Punggudaguda-an niyo.

119. Ino kano wai! A sukano na Pukhababaya-an niyo siran, na di kano iran Khababaya-an,-go Paparatiyaya-an niyo so Kitab sa Kalangolangowan Niyan. Na igira-a Minitho-ona kano iran, na Tharon niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakasibai siran, na Pangukhubun niran makapantag rukano so manga kumur iran po-on sa otug. Tharowangka: A Mamatai kano sabap ko otug iyo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

120. O Masogat kano a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat kano a Marata, na ipakapiya a ginawa iran. Na o Phantang

قَوْمٌ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ
مِن دُونِكُمْ لَا يَأْمُرُكُمْ بِحَبَالٍ وَلَا دُورًا
عَنِتُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾

هَئَانَتْ أَوَّلَاءَ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقُومُ
قَالُوا آمَنُوا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ
الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾

إِنْ تَمَسَّكْتُمْ حَسَنَةً تَسْؤُهُمْ وَإِنْ
تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ
تَصْبِرُوا وَاتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ

kano go Mananggila kano, na da-a Mibinasa rukano o tipo iran a mai-to bo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran Nggolao-la-an.

121. Na gowani na Miyangabagala Ka a pho-on ko Walaingka ka Phakadarupa-an Ka so Miyamaratiyaya ko manga Darpa ko Kambo-nowai: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o:

122. Gowani a Manggudaguda o dowa lompok rukano a kakhaluk iran; na so Allah i Tomiyabang kiran, na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

123. Na Sabunsabunar a Tiya-bangan kano o Allah si-i sa Badr, a sukano na Mitatanan; na Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makapanalamat.

124. Gowani na Gi-ingka Tharon ko Miyamaratiyaya: A ba rukano di Phakatiyokop so Panabang rukano o Kadnan niyo a Tulonggi-bo a manga Malaikat a Piyamakatoron?

125. Owai,-amai ka Makatigur kano, go Mananggila kano, na go kano iran Matukao Gomobat sangkai a masa iran, na Phanabangan kano o Kadnan niyo sa Limanggibo a manga Malaikat a manga Biyak-sa.

كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿١٢١﴾

وَإِذْ عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ
الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ الْقِتَالِ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٢﴾

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ
تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٣﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُشْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ
يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ ﴿١٢٥﴾

بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ
فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ
آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Na da-a inimba-al o Allah ko Panabang a rowar sa Pangoyat rukano, go an Thatana so manga poso iyo sa sabap Rukaniyan: Na da ko Panabang inonta na si-i bo pho-on ko Hadapan o Allah, a Ma-bagur, a Maongangun:

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِنُظْمِنَ
قُلُوبَكُمْ بِهِ ۚ وَمَا الْنَصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

127. Ka mbinasa-an Niyan so saba-ad ko siran a da Pamaratiyaya o di na Phakaito-on Niyan siran, ka-an siran mamakandod, a da-a Miyambatas iran.

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتُهُمْ
فَيَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٢٧﴾

128. Da-a Kapa-ar Ka, ko Kha-sowa a maito bo: O Phakataobata Niyan siran, o di na siksa-an Niyan siran; ka Mata-an! A siran na da Pamaginontolan.

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

129. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

130. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khana so Piriba-an, a Pukha-takup a gi-i Mathakutakup; go Ka-lukun niyo so Allah; ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَأْكُلُوْا
الرِّبٰۤاَ اَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿١٣٠﴾

131. Na Pananggila-i niyo so Apoi, a so ini Thiyagar ko da Pa-maratiyaya:

وَ اتَّقُوا النَّارَ الَّتِيْٓ اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِيْنَ ﴿١٣١﴾

132. Go Onoti niyo so Allah go so Sogo; ka-angkano Mipangalimo.

133. Na Pamakoti niyo so Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya Kabulang Iyan na so Kabulang o manga Langit a go so Lopa, a ini Thiyagar ko Miyama-nanggila,-

134. Siran na Puphamumugai siran, ko Kapakadadaya, a go so Masikot; go itatakunul iran a ginawa iran ko Gani, go manga Nanapi ko manga Manosiya;-ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya;-

135. Go siran na igira-a Miyakanggolaola siran sa Pakasinggai, o di na Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Kataduman niran so Allah, na Manguni siran non sa Ma-ap makapantag ko manga Dosa iran,-ka ba-adun a Phakada ko manga Dosa a rowar ko Allah?-Go di iran Thatapun so Pinggolaola iran (a marata) a siran na katawan niran.

136. Siran man na adun a Balas kiran a Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran, go manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a Makakakal siran non: A Miyakapiyapiya a Balas ko manga Bara-amal!

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ

تَرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن

رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ

وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

الَّذِينَ يُنفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ

وَالْكُظُمِينَ الْفَيْظِ وَالْعَافِينَ

عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ

الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً أَوْ ظَلَمُوا

أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا

لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يُغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا

اللَّهُ وَلَمْ يَصِرُوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ

يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ

وَجَنَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ

الْعَامِلِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona an niyo o Piyanga-o okitan: Na ndalakao kano si-i ko Lopa, na Pagilailaya niyo o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Piyamakambokhag iran (so manga Rasul).

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Giyaya na osayan ko manga Manosiya, go Torowan go Thoma ko Miyamananggila!

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

139. Na di kano Khaloba-i, go di kano Pumboko: Ka sukano i Maporo o sukano na Khipaparatiyaya.

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

140. O Masogat kano a Pali, na Sabunar a Miyasogat so pagtao a Pali a ishan niyan, Na giyoto man so manga Alongan a gi-i Ami oto Pakashambisambi-in ko lut-lut o manga Manosiya: Go kagiya a Phunto-on o Allah so siran a Miyamaratiyaya, go Mbalowin Niyan so saba-ad rukano a manga Shahid. Na so Allah na di Niyan Khabayan so da Pamaginantolan;

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

141. Go kagiya Shotin o Allah so siran a Miyamaratiyaya go Mbina-sa-an Niyan so manga Kapisir.

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾

142. Ba niyo tatarima-a sa Phakasolud kano ko Sorga a da pun Mapunto o Allah so siran a Miyamanagontaman rukano go da Niyan pun Mapunto so manga Papantang?

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾

143. Na Sabunsabunar a sukano na gi-i niyo Shingayo-on so Kapatai ko da niyo ron pun Kitumo: Na Sabunar a Miya-ilai niyo to a suka-no na Kababantayan niyo!

144. Na da ko Muhammad inonta na Sogo: A Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona a Niyan so manga Sogo. Ino amai ka Matai o di na Mapurang, Pumbaklid kano ko Kakapir iyo? Na sa dun sa Mbakulid ko Kakapiri ron, na da dun a Mibinasa niyan ko Allah a maito bo; na Mbalasan ndun o Allah so Miyamanalamat.

145. Na da-a Baraniyawa a ba Matai inonta o sabap sa idin o Allah, ko Misosorat a Adiyal: Na sa dun sa kabaya iyan so Balas sa Doniya, na Mbugan Nami ron; go sa dun sa kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Mbugan Nami ron. Na Mbalasan Nami dun so Miyamana-lamat.

146. Na madakul a Nabi a Miya-kimbonowai, a biyabid o Sagorom-pong a madakul? Na da siran kaloba-i sabap ko Minisogat kiran (a Tiyoba) si-i ko lalan o Allah, go da siran Lunguk go da siran Sang-kop. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Papantang.

147. Na da-a miyabaloi a Katharo iran a rowar sa gi-i ran katharowa: Sa Kadnan Nami! Ma-

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبِهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمَا كَانَ لِلنَّفْسِ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَيْنَبًا مُوَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وَكَايْنٍ مِّنْ نَّبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ رِيتُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا

apangka rukami so manga Dosa Mi go so Minipumalawani Ami si-i ko okit Ami: Go Pakabukunangka so manga Parapara Mi, go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

148. Na inibugai kiran o Allah so Balas sa Doniya, go so Mapiya a Balas sa Akhirat. Ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mipiphiyapiya.

149. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so siran a da Pamaratiyaya, na Maphakandod kano iran ko Kakakapiri rukano, na Khabaklid kano a Miyangalologi.

150. Kuna, ka so Allah i Tomatabang rukano, na Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko Puphamanabang.

151. Ithumo Ami dun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so Kaluk sabap ko Kinisakoton niran ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a Katantowan: Go Darpa iran so Naraka: A Mikharatarata a Darpa o da Pamaginontolan!

152. Na Sabunsabunar a Tiyo-man rukano o Allah so Diyandi Iyan gowani ko Puphamono-on niyo siran sabap sa idin Niyan,-taman ko Kotika a Kiya-alapi rukano, go da kano Pagayonayon ko Sogowan, na Siyorang iyo ko oriyan o Kiyapaki-ila-in Niyan rukano ko

وَتَبَيَّنَتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾

فَقَاتِلْهُمْ اللَّهُ تَوَّابٌ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَأْخُذُ
بِغَبَابِ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٤٨﴾

يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا يَكُونُوا رُجُومًا عَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ
الْمُنْصِرِينَ ﴿١٥٠﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا
الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنْزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَهُمُ
النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوًى
الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ
إِذْ تَحْسَبُونَهُمْ بِأَذْنِهِ ۖ فَجَاءَ
فَشَلَّتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ
مَّا تُحِبُّونَ ۚ مِنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ

Pukhababaya-an niyo. Na adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Doniya go adun a pud rukano a tao a kabaya iran so Akhirat. Oriyan niyan na Piyakitalikhodan Niyan rukano so siran noto ka Thupungan kano Niyan. Na Sabunsabunar a Pima-apan kano Niyan: Ka so Allah i Mala i Gagao ko Miyamara-tiyaya.

153. Gowani ko Puphamanaku-dug kano, na da-a Pulilinga-in niyo a isa bo, a so Rasul na Puthalowan kano Niyan si-i ko Talikhodan niyo. Na Biyalasan kano Niyan sa Boko sabap sa Kiyapakamboko (o Rasul) ka-an niyo di Mipumboko so Miyalupas rukano, go so Minisogat rukano (a Tiyoba). Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo Nggolaola-an.

154. Oriyan niyan na Piyakatoronan kano Niyan ko oriyon o Boko sa Sarig a Toratod, a Pukhikolob ko isa rukano ka Sagorompong, go adun a isa ka Sagorompong a Sabunar a Miyapakandamar siran o manga ginawa iran, sa Ipuphagarangan niran so Allah sa kuna a ba bunar-arangan a kada-a Mulung. Gi-i ran Tharo-on: Ba-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo? Tharowangka: A Mata-an! A so Khasowa na palaya Kapa-ar o Allah. Pagu-uma-an niran ko manga ginawa iran so di iran Ruka Phayagun. Gi-i ran Tharo-on: A opama

الَّذِينَ أَوْفَوْا بِعَهْدِي وَأَتُوا بِغَدَّتِي وَعَلَوْا بِعَهْدِي
الْآخِرَةِ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿١٥٣﴾ إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَكُونُوا
عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ
يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَجِكُمْ
فَاتَّبِعُوا عَمَّا يُفْعَلُ لَكُمْ
تَحَرُّوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَيْرُ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ أُنْزِلَ عَلَيْهِمْ مِنَ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنَةٌ
فَعَسَىٰ يُفْعَلُ بِكُمْ
وَمَا يُفْعَلُ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ
يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ
يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ إِنْ الْأَمْرُ كُلُّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا
مِنْ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
فِي يُبُوتِكُمْ لَرَزَّ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ
الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي

ka-adun a Kapa-ar tano ko Khaso-wa a maito bo, na da-a Ma bono rukutano si-i. Tharowangka: A apiya matatago kano ko manga Walai niyo, na Phakaliyo dun so siran a Miyatangkud kiran so Kabono si-i ko Phangakukulitan niran; ka kagiya a Thupungan o Allah so shisi-i ko manga rarub iyo go kagiya a phunto-on Niyan so shisi-i ko manga poso iyo. Na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

155. Mata-an! A so siran a Miya-malagoi rukano ko Alongan a Kiya-pakambaratumowa a dowa Madakul,- na aya bo a Kiyagawiya kiran o Shaitan, na sabap ko saba-ad ko (Dosa a) Miyanggalubuk iran. Na Sabunsabunar a Pima-apan siran o Allah: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

156. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano mabaloi a lagid o siran a da Pamaratiyaya, go gi-i ran Tharo-on ko manga Pagari ran, igira-a Mind-adalakao siran ko Lopa o di na Miphurang siran: A o shisi-i siran rukutano, na da-a Mamatai kiran, go da-a manga Bobono kiran; ka kagiya a Mbalowin noto o Allah a Kashundit si-i ko manga poso iran. Na so Allah i Puphangoyag go Pushabap ko Kapatai, go so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

صُدُّورِكُمْ وَلِيْمَحْصَ مَا فِي
قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى
الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ
بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ
عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي
الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا
مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُخَيِّمُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

157. Na Ibut o Mapurang kano, sa lalan o Allah, o di na Matai kano, na Mata-an a so Ma-ap a pho-on ko Allah go so Limo na tomo a di so Puphanimo - on niran (a Kakawasa-an).

158. Na Ibut o Matai kano, o di na Mapurang kano, na si-i dun ko Allah i Pulimodan rukano.

159. Na sabap ko Limo a pho-on ko Allah na Kiyapakananaowan Ka siran. Na o Miyabaloi Ka a Mak-ras, a matugas i poso, na Giyanatan Ka iran ndun ko Muliliyota Ruka: Na Puma-apingka siran, go Pangu-nin Ka siran sa kada a Dosa iran; go Pakipuphagodasa Ka kiran ko Punggolaola-an. Na amai ka Matu-khus Ka (so Showa-an), na Saringka so Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khisasarigon.

160. Amai ka Tabangan kano o Allah, na da-a Makapugus rukano: Na o di kano Niyan Tabangi, na antawa-a san, i Makatabang rukano ko oriyen niyan? Na so bo so Allah, i Sarigi o Miyamaratityaya.

161. Na di patot ko Nabi i ba Ndonsiyan. Na sa dun sa Ndonsi-yan, na ka-awidan niyan so ini Ndonsiyan niyan ko Alongan a Qiyamah, oriyen niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggolaola niyan,- sa di siran Kasalimbotan,-

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمَ
لِغَفْرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

وَلَيْنَ مُتُّمَ أَوْ قُتِلْتُمْ لِي اللَّهِ
تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ
فَطَّاءٌ غَلِيظٌ الْقَلْبِ لَا تُفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ
فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

إِنْ يَضُرَّكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ
يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَضُرُّكُمْ
مِّنْ بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ
بِمَا غُلَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ثُمَّ تَوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

162. Ino so tao a Kidugiyen so Kasosowat o Allah ba lagid o tao a Miyakakholokhog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahannam?- A Mikharatar-ata a khabolosan!

أَفَمَن اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ
مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَئِيسَ
الْمَصِيرِ ﴿١٦٢﴾

163. Siran (a Miyamangudug ko Kasosowat o Allah) i adun a manga Daradat iyan si-i ko Allah, na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggolaola-an.

هُم دَرَجَتٌ عِندَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

164. Sabunsabunar a ini Kalimo o Allah so Miyamarat iyaya gowani a Pakatindugan Niyan siran sa Sogo a pud ko manga ginawa iran, a Kapuphangadian Niyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran, go Makapuphangundao kiran ko Kitab go so Hadith ka Mata-an! A miyabaloi siran sa Paganai, a titho a matatago ko Kadadag a Mapayag.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ
فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

165. Ino a kagiya a Masogat kano a Tiyoba, a Sabunar a minisogat iyo kiran so katatakupan noto, na Pitharo iyo: A ino wai Mapung-golaola?. Tharowangka: A sukaniyan na pho-on ko manga ginawa niyo (ka sabap ko kiyasoranga niyo ko Sogowan o Rasul): Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

أَوَلَمَّا أَصَبْتَكُمْ مُصِيبَةً قَدَّ أَصَبْتُمْ
مِثْلَهَا قُلْتُمْ إِنَّا هَذَا أَقْلُ هُوَ مِنْ عِندِ
أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

166. Na so Tiyoba a Minisogat rukano ko Gawi-i a Kiyapakambar-atumowa a dowa madakul, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan Mapunto so Miyamaratiyaya,-

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقِي الْجَمْعَانِ فَيَا ذِي
اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

167. Go a Niyan Mapunto so siran a Mimomonapik. Na Pitharo kiran: A songkano si-i, na Pakim-bonowai kano sa lalan ko Allah, o di na Pangurun kano. Na Pitharo iran: A o katawi ami i Kapakimbonowai, na Mata-an a Monot kami rukano. Siran si-i ko Kakakapiri sa Alongan noto na lubi a marani siran non a di so Paratiyaya, gi-i ran Pakitharo ko manga ngari iran so da ko manga poso iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا
لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَا تَبْعَتْنَا هُمْ
لَلْكَفَرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ
يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

168. Siran na Pitharo iran ko manga Pagari ran a Mithatalimbagak: A o inonotan kami ran, na di siran manga Bobono. Tharowangka: A runa niyo so manga ginawa niyo ko Kapatai, o sukano i manga bunar.

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ
أَطَاعُوا مَا قَاتِلُوا قُلَّ قَادَرُوءُ وَاعَن
أَنْفُسَكُمْ الْمَوْتُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Na Dingka dun Tharima-a so siran a Miyangapupurang sa lalan ko Allah i ba Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, si-i ko Kadnan niran a Puphagupurun siran;

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

170. Mabababaya siran sabap ko Kiyabugi kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Go Pukhababaya siran sabap ko siran noto a da siran pun

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ

kiran raotun, a pud ko Kiyaganatan niran, da-a Pangandam iran, go da-a Mimboko iran (ko Alongan a Maori).

171. Pukhababaya siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao, ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas ko Miyamaratiyaya.

172. Siran na tiyarima iran so Allah go so Rasul, ko oriyan o Kinisogat kiran o Pali, na adun a bagiyan o Miphipiyapiya kiran go Miyamananggila a Balas a lubi a Mala;-

173. Siran na Pitharo kiran o manga Manosiya: A Mata-an a so manga Manosiya na Sabunar a Pithampotampongan kano iran: Na Kalukun niyo siran: Na ba kiran ndun miyakaoman sa Paratiyaya: Go Pitharo iran: A Angkosan Kami o Allah, go Miyakapiyapiya a Sasarigan.

174. Na Miyakambalingan siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao: Sa da siran Masukho a marata: Go Kiyaonotan niran so Ikasosowat o Allah: Ka so Allah i Khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

175. Mata-an Giyoto dun man so Shaitan a Ipuphangangaluk iyan so

خَلَفَهُمُ الْآخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾

﴿١٧١﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِن بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

فَأَنقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ وَأَتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ.

mga Tabanga iyan: Na di niyo siran Khalukun, go Kalukun Nako niyo, o sukano na Mapaparatiyaya.

176. Na o ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakapiri: Ka Mata-an! A siran na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo: Kabaya o Allah a da-a Misunggai Niyan a bagiyan niran a Kipantag si-i ko Akhirat, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala.

177. Mata-an! A so siran a ini Pamasa iran ko Kakhapir so Paratiyaya,- na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

178. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba so Kapakalalanata Mi kiran na ba aya Mapiya ko manga ginawa iran: Ka aya bo a Kapakalalanata Mi kiran na-an siran Makapuphamagoman sa Dosa: Ka adun a bagiyan niran a siksa a Phakahina.

179. Da ko butad o Allah i ba Niyan ndarainonun so Miyamara-tiyaya ko mambubutad iyo, taman sa di Niyan Misunggai so Marata pho-on ko Mapiya. Go da ko butad o Allah i ba Niyan rukano Pakitokawi so Migagaib, na ogaib na so Allah na Puphamili ko manga Sogo Iyan sa kabaya Iyan. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan: Ka o Paratiyaya kano go

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ
إِنَّهُمْ لَنُضْرُّوا بِاللَّهِ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا
يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ
لَنُضْرُّوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا تُمَلِّ لَهُمْ
خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا تُمَلِّ لَهُمْ لِيُذَادُوا
إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنتُمْ
عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَيْبَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَجْتَبِي مَنْ رُشِدَهُ مَنْ يَشَاءُ فَمَا مَثَلُ اللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ
أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

kano Pananggila, na adun a bagiyar
niyo a Balas a lubi a Mala.

180. Na di Thangkapa o siran a
ipuliligut iran so inibugai kiran o
Allah ko Kakawasa-an Niyan, i ba
kiran noto Mapiya: Kuna, ka Mar-
ata kiran noto: Ka ithogor kiran
ndun so ini Puligut iran si-i ko
Alongan a Qiyamah. Na ruk o Al-
lah so manga Paninggalan ko man-
ga Langit go so Lopa; na so Allah
na so gi-i niyo Nggolaola-an na
Kaip Iyan.

181. Sabunsabunar a Miyanug o
Allah so Katharo o siran a Pitharo
iran: A Mata-an! A so Allah na
Pukhamurmuran na sukami i man-
ga Kawasa!- Ishorat ami dun so
Pitharo iran go so Kiyapamonowa
iran ko manga Nabi sa di Ontol, go
Putharo-on Nami: A Ta-ami niyo so
siksa a Phakatotong!

182. Giyoto man na sabap ko
mini-ona o manga lima niyo (a
Dosa): Ka Mata-an! A so Allah na
kuna a ba Salimbota ko manga Or-
ipun Niyan.

183. Siran na Pitharo iran: A
Mata-an! A so Allah na ini Sogo
Iyan rukami a da-a Pharatiyaya - an
nami a Sogo taman sa dikami Niyan
Kawitan sa Qorban a kun sukani-
yan o Apoi. Tharowangka: A Sabu-
nar a Minitalingoma rukano o
manga Rasul a Miyaona an Ko, so

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَاءٍ أَنْتَهُمْ
أَلَّهِ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ
لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ وَاللَّهُ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُمُ مَا قَالُوا
وَقَتْلَهُمْ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا
أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا
بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ
رُسُلٌ مِن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي
قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنْتُمْ

manga Rarayag a Karina a go so Pitharo iyo: Na ino niyo siran Phamonowa, o sukano na Mumamata-an kano?.

184. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar a Piyakambokhag mambo so manga Sogo a Miya-ona an Ka, a Minitalingoma Iran so manga Rarayag a Karina, go so manga Kitab, go so Kitab a Miya-kabugai sa Sindao.

185. Oman i Baraniyawa na Phakata-am sa Kapatai: Na ithoman rukano dun sa Tarotop so manga Balas rukano si-i ko Alongan a Qiyamah. Na sa dun sa Pakawatanun ko Naraka go Pakasoludun ko Sorga na Sabunar a Miyagontong: Ka da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag sagad a Kabimbannan a Phakalimpang.

186. Thiyoba-an kano dun si-i ko manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo; go Mata-an a adun a Khanug iyo a Phakapo-on ko siran a Piyamugan ko Kitab a Miya-ona an niyo, go Phakapo-on ko siran a Miyamanakoto a ringasa a mada-kul. Na o Phantangkano, go Mananggila kano,- na Mata-an! A giyoto man i Pamotosan o manga Olaola.

187. Gowani a Tarima-an o Allah so Mailot a diyandi ko siran a Piyamugan ko Kitab, na (Pitharo

صَلِّينَ ﴿١٨٢﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رُسُلُ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ
وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُحْجِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمْتَعٌ مُلْتَبَرٌ ﴿١٨٥﴾

﴿١٨٦﴾ لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ نَصَبُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٧﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ

Iyan:) Mata-an a Payaga niyo dun noto ko manga Manosiya, go di niyo to Phaguma-a; na ini lubad iran ko oriyen o manga likod iran, go ini Pamasa iran sa arga a maito! Na Miyakaratarata so Piyamasa-an niran non!

188. Dingka dun thangkapa so siran a ishosonor iran so Miyanggo-laola iran, go Pukhababaya-an niran a Kipumbantogun kiran ko da iran Manggolaola,- na Dingka siran ndun Thangkapa ko Kapakawatan ko siksa. Na adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

189. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa; ka so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

190. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa, go so gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao,- a tithe a manga Tanda a ruk o adun a manga Sabot iyan,-

191. A siran na Tataduman niran so Allah, a Gomaganat siran, sa Mo-ontod siran, sa Mi-iga siran, go Puphamimikiranun niran so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, (gi-i ran Tharo-on:) Kadan Nami! Dangka ini Aduna sa ba ilang! Miyasoti Soti Ka! Na Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ
ثَمَنًا قَلِيلًا فَيَسَّ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرُحُونَ بِمَا آتَوْا
وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا
فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا
وَعَلَى جُثُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَطْلًا سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾

192. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na sa dun sa Pakasoludun Ka ko Naraka, na Sabunar a Piyakaron dan Ka sukaniyan, ka da-a bagiy an o da Pamaginontolan a manga Tabanga!

193. Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na adun a Piyamakinug Ami a Puphananawag a Ipuphananawag Iyan so Paratiyaya: Sa Paratiyaya-a niyo so Kadnan niyo, na Piyaratiyaya Mi. Kadnan Nami! Napiyangka Rukami so manga Dosa Mi, go Pokasangka Rukami so manga karata-an Nami, go Tangana Kamingka a pud ko Miphipiyapiya.

194. Kadnan Nami! Go bugan Ka Rukami so inidiyandi-i Ka Rukami a Minggolalan ko manga Sogo o Ka, go di Kamingka Phakarondana si-i ko Alongan a Qiyamah: Ka Mata-an! A Suka na di Ka Pundorat ko wakto o diyandi.

195. Na inisumbag kiran o Kadnan niran: A Mata-an! A Sakun na di Ko Pagilangun so Galubuk o Minggalubuk rukano, a Mama o di na Babai: So saba-ad rukano, na pho-on ko saba-ad: Na so siran a Miyamanogalin, go Piyamakawa ko manga Ingud iran, go rinin-gasa siran makapantag ko lalan akun, go Miyakimbonowai siran go Miyapurang siran,- na Phokasun Ko kiran ndun so manga Karata-an

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي
لِلْإِيمَنِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا
رَبَّنَا فَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

رَبَّنَا وَءَايَنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ
وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْعَهْدَ ﴿١٩٤﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ
عَمَلَكُمْ مِّنْكُمْ مَّن ذَكَرَ أَوْ أَنتِ
بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَأَلَدِينَ هَاجِرُوا
وَأَخْرَجُوا مِّن دِينِهِمْ وَأَوْدُوا فِي سَبِيلِي
وَقَتَلُوا وَقَتَلُوا لَأَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا أَذْخَلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ تَوَابًا مِّن

niran, go Phakasoludun Ko siran ndun ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig;- Balas a pho-on ko Hadapan o Allah, ka so Allah na Ron so Mapiya a Balas.

196. O ba Ka Malimpang o gi-i kashorombaling o siran a da Pamaratiyaya si-i ko manga Ingud:

197. Matag sagad a Kapipiya ginawa a maito: Oriyan niyan na aya darpa iran na so Naraka Jahan-nam: A Mikharatarata a kaduna!

198. Ogaid na so siran a Miyan-gongonotan ko Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; kakal siran ro-o,- a Pananakawan a pho-on ko Hadapan o Allah; na so shisi-i ko Allah na aya Mapiya a bagiyan o Miphipiyapiya.

199. Na Mata-an! A adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a tao a titho a Khipaparatiyaya ko Allah, go so Initoron rukano, go so Initoron kiran, Mangangalimbaba-an siran ko Allah: Di iran iphamasa so manga Ayat o Allah sa arga a maito! Na siran man na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Mata-an! A so Allah na Magaan iitongan.

عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

لَا يَغْرَنَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا
فِي الْبَلَدِ ﴿١٩٦﴾

مَتَّعْ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ هُمْ جَنَّتْ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَاعِنْدَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ
خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِعَايَتِ اللَّهِ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantang; go Pakithambuda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go Miyabumbad pho-on sa dowo oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotongana: Mata-an! A so Allah na tatap a Totonggowan kano Niyan.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ
نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا
رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا ﴿١﴾

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukaniyan na miyabaloi a Dosa a Mala.

وَأَنذَرُوا النَّبِيَّ بِأَمْوَالِهِمْ وَلَا تَبَدَّلُوا الْحَبِيثَ
بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ
إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢﴾

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko man-

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَنْبِيِّ فَانْكَحُوا

ga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dowā, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Maka-paginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Giyoto man i Marani a di niyo Kapaka-aniyaya.

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamumugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakakowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraot siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Kapamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kapantagan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk

مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْلُ الَّذِي
وَرِيعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُعَدِلُوا فَوَاحِدَةً
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَى
أَلَّا تَعُولُوا ﴿٢﴾

وَأَتُوا النِّسَاءَ صِدُقَتَيْنِ نَحْلَةً فَإِنْ طِبَّنَ
لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ فَنَسَافِكُوهُ
هَٰذَا مَتْرِيًّا ﴿٣﴾

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ
لَكُمْ قِيَمًا وَآرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ
وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٤﴾

وَابْتُلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
ءَانَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبُرُوا
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْعِفْ وَمَنْ كَانَ
فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ
بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٥﴾

[1] manga ito i sabot.

iyang. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Pagi-itong.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dadasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyagantan o mbala a Lokus a go so manga dadasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan niran ko oriyang niran a manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan niran siran: Na Kalukun niran so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun niran so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbót, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan niran na Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyan o isa Mama, so lagid o kipantag o dowang

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ
الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ
أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ
مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ
ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا
اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ
ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِ
كَرٍ مِّنْ حِطِّ الْأُنثَىٰ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً

Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowa o di na) kalawanan so dowa, na bagiyan niran so dowa ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyan o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiran so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukaniyan o mbala a Lokus iyan, na bagiyan o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyan o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiran i marani rukano a Makanggai a gona. Kaphara-il a pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyan niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amaika da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiya niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niran ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niran noto o di na bayadan. Na bagiyan niran so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyan niran so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyo sukaniyan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama

فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ
كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ
وَلِأَبْوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَّمْ يَكُنْ لَهُ
وَلَدٌ وَوَرِثَتُهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ
كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ؕ لِأَبَائِكُمْ
وَأَبْنَاؤُكُمْ لَاتَنَدِرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ إِنْ اللَّهُ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ
أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبُعُ
مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ
الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّلُثُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا
أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ

a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyani o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di giyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyani o Wasiyat a iputhanan niyan sukaniyan o di na bayadan; sa di Makamoralala. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Giyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phaka-soludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na giyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyani niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayani siran o Allah sa okit (a salakao).

كَذَلِكْ أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ
فَلَ كُلٍّ وَاحِدٌ مِّنْهُمَا الشَّدَسُ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ
شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ ذَيْنِ غَيْرِ
مُضَارٍ وَصِيَّةٍ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ ﴿١٣﴾

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١٤﴾

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿١٥﴾

وَالَّذِي يَأْتِيكَ الْفَدْحَسَةُ مِنْ
نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا
فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ
يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ
سَبِيلًا ﴿١٥﴾

16. Na so dowa katao a Maka-sogok siran (sa Kashina) a pud rukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiya-piya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Pupha-narima ko Taobat, a Makalimo-on.

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَذُوهُمَا
فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا
عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا
رَجِيمًا ﴿١٦﴾

17. Aya bo a Taobat a Mata-tangkud ko Allah (a Katharima-a Niyan non) na so ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyen niyan na Push-ambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagaran Nami siran sa sik-sa-a Malipodus.

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمْ
الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْفَنِّ وَلَا
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ﴿١٨﴾

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarisi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kapakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang),-inonta o makasogok siran sa Pakasingai a Mapayag; go pakipagoga-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ
أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَآءِ انْتِمُوهُنَّ إِلَّا
أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ

napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a mada-kul.

20. Na amai ka kabaya Iyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapayag?

21. Na andamanaya i kakhowa Niyo ron a Sabunar a Miyapamakai o saba-ad Rukano so saba-ad, go Miyakakowa siran Rukano sa diyandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a Pakasingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kapan-garoma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko

أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

وَأِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَنًا وَإِنَّمَا مُبِينًا ﴿٢٠﴾

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْتُ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضْعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ

Sosowan; go so manga Ina a manga Karoma Niyo; go so manga Patalilowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakandowaya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaipos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirilaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo.

وَرَبِّبُكُمْ اَلَّتِي فِي
حُجُورِكُمْ مِّنْ نِّسَائِكُمْ
اَلَّتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَاِنْ لَّمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمْ
الَّذِينَ مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ
تَجْمَعُوْا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ اِلَّا مَا
قَدْ سَلَفَ اِنَّ اِلَهَكَ كَانَ غَفُوْرًا
رَّحِيْمًا ﴿٢٤﴾

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ اِلَّا مَا
مَلَكَتْ اَيْمَنُكُمْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
وَاَحْلَلَ لَكُمْ مَا وَّرَآءَ ذٰلِكُمْ اَنْ
تَبْتَغُوْا بِاَمْوَالِكُمْ مُّحْصِنِيْنَ غَيْرَ
مُسْلِفِيْنَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهٖ
مِنْهُنَّ فَاتَوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ فَرِيْضَةٌ
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرْضَيْنَ مِنْهُنَّ
مِّنْ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا
حَكِيْمًا ﴿٢٥﴾

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ
يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ
فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَنُكُمْ مِّنْ فَنِيَّتِكُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَيْمَنِكُمْ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَاَنْكِحُوْهُنَّ بِاَدْنٰى

So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisi-na, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so Midiya (ko Tamok) ko Kasala-an o manga Maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-ona an Niyo; go Phakataobatun Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobatun Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangongonotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakha-pan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mo- kit sa di Ontol: Inonta o mabaloi a

أَهْلِهِنَّ وَأَتَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَدَاتٍ غَيْرَ مُسْفَحَاتٍ
وَلَا مُتَخَدَّاتٍ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ
فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ
ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصْرُوهَا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢٥﴾

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ
سُنْنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ
وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ
أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ
الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ

kandagang a pagayonan Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapangan-niyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabaloi oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyan o manga Mama a kipantag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dadasug. Na so siran a miyabalus o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kiran so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

تَكُونُ تَحَرَّةً عَنْ رَاضٍ مِنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ
رَحِيمًا ﴿٣١﴾

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا
فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٢﴾

إِنْ تَجَنَّبُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ
نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلَ كَرِيمٍ ﴿٣٣﴾

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ
عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا
اكتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا
اكتَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٤﴾

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيٍّ وَمِمَّا تَرَاكَ
الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَقَدْتَ أَيْمَنَكُمْ فَأَتَوْهُم
نَصِيهِمُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٥﴾

34. So manga Mama i Pakathatandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyanggastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangongonotan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

الرَّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا
فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا
أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَأَلْصَقَ لِحَتُ
قَتْنَتُ حَفِظْتُ لِلْغَيْبِ بِمَا
حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَوْظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي
الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ
أَطَعَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ
سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَبِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Paka-phagayonun siran o Allah: Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْغُوا
حُكْمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحُكْمًا مِّنْ أَهْلِهَا
إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٥﴾

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawat, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka

﴿٣٦﴾ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تَشْرِكُوا بِهِ
شَيْعًا وَإِلَىٰ أُولَٰئِكَ إِحْسَنًا وَيَذَى
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْجَارِ ذَى الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنُبِ وَابْنِ
السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ

khakadiat a miya kawang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masalibantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an niran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagaran Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugai ran so manga Tamok iran, sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Papatariyaya-an so Allah go so Alongan a Maori: Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kiran o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kiran o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan sukaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُحْتَالًا
فَخُورًا ﴿٣٦﴾

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ
مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِثَاءَ
النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا
فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ
اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ
حَسَنَةً يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugan Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Pukhakasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a phon ko Diyamban, o di na Minipur-orada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an niran a Mapokas Kano ko lalan.

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَاكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَدْعُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا
الرَّسُولَ لَوْ سَوَّيْهُمْ الْأَرْضَ لَا يَكْنُتُونَ
اللَّهُ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا
الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّى تَعْلَمُوا
مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَى
سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَمَسَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بُيُوتَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا
غَفُورًا ﴿٤٣﴾

أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يَشْرَوْنَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ
أَنْ يُضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا
وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyanug ami go Siyangka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kapamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyanug ami go Inonotan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kiran Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito.

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لِيًّا
يَا لَيْسَنَّهُمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ
قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَنُظِرْنَا لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingurun Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْكَذِبَ ءَامِنُوا
بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ
أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى
أَذْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ
الْأَسْبَتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾

48. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakotowi

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin niran a Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

50. Pamimikiranangka! O anda-manaya i Kiphagangkobun niran ko Allah ko Kabokhag! Na khasana-an ndun noto a Dosa a Mapayag!

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Paparatiyaya-an niran so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah: Na sa dun sa Pumorka-an o Allah, na Dingka dun Mito-on, sa Makatabangon.

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a in-

ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
أَفْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْكُونَ أَنْفُسَهُمْ بِاللَّهِ
يُزَكِّي مِنْ يَشَاءُ وَلَا يَظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ يَقْرَءُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَكُنِيَ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ
وَالطَّلُغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا
سَبِيلًا ﴿٥١﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ
فَلَنْ يَجْعَلَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ
النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِّنْ فَضْلِهِ فَقَدْ ؤَاتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ

ibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim
so Kitab go so Ongangun, go bigan
Nami Siran sa Kadato a lubi a
Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na
Miyaratiyaya-on, na so saba-ad
Kiran na Inongkir iran Sukaniyan:
Na Ka-a angkosan siran o Naraka
Jahannam a Pushokhayao (a ka-
dug).

56. Mata-an! A so da Pamara-
tiyaya ko manga Ayat Ami, na Pa-
kapagubongun Nami siran ko Apoi:
Na oman Matotong so manga Ko-
bal iran, na sambiyen Nami kiran sa
manga kobal a salakao rukaniyan,
ka-an niran Pukhata-ami so siksa:
Mata-an! A so Allah na tatap a
Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamara-
tiyaya go Pinggalubuk iran so man-
ga Pipiya, na Pakasoludun Nami
Siran ndun ko manga Sorga, a Pu-
phamangondas ko kababa-an Ni-
yan so manga Lawasaig,-a kakal
Siran non sa dayon sa dayon: Adun
a bagiyan Niran ro-o a manga Dar-
odopa a manga Soti: Go Pakasolu-
dun Nami Siran ko Kasisirongan a
tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Iso-
sogo Iyan Rukano so kibugan Niyo
ko manga Sarig ko khiruk on; na
igira-a Khokomun Niyo so manga
Manosiya, na Kokomun Niyo so

الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَاهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

فَإِنَّهُمْ مِّنْ ءَامِنٍ بِهِ وَمِنهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ
وَكَفَىٰ بِهِمْ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ
نَارًا كَمَا نُضِجَتْ جُلُودُهُمْ بِدَنِّهِمْ جُلُودًا
غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ غَنِيًّا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلَالٌ
ظِلِيلًا ﴿٥٧﴾

﴿٥٨﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ
إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ
أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ

ontol: Mata-an! A so Allah na sayana a Mapiya so Ipuphangundao Niyen Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakailai.

59. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Paparatiyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyo-to man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyaratiyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miyaona an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkira iran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul: Na Mailaingka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa tithe a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-ona o manga Lima iran (a

إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي
شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ
ءَامَنُوا بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنزَلَ مِنْ
قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَكَّمُوا إِلَى
الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ
وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ
اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتُ الْمُنَافِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ
بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ ثُمَّ جَاءُوكَ

Dosa)? Na oriyani niyan na Phakao-
ma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa:
Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami
a rowar ko Kaphiyapiya go kapaga-
ayonayon!

63. Siran man so katawan o Al-
lah so shisi-i ko manga poso iran; na
Dapayangka kiran, go Pangutho-
maingka siran, go Tharo Ingka sir-
an si-i ko manga ginawa iran sa
Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko
Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sa-
bap sa Idin o Allah. Na opama ka
Mata-an! A siran gowani ko Kasa-
limbotan niran so manga ginawa
iran, na Miyakaoma siran Ruka na
Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah,
go ini Panguni siran sa Ma-ap o
Rasul, na Mata-an a Khato-on nir-
an so Allah a Puphanarima ko Tao-
bat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan
Ka, ka di siran Khabaloi a Mapa-
paratiyaya, taman sa di siran Ruka
Makikokom ko simokut iran, ori-
yan niyan na da-a maguda iran ko
manga ginawa iran a sangka ko ini
Kokom Ka, go Mbayerantang siran
sa tithe a Kambayerantang.

66. Na opama o Mata-an! A
Sukami na ini Paliyogat Ami kiran
a Bonowa niyo so manga ginawa
Niyo o di na awa kano ko manga
Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسِنًا
وَتَوْفِيقًا ﴿١٦﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ
وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا
بَلِيغًا ﴿١٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا
اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٨﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى
يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا
قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿١٩﴾

وَلَوْ أَنَّا كُنْتَبَا عَلَيْهِمْ أَنْ أَقْتُلُوا
أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرِجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا
فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا

non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyan niran, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o giyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun pho-on ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o Allah,- a manga Nabi, go Miyamangimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiyapiya Siran man a Bolayoka!

70. Giyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatatarotop so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamaratiyaya! Pagiya-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titho a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

مَا يُوعِظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنْبِيْهًا ﴿٦٦﴾

وَإِذَا لَا تَنبِيْهِهُمْ مِّنْ لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾

وَلَهْدَيْتَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿٦٨﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اخْذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ اَنْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾

وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an niran so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

75. Na ino kano di Pakipumbo-nowai sa lalan ko Allah go so (Kalinga ko) manga Lolobai ko manga Mama, go so manga Babai; go so manga Wata?- A siran na gi-i ran Tharo-on: Kadnan Nami! Pakawa-a Kamingka sangka-i a Ingud, a Tanganiyaya so tao ron; go sungai Kamingka sa pho-on ko hadapan Ka sa Panarigan; go sungai Kamingka sa pho-on ko Hadapan Ka sa Phananabang!

76. So siran a Miyamaratiyaya na gi-i Siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na so siran a da Pamaratiyaya na gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Tagot: Na Pakimbonowai Kano ko manga Tabanga o Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shaitan na butad iyan na Malobai.

وَلَيْنَ أَصَابَكُمْ فَضَّلْ مِنْ اللَّهِ لِيَقُولَنَّ
كَانَ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ
يَلِيَّتِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧٣﴾

﴿٧٤﴾ فَلْيَقْتُلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقْتَلْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَيُقتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ
هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمُ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ
لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ
فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugan Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhaluk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyar o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbotan sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan o Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ko

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الَّذِينَ يَفْلِحُونَ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ وَإِنْ تُضِيبَهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُضِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مَنْ عِنْدَ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

مَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكُمْ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

manga Manosiya a Sogo. Na Makatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onotan niyan so Allah: Go sa tao a tomalikhod, na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapangongonotan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompong sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-iyen Magantangan: Na Dapayangka kiran, go Saringingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kalilintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukaniyan. Na o Piyakandod iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onotan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَرُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾

84. Na Pakimbonowai Ka sa lalan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyaya. Na Matatang kud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyaya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phanniksa.

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapan-gongogopan a Marata, na adun a bagiyan niyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa lawanon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukaniyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

87. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiya-mah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

88. Na in o kano khadowa Lompok makapantag ko manga Monapik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Da-

فَقَنِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلِّفُ
إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكْفَ بِأَسْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ
أَشَدُّ بِأَسَا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً
يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُقِينًا ﴿٨٥﴾

وَإِذْ أَحْبَبْتُمْ بَنِيَّاهَ فَحَبَّوْا بِأَحْسَنَ مِنْهَا
أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ
اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾

﴿٨٨﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ
أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ
تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ
فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٩﴾

dagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingayo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasiyan Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasasariga iran Rukano go so Kapakasasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ
سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى
يُهَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَخِذُّوهُمْ وَأَقْبَلُوهُمْ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءَ وَكُمْ حَصْرَتٌ صُدُّوهُمْ
أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُفَنِّدُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَاطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقْنَلُوكُمْ فَإِنْ
اعْتَرَلُوكُمْ فَلَمْ يَقْتُلُوكُمْ وَالْقَوَالِ إِلَيْكُمْ
السَّلَامُ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

سَتَجِدُونَ عَآخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ
وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ مَارَدُوا إِلَى الْفِتْنَةِ
أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَرِلُوكُمْ وَلَقُوا
إِلَيْكُمْ السَّلَامُ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ
فَخِذُّوهُمْ وَأَقْبَلُوهُمْ حَيْثُ

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhapparowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

92. Na da mapatot ko Miyaratiyaya i ba Pamono sa Miyaratiyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dowa Olan a makathondog a dowa oto: Kathaobat a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahan-nam, kakal ro-o: Go Kararangitan o Allah sukaniyan go Pumorka-an Niyan, go Thitiyagaran Niyan sa siksa a Mala.

تَقَفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ كَمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١١﴾

وَمَا كَانَتْ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا
إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً
فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ
كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا
فَجَزَاءُ ۖ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا
وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ
وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿١٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! I gira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok iran a go so manga Ginawa iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyamagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya iran so manga ginawa iran, na Pitharo o manga Malaikat: A anto-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَتَيَبَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ
إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا
تَتَّبِعُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ
كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ
فَمَنْ بَدَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِتْنَتًا
إِنْ بَدَّلَ اللَّهُ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ
أُولَى الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً
وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي
أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ

na-a i Miyambutad iyo? Pitharo iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkano ron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa iran na so Naraka Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapakaliyo iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatang-kud a so Allah na Phuma-apan Niyan siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a phon ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na raotun sukaniyan o Kapatai, na Mata-an a Miyatang-kud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sambayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pa-

أَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةً فَهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١٧﴾

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا ﴿١٨﴾

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿١٩﴾

وَمَنْ هَاجَرَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي
الْأَرْضِ مُرَاعًا كَثِيرًا وَسِعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ
مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٠﴾

وَإِذَا صَرَيْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَلَكُمُ عَدُوًّا

marat iyaya: Mata-an! A so da Pamarat iyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma so Salompok a salakao a da Maka-shambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinganin o siran a da Pamarat iyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagaran Niyan so da Pamarat iyaya sa siksa a Phakahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-ontod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamarat iyaya a Paliyogat a mi-phopowakto.

مِثْلًا

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ
الصَّلَاةَ فَلَنْتُمْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ
طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا
فَلْيَصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَعْلَمُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ
وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً
وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ
بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى
أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا

١٠٢

فَإِذَا أَقَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا
اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ
فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا
مَوْقُوتًا

١٠٣

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

105. Mata-an! A Sukami na Itonon Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o Allah: Na o ba Ka mabaloi a mananandig ko Mamakadodorata;

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoratun niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

108. Puphaguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyan siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasowat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْلِ إِنْ تَكُونُوا
تَأْمُونُ فَإِنَّهُمْ يَأْمُونُ كَمَا
تَأْمُونُ وَتَرْجُونَ مِنْ اللَّهِ مَا لَا
يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ لِنَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ
لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ
أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنْ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا
يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

109. Ah! Na sukano wai na Miyakiphapawala kano sa linding kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kiran ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabalo i a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makanggolaola sa Marata o di na ma-anियaya niyan a ginawa niyan oriyaniyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Minggalubuk sa Dosa na so ginawa niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyaniyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo Iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kiran a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

هَٰذَا نَتْمُ هَتَوْلَاءَ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجِدِ لُ اللَّهِ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُ بِهِ
نَفْسَهُ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ
بَرِيئًا فَقَدْ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا
مُبِينًا ﴿١١٢﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ
لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَن
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يُضِلُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ
عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaputhanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singan-in ko manga Kasosowat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyen o Kiyapayagon o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyaya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miyadadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an niran a salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an niran inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukaniyan o Allah, na Pitharo iran: A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ (١١٤)

﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا بُنِيَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ (١١٥)

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ (١١٦)

﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾ (١١٧)

﴿لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَنَ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ (١١٨)

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogo-on ko siran ndun na pamotolun niyan ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogo-on ko siran ndun na Pamagalinun niran ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbugan niyan siran sa pasad, go ipunggudi iran ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kiran a Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khato-on niran a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongayay iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongayay o adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Nggalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

وَلَا ضَلَّ عَنْهُمْ وَلَا مَنَيبَتْهُمْ وَلَا أَمْرٌ لَهُمْ
فَلْيَبْتَكَنَّ إِذَا بَكَتْ الْأَنْعَامُ
وَلَا مَنَيبَتْهُمْ فَلْيَغْيِرْ بَكْرُ اللَّهِ
وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ
دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا
مُتَبَيِّنًا ﴿١١٩﴾

يَعِدُهُمْ وَيَمَنِّبُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمْ
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾

أُولَئِكَ مَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ لَا يَجِدُونَ
عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ
مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ
بِهِ وَلَا يُجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbot kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapaginutao ko tao a ini Shalimbotaawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukaniyan na Phipiyapiya, go kidugiyang so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuphangadi-an Rukano ko Kitab, Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangkud a ruk iran, go Pukababaya aniyo so kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapaginontolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ
لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي بَيْتِ
النِّسَاءِ الَّذِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ
لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضَعْفَيْنِ مِنَ الْوِلْدَانِ
وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so kari-mung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katata-nor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o man-ga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagon-taman Niyo: Na di Kano Pushora-mig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Ma-kalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbugan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Para-tiyaya, na Mata-an! A ruk o Allah

وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا
أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسَ الشُّحَّ وَإِنْ
تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ
النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا
كُلَّ الْمِيلِ فِتْزَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ
وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾

وَإِنْ يَنْفَرَا فَيُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ
سَعْيِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي

so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganan Ni-yan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasari-gan.

133. O Kabaya Iyan, na Khai-lang kano Niyan, Hai manga Man-osiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamaratiyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dowo oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamaratiyaya! Paratiyaya-a Niyo so Allah go so

الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ
وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ
قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ
بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ
أَوَ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا
الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوْا
أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
حَبِيرًا ﴿١٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ

Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamar-tiyaya, oriyen niyan na Miyaman-gongkir, oriyen niyan na Miyamaratiyaya, oriyen niyan na Miyamangongkir, oriyen niyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir,-na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggonan-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko manga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus;-

139. A siran na Pukhowa-an niran so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miyamaratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Niyan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran tompas ko Bitiyara a salakao ruka-

وَرَسُولِهِۦ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَالْكِتَابِ الَّذِي
أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِۦ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٣٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا
ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ
لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٨﴾

بَشِيرِ الْمُتَنَفِّقِينَ يَا أَيُّهَا الْمَأْمُورُ
﴿١٣٩﴾

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَيْبَنَعُونَ عَنْهُمْ
الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا
سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا
فَلَا تَعْدُوا أَعْمَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي
حَدِيثٍ غَيْرٍ مِمَّا نُمَلِّئُكُمْ إِذَا مَثَلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ

niyan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Niyon so manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam lan-gon:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Niyon ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isung-gai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tominindug siran ko Sambayang, na Tominindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Manosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko siranaya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

الَّذِينَ يَرَبِّضُونَ بَيْكُمُ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالًا يُرَآؤُنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾

مَذْبَذَيْنَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَجْدَلَ. سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

145. Mata-an! A so manga Mon-apik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang;-

146. Inonta so siran a Mithatao-bat, go Miphipiyapiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiyolabos iran so okit iran ko Kapaginu-
tao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

148. Di Khabaya-an o Allah so kipakatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasalimbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا
الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ
اَتُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّجْعَلُوْا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ
سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿١٤٤﴾

اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ فِي الدَّرَكِ الْاَسْفَلِ مِنْ
النَّارِ وَلَنْ يَّجِدَ لَهُمْ نَصِيْرًا ﴿١٤٥﴾

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا وَاَصْلَحُوْا
وَاَعْتَصَمُوْا بِاللّٰهِ وَاَخْلَصُوْا دِيْنََهُمْ لِلّٰهِ
فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَسَوْفَ
يُوْتِي اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٤٦﴾

مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعٰدِيْكُمْ
اِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْ وَاَنْتُمْ
شٰكِرًا عَلِيْمًا ﴿١٤٧﴾

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْءِ مِنَ
الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ
عَلِيْمٌ ﴿١٤٨﴾

اِنْ تُبَدُّوْا خَيْرًا اَوْ يُخَفَّوْهُ اَوْ تَعْفَوْا عَنْ
سُوْءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا ﴿١٤٩﴾

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambidan niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Pamaratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagaran Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyoronan ko Kitab a Pakatoronan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di giyoto, sa Pitharo iran: A Pakilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Oriyan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَيَقُولُوا نُؤْمِنُ بِبَعْضِ
وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ
يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تَنزِلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ
أَكْبَرًا مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ
اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَىٰ
سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾

154. Go ini Poro Ami ko Kaporowan niran so Palao sabap ko Kinindiyandi-in kiran; go Pitharo Ami kiran: A solud kano ko Pinto (o Baital Muqaddas) sa Pangangalimbaba-an kano; go Pitharo Ami kiran: A di kano Phumalawani ko Alongan a Sapto. Na kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَلِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

155. Na (Pimorka-an Nami siran) sabap ko Kiyabarungkasa iran ko diyandi iran; go so Kiyaongkira iran ko manga Ayat o Allah; go so Kiyabonowa iran ko manga Nabi sa di ontol; go so Kiyatharowa iran: Sa so manga poso ami na Mapupuno;- kuna, ka Piyatri o Allah sukanian sabap ko Kiya-ongkir iran, ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito;-

فِيمَا نَقَضِهِمْ مِيثَقَهُمْ وَكَفَرِهِمْ بَيَّاتٍ اللَّهُ وَقُلْنَا لَهُمُ الْآيَاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقُولِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

156. Go sabap ko Kiya-ongkir iran; go so Kiyatharowa iran ko Maryam ko tumpo a Mala;

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

157. Go so Katharo iran: Sa Mata-an! A Miyapatai ami so Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a sogo o Allah;- a da iran Mapatai, go da iran Masola Sukaniyan, ogaid na Piyakalingo siran, na Mata-an! A siran a da-on Pagayonayon na miyatago siran ndun ko Anganan-gan Rukaniyan, da-a katawi ran non a rowar sa Kaonot sa arangan, ka Mata-tangkud a da iran Mabono Sukaniyan:-

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا أَنْبَاءَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

158. Kuna, ka ini Poro Sukaniyan o Allah si-i ko Hadapan Niyan; ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun;-

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾

159. Go da (a isa bo) ko Tiyoronan ko Kitab a ba-on ndi Paratiyaya ko da Niyan pun Kapatai; go sa Alongan a Qiyamah na mabaloi kiran a Saksi;-

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ
قَبْلَ مَوْتِهِ. وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

160. Na sabap ko da Kapaginon-tolan o siran a manga Yahodi na Kiyaram Ami kiran so manga Pimpiya a Kiyalal kiran;- go sabap ko Kiyapangalang iran ko lalan o Allah sa Madakul;-

فِي ظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
طَبَقَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾

161. Go so Kapuphakaya iran ko Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar kiran noto; go so Kaphagaraba iran ko manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol;- na Pithiyagaran Nami so da kiran Pamaratiyaya sa siksa a Malipudus.

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ
أَمْوَالُ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾

162. Ogaid na so Mithatakna ko Kata-o a pud kiran, go so Miyamaratiyaya, na Paparatiyaya-an niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad) go so Initoron ko Miya-ona an Ka: Go Ipuhamayan-dug iran so Sambyang go Puthonain niran so Zakat go Paparatiyaya-an niran so Allah go so Alongan a Maori: Na siran man na Mbugan Nami siran ndun sa Balas a Mala.

لَكِنَّ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miya-oriyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mba-wata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboor.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapanothol Ami Siran Ruka gowani; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapanothol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kam-bitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaik-tiyar, ka-an nda-a khabaloi a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyen o manga Sogo: Ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shaksaksi-an Niyan so Initoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initoron Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shaksaksi-an Niran: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamaratiyaya go Miyangalang siran ko lalan o Allah, Na Sabunar a

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى ۚ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآدَمَ دَاوُدَ زَكَرِيَّا ۚ ﴾ (١٦٣)

﴿ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴾ (١٦٤)

﴿ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴾ (١٦٥)

﴿ لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ ۚ وَالْمَلَكُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴾ (١٦٦)

﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴾ (١٦٧)

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Maryam, go Niyawa a pho-on Rukaniyan: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ فَدَجَاءَكُمْ الرُّسُلُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَعَامِلُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَعَامِلُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ۚ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾

manga Langit go so shisi-i ko Lopa.
Na Kiyasana-an so Allah a Sasar-
igan.

172. Di dun iphunama o Al-Ma-
sih a kababaloi Niyan a Oripun o
Allah, go di iphunama o manga
Malaikat a manga dadasug: Ka sa
dun sa Ipunama niyan so Kao-or-
ipun niron o Allah go Mumarata-
bat,- na timo-on Niyan siran ndun
si-i ko Hadapan Niyan langon.

173. Na so puman so Miyamar-
atiyaya go Pinggalubuk iran so
manga Pipiya, na ithoman Niyan
Kiran sa Tarotop so manga Balas
Kiran,- go omanan Niyan Siran ko
Kakaya-an Niyan: Na so puman so
Minanama go Mimamaratabat, na
shiksa-an Niyan siran sa siksa a
Malipudus; go da-a Mato-on niran
a bagiyen niran a salakao ko Allah,
a Panarigan go da-a Phananabang.

174. Hai manga Manosiya! Sabu-
nar a adun a Miyakaoma Rukano a
Karina a pho-on ko Kadnan Niyo:
Go Piyakatoronan Nami Sukano sa
Sindao a Maliwanag.

175. Na so puman so Miyamar-
atiyaya ko Allah, go Tikhus iran
non,-na Pakasoludun Niyan siran
ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan
go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan
siran si-i Rukaniyan ko lalan a Ma-
titho.

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ
عَبْدَ اللَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ
وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ
جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ
أَسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ كُفْرَهُنَّ مِنْ رَبِّكُمُ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ
وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iran, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go suka-niyan (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iran: Na amai ka dow a Babai, na bagiyan niyan so dow a ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magari-ari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dow a Babai. Pupha-karayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ أَمْرُ أَهْلِكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ
وَلَهُ أَخْتُ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ
يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
أُثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلَثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا إِخْوَةً رَجُلًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ
مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ بَيْنَ اللَّهِ لَكُمْ
أَنْ تَصَلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! To-manun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piya-kai niyo ko Kapanganop ko kapagikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ
أُحِلَّتْ لَكُمْ بَيْعَةُ الْأَنْعَمِ إِلَّا مَا بَيْنَ
عَلَيْكُمْ غَيْرِ مَحَلٍّ الْصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنْ
اللَّهُ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿٥﴾

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tанда o Allah, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Puthamanong ko Walai a Paga-adatan, a Pumbabanog siran sa Riskhi a pho-on ko Kadnan niran go Kasosowat. Na amai ka makaipos kano (ko Kapagikram) na Panganop kano (o kabaya iyo), na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

3. Hiyaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miyasombali iyo (a riya-otan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimarun niyo ko manga Azlam: Giyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalukun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyarotop Akun ru-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَعِيرَ
 اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا
 الْقَلَئِدَ وَلَا أَمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامَ يَنْتَعُونَ
 فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا إِذَا حَلَلْتُمْ
 فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ
 أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالنَّفْوَى
 وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا
 اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَمْيَتُهُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ
 الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ
 وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّبَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا
 أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى
 النُّصَبِ وَأَنْ تَسْنَقَسُوا بِالْأَرْزَلِ
 ذَلِكَ لَكُمْ فُسْقٌ الْيَوْمَ بَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ
 الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ
 عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ
 دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ غَيْرِ

kano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puphamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo,- igira minibugai niyo-kiran so manga Mahar iran, sa titho kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano pha- mangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko oriyen o Paratiyaya, na Sabunar a

مَتَجَانِفٍ لِأَتْمِ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢﴾

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِجِ
مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا
مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَأَنْقُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٤﴾

الْيَوْمِ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَلٌ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَلٌ
لَّهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
مُسْفِحِينَ وَلَا مِتْخِذِي أَخْدَانٍ
وَمَن يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ
عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamarat iyaya! Igrira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dowa boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Babai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinug Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ
إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ
وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا
بُرُءُوسَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى
الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ أَوْ لَمَسْتُمْ
النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ مِنْهُ
مَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُثَبِّتَ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمِثْلَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mba-loi kano a Khipamamayandug ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka giyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagiyan niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Ta-dumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamara-tiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumba-alan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindugan Nami siran sa sapolo a go dow

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ
لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَى
أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ
أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ

Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasun Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Sor-ga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyan noto, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasa iran ko diyandi kiran, na Pimorka-an Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran; na di khada a Kapukhatokawinka ko Kandon-siyan a puphako-on kiran-inonta so maito kiran-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphiyapiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kiran, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran: Na Inadun Nami kiran so rido go so rarangit sa taman ko

عَشْرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ
وَوَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَوَأَمَنْتُمْ بِرُسُلِي
وَعَزَّزْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٣﴾

فِيمَا نَقَضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ
وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا
نَزَّلُ تَطْلُعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا
مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي
أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا
ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Alongan a Qiyamah. Na Phanotho-
lun kiran ndun o Allah so siyowa
iran.

15. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sa-
bunar a miyakaoma rukano so Sogo
Ami, a Puphagosai rukano ko ma-
dakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go
adun a pulupasan niyan a madakul:
Sabunar a adun a Miyakaoma ru-
kano a pho-on ko Allah a Sindao a
go Kitab a Miyakaosai (a giya Qur-
an nya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap
ro-o so tao a komidug ko Kasoso-
wat Iyan, ko manga okit ko Kali-
lintad, go Puphakatogalinun Niyan
siran pho-on ko manga lilibotung,
si-i ko Maliwanag,- sabap sa idin
Niyan, go Puthoro-on Niyan siran
ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir
so siran a Pitharo iran: A Mata-
an! A so Allah na so dun so Al-
Massih a Wata o Maryam. Tharo-
wangka: Na ba-adun a tao a adun a
Mapukhapa-ar iyan ko Allah a mai-
to bo, amai ka kabaya Iyan a bina-
sa-an Niyan so Al-Massih a Wata o
Maryam, go so Ina Iyan, go so tao
ko Lopa sa kalangolangowan ni-
yan? Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, go
so nganin a pagulutan a dowa oto.
Puphangadun sa sadun sa kabaya
Iyan. Na so Allah na so langowan
taman na Gaos Iyan.

وَسَوْفَ يَنْبِئُهُمُ اللَّهُ بِمَا
كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ
كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ
مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْقُوا عَنْ
كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ
رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ
يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأُمَّهُ وَوَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhaka-babaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukano na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowan: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukami a Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Kaadun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ
اللَّهِ وَأَحِبُّوا قُلُوبَهُمْ فَلَمْ يَعَذِّبْكُمْ
بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ
يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ فَذَجَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
لَكُمْ عَلَى فِئَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَتَقَوَّمُوا
أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ
مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَّا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

يَتَقَوَّمُوا ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي

a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

23. Pitharo o dowa Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalimo siran o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapapar-atiyaya kano.

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakaka-duni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

كُتِبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ
فَنَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٦١﴾

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمَ جَبَّارِينَ وَإِنَّا
لَنَنْدَخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ
أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ
الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ
غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٦٣﴾

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ لَنَا نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا
دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ
فَقَتَلْنَا أَنَّهُنَّ فَلَاحِدُونَ ﴿٦٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي
وَإِخِي فَأَفْرَقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿٦٥﴾

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A ini sapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٦٦﴾

27. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko dow a Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyarima so pho-on ko isa sa dow a oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangongonotan (ko Allah);

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ
إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلُ مِنْ أَحَدِهِمَا
وَلَمْ يُقْبَلْ مِنَ الْآخِرِ قَالَ لَا قُنْتُكَ
قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Kadun.

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا
بِبَاسِطِ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٨﴾

29. Mata-an! A sakun na tomon ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ
مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ ﴿٦٩﴾

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pangari niyan: Na Biyono iyan, na miyabaloi a pud ko Miyangalologi.

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ
فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٧٠﴾

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa, ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai dowan dowan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mimbalo i pud ko Miyamakashundit.

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِى سَوَاءَ أَخِيهِ قَالَ يُوزِيلُنِي أَعْجِزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُورِى سَوَاءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

32. Sabap a makapantag ro-o: Na tiyangkud Ami ko manga Moriyatao o Israil a Mata-an! A sa dun sa Mono ko tao a da Pamono sa tao, o di na da Paminasa ko Lopa, na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiyaoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyani niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyani noto a tithe a Mimamalawani ko Lopa.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan niran go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyani niran a Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyani niran sa Akhirat a siksa a Mala;

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُنَقَّطَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (domakup): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Malalimo-on.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدُرُوا عَلَيْهِمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niyon: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, - na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyon kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an niran noto miya-on (sa ginawa iran) phoon ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiyon niran a siksa a Malipudus.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَآتَتْ لَهُمْ مَافِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ، لَيَفْتَدُوا بِه مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiyon niran a siksa a Tatap.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan niran: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a phoon ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

39. Na sa tao a Thaobat ko oriyan o kiyapakasalimbot iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niyon; ka Mata-

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ

an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksan Niyan so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Mapaparatiyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi,- a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag,- a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyen niyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukanian, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhapar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyan masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bo-

عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ
الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ
تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ
سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ
يَأْتُوكَ بِحَرْفٍ مِنَ الْكَلِمِ مِنْ بَعْدِ
مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ
هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُتَوَّنْهُ فَأَحْذَرُوا
وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ
لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً أُولَئِكَ الَّذِينَ
لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَظْهِرْ قُلُوبَهُمْ هُمْ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ

sao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodingka siran. Na o Tali-khodingka siran, na da dun a Mibinasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphakikokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyen noto; ka di siran Mapaparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuphan-gokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipu-phangokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyabaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so manga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kafir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si-i ko Taurat: A Mata-an! A so Niyawa na (Kitasan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngirong na

لِلسُّحَةِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَأَحْكَمْ بَيْنَهُمْ
أَوْ أَعْرَضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ
فَكَانَ يَصْرُوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكَمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٣﴾

وَكَيْفَ يُحْكِمُوكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا
حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يُحْكَمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّيْنُونَ وَالْأَجْبَارُ
يَمَا اسْتَحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ
وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا
تَخْشَوُا النَّكَاسَ وَأَخْشَوْنَ وَلَا
تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ
يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

وَكُنَّا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسِ
بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنِ بِالْعَيْنِ

Ngirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na giyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salimbot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga rarad iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miyaona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatan-to ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamananggila.

47. Na Kokomun o Tiyoronan ko Injil so Initoron o Allah a madadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songklid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miya-ona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano

وَالْأَنفَ بِالْأَنفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ
وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ
فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ
لَّهُ وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
 فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَعَايَنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
 فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا
أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هُمْ عَمَّا
جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ
شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن

Niyan ko okit a isa, na ogaid na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagora-doradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholun Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, go Iktiyaringka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a tithe a manga Songklid.

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an niran? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kiran. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

لَيَبْلُوَكُمْ فِي مَاءِ آتَانَكُمْ فَاسْتَشِقُوا
الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ
جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْلِفُونَ ﴿٤٨﴾

وَأَن آحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرُهُمْ أَن يَقْتُلُوكَ
عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا
فَاعْلَمْ أَنَّهُ يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ
ذُنُوبِهِمْ وَإِن كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
فَلَفْسِقُونَ ﴿٤٩﴾

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ
مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ
وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَمَن يَتَوَلَّهُمْ يَتَوَلَّكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipu-khaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapan-tag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloi siran a manga Logi.

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyen ndun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an niran Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagonta-man ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphanginginsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so

فَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ
فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ
فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ
عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا
فِي أَنْفُسِهِمْ تَدْمِينًا ﴿٥٢﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا
بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرَ مِّنْ ﴿٥٣﴾

يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَن رَّجَدَ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ
فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ
لَوْمَةً لَّا يَمِزُ ذَلِكَ فَضْلَ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن
يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ

siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panarigan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapaparatiyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So tao a Pimorka-an sukaniyan o Allah, go Kiyararangitan Niyan, go

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ
حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَكُمْ هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ كُفْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ أَنَا دَايِمٌ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوءًا وَلَعِبًا
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا هَلْ أَكْتَبَ هَلْ تَقِيمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ
ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ
وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَسِقُونَ ﴿٥٩﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَلِكَ مُتَوَبِّعًا عِنْدَ
اللَّهِ مَنِ لَعَنَهُ اللَّهُ وَعُصِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ
مِنْهُمْ الْفَرْدَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ

biyaloi Niyan siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongo-notan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapaparatiyaya, go Sabunar a siran na lomi-niyo siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

62. Go Pukhailaingka a madakul kiran, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Nggolaola-an.

63. Ino kiran ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kiran) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an niran.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongondaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on

أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ
السَّبِيلِ ﴿٦١﴾

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا
بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦٢﴾

وَرَأَى كَثِيرٌ أَمَنَهُمْ بُدِعُوا فِي آلَائِهِمْ
وَالْعُدُوِّ وَأَكَلِهِمْ لَسَّحَتْ
لَيْتَسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ
قَوْلِهِمُ الْإِلَٰهَ وَأَكَلِهِمْ لَسَّحَتْ لَيْتَسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٤﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وُلِعُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ
كَيْفَ يَشَاءُ وَلِيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا
أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَنًا وَكُفْرًا وَالْقِتْنَا
بَيْنَهُمُ الْعُدَاةَ وَالْبَعْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
كُلَّمَا أَوقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ

ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipurido-wai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyoronan ko Kitab na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasun Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan niran, na Mata-an! A Makapangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan niran, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mo-ontol: Na madakul kiran a Mikharata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamara-tiyaya.

وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾

﴿٦٧﴾ يٰٓأَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾

68. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumboko-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيُزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

69. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-on, go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go nggalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a-Maori).

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٩﴾

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompong (ko manga Rasul) a Piyakambo-khag iran, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niran.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفِرَيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٢٠﴾

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbota bungul siran; oriyani niyan na Piyakataobat siran o Allah; oriyani niyan na mimbota bungul siran so

وَحَسِبُوا أَنَّ أَتَّكُونَ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ

madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Massih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Massih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyen o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Map? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Massih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-ona an Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapu-

بَصِيرٌ يَمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ عِبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمِمَّنْ إِلَهٌ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٧٣﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انظُرْ كَيْفَ بُيِّنَ

phakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o anda-manaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukan-yan so Puphakanug, a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkir-un ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o pagtao a andang a Miyangadadadag gowani,- go Miyakadadag siran sa madakul, go Miyapokas siran ko Ontol a lalan.

78. Kiyamorka-an so da Pamaratiyaya ko manga Moriyatao o Israil, a Minggolalan ko Katharo o Dawood a go so Isa a Wata o Maryam: Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

79. Aya butad iran na da iran Thatapaosa-i so marata a Pinggolaola iran: Na Miyakaratarata dun so Pinggolaola iran.

80. Puphakailai Ka sa madakul a pud kiran a Puphanarig ko siran a da Pamaratiyaya. Na Mikharatarata dun so minibugai kiran o manga ginawa iran a ini Kararangit kiran o Allah, go si-i ko siksa na siran na Kakal siran non.

لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَتَى
يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَقُولُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Opama ka Piyaratiyaya iran so Allah, go so Nabi, go so (Qur-an a) Initoron si-i rukaniyan, na di ran siran makowa a manga Panarigan, na ogaid na madakul kiran a manga Songklid.

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ
فَسِقُونَ ﴿٨١﴾

82. Khatundo o Ka dun a tanto a mailot ko manga Manosiya i Kapa-ki-puridowai ko Miyamaratiyaya so manga Yahodi go so siran a Miyamanakoto; go Khatundo o Ka dun a lubi a marani kiran i Kapakingginawai ko siran a Miyamaratiyaya so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A adun a pud kiran a manga Olama go manga Barasimba go Mata-an! A siran na di siran Phanakabor.

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدُوًّا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا إِلَيْهِمْ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيَّ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَسِيصِينَ
وَرُهْبَانَا وَأَنَّهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayasan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ
أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَاكْتُتِبْنَاكَمُ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

84. Go andamanaya idi ami Kaparatiyaya-a ko Allah go so Miya-kaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadnan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ
الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يَدْخُلَنَا رَبَّنَا مَعَ
الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga

فَأَنبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ

Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o. Na giyoto man i balas ko Miphipiyapiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukano na aya niyo Sukaniyan Paparatiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katangka-an ko Puphakikan niyo ko ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kiran; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Giyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapakan. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a Kapuphago-

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْرُمُوا طِبَّتْ
مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ
وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْآيْمَانَ
فَكَفَرْتَهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ
أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ
كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفْرَةٌ
أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

saya rukano o Allah ko manga Ayat Iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na mar-shik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukaniyan, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadum ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginu-kan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyar kano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so man-ga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan niran (gowani), igira-a Miyananggi-la siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,-orihan niyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- orihan ni-yan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyen so Miphi-yapiya.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ
أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا
فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا
اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاحْسَنُوا لِلَّهِ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-i ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyen noto, na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَبَّوْا لَكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ
مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ
لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَحْفَاهُ بِالْغَيْبِ فَمَن أَعْدَى
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dowa a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o manga Miskin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kanda-danug.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ
حُرْمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ
مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ
هَذًا بَالِغُ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ طَعَامُ
مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا لِّذَوِّ
وَبَالِ أَمْرٍ ۖ عَفَا اللَّهُ عَنْمَا سَلَفٌ وَمَن عَادَ
فَنَنْقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
ذُو نِقَامٍ ﴿٩٥﴾

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungkunon,- a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopa-an ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ron kano Pulimoda.

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَعَةً
لَّكُمْ وَاللَّيْسَاءُ وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ
الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyo-to man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyan so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so ngananganin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoronun ko Qur-an, na Khapayag rukano; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَهَدَىٰ وَالْقَلِيدَ ذَٰلِكَ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ (١٧)

﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ (١٨)

﴿مَّا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ﴾ (١٩)

﴿قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَيْثُ وَالطَّيْبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَيْثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولَىٰ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (٢٠)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنَ أَشْيَاءَ إِن بُدِّلَ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ وَإِن نَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدِلْكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾ (٢١)

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-ona an niyo, oriyaniyan na miyabloi siran sa sabap ro o a manga Kapor.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupotolan so tangila niyan igira mimbawata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasilah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Onta igira inimbawata a pho-on kombawata-anian so madakul a Onta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na iphagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَرِهَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) Initiatoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Tharo-on niran: A kiyatarotopan kami o kupit a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khibinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah langon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فِينَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pakishaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan,- sa dow a Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dow a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano nda-dalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriyen o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Tharo-on niran a:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Baradosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dow a oto na miyatangkud a Mindosa, na so dow a salakao i makatindug ko tindug a dow a oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dow a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dow a, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kito-manun niran ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dow a oto) ko oriyen o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهْدَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا
حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ
أَتْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِّنْ
غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصَبْتَكُمْ مُصِيبَةٌ الْمَوْتِ
فَحِيسُوا لَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ
فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي
بِهِ شَيْئًا وَلَوْ كَانُوا ذُرِّيًّا مِنَّا
شَهْدَةُ اللَّهِ إِنَّهُ إِذَا لَمِنَ الْأَشْيَمِينَ ﴿١٠٦﴾

فَإِنْ عُرِيَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ أَثْمًا فَآخَرَانِ
يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْأُولَىٰ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ
لَشَهْدَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا وَمَا
اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ أَدَّىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهْدَةِ عَلَىٰ
وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنٌ بَعْدَ
أَيْمَنِهِمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyar Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharo-on Niyar: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharo-on niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Taduminka so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-ingka Mimbitiyara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiya-khasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puhakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiyo-pun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyangka so Bota, go so Pupanggalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ﴾ (١٠٩)

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مَرِّمُ أَذْكَرَ نِعَمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَلَدِكَ إِذْ أَيْدُتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِأَذْنٍ فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِأَذْنٍ وَتُبْرئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِأَذْنٍ وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِأَذْنٍ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ يَدَّيْكَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١١٠﴾

111. Go gowani na ini ilaham Akun ko manga Hawari-in a Paratiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun: Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami, na Shaksi Ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbabayorantang (Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga Hawari-on: Hai Isa a Wata o Maryam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a Pakatoronan kami Niyan sa Dolang a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan: Kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami a Makakan kami ron go thakna so manga poso ami, go katokawan nami a Sabunar a Pimata-anan Kamingka; go mabaloi kami a pud ko manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Ya Allah! A Kadnan Nami Pakatoroni Kamingka sa Dolang, a pho-on ko Kawang, a mabaloi Rukami a gi-i Khalamilamiyan a ruk o miya-ona Rukami a go so khaori Rukami go Tanda a pho-on Ruka; go Riskhi-i Kamingka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A Sakun na Ithoron Nakun Rukano a nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano ko oriyen noto, na Mata-an! A Sakun na Shiksa-an Ko sukaniyan sa

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا
بِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ بَعْثِيَ ابْنُ
مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ
قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا
وَتَكُونُ عَلَيْنَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا
لَا أَوْلِيَاءَ آخَرِينَ وَأَيُّهُ مِنْكَ وَارْزُقْنَا
وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَرْسِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ
بَعْدَ ذَلِكَ فَيَأْخُذْهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ لَا أَعِدُّهُ
أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharo-on o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Mano-siya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dowa Tohan a salakao ko Allah? Na Tharo-on Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di Ko katawan so shisi-i sa Ginawang-ka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kong-ka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka: Na o Napi-ingka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Ma-bagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggai a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangim-bunar iran: Adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقِصَ ابْنُ مَرْيَمَ إِنَّكَ
قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُخِي إِلَهَيْنِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَنَكَ مَا يَكُونُ
لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ
الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا
مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ
الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُغْفِرْ لَهُمْ
فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّالِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

ko kababa-an niyan so manga Law-asaig,- Makakakal siran non sa day-on sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka-niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyen niyan na diniyangka Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyen naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ
أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ
تَمُرُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a Phakatalingoma kiran a Ayat a pud ko manga Ayat o Kadnan niran, a ba iran noto di tatalikhodi.

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾

5. Na Sabunar a Piyakambokhag iran so Bunar ko Kiyapakaoma Niyang kiran: Na Phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko Piyamagompat iran Sukaniyan (a siksa).

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَتُهُمْ أَمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٥﴾

6. Ba iran nda Mailai a madakul a bininasa Mi ko miyaona a niran a pagtao? A Piyakikhapa-ar Ami kiran ko Lopa, so da-a Mi rukano Phakikhapa-arun, go Biyotawanan Nami kiran so oran a Marugus, go biyaloi Ami so manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-an niran: Na bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, go Miyadun Kami ko oriyang niran sa pagtao a manga salakao.

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَهُمْ مِنْكُمْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٦﴾

7. Na opama ka Tiyoronan Nami Suka sa Kitab a matatago sa Karatas, go iran non minisukho so manga lima iran, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya o rowar sa Salamangka a Mapayag!

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ كَثَبٍ مِنْ قَرْطَابٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾

8. Na Pitharo iran: A ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat? Na o Tomiyoron Kami sa Malaikat, na minitaman ndun so khasowa, oriyang niyan na di kiran Maputha-ta-alik.

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكَ فَكَيْفَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ﴿٨﴾

9. Na opama ka baloya Mi so Sogo a Malaikat, na matatangkud a khabaloi Ami Sukaniyan a Mama, na Mata-an a ba Ami siran ndun kharimbota sa lagid o karirimbota kiran.

10. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka; na Kiyatangkalana so siran a Miyamagurug kiran o Piyamagompat iran (a siksa).

11. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa, na go niyo Pagilailaya oantona-a i Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamanaplis (ko Bunar).

12. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A ruk o Allah Tiyangkud Iyan ko Ginawa Niyan so Kapanagalimo. Pulimodun kano Niyan ndun ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka-a madadalumon. So siran a liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

13. Na ruk Iyan so nganin a miyakakadun ko Gagawi-i a go so Daondao; go Sukaniyan so Pupha-kanug; a Mata-o.

14. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a khakowa Ko a Panarigan, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa? A Sukaniyan i

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا
وَلَلْبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
قُلْ لِلَّهِ كُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ
لِيَجْمَعَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

﴿١٣﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْآلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٤﴾

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ اتَّخَذُ وَلِيًّا فَأُطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يَطْعَمُ قُلْ إِنِّي

Puphagupur na di Maphagupur. Tharowangka: A Mata-an! A ini Sogo Rakun a kabalo! Akun a Paganai a tao a Mimbayorantang (ko Allah), na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko manga Pana-nakoto.

15. Tharowangka: A Mata-an! A sakun na ikhaluk Akun amai ka sangka-an Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a lubi a Mala.

16. Sa dun sa pakalidasun ro-o sa Alongan noto, na Sabunar a ini Kalimo Sukaniyan (o Allah); ka giyoto man so Da-ag a Mapayag.

17. Na o Sogati Ka o Alah sa Morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan; na o Sogati Ka Niyan sa Mapiya, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

18. Go Sukaniyan so Phakagaga, a Maka-o ombao ko manga Oripun Niyan; go Sukaniyan so Maongan-gun, a Kaip.

19. Tharowangka (Ya Muham-mad): Antona-a shai i mala-a saksi? Tharowangka: A so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano; go ini Ila-ham Rakun angka-i a Qur-an, ka-an Akun rukano aya Mipamaka-iktiyar; a go sa dun sa raotun Ni-yan. Ba Mata-an! a sukano na Push-aksian niyo a Mata-an! A adun a pud o Allah a manga Tohan a sal-

أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

مَنْ يَصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَ مِذِّ فَقَدْ رَحِمَهُ
وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ يَضُرَّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِيْخِرْ فَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

قُلْ أَيْ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدُ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَأَوْحَى إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ لَا تُذَرِّكُمْ
بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَيْتَكُمْ لْتَشْهَدُوا أَنْتَ مَعَ
اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا
هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾

akao? Tharowangka: A di Ko Push-aksian! Tharowangka: A Mata-an! A Sukaniyan bo i Tohan a Isa Isa, go Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphanakoto niyo.

20. Na so Siran a ini bugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) lagid o kakililala a iran ko manga Wata iran. So liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

21. Na ba-adun a tao a lawan a salimbota a di so tao a Inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Salimbota.

22. Na si-i ko Alongan a Kali-modan Mi kiran langon: Oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: A anda so ini Pamanakoto niyo a siran na sukano a itutugo niyo (a manga sakotowa o Allah)?

23. Oriyan naya na da-a mabaloi a rason niran a rowar sa Katharowa iran: Sa Ibut ko Allah a Kadnan Nami, ka kuna a ba kami manga Pananakoto.

24. Pamimikiranangka! O Anda-manaya i Kapakapumbokhaga iran ko manga ginawa iran! Go mailang kiran so ini Pangangkob iran (ko Allah).

الَّذِينَ اتَّبَعَتْهُمْ أَلَكْتَبَ يَعْرِفُونَهُ، كَمَا
يَعْرِفُونَ أَتَبَاءَهُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ
أَشْرَكُوا إِنَّا أَنشُرَكُم مِّنَ الَّذِينَ كُنتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ
رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na adun a pud kiran a Puphamakinugun Ka niyan; na Tiya-gowan Nami so manga poso iran sa manga pilus, ka-an niran noto di Khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga Tangila iran sa Kabungul; na apiya mailai ran so langowan o Tanda, na di ran noto Paratiyaya-an; taman sa igira a Miyakaoma siran Ruka, na Puphamawalun Ka iran; gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

26. Na siran na ipuphanapar iran Sukaniyan (a Qur-an), go Phagawa-tun niran Sukaniyan; na da-a Pukhabinasa-an niran a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

27. Na o Mailaingka so masa a Katarongkowa kiran ko Naraka! Na Matharo iran: A hai o ba tano bo Phakakasoya (ko Doniya)! Ka di tano Pakambokhagun so manga Ayat o Kadnan tano, go mabaloi tano a pud ko Miyamaratiyaya!

28. Kuna, ka Puphayag kiran so Piyaguma iran sa Paganai. Na o Pakakasoya siran, na Pagundodan niran ndun so ini Sapar kiran, ka Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

29. Na Pitharo iran: A da-a Kaoyagoyag a rowar ko Kaoya-

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلَاءً آيَةً لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءَهُكَ يَحْيَدُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْتَوُونَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ دُفِعُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتُنَا نُرَدُّ وَلَا نَكْذِبَ رَبَّنَا وَمَا كُنَّا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

بَلْ بَدَأَهُم مَّا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾

وَقَالُوا إِنَّا إِلَاحِنَا أَلَدُّنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

goyag tano ko Doniya, go di tano Pagoyagun (ko oriyen o Kapatai).

30. Na o Mailaingka so masa a Kapakatinduga kiran ko Hadapan o Kadnan niran! A Tharo-on Niyan: A ba ini di Bunar? Na Tharo-on niran: A ungkai no di, Ibut ko Kadnan nami (ka Bunar dun)! Tharo-on Niyan: Na Ta-ami niyo so siksa, sabap ko Kiyangkir iyo.

31. Sabunar a Miyalogi so siran a Piyakambokhag iran so Kimbaratumowa-an ko Allah,- taman sa amai ka makaoma kiran so Bangkit a Mitalumba, na Matharo iran: A hai Miyakasundit tano! Sa kiyandarainon tano ko Doniya; a siran na ka-a awidan niran so manga dosa iran si-i ko manga likod iran; tanodan ka Miyakaratarata a ka-a awidi ran non.

32. Na da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag Katumbangan go Kabimbanan; na Mata-tangkud a so Ingud a Maori i taralbi a Mapiya, ko siran a Khipananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

33. Sabunar a katawan Nami a Mata-an naya! A Mapakapumboko Ka dun o Katharo iran: Na Mata-an! A siran na kuna a ba Ka iran di Bubunara: Na ogaid na so da Pamaginontolan na so manga Ayat o Allah na sasangka-an niran.

بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَعُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِأَلْحَقٍّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبَّنَا قَالَ فَذُقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٢٠﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا أَلَيْسَ رَنَّا
عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِينُونَ ﴿٣١﴾

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ
وَلِلْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ
بِعَايِنَتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

34. Na Sabunsabunar a Piyakam-bokhag so manga Sogo ko Miya-ona an Ka: Na Miphantang Siran ko Kiyapakambokhaga Kiran, go so Kiyaringasa-a Kiran, taman ko Kiyapakatalingoma Kiran o tabang Ami: Ka da-a Phakasambi ko manga Katharo o Allah. Na Sabunsabunar a adun a Miyakaoma Ruka ko manga Totholan ko manga Sogo.

وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كَذَّبُوا وَآوَدُوا وَحَتَّىٰ أَنْهَضْنَا لِإِبْرَاهِيمَ الْكَلِمَةَ لَكُمُ اللَّهُ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مِنْ نَبِيِّ الْأَمْرُسِيِّينَ

35. Na o ba Ruka Minirugun so kiyatalikhod iran, na o Khagagangka na Puloloba Ka sa okita ko Lopa o di na Towak ko Langit a kasabapan sa Kabugingka kiran sa Tanda,- na o kabaya o Allah, na Mata-an a Khatimo Iyan siran ko Torowan: Na o ba Ka mabaloi a pud ko da-a manga Mulung iyan!

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَامًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيهِمْ بِثَاقٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

36. Aya bo a Tharima (ko Ipuphanolon Ka) na so Puphamakinugon: Na so Miyamatai, na Pagoyagun siran o Allah; oriyen niyan na Ron siran Phakandoda.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

37. Na Pitharo iran: Ino da Toroni Sukaniyan sa Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na Gaos Iyan a Kapakatoron Niyan sa Tanda: Na ogaid na kadakulan kiran a di manga Tata-o.

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

38. Na da-a Binatang ko Lopa, go da-a Papanok a iphulantap iyan so mbala a Papak iyan, a ba di

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَلِيمٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ مَا فَرَطْنَا

manga pagtao a manga lagid iyo. Da-a Linipha Ami ko Kitab a maito bo, oriyen niyan na si-i siran Puli-modan ko Kadnan niran.

39. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami na manga Bungul go manga Omao,- a mata-tagat ko manga Lilibotung: Sa dun sa kabaya o Allah (a Kadadag iyan) na Ndadagun Niyan: Go sa dun sa kabaya Iyan (a Katoro iyan) na Thago-on Niyan ko lalan a Makao ontol.

40. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah, o di na Makatalingoma rukano so Bangkit, ba adun a salakao ko Allah a Kaphanguniyan niyo?- O sukano i manga Bunar!

41. Kuna,- ka Sukaniyan bo i Kaphanguniyan niyo, na pakasulangung kano niyan sa maliwanag po-on ko tiyoba a mala a mini talumba rukano o kabaya Iyan, na Kalipatan niyo so Ipuphamanakoto niyo ron!

42. Go Sabunsabunar a Siyogowan Nami so manga pagtao ko Miya ona an Ka, na Piyakadansal Ami kiran so masikot, go so Kapakathatalogudam, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

43. Na ino siran nda Pangalimbaba-an gowani ko Makaoma kiran

فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ نُّعَلِّمُ إِلَى رَبِّهِمْ
يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُوبَكُمْ فِي
الْظُلُمَاتِ مِنْ يَشَاءُ اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَنْ
يَشَاءُ يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ
أَتَاكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾

بَلْ إِلَٰهَهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ
إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَاخَذْنَا لَهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ
يَضُرُّوْنَ ﴿٤٢﴾

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ

so siksa Ami? Na ogaid na ba dun tomigas so manga poso iran, go Pipharasan kiran o Shaitan so Pinggolaola iran (a manga rarata).

44. Na kagiya a pakalipatan nir-an so sabap a Kiyapakataduma kiran, na lika-an Nami kiran so manga Pinto o langowan taman, taman sa kagiya-a ba siran ndun Miyasonor ko kiyabugi kiran, na siniksa Ami siran sa Minitalumba, na sa maoto na siran na kiyada-an siran sa Panginam!

45. Na Miyathiphad so kaposan o pagtao a da Pamaginontolan. Na so Podi na ruk o Allah a Kadnan o manga Ka-adun.

46. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka kowa-an o Allah so Kanug iyo go so manga Kailai niyo, go Parukatun Niyan so manga poso iyo, ba adun a Tohan a salakao ko Allah a Mibugai niyan rukanoto? Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Ayat; na' oriyen niyan na siran na Puthalikhodan niran.

47. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah a Mitalumba, o di na Mapayag, ba-adun a khabinasa a rowar ko pagtao a da Pamaginontolan?

48. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Kapupha-

فَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

فَقُطِعَ دَائِرَةُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَنَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصْرِفُ أَلَا يَدْرِي تَعْمَهُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنزَلْنَا عَذَابَ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ

manothol Iran sa Mapiya go giya Kaphuphamaki-iktiyar Iran ko Marata: Na sa dun sa Maratiyaya go Mbilangatao,- na da-a Pangan-dam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

49. Na so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na khasogat siran o siksa, sabap ko da iran Kapangongonotan.

50. Tharowangka: A di Ko ruka-no Putharo-on i shisi-i Rakun so Khitatagowan ko manga Kakawa-sa-an o Allah, go di Ko katawan so Migagaib, go di Ko rukano Putharo-on i Mata-an! A Sakun na Malaikat. Da-a khudugun Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun. Tharowangka: A ba magishan so Bota a go so Puphakailai? Ino kano di Phamimikiran?

51. Na Paki-iktiyaringka ini ko siran a ika-aluk iran so Kapulimoda kiran ko Kadnan niran: A da-a khakowa iran a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangongogopan: Kan-an siran Makapananggila.

52. Go Dingka mbowangun so siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi, a singanin niran ko Kasosowat o Allah. Na da-a Paliyogat Ruka ko Kapuphamagiton-ga kiran a maito bo, go da-a Paliyogat kiran ko Kapuphamagi-

وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ أَمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَيْتُكُمْ إِلَّا مَوْحًى إِلَى قُلٍّ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

وَأَنْذَرِيهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

وَلَا تَقْرَأُ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَفَطْرُدْهُمْ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

tonga Ruka a maito bo, ka misabap ko Kibowangun Ka kiran, a sabap a Kabaloingka a pud ko da Pamaginontolan.

53. Na lagid aya a Kiyatiyoba Ami ko saba-ad kiran sabap ko saba-ad, ka-aniran Matharo: A ba siran naya so ini Kalimo siran o Allah kondolondolonan tano? Ba di so Allah i Mata-o ko Miyama-nalamat?

54. Na igira-a Miyakaoma Ruka so siran a Paparatiyaya-an niran so manga Ayat Ami, na Tharowangka: A so Kalilinatad na si-i rukano: Tiyangkud o Kadnan niyo ko Gina-wa Niyan so Kapangalimo: Mata-an naya! A sa dun sa Miyakanggo-laola rukano sa marata si-i ko di Katao, oriyen niyan na Mithaobat ko oriyen niyan, go Miphiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

55. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada magosai ko manga Ayat: Go an Mapayag so okit o manga Baradosa.

56. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Pupha-nongganowin niyo a salakao ko Allah. Tharowangka: A di Akun Pagonotan so manga kabaya iyo a ribat: Ka Miyadadag Ako dun, o siyowa Akun noto, go kuna a ba Ako pud ko Miyamakaontol.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ
لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا
فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيَّ كَمَا سَلَّمَ
رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ أَنَّهُ مَن عَمِلَ
مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْأَيَّاتِ وَلِتَسْتَبِينَ
سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَنْبِئُكُمْ بِأَهْوَاءِكُمْ قَدْ
ضَلَلْتُمْ إِذَا مَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na Thatakna ko Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko, a Piyakambokhag iyo Sukaniyan. Kuna a ba Rakun shisi-i so Pupha-galokalokan niyo (a siksa). Da ko Kokoman noto inonta na ruk o Allah: Ipukhokom Iyan so Bunar, go Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِ ۚ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾

58. Tharowangka: A opama ka Mata-an! A shisi-i Rakun so Phaga-lokalokan niyo, na Minitaman ndun so Khasowa ko lut Akun a go so lut iyo, Na so Allah na katawan niyan so da Pamaginontolan.

قُلْ لَّوْ أَنَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ لَفُضِّي الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

59. Na shisi-i Rukaniyan so manga Gonsi o Migagaib, da-a Mata-on a Rowar Rukaniyan. Go katawan Niyan so shisi-i ko Kalopa-an go so Kalodan. Go da-a khaolog, a Raon a ba Niyan ndi katawi sukanian: Go da-a Od a matatago ko manga Lilibotung ko Lopa, go da-a Mawasa go da-a Mamara, a ba di matatago ko Kitab a Mapayag (so Lauh Mahful).

وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظِلْمَةٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَأْسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

60. Go sukanian so Puthangan rukano ko Gagawi-i, (ko kaputhoroga rukano), go katawan Niyan so Miyapasad iyo ko daondao: Oriyan niyan na Puphakagogona-on kano Niyan ro-o; ka-an mapopos so talik a miyapunto; oriyan niyan na si-i Rukaniyan so Khandodan ni-

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ۚ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

yan; oriyen niyan na Phanotholun
Niyen rukano so Pinggolaola niyo.

61. Go Sukaniyan so phakaba-as,
a Kaporowan o manga Oripun Ni-
yan, go Pushogowan kano Niyen sa
(manga Malaikat a) khisisiyap (ru-
kano). Taman sa igira-a miyakaoma
ko isa rukano so Kapatai, na tanga-
nun sukaniyan o manga Sogo Ami
(a manga Malaikat), a siran na di
siran Puphasipasin.

62. Oriyan niyan na pakakasowin
siran ko Allah, a Kadnan niran a
Bunar: Tanodan ka ruk Iyan so
Kokoman, go Skaniyan i lubi a
maga-an ko manga pagi-itong.

63. Tharowangka: Ba adun a
Phakasabut rukano ko manga Lili-
botung ko Kalopa-an go so Kalo-
dan, a Kaphangangarapanan niyo
sukaniyan sa Mapayag a Kapanga-
limbaba-an a go Masolun (Ma-
putharo iyo a:) Ibut o Sabuta kami
Niyen si-i, na khabalo i kami dun a
pud ko Miyamanalamat?

64. Tharowangka: A so Allah na
Pushabutun kano Niyen non, go so
langowan o boko: Oriyan niyan na
sukano na Ipuhanakoto niyo!

65. Tharowangka: A Sukaniyan
so Phakagaga sa Katalingoma-i Ni-
yan rukano sa siksa, a pho-on ko
Kaporowan niyo o di na pho-on ko
kababa-an o manga ai niyo, o di na

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ
عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ
الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾

ثُمَّ رَدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلا لَهُ
الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾

قُلْ مَنْ يَنْجِيكُمْ مِنْ ظِلْمَتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
تَدْعُوهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّيْنٍ أَنْجِنَا مِنْ
هَذِهِ لَنَكُونَ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ اللَّهُ يَنْصِبُكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ
ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ
أَوْ يَلْسِكُمْ شَيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ

Pakarimbotan kano Niyan, sa Kapakathitinduga-go Pakitintiman Niyan ko saba-ad rukano so Bagur o saba-ad. Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami Kashalinsalina Magosai ko manga Ayat, ka-an niran Kasaboti.

66. Na Piyakambokhagaya o Pagtaongka, a Sukaniyan so Bunar. Tharowangka: A kuna a ba kano Rakun Sasarigun;

67. Oman i Tothol na adun a Pukhatana-an niyan, na katokawan niyo bo.

68. Na igira-a Miya-ilaingka so siran a Puphagishawishao ko manga Ayat Ami, na Talikhodingka siran taman sa di aya Pagishawisha-on niran na Tothol a salakao ron. Na o Malipat Ka o Shaitan, na di Ka Pagontod ko oriyen o Kapakata-dum Ka, a pud o pagtao a da Pamaginontolan.

69. Na da-a Paliyogat ko siran a Khipanananggila ko Kapuphamagitunga kiran a maito bo, na ogaid na Pananadum, ka-an siran Makapananggila.

70. Na Ganatingka so siran a biyaloi ran so Agama iran a Katumbangan go Kabimbanan, go Miya-limpang siran o Kaoyagoyag ko Doniya. Na Pamakitadumingka a Qur-an nai: Ka oba adun a kabina-

بَعْضٌ أَنْظَرَ كَيْفَ نَصْرَفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿١٥﴾

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٦﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

وَمَاعَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرَى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَآئِهِمْ وَلَهُمْ أَعْرَظُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ

sa-an a ginawa sa sabap ko pishokat iyan: Da-a bagiyan niyan a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangalubalub: Na-apiya iya-on niyan (sa ginawa niyan) so langowan o ipaga-on na di ron Matarima: Siran man so kiyabinasa-an sabap ko Pishokat iran: Na bagiyan niran so inomun a Phulikabo a ig go so siksa a Malipudus: Sabap ko da iran Kaparatiyaya.

71. Tharowangka (Ya Muhammad): Ino Ami Shimba-a a salakao ko Allah,- so di Rukami Phakanggai a gona go di Rukami Phakamoralala,- go ba Kami pumbaklid ko manga talikhodan Nami ko oriyen o masa a Kiyatorowa Rukami o Allah?- Lagid o diyadag sukaniyan o Shaitan si-i ko Lopa, a pukhata-ataap, adun a manga Bolayoka iyan a Puthawagun niran si-i ko Torowan, Sa songka rukami. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah na giyoto i Torowan, na ini Sogo Rukami a Kambayorantang Ami ko Kadnan o manga Ka-adun;-

72. Go giya kipamayandugun niyo ko Sambayang go Onoti niyo Sukaniyan: Na Sukaniyan so Ron kano Pulimoda.

73. Go Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Na si-i ko Alongan a Tharo-on Niyan: So Kon, na Kha-adun. Aya Katharo

وَلَا شَفِيعٌ إِلَّا مَنِ اعْتَدِلَ كُلُّ عَدِلٍ
لَّا يُوْخَذُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا
بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَدْعُوْا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا
وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ
فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُوْنَهُ
إِلَى الْهُدَى أَتَيْنَا قُلُوبَ إِبْرَاهِيمَ هَدَى اللَّهُ
هُوَ الْهُدَى وَأَمْرًا لِلْإِسْلَامِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٧٢﴾

وَأَن أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٣﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُنُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ

Iyan na so Bunar. Na ruk Iyan so Kapa-ar ko Alongan a Kaiyopa ko Pariyop o Sang-gakala. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag. Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَلِيمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ ﴿٧٦﴾

74. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan a Azar: Ino ka Puphangumba-al sa manga Barahalla a manga Katohanan? Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun suka go so pagtaongka ko Kadadag a Mapayag.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَزَرَأْتَنِي خُذُ
أَصْنَامًا ۖ إِلَٰهَةٌ إِنِّي أَرَءَيْتُكَ وَقَوْمَكَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٦﴾

75. Na lagid aya a Kapuphakilain Nami ko Ibrahim ko Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, ka-an mabaloi a pud ko Mithotomangkud.

وَكَذَٰلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ
السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٥﴾

76. Na kagiya a Makalibotung Rukaniyan so Gagawi-i, na miyakailai sa Bito-on: Na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A di Ko khabaya-an so Puphamanudup.

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ الْكُوفَةَ قَالَ هَٰذَا
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ
الْأَفْلِينَ ﴿٧٦﴾

77. Na kagiya a mailai Niyan so Olan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A Ibut o di Ako Torowa o Kadnan Ko, na khabaloi ako dun a pud ko pagtao a Miyangadadadag.

فَلَمَّا رَأَىٰ الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَٰذَا
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَيْنَ لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي
لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾

78. Na kagiya a mailai Niyan so Alongan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko; ka giyaya i Mala. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphama-nakoto niyo.

فَلَمَّارَهُ الشَّمْسُ بِأَرْعَةٍ قَالَ هَذَا رَبِّي
هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يُقَوِّمُ إِنِّي
بَرِيءٌ مِّمَّا فَشَرِ كُونَ ﴿٧٨﴾

79. Mata-an! A Sakun, na ini Bantak Akun so Hadap Akun ko (Allah a) Mimba-as ko manga Langit go so Lopa, a Mbabayorantang Ako, go di Ako pud ko manga Pananakoto.

إِنِّي وَجْهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ خَائِفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾

80. Na Miyakiphawala-on so pagtao Niyan. Pitharo Iyan: A ino kano Rakun gi-i Pakiphawala, makapantag ko Allah, a Sabunar a Tiyoro Ako Niyan? Na da-a Ikhaluk Akun ko Ipushakoto niyo Rukaniyan a maito bo: Inonta sa kabaya o Kadnan Ko. Mararangkom o Kadnan Ko a Kata-o so langowan taman. Ino kano di Phananadum?

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحِبُّونِي فِي اللَّهِ
وَقَدْ هَدَانِي وَلَا أَخَافُ
مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يُشَاءَ رَبِّي
شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾

81. Na andamanaya i kikhalukun Ko ko Ipuphanakoto niyo, na di niyo ikhaluk a Mata-an! A sukano na Piyakisakotowan niyo so Allah ko da-a Initoron Niyan rukano ron a karina? Na anda ko dow a ka Sagorompong i Kiyapatotan ko Sarig? O sukano na katawi niyo.

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا
تَخَافُونَ أَنتُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنْزَلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ
الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

82. So Miyamaratiyaya go da iran kumbotun ko Paratiyaya iran

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ

so Kapanakoto, na siran man i Kiyapatotan ko Sarig, go siran i Miyamakaontol.

83. Na giyoto i karina Mi, a ini bugai Ami oto ko Ibrahim maka-pantag ko pagtao Niyan: Ipuphoro Ami ko manga Daradat so tao a kabaya Ami: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

84. Na ini bugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub: Oman i isa Kiran na Tiyyoro Ami: Go so Nuh, na Tiyyoro Ami ko Miya-ona an Niyan, na pud ko Moriyatao Niyan so Dawood go so Solaiman, go so Ayyub, go so Yusuf, go so Musa, go so Haroon: Na lagid aya a Kambalasi Ami ko Miphipiyyapiya:

85. Go so Zakariya go so Yahya, go so Isa go so Ilyas: Oman i isa Kiran na pud ko manga Bilangatao:

86. Go so Ismail, go so Al-Yasha, go so Yunus, go so Lut: Na oman i isa Kiran na ini lubi Ami ko manga Ka-adun (ko masa iran):

87. Go so saba-ad ko manga lokus Iran, go so manga Moriran a tao, go so manga Pagari ran: Na Pinili Ami Siran, go Tiyyoro Ami Siran ko okit a Maka-o ontol.

88. Giyaya man so Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan, ko

يُظْلِمُ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّنَا حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُوشَعَ وَثُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

وَمِنَ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنَ عِبَادِهِ ۚ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَ عَلَيْهِم

manga Oripun Niyan. Na opama ka Miyanakoto Siran, na Miya-ilang Kiran ndun so Pingalubuk Iran.

89. Siran man so ini bugai Ami Kiran so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i: Na amai ka Ongkir-un naya o Siranaya, na Sabunar a ini Sarig Ami aya sa pagtao a kuna aba iran naya di Paparatiyaya-a.

90. Siran man so Tiyoro o Allah: Na so Torowan Kiran i Onotingka Sukaniyan; Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano saya a sokai: Da-a salakao Rukaniyan a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

91. Na da iran Sula-an ko Allah so titho a Kala Iyan gowani ko Tharo-on niran: A da-a Initoron o Allah ko Manosiya a maito bo: Tharowangka: A antawa-o non i Tomiyoron ko Kitab a so Mini-oma Sukaniyan o Musa?- A Sindao a go Torowan ko manga Manosiya: Ipuphanorat iyo to ko manga Dap-tar na Puphayagun niyo to, na ma-dakul a Puphaguma-an niyo ron: Na Minindao rukano so di niyo katawan, sukano go di katawan o manga lokus iyo. Tharowangka: A so Allah (i Tomiyoron non): Oriyan niyan na Ganatingka siran ko gi-i ran kandadab a Mabibimban siran.

92. Na giyangkaya a (a Qur-an) na Kitab a Initoron Nami Sukani-yan, a ndadakulan o mapiya, a

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنَّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا
بَهَا قَوْمًا لَّا يَسْوَأُ بِهَا يَكْفِيرِينَ ﴿٨٩﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَتْهُمْ
أَقْتَدَۥ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ
اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن أَنزَلَ
الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا
وَهْدًى لِّلنَّاسِ ۚ يَجْعَلُونَهُ قُرْآنًا
يُسْمُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعِلْمَنَّمْ
مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلْ اللَّهُ
تَعَزَّزَهُمْ فِي خَوَاصِهِمْ لِيُعَذِّبُونَ ﴿٩١﴾

وَهَٰذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ

Miyakatanto ko Miya-ona an niyan: Go an Ka Mipamaka-iktiyar ko (tao sa Makkah a) Pompong an o manga Ingud a go so makaliliyoton. Na so Miyamaratiyaya ko Akhirat na Paparatiyaya-an niran naya, go siran na so Sambayang iran na siyapun niran.

93. Na ba-adun a tao a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iran so Allah sa Kabokhag, o di na Pitharo iran: A Inilahaman nako, a da-a ini Ilahamon a maito bo, go so tao a Pitharo iran: A Phakatoron Ako sa lagid o Initoron o Allah? Na opama ka Mailaingka amai ka so da Pamaginontolan na matago ko manga Kaburug ko Kapatai!- A so manga Malaikat na o Olangun niran so manga Barokan Niran, (sa gi-iran Tharo-on a:) Pakaliyowa niyo so manga Niyawa niyo: Sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a Kahina-an,- sabap ko sukano na Ipuphangangkob iyo ko Allah so di Bunar, go sukano na so manga Ayat Iyan na Puphumaratabatan niyo!

94. Na (Tharo-on kiran a:) Sabunsabunar a Miyakaoma kano Rukami a manga tawantawan lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paganai a kiya-okitan: Na kiyaganatan niyo (sa doniya) so inibugai Ami rukano ko tampar ko manga talikhodan niyo: Na da-a khailai Ami a pud iyo ko manga Panandigan niyo

حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ. وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٣﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْتُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَرُكْنَكُمْ مَّا حَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ نَقَطَ بَيْنَكُمْ

a siran so initugo niyo sa Mata-an!
A siran na manga sakotowa siran
rukano o Allah: Sabunsabunar a
miyangapupuka so kiyakhokoyapu-
ta-an niyo, go Miya-ilang rukano so
initugo niyo (a phamakaogop ruka-
no)!

95. Mata-an! A so Allah i di-
makambatukad ko manga od go
so od a Qormah. Puphakagumaon
Niyan so Oyagoyag a pho-on ko
Miyatai, go Puphakagumaon Niyan
so Miyatai a pho-on ko Oyagoyag.
Giyoto man so Allah: Na andama-
naya i Kaputhalikhod iyo?

96. Miyadun ko Kapipita: Go
biyaloi Niyan so Gagawi-i a idudu-
kha, go so Alongan go so Olan a
ipuphagitong: Giyoto man i Takus
o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

97. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga Bito-on, ka-a
niyo gi-i Mipunana-o ko manga Li-
libotung ko Kalopa-an a go so Ka-
lodan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
tatakikun niran.

98. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano pho-on ko ginawa a isa (a
giyoto so Adam): Na adun a ka-
puthakna-an go adun a Kapumbu-
tadan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
Khisasabot.

وَضَلَّ عَنْكُمْ مَآكُتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

﴿٩٥﴾ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْغَيْبِ وَالنَّوَى يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَآتَىٰ تَوْفَكُونَ ﴿٩٥﴾

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا
بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَمَسْتَقَرُّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

99. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so Ig: Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so Mbarambarang a Mangunguto: Na adun a Piyakagumao Ami ron a Gadong, na Puphakagumawan Ami sukaniyan sa Onga a Mapipingi; go Puphakapon ko Qormah a pho-on ko Tandok iyan a manga Talintang a ma-ampir: Go so manga Pamomolan a manga Anggor, go Zayton, go Dalimah, Makapushasaropa-i go di Makapushasaropa-i: Pagilailaya niyo so Onga niyan igira Miyonga, go so Kapakatowa niyan. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

100. Na biyaloi ran a manga Sakotowa o Allah so manga Jinn, a Inadun Niyan siran; go tiyakayan niran sa manga Wata a Mama go manga Wata a Babai a kuna a ba Kata-o. Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Phuropan-an niran non!

101. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Andamanaya i Kapumbawata Iyan a da-a Darodopa Iyan? Go aya Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

102. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Miyadun ko langowan

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا
مِنْهُ خَضِرًا مُخْرِجًا مِنْهُ حَبًّا
مُتَرَكَبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا
قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ
أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَبَعِيدٌ
فِي دَالِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَفُوا
لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٢﴾

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ
وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ
شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٣﴾

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ

taman: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Go Sukaniyan i Toma-tanggong ko langowan taman.

103. Di khatundo^[1] Sukaniyan o manga Kailai, na Sukaniyan na Matutundo^[2] Iyan so manga Kailai: Go Sukaniyan i lambas i Kata-o, a Kaip.

104. Sabunar a adun a Miyakao-ma rukano, a manga Karina, a pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa Minungka-on, na Kapiya-an o gina-wa niyan; na sa di ron Maginungka, na ikabinasa niyan: Na kuna a ba Sakun i Somisiyap rukano.

105. Na lagid aya a gi-i Ami Kashalinsalina magosai ko manga Ayat: Go kagiya o ba iran Matharo: A Kiyapangadi-an Ka, go kagiya ana Mi oto Mapakarayag ko pagtao a manga Tata-o.

106. Kudugangka so ini Ilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Go Talikhodingka so manga Pananako-to.

107. Na a kabaya o Allah, na di siran Makapanakoto: Na da Ami Suka punto'a a somisiyap kiran, go kuna a ba siran Ruka Paki-a akon.

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾

لَا تَدْرِكُهُ الْآَبْصَرُ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْآَبْصَرُ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾

فَدَجَاءَ كُمْ بِصَآئِرٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَن أَبْصَرَ
فَلَِنَفْسِهِ ۖ وَمَن عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيطٍ ﴿١٠٤﴾

وَكَذَٰلِكَ نَصْرَفُ الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا
دَرَسَتْ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۚ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ ۚ عَرِضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا ۚ وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيطًا ۚ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾

[1] Di khagangaman.

[2] kagagangaman.

108. Na di niyo Pundadaora-i so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, ka Ndadaora-an niran so Allah sa Kapumalawani sabap ko di Kata-o. Lagid aya a kiyapharasi Ami ko oman i pagtao ko galubuk iran. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niran i khandodan niran, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ
زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

109. Na Mishasapa siran ko Allah ko Pithamanan o manga Sapa iran, sa Mata-an a o adun a Makaoma kiran a Tanda, na Pharatiyaya-an niran ndun noto. Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i Maphakatokao kano niyan sa Mata-an naya! A o Makatalingoma na di ran Pharatiyaya-an?

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِنْ
جَاءَهُمْ آيَةٌ لِّيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ
أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Na Mbangkiringun Ami so manga poso iran, go so manga Kailai ran, lagid o da iran non Kaparatiyaya-a ko paganai a kiya-okitan: Go mbotawanan Ami siran ko Kadadadag iran, a gi-i siran Muromparompak.

وَنُقَلِّبُ أَفْعَادَهُمْ وَأَبْصُرُهُمْ كَمَا مَرَّ
يَوْمُنَا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَنْدُرُهُمْ
فِي طَعِينِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

111. Na opama ka Mata-an! A Sukami na Piyakatoron Ami kiran so manga Malaikat, go Minimbitiyara-i siran o Miyamatai, go tini-mo Ami kiran so langowan taman a Minipagadapa (iran), na di siran ndun Maratiyaya, inonta o kabaya o Allah. Na ogaid na kadakulan kiran na di manga Tata-o.

﴿١١١﴾ وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَاهُ إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ
وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ
قُبُلًا مَا كَانُوا لِلْيَوْمِ مُؤْمِنِينَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١٢﴾

112. Na lagid aya a Kiyasungga-i Ami ko oman i Nabi sa ridowai, a manga Shaitan ko manga Manosiya go so manga Jinn, a Ipuphamodiyok o saba-ad kiran ko saba-ad so inirmasan a Katharo, ka-an siran maikmat. Na o kabaya o Kadnan Ka, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a goso gi-i ran mbaba-asun;

113. Ka-an non mitaliyadok so manga poso o siran a di phamaratiyaya ko Akhirat: Go an siran non Masowat, go a niran gi-i Manggolaola so siran na gi-i ran Nggolaolaan (a dosa).

114. (Tharowangka a:) Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Akun a Kokoman?- A Sukaniyan so Tomiyoron rukano ko Kitab, a Katarotopan sa osayan. Na so siran a bigan Ami ko Kitab, na katawan niran, a Mata-an! (a giya Qur-an naya na) Initoron a pho-on ko Kadnan Ka a Bunar. Na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko Pukhakadowadowa-an.

115. Na Miyasamporna so Katharo o Kadnan Ka a Bunar a go Ontol: Da-a Phakasambi ko manga Katharo Iyan: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

116. Na amai ka Onotan Ka so kadakulan ko tao ko Lopa, na kha-pokas Ka iran ko lalan o Allah; ka

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَيْطَانًا الْإِنْسَ وَالْجِنَّ يُوحِي
بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ
الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرَهُمْ وَمَا يَفْقَرُونَ ﴿١١٢﴾

وَلِلصَّغَىٰ إِلَيْهِ أَفْعَدَةُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرِضُوهُ
وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

أَفَعَيَّرَ اللَّهُ أَتَعْنَى حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي
أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ
أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُتَعَذِّرِينَ ﴿١١٤﴾

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدًا
لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

وَإِنْ تُطِيعُوا أَكْثَرَكُمْ فِي الْأَرْضِ
يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ

da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan: Go ba siran ndun di-pangusar.

117. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a Mapopokas ko lalan Niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Khipakao ontol.

118. Na kangkano ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, o sukano na so manga Ayat Iyan i Paparatiyaya-an niyo.

119. Na antona-a i sikap iyo (a maka-u urun rukano) sa di niyo kakhan ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, a Sabunar a Pishumpad Iyan rukano Magosai so Kiyaram Iyan rukano inonta so kiyasungutan kano ron? Na Mata-an! A madakul a tanto a Puphamakadadag sabap ko manga kabaya iran a ribat a kuna a ba Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko manga Malawani.

120. Na ganati niyo so Mapapayag a Dosa, go so Masolunon: Mata-an! A siran a gi-i shokat ko Dosa na Imbalas kiran ndun so Pishokat iran.

121. Na di kano khan ko da-on ma-aloi so ngaran o Allah: Ka Mata-an naya! A titho a Kandaro-waka. Na Mata-an! A so manga Shaitan na titho a Puphamodiyokun

إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٧﴾

إِنْ رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٨﴾

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِشَايئِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنْ كَثِيرٌ يَضِلُّونَ بَأْهْوَاهُمْ بَغَيْرَ عِلْمٍ ۚ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٠﴾

وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْرَفُونَ ﴿١٢١﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ ۚ وَإِنَّهُ لَفَسْقٌ ۚ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجِدُوا لَكُمْ ۚ وَإِنْ

niran so manga Salinggogopa iran,
ka-an kano iran Mapuphamawal.
Na amai ka Onotan niyo siran, na
Mata-an! A sukano na titho a man-
ga Pananakoto.

122. Ino so tao a aya butad iran
na Ma-atai, na Inoyag Ami sukani-
yan, go singgayan Ami sa Sindao a
sabap a Pukhilalakao niyan ko
manga Manosiya, ba lagid o tao a
maka-i ibarat sukaniyan sa matata-
go ko manga Lilibotung, a di ron
Phaka-awa? Lagid aya a kiyaphar-
asi Ami ko da Pamaratiyaya ko
Pinggolaola iran

123. Go lagid aya a Kiyasunggai
Ami ko oman i Ingud, sa manga ala
ko manga rarataon i Ongar, ka-an
siran non Makapuphagantangan sa
marata: Na da-a Kapuphagantan-
ganan iran sa marata a rowar ko
manga ginawa iran, sa di iran Mai-
inungka.

124. Na igira adun a Miyakaoma
kiran a Tanda, na Tharo-on niran:
A di ami dun Pharatiyaya-an taman
sa di kami kabugan sa lagid o ini
bugai ko manga Sogo o Allah. So
Allah i Mata-o sa sadun sa Ipuhi-
diya Niyan ko Sogowan Niyan. Na
khasogat dun so siran a Mimamar-
ata i ongar a kapakaito, si-i ko
Allah, go siksa-a sangat, sabap ko
Kiyapagantangan niran sa marata.

أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢٢﴾

أَوْ مِنْ كَانَ مِيتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَاهُ
نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ
فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ
زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا
مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٤﴾

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى
تُؤْتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ
حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ
وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٥﴾

125. Na sa dun sa kabaya o Allah a Katorowa Niyan non,- na phakalowagun Niyan so rarub iyan ko Kambayorantang; go sa dun sa kabaya Iyan a Kadadaga Niyan non,- na mbaloi Niyan so Rarub iyan a magugut a masimpit, lagid o ba Puphanakudug ko Kawang: Lagid oto a kipushunggain, o Allah ko siksa ko siran a di Mapararatiyaya.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ
صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأْتَمَّا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ
يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

126. Na giyangkai (a Islam) i lalan o Kadnan Ka, a Maka-o ontol: Sabunar a Pishumpad Ami Magosai so manga Ayat ko pagtao a Khipakatatadum.

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ ﴿١٢٦﴾

127. Bagiyan niran so Ingud a Kalilintad si-i ko Kadnan niran: Go Sukaniyan i Panarigan niran, sabap ko Pinggolaola iran (a ma-piya).

﴿١٢٧﴾ هُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ
وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾

128. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda Niyan kiran langon, (na Tharon Niyan): Hai Malilimod a manga Jinn! Sabunar a madakul a liyalong iyo ko manga Manosiya. Na Tharon o manga Salinggogopa iran a pud ko manga Manosiya: Kadnan nami! Kiyasawitan o saba-ad rukami so saba-ad: Na ini sampai kami ko diyandi ami-a so ini diyandi-i Ka rukami. Tharo-on Niyan: A so Apoi i darpa iyo: Makakakal kano ron ndun, inonta sa kabaya o Allah. Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَمَعَشِرُ الْجِنَّ
قَدْ اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ
أُولِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمِعْ
بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا آجَلَنَا الَّذِي
أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوًى لَكُمْ فَخَلَّدِينَ
فِيهَا لَا مَأْشَاءَ لَكُمْ إِنَّ رَبَّكُمْ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

129. Na giyaya i gi-i Ami Kapa-kikhapa-arun ko saba-ad ko manga Darowaka ko saba-ad, sabap ko Pishokat iran.

وَكَذَلِكَ نُؤَيِّدُ بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

130. Hai kasamasama o manga Jinn go manga Manosiya! Ba da-a Miyakatalingoma rukano a manga Sogo a pud rukano, a Mapuphanothol iran rukano so manga Ayat Akun, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so kitumo ko Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Pishaksi-an nami a sala so manga ginawa mi. Na Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na shaksi-an niran a ginawa iran sa Mata-an! A siran na da Pamaratiyaya.

يَمَعَشِّرُ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ
رُسُلٌ مِنْكُمْ يَفْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي
وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا
شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّبْنَاهُمْ حَيَوَاهُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ
كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

131. Giyoto man na Mata-an! A da ko butad o Kadnan Ka o ba Niyan binasa-a so manga Ingud sabap ko Kiyandarowaka, a ba so tao ron na di maka-i inungka.

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

132. Na ruk o oman i isa so manga Daradat ko Pinggolaola iran: Ka da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i ran Nggolaola-an.

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا
رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

133. Na so Kadnan Ka i Kawasa, a khiruk ko Limo: O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go Phakasambi (sa pagtao) ko oriyaniyo sa sadun sa kabaya Iyan, ishan o Kiyaaduna Niyan rukano a miyakapon ko Moriyatao o pagtao a sala-kao.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ
يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ
بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا
أَنشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ
آخِرِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Mata-an! A so diyandi rukano na Phakatalingoma dun: Go di niyo dun kapalagoyan.

إِن مَّا تُوْعَدُونَ لَأَن تَمَّا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزَاتِنَا

135. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Punggalubuk Ako mambo: Na katokawan niyo bo o antawa-a i khabaloi a ruk iyan so Mababantog a Ingud: Mata-an naya! A di Phakasulang sa Maliwag nag so da Pamaginontolan.

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِبِكُمْ إِنِّي
عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

136. Na singgayan niran so Allah ko Inadun Niyana a manga Purpuran go manga Ayam, sa kipantag: Na Pitharo iran: A giyaya na bagiyana o Allah si-i ko tugo iran a kabokhag: Go giyaya na bagiyana o Ipuphamanakoto ami! Na so miyabaloi a bagiyana o Ipuphamanakoto iran na di ipuraot ko Allah, na so miyabaloi a bagiyana o Allah na ipuraot ko Ipuphamanakoto iran! Mikharatarata so Ipukhokom iran!

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ
وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا
لِلَّهِ بِرِغْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا
كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا
يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ
فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

137. Na lagid aya a Kiyapharasi Niyana ko madakul ko manga Pananakoto, ko Kapumbonowa ko manga Wata iran o Ipuphamanakoto iran, ka-aniran siran Mabinasa, go a niran siran karimbota ko Agama iran. na opama ka kabaya o Allah, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a go so gi-iran Mbaba-asun a Kabokhag.

وَكَذَلِكَ زَيْنٌ لِّكَثِيرٍ
مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ
أَوْلَادَهُمْ شُرَكَائُهُمْ
لِيُزْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ
دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

138. Na Pitharo iran: A giya manga Ayam ai go giya Purpuran na-i na ini sapar, da-a Phakakan non a inonta so kabaya ami-si-i ko tugo iran a Kabokhaggo manga Ayam a ini sapar so karorani ko manga likod iyan, go manga Ayam a di ran non Pagalowin so ngaran o Allah;- a Ipuhangangkobon: Mbadalan Niyan siran ndun ko Ipu-phangangkob iran non.

139. Go Pitharo iran: A so Matatago ko manga tiyan a ungkai a manga Ayam na kabisa o manga Mama rukutano, na Kiyaram ko manga Karoma tano; na amai ka mabaloi a Ma-atai, na tompotompok siran non. Mbadalan Niyan siran ko ini ropa iran (a Kabokhag): Mata-an! A Sukaniyan na Maongangun, a Mata-o.

140. Sabunar a miyalogi so siran a Piyamono iran so manga Wata iran, sa Kalalalongan, kuna a ba Kata-o, go Kiyaram iran so Pagupur kiran o Allah, a ini angkob ko Allah. Sabunar a Miyadadag siran go da siran makakudug sa Ontol.

141. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Sapad, a gi-i Mitha-ata-ar, go di Miputha-ata-ar, go so Qormah go so Purpuran, a mbidabida a Kapukhana-on: Go Zayton, go so Dalima a Makapush-asaropa-i, go di makapushasaropa-i: Kang-kano ko Onga niyan igira-a

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرِّثَ حَجَرٌ
لَّا يَطْعُمُهَا إِلَّا مَنْ نَّشَاءُ بَرَعِمِهِمْ
وَأَنْعَمُ حَرِمَتْ طُهُورُهَا وَأَنْعَمُ
لَّا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا أَفْتِرَاءٌ عَلَيْهِ
سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ
خَالِصَةٌ لِّذِكْرِنَا وَمَحْكَمٌ عَلَى
أَرْوَاحِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ
فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ
اللَّهُ أَفْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا
كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

﴿١٤١﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ
وَعَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالْخَلَّ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَالزَّيْتُونَ
وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ
كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا

Miyonga, go tonaya niyo so Zakat iyan ko Alongan a Kapuragonaon; go di kano Puthabowakar: Ka Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Tabowakar.

142. Go (Inadun Niyan) so saba-ad ko manga Ayam a Pukharoranan go di Kharoranan: Kangkano ko Pagupur rukano o Allah, go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

143. Walo anggaganapa: Si-i ko Bilibili a dowā, go si-i ko Kambing a dowā; Tharowangka: A ba so dowā Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowā Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o dowā Babai? Panothola niyo Rakun si-i ko Kata-o, o sukano na manga Bunar:

144. Go si-i ko Onta a dowā, go si-i ko Sapi a dowā; Tharowangka: A ba so dowā Mama i ini sapar Iyan, antawa-a so dowā Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o manga Babai? Antawa-a ba kano khipakadadarpa gowani a Isogo rukano aya o Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, ka-an niyan Madadag so manga Manosiya sa kuna a ba Kata-o? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

حَقَّهُ، يَوْمَ حَصَادِهِ، وَلَا تُشْرَفُوا
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤٢﴾

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا
كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿١٤٣﴾

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الصَّكَّانِ اثْنَيْنِ
وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَذَّكَرَيْنِ
حَرَّمَ أَمْ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ
عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نَعُوذُ بِعَلَمِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ
قُلْ أَلَذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمْ الْأُنثَيَيْنِ
أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ
وَضَعِكُمُ اللَّهُ يَهْدِيكُمْ إِلَى الْبَقَرِ
مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ
النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Tharowangka (Ya Muhammad): A da-a Khato-on Koko ini Ilaham Rakun a ini sapar ko khan a kakan niyan non, inonta o mabaloi a Miyatai, o di na rogo a tomiyoga, o di na Sapo o Baboi,- ka Mata-an! A sukaniyan na marshik- o di na Kandarowaka, a ini Panambai oto ko salakao ko Allah. Na sa dun sa kasungutan, a kuna a ba Darowaka, go di Malawani,- na Mata-an! A so Kadnan Ka na Manapi, a Makali-mo-on.

146. Na Kiyaram Ami ko siran a manga Yahodi so oman i adun a kanoko niyan, go so Sapi go so Kambing, na Kiyaram Ami kiran so manga sibo a dowo oto, inonta so ka-a awidan o manga likod a dowo oto, o di na so manga tinai, o di na so minilo-ok ko tolan: Giyo-to man i ini badal Ami kiran sabap ko Kiyandarowaka iran: Na Mata-an! a Sukami i titho a manga Bunar.

147. Na Opakambokhaga Ka iran, na Tharowangka: A so Kadnan niyo i Khiruk ko Limo a Rangkom; go da-a Phakarun ko siksa Iyan ko pagtao a manga rarata i Ongar.

148. Putharo-on o siran a Miyamanakoto: A opama ka kabaya o Allah, na di kami Makapanakoto, go di Makapanakoto so manga lokus ami; go da-a Misapar ami a maito bo. Lagid oto a Kiyapakam-

قُلْ لَا آجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَيْزِرٍ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْفَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿١٤٦﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى دَفَعْنَا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ

bokhaga o siran a Miya-ona an niran (ko manga Sogo), taman sa Kiyata-aman niran so siksa Ami. Tharowangka: A ba-adun a shisi-i rukano a Kata-o? Na guma-on niyo Rukami oto. Da-a Phagonotan niyo a rowar ko arangan: Ka ba kano dun gi-i Pangusar.

149. Tharowangka: Na ruk o Allah so Karina a Tarotop: Na o kabaya Iyan, na Mata-an a Khatoro kano Niyan langon.

150. Tharowangka: A Pakadarpa-a niyo i manga saksi iyo a siran so Pushaksi-an niran a Mata-an! A so Allah na Kiyaram Iyan naya. Na o shaksi-i ran, na dingka siran mba-bida a kashaksi: Go Dingka Pagonoti so manga kabaya o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na di ran Paparatiyaya-an so Akhirat: A siran na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

151. Tharowangka: A songkano si-i, ka Batiya-angko so Kiyaram rukano o Kadnan niyo: Di piyo Phanakoton (so Allah) sa maito bo; go (Phiyapiya i niyo) so Mbala a lokus sa tanto a Kaphiyapiya; go di niyo Mbonowa so manga Wata iyo sa po-on ko Kamiskin;- ka Sukami i Puphagupur rukano a go so siran;- go di kano pagobai ko manga pakasingai, so Mapapayagon go so Misosolun; go di niyo Mbo-

عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْتُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾

قُلْ هَلُمُّ شُهَدَاءَكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعِدُّونَ ﴿١٥٠﴾

﴿١٥١﴾ قُلْ نَعَالُوا أُنْذِلْ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِّنْ إِمْلَاقٍ تَحْنُ رَرُفُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنٌ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ

nowa so Baraniyawa, a so ini sapar o Allah, inonta o si-i ko Kabunar: Giyoto man na ini Sogo Iyan ruka-no to, ka-a niyo Sabota.

152. Go di niyo pagobaya so tamok o ilo, inonta o so kapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tarotopa niyo so kapagasad go so Kathimbang si-i ko Kaontol;- da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniya-wa, a inonta so Khagaos iyan;- na igira-a Putharo kano, na Paginon-tolan kano, apiya si-i ko Tonganai (niyo); go so diyandi o Allah na Tomanun niyo: Giyoto man i Kini-sogo-on Niyan rukano ron, ka-an niyo Katanodi.

153. Na Mata-an! A giyaya i lalan Nakun, a Maka-o ontol: Na kuduga niyo Sukaniyan: Go di niyo khuduga so manga pud a lalan: Ka mabulag kano niyan ko lalan Niyan: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-angkano Makapananggila.

154. Oriyan niyan na ini bugai Ami ko Musa so Kitab, a Tarotop ko Miphiyapiya, go osayan ko langowan taman,- go Torowan go Limo, ka-an niran Maparatiyaya so Kiputho-ona an (iran) ko Kadnan niran.

155. Na giyangkaya (Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Sukaniyan a Piyakandakulan sa Mapiya: Na

بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا
الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ
لَا تَكْفِفْ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا
قُلْتُمْ فَأَعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ
سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى
الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ يُلْقَاهُ رَبُّهُمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾

وَهَٰذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

Onoti niyo Sukaniyan, go Panang-gila kano, ka-angkano Mipangali-mo:

156. Ka o ba niyo Matharo: A aya bo a Tiyoronan ko Kitab na so dowa pagtao ko Miya-ona an Nami, na Mata-an a Miyabaloi kami a titho a di Somasabot ko Kapuphangadi iran;

157. O di na o ba niyo Matharo: I opama ka Mata-an! A si-i rukami Initoron so Kitab, na khabaloi kami dun a lubi a Miyatoro a di siran. Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo,- go Torowan go Limo: Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Piyakambokhag iyan so manga Ayat o Allah, go tiyalikhodan niyan noto? Imbalas Ami dun ko siran noto a Puphamanalikhod ko manga Ayat Ami, so Marata a siksa, sabap ko Kiyatalikhod iran.

158. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kiran o manga Malaikat odi na so kapaka talingoma o kadnan ka hai Mohamad ko masa a kakokoma kon dolon dolonan o manga oripun iyan sa Alongan a Qiyamah. O di na so Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka (a so kashubang o Alongan sa Sudupan)? Si-i ko Alongan a Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka, Na di Makanggai a gona

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَيْنَا
طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ
دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ
لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدَفُونَ
عَنَّا آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا
يَصْدَفُونَ ﴿١٥٧﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ
يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا
إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ
أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْظُرُوا
إِنَّا مُنْظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

ko ginawa so Paratiyaya niyan, o da Paratiyaya sa Paganai, o di na danggalubuk ko Paratiyaya niyan sa Mapiya. Tharowangka: A nayao kano: Ka Mata-an! A Sukami na noma-nayao Kami (mambo).

159. Mata-an! A so siran a Mis-hisibaya ko Agama iran go Mithitinduga, na da-a labot Ka kiran a maito bo: Ka so khasowa iran na si-i bo (Phakandod) ko Allah: Oriyan niyan na Phanotholun Niyán kiran so Pinggolaola iran.

160. Sa tao a Mitalingoma niyan so Mapiya, na adun a bagiyan niyan a sapolo a manga lagid iyan (a manga pipiya): Go sa ta o a Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas on a rowar ko lagid iyan: Sa di siran Kasalimbotan.

161. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Mata-an! A Sakun na Tiyo-ro Ako o Kadnan Ko ko lalan a Maka-o ontol,- a okit a Makasosogat,- a okit o Ibrahim a Maka-o ontol, go kuna a ba Miyabaloi a pud ko manga Pananakoto.

162. Tharowangka: A Mata-an! a so Sambayang Akun go so Simba Ko, go so Kaoyagoyag Akun go so Kapatai Akun, na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun:

163. Da-a Sakotowa Iyan: Na giyaya i ini Sogo Rakun, go Sakun

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِعَاعًا لَّسَتْ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرٌ أَمْثَلِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِي إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

لَا شَرِيكَ لَّهِ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ

i Paganai ko Mimbabayorantang
(ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di kha-awidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholun Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْنِيَّ رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا نُزِرْ وَأَزْرَهُ وَزُرْ أَخْرَىٰ ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْلِفُونَ ﴿١٦٤﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلْقَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَاءِ آتِكُمْ إِن رَّبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَص ﴿١﴾

كِتَابُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ

mad), - na di aya nggagutun a Rarub Ka, - ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so sala-kao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a binina-sa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitotorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabaloi a daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Darowa-ka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholun Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iran, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag:.

حَرَجَ مِنْهُ لِنَذِيرِهِ ۚ وَذَكَرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِنْ دُونِهِ ۚ أُولَٰئِكَ قَلِيلًا ۖ مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

وَكَمْ مِنْ قَرَبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا
بَيِّنًا ۖ أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ﴿٤﴾

فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ
قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥﴾

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ
وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾

فَلَنَقْصُصَ عَلَيْهِمْ بِعَلَمٍ وَمَا كُنَّا
غَافِينَ ﴿٧﴾

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ ۖ فَمَنْ ثَقُلَتْ
مَوَازِينُهُ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkira iran ko manga Ayat ami.

10. Na Sabunsabunar a Piyakakhapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyaniyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyaniyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kapangalimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mata-an! A ska na pud ko Miyamakaito.

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kiran.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ مَكَنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an! A suka na pud ko piyangabubugan sa ta-alik.

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿١٥﴾

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a Bukunangko siran ndun sa ayan ko lalan Ka a Maka-ontol:

قَالَ فِيمَا أُغْوِيَنِي لِأَفْعُدَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na Mata-an a Songowangko siran ndun si-i ko kasasangoran niran go si-i ko Tali-khodan niran, go si-i ko manga Kawanan niran go si-i ko manga Diyowang iran: Na dingka Mato-on so kadakulan kiran, o ba Panalalamat.

ثُمَّ لَا يَنْتَهُمُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا يَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

18. Pitharo (o Allah): A awa ka pho-on rukaniyan (a Sorga), a Papa-awingun, a ini bowang. Na Mata-an a sa dun sa Monot ruka kiran,- na Mata-an a ipuno Akun sukano dun ko Naraka Jahannam langon.

قَالَ أَخْرِجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ لَا مَلَأَنَ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai Adam! Babalingka Suka go si Karomangka ko Sorga, na Kangkano sa sadun sa kabaya Iyo a dowa: Na di Kano Pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi kano a pud ko manga Darowaka.

وَيَتَّعَدُمُ اسْكُنُ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

20. Na Piyangonsi siran o Shaitan, ka-a niyan kiran kasawa-i so idadalong kiran ko Kaya-an Niran: Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءِ تَيْهَمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمْ بِكُمْ عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ

Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dow a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangakakakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dow a, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran kapanangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saparun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamingka Napi-i go ka Mingka di Kalimo-on, na Mata-an a khabaloi Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk Iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatai).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

تَكُونَا مَلَائِكَةً أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَاسَمُهُمَا إِيَّايَ لَكُمَا لَيْنٌ

التَّصْحِيحُ ﴿٢١﴾

فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾

قَالَ رَبِّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

قَالَ أَهَيْطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾

قَالَ فِيهَا تَحْبَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyoronan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadum!

يٰٓبَنِيَّ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلٰىكَ لِبَاسًا يُّورٰى
سَوًى تَكُمُ وِرْدِشًا وِلِبَاسُ النِّقَوى ذٰلِكَ
خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ ءَايٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ
يَذْكُرُوْنَ ﴿٦٦﴾

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dow a Lokus iyo pho-on ko Soga, a Phulukasun niyan Kiran so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Niran: Mata-an! A sukaniyan na Pukhailai Kano niyan sukaniyan a go so manga pagtao niyan sa di niyo siran khailai: Mata-an! A biyaloi Ami so manga Shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapapara-tiyaya.

يٰٓبَنِيَّ اٰدَمَ لَا يَفْنٰنَكَمُ الشَّيْطٰنُ كَمَا
اَخْرَجَ اٰوٰىكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَزِغُ عَنْهُمَا
لِبَاسُهُمَا لِيَرِيَهُمَا سَوْءَ تَيْمٰهُمَا اِنَّهُ
يَرٰكُمْ هُوَ وَفِيْلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ
اِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطٰنَ اَوْلِيَآءَ لِلَّذِيْنَ
لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٦٧﴾

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasingai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasingai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

وَإِذْ اَفْعَلُوْا فَحِشَةً قَالُوْا وَجَدْنَا عَلٰىهَا
ءَاۡبَاءَنَا وَاَللّٰهُ اَمْرًا نَّاهٰى عَنْ اَبِى اللّٰهِ
لَا يَأْمُرُ بِالْفَحِشَآءِ اَتَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ
مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٨﴾

29. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Sho-

قُلْ اَمْرٌ رَبِّىْ بِالْقِسْطِ وَاَقِيْمُوا
وُجُوْهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ كَمَا

wasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapingtao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyyoro Iyan: Go so salompok na Miyatangud kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phano-bra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamaratiyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapan-

بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ
الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

﴿٣١﴾ يٰٓيَبْنَـٰءَ آدَمُ خُذْ وَزِيْنَتَكَ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ
لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣٢﴾

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللَّهِ الَّتِي اَخْرَجَ لِعِبَادِهٖ
وَاطْيَبَتْ مِنْ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ
ءَامَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كَذٰلِكَ نَفَصِّلُ الْآيٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٣﴾

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوْحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطْنٌ وَّالِ الْاِثْمِ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ

garasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyani non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kiran, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanotholun Niran rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kiran so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kiran so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on niran: Anda dun so Piyanongganoni niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shak-

تَشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا نَعْمُونَ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقُدُونُ ﴿٣٤﴾

يَبْنِيءَ آدَمَ إِمَامًا يَتَّبِعُكُمْ رَسُولٌ مِنْكُمْ
يُقِصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ أَتَقَى وَأَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا
عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَئِكَ يَنْهَكُمُ نَصِيبُهُمْ
مِنَ الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولُنَا
يَنْفُتُونَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا
عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

si-an niran so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabalo i siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o langon, na Tharo-on o Miya-ori kiran sa Makapantag ko Miya-ona kiran: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyan: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kiran ko miya-ori kiran: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piya-kambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran noto, na di kiran kaluka-an so manga Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Onta ko puso o ragom: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan niran ko Naraka Jahannam, a iga-an go

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا بِأُضْعَافٍ مِمَّا نَالُوا قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ

adun a Phamangikolob ko kaporo-
wan niran (a Apoi): Na lagid aya a
Imbadal Ami ko manga Darowaka.

42. Na so Miyamarat iyaya go
Pinggalubuk iran so manga pi-
piya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Bar-
aniyawa, a inonta so khagaga
niyan,- na siran man i manga tao
ko Sorga, sa ron siran non ndun
Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago
komanga rarub iran a dungki;- Puph-
amangondas ko kababa-an niran so
manga Lawasaig;- go Putharo-on
niran: So Podi na ruk o Allah, a
Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano
Matoro, o da tano Torowa o Allah:
Sabunsabunar a Mini-oma o manga
Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na
Itawag kiran: A giyanan man so
Sorga! A Piyakikhawali rukano, sa-
bap ko Pinggolaola niyo (a Ma-
piya).

44. Na itawag o manga tao ko
Sorga ko manga tao ko Naraka: A
Sabunar a Miyato-on Nami so ini
diyandi rukami o Kadnan Nami a
Bunar: Na ino Miyato-on niyo so
ini diyandi rukano o Kadnan niyo a
Bunar? Tharo-on niran: A owai; na
Ipananawag o Phananawag ko pa-
gulutan niran: A Mata-an a so Mor-
ka o Allah na si-i ko manga
Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko
lalan o Allah go Puphuloloba-an

عَوَاشٍ ۖ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا
إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غِلٍّ تَجْرَىٰ
مِنْ تَحْتِهِمُ ۖ أَلَّا تَهْتَفُوا بِالْحَمْدِ لِلَّهِ
الَّذِي هَدَىٰنَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا
أَنَّ هَدَىٰنَا اللَّهُ ۖ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ مِنَّا بِالْحَقِّ
وَنُودُوا أَن تِلْكَمُ الْجَنَّةُ أَوْرِثْتُمُوهَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ
مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۖ أَلَا أَنْعَمَ فَأَذَنُ مَوْذِنٌ
بَيْنَهُمْ أَن لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa rund-ing, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sorga).

47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharon niran: Kadnan nami! Di Kamingka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharo-on niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharo-on kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Pangan-dam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

وَبَيْنَهُمَا جَبَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ
يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوها وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ
النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ
وَمَا كُنْتُمْ تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٨﴾

أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ
بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ
وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ
أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا

ini Pagupur rukano o Allah. Isum-bag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratiyaya;-

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbanan go Katumbangan, go Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatiyaya.

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Doniya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kiran so Piyangumba-alan niran a Kabokhag.

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga

رَزَقَكُمُ اللَّهُ فَأَلْوَانًا لَهُمُ اللَّهُ حَرَمَهُمَا
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا
وَعَرَّثَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَأَلْوَانًا
نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ
هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَى غَيْرِ
هَذِهِ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ
يَقُولُ الَّذِينَ دَسَّوْهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفْعَاءَ
فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

Langit a go so Lopa sa Miyakanum
Alongan, oriyen niyan na mithakna
ko Aras: Ipundalong Iyan so Gaga-
wi-i ko Daondao, na Puphakiton-
dog iyan non sa maga-an: Go
(Inadun Niyan) so Alongan, go so
Olan, go so manga Bito-on, a Pao-
notonot ko Sogowan Niyan. Tano-
dan ka ruk Iyan so Kiyapangadun
go so Sogowan; Soti so Allah, a
Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan
niyo sa kapangalimbaba-an go Ma-
solun: Mata-an! A Sukaniyan na di
Niyan khabaya-an so Puphulala-
wan.

56. Go di kano Phaminasa ko
Lopa, ko oriyen o kiyatanor iyan,
go Panguni kano Ron sa Makapan-
tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A
so Limo o Allah na marani ko
Miphipiyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbota-
wan ko manga ndo a Puphamalata
ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa
igira-a miyaka-awid sa Gabon a
Kapupunudan (sa Oran), na ipama-
ka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a
miyatai (so Lopa-on), na Pakatoro-
nun Nami ron so ig, na isabap Ami
ron a Kapakagumawa Mi ko oman
i manga Onga: Lagid aya man a
Kaphakagumawa Mi ko Miyama-
tai: Ka-angkano Puphakatadum.

وَالْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِ رَبِّهِ ۚ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ
تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٦﴾

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ
رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا
بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ إِذَا أَقْلَتِ
سَحَابًا نَّفَا لَا سَفْنُهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyan: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) in-onta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Manana-lamat (ko Allah).

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an! A ipukhawan Nakun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala!

60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتَهُ يُبَادِّنُ رَبِّهِ
وَالَّذِي خَبِثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا تَكِيدًا
كَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ
يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوَّمُوا
عِبَادُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

قَالَ يَتَقَوَّمُوا لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي
رَسُولٌ مِنَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

أَبْلَغُكُمْ رَسُولًا لِّمَنِ اتَّصَحَّ لَكُمْ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

أَوْ عَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى
رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ

angkano Niyan Mapaka-iktiyar,- go
angkano Makapananggila, ka-an-
gkano Mipangalimo?

64. Na Piyak ambokhag iran, na
Siyabut Ami Sukaniyan, go so man-
ga pud Iyan ko Kapal: Na inulud
Ami so siran a Piyakambokhag iran
so manga Ayat Ami. Mata-an! A
siran na Miyabaloi siran a pagtao a
di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a)
Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo
Iyan: Hai pagtao Akun! Showaso-
wata niyo so Allah! Ka da-a Tohan
niyo a salakao Rukaniyan. Ino
kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so
da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan:
A Mata-an! A sukami na Pukhailai
ami Suka dun ko Kamomondowi!
Go Mata-an! A sukami na Sabunar
a arangan nami Ruka na pud ko
manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao
Akun! Da-a Kamomondowi Rakun,
na ogaid na Sakun na Sogo a pho-
on ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so
manga Sogowan o Kadnan Ko: Go
Sakun na Puphanguthoma rukano a
kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa
Kiyapakaoma rukano o undao a

تَرْحُمُونَ ﴿١٧﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي
الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
رُسُلَنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿١٨﴾

﴿١٩﴾ وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَبْقَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿٢٠﴾

قَالَ أَمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ ۚ
إِنَّا لَنَزَّلُكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢١﴾

قَالَ يَبْقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي
رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾

أُبَلِّغُكُمْ رُسُلَ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ
نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٢٣﴾

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ

pho-on ko Kadnan niyo a Minggo-
lalan ko Mama a pud rukano, ka-
angkano Niyan Mapaka-iktiyar?
Na Tadumi niyo gowani a balowin
kano Niyan a manga Khalifah ko
oriyan o pagtao Nuh, go Piyakala-
wan kano Niyan ko Ka-adun sa
Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so
manga Limo o Allah: Ka-angkano
Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-
katalingomangka rukami, na an ami
Masimba so Allah a Isa Isa Suka-
niyan, go an ami kaganati so Push-
imba-an o manga lokus ami? Na
Talingoma-an Ka rukami so Ipu-
phangangaluk Ka rukami, o pud
Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a
adun a Miyatangtud rukano a pho-
on ko Kadnan niyo a siksa go Rar-
angit: Ino kano Rakun gi-i Pakipha-
wala Makapantag ko manga ngaran
a ini Pamutho niyo ron-sukano go
so manga lokus iyo,- a da-a Initoron
non o Allah a Katantowan? Na
nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun
na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan
go so manga pud Iyan, sabap ko
Limo a pho-on Rukami, na Tini-
phad Ami so Kaposan o siran a
Piyakambokhag iran so manga
Ayat Ami go di siran Mapapara-
tiyaya.

عَلَى رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ
بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ
بَضْطَةً فَأَذْكُرُوا عِلْمَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

قَالُوا أَاجْتَنَّا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ
وَنَذَرَ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ آبَاءَهُمْ
فَأَنبِئَانَا بِمَا تَعْبُدُونَ إِن كُنْتُمْ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
رِجْسٌ وَعَظْبٌ أَنْتُمْ جَدُّونِي فِي
أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَلَ اللَّهُ بِهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ فَانظُرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٧١﴾

فَأَنبِئْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا
وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

73. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo: Na botawani niyo Sukaniyan ko Kapuphangangan Niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka Masogat kano o siksa a Malipudus.

74. Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyen o Ad go Bigan kano Niyan sa Darpa ko Lopa: Gi-i kano Makambabalai ko manga Kapan-taran non sa manga Torogan, go Puphanonggirub kano ko manga Palao sa manga Walai; na Tadumi niyo so manga Limo o Allah, go di kano Phaminasa ko Lopa a Mama-kakaid kano.

75. Pitharo o manga Nakoda a siran so Miyamanakabor ko pagtao Niyan ko siran a di Pakanganganinun-a Miyamaratiyaya a pud kiran: A ba niyo Katawi a Mata-an! A so Salih na Siyogo a pho-on ko Kadnan Niyan? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo-on na Paparatiyaya-an Nami oto.

76. Pitharo o siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na so Piyyaratiyaya niyo to na Inongkir ami.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَآلَهُمْ صَالِحًا قَالَ
يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ
آيَةٌ فَذُرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ
وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ
الْإِيمَانِ ﴿٧٣﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ
بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ
تَتَخَذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا
وَلَتَجِبْنَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا
آيَاتِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

قَالَ أَمَلَأَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ
قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا لِمَنْ
ءَامَنَ مِنْهُمْ أَنْ يَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا
مُرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuhangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko suka-no, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so Piyakasingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-ona an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na aya dun a Puphangabaya-an niyo na so manga Mama a sambu o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a manga tao a Shosoti!

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ أَثْنَابِنَا بَعْدَنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَذِيمِينَ ﴿٧٨﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنْقُورُ لَقَدْ أَنْبَأْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِيزُونَ النَّصِيحِينَ ﴿٧٩﴾

وَلَوْ طَآءَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَجْشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَنْطَهُرُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoranan Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikira-nangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganinganin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyen o Kiyatanor iyan: Giyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipaparatiyaya.

86. Go di kano Phamagayan ko oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukaniyan, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadukul kano Niyan. Na Pamimikira-na niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-ad rukano a Piyaratiyaya iran so ini

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِذْ أَمَرَأَنَّهُ كَانَتْ
مِنَ الْعَاقِبِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا
كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ
يَنْقُورُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ
وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ
تُوعَدُونَ وَتَضُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا
عِوَجًا وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنتُمْ
قَلِيلًا فَكَثَرْتُمْ وَأَنْظَرُوا كَيْفَ
كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ آمَنُوا

Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

بِالَّذِي أَرْسَلْتُ بِهِ وَطَافَهُ لَمْ يُؤْمِنُوا
فَاصْبِرْ وَاحْقَِّ يَحْكُمُ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

﴿٨٨﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعِبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ
مِنْ قَرِينِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أُولُو
كُلِّ دَرَجَةٍ ﴿٨٨﴾

89. Sabunar a kha-angcob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyen o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so lango-wan taman. So bo so Allah i Siyarigan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

قَدْ أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي
مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ بَخَعْنَا اللَّهُ مِنْهَا
وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى
اللَّهُ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukano sa maoto na Miyangalologi dun!

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ
اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَسِرُونَ ﴿٩٠﴾

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثَمِينَ ﴿٩١﴾

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabalo i siran a siran i manga logi!

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنوَاهُمْ
الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kadnan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

فَنَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمُ لَقَدْ
أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّي وَنَصَحْتُ
لَكُمْ فَكَيْفَ أَتَى عَلَى قَوْمٍ
كَفَرِينَ ﴿٩٣﴾

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا
أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ
لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿٩٤﴾

95. Oriyan niyan na siyambiyan Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadadaya! Na siniksa Ami siran sa Minitalumba, a siran na di ran Mai-inungka.

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى
عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ
وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰءِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيِّنَاتٌ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a somasana (sa Kalupas) ko siksa o Allah, a rowar ko pagtao a Miyangalologi!

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ
مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyana o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ
مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْنَشَاءُ أَصَابَتْهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamaratiyaya.

ذَٰلِكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا
وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ يَطِغُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa)

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ

diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangongonotan.

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun,-

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatao o Israil.

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka,-o Suka na pud ko manga Bunar.

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbaloi a) Nipai, a Marayag!

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَانظُرْ
كَيْفَ كَانَتْ عِقَابَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يَنْفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّنْ
رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا
الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّنْ
رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٠٥﴾

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن
كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ
مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titho a Balik Mata a Mapasang.

قَالَ الْمَلَأَمِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنِّي هَذَا
لَسَحِرٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٩﴾

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo: Na anto-na-a i Iphando iyo?

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowingka so manga Ingud sa Kalimod iran-

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحِرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٢﴾

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ
لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾

114. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano na pud dun ko manga dadashug (rakun).

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُفْرَبِينَ ﴿١١٤﴾

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

قَالُوا يَمْوَسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ
تَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا
أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْثَرَهُمْ وَجَاءُوا
بِسَحَرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka:

﴿١١٧﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ

Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyamaka-ito.

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

121. Miyatharo iran: a Piyaratiyaya Mi so Kadnan o manga Kadnan,

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratiyaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titho a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

124. Mata-an a Pakipamotolangko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagotonod, oriyan niyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

فَغُلِبُوا هُنَا لِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سِحْرَ بَدِينِ ﴿١٢٠﴾

قَالُوا أَمْ نَأْتِيكَ بِالْعَلَمِينَ ﴿١٢١﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ أَمْ أَنْتُمْ بَعْدَ بَدِينِ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ
إِنَّ هَذَا الْمَكْرُ مَكْرُ تَمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ
لِنُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ ثُمَّ
لَأَصْلَبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kamingka sa Kapantang, go Tarima-a Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nako-da ko pagtao o Pir-aon: A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lamba-an tano so manga Babai kiran; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphaman-garasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolo-san na bagiyen o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakatalingoma, go si-i ko oriyen o Kiyapakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano

وَمَا نَقِمُ مِنْهَا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ
رَبِّنَا لِمَا جَاءَنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَنْذَرُنَا
وَقَوْمَهُ يُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذُرْكَ
وَأَهْلَكَ قَالَ سَنُقْبِلُ أَبْنَاءَهُمْ
وَلَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ
وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

قَالُوا أَوِذِنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ
بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَنِ رَبِّكُمْ
أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ
وَيَسْتَخْلَفَكُمْ فِي الْأَرْضِ

Niyan a manga Khalifah ko Lopa;
ka-a Niyan Mailai o antona-ai
Punggolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa
Ami ko pagtao o Pir-aon so Miya-
kapira ragon (a laon): Go so Kiya-
khorang o manga Onga ka-an siran
Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran
so Mapiya, na Tharo-on niran: A
ruk tano wai-i; na o masogat siran a
marata, na isundit iran so sokna a
marata ko Musa a go so manga pud
Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so
sokna iran a marata na si-i bo pho-
on ko Allah, na ogaid na so kada-
kulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya an-
tona-a i Khitalingomangka rukami
a Tanda, a ipulimpang Ka rukami
oto, na di ami Suka dun Phara-
tiyaya-an.

133. Na Biyotawanan Nami kir-
an so Lapai: Go so Tarapan, go so
Koto, go so manga Babak, go so
Rogo: A manga Tanda a Piyama-
karayag: Na ba siran ndun Mimar-
atabat,- go mimbalo i siran a pagtao
a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o
Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao
niyan, na Tharo-on niran: Hai
Musa! Pangunin Kamingka ko
Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّينِ
وَنَقَصْنَا مِنَ الشَّجَرِ لَعَلَّهُمْ
يَذْكُرُونَ ﴿١٣٠﴾

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ
وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى
وَمَنْ مَعَهُ ۚ أَلَا إِنَّمَا طَرِفُوا خِلَافَ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ
لَتَسْحَرْنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ
بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ
وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَافِعَ وَالْدَّمَاءَ ابْتِ
مُفْضَلَتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَى
أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لِيَكُنْ
كَشْفَتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَ لَكَ

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambo-khag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloi siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganganinun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalum iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aon go so pagtao niyan, go so Pimbabalai ran a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan niran so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai

وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٣٦﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَالَ إِلَىٰ
أَجَلٍ هُمْ بَلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾

فَأَنقَضْنَا مِنْهُمْ فَاغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُستَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ
وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ
بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ
فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

وَجَنُوزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا
عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُمُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ
قَالُوا يَمُوسَىٰ اجْعَلْ لَّنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ

Musa! Sunggai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niran. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukano na pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyailang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niran so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapolo: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbitiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Samb-i Akongka ko pagtao Akun: Go Phiyapiya Ka, go Dingka khuduga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai),

إِنَّ اللَّهَ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

إِنْ هَؤُلَاءِ مَتَّبِعُواهُمْ فِيهِ وَنَطِلْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

قَالَ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْنِيَكُمْ إِلَهِهَا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَإِذْ أَجَبْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يَقُولُونَ أَبْنَاءُكُمْ وَمَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِّمَّتْ رِبَّةُ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ،

na ini Mbitiyarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagilailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloi Niyan a Miyaropuoput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobat Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbitiyara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so lango-wan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabunar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khipananakabor ko Lopa sa di Ontol:

قَالَ رَبِّ ارْنِيْ اَنْظُرْ اِلَيْكَ قَالَ لَنْ
تَرِنِيْ وَلٰكِنْ اَنْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنْ
اَسْتَقَرَّ مَكَانُهُ فَسَوْفَ تَرِنِيْ فَلَمَّا
تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا
وَحَرَمُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا اَفَاقَ قَالَ
سُبْحٰنَكَ بُنْتَ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ
الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٤٣﴾

قَالَ يٰمُوسٰى اِنِّىْ اصْطَفَيْتُكَ عَلَى
النَّاسِ بِرِسَالَتِيْ وَبِكَلِمٰى فَخُذْ
مَاءً اَتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ
الشَّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾

وَكَتَبْنَا لَهُ فِى الْاَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيْلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَاْمُرْ قَوْمَكَ يٰاْخُذُوْا
بِاَحْسَنِهَا سُوْرِكُمْ دَارَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿١٤٥﴾

سَاَصْرَفُ عَنْ اٰتِىِ الْاٰلِذِيْنَ يَتَكَبَّرُوْنَ
فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَّرَوْا

Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kada-dag, na Khowa-an niran noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

147. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalubuk iran?

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko oriyen (o Kiyalalakao Niyan), pho-on ko manga Imbolawan niran, sa Sapi a Lawas iyan, a Mapuphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukaniyan na di niyan siran Mipumbitiyarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Biyaloi ran noto (a Tohan) na Mimbalo i siran a manga Darowaka.

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag siran, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabalo i tano dun a pud ko Miyan-galologi.

كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا
وَإِنْ يَكُرُوا سَبِيلَ الْغَىِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أُعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ
حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خَوَارٌ
أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يَكْلِمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ
قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا
وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhararangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyan (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakanganina, go maito bo na Mbono-on Nako iran! Na Dingka Phakapiya-a a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biyaloi ran so Sapi (a Tohan) na Khasogat siran ndun a Rarangit a phon ko Kadnan niran, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na lagid aya a imbadal Ami ko Puphamangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalubuk iran so manga rarata, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miyaratiyaya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko ori-

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ
أَسْفًا قَالَ بَشَرًا خَلَقْتُهُ مِن بَعْدِي
أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَابَ
وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمِّ
إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَصْعَفُونِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونَنِي فَلَا تَشْمِئْ بِكَ الْأَعْدَاءُ
وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي وَادْخُلْنَا
فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَاءُهُمْ
غَضِبَ مِن رَّبِّهِمْ وَذَلُّوا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن
بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

yan noto na titho a Manapi, a Ma-
kalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko
Musa so gani, na kinowa Niyan so
manga Ondang Ondang: A adun a
matatago-on ko ini Soraton a Tor-
owan go Limo a ruk o siran a Ika-
aluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko
pagtao Niyan sa pito polo a Mama
si-i ko wakto a diyandi Ami: Na
kagiya madansal siran o Linog, na
Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini
kabaya-a Ka na Miyabinasangka
siran gowani, a go Sakun: Bangka
Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk
o manga lalong Rukami? Da-a sal-
akao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka:
Ndadagun Ka sa sabap saya so tao
a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so
tao a kabaya-a Ka. Suka i Panar-
igan Nami: Na Napi-i Kamingka go
Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i
Taralbi a Mapiya ko manga Nana-
pi.

156. Na Tangkudangka a adun a
bagiyan Nami si-i sangkai a Doniya
a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mata-
an! a Sukami na Mimbalingan
Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A
so siksa Akun na Ishogat Akun
noto ko tao a kabaya Akun; go so
Limo Akun na langkap ko lango-
wan taman. Na Thangkudun na
Kun naya a ruk o siran a Khipana-
nanggila, go Puthonain niran so

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ
أَخَذَ الْأَلْوَابَ فِي شَحْطِهَا هَذَى
وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

وَأَخَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا
لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ
وَأَيُّنَا أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ
هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ
وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

وَكَتُبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هَذَا إِلَيْكَ
قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ
وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ
فَسَاكُنْتُمُهَا الَّذِينَ يَنْقُوتُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾

Zakat, go siran na siran na so man-ga Ayat Ami i Paparatiyaya-an niran;-

157. Siran na Phagonotan niran so Sogo, a Nabi a Umme, so Pukha-to-on niran Sukaniyan a Misosorot si-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Pushapar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Pupha-kapokas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misa-sanggolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyamangonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initoron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Mal-iwanag.

158. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Umme, a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-ang-kano Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a Iputhoro iran so Bunar, go o Onto-lun niran Sukaniyan.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ
الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا
عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِذُّ لَهُمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ
وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا
بِهِ وَعَزَّرُوا وَنَصَرُوا وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ، أُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

قُلْ يَتَّبِعُوا النَّاسَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ
إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي
وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ
الْأُمِّيَّ الَّذِي يُوْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ، وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran sa sapolo a go dowa ka lokus a manga pagtao. Na ini Ilaham Ami ko Musa, gowani ko Manguni ron sa ig so pagtao Niyan: A Buntolon Ka so Badas Ka ko Ator: Na Kiyambowatan noto a sapolo a go dowa a Bowalan: Sabunar a Kiya-tokawan o oman i isa ka lokus so saguba iran. Na ini sayap Ami kiran so Gabon, go Initoron Ami kiran so Manna go so (Papanok a) Salwa, (na Pitharo Ami kiran a:) Kangkano ko manga Pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa iran i Kiyabinasa-an niran.

161. Na gowani na Pitharo kiran: A Balingkano sangka-i a Ingud (a Baital Moqaddas) go Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo, go Tharo kano sa ikhada a dosa go solud kano ko Paitao sa Kapangalimba-ba-an: Ka Napin Nami rukano so manga Kasala-an niyo; Phagomanoman Nami dun so (Balas ko) Miphipiyapiya.

162. Na siyambiyan o siran a da kiran Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piya-katoronan Ami siran sa siksa a phon ko Langit, sabap ko da iran Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so Ingud a matatago ko marani sa Ragat. Gowani ko Pushorang siran sa Pan-

وَقَطَعْنَهُمْ أَثْنَى عَشْرَةَ أَسْبَاطًا
أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى
إِذِ اسْتَسْقَمَهُ قَوْمُهُ أَنِ
أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ
وَوَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى كُلُّ أُمَمٍ
طَبِيتَ مَا رَزَقْنَاهُمْ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ
الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا
الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ سَنُزِيدُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا
غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ رِجْرَاءَ مِنَ السَّمَاءِ
يَمَاسُكُونَ ﴿١٦٢﴾

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي

do ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaputhiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangongonotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan niran so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarowaka iran.

166. Na kagiya a sogokun niran so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbalo i kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiya-mah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a Maga-an i Kandadanug, go Mata-an! A Sukanian na titho a Manapi, a Makalimo-on.

الَسَّبَتْ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيَتَانَهُمْ
يَوْمَ سَكَبْتَهُمْ شُرَعًا وَيَوْمَ
لَا يَسْتَبِشُونَ لَا تَأْتِيهِمْ
كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ
مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَنْفَقُونَ ﴿١٦٤﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَجْبَعْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ
ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَنُوءِهِمْ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا
قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾

وَإِذْ تَأَذَّتْ رَبُّكَ لِلْعِبَادِ أُولَئِكَ
يَوْمَ الْفِتْنَةِ مَن يُسُوهُمْ سَوَاءً
الْعَذَابُ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ
وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Naini tupung Ami kiran so manga pi-piya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakhawali ran so Kitab, a Pukhowa-an niran so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowa-an niran pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharowa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadian niran so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyang o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphiyapiya.

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niran, makasasaibarat Sukaniyan sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

وَقَطَعْنَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا مِنْهُمْ
الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ
وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا
الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى
وَيَقُولُونَ سَنُغْفِرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ
يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ
أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا
مَا فِيهِ وَاللَّارِ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ
يَنْقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

وَإِذْ نَقَعْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظِلَّةٌ
وَضَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾

go Tatadumi niyo so Madadalu-mon; ka-angkano Makapananang-gila.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishaksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a:) Ba di Sakun i Kadnan niyo?-Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na miyabaloi kami a di Ami aya Katawan.

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabaloi kami a manga Moriyatao ko oriyanniran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggalalubuk sa ribat?

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

175. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukaniyan o Shaitan, na Miyabaloi a pud ko Mithatari-dadag.

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ
ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى
أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا
أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ
هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾

أَوْ قَوْلُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ
وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا
بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾

وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي ءَاتَيْنَاهُ آيَاتِنَا
فَأَسْلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ
فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukaniyan sa sabap ro-o; na ogaid na sukaniyan na Mishoramig ko Doniya, go Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasunginka sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapuphamimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah,- na sukaniyan i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan,- na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miya-dun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipunggudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangilailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam,- kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-inungka.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ
إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَشَبَّهُ
كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ
يَلْهَثَ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثَ ذَلِكَ
مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا
فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧٦﴾

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا
وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا بِظُلْمٍ مُّوَنَ ﴿٧٧﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِىٌّ وَمَنْ
يُضِلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ ثُمَّ قَلَّوْا لَافْقَهُوْنَ بِهَا وَهُمْ
أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَهُمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ
بِهَا أُولَئِكَ كَأَلَّا تَعْدِلُ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ
هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿٧٩﴾

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyen: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Mabagur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-ikhtyar a Mapayag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatang-kud a Kababaloi a Sabunar a Kiya-pakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyen naya i Pharatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanan Niyen siran ko Ka-

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا
الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَاءِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا تَابًا يَتَنَاوَسُ سُجُودَهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾

أَوَلَمْ يَنْفَكُوا مَا بَصَّاحِهِمْ مِنْ حِنَّةٍ إِنَّ
هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١٨٤﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى
أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ هَادٍ إِلَيْهِ وَيَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

pangangakowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kapakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Ipagisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

188. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a bagiyan o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadakulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapapara-tiyya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهُ عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا لَوْفِيهَا إِلَّا أَهْوَى نَفْسُهُ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَعْثُهُ
يَسْتَلُونَكَ كَأَنكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَا سَتَكُنَّ ثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ
السُّوءُ إِنَّا إِنَّا لَا نَذِيرُ وَبَشِيرٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا
فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا
فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا
لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنْ

noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan niyan a maito bo, ka siran na Puhangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Pupanongganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a

الشَّكِرِينَ ﴿١٨٩﴾

فَلَمَّا آتَتْهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ
فِيمَا آتَاهُمَا فَفَعَلَ عَلَى اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

أَيُّ شِرْكٍ كُنْ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ
يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ
سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْهُمْ أَمْ أَنْتُمْ
صَمِيمُونَ ﴿١٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

أَلَمْ أَزْجَلْ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يَبْصُرُونَ

Pukhipangawakawa iran? Antawa-a ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa- ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuhmanakoto niyo, oriyen niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaangka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamakanono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikholdingka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipananggila, na igira-a adun a Miyakasogat kiran a Saramat a pho-on

بِهَآءِ أَمْ لَهُمْ ءَاثَاتٌ يَسْمَعُونَ بِهَآءِ
أَدْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا
نُظِرُونَ ﴿١٩٥﴾

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ إِلَيْكَ الْكِتَابُ
هُوَ تَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيبُونَ نَصَرَكَمْ وَلَا
أَنْفُسَهُمْ يَصُدُّونَ ﴿١٩٧﴾

وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا
وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ
لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ
مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

ko Shaitan, na Makatadum siran,
na sa maoto na siran na Makapan-
gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o
manga Shaitan) na ipumbolog iran
siran ko Kadadag, oriyan niyan na
di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingo-
mangka kiran a Tanda, na Tharo-
on niran: A Inongka oto da Mipan-
ton? Tharowangka: A aya bo a
Phagonotan Ko na so Iphagilaham
Rakun a pho-on ko Kadnan Ko:
Giyaya na manga Rara yag a Kar-
ina a pho-on ko Kadnan niyo, go
Torowan, go Limo, a bagiyen o
pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so
Qur-an, na Puphamamakinuga niyo
Sukaniyan, go Lilintad kano: Ka-
angkano Mipangalimo.

205. Na Tatadumingka so Kad-
nan Ka si-i ko Ginawangka, sa Ka-
pangalimbaba-an a go Kaluk, go di
Matanog a Katharo, si-i ko Kapita-
pita go so Kagabigabi; go Dingka
mbaloya so Ginawangka a pud ko
Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Ma-
laikat a) manga rarani ko Kadnan
Ka, nadi ran iphumaratabat a Ka-
pushimba-a iran ko Allah: Go gi-i
ran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron
siran Pangangalimbaba-an.

مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ قَالُوا لَوْلَا
أَجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ
مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

وَأَذْكُرْكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا
وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنِ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ
يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

Surah Al-anfal-8

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ
بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ
وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ
زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٤﴾

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ﴿٥﴾

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ipagisha iran Ruka so manga
Taban ko Kambonowai. Tharo-
wangka: A so manga Taban na
Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na
Kalukun niyo so Allah, go Tanora
niyo so Kaphapantapantagan niyo:
Go Onoti niyo so Allah go so Sogo
Iyan, o sukano na Khipaparatiyaya.

2. Aya bo a titho a Khipapara-
tiyaya na so siran, a igira-a Miya-
aloi so Allah, na Somangkop so
manga poso iran, go igira-a Piyang-
gadi-an kiran so manga Ayat Iyan,
na Makaoman kiran sa Paratiyaya,
go so bo so Kadnan niran i Sasari-
gan niran;

3. Siran na Ipuphamayandug
iran so Sambayang go so saba-ad
ko ini bugai Ami kiran a Ipupha-
mumugai ran;

4. Siran man na siran so Khipa-
paratiyaya a titho: Adun a bagiyan
niran a manga Pangkatan (ko Sor-
ga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap,
go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka
o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka
sabap ko Bunar, na Mata-an! A
adun a Salompok ko Miyamara-

tiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Maka-pantag ko Bunar ko oriyen o Kiya-payag iran, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandungan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowa pagtao, a Mata-an naya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandungan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyan so kaposan o da Pamaratiyaya;-

8. Ka thanto Niyan so Bunar na Pagilangun Niyan so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na Inisumbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukano sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothol a iphaka-piya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Phon ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

يُجَدِّدُ لَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا بَيْنَ كَانَمَا
يَسَافُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ
الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُحَقِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾

لِيُحَقِّقَ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ
لَكُمْ أَنِّي مُبْدِكُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى وَلِتَطْمَئِنَّ
بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النُّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Gowani na Ipuholob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

12. Gowani na Iphagilaham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

14. Giyoto man (so siksa): Na ta-ami niyo sukaniyan: Ka Mata-an! A bagiyani o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minithumo niyo (ko gi-i Mbonowayan) so siran a da Pamaratiyaya a Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسُ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمُ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاصْرِفْهُمْ مِنْكُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolo-san!

وَمَنْ يُؤْلَمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرُهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقُنَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Kan Niyan Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyoba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلََاءٌ حَسَنًا ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

18. Giyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puphaka lobain Niyan so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كِيدٌ ۚ أَلْكَفِرِينَ ﴿١٨﴾

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyataba-na rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na giyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoi Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

إِنْ تَسْتَفِيحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْهَوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِتْنَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ

di niyo Thalikhodi Sukaniyan a sukano na Pukhanug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata ko manga Binatang si-i ko Allah so manga Bungul a manga Omao,- a siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a Matatago kiran a Mapiya, na Mata-an a Pakapamamakinugun Niyan siran: Na apiya pakapamamakinugun Niyan siran, na Thalikhod siran bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamarat iyaya! Tari-ma-a niyo so Allah go so Rasul, igira-a Tiyawag kano Niyan ko Phakaoyag rukano; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Phagulutun Niyan so lut o tao a go so poso iyan, go Mata-an! A Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so Tiyoba, ka di khisogat ko siran a Mindadarowaka rukano sa ba Matabis: Go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapanik-sa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko maito kano, a di kano Pakanganganinun ko Lopa, Ipuhaluk iyo o ba kano Mabiya o manga Manosiya; na Piyakapagingud kano Niyan (sa Madinah), go ini Bagur Iyan ruka-

وَرَسُولُهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ
تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ
الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يُعْقِلُونَ ﴿٢٣﴾

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَصْنَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُهُ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٥﴾

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٦﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ
فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَخَطَفَكُمْ
الْإِنْسُ فَفَاءُوا نَفْسَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ
بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ

no so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Ka-angkano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga Sarig rukano a sukano na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukanian a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasun Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantangan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbono-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan niran, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kiran so manga Ayat Ami, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maputharo Ami so lagid aya: Ka da-a

تَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمْنَكُمْ وَأَنْتُمْ
تَقْلُمُونَ ﴿٦٢﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا آمَنَ لَكُمْ وَأَوَلَدَكُمْ
فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٦٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٦٤﴾

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ
أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيْمُكِرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ﴿٦٥﴾

وَإِذَا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمْ أَنبَانَا فَأَلْوَافَدُ
سَمِعْنَا لَوْلَنَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا
إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٦﴾

salakao saya a rowar sa manga Tothol a Kabokhag o Miyanga-ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talin-goma-i Kamingka sa siksa a Malipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kiran kasiksa-a o Allah, a siran na Puphangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabaloi a Sambayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyen niyan na pukhabaloi kiran a kashundit; oriyen niyan na Punda-

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَتْ هَذَا
هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمِّطِرْ عَلَيْنَا
حِجَابًا مِّنَ السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

وَمَا كَانَتْ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
فِيهِمْ وَمَا كَانَتْ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ
يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَ هَٰذَا أَوْلِيَآؤُهُ إِلَّا
الْمُنَافِقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاءً وَتَضِيدَةً فَذُقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ
يُقْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ

agun siran: Na siran a da Pamara-tiyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miya-ipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Miyanga-o ona (a Miyabaloi a ladiyawan).

39. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a mabaloi a Kapanakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai

يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ
فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوْا
يُعْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

وَقَالُوا لَهُمْ حَتَّى لَا تُكُونَ فَتْنَةً
وَيَكُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّهِ فَإِنْ
أَنْتَهُوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ
نِعَمَ الْمَوْلَى وَنِعَمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ

Niyan, go so manga ilo, go so manga Miskin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Initoron Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasung-gaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dowa pagtao (sa Badur). Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padagang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangtud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyen o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyen o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na tithe a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyaki-ilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا
أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
يَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدَّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ
الْقُصْوَى وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ
وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلَكِنْ لَيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ
مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ
وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ
اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ أَرَأَيْتَهُمْ كَثِيرًا فَنُفِثْتُمْ
وَلَنُزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ
سَلَّمَ إِنَّهُ عَلَيْهِمْ يَدَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano:Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakando-da ko Allah so mapunggolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igira adun a Minithumo Niyo a Sagorompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-an-gkano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoransorang, ka ka-lalupan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papantang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapakilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّمَيَّقِمْ فِي
أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ
مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذِ الْفِتْنَةُ
فَآتَبُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا
فَنَفْسُكُمُ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَأَصْبِرُوا
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
بَطْرًا وَرِشَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنْ

manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dow a ka Sagorompong, na Miyangundod ko talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyaya, a Puphuroronta-in Niran so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-ona o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Oripun Niyan:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-ona an niran: A da iran Pratiyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o

النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌّ لَّكُمْ فَلَمَّا
تَرَاءَتْ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ
وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا
لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَوَاءٌ دِينُهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَابْتَغِ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمَلَائِكَةُ يَصْرِيحُونَ وَجُوهُهُمْ
وَأَدْبَارُهُمْ وُذُوقُوا عَذَابَ
الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ
اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾

كَدَّابٌ ۖ أَلْ فِرْعَوْنُ ۖ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَآخَذَهُمْ

Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niran: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niran: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

56. Siran so Miniphasada Aka kiran, oriyen niyan na Pumbarungkasun niran so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kiran, ka-aniran Pukhatadumi.

اللَّهُ يَذُنُّهُمُ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهَ لَمْ يَكْ مُغَيَّرًا نِعْمَةً
أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

كَذَّابٍ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
يَذُنُّهُمْ وَأَعْرَفْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ
وَكُلُّ كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ
عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ
لَا يَنْقُونَ ﴿٥٦﴾

فَإِذَا نَاقَظْنَاهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرَّدْنَاهُمْ
مَنْ خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so Mamakadodorata.

وَأِمَّا تَخَافُ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةٍ فَأُنْذِرْ
إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنْ أَلَّهَ لَا يُحِبُّ
الْفَائِسِينَ ﴿٥٨﴾

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miya-kalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِلَيْهِمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ
عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِنْ
دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Saringingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ
حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِبَصَرِهِ
وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa

وَأَلْفَ بَيْتٍ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتْ بِئْرَ

langon, na Dingka Mapakakhakalayama so manga poso iran, na ogaid na so Allah i Miyakapagayonayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko Miyamaratiyaya so Kapakimbonowai. O adun Rukano a dowo polo, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowo gatos: Na o adun Rukano a Magatos, na Phakapugus Siran sa Sanggibo ko siran a da Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan Kano o Allah, ka katawan Niyan a Mata-an! A matatago Rukano so kalobai: Na o adun Rukano a magatos, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowo gatos, na o adun Rukano a Sanggibo, na Phakapugus siran sa dowo nggibo, sabap sa idin o Allah: Ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba adun a kowa-an Niyan ko manga Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa di Makapugus ko Lopa. Khabayaan Niyo so Parayasan ko Doniya; na so Allah na kabaya Iyan (a

قُلُوبِهِمْ وَلَئِنْ أَلْفٌ مِنْهُمْ
إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٣﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَرِصٌ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى
الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ
صَبِيرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٥﴾

أَلَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ
فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ
مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٦﴾

مَا كَانَتْ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أُسْرَى حَتَّى
يُشْخِصَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٧﴾

Mambagiyan Niyo) so Akhirat: Na so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-ona, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakidag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

72. Mata-an! a siran a Miyamaratiyaya, go giyanatan Niran so manga Darpa Iran, go ini Panagontaman Niran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi), - na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamaratiyaya a

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا
أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِّنَ
الْأَسْرِ إِن يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا
يُّؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

وَإِن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ
مِّن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا لَمْ يَهَاجَرُوا
مَا لَكُمْ مِّن وَلِيَّتِهِمْ مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا
وَإِن أَسْتَضَرُّوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ

da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapangowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapantag ko Agama, na Paliyogat Rukano so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagontaman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titho: Na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyaniyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagontaman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawan Niyan.

النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
إِلَّا تَتَفَلَّحُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي
الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٤﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٥﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولَٰئِكَ
الْأَرْحَامُ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

Surah Al-Taubah (Al-Baraat)-9

1. (Giya-i) so Kiyabarungkas o Pasad a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, si-i ko siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto:-

2. Na ndalakao Kano ko Lopa (hai manga Mosrik) sa pat Olan, go Tangkuda Niyo a Mata-an! A Sukano na di Niyo khalipos so (siksa o) Allah go Mata-an! A so Allah na Phakaito-on Niyan so manga Kampir.

3. Na Piyakalangkap a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, ko manga Manosiya ko Alongan a Kapunaik Hajji a Mala,-a Mata-an! A thipud o Allah (so Pasad) ko manga Pananakoto; go (Thipud o) Sogo Iyan. Na o Thaobat kano, na giyoto i Mapiya rukano; na o talikhod kano, na Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na di niyo khapalagoyan so (siksa o) Allah. Na Panotholangka ko siran a da Pamaratiyaya so siksa a Malipudus.

4. Inonta so siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto, oriyaniyan na da-a kiyorang iran Rukano a maito bo, go da-a Tiyabangan niran a Sorang Rukano a isa bo. Na tarotopa niyo kiran so

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩﴾

فَيَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ
يُخْزِي الْكَافِرِينَ ﴿١٠﴾

وَأَذِّنْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ
الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ
لَكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١١﴾

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
ثُمَّ لَمْ يَفْضُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا
عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى
مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢﴾

diyandi kiran taman ko wakto iran (a Mapupunto): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

5. Na amai ka maipos so manga Olanolan a Khipaga-adatan, na Bonowa Niyo so manga Pananakoto apiya anda Niyo siran Mato-on, go Pamiyaga Niyo siran, go Tarongkowa Niyo siran, go Pamagayani Niyo siran ko oman i Phagokitan; na o Thaobat siran, go Itindug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, na gikasi Niyo so lalan niran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na amai ka-adun a sakatao a pud ko manga Mosrik a Manarig Ruka, na Pakasarigangka, taman sa Pamamakinugun niyan so Katharo o Allah; oriyen niyan na sampa-in Ka sukaniyan ko Phakasarigon. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di manga Tata-o

7. Andamanaya i Kakhapatot ko manga Pananakoto o diyandi si-i ko Allah go si-i ko Sogo Iyan, inonta so siran a ini diyandi Iyo si-i sa Masjid Al-Haram? Na sa dun sa Kapagi-inontolan niran Rukano, na Pagi, inontolani Niyo siran (mambo): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ
وَأَحْصُواهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ
مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ
فَاجِرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ اتَّلَعَهُ
مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ
عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا
الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْتُمُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا
لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

8. Na andamanaya (i Kapakipu-phasada Iyo kiran) a o Mapugus kano iran, na di ran rukano Pagila-in i Kapulolot go Kaphapasada? Ipushowat iran Rukano so manga ngari iran, na Somasangka so manga poso iran; ka so kadakulan kiran na manga songklid.

9. Ini Pamasa iran so manga Ayat o Allah sa arga a maito, go Miyangalang siran ko lalan Rukanian: Mata-an! A siran na Miyakaratarata so Pinggolaola iran.

10. Di ran Pagila-in ko Miyaratiyaya so Kapulolot go Kaphapasada! Na siran man na siran so manga Malawani.

11. Na o Thaobat siran, go Ithin-dug iran so Sambayang go tona-in niran so Zakat,- na manga Pagari Niyo siran ko Agama: Na Puphagosa-in Nami so manga Ayat, ko pagtao a manga Tata-o.

12. Na o Barungkasa iran so manga Sapa iran ko oriyen o Kiyapakindiyandi iran, go Phapa-awin-gun niran so Agama Niyo,- na Pakimbonowai Kano ko manga Nakoda ko Kaongkir: Mata-an! A siran na da-a Kipantag kiran o manga Sapa: Ka-an siran Makagunuk.

13. Ino kano di Pakipumbonowai ko pagtao a Siyogok iran so manga Sapa iran, go Piyagungutan niyan a

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا ذِمَّةً يَرْضَوْنَكُمْ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأَنَّى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَسِقُونَ ﴿٨﴾

أَشْتَرُوا بِعَآيِدَتِ اللَّهِ مَمْنَأً قَلِيلًا
فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا ذِمَّةً
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا
الزَّكَاةَ فَخَلُّوا نَفْسَكُمْ فِي الدِّينِ
وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَنَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَبْلُوا أَيْمَةَ
الْكَفَرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَنَ لَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾

أَلَا تَقْنِطُونَ قَوْمًا نَكَثُوا
أَيْمَنَهُمْ وَهَكُمُوا بِإِخْرَاجِ

Kaphaka-awa-a iran ko Rasul, go siran na Piyangorawan Kano iran ko Paganai a Kiya-okitan? Ino Niyo siran Khalukun? Na so Allah i Patot a Ikhuluk Iyo Sukaniyan, o Sukano na Khipaparatiyaya!

14. Pakimbonowai kano kiran, ka Shiksa-an siran o Allah sa Punggolalan ko manga Barokan Niyo, go Phakaito-on Niyan siran, go Thabangan Kano Niyan, sa Kadaaga kiran, go Phakapiya-an Niyan so manga Rarub o pagtao a Khipaparatiyaya,

15. Go Pagilangun Niyan so otug ko manga poso iran. Na Phakatao-batun o Allah so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

16. Ba Niyo tiyangkap sa Ipun-darainon Kano, ka an katokawi o Allah so siranoto a miyamag-iklas ko kiya prang iran, go da siran kowa sa salakao ko Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya sa manga Panarigan? Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i Niyo Nggolao-la-an.

17. Da Mapatot ko manga Pananakoto, so Kaputhanosa iran ko manga Masjid o Allah Shasaksi-an niran so manga ginawa iran ko Kaongkir. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Na so Naraka na siran na Tatap siran non.

الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَّوْكُمْ
أُولَٰئِكَ مَرَّةً كَرُمًا خَشَوْهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ
أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

فَتَلَوْهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ
وَيُخْرِجُهُمْ وَيَضْرِبُكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ
صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

وَيَذْهَبْ غِيْظُ قُلُوْبِهِمْ وَيَتُوبُ
اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَّشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ
الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ
وَلِجَآءَ اللَّهِ خَيْرٌ مَّا
تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ
اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ
أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ
هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

18. Aya bo (a Patot) a Puthanos ko manga Masjid o Allah na so tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go ini Tindug Iyan so Sambayang go Tiyonai Niyan so Zakat, go da-a ini Kaluk Iyan a inonta so Allah. Na Mata-tangkud a siran man i Khabaloi a pud ko Miyamakakudug sa Ontol.

19. Ino Niyo mbaloya so Kapuphakainoma ko Nomanaik go so Kaputhanosa ko Masjid Al-Haram, a lagid o tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go Miyanagontaman si-i ko lalan o Allah? Di siran Magishan si-i ko Allah: Ka so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Darowaka.

20. So Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin (sa Ingud) go ini Panagontaman niran ko lalan o Allah, so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, i Mala i Pangkatan ko Allah: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

21. Puphanotholan siran o Kadan Niran sa Limo a pho-on Rukanian, go Kasosowat, go manga Sorga, a adun a bagiyen niran ro-o a Kapipiya ginawa a Tatap:

22. Makakal siran non sa dayon sa dayon. Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukanian a Balas a Mala.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَرَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَأَتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ
فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

﴿١٨﴾ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ
عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ
دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ
وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتٍ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

23. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga lokus iyo go so manga Pagari Niyo a manga Panarigan amai ka Matomo iran so Kaongkir a di so Kaparatiyaya: Na sa dun sa Manarig kiran a pud Rukano, na siran man na siran so da Pamaginontolan.

24. Tharowangka: A o so manga lokus iyo, go so manga Wata iyo, go so manga Pagariniyo, go so manga Karoma niyo, go so manga Tonganai niyo; go so manga Tamok a Miyasokat iyo; go so Dagangan a Ipukhawan niyo so kalupas o wakto niyan: Go so manga Darpa a Masosowat Kano ron-na Matomo iyo a di so Allah, go so Sogo Iyan, go so Kaphurang si-i ko lalan Rukaniyan;- na nayawa niyo taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan (a siksa): Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

25. Sabunsabunar a Tiyabangan Kano o Allah si-i ko manga Thumowan a madakul go so Alongan a (Kiyaphurang sa) Hunain: Gowani na Miyasowat Kano o kadakul iyo, na da-a Mininggai Niyan rukano a gona a maito bo: Go Piyakasimpit Rukano o Lopa so Kaolad iyan, oriyaniyan na Tomiyalikhod Kano a Puphamalagoi.

26. Oriyaniyan na Initoron o Allah so Kathatana Iyan si-i ko

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
ءَابَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِن
ءَسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَوَلَّيْكُمُ
الْظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِن كَانَ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ
وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ
أَقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسْكَنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ
مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ
فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ءَوَّالٍ
لَّيَهْدِيَ الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ
كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ
أَعْيَجَبْتُمْ كَثَرَتَكُمْ فَلَمْ تُغْنِ
عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ
عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ أُنْزِلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى

Sogo Iyan go si-i ko Miyamaratiyaya, go Tomiyoron sa manga Tantara a (manga Malaikat) ada Niyo siran Mailai: go siniksa Iyan so siran a da Pamaratiyaya: Na giyoto i Balas ko manga Kapir.

27. Oriyan niyan na Phakataoba-tun o Allah ko kiya-ipos oto so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

28. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an a so manga Pananakoto na Mar-shik; na di siran pagobai ko Masjid Al-Haram ko oriyen a ungka-i a ragon niran (a Kiyabarungkas o Pasad). Na o ba Niyo khawanun so Kamiskin, na mbugan kano o Allah ko Kakaya-an Niyan, o kabaya Iyan, Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Maongangun.

29. Pakimbonowai Kano ko siran a di Mapaparatiyaya ko Allah, go so Alongan a Maori, go di ran Ishapar so ini Sapar o Allah go so Sogo Iyan, go di siran Magokit ko okit a Bunar, a pud ko siran a bigan ko Kitab, taman sa di siran mugai sa Bowis sa Kathangana-an, a siran na Phapasiyonot siran.

30. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Uzair na Wata o Allah, go Pitharo o manga Christian, A so Al-Masih na Wata o Allah. Giyoto man so Katharo iran ko manga

الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ
جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٦٦﴾

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٧﴾

يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ آمَنُوا إِتِمَّا
الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ
هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ
يَغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٨﴾

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ
صَاغِرُونَ ﴿٦٩﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ
ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ

ngari iran; a Ipuphananayan niran ko Katharo o siran a da Pamaratiyaya gowani. Pimorka-an siran o Allah: Andamanaya i Kapuphamo-khag iran!

31. Kinowa iran so manga Olama kiran go so manga Barasimba kiran a manga Katohanan a salakao ko Allah, go so Al-Masih a Wata o Maryam; a da-a ini Sogo Kiran a rowar ko Kasimba-a Iran ko (Allah a) Tohan a Isa Isa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Soti Sukaniyan: Mawatan ko Ipushakoto iran non.

32. Khabaya-an niran so Kapadunga iran ko Sindao o Allah a gi-nggolalan ko manga ngari iran, na di Iphangonot o Allah inonta na Tharotopun Niyen so Sindao Niyen, apiya pun di kabaya o manga Kafir.

33. Sukaniyan so (Allah a) Siyogo Iyan so Sogo Iyan a rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka Phaki-ombawan Niyen non so manga Agama, sa Kalangolangowan Niyen, apiya di kabaya o manga Pananakoto.

34. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an! A madakul ko manga Olama ko manga Yahodi go so manga Olama ko manga Christiyan, a Mata-an a phagarabun niran so manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol go Puphangalang siran ko lalan o Al-

بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهُونَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَسْلَلَهُمُ
اللَّهُ أَفْئُتُ يُوَفَّكَونَ ﴿٣٠﴾

أَتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ
أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ
ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُّوهُ إِلَّا
لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَنَهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُنِيرَ
نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ
كَلَبُوا وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا
مِنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ
وَيُضَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

lah. Na so siran a Puphanimo-on niran so Bolawan a go Pirak na di ran noto Punggaston ko lalan o Allah: Na Panotholangka kiran so siksa a Malipudus-

35. Si-i ko Alongan a Pakalanga-an noto ko Apoi ko Jahannam, na Ipamirinsa oto ko manga Bunung iran, go so manga kilid iran, go so manga likod iran. (Tharo-on kiran a:) Giyaya so Piyanimo iyo a ruk o manga ginawa niyo: Na Tami niyo so Piyanimo iyo!

36. Mata-an! A so itongan o manga Olanolan (ko Saragon) si-i ko Allah na sapolo a go dowa Olan si-i ko Kitab o Allah si-i ko Alongan a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit go so Lopa; a adun a pudon a pat Olan a Khipaga-adatan: Giyoto man so okit a Ontol. Na di Niyo ro-o mbinasa-a so manga ginawa niyo; na Pakimbonowai Kano ko manga Pananakoto langon lagid o gi-i ran Rukano Kapakimbonowai langon. Na Tangkuda Niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

37. Mataan a so Kapphaka oriya (ko kasesela a ko Moharam siiko sapar) na phaka o man. ku Kaongkir: Pukhisabapon a Kapukhadadag o siran a Miyamangongkir: Puphakain niran noto ko saragon, na ipushapar iran noto ko isa a ragon, ka Puphaka-ayonun niran ko iton-

وَالَّذِينَ يَكْذِبُونَ الذَّهَبَ
وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٥﴾

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ
فَتَكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُوبُهُمْ
وَيُظْهِرُهُمْ هَذَا مَا كَانُوا
لَا أَنْفُسَكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْذِبُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خُلِقَ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ
حُرْمٌ ذَلِكَ لِلَّذِينَ الْفَيْمُ فَلَا تَظْلِمُوا
فِيهِ أَنْفُسَكُمْ وَقَتْلُوا
الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا
يَقْتُلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

إِنَّمَا السَّبْيُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ
يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحْلُونَهُ عَامًا
وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤْطِئُوا عَذَابَ
مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحْلُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ
زَيْنَ لَهُمْ سَوْءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ

gan o ini Sapar o Allah na Pupha-kain niran so ini Sapar o Allah. Pipharasan kiran so marata ko manga Galubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Kapor.

38. Hai Miyamaratiyaya! Ino kano wa-i, a igira-a Pitharo rukano: A sorong kano ko Kambonowai si-i ko lalan o Allah, na ba kano dun ompulak ko Lopa? Ino kano Khasawat ko Kaoyagoyag ko Doniya a di so Akhirat? Na da ko Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ko Kipapantag iyan ko Akhirat inonta na Miyakaito-ito.

39. O di kano sorong ko kambonowai, na shiksa-an kano o Allah sa siksa a Malipodus, go shambi sa pagtao a salakao rukano; na da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

40. O di niyo Tabangi (so Rasul), na Sabunar a Tiyabangan Sukaniyan o Allah, gowani a Paka-awa-an o siran a da Pamaratiyaya: A ika dowa ko dowa gowani a shisi-i siran a dowa ko Liyang (a Jabal Tur), na sa maoto na gi-i Niyan Tharo-on ko pud Iyan (a so Abu Bakur): Adi ka Pumboko, ka Mata-an! A so Allah na babid Ta (so Tabang Iyan): Na Piyakatoronon o Allah so Ithatana Iyan, go Tiyabangan Niyan sa manga Tantara a da Niyo mailai, go

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَالَكُمُ إِذَا
قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَثَأَقَلُّمُ
إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

إِلَّا أَنْفِرُوا يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا وَيَسْتَدِيلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
وَلَا تَصْرُوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا أَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذَا
أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَائِفًا
أَثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ
لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّا نَرَى اللَّهَ
مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُكُوتَهُ
عَلَيْهِ وَآيَتُهُ بِجُودٍ لَمْ تَرَوْهَا
وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةَ

biyaloi Niyan so Katharo o siran a da Pamaratiyaya a mababa. Na so Katharo o Allah na giyoto i Maporo: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

41. Sorong kano ko Kambonowai, Makhap sa Mapunud, go Panagontamanun niyo so manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo, si-i ko lalan o Allah. Giyoto man i Mapiya Rukano, o sukano na katawi Niyo.

42. O adun a Parayasan (a Khataban) a marani go so Pulalaka-on na Mathangka, na Magonot siran Ruka dun, na ogaid na Piyakawatan kiran o lalan a malayat. Na Pushapa siran ndun ko Allah, sa o Miyakagaga kami, na miyapud kami niyo dun a lominiyo: Pumbinasa-an niran so manga ginawa iran; na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

43. Pima-apan Ka o Allah! Anda sabap i Kiya-idiningka kiran taman sa Mapayag Ruka so siran a Mima-mata-an, go katokawan Ka so manga bokhag?

44. Di Ruka Phanguni sa idin so siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori sa ba iran di Panagontamanun so manga tamok iran go so manga ginawa iran. Na so Allah na katawan Niyan so Khipananangila.

اللَّهُ هِيَ الْعَلِيَّا وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٤١﴾

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

لَوْ كَان عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ
وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا
لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٣﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّى
يَتَّبِعَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٤٤﴾

لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ
بِالْمُنَاقِبِينَ ﴿٤٥﴾

45. Aya bo a Phanguni Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) na so siran a di Mapaparatiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go Mishangka so manga poso iran, na siran na mata-ta-ap siran ko Kashasangka iran.

46. Na o Miyabaya siran Lomiyo, na Pithiyagaran niran ndun sa Bagur; na ogaid na da kabayai o Allah so Kapakaliyo iran; na Piya-kapamokul Iyan siran, na adun a Mitharo: Sa Thalimbagak kano a pud o Mithatalimbagak.

47. O Miyapud siran Rukano Lomiyo, na da-a Khiyoman niran Rukano a rowar sa Kabinasa, go Pulagosakun niran ndun so Pagulutututan Niyo ka Ipumbabanog kano iran sa Samok, go adun a Matatago Rukano a Pakapuphanorimanun niran. Na so Allah na katawan Niyan so manga Darowaka.

48. Sabunsabunar a Pimbabanog iran so Samok gowani, go Pikhulikhulid iran Ruka so manga Bitiyara,- taman sa Miyakaoma so Bunar, go Miyapayag so Sogowan o Allah, a siran na Ikagogowad iran.

49. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Idini Akongka (ko Kathalimbagak) go di Akongka Pagologa ko Dosa. Tanodan ka Miyalog siran ko Dosa, na Mata-an! A so Naraka Jahannam na Katatang-kalan niyan ndun so manga Kapir.

إِنَّمَا يَسْتَعِذُّنَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ
عُدَّةً وَلَكِنَّ كَرِهَ اللَّهُ لِنُعَايَتِهِمْ
فَسَبَّطَهُمْ وَقِيلَ أَفْعَدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ ﴿٤٧﴾

لَوْ خَرَجُوا فِئَكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
وَلَا وَضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
الْفِتْنَةَ وَفِئَكُمْ سَمْعُونَهُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٨﴾

لَقَدْ ابْتِغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا
لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ
وَوَضَعُوا أَمْرَ اللَّهِ وَهُمْ
كَرْهُونَ ﴿٤٩﴾

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أَتَذَن لِّي
وَلَا تَقْتِي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

50. O Masogat Ka a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat Ka a Tiyoba, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyakatoman kami ko galubuk ami gowani, na tomalikhod siran a siran na Pukha-kababaya.

51. Tharowangka: A da dun a Khisogat Rukami a rowar ko Inimasad o Allah a bagiyani Nami: Sukaniyan i Panarigan Nami: Na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

52. Tharowangka: A da-a Punaya-on niyo Rukami a rowar ko isa ko dowa Mapiya (Kapakataban o di na Kashahid). Na Sukami na nanaya-on Nami rukano so Kasogata rukano o Allah a siksa a phoon ko Hadapan Niyan, o di na nggolalan ko manga Barokan Nami. Na nayao kano; ka Mata-an! A pud Kami niyo a Khinayao.

53. Tharowangka: A Puphamumugai kano sa Onot o di na Tugul: Da dun a Khatarima a phoon rukano: Mata-an! A sukano na miyabaloi kano a pagtao a manga Songklid.

54. Na da-a Miyakagandawali kiran ko Katarima-a kiran ko Iuphamumugai ran: A rowar sa Mata-an! a siran na da iran Paratiyaya-a so Allah a go so Sogo Iyan; go di ran Ipunggolalan so Sambayang o

إِنْ تُصِيبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ
وَإِنْ تُصِيبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا
قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلٍ وَيَكْتُولُوا
وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ
اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ هَلْ تَرْتَضُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى
الْحُسْنَيْنَيْنِ وَمَنْ نَتَرْتَضِ يَكُمُ أَنْ
يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ
عِنْدِهِ أَوْ يَأْتِيَنَا فَرَبْصُوا إِنَّا
مَعَكُمْ مُتَرْتَضُونَ ﴿٥٢﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ
مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ

di siran Khibobokul; go di siran Phamumugai o di siran Magogowad.

55. Na o ba Ruka Makabirai so manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na anon Misabap a Kasiksasa Niyan kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go an Makaliyo so manga Niyawa iran ko di ran Kapaparatiyaya.

56. Na gi-i siran Shapa ko Allah sa Mata-an! A pud Iyo siran ndun; a kuna aba Niyo siran pud: Na ogaid na siran na pagtao a Puphangaluk.

57. O Makato-on siran sa Khalindongan, o di na manga Liyang, o di na Khasolukan, na Magapas siran non ndun, a siran na gi-i siran Manishakai.

58. Na adun a pud kiran a tao a gi-i Ka niyan shomanun ko Makapantag ko manga Sadaqa: Na o Kabugi siran non, na Masowat siran, na o di siran non Kabugi, na sa maoto na siran na Ganiganin siran!

59. Na opama ka Mata-an! A siran na Miyasowat siran ko ini bugai kiran o Allah a go so Sogo Iyan, go iran Pitharo: A Ka-a angkosan kami o Allah! Mbugan kami dun o Allah ko Kakaya-an Niyan go so Sogo Iyan: Mata-an! A Suka-

كَرِهُونَ ﴿٥٤﴾

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ
كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ
وَمَا هُمْ بِمَنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ
يَفْرُقُونَ ﴿٥٦﴾

لَوْ يَخْذُلُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ
مَذَلًّا لَوْلَا إِلَهِهِمْ يَخْتَفُونَ ﴿٥٧﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ
أَعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْتَخْطُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَاءَ أَنْهَامُ اللَّهِ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُوتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

mi na so bo so Allah i Phangangar-
apangan nami (na giyoto i Mapiya
kiran)!

60. So manga Zakat na aya bo a
Khibagiyan non na so Pukhaka-
murmuran, go so manga Miskin,
go so manga Gomagalubukon; go
so Pulayamun so manga poso iran
(ko bunar); go so Ka-a ona ko
Khika-o oripun, go so adun a ma-
nga Bayadan niyan; go so si-i
ko lalan o Allah, go so Gi-i Mu-
layalayag a miya kawang sa La-
lan: Paliyogat a pho-on ko Allah,
na so Allah na Mata-o, a Maong-
angun.

61. Na pud kiran so siran a
Phuringasa-an niran so Nabi go gi-
i ran Tharo-on: A Sukaniyan na
Pananangila. Tharowangka: A Pa-
nanangila sa Mapiya a bagiyan
niyo: Paparatiyaya-an Niyan so Al-
lah, go Bubunarun Niyan so Miya-
maratiyaya, go Limo ko siran a
Miyamaratiyaya a pud Rukano.
Na so siran a Phuringasa ko Sogo
o Allah, na adun a bagiyan niran a
siksa a Malipudus.

62. Gi-i siran Rukano Shapa ko
Allah; ka-an Kano iran Masowat: A
So Allah a go so Sogo Iyan i Paṭot a
Pushowasowatun niran, o siran na
Khipaparatiyaya.

63. Ba iran ndi katawi a Mata-an
naya! A sa dun sa somorang ko

﴿ إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ
وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴾

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ
وَيَقُولُونَ هُوَ أذنُ قُلْ أَذْنُ خَيْرٍ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

يَخْلَفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ
وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِن
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُكَادِرُ اللَّهَ

Allah go so Sogo Iyan. na Mata-an!
A bagiyan niyan so Apoi ko Jahan-
nam?- Sa Matatap ro-o Giyoto so
Kahina-an a Mala.

64. Ipukhawan o manga Mona-
pik o ba adun a Mitoron a Maka-
pantag kiran a Surah, a Mapayag
Iyan kiran so shisi-i ko manga poso
iran. Tharowangka: A Shagola
kano dun Shandag! Ka Mata-an!
A so Allah na Phakaguma-on Niyan
so Ipukhawan niyo (oba Mapayag).

65. Na Ibut o Isha-ingka siran,
na Putharo-on niran ndun: A
sukami na giya-bo a gi-i ami
Kapagikayat go kanggitagita.
Tharowangka: A ba so Allah,
go so manga Ayat Iyan, go so
Sogo Iyan, i Diiniyo pagshao
shaon?

66. Di kano dun Puphamitowa:
A Sabunar a Miyongkir kano ko
oriyan o Paratiyaya niyo. O Napi-i
Ami so saba-ad rukano na shiksa-
an Nami so saba-ad, sabap sa Mata-
an! A siran na miyabaloi siran a
manga Baradosa.

67. So manga Monapik a manga
Mama go so manga Monapik a
manga Babai, na so saba-ad kiran
na pud ko saba-ad: Ipushogo iran
so marata, go Ipushapar iran so
Mapiya, go gagamakun niran a
manga Lima iran (ka di siran Pha-
mumugai). Piyakalipatan niran so
Allah; na Piyakalipatan siran mam-

وَرَسُولُهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا
فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنْزَلَ
عَلَيْهِمْ سُورَةٌ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ
قُلْ أَستَهْزِئُ وَإِنَّ اللَّهَ يَخْرِجُ
مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾

وَلِئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا
كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ
وَءَايَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ
تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾

لَا تَعْذَرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّمَا
تَعْبَثُونَ بِطَائِفَةٍ مِّنْكُمْ تَعْدِبُ
طَائِفَةٌ بِأَنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُم مِّنْ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ
وَيَقِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ
فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾

bo o Allah. Mata-an! A so manga Monapik na siran so manga Pasik.

68. Ini diyandi o Allah ko manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Kafir, so Apoi ko Jahannam: Makakakal siran non: Giyoto i Khabolosan niran: Na Pimorka-an siran o Allah, go adun a bagiyen niran a siksa a Tatap,-

69. Lagid o siran a Miya-ona an Niyo: A Miyabaloi siran a lubi a Mabagur a di Sukano, go madakul i manga Tamok go manga Wata (a di Sukano). Na Siyawitan niran so Kipantag iran: Na Siyawitan niyo mambo so Kipantag iyo, lagid o Kiyasawiti o siran a Miya-ona an Niyo ko Kipantag iran; go Miyagikayat kano (sa Kabokhag) lagid a Kiyapagikayat iran. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya a go si-i sa Akhirat, na siran man na siran so Miyangalologi.

70. Ba kiran nda Makatalingoma so Totholan ko Miya-ona an niran?- A pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood; go so pagtao o Ibrahim, go so Khibabaling sa Madyan, go so Miyangababaklid. Miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga Rarayag a Karina. Na da siran Salimbati o Allah, na ogaid na siran i Somiyalimbati ko manga ginawa iran.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ
مُعِيمٌ ﴿١٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ
مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا
فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ
بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حِطَّتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمُ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ
وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, na so saba-ad kiran na manga Panarigan o saba-ad: Ipushogo iran so Mapiya, go Ipushapar Iran so marata: Go Iputhindug Iran so Sambayang, go Puthona-in niran so Zakat, go Phagontan niran so Allah go so Sogo Iyan. Siran man na Ikhalimo siran ndun o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

72. Di niyandi-an o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, sa manga Sorga a Puphamangondas ko Kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran ro-o, go manga Darpa a manga Pipiya si-i ko manga Sorga a Tatap. Go Kasosowat a pho-on ko Allah a lawan ro-o pun: Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a Mala.

73. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapir a go so manga Monapik go Pakatugasingka siran. Na Darpa iran so Naraka Jahannam, a Mikharatarata a Khabolosan.

74. Gi-siran Shapa ko Allah sa da iran Matharo, go Sabunsabunar a Pitharo iran: So Katharo a Kaongkir, go Miyongkir siran ko oriyen o Kiyambayorantang iran (ko Allah); go Piyagungutan niran so (Kambonowa iran ko Nabi a) da iran Maparoli: Na da-a inipa-awing

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكَنٌ طَيِّبَةٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ أَوْبَاءُ لَمْ يَأْتُوا وَمَانَعُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا إِلَيْكَ خَيْرُ أَلْهُمَّ وَإِنْ يَسْتَوُوا

iran non a rowar sa Kiyabugi kiran o Allah go so Sogo Iyan ko Kaka-wasa-an Niyan! Na o Thaobat siran, na mabaloi a Mapiya a bagiyan niran; na o Talikhod siran, na shik-sa-an siran o Allah sa siksa a Malipudus si-i sa Doniya go sa Akhirat: Na da-a bagiyan niran ko Lopa a Panarigan go Tabanga.

75. Na adun a pud kiran a Miya-kindiyandi ko Allah, (sa Pitharo iyan a:) Ibut o bugi kami Niyan ko Kakaya-an Niyan, na Mata-an a Shasaduka kami dun, go Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko manga Bilangatao.

76. Na kagiya a bugan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan, na ini Puligut iran, go Tomiyalikhod siran, a siran na Somasangka siran.

77. Na inakir Iyan siran ko Kapumonapik si-i ko manga poso iran, taman ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran non: Sabap ko Kiyadorata iran ko Allah, ko ini bugai ran non a Pasad, go sabap ko Kiyapamokhag iran.

78. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Puphamagutonga-an niran, go Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so da Mamangipayag?

يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٦﴾

وَمِنْهُمْ مَّنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ
آتَيْنَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ
وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ
يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ
وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمَهُ
الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾

79. Siran na gi-i ran Shodi-in so gi-i Khakapiya-an ko Miyamara-tiyaya, makapantag ko manga Saduka, go so siran a da-a Khato-on niran a rowar ko (maito a) pukhaba-og iran,-na Puphamagurugan niran siran,-na mbadalan o Allah so Kapuphamagurug iran: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

80. Pangunin Ka siran sa Ma-ap, antawa-a Dingka siran Phangunin sa Ma-ap, na o pangunin Ka siran sa Ma-ap sa makapito polo makasoi, na di siran ndun Puma-apan o Allah: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan: Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Songklid.

81. Miyababaya so Mithatalim-bagak sabap ko kinibagak iran ko Talikhodan o Sogo o Allah: Go ini Kagowad iran o ba iran Mipangontaman so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, si-i ko lalan o Allah: Na Pitharo iran: A di kano Pagonot Phurang ko kakhakayao niyan, Tharowangka: A so Apoi ko Naraka Jahannam i taralbi a Mayao. Opama ka siran na Sasabota iran!

82. Na khala siran sa maito: Na sugad siran sa madakul: Balas ko Miyapasad iran (a manga dosa).

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

أَسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ
تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلَفَ
رَسُولَ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي
الْحَرْبِ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا
يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

فَلْيَصْحُقْهُوا لَئِلَّا وَلِيَبْتَئُوا كَثِيرًا جَزَاءً لِّمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na opakakasoya Ka o Allah ko saba-ad kiran, na magodas siran Ruka makapantag ko Kapagonot iran lomiyo (ko Kaphurang), na Tharowangka: A di kano Rakun ndun Makaonot lomiyo sa dayon sa dayon, go di kano Rakun ndun Makaogop Makimbonowai ko Ridowai: Mata-an! A sukano na Miyasowat kano ko Ka-o ontod ko Paganai a Kiya-okitan: Na o ontod kano dun a pud o Mithatalimbagak.

84. Na da-a Shambayangingka kiran a isa bo a Miyatai sa dayon sa dayon, go di Ka Thindug ko Kobor iyan; Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan, go Miyatai siran ko Kasosongklid iran.

85. Na o ba Ka Mabarayati o manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na misabap ro-o a Kasiksa-a Niyan kiran si-i sa Doniya, go Makaliyo so manga Niyawa iran ko Kaoongkir iran.

86. Na igira-a adun a Initoron a Surah (a Miya-aloi ron:) a Paratiyaya-a niyo so Allah go Phurangkano a pud o Sogo Iyan, na Manguni Ruka sa idin so adun a manga Kakawasa-an niyan kiran, go Tharo-on niran: A bagakun Kamingka: Ka-an kami mabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ
فَأَسْتَغْنُواكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا
مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ
رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا
مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾

وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِمْ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَمَا تَوْأَمَهُمْ فَيَسْخَرُونَ ﴿٨٤﴾

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ أَعْمُوا بِاللَّهِ
وَجْهَدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ
أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

87. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Miya-parkat so manga poso iran na siran na di siran Phamakasabot.

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾

88. Ogaid na so Sogo, go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na ini Phurang Iran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran: Na siran man na bagiyan Niran so manga Pipiya: Go Siran man na Siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

لَيْكِنَ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ
جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
وَأَوْلِيَّائِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ
وَأَوْلِيَّائِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾

89. Pithiyagaran siran o Allah sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non: Giyoto man so Da-ag a Mala.

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

90. Na Miyakaoma so Puphama-mitowa a pud ko manga Arab, ka-an siran kaidini (ko Kathalimbagak); na Miyamangontod so siran a Piyamamokhagan niran so Allah go so Sogo Iyan. Na Khasogat dun so siran a Miyamangongkir kiran a siksa a Malipudus.

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ
لَهُمْ وَقَعْدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

91. Da ko manga lolobai, go so Pukhakasakit, go so siran a da-a Khato-on niran a Mapunggasto iran, a dosa, igira Miyangoyao siran a ruk o Allah go so Sogo Iyan: Da ko Miphipiyapiya i lalan (ko dosa): Ka so Allah na Manapi, a Makali-mo-on.

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى
وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ
مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ
وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾

92. Go da-a dosa o siran a igira-a Miyakatalingoma siran Ruka ka-an

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ

Ka siran katanggongi, na Pitharo o Ka: A da-a Khato-on Ko a Khitanggong Akun rukano; na Tomiyalikhod siran, a so manga Mata iran na Puphamanoga sa lo a rata a ginawa sa di ran Kaphakato-on sa Mapunggasto iran.

93. Aya bo a adun a lalan non (o Dosa) na so siran a Puphamanguni siran Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) a siran na manga Kawasa. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Piyarkat o Allah so manga poso iran; na siran na di manga Tata-o.

94. Puphamitowa-an kano iran igira-a Miyakandod kano kiran. Tharowangka: Di kano Puphamitowa: Ka di Ami sukano dun Pharatiyaya-an: Sabunar a Piyanothol Rukami o Allah so manga Totholan rukano: Na Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan so Galubuk iyo: Oriyan niyan na Phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib a go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyen rukano so Pinggolaola niyo.

95. Pushapa siran Rukano sa Ibut ko Allah, igira Miyakambalinan Kano kiran, ka-a Niyo siran Katalikhodi. Na Talikhodi Niyo siran: Mata-an! A siran na Marshik, na Darpa iran so Naraka Jahanam,-a Balas Ko Miyapasad iran (a manga dosa).

لَتَحْمِلَهُمْ قُلُوبٌ لَا أَعْدُو
مَا أَحْمَلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ
تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا
مَا يُنْفِقُونَ ﴿١٣﴾

﴿١٣﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ
يَسْتَدْرُونَكَ وَهُمْ أَغْنَاءُ رِضْوًا
بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

يَعْتَدِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
قُلْ لَا تَعْتَدِرُوا لَنُؤْمِنَ لَكُمْ
قَدْ بَيَّنَّا لِلَّهِ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسِيرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَى
عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

سَيَحْمِلُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ لَتَعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ
إِنَّهُمْ رَجَسٌ وَمَا وَلَّهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٥﴾

96. Pushapa siran Rukano, ka-a Niyo siran Karila-i; na o rila-i Niyo siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Purila-an so Pagtao a manga Songklid.

يَجْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ
تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

97. Adun a manga Arab a Ma-bagur i Kaongkir go Kapanangin, go dait a di ran Katawi ko manga Taman o Initoron o Allah ko Sogo Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

الْأَعْرَابُ أَشَدَّ كُفْرًا وَنِفَاقًا
وَأَجْدَرُ أَنْ لَا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

98. Na adun a pud ko manga Arab a tao a babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a ilang, go nanaya-on niyan Rukano so Kapuphangasasalin o Masa: Si-i kiran So Kapukhasalin o Masa a marata: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
مَغْرَمًا وَيَنْزِعُ بِكُلِّ الدَّوَائِرِ عَلَيْهِمْ
دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

99. Na adun a pud ko manga Arab a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori, go babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a Ipuphamakarani si-i ko Allah go so manga Panguni o Rasul. Ba di Mata-an a Sukaniyan na iphakarani ran (ko Allah): Phakasoludun siran ndun o Allah ko Limo Iyan: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ
قُرْبَةً عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ
أَلَا إِنَّمَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيِّدُ خَلْقِهِمُ اللَّهُ
فِي رَحْمَتِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

100. Na so manga Paganai a Miyanga-o ona ko manga Muhajirin go so manga Ansar, go so siran a Miyamakatondog kiran ko Kaphiyapiya,- na Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran non

وَالسَّيِّئُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ
الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ
بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا

(mambo): Na Pithiyagaran Niyan siran sa manga Sorga a Puphaman-gondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non Sa dayon sa dayon: Giyoto man so Da-ag a Mala.

101. Na adun a pud ko Makali-liyot rukano ko manga Arab a Puphamanangin, go so saba-ad ko tao sa Madinah: Na Miyanamar siran ko Kapumonapik: Dingka siran kawatan: Sukami i Mata-o kiran: Shiksa-an Ami siran ndun sa makadowa: Oriyan niyan na Phoshangun siran ko siksa a Mala.

102. Na adun a manga pud a ini pagikral iran so manga Dosa iran: Piyakasha-og iran so Galubuk a Mapiya go so pud a Marata. Mata-tangkud a so Allah na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

103. Kowa Ka ko manga Tamok iran sa Sadaqah, a Misotingka kiran; go kasabapan sa Kapaka-oshorangka kiran; Na Pangunin Ka siran. Mata-an! A so Panguningka na Kalilintad a bagiyani niran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

104. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Putharima ko Taobat pho-on ko manga Oripun Niyan go Putharima ko manga Sadaqah, go Mata-an! A

الْأَنهَرُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْقَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ
مُتَنَفِّثُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُّوا
عَلَى الْبِقَاعِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرَدُّونَ
إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

وَأَٰخَرُونَ أَعْتَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا
عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ
أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ
وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ
سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ
عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

so Allah na Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on?

105. Na Tharowangka: A Nggalubuk kano: Ka Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya so Galubuk iyo: Na Phakandodun kano dun ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pingolaola niyo.

106. Na adun a manga pud, a Pakidadara kiran o Kokoman o Allah, o siksa-a Niyan siran, antawa-a Pakataobatun Niyan siran: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

107. Na so siran a Mimbalai sa Masjid a Kapaminasa go Kaongkirgo an Maoparik so Miyamaratiyaya- go ipuphagipat ko tao a Romirido ko Allah go so Sogo Iyan gowani. Na Mata-an a gi-i siran Shapa: Da-a antapami a rowar ko Mapiya; na shasaksi-an o Allah a Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

108. Di Ka on Pushambayang sa dayon sa dayon. Mata-an a so Masjid a Pimbalai makapantag ko Kapangongonotan (ko Allah) Ko Paganai a Gawi-i; na aya Patot a Rongka Shambayang. Katatagowan sa manga Mama a Pukhababaya-an niran a Kasoti ran; na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

وَقُلْ أَعْمَلُوا بِمَا أَمَرَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَارِدُونَ إِلَىٰ عَلَيْهِ
النَّبِ وَالشَّهَدَةِ فَيَنْتَكِرُ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

وَأَخْرُوجَ مُرْجُونَ لِمَا لَمْ يَأْمُرِ اللَّهُ
بِهِمْ وَإِنَّمَا تَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا
وَكُفْرًا وَتَفَرِّقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَارْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
مِنْ قَبْلَ وَلِيَحْلِفُنَّ إِن أَرَدْنَا إِلَّا الْحَسَنَ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

لَا نَقُومُ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ أَتَيْسَ عَلَى
التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
فِيهِ رِجَالٌ يُحْشَرُونَ أَنْ يَطَّهَرُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطْهَرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Ino so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan makapantag sa Onot ko Allah go so Kasosowat Iyan aya Mapiya?- antawa-a so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan ko kilid o Thuba-an a Pukhatubar, na Miyalog iyan ko Apoi ko Jahannam. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Darowaka.

110. Di khada so Walai ran a so Pimbalai ran kasangka a madadalum ko manga poso iran, o di Masharoput so manga poso iran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

111. Mata-an! A so Allah na Piyamasa Niyan ko Miyamaratiyaya so manga ginawa iran go so manga Tamok iran; sa Mata-an! A ruk iran so Sorga: Gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na Puphakapatai siran go Pukhapurang siran: Diyandi Iyan naya a di Pundorat, a shisi-i ko Taurat, a go so Injil, go so Qur-an: Na ba-adun a tao a makalawan ko Allah a tomtoman ko diyandi Iyan? Na Pakapi-piya-a niyo a ginawa niyo sabap ko Dagangan niyo a so Piphasa niyo to (ko Allah): Ka giyoto man so Da-ag a Mala.

112. (Siran) So manga Barataobat; a manga Barasimba, a khipanalamat; a manga Barapowasa, a Puphuroroko, a Puphamanodod, a Puphamanogo ko Mapiya, go Pu-

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ
مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أَسَّسَ
بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ
فَأَنهَارُهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿١١١﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِآتٍ لَهُمْ
الْجَنَّةُ يَفْعَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ
حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ
مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِشِرُوا بِبَيْعِكُمُ
الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١١٢﴾

الَّتِي بُوذت الْعِيدُوتُ
الْعِيدُوتُ السَّيِّحُوتُ
الزَّكُوتُ السَّجْدُوتُ

phanapar ko Marata, go Khisisiya-pun niran so manga taman o Allah;- na Puphamanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

113. Da Mapatot ko Nabi go so Miyamaratiyaya, i ba Iran Pangu-nin sa Ma-ap so manga Pananako-to, apiya pun i Katotonganai ran non, ko oriyen o Kiyapayag iyan kiran sa Mata-an! A siran na manga tao ko Naraka Jahim.

114. Na aya bo a Kinipangunin sa Ma-ap o Ibrahim ki Ama Iyan na si-i bo ko diyandi a ini diyandi Iyan non. Na kagiya a Mapayagon a Mata-an! A sukaniyan na Ridowai o Allah, na Tiyaplis Iyan sukaniyan: Mata-an! A so Ibrahim na lalayan Makaphuphagina-o, a Matigur.

115. Na da ko butad o Allah o ba adun a dadagun Niyan a pagtao ko oriyen o Masa a Kiyatorowa Niyan kiran, taman sa di Niyan kiran Mapayag so Phananggila-an niran-Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na katawan Niyan.

116. Mata-an! A so Allah na ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Puphangoyag go Puphangimatai. Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Tabanga.

117. Sabunsabunar a Piyakatao-bat o Allah so Nabi, go so manga

الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ
اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾

مَا كَانُوا لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ
يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا
أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾

وَمَا كَانُوا اسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا
بَيَّنَّ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَأَ مِنْهُ إِنَّ
إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَمَا كَانُوا اللَّهُ يُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ
إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٦﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٧﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ

Muhajirin, go so manga Ansar,- a siran so Miyamangonoton ko oras a Marugun (ko Kiyaphurang sa Tabuk), ko oriyen o Masa a maito bo na Khapaling so manga poso o Salompok kiran; oriyen niyan na Piyakataobat Iyan siran: Mata-an! A Sukaniyan i Mala kiran i Gagao, a Makalimo-on.

118. Go (Piyakataobat Iyan) so tulo katao a siran so Minibagak; taman sa samaoto na Piyakasimpit kiran o Lopa so Kaolad Iyan, go Kiyangutan kiran so manga ginawa iran,- na Tiyangkud iran a da-a Kaphagapasan pho-on ko Allah a inonta Sukaniyan. Oriyan niyan na Niyapiyan Niyen siran, ka-an siran Makataobat: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

119. Hai Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah go tapi kano ko Mimamata-an.

120. Da Mapatot ko tao sa Madinah go so tao a Makaliliyot kiran ko manga Arab, i ba siran thalimbagak ko oriyen o Sogo o Allah, go ba iran Matomo so manga ginawa iran a di so ginawa niyan: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da-a Khisogat kiran a Kawao, go da-a Dokao, go da-a Ongos si-i ko lalan o Allah, go da-a Kaphanadanan niran a Darpa a Ikhararangit o manga Kapir, go da-a Khisogat iran

وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ
مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَرِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّى إِذَا
ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا
أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ
تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
النَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ
وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ
وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَطْأُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ
لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ

ko Ridowai a Ringasa: A ba di Misorat a bagiyan niran sa sabap ro-o a Galubuk a Mapiya; Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas Ko Miphipiyapiya;-

121. Go da-a Mapunggasto iran a Gasto a maito a go Mala-go da-a Khatarapas iran a Balintad, a ba di Misorat (a Balas) a bagiyan niran; ka Imbalas kiran o Allah so Mapiya ko Pinggolaola iran.

122. Na da Mapakai ko Miya-maratiyaya i ba siran liyo langon: Na ino da liyo ko oman i salompok kiran so saba-ad, ka-an niran Pukhasaboti so Agama, go an niran Mipuphamakaiktiyar ko pagtao iran igira Miyakandod siran kiran,-ka-an siran Maka-iktiyar?

123. Hai Miyamaratiyaya! Pakimbonowai kano ko siran a Maka-o obai rukano ko manga Kapi, go Pakiguda-an niyo kiran a adun a Katugas iyo: Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanangngila.

124. Na igira-a adun a Initoron a Surah, na adun a pud kiran a tao a gi-i Tharo: Sa antawa-a rukano i Miyakaoman non na-i sa Paratiyaya? Na so siran a Miyamara-tiyaya,- na Miyakaoman kiran sa Paratiyaya, a siran na Pukhababaya siran.

لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾

وَلَا يُفْقُونَ نَفَقَةَ صَغِيرَةٍ وَلَا
كَبِيرَةٍ وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا
كُتِبَ لَهُمْ لِحَرْبِهِمْ اللَّهُ أَحْسَنُ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾

وَمَا كَانِ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا
كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ
طَائِفَةٌ لِيَنْفَقَهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَفَلَا الَّذِينَ
يَكُونُكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلَيَجِدُوا
فِيكُمْ غُلَظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ
أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا
الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا
وَهُمْ يَسْتَبْسِطُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Na so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun, - na ba kiran ndun Miyakaoman sa Kaongkir ko andang a Kao-ongkir iran, go Miyamatai siran a kapa-pantagan siran a manga Kapor.

126. Ba iran ndi Khailai a Mata-an! A siran na Puthiyoba-an siran ko oman ragon sa Makaisa o di na Makadowa? Oriyan niyan na di siran Puthaobat, go di siran Phakata-dum.

127. Na igira adun a Initoron a Surah, na Tuntungan o saba-ad kiran so saba-ad (sa Tharo-on niyan a:) Ba-adun a Puphakailai rukano a isa bo? Na oriyaniyan na tomalikhod siran: Na Piyakatalikhod o Allah so manga poso iran; sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

128. Sabunsabunar a adun a Miyakaoma rukano a Sogo a pud ko manga ginawa niyo: A awida-akal Iyan so Marugun niyo: Mala rukano i Sambatan: Si-i ko Miyamaratiyaya Mala i Kapudi, a Makalimo-on.

129. Na o Talikhod siran, na Tharowangka: A kasasana-an Ko so Allah: Da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Ron Ako Ron Somiyarig,- ka Sukaniyan. i Khiruk ko Kapa-ar a Mala!.

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ
وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾

أُولَٰئِكَ يَنْتَظِرُونَ أَنَّهُمْ يُقْتَلُونَ فِي كُلِّ
عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٢٦﴾

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ
انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ
أَنْفُسِكُمْ غَزِيْرٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

Surah Yunus-10

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab a pinbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Manosiya a Pakamumusa a Kiyailahami Ami ko Mama a pud kiran?-(Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyar-angka so manga Manosiya, go Pamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a bagiyon niran a Pangkatan a Maporo si-i ko Kadnan niran. Pitharo o da Pamaratiyaya: A Mata-an naya! A tithe a Balik Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyak- anum Alongan, oriyon niyan na mithakna ko Aras, Thatandinganun Niyan so Mambubutad. Da-a Makaphanapa-at inonta ko oriyon o idin Niyan. Giyoto man so Allah a Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan Ino kano di Phanana- dum?

4. Ron kano phakandod, langon. Diyandi o Allah a bunar. Mata-an! A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko Kapuphangadun, oriyon niyan na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّيَّةَ أَيُّ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

أَكَا لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى
رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ
آمَنُوا أَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صَدَقَ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ
الْكُفْرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ
مُبِينٌ

إِنْ رَبُّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ
بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ

khasowin Niyan (Madun), ka Mba-
 lasan Niyan so Miyamaratiyaya go
 Pinggalubuk iran so manga pipiya
 sa kaontol; na so siran a da Pamar-
 atiyaya na adun a bagiyan niran a
 inomun a phulikabo, go siksa a
 malipudus, sabap ko da iran Kapar-
 atiyaya.

5. Sukaniyan so Mimba-al ko
 Alongan a Masindao go so Olan a
 maliwanag, na diniyangka Iyan
 noto ko manga Darpa, kaan
 niyo katokawi so manga bilangan
 o manga ragon go so itongan.
 Da ko Kiya-aduna saya o Allah
 inonta na sabap ko bunar. Gi-i Ni-
 yan shumpadun magosai so manga
 Tanda ko pagtao a khitotomang-
 kud.

6. Mata-an! A adun a Matatago
 ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a
 go so daondao, go so Inadun o
 Allah ko manga Langit a go so
 Lopa, a titho a manga Tanda ko
 pagtao a khipanananggila.

7. Mata-an! A so siran a di iran
 ikhaluk so Kimbaratumowa-an Ru-
 kami, go miyatomo iran so Kaoya-
 goyag ko doniya, go Miyasowat
 siran non, go siran na siran na so
 manga Ayat Ami na pakalilipatan
 niran,

8. Na siran man na darpa iran so
 Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ
 حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ مَّا كَانُوا
 يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً
 وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِّنَعْلَمُوا
 عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَّا خَلَقَ اللَّهُ
 ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
 اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ
 لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَاوَرَضُوا
 بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ
 هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾

أُولَٰئِكَ مَأْوَهُمُ النَّارُ مِمَّا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾

9. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan niran (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran: Puphamangondas ko kababa-an niran so manga law-asaig si-i ko manga Sorga a Pakal-ma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya, na Mininggolalan kiran ndun so talik kiran (ko kabinasa). Na bobotawanan Nami so siran a di ran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na mo-ontod, o di na gomaganat. Na kagiya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan), Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَدْعُهُمْ رَبُّهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾

دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَنَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَءَاخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

﴿١١﴾ وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعْجَلَ اللَّهُمَّ بِالْخَيْرِ لَقَضَى إِلَيْهِمْ أَجَلَهُمْ فَذَرُوا الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنَّةٍ هِيَ أَوْ قَاعِداً أَوْ قَائِماً فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زَيْنٌ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿١٣﴾ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

13. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so miyagapidapid a pagtao ko
miya-ona an niyo gowani a ndaro-
waka siran: a Minitalingoma kiran
o manga Sogo kiran so manga rar-
ayag a karina, na da siran Para-
tiyaya! Lagid aya man a kambalasi
Ami ko pagtao a manga rarata i
ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami
sukano a miyamakasambi ko Lopa
ko oriyen niran, ka Pagilain Nami o
antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an
kiran so manga Ayat Ami, a manga
rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a
di iran ikhaluk so kimbaratumo wa-
an Rukami: A buggai Ka sa Pu-
phangadi-an a salakao si-i, o di na
Sambi-ingka Sukaniyan; Tharo-
wangka (Ya Muhammad): A di Ra-
kun khapatot o ba Ko sambi-i
Sukaniyan pho-on ko pantag ko
ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a
rowar ko Iphagilaham Rakun:
Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun
amai ka Sorangun Ko so Kadnan
Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka
kabaya o Allah, na di Ko rukano
aya Kapangadi-an, go di Niyan ru-
kano aya pakitokawan. Na Sabunar
a miyathai Ako rukano ko Kaoya-
goyag Akun ko da pun aya: Ba da-a
sabot iy o?

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا
ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتَأْتِ
بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي
نَفْسِي إِنْ أَتَيْتُكُمْ إِلَّا مَأْيُوحًا إِلَىٰ رَبِّي
أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ
وَلَا أَدْرَبْتُكُمْ بِهِ ۚ فَقَدْ لَبِثْتُ
فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

17. Na ba-adun a lawan a Dar-
owaka ko tao a inangkob iyan so
Allah sa kabokhag, o di na piya-
kambokhag iyan so manga Ayat
Iyan? Mata-an naya! a di phakasu-
lang sa maliwanag so manga rarata i
ongar.

18. Na Pushimba-an niran a sal-
akao ko Allah, so di kiran phakabi-
nasa go di kiran phakaompiya, go
gi-i ran Tharo-on: A siran naya na
phamakaogop rukami si-i ko Allah.
Tharowangka: Ba-adun a Pha-
notholun niyo ko Allah a di Niyan
katawan, si-i ko manga Langit a go
so Lopa?_ Soti Sukaniyan! Go Ma-
poro a ka-a awat Iyan ko Ipupha-
nakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko man-
ga Manosiya a rowar ko okit a isa,
na da siran pagayonayon. Na o da
so Katharo a miya-ona a pho-on ko
Kadnan Ka, na Miyakokom siran
ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a
da-a Initoron non a Tanda a pho-on
ko Kadnan Niyan? Na Tharowang-
ka: A so Migagaib na aya bo a
phapa-aroon na so Allah. Na nayao
kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud
Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami
so manga Manosiya sa Limo ko
oriyan o morala a minisogat kiran,
na sa maoto na adun a antangan

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ
لَأَيْفُلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ
هَؤُلَاءِ شَفَعَتُوا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ
أَتُنَبِّئُوكَ اللَّهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَنَهُ
وَعَلَىٰ عَمَائِكُمْ كُوفٌ ﴿١٨﴾

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً
فَاخْتَلَفُوا وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ
مَسْتَهْمٍ إِذْ اللَّهُ مُكْرِفٌ إِيَّانَا قُلْ اللَّهُ

niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakalalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangkalansiran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Puphanganiyaya siran ko Lopa sa di ontol! h ai manga Manosiya! So Kapuphanganiyaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo,_ sawiti niyo sa di mathai so Kaoyagoyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholun Nami rukano so Pinggolaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoyagoyag ko doniya na lagid o ig a Piyakatoron Ami sukaniyan a pho-

أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا
كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ
طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَ تَهَاوِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَوُظِنُوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَٰذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٢﴾

فَلَمَّا أَنْجَيْنَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ
عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أُنْزِلَتْهُ مِنَ
السَّمَاءِ فَأَخْطَأَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا

on ko Kawang: Na minisabapon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasan: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kapharoli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na ka-daondao, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Ma-adun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimi-kiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyen so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyan o siran a Miphipiya-piya so mapiya, go adun a ipagoman on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinaan! Siran man i manga tao ko Sorga; siran na ron siran non ndun makakakal!

27. Go adun a bagiyan o siran a Minggalalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko

يَا كُلُّ النَّاسِ أَأَلْأَنْعَمُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ
الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَأُزِينَتَ وَظَلَّتِ
أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِيرُونَ عَلَيْهِمَ أَتَاهَا
أَمْرٌ نَالِيلاً أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا
كَانَ لَمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَفْصِلُ
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَنْفَكُونَ ﴿٢٤﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْخُسَىٰ وَزِيَادَةٌ
وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ
بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِنْ
أَلْيَلٍ مُّظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimoda Mi kiran langon; oriyen niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusunggay-an Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kiran so Piyangumabalan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ وَفَزِيلَنَّا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا

تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾

هُنَالِكَ تَبْلَوْ كُلُ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾

khaolaola? Na Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na giyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyen o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangtud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar, Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kada-kulan kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ
إِلَّا الضَّلَالُ فَإِنِّي تُصَرِّفُونَ ﴿٣٢﴾

كَذَلِكَ حَقَّتْ لِكُمُ رِيبَكَ عَلَى الَّذِينَ
فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوُ الْخَلْقُ ثُمَّ
يُعِيدُهُ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوُ الْخَلْقُ ثُمَّ يُعِيدُهُ
فَأَنِّي تَوَفُّكُونَ ﴿٣٤﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلْ
اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
أَحَقُّ أَمْ يُتَّبَعُ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَن يَهْدِي
فَمَا لَكُمُ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾

وَمَا يَنْبَغُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا طَائِفًا لِّأَن يُغْنَى
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا

maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolao-la-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muhammad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongganoi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun makatalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-ona a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Maparatiyaya-on, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo

يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَّابٌ كَذَّابٌ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبُهُمُ الْظَالِمِينَ ﴿٣٩﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا عَمَلِكُمْ

so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggalubukun!

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga bungul, _ apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Kha-toro-o Ka so manga bota, _ apiya pun siran na di siran phamakanono?

44. Mata-an! A so Allah na di Niyan shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbót ko manga ginawa iran.

45. Na si-i ko Alongan a Kali-modá Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), - o di na tangannun Nami Suka, -na si-i siran Rukami bo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolao-la-an.

بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمِعُ
الْأُصْمَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ
تَهْدِي الْأَعْمَى وَلَوْ كَانُوا
لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ
النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ
النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

وَأَمَّا نُرُيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتُفِقَنَّكَ
فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا
يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbotan.

48. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao, antona-a pun i punggaganan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyan niyan na igira-a miyakatana (so siksa) na Pharatiyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphagalo kalokan niyo?

52. Oriyan niyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolan: Taami niyo so siksa a tatap! Da-a imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ
رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا
يَسْتَجِرُّونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقُدُونُ ﴿٤٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ تَهَارًا
مَاذَا يُسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

أَتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنُكُمْ بِهِ ؕ الْكُنْ وَفَدَّ
كُنْتُمْ بِهِ ؕ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ هَلْ تُجْرَوْنَ إِلَّا لِبِمَا كُنْتُمْ
تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titho a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

وَيَسْتَدِينُكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِلَىٰ
وَرَبِّي إِنَّهُ لَاحِقٌ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasan-dungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ
لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا
الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿٥٤﴾

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaidd na so kadakulan kiran na di iran katawan.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go bolong ko nganin a shisi-i ko manga rarub, go Torowan go Limo ko Miyamaratityaya (a giya Qur-an naya).

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشَفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan, na sabap ro-o na pakapipiya-a iran a ginawa iran: Ka giyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram go Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a phagangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phana-lamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an, go da-a Mapunggalubuk iyo a galubuk, a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi-i niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di giyoto go da-a mala, a ba di mata-tagoto ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamarat iyaya go Miyamananggila; _

64. Bagiyen niran so mapiya Tothol, ko Kaoyagoyag ko doniya

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ إِنَّ اللَّهَ أَذِنَ لَكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ أَنْتُمْ عَلَيْهِمْ

يَتَّقُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

لَهُمُ الْبَشَرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

go so Akhirat: Di khasambiyen so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon: Suka-niyan so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanong-ganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan, ka ba siran ndun di-i pangsar.

67. Sukaniyan so Miyadun ruka-no ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyan! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Tharowa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

الْآخِرَةَ لَا بُدَّ لَكُمْ إِيَّاهُ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

وَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْفِئْرَةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ
إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ آيَاتٍ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارُ مُبْصِرٌ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ
هُوَ الْعَنِيِّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
بِهَٰذَا اتَّقُوا لَكُمُ عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قُلْ إِنَّا الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

70. Matag sagad so Kapuphaginitao iran ko doniya!_ Oriyan niyan, na si-i siran Rukami phakandod. Na oriyen niyan na pakita-aman Nami kiran so siksa a sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

مَتَّعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya Muhammad) so Totholan ko Nuh. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! O ba rukano mipupunud so katatago Akun rukano go so Kapuphakita-dumi Akun (rukano) ko manga Ayat o Allah, na so bo so Allah i Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i Punggolaola-an niyo rakhus o Ipu-phamanakoto niyo, oriyen niyan na di kakundongan rukano so Punggolaola-an niyo; na oriyen niyan na dansalun niyo Rakun, sa di niyo Rakun ndun tha-alika.

﴿٧١﴾ وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
يَقُومُونَ إِنَّ كَانَ كِبَارُكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي
بِأَيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ
وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾

72. Na o talikhod kano, na da-a piyanguni Yakun rukano a sokai: Da-a sokai Akun inonta so shisi-i ko Allah, na ini Sogo Rakun a kabaloi Yakun a pud ko Mimbabay orantang (ko Allah).

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاءَ لَكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنَّ
أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

73. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan, a go so manga pud Iyan ko Kapal, go biyaloi Ami Siran a miyamakasambi (ko Lopa), na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akir-

فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلْقًا وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُذْذِبِينَ ﴿٧٣﴾

an ko Piyamaka-ikhtiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karina, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyabaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a ma-payag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiya-pakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami na phaki-awa-an Ka rukami so kupit a miya-to-on nami ron so manga lokus ami, go a niyo makowa a dow a so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Suka-no Pharatiyaya-an!

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
إِنَّ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَجَاءٍ كُمْ
أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتْنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
ءَابَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ
وَمَا نَحْنُ لَكُمُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingoma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyan ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyan pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

83. Na da-a Miyamarat iyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a sabala ko pagtao (o Pir-aon), makapantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titho a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga Malawani.

84. Na Pitharo o Musa: Hai pagtao Akun! O sukano na Piyarat iyaya niyo so Allah, na sukaniyan bo i sarigi niyo o sukano na Mbayorantang kano.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلقُونَ ﴿٨٠﴾

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يَصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾

وَيُخَوِّذُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾

فَمَاءٌ آمِنٌ لِّمُوسَى إِلَّا ذُرِّيَّةً مِّن قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾

وَقَالَ مُوسَى يَقَوْمِ إِن كُنْتُمْ ءَامِنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangara-siyan o pagtao a manga Darowaka;

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyan: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayangan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamaringtiyaya!

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphaka silai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowa! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَجَنَّا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ
الْكَاذِبِينَ ﴿٨٦﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا
لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ يُونُسَ ۚ وَاجْعَلُوا
يُونُسَ كُمْ قِبْلَةً ۖ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوهُنَّ
سَبِيلَكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ
وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ
يُرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا
فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَان سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangakowala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)! _A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamaminasa! _

92. Na sa alongan nai na shabuntun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na titho a pakalilipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyakapagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyen siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

﴿وَجُوزْنَا بِنَبِيِّ إِسْرَءِيلَ إِلَى الْبَحْرِ فَأَنْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَاَمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَاَمَنْتُ بِهِ يَوْمَ إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ (٩٠)

﴿ءَاَلَكُنَّ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ (٩١)

﴿فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ ءَايَةً وَإِنْ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ عَنْ ءَايَتِنَا الْغَافِلُونَ﴾ (٩٢)

﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبْوَءَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ (٩٣)

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphamangadi ko Kitab a miya-ona an Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko pukhakadowadowa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyatangkud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda, _taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilaya iran ko siksa),- na Miyakanggai ron a gona so Paratiyaya niyan,- a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko doniya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa, _Sa tanan siran langon! Bangka khatugul so manga

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ
الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونُ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتٍ
اللَّهِ فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٦﴾

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿١٧﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا
إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا
كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخُرْزِيِّ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَنَمَتْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٨﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ
كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ

Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishung-gai Niyan so siksa ko siran a da-manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikir-ana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakang-gai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-ona a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khinayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

وَمَا كَانَتْ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِرَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنَّذِيرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْظُرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٢﴾

ثُمَّ نَجَّيْنا رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَٰلِكَ حَقَّاعِلَيْنا نُنَجِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

قُلْ يَتَّبِعُوا النَّاسَ إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّكُم وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٤﴾

105. Go (Pitharo Rakun a:) Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabinasa: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akon.

109. Na Onotingka so Iphagilaham Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وَلِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ
لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِ
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصِرْ حَتَّىٰ يَخُذَكَ
اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

Surah Hud-11

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giya-i na) Kitab a Pimbaibaitan so manga Ayaton, oriyen niyan na Piyagosai a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Kaip:

2. Sa da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Mata-an! A Sakun napho-on Rukaniyan a Puphama-ka-iktiyar rukano go Puphama-nothol sa mapiya:

3. Go Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan; ka Pakasawitun kano Niyan sa Kapa-ginutao a mapiya, taman ko ta-alik a miyapunto, go imbugai Niyan ko oman i adun a milulubi niyan so milulubi niyan! Na o talikhod kano, na Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a mala (a so Alongan a Qiyamah):

4. Si-i ko Allah so khandodan niyo, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

5. Tanodan! Ka Mata-an! A siran na pagu-unusun niran ko manga rarub iran, ka puphaguma-an niran non; Tanodan! Ka so wakto a

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكَدْبُ أَهْكَمَتْ أَيْنُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ
لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾

وَأَن أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُعْطِكُمْ
مَتَاعًا حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٤﴾

أَلَا إِنَّهُمْ يَلْمُزُونَ صُدُورَهُمْ لَيْسَتْ خَفُوفًا مِنْهُ
أَلَّا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا

kishasalikombongun niran ko manga Nditarun niran, na katawan (o Allah) so isosolun niran, go so papayagun niran: Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

6. Na da-a Baraniyawa ko Lopa a ba di Atastanggongan o Allah so pagupuron: Go katawan Niyan so khatarugan niyan go so Kapumbutadan niyan: Tanan matatago ko (Lauh Mahful a) Kitab a mapayag.

7. Go Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum gawi-i a matatago so Aras Iyan ko liyawao o ig- ka Thupungan kano Niyan, o antawa-a rukano i lubi a mapiya i galubuk. Na Ibut o Tharowangka: A Mata-an! A sukano na Pagoyagun kano ko oriyen o Kapatai, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a mapayag!

8. Na Mata-an a o sundodun Nami kiran so siksa taman ko manga wakto a mapupunto, na Putharo-on niran ndun: A antona-a i maka-ururunon? Tanodan, ka so Alongan a kapakatalingoma niyan kiran, na di kiran ndun mikisar, go kalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa)!

9. Go Mata-an a o pakata-ama Mi so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, oriyen niyan na gamitun

يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ إِنَّهُ عَلَيْهِمْ بَدَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿٦﴾

﴿٦﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعُهَا كُلِّ
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيَكْمَ أَحْسَنُ
عَمَلًا وَلَنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ
مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْرَ مُمِينٍ ﴿٧﴾

وَلَنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ
مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْسِبُهُ الْآلِیَوْمَ
يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾

وَلَنْ أَذْقَنَ الْإِنْسَانَ مِمَّا رَحِمَهُ ثُمَّ
نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَكَيْسٌ

Nami ron, na Mata-an naya! A kada-an ndun sa panginam, a ma-kala a Ka-o ongkir iran.

10. Go Mata-an a o pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo ko oriyen o morala a miyakasogaton, na Mata-an a Tharo-on niyan ndun: A miya-da rakun so manga rarata: Mata-an naya! A shonor dun a Mangangan-dag.

11. Inonta so siran a Miphapan-tang, go Pinggalubuk iran so manga pipiya; siran man na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

12. Na masikun a mibagak Ka so saba-ad ko Iphagilham Ruka, go kasabapan Sukaniyan a igagut a Rarub Ka sa gi-i ran Katharowa: Sa ino a da-a Initoronon a Kaka-wasa-an, o di na miyakaoma a pud Iyan a Malaikat? (Pitharo o Allah:) Suka na matag Puphamaka-iktiyar! Na so Allah i somisiyap ko langon taman!

13. Ino iran gi-i Tharowa: I Pim-baba-as aya (o Muhammad); Thar-owangka: Na bugai kano sa sapolo a manga Surah a lagid Iyan a pim-baba-as, go Panongganoi kano (sa Makatabang rukano) sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Alla-h!_O sukano i manga bunar!

14. Na amai ka di Kano iran masumbag, na tangkuda niyo a

كَفُورٌ ﴿١﴾

وَلَيْنَ أَذَقْتُهُ نَعْمَاءً بَعْدَ ضَرَاءٍ
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي
إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٌ ﴿١١﴾

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
كَبِيرٌ ﴿١١﴾

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِيَّاكَ
وَضَاقَ بِهٖ صَدْرُكَ أَن يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ
عَلَيْهِ كُزُّ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفَنَرِيهِ قُلْ فَأَنزِلْ بَعْشَرَ
سُورٍ مِّثْلِهِ مَفْقَرَتٍ وَادْعُوا مَنِ
أَسْطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَإِلَّا تَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا

aya bo a Kinitoron Niyan na si-i ko Kata-o o Allah, go Mata-an naya a da-a Tohan a inonta Sukaniyan! Na ino sukano Mimbayorantang kano (ko Allah)?

15. Sadun sa kabaya iran so kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyanan non, na ithoman Nami kiran sa tarotop so (balas o) manga galubuk iran (sa doniya), a siran na da-a mako-rang kiran non ro-o (sa doniya).

16. Siran man so da-a bagiyan niran sa Akhirat a rowar ko apoi: Na miya-ilang so Pingolaola iran ro-o (sa Akhirat), go miyalaklak so Pingalubuk iran!

17. Ba (niyan lagid) so tao a mithakna ko marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyan, go Putondogun Sukaniyan o saksi a pho-on ko Allah, go si-i ko miyaona an Niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan go Limo? Siran man i Maparatiyaya-on; na sadun sa Mongkir on ko pishagorompong, na so Naraka i khabolosan niyan. Na o ba Ka on katagowi sa anganangan: Mata-an! A Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na ogaidd na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Pharatiyaya!

18. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag? Siran man na

أَنْزَلَ يَعْلَمُ اللَّهُ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٥﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَى يَنْبَعٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ

pagowitun siran ko Kadnan niran,
go Tharo-on o manga saksi: A siran
naya so miyamamokhag makapan-
tag ko Kadnan niran! Tanodan! Ka
so Morka o Allah na ithomparak ko
manga Darowaka!_

19. Siran na puphangalang siran
ko lalan o Allah go phuloloba-an
niran non a kabukhog iyan: Go
siran na o Ongkirun niran so Akhir-
at!

20. Siran man na da iran kapala-
gowi (so siksa) ko Lopa, go da-a
bagiyan niran a salakao ko Allah a
manga Panarigan! Puthakutakupun
kiran so siksa! Da iran gaga-a so
Kapamamaknug, go da siran pan-
gilailai!

21. Siran man so liyogi ran so
manga ginawa iran: Go diyorat sir-
an o Pimbaba-as iran a kabokhag!

22. Matatangkud a Mata-an! A
siran si-i ko Akhirat na siran so
manga logi!

23. Mata-an! A so siran a Miya-
maratiyaya go Pinggalubuk iran so
manga pipiya, go Mishalimbawan
siran ko Kadnan niran,-na siran
mani manga tao ko Sorga,, sa ron
siran non ndun makakakal!

24. Aya ibarat o dowa lompok na
lagid o bota a go bungul, go so
Puphakailai a go Puphakanug. Ba

وَيَقُولُ الْأَشْهَدُهُمْ لَأَئِذٍ
كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۖ أَلاَ لَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى
الْظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانَهُمْ مِن دُونِ اللَّهِ مِنَ
أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمْ الْعَذَابُ مَا كَانُوا
يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا
يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَآخَبُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى
وَالْأَصْبَرِ ۖ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ

magishan a dowaya sa ibarat? Ino kano di Phananadum?

25. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan (sa Pitharo Iyan a:) Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano a mapayag:

26. Sa da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah: Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a masakit.

27. Na Pitharo o manga Nakoda a so siran a da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A da-a kapukhailayami Ruka a rowar sa Manosiya a lagid ami: Go da-a pukhailai ami Ruka a Miyonot Ruka a rowar ko siran a Pukhakalaklak rukami, a mababao i pamikiran: Go da-a pukhailai ami a mibibinta Iyo rukami: Kuna, ka arangan nami Rukano na manga bokhag!

28. Pitharo (o Nuh): Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na thatakna ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoon ko Hada-pan Niyan, na kiyalimungan rukano? Na ba Ami rukano aya mitugul a sukano na ikagogowad iyo aya?

29. Na Hai pagtao Akun! Da-a phangunin Ko rukano saya a tamok: Da-a balas Rakun a rowar ko shishi-i ko Allah: Na di Akun

يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٣٦﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرْنَكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرْنَاكَ آتِبْعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ كَذِبُوا عَلَيْنَا لَأُنْزِلَنَّ بِهِ الرِّأْيَ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَوْمَ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ يَنْبَعٍ مِّن رَّبِّي وَأَنْتُمْ رَحِمَةٌ مِّنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنْزِلْهُمْ كُفُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَرِهُونَ ﴿٣٨﴾

وَيَقُولُوا لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَا آئِنَ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ

boga-on so siran a Miyamara-tiyaya, _Mata-an! A siran na Mi-pumbaratumowa iran so Kadnan Niran, _na ogaid na pukhailai Akun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

30. Na Hai pagtao Akun! Antawa-a i makatabang Rakun ko Allah o bogawa Ko siran? Ba kano di Phananadum?

31. Na di Akun rukano Putharo-on: I shisi-i Rakun so manga Kaka-wasa-an o Allah, go di Akun katawan so Migagaib, go di Akun Putharo-on: I Mata-an! A Sakun na Malaikat. Go di Akun Putharo-on ko siran a di itutumbo o manga mata niyo i ba da dun a imbugai kiran o Allah a mapiya: So Allah i Mata-o ko shisi-i Ko manga ginawa iran: Mata-an! A Sakun na o sowa-a koto, na khapud Ako dun ko manga Darowaka.

32. Pitharo iran: Hai Nuh! Sabunar a piyamawal Ka Mingka, na piyakadakul Ka a Kapuphamawalangka rukami: na talingoman-an Ka rukami so ipuphangangaluk Ka rukami (a siksa), o Suka na pud ko manga Bunar!

33. Pitharo Iyan: A aya bo a phakabugai rukano ron na so Allah o kabaya Iyan: Na di niyo dun kapalagoyan!

ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلْكُوا رَبِّهِمْ وَلِكَيْتَ
أُرْسِلُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٣١﴾

وَيَقَوْمٍ مِّنْ بَصَرِيٍّ مِّنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُمُ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا
أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدِرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ
يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي
أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لِّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٣﴾

قَالُوا يَنْتُحِقُ قَدْ جَدَلْنَا فَاكْثَرَتْ
جِدَلْنَا فَأَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٣٤﴾

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٥﴾

34. Na di rukano phakaompiya so thoma Ko, apiya kabaya Akun a kathoma-i Ko rukano, amai ka so Allah na kabaya Iyan a kadadaga Niyan rukano: Sukaniyan i Kadnan niyo! go Ron kano phakandoda!

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ
لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ
هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

35. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as Iyan naya? Tharowangka: A o pimbaba-as Akun naya, a si-i Rakun phakatana so dosa Ko! na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo imbaradosa!

أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَنَاهُ قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْتُهُ
فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا
تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾

36. Na ini Ilaham ko Nuh: A Mata-an naya! A da dun a Pharatiyaya ko Pagtaongka, a rowar ko tao a andang a Miyamaratiyaya! Na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran;

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ
قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

37. Go Mba-alingka so Kapal, si-i ko kailai Ami a go so Ilaham Ami, go Dingka Rakun Pagangaya so makapantag ko siran a Mindadaro-waka: Mata-an! a siran na paguludun siran.

وَأَصْنَعِ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا وَلَا
تَخْطُبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ
مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

38. Na so Kaphagumba-ali Niyan ko Kapal: Na oman i somagadon ko manga Nakoda ko pagtao Niyan, na pamagurugan niran Sukaniyan. Pitharo Iyan: A apiya Kami niyo puphamagurugi, ka Mata-an! A Sukami na pamagurugan Nami sukano (mambo sa oriyaniyan) a lagid o kapuphamagurugi niyo Rukami!

وَصْنَعِ الْفُلَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ
مَلَأْمِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ
تَسَخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا نَسْخَرُهُمْ مِنْكُمْ
كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Na katokawan niyo bo o antawa-a i katalingoma-an a siksa, a pakarondanun niyan, go kaologan sa siksa a tatap:

فَسَوْفَ نَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾

40. Taman sa kagiya a makaoma so Sogowan Nami, go piyamangumbowatan a ig so Lopa! Na Pitharo Ami: A Purorangka-on, ko oman i (sadinis sa) ngganapa a dowa (Mama go Babai), go so ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo, go (Puroranangka-on) so tao a Miyamaratiyaya. Na da-a Miyaratiyaya a pud Iyan, a rowar ko maito.

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التُّورُ قُنَّانَا أَحْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا أَلْقِيلٌ ﴿٤٠﴾

41. Na Pitharo Iyan: A da kano ron, si-i ko ngaran o Allah, so kapukhutas iyan go so kaputharug iyan! Mata-an! A so Kadnan Ko na titho a Manapi, a Makalimo-on!

﴿٤١﴾ وَقَالَ أَرَأَيْتُمْ فِيهَا إِلَٰهٌ لَّهِ جَعَلَ لَهَا مَرْسَهَا إِنْ رَأَىٰ لُغْفُورٌ رَّحِمٌ

42. Na giyoto naipukhutas iyan siran ko manga bagul a lagid o manga Palao, go tiyawag o Nuh so Wata Iyan, a aya butad iyan na tomiyawarang: Hai Ikaritan Ko! Da ka Rukami, go di kathapi ko manga Kapir!

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنِئْ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾

43. Pitharo (o Wata) Iyan: A si-i ako phagapas ko Palao: Ka Kharun ako niyan ko ig. Pitharo (o Nuh): A da-a khapalihara sa Alongan na-i, ko Sogowan o Allah, inonta so tao a ini Kalimo Iyan! Na kiyalutan siran o bagul, na miyabaloi a pud ko miyanga-a alud.

قَالَ سَأُو۟ىٰ إِلَىٰ جِبَلٍ يَّعِصْمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَّحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

44. Na adun a Mitharo: Sa Hai Lopa! Lamudangka so ig ka, go Hai Kawang! Tarugun ka (so oran)! Na minirat so ig, go Minggolalan so Sogowan, go Miyakadongko (so Kapal) ko Palao a Al-Judi-i, Na adun a Mitharo: Sa kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a da Pamaginontolan!

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَنَسَمَاءَهُ
أَقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُصِّي الْأَمْرَ
وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدَ لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

45. Na Miyanguni so Nuh ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A so Wata Akun a pud ko ta-alok Rakun! Go Mata-an! A so diyandi-i Ka na bunar, go Suka i taralbi a Maontol ko manga Kokoman!

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي
مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ
أَحْكَمُ الْحَكَمِينَ ﴿٤٥﴾

46. Pitharo (o Allah): Hai Nuh! Mata-an! A sukaniyan na kuna a ba pud ko ta-alok Ruka: Mata-an naya! A galubuk a di mapiya; na Dingka Rakun Phanguniya so da-a Kata-ongka-on! Mata-an! A Sakun na Puphanguthoma-an Ko Suka, ka o ba Ka mabaloi a pud ko di manga Tata-o!

قَالَ يَنْحُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ
عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْتَلِنَ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾

47. Pitharo (o Nuh): Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako Ruka, sa ba Ko Ruka Mapanguni so da-a Kata-o Ko ron. Na o di Akongka Napi-i, go di Akongka Ipangalimo, na khabaloi ako a pud ko Miyangalologi!

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ
مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي
وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٤٧﴾

48. Adun a Mitharo: Sa Hai Nuh! Tupad Ka, sa Kalilintad a pho-on Rukami, go madakul a ma-

قِيلَ يَنْحُوحُ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ

piya a si- Ruka go si-i ko manga pagtao a pud Ka: Na adun a manga pagtao a phakisawitan Nami kiran (so doniya), oriyen niyan na khasogat siran a siksa a Malipudus a phoon Rukami.

49. Giyaya na pud ko manga Totholan ko Migagaib, A Iphagilaham Ami Ruka: Na Dingkaya katawan, (Ya Muhammad), Suka, go di katawan o Pagtaongka ko ona-an naya. Na Phantangka: Mata-an! A so khabolosan a Da-ag na bagiyen o Khipanananggila.

50. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Ad, so Pagari ran a Hud, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan, Sukano na ba kano dun di-i pamrak!

51. Hai pagtao Akun! Di Ako rukano saya mangindaki balas; da-a balas Rakun, inonta so shisi-i ko Miyadun Rakun: Ba da-a manga sabot iyo?

52. Go Hai pagtao Akun! Pangu-ni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: ka Pakatoronun Niyan rukano so oran a marugus, go omanan kano Niyan sa Bagur a rakhus o Bagur iyo: Na di kano thalikhod, a mbabaradosa kano!

وَأَمُّ سَنَمِيعَهُمْ ثُمَّ يَمْسُهُمْ مِنَ
عَذَابِ الْيَوْمِ ﴿٤٨﴾

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ
مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ
هَذَا أَفَأَصْبِرُ إِنَّ الْعَقِيبَةَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾

وَالِى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَنْفَعُ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ
غَيْرِهِ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

يَنْفَعُ وَلَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ
أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

وَيَنْفَعُ أَسْتَغْفِرُكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا
إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ
مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ
وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

53. Pitharo iran: Hai Hud! Da-a Minitalingomangka rukami a Karina, na di ami ngganatan so manga Katohanan nami, sa sabap bo ko Katharo o Ka! go di ami Suka Pharatiyaya-an!

54. Da-a isumbag ami a rowar ko kisogatun Ruka o saba-ad ko manga Katohanan nami ko marata. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shasaksi-in Ko so Allah, na shaksi-i niyo a Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphamanako-to niyo.

55. A salakao Rukaniyan! Na palaya kano Rakun tipo, go di niyo Rakun ndun tha-alika.

56. Mata-an! A Sakun na Siyarigan Ko so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo! Da-a Baraniyawa, a ba di Sukaniyan i Phapa-arón. Mata-an! A so Kadnan ko na si-i ko okit a Maka-o ontol.

57. Na o talikhod kano, na Sabunar a Minisampai Akun Rukano so ini Sogo Rakun, a pagowitun rukano; na shambi so Kadnan Ko sa pagtao a salakao rukano, go da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Mata-an! A so Kadnan Ko, na so langowan taman na sisiyapun Niyan.

58. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so

قَالُوا يٰهُودُ مَا جِئْنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا
نَحْنُ بِتَارِكِي آلِ هَارُونَ عَنْ قَوْلِكَ
وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

إِنْ نَقُولُ إِلَّا أَعْرَضْنَا عَنْ آلِ هَارُونَ
بِسُوءٍ قَالِ إِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُ أَنِّي
بَرِيءٌ مِّمَّا تَشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

مِنْ دُونِهِ فَكَيْدُو فِ جَمِيعَاتِهِمْ
لَا تُنْظِرُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا
مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّا
رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ
إِلَيْكُمْ وَيَسْخَلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا
تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنِّي رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَفِيفٌ ﴿٥٧﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَاهُ وَآلَ الدِّينِ

Hud, go so siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami; go siyabut Ami siran pho-on ko siksa a marugun.

59. Giyoto man so pagtao a Ad: Inongkir iran so manga Ayat o Kadnan niran; go siyorang iran so manga Sogo Iyan; go Inonotan niran so Sogowan o oman i mangan-galandada, a somasangka.

60. Na tiyondog siran sangkai a doniya a Morka,- go sa Alongan a Qiyamah. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Ad na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko limo) a bagiyen o Ad, a pagtao o Hud!

61. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sukaniyan i Miyadun rukano pho-on ko Lopa, go Piyakapagingud kano niyan non: Na panguni kano Ron sa Ma-ap, go Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na marani, a Puphanarima (ko Panguni).

62. Pitharo iran: Hai Salih! Sabunar a Miya-adun Ka rukami a Ipu-phangangarapan ko ona-an naya! Inongka rukami shaparun a Kapushimba-ami ko Pushimba-an o manga lokus ami? Na Mata-an! A

ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجِّنَهُمْ مِنْ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾

وَتِلْكَ آدَادُ جَحْدُوا بِأَيَّتِ رَبِّهِمْ
وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ
عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَلَا إِنَّ آدَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بَعْدَ الْعَادِ
قَوْمٌ هُودٍ ﴿٦٠﴾

﴿٦١﴾ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ
يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَأَسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ
مُجِيبٌ ﴿٦٢﴾

قَالُوا لَئِنْ صَلَّحْتَ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ
هَذَا أَنْتَ هَذَا أَنْ تَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
وَإِنَّا لَنَافِي سِكَ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٣﴾

sukami na matatago kami dun ko kashasangka ko Ipundolon Ka rukami, sa mala-a kashangka.

63. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o si-i Ako ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a pho-on rukaniyan? Na antawa-a i Makatabang Rakun ko Allah o soranga Ko Sukaniyan? Na da-a mipthagoman niyo Rakun a rowar ko kalogi.

64. Na Hai pagtao Akun! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo; na botawani niyo ko Kapuphangangan niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka madansal kano o siksa a marani!

65. Na Biyono iran noto, na Pitharo (o Salih): A khariyala kano dun ko Ingud iyo sa tulo gawi-i: Giyaya man na diyandi a kuna a ba kabokhag!

66. Na kagiya a makatalingoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Salih, go so siran a Miyamara-tiyaya a pud Iyan, a mini-sabap ko Limo a pho-on Rukami, go (siyabut Ami siran) ko Kahina-an ko Alongan noto. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

67. Na Miyadansal so siran a da Pamaginontolan a lalis, na kiyapita-

قَالَ يَنْقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى
بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَءَاتَنِي مِنْهُ رَحْمَةً
فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا
تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾

وَيَنْقَوْمُ هَذِهِ نَافَةُ اللَّهِ لَكُمْ
آيَةٌ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ
وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ وَعَذَابٌ غَيْرُ
مَكْدُوبٍ ﴿٦٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَمِنْ خِزْيٍ يَوْمَئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ
الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ

an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

68. Lagid o ba siran ro-o da Ma-adun. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Samood na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyen o pagtao a Samood!

69. Na Sabunsabunar a minioma o manga Sogo Ami (a manga Malaiakat) ko Ibrahim so Tothol a mapiya. Na Mitharo siran: Sa Salaam! Shimbag Iyan, a Salaam! Na da mathai na mini-o ma Niyan a maito a Sapi a iniyao.

70. Na kagiya mailai Niyan a di oto khawa-an o manga Lima Iran, na miyasawang Kiran, go kiya-akinan Kiran sa kaluk. Pitharo Iran: A di Ka khawan: Ka Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao o Lut (ka mbinasa-an Nami siran).

71. Na si Karoma Niyan a tomitindug, na miyakakhala: Na Piyanothol Ami ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq, go si-i ko oriyan o Ishaq, so Yaqoub.

72. Pitharo Iyan: Ah phamumusa Ta! Arati Pumbawata Ako, a Miyalokus Ako, go giya Karoma Ko wai na miyakatowa? Mata-an! A giya-i titho a shai a pakamumusa!

73. Pitharo Iran: A ino Ka pha-

فَأَصْبَحُوا فِي دِيَرِهِمْ جُثَثِينَ ﴿١٧﴾

كَانَ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا إِلَّا إِنَّا نَمُودُ
كَفَرُوا بِهِمْ ثُمَّ الْأَبَدُ الْثَمُودُ ﴿١٨﴾

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ
بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا
لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿١٩﴾

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ
نَكَّرَهُمْ وَأَوَّجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ
لُوطٍ ﴿٢٠﴾

وَأَمْرَانَهُ فَأَيَّمَهُ فَضَحَكَ فَبَشَّرْنَاهَا
بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٢١﴾

قَالَتْ يَوْنٰىلَيَّ ءَالِدٌ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا
بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ
عَجِيبٌ ﴿٢٢﴾

قَالُوا أَنْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ

mumusa ko Sogowan o Allah? So Limo o Allah go so manga Gagao Niyan na si-i Rukano a manga tao ko Walai (o Ibrahim)! Mata-an! A so Allah i Kiyapatotan ko Podi, a Maginawa!

74. Na kagiya a mada ko Ibrahim so pangandam go Miyakaoma-on so Tothol a mapiya, na gi-i Rukami Makindaowa makapantag ko pagtao o Lut.

75. Mata-an! A so Ibrahim na titho a matigur, a lalayon makapuphaga-inao, a mu-undod (ko Allah).

76. Pitharo (o manga Malaikat): Hai Ibrahim! Talikhodingka dun na-i; Mata-an naya! A Sabunar a miyakaoma so Sogowan o Kadnan Ka: Go Mata-an! A siran na adun a Makatatalingoma kiran a siksa a di khindod!

77. Na kagiya a makaoma, so manga Sogo Ami ko Lut, na Miyakandamar sa sabap Kiran, go inigagut Siran a rarub Iyan. Na Miyatharo Iyan: A giya-i na gawi-i a marugun.

78. Na Miyakaoma-on so pagtao Niyan a puphamagarabaya siran non somong, a gowani na aya butad iran na gi-i siran nggolaola sa manga rarata. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Kataya so manga Wata Akun a manga Babai (na Paman-

وَبَرَكْنُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَمِيدٌ مُّجِيدٌ ﴿٧٣﴾

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ
الْبَشَرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ
أَمْرٌ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَنِيبٌ أَلَيْسَ لَهُمْ عَذَابٌ غَيْرُ
مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ
وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ
عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ
كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَتَقَوَّمُ
هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ

garoma kano Kiran): Siran na Soti rukano! Na kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo ndiyamana si-i ko manga Banto Akun! Ba da-a pud rukano a Mama a phakapando?

79. Pitharo iran: A Sabunsabunar a katawan Ka a da-a kabaya ami ko manga Wata a Ka a manga Babai: Go Mata-an! A Suka na katawan Ka dun so kabaya ami!

80. Pitharo Iyan: A o adun a Bagur Akun a khi-ato Akun rukano, o di na adun a kharunda-an Ko a Mabagur a tanto (na runun Ko sukano).

81. Miyatharo (o manga Malai-kat): Hai Lut! Mata-an! A Sukami na manga Sogo o Kadnan Ka! Da dun a khisampai ran Ruka (a kabinasa)! Na pangulumun Ka lomalakao so Ta-alok Ruka, si-i ko sabaad ko kagagawi-i, na da-a ndingil rukano a isa bo: Inonta so Karomangka: Mata-an naya! A khisogaton so khisogat kiran (a siksa). Mata-an! A aya diyandi kiran na so kapipita: Ba di marani so kapi-pita?

82. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na biyaloi Ami so liyawao (o manga Ingud iran) a miyadidalum, go piyakaoranan Nami sa Ator a pho-on ko lipao a miyakomba, a piyakathondotondog, _

رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَالَنَا فِي بَنَائِكُمْ مِنْ حَقٍّ
وَإِنَّكَ لَنَعْلَمُ مَا تُرِيدُ ﴿٧٩﴾

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْءَاوِي إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾

قَالُوا يَلْبُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا
إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ
وَلَا يَلْنِفْتَ مِنْكُمْ أَحَدًا إِلَّا أَمْرًا نَكِيرًا
إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمْ
الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَابًا
مِّنْ سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ ﴿٨٢﴾

83. Toto-osan si-i ko Kadnan
Ka: Na kuna a ba aya mawatan
ko manga Darowaka!

84. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a
Madyan so Pagari ran a Shu'aib:
Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun!
Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a
Tohan niyo a salakao Rukaniyan.
Go di kano phangorang ko kapaga-
sad go so kathimbang: Mata-an! A
Sakun na Pukhailai Akun sukano
ko mapiya (a Kaoyagan), go Mata-
an! A Sakun na ikhaluk Akun su-
kano ko siksa ko Alongan a maka-
tangkal.

85. Na Hai pagtao Akun! Taro-
topa niyo so kapagasad go so
kathimbang sa ka-ontol, go da-a
khoranga niyo ko manga Manosiya
ko nganinganin niran: go di kano
phaminasa ko Lopa a mamakakaid
kano.

86. So liyamba rukano o Allah
na aya rukano mapiya, o sukano na
Miyamaratiyaya kano! Na kuna a
ba Sakun i somisiyap rukano!

87. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Ba
so Sambayang Ka i Somosogo
Ruka sa kagunuki ami ko Pushim-
ba-an o manga lokus ami, o di na so
(kagunuki ami ko) ipukhidiyami ko
manga tamok ami sa sadun sa ka-
baya ami? Mata-an! A Suka na titho
Ka a matigur, a puphamando!

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ
الظَّالِمِينَ بِعِيدٍ ﴿٨٢﴾

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُ شُعَيْبًا قَالَ
يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا أَلْمِ كَيْالَ
وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرِيتُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
مُحِيطٍ ﴿٨٣﴾

وَيَقَوْمِ أَتَوْا أَلْمِ كَيْالَ
وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا
الْأَرْضَ مَقْسِدِينَ ﴿٨٤﴾

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٥﴾

قَالُوا يَشْعَبُ أَصْلَوْنَا لَكَ تَأْمُرُكَ
أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ تَفْعَلَ
فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ
الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٦﴾

88. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na si-i ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa pagupur a Mapiya a pho-on Rukaniyan? Na di Yakun kabaya i ba Ko Manggolaola so ipushapar Akun rukano. Da-a kabaya Akun a rowar ko Kapangompiya sa sadun sa Khagaosan Ko; na da-a gu-us Akun inonta o sabap ko (tabang o) Allah. Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Pagundodan Ko.

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ يَمِينِهِ
مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أُمْلِكُكُمْ إِلَّا مَا أَنْتُمْ كُفَّ
عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا
أَسْطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

89. Na Hai pagtao Akun! O ba kano matonda o di tano kaphagayon ko kisogat rukano o (siksa) lagid o minisogat ko pagtao o Nuh, o di na so pagtao o Hud, o di na so pagtao o Salih; na kuna a ba rukano mawatan so pagtao o Lut!.

وَيَقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ
يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ
أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ
مِّنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾

90. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na Makalimo-on, a Makapudi-in.

وَأَسْتَغْفِرُكَ وَأَرْبِحُكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ
إِنْ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

91. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Madakul a di ami shabotun ko Katharo o Ka! Go Mata-an! A titho a pukhailai ami Suka a malobai rukami! na o da so manga Tonganaingka, na radiyamun nami Suka dun! Go kuna a ba Suka i Paga-adatan rukami!

قَالُوا يَشْعَبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا
رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا
بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾

92. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba so manga Tonganai Akun i lubi a Paga-adatan niyo a di so Allah? Na inibowang iyo (so Sogowan Niyan) ko manga talikhodan niyo, a da dun panukhaida. Mata-an! A so Kadnan Ko na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan!

قَالَ يَنْقَوْمِ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرًا
إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

93. Go Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Sakun na punggalubuk Ako mambo: Katokawan niyo o antawa-a i tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a pakaiton niyan, go antawa-a i tao a sukaniyan i bokhag! Na nayao kano! Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a nomanayao!

وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾

94. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Shu'aib a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami: Na miyadansal so da pama-ginontolan o Lalis, na kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a miya-mangundur, _

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيارِهِمْ جثثًا ﴿٩٤﴾

95. Lagid o ba siran ro-o da Madun! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyon o pagtao a Madyan! Lagid o kiyapakawatan o pagtao a Samood (ko Limo)!

كَانَ لَكُمْ غِنًى فِيهَا الْأَبْعَدُ الْمَدِينِ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾

96. Go Sabunsabunar a Siyogo Amiso Musa, rakhus o manga Tan-da Ami go katantowan a mapayag,

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾

97. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda a pagtao Niyan: Na aya iran Inonotan so Sogowan o Pir-aon, a da ko Sogowan o Pir-aon i ba maka-o ontol.

98. Phagolowanan niyan so pagtao niyan ko Alongan a Qiyamah, na mapakasolud iyan siran ko Naraka: A mikharatarata a kaphakaso-lud o phakasoludunon!

99. Na tiyondog siran sangka-i (a doniya) a morka, a go sa Alongan Qiyamah: Miyakaratarata a pamumugayan ko mbuganon!

100. Giyoto man na pud ko manga Totholan ko manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad): So saba-adon na Makatitindug, go (so saba-adon na) miyatubas.

101. Na da-a Mi siran salimboti: Na ogaid na siyalimbotan niran so manga ginawa iran: Na da-a minilinding kiran o manga Katohanan niran, a so Puphanongganowin niran a salakao ko Allah a maito bo, kagiya a makaoma kiran so Sogowan o Kadnan Ka: Go da-a miniomman niran kiran a rowar ko kabinasa!

102. Na lagid aya so siksa okadunan ka igira-a siniksa Iyan so (tao ko) manga Ingud a giyoto na Mindarowaka: Mata-an! a so siksa Iyan na Malipudus, a tanto.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأِيهِ فَاتَّبَعُوهُ
أَمْرًا فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ
النَّارَ وَيُسْ أَلْوَرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعَنَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يُسْ أَلْوَرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٩﴾

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾

وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ
أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا تَتَابَعَةً ﴿١٠١﴾

وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ
وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾

103. Mata-an! A adun a Mata-tago ro-o man a titho a Tanda ko tao a inikaluk iyan so siksa ko Akhirat: Giyoto man so Alongan a pulimodun non so manga Manosiya: Go giyoto man so Alongan a khamasa-an.

104. Na di Ami oto isundod inonta si-i ko ta-alik a mapupunto.

105. Si-i ko Alongan a kapakatalingoma niyan, na da-a Makatharo a Baraniyawa inonta bo o sabap sa Idin o Allah: Na so saba-ad kiran na marata i okor, go (so saba-ad kiran na) mapiya i okor.

106. Na so puman so siran a manga rarata i okor, na khatago ko Naraka: bagiyan niran ro-o so katagao, go so karangus:

107. Kakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

108. Na so puman so siran a manga pipiya i okor na matago ko Sorga: Makakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Pamumugayan a di Puthaman.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن خَافَ عَذَابَ
الْآخِرَةِ ۚ ذَلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ
وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾

وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾

يَوْمَ يَأْتُ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ
فَمِنْهُمْ سِقَىٰ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا
زَفِيرٌ وَسَهيقٌ ﴿١٠٦﴾

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

﴿١٠٨﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فِي الْجَنَّةِ
خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۚ عَطَاءٌ غَيْرُ
مَجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾

109. Na di Ka pukhadowadowa-i ko Pushimba-an o siran naya. Da ko Kapushimba iran inonta na lagid o Kapushimba o manga lokus iran gowani: Na Mata-an! A Sukami na ithoman Nami kiran ndun so kipan-tag iran (ko siksa) sa di kakorangan.

110. Na Sabunsabunar a ini bu-gai Ami ko Musa so Kitab, na da pagayonayoni so madadalumon: Na o da so Katharo a miyaona a phon ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A matata-go siran ndun ko kashasangka iran non sa mapayag a kashangka.

111. Na Mata-an! A oman i isa kiran na Ibut ka Tharotopun kiran ndun o Kadnan Ka so (balas ko) manga Galubuk iran: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i ran nggolaola-an na Kaip Iyan.

112. Na Ontolangka mana-a so ini Sogo Ruka, go (ontola o) tao a Mithaobat a pud Ka; go di kano Phumalawani: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyen.

113. Na di niyo pagampili so siran a miyamanalimbót, ka masogat kano o apoi; go da-a mambagiyan niyo a salakao ko Allah a manga Panarigan, oriyen niyan na di kano katabangan.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ
مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ
قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَهُمْ نَصِيْبُهُمْ عَذِ
رٌ مُنْقُوصٌ ﴿١٠٩﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِمَّنْ
مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾

وَإِنْ كُلًّا لَّمَّا لُيُوفَيْنَهُمْ رَبُّكَ
أَعْمَلُهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾

فَأَسْتَقِيمْ كَمَا أَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ
وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

وَلَا تَرْكُؤُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمْ
النَّارُ وَمَالُكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أُولِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Na Pamayandugun Ka so Sambayang ko mbala ko kadaondao, go so saba-ad ko gagawi-i: Mata-an! a so manga pipiya na khalalas iyan so manga rarata: Giyanan man na ndao ko Puphamakindao:

115. Go Phantang Ka; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so balas ko miphipiyapiya.

116. Na ino a da-a miyabaloi ko manga pagtao ko miya-ona an niyo, a adun a mibibinta iran a phanapar ko marata si-i ko Lopa a rowar ko maito a miyasabut Ami kiran? Go miyatumbang so siran a da Pamagiontolan ko ini Pangalimo kiran, go miyabaloi siran a manga Baradosa.

117. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so (tao ko) manga Ingud sa Kapanganiyaya, a so tao ron na phipipiyapiya.

118. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi Niyan so manga Manosiya ko okit a isa: (na ogaid) Na di siran khada ko kashosorangso orang iran,

119. Inonta so tao a ini Kalimo o Kadnan Ka: Ka giyoto man i Kiyaaduna Niyan kiran: Na miyatangkud so Katharo o Kadnan Ka: A Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so (da Pamaratiyaya ko) manga Jinn go so manga Manosiya langon.

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةَ يَهُودٍ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

120. Na so langowan noto a Pupan otholun Nami Ruka a pud ko manga Totholan ko manga Sogo, - na pukhisabapon a kapuphakabagura Mi ko Poso o Ka: Na saya shisaya a Kiyapakatalingoma Ruka o bunar, go thoma, go undao ko Khipaparatiyaya.

121. Na Tharowangka ko siran a di Mapaparatiyaya: A nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Mata-an! A Sukami na Punggalubuk Kami (mambo);

122. Go nayao kano! Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

123. Na ruk o Allah so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa, go ron phakandoda so Mapunggolaola sa kalangolangowan niyan: Na Showasowatangka Sukaniyan, go Saringingka Sukaniyan. Na kuna a ba di Mai-inungka o Kadnan Ka so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Yusuf-12

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giya-i so manga Ayat ko Kitab a Puphakapayag (ko ontol a go so ribat).

وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا
نُثِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ
إِنَّا عَمِلُونَ ﴿١٢١﴾

وَأَنْظِرُوا إِنَّا مُنْظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهَا فَعَبْدُهُ وَتَوَكَّلْ
عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّتِلَا ءَايَتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

2. Mata-an! A Sukami na Initor-on Nami Sukaniyan sa Kapangadi a basa Arab, ka-a niyo kasaboti.

3. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so lubi a mapiya a manga Tothol, si-i ko Kini-ilahamun Nami Ruka sang-ka-i a Qur-an: Na Mata-an a miya-baloi Ka ko ona-an naya a pud dun ko di Khipaka-i inungka.

4. Gowani na Pitharo o Yusuf ki Ama Iyan: Hai Ama Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a sapolo a go isa a Bito-on go so Alongan go so Olan: A miya-ilai Akun Siran a Mangangalimbaba-an siran Rakun!

5. Pitharo (o Yaqoub): Hai Wata Ko! Dingka Puphanothola so Taginupun Ka ko manga Pagaringka, ka Pagan tanganan Ka iran sa tipo: Mata-an! a so Shaitan na ridowai o Manosiya a mapayag!

6. Na giyaya i Kaphiliya Ruka o Kadnan Ka, go kipagunda-o Niyan Ruka ko ta-awil o manga Tothol, go katharotopa Niyan ko Limo Iyan Ruka a go so manga Moriyatao o Yaqoublagid o kiyatarotopa Niyan non ko dowa Lokus Ka go-wani: A so Ibrahim go so Ishaq! Mata-an! A so Kadnan Ka na Mata-o, a Maongangun.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾

فَخَنُ نَقْصُ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الْغَفْلِينَ ﴿٣﴾

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

قَالَ يَبْنَئِي لَأَنْقُصُ رُءْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٥﴾

وَكَذَلِكَ يَجْهِيكَ رَبُّكَ وَيَعْلَمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَى أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾

7. Sabunsabunar a adun, a miytago ko (Totholan ko) Yusuf a go so manga Pagari Niyana a manga Tanda a ruk o Puphamangingisha.

8. Gowani na Pitharo iran: A Mata-an! A so Yusuf a go so Pagari Niyana na Pukhababaya-an o Amatano a di sukutano: A sukutano na madakul tano. Mata-an! A si Amatano na titho a miytago ko karibat, a mapayag!

9. (Miyatharo o isa kiran a:) Bonowa niyo so Yusuf o di na bowangun niyo ko Lopa (a mawantan), ka-an rukano mabonayon so gagao i Ama iyo: Go angkano mabaloi ko oriyana niyan a pagtao a Miyamakapiya!

10. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A di niyo mbonowa so Yusuf, na ba niyo dun ologa ko malibotung a landung, ka-an mato-on o saba-ad ko somasagad o sukano na punggolaola-an niyo.

11. Pitharo iran: Hai Ama ami! Inongka rukami di shana-an so Yusuf, a Mata-an! A sukami na titho a phagompiya-an nami?

12. Sogowangka a monot rukami amag ka-an mababaya go an manganggitagita, ka Mata-an! A sukami na sisypun nami dun.

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٌ لِّلسَّالِكِينَ ﴿٧﴾

إِذْ قَالَ الْيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيَّ أَلَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ آبَاءَنَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾

أَقْنُلُوا يُوسُفَ وَأَظْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَيِّكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْنُلُوا يُوسُفَ وَأَقْنُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجَبِّ يَلْبِقُهُ بَعْضُ السَّيَّارِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَصِحُونَ ﴿١١﴾

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾

13. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a mimboboko a kaphakaonota niyo Ron: Go ipukhawan Nakun o ba makan a Sarigala a sukano na di niyo mai-inungka.

14. Pitharo iran: A ibut o makan Sukaniyan a Sarigala a sukami na madakul kami, na Mata-an! A sa maoto na titho kami a manga ilang!

15. Na kagiya a mapakaon ot iran, go miya-opakat siran sa pagologun niran ko malibotung a landung: Na ini Ilaham Ami Ron: A Mata-an a Maphanothol Ka kiran ndun a siyowa iran na-i sa siran na di iran katawan.

16. Na miyakaoma siran ki Ama iran ko kagabigabi, a puphamanugad siran.

17. Pitharo iran: Hai Ama ami! Mata-an! A lomiyalakao kami a gi-i kami magoradorad, na inibagak ami so Yusuf si-i ko manga igagama ami; na Kiyan Sukaniyan a Sarigala, na da Ruka i Bakamingka Paratiyaya-a apiya pun sukami na manga bunar.

18. Na mini-oma iran so Bangkala (o Yusuf) a masasalapot a rogo a kabokhag. Pitharo (o Yaqoub): A kuna, ka pipharasan rukano o mangapso niyo so Miyanggolaola; na Sabar dun a maliwanag: Ka so Al-

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ
وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ
عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ
عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا الْخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي
غَيْبَتِ الْحَبْلِ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَنُنَزِّلَهُمْ
بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءَ وَآبَاؤُهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا بَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْلَعِنَا
فَأْكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءَ وَعَلَى قَيْصِيهِ يَدٌ مِرْكَبٍ قَالِ
بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ
جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

lah i Phanguniyan sa Tabang ko iphuropa niyo.

19. Na miyakaoma a isa ka lalakawan: Na Siyogo iran so puphaka-sagubun niran, na tiyayothon niyan so panabo iyan (ko landung). Pitharo iyan: Hai ontong akun nai-i! Kati-i so Bagowamama! Na piyaguma iran (ka biyaloi ran) a tamok! Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

20. Na Piphasa iran sa arga a korang,- a manga Dirham a miyapagitong: Go miyabaloi siran non a pud ko da-on pamagarga!

21. Na Pitharo o Miyamasaon sa Missir ko Karoma niyan: A phiya-piya-ingka so darpa Iyan: Masikun a makanggai rukuta a gona, o di na kowa-an ta Sukaniyan a Watata. Na giyaya man i kiyapakakhapa-ar Ami ko Yusuf si-i sa Lopa (a Misir), go an Ami Ron Minda-o so Taawil o manga Tothol. Na so Allah na di kharun ko showa-an Niyan; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

22. Na kagiya a Iraot ko kiya-khasad Iyan, na bigan Ami Sukaniyan sa Ongangun go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi Ami ko miphipyapiya.

23. Na piyangabaya-an Sukaniyan o (Zulaikha a) Khiwalai ko

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبْشَرِيْ هَٰذَا عِلْمٌ وَأَسْرُوْهُ بَصْنَعُ اللَّهِ عَلِيْمٌ يَّمْلُوكَ ﴿١٩﴾

وَسَرَّوْهُ بِمَنْبٍ بَخِيْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُوْدَةٍ وَكَأَنُوْا فِيْهِ مِنْ الزَّٰهِدِيْنَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِّصْرَ لَا مَرْأَتِيْ ۚ أَكْرَمِيْ مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَخْذَهُهُ وَلَدًا وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيْبٌ عَلِيٌّ أَمْرُهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ ؕ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٢٢﴾

وَزَادَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ ؕ

babalingan Niyan sa giyadun a ginawa Niyan: Go pinggalalidan niyan so manga pinto, sa Pitharo iyan: Songka si-i ka sadun sa kabaya-a Ka rakun! Pitharo (o Yusuf): A Mulindong Ako ko Allah! Mata-an naya! A so Kadnan ko na phipiyapiya-an Niyan so darpa Akun! Mata-an naya! A di phakasulang sa maliwanag so manga Darowaka!.

24. Na Sabunsabunar a kiyagudian non (so Zulaikha) go kiyagudian Rukaniyan (mambo so Yusuf), opama ka da Niyan mailai so Tanda o Kadnan Niyan (na khitaloga-on): Giyaya (i Pingolaola Mi), ka-an Ami mapakalidas ko marata go so pakasisingai: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami, a Piyaman olabos.

25. Na miyagorad siran ko pinto, na miyarudit iyan so Bangkala (o Yusuf) sa talikhodan: Go mini-phasugawa iran si Karoma niyan si-i ko pinto, Pitharo (o Zulaikha): A da-balas ko tao a phikhadiyatan Niyan so ta-alok ruka sa marata a rowar ko kakalabosowa-on, o di na siksa a malipudus.

26. Pitharo (o Yusuf): A sukaniyan i miyangabaya Rakun sa ginawa Ko. Na adun a mishaksi a saksi a pud ko tonganai niyan, (a Pitharo iran):- o so Bangkala (o Yusuf) na si-i miyaburat sa sangoran, na bu-

وَعَلَقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ
لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ
مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَى
بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ
السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ ﴿٢٤﴾

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ
مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ
قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا
إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

قَالَ هِيَ رَوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ
شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَتْ
قَمِيصُهُ قَدْ مِّنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾

nar (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bokhag!

27. Na o so Bangkala Iyan na si-i miyarudit sa talikhodan, na miya-mokhag (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bunar!

28. Na kagiya mailai (i Karoman niyan) so Bangkala Iyan,- a si-i miyarudit sa talikhodan- na Pitharo iyan: A Mata-an naya! A pud ko antangan niyo a marata! Mata-an! A so antangan niyo (a manga Babai) a marata na mala!

29. Yusuf! Talikhodingka dun na-i; na Panguni ka sa Ma-ap (Zulaikha), makapantag ko Dosangka! Mata-an! A suka na miyabaloi ka a pud ko miyangadodosa!

30. Na Pitharo o manga Babai ko Bandar a Ingud: A so Karoma o Aziz na puphangabaya-an niyan so Mangoda niyan sa giyadun a gina-wa niyan: Sabunar a miya bunsad iyan so poso iyan a kabaya; Mata-an! A Sukami na titho a pukhailai ami sukaniyan ko karibat a mapayag.

31. Na kagiya a manug iyan so anta-anta iran non, na Siyogo an niyan siran go pithiyagaran niyan siran sa Pangunungkun: Na piya-mugan niyan so oman i isa kiran sa gulat: Go Pitharo iyan: (Hai Yusuf!) Liyowingka siran, Na kagiya a

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدِّمَ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدِّمَ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

﴿٣٠﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرْوَدُ فَتَلْهَى عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣١﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَكَاوَةً أَنْتَ كُلُّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سَيَكُنَّ أَوْلَاكِ فَأَخْرَجَ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ

mailai ran Sukaniyan, na miyaluma
siran non, go miyan gakakarad iran
a manga lima iran: Na Miyatharo
iran: Soti so Allah! Kuna a ba ini
Manosiya! Da ko ungkai inonta na
Malaikat a Susula-an!

32. Pitharo (o Zulaikha): Na
giyoto man so piyamaganta ako
niyo ron! Na Sabunsabunar a
piyangabaya-angko Sukaniyan sa
giyadun a ginawa Niyan na minda!
Na Ibut o di Niyan nggolaola-a so
Sogowan ko Ron, na khalaboson
ndun, go khabaloi dun a pud ko
Miyamakaito!

33. Pitharo (o Yusuf): Kadnan
Ko! So kalaboso i pukhababaya-an
Ko a di so ipundolon niran Rakun:
Na o di Akongka pakalidasa ko
antangan niran a marata, na mita-
liyadok Ako kiran go mabaloi Ako
a pud ko di manga Tata-o.

34. Na Tiyarima o Kadnan Ni-
yan na piyakalidas Iyan ko antan-
gan niran a marata: Mata-an! A
Sukaniyan so Puphakanug, a
Mata-o.

35. Oriyan o kiyapayag iyan kir-
an, si-i ko oriyan o kiya-ilaya iran
ko manga Tanda, na (miyatomo o
Azis a) kalaboson niyan ndun ta-
man ko masa (a kada o siyanta).

36. Na adun a miyapud Iyan ko
kalaboso a dowu Mangoda. Pitharo

حَسَّ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ
كَرِيمٌ ﴿٣١﴾

قَالَتْ فَذَلِكُنَ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ
رَوَدُّهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ
يَفْعَلْ مَا أُمِرُهُ لَيُسْجَنَ وَلَيَكُونَا
مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي
إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ
إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾

ثُمَّ عَادَ إِلَيْهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا الْآيَاتِ
لَيُسْجَنُنَّهُ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ

o isa sa dow a oto: A Mata-an! A Pithataginup akun a puthumuk akosa arak. Na Pitharo o pud iyan: A Mata-an! a Sakun na Pithataginup akun a ma-awid ako ko poro o Olo akun sa roti, a pukhun non a Papanok. Panotholangka rukami i Ta-abir iyan: Mata-an! A sukami na pukhailai ami Suka a pud ko Mi-hiphiyapiya.

37. Pitharo (o Yusuf): A da-a phakatalingoma rukano a Pangu-nungkun a pagupur rukano to a dow a ba Akun rukano da Mapanothol so o sayan non ko da niyan rukano pun kapakatalingoma. Giyoto man na pud ko Inindao Rakun o Kadnan Ko. Mata-an! A Sakun na gyanatan Ko so okit o pagtao a di ran Paparatiyaya-an so Allah. go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

38. Na Inonotan Ko so okit o manga lokus Akun,- a so Ibrahim, a go so Ishaq, go so Yaqoub; di Rukami patot o ba Ami rimbangun ko Allah so apiya antona-a: Giyoto man na pud ko Gagao Rukami o Allah go si-i ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat:

39. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! Ba so manga Katohan a mbidabida i tomo, antawa-a so Allah a Isa Isa, a Phakaba-as?

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي
خَبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ
إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا
نَبَأُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا
ذَلِكَ كَمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَتْ
لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾

يَصْصَحِي السَّجْنَءَ أَرْبَابٌ
مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾

40. Da ko Pushimba-an niyo a salakao Rukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukanian,- sukano a go so manga lokus iyo,- da-a Initoron non o Allah a katantowan: Da ko kokoman inonta na ruk o Allah: Ini Sogo Iyan a da-a Pushowasowata niyo a rowar Rukaniyan: Giyaya man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

41. Hai dowa katao a pud Akun ko kalaboso! So isa rukano na kaputhalagadan niyan sa inomun a arak so Kadnan niyan: Na so puman so pud iyan, na khasola, na khun a Papanok so Olo niyan. Miyapasad so khasowa a so phakipitowa iyo to.

42. Na Pitharo Iyan ko miyaguda Iyan a Mata-an! A sukanian i phakasulang kiran sa maliwanag: A aloya Kongka ko Kadnan Ka. Na linipat sukanian o Shaitan ko kaloya niyan non ko Kadnan niyan: Na miyakatarug ko kalaboso sa miyakapira ragon.

43. Na Pitharo o Datu (sa Misir): A Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a pito a manga Sapi a manga kaolit, a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti,- go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango. hai manga Nakoda! Pitowa-a

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ
سَمِيتُمْوهَا أُنثَىٰ وَءَابَاؤُكُمْ
مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ
إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
لِالَّذِينَ أَلْقِيتُمْ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

يَصْبِحِي السَّجَنَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقَى
رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ
فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ
الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا
أذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ
الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي
السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَاتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ
وَسَبْعُ سُنْبُلَاتٍ خُضَرٍ وَأُخَرَ
يَأْسٍ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي رُءْيَايَ
إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

niyo Rakun so Taginupun Ko o sukano na so Taginupun na Kha-ta-abir iyo.

44. Pitharo iran: A shaosha-oganan a manga taginupun, nadi kami Mata-o toma-abir ko manga taginupun (a lagidanan).

45. Na Pitharo o miyakasulang sa maliwanag sa dowo oto, a miyakatadum ko oriyen o miyathai a masa: A sakun na Maphanothol akun rukano so Ta-abir iyan: Na Sogo i niyo (so Yusuf).

46. (Na Pitharo iyan a:) Yusuf! Hai Mumamata-an! Pitowa-angka rukami so makapantag ko pito a manga Sapi a manga kaolit a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti, go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango: Ka-an ako makan-dod ko manga Manosiya, ka-an niran katokawi.

47. Pitharo (o Yusuf): A Pamola kano sa pito ragon a makathondotondog, na sa pukharagon niyo na di niyo purorowa ko andag iyan, inonta so maito a pukhun niyo;

48. Oriyan niyan na phakatalingoma ko kaipos oto a pito (ragon), a manga sikot a khalungan niran so pithiyagar iyo kiran,- inonta so maito ko tataliyongun niyo:

قَالُوا أَضَعَفْتُ أَحْلَمَ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ
الْأَحْلَمِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا
أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ
بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ
عَجَافٍ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ
وَأُخْرَى يَأْتِي سَبْعُ لُغُلٍ أَرْجُمُ إِلَى النَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ
فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا
تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادًا كُنَّ
مَاقِدِّمَتَهُمْ لَهَا إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِتُونَ ﴿٤٨﴾

49. Oriyan niyan na adun a phakalingoma ko kaipos oto a ragon a pagodarunon so manga Manosiya, go makaphanumuk siran non (sa mbarambarang a onga).

50. Na Pitharo o Datu: A Pakasonga niyo Rakun Sukaniyan. Na kagiya a makaomaon so Sogo, na Pitharo Iyan: A kasoi ka ko Kadnan ka, na isha-an ka-on o antona-a i butad o manga Babai a so miyangakakarad iran so manga lima iran? Mata-an! A so Kadnan Ko na so antangan niran a marata na katawan Niyan.

51. Pitharo (o Datu): A antona-a i miyasowa iyo gowani a Pangabaya-an niyo so Yusuf sa so dun so ginawa Niyan? Pitharo iran: Soti so Allah! Da-a katawan nami a karata-an Niyan! Pitharo o Karoma o Azis: A imanto na miyapayag so bunar: Sakun na piyangabaya-an ko Sukaniyan sa giyadun a ginawa niyan na Mata-an! A Skaniyan na pud dun ko manga bunar.

52. (Pitharo o Yusuf a:) Giyaya man na a niyan katokawi a Mata-an! A Sakun na da-a Kun ndonsiya-ni Sukaniyan ko kigagaib iyan, go Mata-an! A so Allah na di Niyan phakagagadun so antangan a marata o mamakadodorata.

53. Na di Yakun khikiyas a ginawa Ko: Mata-an! A so ginawa na

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْرِضُونَ ﴿٤٩﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِنِي بِهَؤُلَاءِ فَلََمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ الْيَسُوفَ الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَوَدْتَن يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْتُ خَشِ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتْ أَمْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْقَنْ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

وَمَا أَتَّبِعُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ

titho a Somosogo ko marata, inonta so ini Kalimo o Kadnan Ko: Mata-an! A so Kadnan Ko na Manapi, a Makalimo-on.

54. Na Pitharo o Datu: A pakasonga niyo Rakun, ka tindosun Ko Sukaniyan si-i ko ginawa Ko. Na kagiya a Mimbityara-i Niyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Suka sa Alongan na-i, si-i ko Hadapan Nami, i Piyakapha-ar a sasana-an!

55. Pitharo Iyan: A baloya Kongka (a sasana-an) ko manga Kakawasa-an ko Lopa (a Missir): Mata-an! A Sakun na masiyapun, a Mata-o.

56. Na giyaya man i kiyapakahapa-ar Ami ko Yusuf ko Lopa (a Missir), Puphagingud on sa sadun sa kabaya Iyan. Ipuphamili Ami so Limo Ami ko tao a kabaya Ami, go di Ami pagilangun so Balas ko Miphipiyapiya.

57. Na Mata-an a so Balas ko Akhirat i mapiya, ko siran a Miya-maratiyaya, go Miyamananggila.

58. Na miyakaoma so manga Pagari o Yusuf: Na somiyolud siran non, na miyakilala Niyan siran, a siran na masasawang siran non.

59. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na Pitharo Iyan: A pakasonga niyo Rakun so

يَا لَسُوءَ إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّيَ إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتَنْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي
فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ
أَمِينٌ ﴿٥٤﴾

قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي
حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ
يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ شَاءَ نُصِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ شَاءَ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَا تَجْرُ الْأَخِرَةَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ
فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ أَتُنُونِي بِأَنْ
لَكُمْ مِنْ أَيْكُمُ الْأَتْرُونَ أَلَيْ أَوْفَى

Pagari niyo ko Ama iyo, ba niyo di khailai a Mata-an! A Sakun na Putharotopun Ko so kapagasad, go Sakun i lubi a mapiya ko Pupha-mamolosan?

60. Na o di niyo Rakun mapaka-song, na di kano Rakun Makapa-moko, go di kano Rakun phagobai.

61. Pitharo iran: A pagomayokun nami Sukaniyan ki Ama Iyan: Go Mata-an! A sukami na nggolao-la-an nami dun.

62. Na Pitharo Iyan ko manga Ngongoda Niyan: A tagowa niyo so manga dagangan niran ko manga potal iran, ka-aniran makilala amai ka makabaling siran ko manga talok kiran, ka-an siran Rukutano makakasoi.

63. Na kagiya a makabaling siran ki Ama iran, na Pitharo iran: Hai Ama ami! Miyarun rukami so kapamoko, na Pakaonotangka rukami so Pagari ami, ka-an kami makapa-moko; go Mata-an! a sukami na siyapun nami dun.

64. Pitharo (i Ama iran): A da ko kisana-an Ko rukano Rukaniyan inonta na lagid o kinisana-an Ko rukano ko Pagari Niyan gowani; na so Allah i Taralbi a mapiya a somisiyap, go Sukaniyan i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٩﴾

فَإِنْ لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرُبُونِ ﴿٦٠﴾

قَالُوا سُبْحُودُ عَنْهُ آبَاءُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾

وَقَالَ لِفَتَيْنِهِ اجْعَلُوا بَضْعَهُمْ فِي رَحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَيْنَا أَهْلُهُمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَيْنَا أَنبَأُوا أَنَا مَنَعْنَا الْكَيْلَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَصْنَعْلَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا آمَنُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾

65. Na kagiya a pamukarun niran so manga barang iran, na miya-to-on niran non so manga dagangan niran a inikasoi kiran. Pitharo iran: Hai Ama ami! Antona-apun i pumbabanogun nami? Kati-i so manga dagangan nami a inikasoi rukami: Go pukhikowa mi sa Pangunungkun so pagtao tano; go siyapun nami so Pagari ami; go makaoshor kami sa isa ka rorana a Onta. Giyo-to man i kapamoko a malbod.

66. Pitharo Iyan: A di Yakun rukano dun phakaonotun taman sa di Ako niyo bugan sa mailot a diyandi, a pho-on ko Allah, sa Mata-an a phakandodun niyo Rakun ndun Sukaniyan, inonta o ba kano katangkali. Na kagiya a ibugai ran non so diyandi iran, na Pitharo Iyan: a so Allah i Tomotonggo ko Katharo Tano!

67. Go Pitharo Iyan: Hai manga Wata Ko! Di kano sholud ko Pinto a satiman: Na solud kano ko manga Pinto a makambubulabulag; na da-a khitabang Akun rukano ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Da ko Kokoman inonta na ruk o Allah: Sukaniyan i Siyarigan Ko: Go Sukaniyan na Sarigi o Puphamanarig.

68. Na kagiya a somulud si ran sa sadun sa Sogowan kiran i Ama iran, na da-a Minitabang Iyan kiran ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Ogaid na so hadiyat a shisi-i sa

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَعَهُمْ وَجَدُوا
بِضْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا
يَبْنَائَنَا مَا نَبَغِيَ هَٰذَا بِضْعُنَا رُدَّتْ
إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا
وَنَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلُ
يَسِيرٍ ﴿٦٥﴾

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ
مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ
بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى
مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ
وَأَدْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي
عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَلْحَمَكُمُ إِلَّا
لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ
مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةٌ فِي نَفْسٍ يَعْقُوبَ

ginawa o Yaqoub, na mininggolalan Niyan oto. Na Mata-an! A Sukaniyan na titho a adun a tanod Iyan ko Ininda-o Ami Ron: Na ogaïd na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

69. Na kagiya a somolud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan si Pagari Niyan; Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sakun si Pagaringka; na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran.

70. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na tiyago Iyan so Phaginoman ko Potal i Pagari Niyan. Oriyan niyan na Miyananawag so Puphananawag; Hai manga Komokoda sa Onta! Mata-an kano! A titho a manga tukhao!

71. Pitharo iran: Sa somiyangor siran kiran: Antona-a i miyada a puphangudugun niyo?

72. Pitharo iran: A Puphangudugun nami a miyada a gantang o Datu; na sa tao a mikasoi niyan noto, na adun a bagiyani niyan a isa ka awid o satiman a Onta; go sakun na ako akun sukaniyan.

73. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Sabunsabunar a kiyatokawan niyo a kuna a ba kami miyakaoma sa ba kami phaminasa ko Lopa, go kuna a ba kami manga tukhao!

قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ
إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا
تَبْتَسِ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ
السَّيْقَاةَ فِي رِجْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ
أَتَتْهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسْرِقُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا وَقَبِلُوا عَلَيْهِم مَّاذَا
تَقْعُدُونَ ﴿٧١﴾

قَالُوا نَفَقْدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلَمَن جَاءَ
بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَّا بِهِ رَعِيبٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا
لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا
سَرِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Pitharo iran: Antona-a i kasala-an o tukhao, o sukano na manga bokhag?

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo iran: Aya kasala-an niyan na sadun sa tao a si-i mato-on ko potal iyan, na sukaniyan ndun i kasala-an niyan. Lagid aya a ipushala Ami ko manga Darowaka!

قَالُوا جَزَاؤُهُ مِنْ وَجْدٍ فِي رَحْلِهِ ۖ فَهُوَ جَزَاؤُهُ ۚ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾

76. Na ini pho-on niyan ko manga potal iran, ko da pun so potal i Pagari Niyan: Oriyan niyan na ini gumao Niyan pho-on ko potal i Pagari Niyan. Giyaya i Piyakipangan tangan Nami ko Yusuf. Di patot o ba Niyan makowa so Pagari Niyan si-i ko Kokoman o Datu o di so kabaya o Allah. Iphoro Ami sa phipira pangkat so tao a kabaya Ami: Na kao-ombawan so oman i adun a Kata-o niyan o lawanon sa Kata-o.

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِمْ ۖ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ ۚ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ ۚ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

77. Pitharo iran: O ba miyama-nukhao, na kagiya a miyamanukhao si Pagari Niyan gowani. Na piyagunus oto o Yusuf si-i sa ginawa Niyan, sa da Niyan kiran noto payaga. Pitharo Iyan: A sukano i marata i butad; na so Allah i lubi a Mata-o ko Iphuropa niyo!

﴿٧٧﴾ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ ۚ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾

78. Pitharo iran: Hai Azis! Mata-an! A adun a Ama Iyan a lokus a miyakatowa, na Kowa-angka so isa rukami a sambu iyan; Mata-an! A sukami na ma-i ilai ami Suka a pud ko Miphipiyapiya.

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ ۚ إِنَّا نَنْزِعُكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Pitharo Iyan: A Mulindong Kami ko Allah o ba adun a makowa Mi a rowar ko tao a miyato-on Nami ron so tamok Ami: Mata-an! A Sukami na sa maoto na titho Kami a Phakasalimbob.

80. Na kagiya a kada-an siran non sa panginam, na sominibai siran a miyagopakat siran. Pitharo o mala kiran: A ba niyo di katawi a Mata-an! A si Ama iyo na Sabunar a Kominowa rukano sa mailot a diyandi a pho-on ko Allah, gowani na mindorat kano makapantag ko Yusuf? Na di akun ndun ngganatan a Inguda-i taman sa di ako pandowan i Ama, o di na Kokomun ako o Allah; ka Sukaniyan i lubi a mapiya ko manga Kokoman.

81. Baling kano ki Ama iyo, na Tharowa niyo: Hai Ama ami! Mata-an! A so Wata-a Ka na miyamanukhao! Na da-a pishaksian nami a rowar ko kiyatokawan nami, na da rukami i ba ami masiyap so miga-gaib!

82. Na Isha-ingka so Phagingud a kiyatagowan rukami, go so manga Komokoda a minitho-ona ami ro-o, ka Mata-an kami a titho a manga bunar.

83. Pitharo Iyan: Kuna, ka pipharasan rukano o manga ginawa niyo so miya-olaola. Na sabar dun a Maliwanag; ka masukun a so Allah

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَن
وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا
لَنَظْلِمُوكَ ﴿٧٩﴾

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا
قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ
أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ
وَمِن قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَن
أَبْرِحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ
اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾

أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا
إِنَّ أَبْنَاكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا
بِمَا عَرَفْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

وَسَأَلَ الْقُرْبَىَّ الَّتِي كُتِفَ بِهَا
وَالْعَمِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا بِهَا وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبِّرْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي

na pakatalingoma-an Niyan siran Rakun langon. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

84. Na tiyalikhodan Niyan siran, sa Pitharo Iyan: Hai kiyaontanan so rata-a ginawa Ko ko Yusuf! Na miyakapoti so dowa mata Niyan pho-on ko boko, na Sukaniyan na ba Niyan ndun marurubun.

85. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Di ka dun khada sa Kapukhataduminka ko Yusuf taman sa mabaloi Ka a pakapapata-in, o di na mitapi Ka ko miyamatai!

86. Pitharo Iyan: A aya bo a puphanonan Ko ko rata a ginawa Ko go so boko Akun na so Allah, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

87. Hai manga Wata Ko! lalakao kano na go niyo panguduga so Yusuf go so Pagari Niyan, na di kano khada-i sa panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A da-a khada-an sa panginam ko Limo o Allah, a rowar ko pagtao a da Pamaratiyaya.

88. Na kagiya a mangadap siran non (sharoman), na Pitharo iran: Hai Azis! Minisogat rukami a go so pagtao ami so morala: Na adun a mini-oma mi a dagangan a garap: Na tarotopi Kamingka sa asad, go shaduka-i Kamingka: Mata-an! A

بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَأْسَفُ عَلَيَّ يُوسُفَ
وَأَبِضْتُ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ
كَبِيمٌ ﴿٨٤﴾

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتُونَ أَتَذْكُرُ يُوسُفَ
حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ
وَأَخِيهِ وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ
لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهَلْنَا الضَّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ
مُرْجَحَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ
عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي

so Allah na mbalasan Niyan so manga barasaduka.

89. Pitharo (o Yusuf): Ino katawan niyo so Pinggolaola, niyo ko Yusuf a go so Pagari Niyan, gowani ko sukano na di kano manga Tata-o?

90. Pitharo iran: Ba Mata-an! A Suka na Suka so Yusuf? Pitharo Iyan: Sakun so Yusuf, go giya-i so Pagari Ko: Sabunar a ini Kalimo Kami o Allah: Mata-an naya! A sadun sa Mananggila go Phantang, na Mata-an! A so Allah na di Niyan pagilangun so balas ko Miphipiya-piya.

91. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Sabunsabunar a piyakalubi Ka rukami o Allah, go Mata-an a miyabaloi kami a titho a manga Baradosa!

92. Pitharo Iyan: Da-a pangunsi niyo sa Alongan na-i: (Panguninta-a) Napiyan kano o Allah, ka Sukanian i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

93. Balingun niyo a Bangkala Akun na-i, na kolobun niyo ko Paras i Ama: Ka-an makatalingoma a Puphakailai. Go pakasonga niyo Rakun so manga ta-alok rukano langon.

الْمُتَّصِدِّقِينَ ﴿٨٨﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يُوْسُفَ
وَإِخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾

قَالُوا أَءِذَا نَاكَ لَأَنْتَ يُوْسُفُ قَالَ
أَنَا يُوْسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا إِنَّهُ مِنْ يَتَقٍ وَيُصْبِرٍ فَإِنَّ
اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

قَالُوا تَأَلَّاهُ لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا
وَإِنْ كُنَّا لَخَطِيئِينَ ﴿٩١﴾

قَالَ لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمْ أَيُّومٍ يُغْفَرُ
اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾

أَذْهَبُوا بِقِمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى
وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأَنْتُمْ
بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾

94. Na kagiya a makaliyo so puphulalalakao, na Pitharo i Ama iran: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a maguguda so Bao o Yusuf: O di Ako niyo Mbaloya a lalong.

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ
إِنِّي لِأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن
تَفْنِدُونِ ﴿٩٤﴾

95. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Mata-an! A Suka na matatago Ka dun ko kiyaribat Ka a andang.

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ
الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

96. Na kagiya a makaoma so Puphanonotholan sa mapiya, na inikolob iyan (so Bangkala) ko Paras (o Yaqoub), na somiyonod ko Kapuphakailai Niyen. Pitharo Iyan: Ba Ko rukano da Tharowa, Mata-an! A Sakun na katawan ko pho-on ko Allah so di niyo katawan?

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ
فَارْتَدَّ بِصِيرٍ أَقَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي
أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

97. Pitharo iran: Hai Ama ami! Panguniyangka a Kama-ap rukami o manga dosa mi, Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Baradosa.

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾

98. Pitharo Iyan: Ipanguni Akun sukano dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

99. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan so dowa Lokus Iyan, go Pitharo Iyan: A solud kano sa Missir ka Omiyog so Allah na somasarig kano.

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَيْهِ
أَبُوهُ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ
اللَّهُ أَمِينٌ ﴿٩٩﴾

100. Na Piyakadarpa Iyan so dowa a Lukus Iyan ko Panggao, go somiyondong siran non sa Ka-

وَرَفَعَ أَبُوهُ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ
سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبْتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ

pangalimbaba-an. Na Pitharo Iyan: Hai Ama! Giya-i so Ta-abir o Taginupun Ko gowani! Sabunar a biyaloi Sukaniyan o Kadnan Ko a bunar! go Sabunar a Phipiyapiyaan Nako Niyan gowani a pakaliyon Nako Niyan kokalaboso, go Piya-kaoma Kano Niyan a pho-on ko pagonayan (sa Palistine), ko oriyen o kiyabinasa-a Rakun o Shaitan a go so manga Pagari Ko. Mata-an! A so Kadnan Ko na mala i Gagao ko kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

101. Kadnan Ko! Sabunar a bigan na Kongka sa Kapa-ar, go Ininda-ongka Rakun so Ta-awil o manga Tothol,- a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! Suka i Panarigan Nakun ko doniya go so Akhirat. Tarima-a Kongka a Mbayorantang Ruka, go pakaraota Kongka ko manga Bilangatao.

102. Giyaya man na pud ko manga Tothol a Migagaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Na di Ka kiran makamamasa gowani a pagopakatan niran so showa-an niran, a siran na Puphagantangan siran.

103. Na da ko kadakulan ko manga Manosiya apiya i kashabnar Ka o ba siran Paratiyaya.

104. Na kuna a ba Ka kiran saya phanguni sa sokai: Da-a antapiyan

مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ
بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ
مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ تَرَجَّ الشَّيْطَانُ
بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا
يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠١﴾

﴿١٠١﴾ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ
وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا
وَالْحَقِّي بِالصَّلَاحِينَ ﴿١٠٢﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَمْكُرُونَ ﴿١٠٣﴾

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ
بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا

a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

105. Na madakul a Tanda a matatago ko manga Langit a go so Lopa a pukhasagadan niran Sukanian, a siran na di iran tatago-on sa ginawa!

106. Go di Pharatiyaya-an o kadakulan kiran so Allah inonta o misasarta-on a Kapuphanakoto iran!

107. Ba siran sasarig sa da-a makatalingoma kiran a khikolob a siksa o Allah,- o di na di kiran makatalingoma so Bangkit a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka?

108. Tharowangka: A giya-i okit Akun: A Ipuphanolon Akun so (Kaparatiyaya-a ko) Allah,- si-i ko marayag a karina,- Sakun a go so tao a Miyonot Rakun. Na Soti so Allah! Go di Ako pud ko manga Pananakoto!

109. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Ami Siran,- a pud ko tao ko manga Ingud. Ba siran da lalakao ko Lopa, ka-an niran mailai o antona-a i miyambutad o kiyabolosan o siran a miya-ona a niran? Na Mata-an a so Ingud a Maori i lubi a mapiya, a ruk o siran a Miyamangngila. Ba da-a manga Sabot iyo?

ذَكَرَ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

وَكَايْنٍ مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا
مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾

أَفَأَمِنُوا أَن تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ
أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى
بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ
اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا
نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Taman, sa kagiya a kada-an sa panginam so manga Sogo go miya-antang Iran a Mata-an! a Siran na Sabunar a Piyakambokhag Siran, na Miyakaoma kiran so Tabang Ami, na siyabut Ami so tao a kabaya Ami. Na di kharun so siksa Ami ko pagtao a manga rarata i ongar.

111. Sabunsabunar a adun a matatago ko manga Totholan kiran a thoma ko manga papantas i akal. (giya Qur-an naya) na kuna a ba Tothol a Puphangumba-alan, na ogaid na initanto ko miya-ona an Niyan, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

Surah Al-Ra'd-13

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab: Na so Initoron Ruka a phoon ko Kadnan Ka na Bunar; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Mapaparatiyaya.

2. So Allah so iniporo Iyan so manga Langit a da-a manga Polaos a khilai niyo Sukaniyan; oriyaniyan na Pithandingan Niyan

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَطَنُوا
أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا
فَنَجَّىٰ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ
الْقَوْمِ الْمَجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

لَقَدْ كَانَتْ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي
الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ
وَلَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرْءَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ

so Kapa-ar; go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan (sa gi-i ron kanggoni-i)! Oman i isa-on na Puphalalagoi si-i ko wakto a mapupunto. Titilikun Niyan so Pukhaolaola, Puphayagun Niyan so manga Tanda, ka-an niyo matangkud so Kimbaratumowa-an ko Kadnan niyo.

3. Go Sukaniyan so Komiyayat ko Lopa, go tiyagowan Niyan noto sa manga Palao, go manga lawasaig: Na so oman i manga Onga na biyaloi Niyan non a ngganapa a dowa: Ipundalong Iyan so Gagawi-i ko Daondao. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamimikir-anun niran!

4. Go adun a matatago ko Lopa a pishalbo a makandada-i da-ir, go manga Pamomolan a manga Anggor, go Purpuran, go manga Qormah a khikariringkit, go di mariringkit: Puphakaigan sa ig a isa; na inilubi Ami so saba-adon ko saba-ad si-i ko Kapukhana-on. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran!

5. Na o ba Ka Phamumusa, na aya Iphamumusa na so Katharo iran: a ino amai ka mbaloi kami a botha, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Siran so Miyamangongkir

وَالْقَمَرُ كُلُّهُ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بَلِقَاءَ
رَبِّكُمْ تُوفَّقُونَ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
أَثْنَيْنِ يَغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مَّتَجَوَّاتٌ وَجَعَلَتْ
مِنْ أَغْصَانِهِ زُرْعًا وَنَجَّيْلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ
صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِصِّلُ
بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا
كُنَّا تُرَابًا أَمْ نَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ أُولَئِكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
الْأَعْمَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ

ko Kadnan niran! Go siran man na so manga sangkali na mitogor ko manga lig iran: Go siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

6. Na Phangunin niran Ruka a kaga-an o marata ko da pun so mapiya: A Sabunar a miya-ipos ko miya-ona an niran, so manga siksa ko lagid iran! Na Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a mala i Mapap ko manga Manosiya si-i ko gi-i ran Kandarowaka, go Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a sangat i kapaniksa.

7. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan! Suka (Ya Muhammad) na matag Puphamaka-iktiyar; na adun a bagiyar o man i pagtao a gi-i nggonana-o.

8. So Allah na katawan Niyan so ipukhaogat o langowan o Babai, go so pukhorangun o manga roranan a Wata go so iphagoman niyan, na so langowan taman na shisi-i ko Allah so diyangka iyan.

9. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag: A mala, a Maporo.

10. Magishan non so pud rukano a tao a ini punanai niyan so Katharo go so tao a ini pakatanog iyan; go so tao a sukaniyan na

أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا يَغِيضُ الْأَرْحَامَ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسْرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخَفٍ

magu-una ko Gagawi-i go so phapayag ko Kadaondao.

11. (So Manosiya) Na adun a puphamagilisa-on (a manga Malai-kat) si-i ko ona-an niyan go si-i ko oriyen niyan: A sisiyapun Niran sukaniyan pho-on sa Sogowan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan pagalinun so butad o pagtao taman sa di iran alinun so butad o manga ginawa iran. Na igira-a adun a piyaka-antap o Allah ko pagtao a marata, na da-a phakarunon, go da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Kaphanarigan.

12. Sukaniyan so puphaki-ilai Niyan rukano so Kilat, sa kaluk na go inam: Go Phagadun ko manga Gabon, a khikapupunudan (sa oran)!

13. Go Puthasbik so Dalundug sa Podi Rukaniyan, go so manga Malai-kat po-on sa kaluk Rukaniyan: Na pumbotawanan Niyan so manga Luthi, ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na siran na gi-i siran makiphapawala makapantag ko Allah, a Sukaniyan i sangat i kanda-danug!

14. Ruk Iyan so Katharo a bu-nar: Na so siran a Puphanongganowin niran a salakao ko Allah na da-a khisumbag iran kiran a maito bo, inonta na lagid o ikakawa iyan so dowa palad a lima niyan ko ig ka-an makasampai ko ngari iyan, na di

بِأَيْدِي سَارِبٍ بِالنَّهَارِ ﴿١١﴾

لَهُ، مُعَقِّبَتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ
يَحْفَظُونَهُ، مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ
مَا يَقُومُ حَتَّىٰ يَغْيُرَ أَمَّا بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَا
أَرَادَ اللَّهُ يَقُومَ سُوءَ أَفْلا مَرَدٍّ لَهُ، وَمَا
لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ مَنِ وَالِ ﴿١١﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ
الْثِقَالَ ﴿١٢﴾

وَيَسِيحُ الرِّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ
فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُحَدِّثُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ
الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

لَهُ، دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَيْهِ
إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَلِّغُهُ وَمَادَعَاهُ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

ron phakasampai sukaniyan: Ka da ko Panguni o da Pamaratiyaya in-onta na matatago sa ilang.

15. Na Pushojiod sa bagiyan o Allah so matatago ko manga Langit a go so Lopa sa onot a go tugul,- go (Pushojiod) so manga Along iran ko manga kapipita go so manga kagabi gabi.

16. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A so Allah. Tharowangka: A ino niyo khowa-a so salakao Rukaniyan a manga Panarigan, a da-a Mipapa-ar iran a ruk o manga ginawa iran a gona a go morala? Tharowangka: Ba magishan so bota a go so puphakailai? Antawa-a ba magishan so manga lilibotung a go so maliwanag? Ba so Piyangumba-alan niran a manga Sakoto o Allah na Miyakapangadun siran sa lagid o Kiyapangadun o Allah, na miyakashasaropa-i kiran so manga Ka-adun? Tharowangka: A so Allah i Miyadun ko langowan taman: Go Sukaniyan so Isa Isa, a Phakaba-as.

17. Piyakatoron Niyan a pho-on ko Langit so ig, na tomiyoga so manga baogan, si-i ko diyangka iyan: Na miyaka-awid so dugan sa borabora a maliliyawao na pudon so Pukhatonag iran ko apoi a singanin sa Parahiyan, o di na Pagigimo, borabora a lagid iyan. Lagid

وَلِلَّهِ سَجْدٌ مِّنَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلُّهُمْ بِالْغَدُوِّ
وَالْأَصَالِ ﴿١٥﴾

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتَخَذْتُمْ مِّن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ
لأنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي
الظُّلُمَتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ
خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَّهُ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهْرُ ﴿١٦﴾

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ
بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ
أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُ النُّعْمِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ
وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً

aya a Kapuphayaga o Allah ko bunar a go so ribat. Na so puman so borabora na pukhailang a mibobowang; na so puman so Phakaompiya ko manga Manosiya na putharug ko Lopa. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko manga ibarat.

18. Bagiyen o siran a tiyarima iran so (Katharo o) Kadnan niran so mapiya. Na siran noto a da iran tarima-a Sukaniyan,- na apiya pun Mata-an! a ruk iran so matatago ko Lopa langon, go babidun pun a lagid iyan, na iya-on niran noto sa ginawa iran (na di kiran matarima). Siran man na bagiyen niran so marata a itongan: Go darpa iran so Naraka Jahannam,- a mikharatara ta a kaduna!

19. Ino so tao a bubunarun niyan a aya bo a Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka na so bunar, ba lagid o tao a sukaniyan na bota? Aya bo a Phakasaboton na so manga Papantas i akal;-

20. Siran na itotoman niran sa tarotop so diyandi o Allah, go di siran pundorat ko pasad;

21. Go siran na gi-i ran pakashompatun so ini Sogo o Allah a kapakashompata-on, go Somasangkop siran ko Kadnan niran, go Ipu-khaluk iran so marata a itongan;

وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَمَا كُنَّا فِي الْأَرْضِ
كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿٧٧﴾

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ
وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ
لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
لَافْتَدَوْا بِهِ ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ
الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَفِيهَا
الْمُهَادُ ﴿٧٨﴾

﴿٧٩﴾ أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ ۚ إِنَّمَا يَنْذَرُ أُولَٰئِكَ الْآلِفِ ﴿٨٠﴾

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ
الْعَيْثَ ﴿٨١﴾

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ ۚ أَنْ يُوصَلَ
وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
الْحِسَابِ ﴿٨٢﴾

22. Go siran na Miphantang siran, sa singanin ko Kasosowat o Kadnan niran; go ini Pamayandug iran so Sambayang; go miyamumugai siran ko inibugai Ami kiran sa masolun go mapayag; go iphagurun niran so mapiya ko marata: Siran man na bagiyen niran so Phakaton-dog a Ingud,-

23. Manga Sorga a tatap: A Phamakasolud siran non, go so tao a Miyaratiyaya a pud ko manga lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Mori ran a tao: Na so manga Malaikat na Puphamanolud kiran ko oman i isa pinto:

24. (Gi-i ran Tharo-on a:) Kali-lintad a si-i Rukano sabap ko Kiya-phantang Iyo! Na Miyakapiyapiya so miyakatondog a Ingud (a bagiyen niyo)!

25. Na siran noto a Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah, ko oriyen o kiyatanto niyan, go Puthupudun niran so ini Sogo o Allah, a kapakashompata-on, go Puphaminasa siran ko Lopa;- Na siran man na ruk iran so morka; go ruk iran so Mikharatarata a Ingud!

26. So Allah na puphakaLOWAGUN niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go phakasimpitun niyan. Na miyababaya siran sabap ko Kaoyagoyag ko doniya: A da

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ
أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى
الدَّارِ ﴿٢٤﴾

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ
وَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرَحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ
إِلَّا لَمْتَعٌ ﴿٢٦﴾

ko Kaoyagoyag ko doniya ko khi-phapantagun Niyan ko Akhirat in-onta na matag sagad a kapipiya ginawa.

27. Na gi- Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan; go Punggonana-on Niyan si-i Rukaniyan so tao a Somiyangoron,-

28. Siran na Miyamaratiyaya, go thatana so manga poso iran sabap ko Tadum ko Allah: Tanodan ka sabap ko Tadum ko Allah a katha-tana o manga poso.

29. So siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na kapakadaya a bagiyan niran, go mapiya a khandodan.

30. Lagid man noto a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) si-i ko pagtao a Sabunar a adun a miyapos ko miya-ona an niran a manga pagtao; ka-an Ka kiran Kapuphangadi-i so ini Ilaham Ami Ruka; ko Kao-ongkira iran ko (Allah a) Masalinggagao! Tharowangka: A Sukaniyan so Kadnan Ko! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Khandodan Ko!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن أَنَابَ ﴿٧﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنَ مَّثَابٍ ﴿٢٩﴾

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لَّتَتَّبِعُوا عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ ﴿٣٠﴾

31. Na opama ka Mata-an! A adun a Puphangadi-an a miyapaka-lalakao sa sabap Rukaniyan so manga Palao, o di na miyabunsad sa sabap Rukaniyan so Lopa, o di na Minimbityara-i sa sabap Rukaniyan so miyamatai, (na Misabap sa Qur-an naya!) Kuna, ka Kapa-ar o Allah so Pukhasowa sa kalangolangowan niyan! Ba di katawi o siran a Miyamaratiyaya a o Kabaya o Allah, na Mata-an a Khatoro Iyan so manga Manosiya langon? Na da-paruphai o siran a da Pamaratiyaya sa kapukhasogat iran a tiyoba, sabap ko Pinggolaola iran, o di na Makadarpa Ka ko marani ko darpa iran, taman sa makatalingoma so diyandi o Allah; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko diyandi.

32. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka: Na Piyakadamai Akun so siran a da Pamaratiyaya, oriyaniyan na siniksa Akun siran: Na antona-a i Miyambutad o siksa Akun (kiran)!

33. Ino so sukaniyan a Tomo-tonggo ko oman i Baraniyawa ko Pinggalubuk iyan (ba lagid o salakao rukaniyan)? Na mimba-al siran sa manga Sakoto o Allah. Tharowangka: A Pamuthowa niyo siran! Ba adun a Maphanothol iyo Rukaniyan a di Niyan katawan ko Lopa, antawa-a ba si-i bo ko kapapayag o Katharo? Kuna! Ka Pipharasan ko

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانَ سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ
أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتُ
بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِ
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا
تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا
مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَامْلَيْتُ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَجَعَلَ اللَّهُ شُرَكَاءَ قُلُوبِهِمْ أَمْ
تَنبِئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ
يُظَاهِرُ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زَيْنٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

siran a da Pamaratiyaya so antangan niran a marata, go piyakasilai siran ko lalan (a ontol). Na sadun sa dadagun o Allah, na da dun a Makanggonana-o ron.

34. Adun a bagiyen niran a siksa-ko Kaoyagoyag ko doniya, na matatangkud a so siksa ko Akhirat na lawanon sa karugun: Na da dun a bagiyen niran a makarun ko (siksa o Allah).

35. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila!- Na Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: So Pangu-nungkun non na tatap a go so along iyan: Giyoto man i darpa o siran a Miyamananggila; na aya darpa o da Pamaratiyaya na so Naraka.

36. Na so siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Pukhababaya-an niran so Initoron Ruka: Na adun a pud ko pishagorompong a tao a o Ongkirun niyan so saba-adon. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a ni Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Allah, go di Ko Pakisakotowan Sukaniyan. Sukaniyan i Ipuhanolon Nakun, go si-i Rukaniyan so Khandodan Nakun.

37. Na lagid man noto a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), a Koko-man a basa Arab. na Ibut o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingo-

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابٌ
الْآخِرَةُ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
وَاقٍ ﴿٣٤﴾

﴿٣٥﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ
وَوُظُلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا
وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أُنْتَبِهُوا لِكِتَابٍ يُفْرَحُونَ
بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ
يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَبَاقٍ ﴿٣٦﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ

ma Ruka o Kata-o, na da dun a Kapanarigan Ka go da-a Makalinding Ruka ko (siksa o) Allah.

38. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo ko miyaona an Ka (Ya Muhammad), go singgayan Nami siran sa manga Karoma go manga Moriyatao: Na da Mapatot ko Sogo o ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda o di sabap sa idin o Allah. Oman i talik na adun a Kitab iyan.

39. Puphonasun o Allah so kabaya Iyan: Go Pakathatakna-an Niyan (so kabaya Iyan), ka si-i Rukaniyan so Tomadung o Kitab.

40. Na o Paki-ila-in Nami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), o di na Tanganun Nami Suka,- na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka): Na si-i Rukami so itongan.

41. Ba iran da mailai a Mata-an! A Sukami na pushangorun Nami so Lopa na pukhorangan Nami so manga kilid iyan? Na so Allah i Pukhokom, da-a phakarun ko Koman Niyan: Go Sukaniyan i maga-an i itongan.

42. Na Sabunar a miyagantangan sa marata so siran a miyaona an niran; na Kapa-ar o Allah so antangan sa kalangolangowan niyan. Ka-

وَلَا وَاَقِ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ

كِتَابٌ ﴿٣٨﴾

يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتُوفِينَاكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

tawan Niyan so pukhasokat o oman i Baraniyawa: Na khatokawan ndun o da Pamaratiyaya o antawa-a i Khibagiyan ko phakatondog a Ingud.

43. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A kuna a ba Ka Siyogo. Tharowangka (Ya Muhammad): A Kiyasana-an ndun so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano, go so tao a adun a Kata-o niyan ko Kitab.

Surah Ibrahim-14

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giyangkai a Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka mapaka-awa so manga Manosiya pho-on ko manga lilibotong sa mawit ko Maliwanag-sabap sa idin o Kadnan niran-si-i ko okit o Allah a Mabagur a Puphodin!-

2. A so Allah, a so ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa! Na so kabinasa na bagiyan o da Pamaratiyaya a pud ko siksa a sangat!-

3. Siran na matotomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so

وَسِعَالُ الْكَفْرِ لَمَنْ عَقِيَ الدَّارِ ﴿٤٤﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ
الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكَتَبْ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ
النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ
رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ
الْحَمِيدِ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ
عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

Akhirat, go Puphangalang siran ko lalan o Allah go puphuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Na siran man i matatago ko kadadag a mawatan.

4. Na da-a Siyogo Ami a Sogo a ba di si-i ko basa o pagtao Niyan, ka-an Niyan kiran mapayag (so Sogowan). Na ndadagun o Allah so tao a kabaya Iyan, go punggonana-o Niyan so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan i Mabagur, a Maongan-gun.

5. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, (sa Pitharo Ami): A paka-awa Angka so Pagtaongka pho-on ko manga Lilibotung sa mawit ko Maliwanag, go Pakitadumingka kiran so manga Limo o Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang,- a Mananalamat.

6. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko sabutun kano Niyan ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, go Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama, na phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ
قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلَّ اللَّهُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِيَ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا
أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ
يَا أَيُّهَا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَلَكُمْ
مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ وَيَدْعُوتُ أَبْنَاءَكُمْ
وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ
وَفِي ذَلِكَ لَكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ ﴿٥﴾

7. Na gowani na Piyakalangkap o Kadnan niyo: A Mata-an a o Panalamat kano, na pagomanan Ko rukano dun (so Limo Akun); go Mata-an a o Ongkir kano, na Mata-an! A so siksa Akun na tanto a marugun.

8. Na Pitharo o Musa: A o Ongkir kano sukano a go so tao a matatago ko Lopa langon,- na Mata-an! A so Allah na da dun a Mapukhuno Niyan, a Khiruk ko Podi.

9. Ba rukano da Makatalingoma so Totholan ko siran a Miya-ona an niyo?- So pagtao Nuh, go so Ad, go so Samood, go so siran a miya-orijan niran? Da-a Mata-o kiran a inonta so Allah. Miyakaoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a Karina; na piyangu-khub iran so manga lima iran, si-i ko manga ngari iran (sa otug), go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Inongkir ami so ini Sogo Rukano to, go Mata-an!! A sukami na titho a shasangka kami ko Ipundolon Niyo rukami oto sa mapayag a kashangka.

10. Pitharo o manga Sogo kiran: A ba adun a sangka ko makapantag ko Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Puthawagun kano Niyan, ka-an Niyan rukano mapakada so manga dosa niyo, go pakalalanatun kano Niyan taman

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ
لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌ حَمِيدٌ ﴿٨﴾

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُوءُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ
فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾

﴿١٠﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ
لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ
وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

ko ta-alik a mapupunto! Pitharo iran: A kuna a ba Kano di Mano-siya a lagid ami! Khabaya-an Niyo a ka-alangan kami Niyo ko Pushimba-an o manga lokus ami: Na witi kami niyo sa katantowan, a mapayag.

11. Pitharo kiran o manga Sogo kiran: A kuna a ba Kami di Mano-siya a lagid iyo, na ogaïd na so Allah na Pumbugan Niyan sa Limo so tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na di Rukami patot o ba adun a mawit Ami rukano a katantowan inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na andamanaya idi Ami Kasarigi ko Allah? A Sabunar a Tiyoro Kami Niyan ko manga lalan Nami; na Mata-an a Puphantang Kami dun ko Kiyapamakasaki niyo Rukami. Na so bo so Allah i Sarigi o Khisasarig.

13. Na Pitharo o siran a da Pamaratiyaya ko manga Sogo kiran: Mata-an a paka-awa-an nami Sukanodun ko Lopa ami, o di na Mata-an a makakasoi Kano dun ko okit Tano. Na Ini-ilaham Kiran o Kadnan Niran: A mbina-sa-an Nami dun so manga Darowaka!

14. Go Pakaphagingudun Nami sukano dun ko Lopa ko oriyanniran. Giyoto man na ruk o tao a

مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كُنَّا يَعْبُدُ
ءَابَاءَؤُنَا قَاتِلُوا إِسْطٰطِينَ مُبِينٍ ﴿١٠﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كُنَّا لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِإِسْطٰطِينَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ
هَدَيْتَنَا سُبُلَنَا وَلَنْصْبِرَ عَلَىٰ مَا
ءَاذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّسُلُ هُمْ
لِنُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ
رَبُّهُمْ أَنَّهُ لَئِنْ كُنَّا الظَّٰلِمِينَ ﴿١٣﴾

وَلَسْكَنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ

inikaluk iyan so kapakatindug iyan
ko Hadapan Ko,- go inikaluk iyan
so siksa Akun.

15. Na Miyanguni Siran sa ta-
bang (ko Allah), na miyalogi so
oman i takabor a somosorang (ko
bunar).

16. Si-i ko khabolosan niyan so
Naraka Jahannam, go phakaino-
mun ko ig a dana:

17. Phulikuganon, go marugun a
kaphulinowaniyan non Go Pupha-
katalingoma-on so kapatai pho-on
ko oman i darpa, a di bo phatai
sukaniyan: Go si-i ko khabolosan
niyan so siksa a mitataralo.

18. Aya ibarat o siran a da Pa-
maratiyaya ko Kadnan niran na so
manga Amal iran na lagid o ombi, a
inibayog sukaniyan o ndo ko Alon-
gan kapananagompot iyan: Da-a
khasakum iran ko Pinggalubuk iran
a maito bo: Giyoto man na sukani-
yan i kadadag a miyakawatawatan.

19. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah i Miyadun ko manga
Langit a go so Lopa si-i ko bunar?
O kabaya Iyan, na khailang kano
Niyan, go phakasambi sa Ka-adun
a bago,

20. Na kuna a ba oto marugun
ko Allah.

وَعِيدِ ١٤

وَأَسْتَفْتَحُوا وَحَابَ كُلِّ جَبَّارٍ

عَنِيدِ ١٥

مَنْ وَرَّاهُ جَهَنَّمَ وَيُسْقَى مِنْ مَّاءٍ

صَدِيدِ ١٦

يَجْرَعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِغُهُ

وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ

وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَّاهٍ

عَذَابٍ عَلِيطٍ ١٧

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

أَعْمَلُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي

يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا

عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ

الْبَعِيدُ ١٨

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ

وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ١٩

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ٢٠

21. Na mabayar siran ko Allah langon: Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Puphangongonotan rukano; na una sukano khalinding kami niyo ko siksa o Allah sa maito bo? Tharo-on niran: A o Tiyoro kami o Allah, na Miyatoro ami sukano dun: Magishan rukutano o ino mi-khaminan tano, antawa-a ba tano dun Miphantang: Ka da bo a Kaphagapasan tano.

22. Na Tharo-on o Shaitan amai ka mapasad so Kokoman: A Mata-an! a so Allah na inidiyandi Iyan rukano so diyandi a bunar: Na inidiyandi akun rukano (so ribat), na diyorat akun sukano. Na da-a miyabaloi a kapa-ar akun rukano ogaid na giyogo akun sukano, na Inonotan nako niyo: Na di ako niyo Phanunditi, na aya Panunditi niyo na so manga ginawa niyo. Diyakun sukano khatabangan, go di ako niyo khatabangan. Mata-an! A sakun na Inongkir akun so Kinisakoto niyo rakun (ko Allah) gowani. Mata-an! A so manga Darowaka na adun a bagiyen niran a siksa a malipudus.

23. Na pakasoludun so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga a Puphamangondas ko kaba-ba-an Niyan so manga lawasaig-makakakal siran ro-o sabap ko idin

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهَ لَهَدَيْتَكُمْ سُوءًا عَلَيْنَا أَجْرًا غَنًا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ ﴿٦١﴾

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لِمَ أَفِضَى الْأَمْرَ إِلَى اللَّهِ وَعَدَّكُمْ وَعَدَّ الْحَقُّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَا أَنْفُسُكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُمْ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يُحَيِّيهِمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿٦٣﴾

o Kadnan niran. Aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam!

24. Bangka di katawi o andama-naya i Kiyamba-al o Allah sa ibarat?- Katharo a mapiya lagid o kayo a mapiya, a so itado niyan na thata-kna, na so sapak iyan na shisi-i ko kawang,-

25. Pukhibugai niyan so Onga Niyan ko oman i masa, sabap sa Sogowan o Kadnan Niyan. Na Phagumba-alan o Allah so manga ibar-at ko manga Manosiya, ka-an siran Puphakanod.

26. Na aya ibarat o Katharo a marata na lagid o kayo a marata: A miya-andot ko liyawao o Lopa: A da-a thatakna-an niyan.

27. Pakathatakna-an o Allah ko siran a Miyamaratiyaya so Katharo atthatana (so Laa-ilaaha illallaah), si-i ko Kaoyagoyag ko doniya go si-i ko Akhirat; go ndadagun o Allah so manga Darowaka: Na Punggolao-la-an o Allah so kabaya Iyan.

28. Bangka da katokawi so siran a pishambi-iran so Limo o Allah sa kada-a Tadum. Na Piyakapagingud iran so pagtao wiran ko Ingud a binasa;

29. A so Naraka Jahannam? a phakasolud siran non,- na miyakar-atarata a Phagingudan!

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَا ذُنْ رَّبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كَفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَنَسُوا الْقَرَارَ ﴿٢٩﴾

30. Na miyangumba-al siran sa manga Sakoto o Allah, ka-an niran Madadag (so manga Manosiya) pho-on ko lalan o Allah! Tharowangka: A shonor kano dun! Ka Mata-an! A aya khabolosan niyo na so Naraka!

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَدَادًا لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ
إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

31. Tharowangka ko manga Oripun Ko a Miyamaratiyaya: A Puthindugun niran so Sambayang, go puphamumugai siran ko ini bugai Ami Kiran, sa masolun a go mapayag, ko da pun kapakatalingoma o Alongan a da-a kaphapasa-i ron go da-a kambobolay oka-on (a phakabugai a gona).

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَئِيعَ فِيهِ
وَلَا خَلْلٌ ﴿٣١﴾

32. So Allah so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na mini-sabap on a kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; go inipagadil Iyan rukano so manga Kapal, ka-adun puphamakakutas ko Kalodan sabap ko Sogowan Niyan; go inipagadil Iyan rukano so manga lawasaig (ka-an niyo gi-i kanggonai-i):

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ
لَكُمْ الْفُلُوكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾

33. Go inipagadil Iyan rukano so Alongan a go so Olan, a tatap a dow a oto ko okit iran; go inipagadil Iyan rukano so gagawi-i a go so daondao (ka-an niyo gi-i kanggonai-i);

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

34. Go bigan kano Niyan ko oman i Piyanguni niyo Rukaniyan. Na o pagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong. Mata-an! A so Manosiya (a da Paratiyaya) na titho a Darowaka, a da-a Tadum iyan.

35. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Baloyangka a ungkai a Ingud (a Makkah) a Panarigan: Go pakawatana Kongka a go so manga Moriyatao Akun ko Kapakasimba Mi ko manga Barahala.

36. Kadnan Ko! Mata-an! A siran na Miyakadadag siran sa mada-kul ko manga Manosiya; na sa dun sa Monot Rakun na Mata-an! A sukaniyan na pud Akun, na sa dun sa somorang Rakun,- na Mata-an! a Suka i Manapi, a Makalimo-on.

37. Kadnan Nami! Mata-an! A Sakun na Piyakapagingud Akun so saba-ad ko manga Moriyatao Akun ko Balintad (sa Makkah) a di Kapumbasokan, a marani ko Walaingka a Pagadatan; Kadnan Nami! Ka-a Niran Mipamayandug so Sambayang: Na Baloyangka so manga poso o saba-ad ko manga Manosiya a magawi kiran, go Riskhi Ingka siran ko manga Onga: ka-an siran Makapanalamat.

38. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na katawan Ka so isosolun

وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَآسَاءٍ ثَمُوءٌ
وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ
كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا
الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ
أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

رَبِّ إِنِّي أَخْلَلْتُ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
فَمَنْ يَتَّبِعْنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي
فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ
ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا
لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْعَدَةً مِنَ
النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ
الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا تُخْفِي وَمَا تُعْلِنُ

Nami go so ipapayag Ami: Na da-a makaphagma ko Allah a maito bo si-i ko Lopa, go da-a (Makaphagma-on) si-i ko Langit.

39. So Podi na ruk o Allah, a so inibugai Niyan Rakun si-i ko kiya-lokus Akun so Ismail go so Ishaq: Mata-an! A so Kadnan Ko i tithe a Puphakanug ko Panguni!

40. Kadnan Ko! Baloya Kongka a Puphamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko manga Moriyatao Akun, Kadnan Nami! Go Tarima-angka so Panguni Akun.

41. Kadnan Nami! Napi-i Yakongka, go so mbala a Lokus Akun, go so Miyamaratiyaya, ko Alongan a kapakatindug o itongan!

42. Na Dingka dun Tharima-a i ba di mai-inungka o Allah so gi-inggolaola-an o manga Darowaka. Aya bo a kapakalalanata Niyan kiran na taman mbo. ko Alongan a Khasambolayangon so manga kailai,-

43. Gi-i siran makanggaga-an a milalangag iran a manga Olo iran, a di siran Phakapuruk, go so manga poso iran na makakawang (sabap sa kaluk)!

44. Na Paki-iktiyaringka ko manga Manosiya so Alongan a kapakatalingoma kiran o siksa: Na

وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٨﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ
إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٢٩﴾

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٣٠﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٣١﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا عَمَّا
يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ
لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٣٢﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ
إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٣٣﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ

Tharo-on o siran a da Pamaginon-
tolan: Kadnan Nami! Pakalanata
Kamingka sa taman bo ko ta-alik
a di mathai: Ka tarima-an Nami so
Sogowan Ka, go Pagonotan nami
so manga Sogo! (na isumbag kiran:)
Ba kano da Shapa gowani sa da dun
a kakhada iyo?

45. Na Miyakapagingud kano ko
Piyamagingudan o siran a siyalim-
botan niran a manga ginawa iran;
go miyapayag rukano so inikidiya
Mi kiran; go inumba-alan Nami
rukano so manga ibarat!

46. Na Sabunar a piyagantangan
niran so antangan niran a marata,
na si-i ko Allah so (balas o) antan-
gan niran, go da mapatot ko antan-
gan niran o ba-on misabap a
kailang o manga Palao!

47. Na Dingka dun Tharima-a so
Allah a ba ndorat ko diyandi Iyan
ko manga Sogo Iyan: Mata-an! A so
Allah na Mabagur,- a phapa-ar ko
kandadanug.

48. Si-i ko Alongan a kasambi-
yan so Lopa sa salakao a Lopa, go
(kasambiyan) so manga Langit, go
mabayar siran ko Hadapan o Allah,
a Isa Isa, a Phakaba-as;

49. Na Mailangka so manga
Baradosa sa Alongan noto a piya-
kaphapatonga ko manga patong;-

أَجَلٍ قَرِيبٍ يُحِبُّ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعُ
الرُّسُلَ أُولَئِكَ تُكُونُوا أَفْسَمُكُمْ
مِّن قَبْلُ مَا لَكُمْ مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾

وَسَكَنْتُمْ فِي مَسْكِينَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ
كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ
الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ
مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
لَيَرْوِلَّ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلَفًا وَعِدُهُ رُسُلُهُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾

يَوْمَ تَبْدُلُ الْأَرْضُ عِثْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتُ يَبْرَزْنَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ
الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَنِينَ
فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

50. So manga nditarun niran na tombaga a pulangga, go mikokolob ko manga paras iran so Apoi;

51. Ka imbadal o Allah ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan; Mata-an! A so Allah na maga-an i itongan.

52. Giyangka-i (a Qur-an) na Tarotop a undao ko manga Manosiya: Go a non misabap a Kapakaktiyara kiran, go an niran katokawi a Sukaniyan mbo i Tohan a Isa Isa: Go an makowa undao O manga papantas i akal.

سَرَّابِلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَتَغَشَّى
وُجُوهُهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذَا بَلَّغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ، وَلِيَعْلَمُوا
أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرُوا
أَلَّا يَلْبَسَ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Hijr-15

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya na manga Ayat ko Kitab-go Qur-an a miyakapayag (ko ontol).

2. Madakul a kapundingandingana o siran a da Pamaratiyaya, sa o ba siran bo miyabaloi a manga Muslim.

3. Botawaningka siran, ka-an siran Puphakakan, go a niran pukhasawiti (so doniya): Go so katutumbanga kiran o inam: Ka katokawan niran bo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ
مُّبِينٍ ﴿١﴾

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَكَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

ذَرَّهُمْ بَاكِلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ
الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْمُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a bininasa Mi a Phagin-gud a ba da-a Kitab iyan a mapu-punto.

5. Di ka pungaga-anan o pagtao so Ajial iyan, go di iran khisundod.

6. Na Pitharo iran: Hai Tiyyoronan ko undao! Mata-an Ka a tithe a Pumbuthangun!

7. Ino Kamingka di khawiti sa Malaikat o Suka na pud ko khipu-mamata-an?

8. (Pitharo o Allah:) A di Ami Phakatoronun so Malaikat inonta o rakhus o bunar: Na sa maoto na di siran ndun makanggowamai!

9. Mata-an! a Sukami na Sukami i Tomiyoron ko (Qur-an a) undao; go Mata-an! a Sukami i tithe a somisiyapon.

10. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so miya-ona an Ka si-i ko Pithanggisa ka tindug ko miyanga-ona:

11. Na da-a Miyakatalingoma kiran a Sogo a ba iran da pamagurugi Sukaniyan.

12. Lagid aya man i kipushanipun ami ron ko manga poso o manga Baradosa-

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾

مَا تَسْئَلُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ ﴿٥﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

مَا نُزِّلَ الْمَلَكَةُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

13. A di siran non Pharatiyaya; o ba di Sabunar a somiyagad so miya-sowa o miyanga-o ona.

14. Na apiya pun lomuka Kami kiran sa pinto ko Langit, na maba-loi siran a makapanik siran non,

15. Na Tharo-on niran ndun: A Mata-an a birug so manga kailai tano: Kuna, ka sukutano na pagtao a miyangababalik a Mata niyan.

16. Na Sabunsabunar a tiyago-wan Nami so Langit sa manga dar-pa o manga Bito-on, go ini pharas Ami ron noto a ruk o puphamakai-lai ron;

17. Na siniyap Ami oto pho-on ko langowan a Shaitan a puradiya-mun:

18. Ogaid na so miyamanukhao sa kanug, na siyaloba sukaniyan a kadug, a mapayag.

19. So Lopa na kiyayat Ami oto; go piyamakatindugan Ami oto sa manga Palao; go Piyamakathowan ami oto sa mbarambarang a di-diyangka-an.

20. Go singgayan Nami sukano ron sa manga Kaoyagan,- a go so kuna a ba sukano i Puphamagupuron.

21. Na da-a nganin a ba Ami di Mipapa-ar so khitatagowan non; go da-a Phakatoronun Nami ron a ba di madidiyangka a mapupunto.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ فَحَصْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ
قَوْمٌ مُّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا
لِلنَّظَرِ ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾

إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَآتْبَعَهُ شَهَابٌ
مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَالْقَيْنَا فِيهَا
رُوسِي وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا لَكُمُ فِيهَا مَعِيشَ وَمِنْ لَّسْتُمْ
لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ
وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

22. Go Puphakasamburun Nami so manga ndo a puphamakatago sa ig ko Gabon, na Piyakatoron Ami a pho-on ko Kawang so ig, na Piya-kainom Ami sukano ron, na kuna a ba sukano i makakhakapa-aron.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوْفِحَ فَاُنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾

23. Go Mata-an! A titho a Sukami i Puphangoyag, go Puphangimatai: Go Sukami i manga Waris (a Phama-apa-ar).

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Sabunsabunar a katawan Nami so miyanga-o ona rukano, go Sabunsabunar a katawan Nami so Phanga-o ori rukano.

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَخِيرِينَ ﴿٢٤﴾

25. Mata an ka so kadunan ka na pulimoden iyan siran sukaniyan na maonga ngun a matao.

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

26. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَلٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

27. Go so Jinn na Inadun Ami mona a pho-on ko Apoi a mararas.

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

28. Na gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya, a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَلٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

29. Na anda i kaimasada Ko ron go masokan Ko Sukaniyan sa Niya-wa, na Sondong Kano ron sa Pangalimbaba-an Kano.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na Miyangalimbaba-an non so manga Malaikat, sa tanan Siran, langon:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

31. Inonta so Iblis: Ka somiyangka o ba mabaloi a pud ko Miyamangalimbaba-an.

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

32. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun ruka sa dangka kapangupud ko Miyamangalimbaba-an?

قَالَ يَبْنَؤُا إِبْلِيسَ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

33. Pitharo iyan: A di Rakun patot o ba ako Pangalimbaba-an ko Manosiya, a Inadun Ka a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis.

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَافٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

34. Pitharo (o Allah): Na awa ka pho-on ko Langit; ka Mata-an! A suka na inibowang;

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Go Mata-an! A shisi-i ruka so morka sa dayon ko Alongan a kamabadala.

وَأِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

36. Pitharo iyan: Kadnan ko! Na pakanayawa Kongka sa dayon ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

37. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A suka na pud ko phamakana-naya-on-

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾

38. Taman ko Alongan a masa a mapupunto.

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

39. Pitharo iyan: Kadnan ko! Ibut ko Kiyabaloyangka rakun a

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ

dadag, na Mata-an a barayatun ko siran ndun (ko Kandarowaka) ko Lopa, go Mata-an a dadagun ko siran ndun langon,-

40. Inonta so manga Oripun Ka, a pud kiran a Miyangatotolabos (Ruka).

41. Pitharo (o Allah): A kati-i so lalan Rakun a Maka-o ontol (a di ko Ipundarainon).

42. Mata-an! A so manga Oripun Ko na da-a mapukhapa-ar ka Kiran, a rowar ko tao a Inonotan ka niyan a pud ko Miyangadadadag.

43. Go Mata-an! A so Naraka Jahannam na diyandi kiran ndun langon!

44. Pito a pinto iyan: Oman i isa pinto na adun a bagiyan niyan kiran a saba-ad a misusungai.

45. Mata-an! A so Miyamanang-gila na Makaphagingud ko manga Pamomolan go manga Bowalan.

46. (Tharo-on kiran a:) Solud Kano ron sa Kalilintad a So masarig Kano.

47. Na ilangun Nami so matatago ko manga rarub iran a si-ig: A Phapagariya siran, a shisi-i ko man-ga Kantir a Khipaga-a dapa dapa.

فِي الْأَرْضِ وَلَا غَويْنَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

وَأِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

لَمَّا سَبَعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ

مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

إِنَّا الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا

عَلَى سُرُرٍ مُنْقَلَبِينَ ﴿٤٧﴾

48. Da-a phakatalingoma Kiran ro-o a dokao, go di siran non ndun Maphamaka-awa.

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

49. Pamanotholangka ko manga Oripun Ko: A Mata-an! a Sakun na Sakun so Manapi, a Makalimo-on;

﴿٤٩﴾ نَتَّبِعُ عِبَادِيَ أَتَىٰ أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

50. Go Mata-an! A so iphaniksa Akun na giyoto so siksa a malipudus.

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

51. Go Pamanotholangka Kiran so manga banto o Ibrahim:

وَنَبِّئُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

52. Gowani na somiyolud Siran non, na Mitharo Siran: Sa Salaam! Pitharo o Ibrahim: A Mata-an! a Sukami na Ipukhaluk Ami Sukano!

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

53. Pitharo Iran: A di Ka khaluk! Ka Mata-an! A Sukami na Phanotholan Ami Suka sa (Ipumbawata-a Ka a) Wata a Mata-o.

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

54. Pitharo Iyan: Ino Niyo Rakun Phanothola (a Kapumbawata Akun) a Riya-ot Ako a Kalokus? Na antona-a i sabap a Kaphanothola Niyo Rakun (saya)?

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ بَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾

55. Pitharo Iran: A Piyanothol Ami Ruka so bunar: Na di Ka Phangupud ko piyanga-ada-an sa Panginam!

قَالُوا بَشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْفَاطِنِينَ ﴿٥٥﴾

56. Pitharo Iyan: Na ba adun a tao a khada-an sa Panginam ko Limo o Kadnan Niyan, a rowar ko Mithataridadag?

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

57. Pitharo Iyan: Na antona-a i showa-an Niyo, Hai manga Sogo (o Allah)?

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

58. Pitharo Iran: a Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga Baradosa (a pagtao o Lut),

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ ثَجَرِمٍ ﴿٥٨﴾

59. Inonta sa ta-alok ko Lut: Mata-an! A Sukami na shabutun Nami siran ndun langon,-

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

60. Inonta so Karoma Niyan, ka Kiyokom Ami a Mata-an! A sukanian na pud dun ko phangakakal (ko siksa).

إِلَّا أَمْرَانَهُ فَدَرْنَا إِنَّهَا لَمِنَّ الْغَيْبِ ﴿٦٠﴾

61. Na kagiya a makaoma ko Lut so manga Sogo (a manga Malaikat),

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sukano na pagtao a di makikilala.

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Pitharo Iran: A kuna, ka inowit Ami Ruka so (siksa a) siran na shasangka-on so pamikiran niran;

قَالُوا بَلْ جِئْتَنَا بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

64. Go minitalingoma Mi Ruka so bunar, go Mata-an! A Sukami na tittho Kami a Muma-mata-an.

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿٦٤﴾

65. Na Pangulumun Ka so ta-alok Ruka, ko saba-ad ko kagagawi-i, go Tondogangka siran sa tali-khodan: Na o ba adun a domingil Rukano a isa bo, go taros kano sa sadun sa Sogowan Rukano.

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْقَئُفُ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Na Piyakitokawan Nami Ron angkoto a khasowa, a Mata-an! A khathiphad so siran naya ko kapita-i kiran.

وَفَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ
دَائِرَهُ تَوْلَاءَ مَقْطُوعٍ مُّصْحِحِينَ ﴿٦٦﴾

67. Na miyakaoma so tao ko Bandar a Ingud a pukhababaya siran.

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

68. Pitharo (o Lut): A Mata-an! a siran na-i na khibobolos Rakun: Na di Ako niyo ndiyamana:

قَالَ إِنْ هَؤُلَاءِ ضَيِّفَىٰ فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

69. Go kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo phakaitowa.

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

70. Pitharo iran: A ba ami Ruka da saparun, so (kapakabolosa ko) khipananangga?

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

71. Pitharo Iyan: Kati-i so manga Wata Akun a manga Babai, (na Pamangaroma kano ron) o ba adun a Punggolaola-an niyo.

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

72. Ibut ko Kaoyagoyag Ka (Ya Muhammad), ka Mata-an! A siran na matatago siran ndun ko kabu-burug iran a puphuromparompak siran.

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

73. Na miyadansal siran o Lalis ko kiyasubangi kiran o Alongan.

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Na biyaloi Ami so liyawao (o Ingud iran) a didalum, go piyaka-oranan Nami siran sa Ator a pho-on ko Lopa a kiyomba.

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهُمَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ

حِجَابَةً مِّنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda a bagiyen o Puphamangilai sa piratas.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

76. Go Mata-an naya! a titho a matatago ko lalan a da ma-aog.

وَإِنَّهَا لِبَسِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

77. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyen o Miyamaratiyaya!

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

78. Na Mata-an naya! A miyabaloi so manga tao sa Aika (a pagtao o Shu'aib) a titho a manga Darowaka;

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

79. Na siniksa Ami siran. Na Mata-an! a giya dowaya (a Ingud) na Sabunar a matatago ko mala a lalan, a mapapayag.

فَأَنْقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾

80. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o manga tao sa Hijr (a pagtao o Salih) so manga Sogo (o Allah):

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ ﴿٨٠﴾

81. Go inibugai Ami kiran so manga Tanda Ami, na tiyalikhodan niran Sukaniyan.

وَأَيْنِسْتَهُمْ ءَابِتِينَ فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

82. Go miyanonggirub siran ko manga Palao sa manga Walai, a khisarig siran.

وَكَانُوا يُنَجِّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾

83. Na Miyadansal siran o Lalis ko kiyapita-i kiran,

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

84. Na da kiran makalinding so pinggalubuk iran!

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

85. Na da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan nan, inonta na si-i ko bunar. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun. Na Dapayangka (kiran) sa Kadapai a Maliwanag.

86. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Puphangadun, a Mata-o.

87. Na Sabunsabunar a bigan Nami Suka sa pito a manga Ayat (a so Fatiha) a gi-i makhasokasoi, go so Qur-an a Susula-an.

88. Dingka phakaotunga so (kai-lai o) dowan Matangka ko nganin a piyakisawitan Ami oto a pishoson, ko saba-ad kiran, go Dingka siran Pumboko-on: Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko Miyamara-tiyaya.

89. Go Tharowangka: A Mata-an! A Sakun so Puphamakaiktiyar, a mapayag,-

90. Lagid o Initoron Ami ko mimbabagibagi,-

91. Siran na biyaloi ran so Qur-an a di bo dun pira ba-ad.

92. Na Ibut ko Kadnan Ka, ka Mata-an a isha Ami kiran ndun langon,

93. So Pinggaolola iran.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِ وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

لَا تَدْنُ عَيْنُكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَاهُ ۚ زُجْجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنَ عَلَيْهِمْ وَخَفِضَ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

كَمَا أَنزَلْنَاهُ عَلَى الْمُقْسِمِينَ ﴿٩٠﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na Payagangka so Sogowan Ruka, go Talikhodingka so manga Pananakoto.

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاعْرِضْ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

95. Mata-an! A Sukami na lininding Ami Suka ko gi-i Ruka shosodi,-

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿١٥﴾

96. A siran so puphangumba-al sa rimbang o Allah a Tohan a salakao: Na katokawan niran bo.

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

97. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A Suka na ipunggagut a Rarub Ka so gi-i ran Tharon.

وَلَقَدْ عَلِمُوا أَنكَ بِضِيقِ صَدْرِكَ بِمَا
يَقُولُونَ ﴿١٧﴾

98. Na Puthasbikun Ka so Podi ko Kadnan Ka, go Pangupud Ka ko Puphaman ojiod;

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ
السَّاجِدِينَ ﴿١٨﴾

99. Go Showasowatangka so Kadnan Ka taman sa kapakatalin-goma Ruka o Kapatai.

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿١٩﴾

Surah Al-Nahl-16

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Phakatalingoma dun so Sogowan o Allah: Na di niyo phagalokaloki Sukaniyan: Soti Sukaniyan, go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran Non!

2. Puphakitoron Niyan ko Malaikat so Wahi pho-on sa Sogowan

سُورَةُ النَّحْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَنزَلَ أَمْرَ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ
وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ

Niyan, ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Sa paki-in-ungka-a niyo a Mata-an naya! A da-a Tohan a salakao Rakun: Na Onoti Yako niyo.

3. Inadun Niyan so manga Lan-git a go so Lopa si-i ko bunar: Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipu-phamanakoto iran Non!

4. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on sa Notfa (a ig a phopoyot); na apiya maoto dun na sukaniyan na lampawi a mapayag!

5. Go so manga Ayam na Inadun Niyan noto a ruk iyo: A adun a matatago-on a pangurun (sa tung-gao), go manga pud a osba, go so saba-adon na Pukhakan niyo.

6. Go adun a ruk iyo a matatago-on a kataid ko masa a kapukhodala niyo ron, go so masa a kapuphaka-liyowa niyo ron;

7. Go puphaka-awid ko manga awid iyo a manga pupunud si-i ko Ingud a di kano ron ipuraot o di misabap ko karuguni ko manga ginawa: Mata-an! A so Kadnan niyo na titho a mala i Gagao, a Makalimo-on.

8. Go (Inadun Niyan) so manga Koda, go so manga Bigal, go so manga Khimar, ka-an niyo to gi-i Kakhoda-i, go Paramanis (iyo); go Phangadun sa di niyo katawan.

يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ نَعْلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

وَتَحْمِلُ أُنْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا أَبْلَغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

9. Na si-i ko Allah so matitho a lalan, na so manga pud (a lalan) na makasisilai; Na o kabaya (o Allah) na Miyatoro kano Niyan ndun langon.

10. Sukaniyan so Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig: A Puphakainom kano ron, go pukhisabap on so (kapuphakatho o) kayo a mapuphakakan niyo ron (so manga Ayam iyo).

11. Pukhisabapon a kapuphakatho a Niyan rukano ko manga Purpuran, go so manga Zaiton, go so manga Qormah, go so manga Anggor, go so pishoson a manga Onga: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Karina a ruk o pagtao a Puphamimikiranun niran.

12. Na inipagadil Iyan rukano so gagawi-i go so daondao; go so Alongan go so Olan (ka-an niyo gi-i kanggonai); go so manga Bito-on na Phapasiyonot Siran ko Sogowan Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a punggudagudaan niran.

13. Go (inipagadil Iyan rukano) so Inadun Niyan rukano ko Lopa a mbidabida so manga waruna niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Khipakatadum.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ
وَلَوْ شَاءَ لَهَدَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ
تَسْمُونَ ﴿١٠﴾

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّجَرِ أَنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
أَلْوَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

14. Na Sukaniyan so inipagadil Iyan so Kalodan ka-an kano Puphakakan ko Puphakapo-on non a sapo (a suda) a malumuk, go an niyo ron mapuphakagumao so pakayan a gi-i niyo to Manditar; go Pukhailaingka so manga Kapal a Puphamangutas on, go angkano gi-i makambabanog ko Kakawasan Niyan, go an kano Makapanalamat.

15. Na Tiyaowan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka o ba kano Niyan pukhakoyong; go (tiyaowan Niyan sa) manga Lawasaig go manga lalan; ka-an kano makakudug sa ontol;

16. Go manga padoman; na sabap ko manga Bito-on na siran na puphakakudug siran sa ontol.

17. Ino so Puphangadun ba lagid o di Phaka-adun? Ino kano di Phananadum?

18. Na opamagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong; Mata-an! A so Allah na titho a Manapi, a Makalimo-on.

19. Na so Allah i Mata-o ko isosolun niyo, go so ipapayag iyo.

20. Na so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَنَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلَكَ مَوَاجِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوْسًا أَنْ يَنْجِدَ بِكُمْ ۚ وَأَنْهَزَ أَوْسْبًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

وَعَلَّمَتِ الْوَبَالَ النَّجْمَ ۚ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْهَا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُوبُونَ ۚ وَمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ma-atai siran, kuna a ba manga Oyagoyag: Go di ran katawan o anda-i Kapagoyaga kiran.

22. So Tohan niyo na Tohan a isa isa: Na siran a di Mapapara-tiyaya ko Akhirat, na so manga poso iran na Mo-ongkir, a siran na manga takabor.

23. Matatangkud a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so iso-solun niran, go so ipapayag iran: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so manga takabor.

24. Na igira a Pitharo kiran: A antona-a so Initoron o Kadnan niyo? Na Tharo-on niran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

25. Ka kagiya a kha-awidan niran so manga dosa iran a tarotop ko Alongan a Qiyamah, go so (lagid o) manga dosa o siran a Pukhadadag iran sabap ko di Kata-o. Tanodan, ka miyakaratarata so kha-awidan niran!

26. Sabunar a miyagantangan sa marata so miya-ona an niran: Na diniyongkat o Allah so manga onayan o manga Walai ran, na mini-robar kiran so atup ko kaporowan niran; go miyatalingoma siran o siksa sa da-a katawi ran non.

27. Oriyan niyan na diyamanun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah,

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحِدٌ ۖ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُتَكَبِّرُونَ ﴿٢٢﴾

لَا جَرَمَ أَنْ اللَّهُ يَعْلَمَ مَا يُمْسِرُونَ
وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أُنْزِلَ رُبُّكُمْ قَالُوا
أَسْطِيرَ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۖ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ
يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ أَلَا
سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٢٥﴾

فَدَمَكْرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَقْبَلَ اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ
فَفَرَّغَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَأَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْرِجُهُمْ وَيَقُولُ أَيَّنَ

go Tharo-on Niyan: Anda dun so ini puririmbang iyo Rakun, a so da kano pagayonayon sa makapantag kiran? Tharo-on o siran a piyamu-gan ko Kata-o: A Mata-an! A so kadiyaman sa Alongan na-i go so marata na si-i ko da Pamaratiyaya,-

28. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a ma-a aniyaya iran so manga ginawa iran. Na makaphasiyonot siran (sa Matharo iran a:) Kuna a ba kami gi-i nggo-laola sa marata. (na Tharo-on kiran a:) Owai na, Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggo-laola-an;

29. Na solud kano ko manga pinto o Naraka Jahannam, sa makakal kano ron ndun. Na miyakaratarata dun a darpa o manga takabor.

30. Na Pitharo ko siran a Miya-mananggila (ko marata): A antona-a so Initoron o Kadnan Niyo? Na Pitharo iran: A mapiya. Adun a bagiyan o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a mapiya, na matatangtud a so Ingud a Maori i taralbi a mapiya, na miyakapiya-piya dun a Ingud o Miyamananggi-la,-

31. Manga Sorga a tatap a Phamakasolud siran non: Puphaman-gondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig: Khakowa iran

شُرَكَاءِ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تُشْفِقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ
أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى
الْكُفْرِينَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ تَوْفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ
فَالْقَوَالُ السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ
بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَشْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾

﴿٣٠﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوا خَيْرٌ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ
الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ
دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرُونَ مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ

ro-o so nganin a kabaya iran: Lagid aya man a imbalas o Allah ko Miyamananggila,-

32. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a phipiyapiya siran, sa gi-i ran Tharo-on: A Kalilintad a si-i Rukano; solud kano ko Sorga, sabap ko Kiyapagamal iyo (sa mapiya).

33. Ba adun a punayaon niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat, o di na so kapakatalingoma o Sogowan o Kadnan Ka? Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na da siran salimboto o Allah: Na ogaid na siran i Pushalimboto ko manga ginawa iran.

34. Na miyasogat siran o manga rarata ko Pinggalubuk iran, go kiyalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa).

35. Na Pitharo o siran a Miyamanakoto: A o kabaya o Allah, na da-a Masimba mi a salakao Rukanian a maito bo- sukami a go so manga lokus ami,- go da-a misapar ami a salakao (ko inisapar Iyan) a maito bo. Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na ba adun a Paliyogat ko manga Sogo a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan o Allah) a mapayag?

يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ تَوْفَّقَهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا يَهِيمُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ
وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so oman i pagtao sa Sogo (a Puphamakalangkapun Niran a:) Showasowata niyo so Allah, go pakawatani niyo so Tagot: Na adun a pud kiran a tao a Tiyoro o Allah, go adun a pud kiran a tao a miyatangkudon so kadadag. Na lalakao kano ko Lopa, na pagilailaya niyo o Antona-a i miyambutad o kiyakiran ko piyamakambokhag iran (so manga Sogo o Allah).

37. Apiya i Kapanamaringka sa Katoro iran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so tao a ndadagun Niya, go da dun a mama-katabang kiran.

38. Na Mishapa siran ko Allah a Pithamanan o manga Sapa iran, sa di Pagoyagun o Allah so tao a Phatai: Owai na, diyandi Iyan naya a matatangkud: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

39. Ka-an Niyan kiran mapayag so di iran phagayonayonan, go an Katokawi o siran a da Pamaratiyaya a Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga bokhag.

40. Aya bo a Putharo-on Nami ko apiya antona-a igira-a kabaya Ami a Kapagaduna Mi ron, na so Katharo Ami ron ko: Kon, na Madun.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا
أَبِاعِبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ
وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ
فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ
مَنْ نَصِيرِينَ ﴿٣٧﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ
اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

لِبَشَرٍ لَهُمْ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
كَذَّابِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

41. Na so siran a miyamanogalin sa Ingud makapantag ko Allah ko oriyan o Kiyapangarasi-i kiran,- na Pakaphagingudun Ami siran ndun ko doniya sa mapiya; na matatang-kud a so balas ko Akhirat i lubi a mala. O siran na katawi ran!

42. Siran so Miphapantang, go so bo so Kadnan niran i sa-sarigan niran.

43. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami Siran: Na isha-an niyo ko adun a Sabot iyan o Sukano na di niyo katawi.

44. Rakhus o manga rarayag a karina go so manga Kitab; na Initoron Ami Ruka so Qur-an ka-an Ka mapagosai ko manga Manosiya so Initoron kiran, go an niran Mapuphamimikiran.

45. Ba sa sarig so siran a Miyamagantangan ko manga rarata sa di siran landungun o Allah ko Lopa, odi na di siran matalingoma o siksa sa di ran mai-inungka?-

46. Odi na di Niyan siran siksa-an ko gi-i ran kashorombaling, a di siran makapalagoi?-

47. Odi na di Niyan siran siksa-an sa mashaginton a ma-aluk siran-na Mata-an! A so Kadnan niyo na tanto a Masalinggagao, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَنَّمُوا
لَنُبَوِّئَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَآ أَجْرُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوْحِي
إِلَيْهِمْ فَسْتَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
لَاتَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ
لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ
اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِبِهِمْ فَمَاهُمْ
بِمُعْجِرَاتِنَا ﴿٤٦﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾

48. Ba iran nda mailai so lango-
wan taman a Inadun o Allah, a gi-i
murombaromba so manga along
iyan, ko manga kawatanan a go man-
ga diyowang, a Mangangalimbaba-
an ko Allah, a Phapasiyonot siran?

49. Na Pushojiod ko Allah so
matatago ko manga Langit go so
matatago ko Lopa, a Baraniyawa,
go so (pun) so manga Malaikat: A
Siran na di Siran phanakabor.

50. Ika-aluk Iran so Kadnan nir-
an a kaporowan Niran, go Inngo-
golalan Niran so Sogowan Kiran.

51. Na Pitharo o Allah: Adi kano
khowa sa dowa a Tohan: Sukaniyan
bo i Tohan a isa isa: Na Sakun bo i
kalukun niyo.

52. Na ruk Iyan so matatago ko
manga Langit go so Lopa, go ruk
Iyan so Agama a tatap: Ba adun a
salakao ko Allah a ikhaluk iyo?

53. Na langowan taman a ka-
piya-an niyo na pho-on ko Allah:
Oriyan niyan na igira-a minisogat
rukano so morala, na Sukaniyan bo
i khagoraok iyo;

54. Oriyan noto na igira-a piyo-
kas Iyan rukano so morala, na sa
maoto na so isa rukano ka sagor-
ompong na Phurimbangun niran so
Kadnan niran-

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يُنْفِقُوا
ظِلُّهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ
وَهُمْ دَخِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ
إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارْهَبُونِ ﴿٥٢﴾

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ
وَاصْبِرْ أَفْغَرَ اللَّهُ لِنَفْسِكَ ﴿٥٣﴾

وَمَا يَكُمُ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا
مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ﴿٥٤﴾

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ
مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٥﴾

55. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (dun) so Kaoyagoyag; ka katokawan niyo bo!

56. Na Pushunggayan niran so da-a manga mulung iyan sa Kipantag ko inibugai Ami kiran! Ibut ko Allah, ka Mata-an a ipagisha rukano dun so inipangangkob iyo (ko Allah).

57. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so manga Wata a Babai!- Soti Sukaniyan!- Go (Ipushunggai ran a) ruk iran so matotomo iran (a manga Wata a Mama)!

58. Na igira-a Miyapanothol ko isa kiran a (Mimbawata sa) Babai, na makarimung a paras iyan, a sukaniyan na tanto a Makamboboko!

59. Puphaguma ko pagtao, po-on ko marata a Miyapanothol on! (Sa pukhadowadowa-an o) ino phanagotiyapun niyan sa ka-a ya-an, odi na baniyan ndun lubungun ko Lopa (a bibiyag)? tanodan, ka sayana a marata so Ipukhokom iran.

60. Ruk o siran adi Mapaparatiyaya ko Akhirat, so ibarat a marata: Na ruk o Allah so ibarat a Maporo: Na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

61. Na o siksa-a o Allah so manga Manosiya sabap ko Kiyandaro-waka iran, na da-a lamba-a Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa:

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَهُمْ فَتَمْتَعُوا بِسَوْفَ
تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا
رَزَقْنَاهُمْ ۖ تَاللَّهِ لَتَسْتَلْنَ عَمَّا كُنتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ
مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ ۚ
أَيُؤْمِنُ أَنَّ عَلٰى هُوَ ۖ أَمْ يُدْسِسُهُ فِي التَّرَابِ ۗ
أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ
وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَوْ تَوَخَّاهُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكُوا
عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran sa taman ko ta-alik a mapu-punto: Na amai ka makatalingoma so ta-alik kiran, na di ran ndun misundod sa isa ka oras, go di ran kanggaga-anan.

62. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so ipukhagowad iran (a manga Wata a Babai). go iphuropa o manga dila iran so kabokhag: Sa Mata-an! A siran i Khiruk ko mapiya: Matatangkud a Mata-an! A ruk iran so Naraka, go Mata-an! A siran na indarainon siran!

63. Ibut ko Allah, ka Sabunsabunar a Siyogowan Ami so manga pagtao a Miya-ona an Ka (Ya Muhammad): na pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran: Na Sukaniyan i Panarigan niran sa Alongan nai, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

64. Na aya bo a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab na-an Ka kiran mapayag so da iran pagayonayoni, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

65. Na so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na ini-oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyani o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda ko pagtao a Puphamamakinugun niran.

مَسْمُوعٍ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ
لَا يَسْتَخْرُونَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَفِيدُونَ ﴿٦١﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَيَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ
لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لِأَحْرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ
وَأَنَّهُمْ مُّقْرَّبُونَ ﴿٦٢﴾

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ
وَلِيُّهُمْ الْيَوْمَ وَهُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿٦٣﴾

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ
لَهُمُ الَّذِي خَلَقُوا فِيهِ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

66. Na Mata-an! a adun a mata-tago ko manga Ayam a titho a undao rukano. Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga tiyan niyan, a puphakapo-on ko pagulutan o nadis a go so rogo, a gatas a lombos, a malbod lino-on o puphamanginom.

67. Na so manga Onga Qormah go manga Inab, na puphakamba-al kano ron sa Pakaburug go pagupur a mapiya: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran

68. Na ini Ilaham o Kadnan Ka ko Tamaing: A mba-al ka ko manga Palao sa manga Walai, go so manga kayo, go so puphanagombalain niran;

69. Oriyan niyan na kangka ko oman i manga Onga, na okit ka ko manga lalan o Kadnan ka: A da-a manga gigimbura iyan. Adun a puphakagumao a puphakapo-on ko manga tiyan niyan a inomun a mbi-dabida so manga waruna niyan, a kadadaluman sa bolong o manga Manosiya: Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamimikiran non.

70. Na so Allah i Miyadun ruka-no oriyen niyan na thanganun kano Niyen; na so saba-ad rukano na tao a phakandodun ko tanto a marata a butad ko Kapaginutao (a bongao),

وَإِنْ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّتُؤْذِنُوا
فِي بُطُونِهِمْ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا
سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ
مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ
رَبِّكَ ذَٰلِكَ يُخْرِجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُؤَفِّقُكُمْ وَمُنَّكُمْ مِنْ بَرْدٍ
إِلَىٰ أَزْدِلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

ka-an da-a katawi niyan a maito bo
ko andang a katawan niyan: Mata-
an! A so Allah na Mata-o, a Gaos.

71. Na so Allah na inilubi Niyan
so saba-ad rukano ko saba-ad si-
ko riskhi: Na da ko siran a piyama-
kalubi i ba iran bugan so riskhi
kiran ko mipapa-ar o manga tangan
niran (a manga Oripun), na siran na
makapulagilagid siran non. Ba so
Limo o Allah i shangka-an niran?

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ
فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ
أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

72. Na so Allah na singgayan
kano Niyan sa manga Karoma a
pud ko manga ginawa niyo, go
singgayan kano Niyan, a pho-on
ko manga Karoma niyo sa manga
Wata go manga Apo, go Riniskhi-
yan kano Niyan ko manga pipiya:
Ba so ribat i Phamaratiyaya-an niran,
na so Limo o Allah na siran na
Pagongkirun niran?-

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ
وَحَفَظَهُ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ
هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

73. Na Pushimba-an niran a sal-
akao ko Allah,- so da-a mipapa-ar
iyan a Riskhi kiran, a pho-on ko
manga Langit a go so Lopa a maito
bo, go da-a khagaga iran.

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ
رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

74. Na di kano phangumba-al sa
manga ibarat o Allah: Mata-an! A
so Allah i Mata-o, na sukano idi
manga Tata-o.

فَلَا تَضُرُّوهُ اللَّهُ الْأَمْثَالُ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

75. Mimba-al so Allah sa ibarat:
A Oripun, a mipapa-ar, a da-a
khagaga niyan a maito bo; a go
tao a bigan Nami sukaniyan sa

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا
لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ

pagupur a mapiya a pho-on Ruka-mi, na Sukaniyan na Puphamumugai ron, sa masolun a go mapayag: Ba siran makaphagishan? So langowan o Podi na ruk o Allah! Kuna ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

76. Go mimba-al so Allah sa ibarat a dowa Mama: So isa kiran na omao, a da-a khagaga niyan a maito bo; go sukaniyan na ikaririkor o khirukon; apiya anda niyan pakasangora sukaniyan, na da-a khitalingoma niyan a mapiya: Ba makaphagishan sukaniyan a go so tao a Pushogo ko ontol, a sukaniyan na komukudug sa lalan a maka-o ontol?

77. Na ruk o Allah so misosolun ko manga Langit a go so Lopa. Na da ko okit o Bangkit inonta na lagid bo o sapuruk Mata, odi na lawan ro-o sa kaga-an: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

78. Na so Allah na piyakaliyo kano Niyan pho-on ko manga Tiyan o manga Ina iyo a da-a Katawan niyo a maito bo; go Inadun Niyan rukano so kanug go so manga kailai go so manga poso: Ka-an kano Makapanalamat (ko Allah).

79. Ba iran nda mailai so manga Papanok, a libod kiran a kapuphalantap iran si-i ko solud o ka-

مِنَارٍ رَّاقِحَسْنَا فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوِي الْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا
أَبَىٰكُمْ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُوَ
كُلٌّ عَلَىٰ مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ
لَا يَأْتِي بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ
أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

الْمَيْرَ وَإِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي
جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ

wang? A da-a makatatayong kiran a rowar ko Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya.

80. Na so Allah na Inadun Niyan rukano so manga Walai niyo a ka-duna; go Inadun Niyan rukano so manga kobal o manga Ayam, a manga Walai, a ka-a khapan kano ron ko Alongan a gi-i niyo kathomogalin, go so Alongan a kagugunuk iyo; go (Inadun Niyan rukano) so manga bombol o Bilibili, go so manga bombol o Onta, go so manga bombol o Kambing, a kasangkapan, go pagigimo taman ko masa (a kakharata iyan).

81. Na so Allah na singgayan kano Niyan ko Inadun Niyan sa manga along (a sironga); go singgayan kano Niyan ko manga Palao sa manga Liyang (a lindonga); go singgayan kano Niyan sa manga nditarun a makarurunding rukano ko mayao, go manga nditarun a makarurunding rukano ko goma-an o ridowai niyo. Giyaya man i kaputharotopa Niyan ko Limo Iyan rukano, ka-an kano makashalimbotawan (si-i Rukaniyan).

82. Na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka) a mapayag.

﴿٧٨﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا
تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا
وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَمِتْعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا
وَجَعَلَ لَكُم سُرُرًا بَٰرِقَ لَكُمْ
الْحَرَّ وَسُرَرٍ لِّتَقِيَهُمُ الْبَٰسَ كُلَّ
ذَلِكَ يَتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨١﴾

﴿٨٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا عَلَيَّ الْبَلَّغُ الْمُبِينُ

83. Kikilala-an niran so Limo o Allah; oriyen niyan na Phagongkir-un niran bo sukaniyan; na so kada-kulan kiran na manga Kapir.

84. Na (Pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi (a so Nabi ran): Oriyan niyan na di kabugan sa idin so da Pamaratiyaya, go di siran pakapamangunin sa rila.

85. Go amai ka kasandungan o siran a da Pamaginontolan so siksa, na di kiran ndun pakakhapun, go di kiran ta-alikun.

86. Na amai ka kasandungan o siran a Miyamanak oto so ini Pamanakoto iran (ko Allah), na Tharo-on niran: Kadnan nami! Siran naya so ini Pamanakoto ami, a siran so Sinimba mi a salakao Ruka. Na salawada-an niran siran a Katharo: Mata-an! A sukano na tithe a manga bokhag!

87. Na mapalad iran ko Allah sa Alongan noto so Kambayorantang; go doratun siran o Piyangumba-alan niran a kabokhag.

88. Siran a Miyamangongkir go miyangalang ko lalan ko Allah- na pagomanan Nami siran sa siksa a lawan ko siksa, sabap ko kiyapaminasa iran;

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَاهَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ قَالُوا لِلَّهِ الْقَوْلُ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾

وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامُ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

89. Na (pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi kiran, a pud ko manga ginawa iran: Go pakatalingoma-an Nami Suka (Ya Muhammad) a saksi ko siran naya: Na Piyakatoron Ami Ruka so Kitab a osayan ko langowan taman, go Torowan, go Limo, go Tothol a mapiya ko Mimbabayorantang (ko Allah).

90. Mata-an! A so Allah na Isogoso Iyan so kaontol, go so kaphiyapiya, go so kabugi ko tonganai, go isasapar Iyan so pakasisingai, go so marata, go so kapan-ganiyaya: Iphagundao Niyan rukano ka-an kano makatatadum.

91. Na tomanun niyo so diyandi o Allah igira-a Miyakindiyandi kano, go di niyo mbarungkasa so manga sapa ko oriyen o kiyatanto niyan; a Sabunar a biyaloi niyo so Allah a saksi rukano; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

92. Na di niyo pagiringi so Babai a kiyakasiyan so tinikur iyan ko oriyen o kinikibud iyan sa manga kanggolgol. Sa mabaloi niyo so manga sapa iyo a limpangan ko ndolondolonan niyo, sa kabaloi o isa a pagtao a Sukaniyan i madakul adi so isa a pagtao: Giya-bo a kiputhupungun rukano ron o Allah; na Mata-an a phagosa-in Niyan rukano dun ko Alongan a Qiyamah

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ
مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ
هَٰؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ
لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

﴿٩٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩١﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ
وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا
وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا
مِّنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَخَذُونَ
أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ
اللَّهُ بِهِمْ وَلِيَبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخَالِفُونَ ﴿٩٢﴾

so sukano na di kano ron phagayonayon.

93. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa: Na ogaid na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan: Na Mata-an a ipagisha rukano dun so Pinggolaola niyo.

94. Na di niyo mbaloya so manga sapa iyo, a limpangan ko ndolondolonan niyo, ka midolas so parapara ko oriyon o kiyapakabukun niyan, go kata-aman niyo so marata sabap ko kiya-alangi niyo ko lalan ko Allah, go makambagiyon kano sa siksa a lubi a mala.

95. Na di niyo phamasa-an so diyandi o Allah sa arga a maito: Mata-an dun a so shisi-i ko Allah na giyoto i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

96. So shisi-i rukano na khada: Na so shisi-i ko Allah na kakal. Na Mata-an a imbalas Ami dun, ko siran a miphapantang, so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

97. Sadun sa nggalubuk sa mapiya, a Mama odi na Babai, a sukanian na Mapaparatiyaya, na Mata-an a Pakapaginuta-on Nami dun sukanian sa Kapaginutao a mapiya, go Mata-an a ibalas Ami kiran

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

وَلَا تَنْجِدُوا أَيْمَنَكُمْ دَخَلَ بَيْنَكُمْ فَزَلْ قَدَمٌ بَعْدُ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنِيتٍ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

ndun so balas kiran si-i ko mapiya
ko Pinggolaola iran.

98. Na igira-a mbatiya-an ka so
Qur-an, na lindong Ka ko Allah po-
on ko Shaitan a Phuradiyamun.

99. Mata-an! A sukaniyan na da-
a mapukhapa-ar iyan ko siran a
Miyamaratiyaya a so bo so Kadnan
niran i sasarigan niran.

100. Aya bo a adun a mapukha-
pa-ar iyan non, na si-i ko siran a
Puphamangonot rukaniyan go so
siran a Puphamanakoto ko Allah.

101. Na igira-a adun a ini sambi
Ami a isa a Ayat ko darpa o isa
Ayat,- a so Allah i Mata-o ko
Iputhoron Niyan,- na Tharo-on nir-
an: A Suka dun (Ya Muhammad) i
Puphangumba-al: Kuna, ka so ka-
dakulan kiran na di manga Tata-o.

102. Tharowangka: A Initoron
Sukaniyan o (Jibril a) Niyawa Soti
a pho-on ko Kadnan Ka a bunar,
ka-an thakna so (poso o) siran a
Miyamaratiyaya, go Torowan go
Tothol a mapiya ko Mimbabayor-
antang (ko Allah).

103. Na Sabunsabunar a kata-
wan Nami a Mata-an! A siran na
gi-i ran Tharo-on: A matagon naya
ipuphangundao a Manosiya.
(Pitharo o Allah a:) so basa a so
ipuphangambir iran non na ino a

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ
وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُزِيلُ قَالُوا إِنَّمَا
أَنْتَ مُفَرِّقٌ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ
بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا
يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجِبُكُمْ وَهَذَا
لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾

Adiyami, na giya Qur-an naya na basa Arab, a mapayag.

104. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah,-na di siran Thoro-on o Allah, go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

105. Aya bo a Puphangumba-al ko kabokhag na so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah: Na siran man na siran i manga bokhag!

106. Sadun sa tao o Ongkirun niyan so Allah ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyan,- inonta so tao a miyatugul, a so poso iyan na thatakna ko Paratiyaya-na ogaid na sa dun sa maliwanag sa ginawa niyan so Kaongkir,- na si-i kiran so rarangit a pho-on ko Allah, go adun a bagiyen niran a siksa a lubi a mala.

107. Giyoto man na sabap sa Mata-an! a siran na miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirat: Na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so Pagtao a da Pamaratiyaya.

108. Siran man so Piyatri o Allah so manga poso iran, go so kanug iran, go so manga kailai ran; na siran man na siran so khikalilipat.

109. Matatangud a Mata-an! A siran na siran so manga logi ko Akhirat.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إيمَانِهِ إِلَّا مِنْ أَكْثَرِهِ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- makapantag ko siran a Miyamagoyag ko oriyan o kiyapangarasi-i kiran,- oriyan niyan na Miphurang siran go Miphantang siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka, ko oriyan naya na titho a Manapi, a Makalimo-on.

111. (Pakisabotingka:) So Alongan a makatalingoma so oman i ginawa na domaowa sa linding iyan sa ginawa niyan, go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Miyanggalubuk iyan, a siran na di siran kasalimbotan.

112. Na mimba-al so Allah sa ibarat: A ingud a miyabaloi a Lomilintad, a thatakna, Puphakatalingoma-on so pagupur on a moramora a puphakapo-on ko mbalabala a darpa: Na Inongkir iyan so manga Limo o Allah: Na piyakita-aman non o Allah so kini-kolobon o kaor go so kaluk sabap ko siyowa iran.

113. Na Sabunsabunar a adun a miyakaoma kiran a Sogo a pud kiran, na Piyakambokhag iran Sukaniyan; na miyadansal siran o siksa a siran na kapapantagan a manga Darowaka.

114. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah a halal a mapiya; go Panalamat kano ko Limo o Allah, o sukano na aya niyo bo Pushowasowatun.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا
مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا ثَمَّ جَاهِدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنَ بَعْدِهَا
لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿١١١﴾ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِجَدِلٍ عَنْ
نَفْسِهَا وَتُوقَى كُلُّ نَفْسٍ مَاعَمِلَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ
ءَامِنَةً مَطْمِئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا
رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ
بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِيَاسَ
الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ
ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا
طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

115. Aya dun a inisapar Iyan rukano na so miyatai (a da masombali), go so rogo (a tomiyoga) go so sapo a Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah: Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba pangangakowala, go kuna a ba Pumamalawani, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ
وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾

116. Na di niyo Putharowa ko kiphuropa-an non o manga dila iyo ko kabokhag,- a giya-i na halal, go giyaya na haram, ka khiyangkob iyo ko Allah so kabokhag. Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, na di siran phamakasulang sa maliwanag.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لِنُفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

117. Khasawitan niran sa maito (ko doniya); na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

مَتَّعَ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

118. Na si-i Ami bo inisapar ko manga Yahodi so Piyanothol Ami Ruka gowani: Na da Ami siran salimboti, na ogaid na siran i pushalimbot ko manga ginawa iran.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

119. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- si-i ko siran a miyakanggalubuk siran sa marata sabap ko kada-a mulung, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miphiyapiya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyan naya, na tanto a Manapi, a Makalimo-on.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ
بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

120. Mata-an! A so Ibrahim na miyabaloi a ladiyawan, a Puphan-gongonotan ko Allah, a tomataliyadok ko bunar, go da mapud ko manga Pananakoto:

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا
وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

121. Mananalamat ko manga Limo o Allah, Pinili Iyan, go Pingonana-o Niyan Sukaniyan ko lalan a maka-o ontol.

شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ أَجَبْتُهُ وَهَدَيْتُهُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

122. Go bigan Nami Sukaniyan si-i ko doniya sa mapiya, go Mata-an! A si-i ko Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

وَأَيَّتَنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

123. Oriyan niyan na ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): A Kudugangka so okit o Ibrahim a shasalimbotawan, go da mapud ko manga Mosrikh.

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

124. Aya bo a Piyaliyogatan (ko Kapumasla-a) ko Sapto na so siran a da-on pagayonayon; na Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ndun ko Alongan a Qiyamah, ko da iran pagayonayoni.

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ
اختلفوا فيه وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بينهم
يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فيه
يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Panolonun Ka so lalan o Kadnan Ka sa nggolalan ko Ongangun go so undao a mapiya; go dao-wa-an Ka kiran so lubi a mapiya; Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai, pho-on ko lalan Rukaniyan, go Sukaniyan i Mata-o ko Miyamangudug ko ontol.

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدْ لَهُم
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Na o shaop kano, na saop kano sa so lagid o inikidiya rukano to: Na Ibut o Shabar kano, na Mata-an a giyoto i mapiya a bagiy-an o miyamakasabar.

127. Na Shabar Ka, na di ka phakasabar inonta a sabap ko Allah; na Dingka siran Pumboko-on: Go di nggagutun a Rarub Ka so Kapuphagantangan niran sa marata.

128. Mata-an! A so Allah na babid o siran a Miayamananggila, go so siran a Miphipiyapiya.

وَأَنْ عَاقِبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا
عُوقِبْتُمْ بِهِ ۚ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ
خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۖ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا
يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

Surah Bani Israil (Al-Isra)-17

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Soti so (Allah a) Piyakalalakao Niyan so Oripun Niyan (a Muhammad) ko Kagagawi-i pho-on ko Masjidil Al-Haram si-i ko Masjidil Al-Aqsa, so piyakandakulan Nami sa mapiya so muliliyota-on,- ka Phakaila-in Nami Sukaniyan ko manga Tanda Ami: Mata-an! A so Allah so Puphakanug, a Puphakailai.

2. Na inibugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami Sukaniyan a Torowan ko manga Moriyatao o Israil,- (Pitharo Ami a:) Da-a kho-wa-an niyo a salakao Rakun a sarigan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ ۚ لَيْلًا مِنَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا
الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا ۚ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي
وَكِيلًا ﴿٢﴾

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ
عَبْدًا شَكُورًا ﴿٢﴾

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ
لَتُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ
عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿١٦﴾

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ
عِبَادًا لَنَا أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا
خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ
وَأَمَدَدْنَكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ
أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ
أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ
لِيَسْتَوْفُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَلِيَتَبَرَّأَ مَاعُلَوْنَ نَبِيرًا ﴿٧﴾

non ko paganai a kiya-okitan, go an niran mabinasa so miyamugus sa mala a Kapaminasa.

8. Masikun so Kadnan niyo na Ikalimo kano Niyan; na o kasoi kano (Maminasa), na ikasoi Ami (so siksa rukano): Na ini sunggai Ami so Naraka Jahannam a thar-ongkowan ko Miyamangonkir.

9. Mata-an! A giyangkai a Quran na Phakatoro ko Sukaniyan a lubi a matitho, go Puphanotholun Niyan ko Miyamaratiyaya a siran so Minggalalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyen niran a balas, a lubi a mala;

10. Na Mata-an! A siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na mithiyagar Kami sa bagiyen niran a siksa a Malipudus.

11. Na Puphangunin o Manosiya so marata (igira-a pukhararangitan) lagid o kapuphanguniya niyan ko mapiya, na tatap a so Manosiya na ga-angga-anun.

12. Na biyaloi Ami so Gagawi-i a go so Daondao a dowa Tanda: Na piyakasalum Ami so Tanda a Gagawi-i, na biyaloi Ami so Tanda o Daondao a Masindao; ka-an kano gi-i makambabanog sa riskhi a phon ko Kadnan niyo, go a niyo katokawi so bilangan o manga ragon, go so itongan: Na so langowan ta-

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُثِرْتُمْ عَدْنَا
وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ
أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ فَحَوْنًا آيَةً
الَّيْلَ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ وَكُلُّ شَيْءٍ
فَعَلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

man na piyagosai Ami sukaniyan sa marayag a kapagosai.

13. Na oman i Manosiya na in-itambud Ami ron so sorat o Amal iyan si-i ko lig iyan: Na pakaguma-on Nami ron sa Alongan a Qiyamah a sorat a masangat iyan a makakayat.

14. (Tharo-on non a:) Batiya-an-gka so sorat ka: Makatatarotop so ginawangka sa Alongan na-i a phamagitong ruka.

15. Sa dun sa komudug ko ontol, na phakakudug ko ontol sa ruk bo a ginawa niyan: Na sa dun sa somilai, na phakasilai sa rombo phakatana: Na di kha-awidan o baradosa so dosa o pud iyan: Na di Kami phaniksa taman sa di Kami Makasogo sa Sogo.

16. Na igira-a kabaya Ami a kabinasa Ami ko Phagingud, na Sogo-on Nami so manga Nakoda rukaniyan (a Nggolalan ko manga Rasul) na ndarowaka siran ro-o; na mapatoton so Katharo (a siksa): Na binasa-an Nami sukaniyan sa tarotop a kabinasa.

17. Na madakul a bininasa Mi ko manga pagtao a miya-oruyan o Nuh! Na makatatarotop so Kad nan Ka si-i ko manga dosa o manga Oripun Niyan a Kaip a Puphakailai.

وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلَيمَتُهُ طَائِفَةٌ فِي عُنُقِهِ
وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا
يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ
حَسِيبًا ﴿١٤﴾

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَأِنَّمَا هتَدَىٰ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ
ضَلَّ فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
رَسُولًا ﴿١٥﴾

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا
فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ
فدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ
وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

18. Sadun sa aya butad iyan na kabaya iyan so maga-an, na nggaga-anan Nami ron si-i (sa doniya) so khabaya-an Nami si-i ko tao a kabaya Ami: Oriyan niyan na isunggai Ami a ruk iyan so Naraka Jahan-nam: A phakasoludon a kapapa-awingan, a mibobowang.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَذْحُورًا ﴿١٨﴾

19. Na sadun sa kabaya iyan so Akhirat, go Panamaraan niyan nggalubuk so Punggalubukun rukaniyan, a sukaniyan na Maparatiyaya,- na siran man na miyabaloi so galubuk iran a tatarima-an.

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

20. Oman i isa na pumbugan Nami so siran na-i go so siran naya, ko Pamumugayan o Kadnan Ka: Na da ko butad o Pamumugayan o Kadnan Ka iba kharun.

كُلًّا نُمِدُّهُنَّ أَهْوَاءً وَهَتُولَاءٍ مِنْ عَطَايِكُمْ وَمَا كَانَ عَطَاؤُكُمْ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

21. Pamimikiranangka o anda-manaya i kiyapakalubi Ami ko saba-ad kiran ko saba-ad; na mata-tangkud a so Akhirat i lubi a mala a kiyapakaphapangkata go lubi a mala a kiyapakapululubiya.

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَقْضِيًّا ﴿٢١﴾

22. Di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao; ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a misisili.

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُومًا ﴿٢٢﴾

23. Na ini Paliyogat o Kadnan Ka a da-a Pushowasowata niyo a inonta Sukaniyan, go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa samporna a kaphiyapiya. Na o raota ko

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عَنْكَ الْكِبَرُ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ

kamamasa-i Ruka so Kalokus o isa sa dow a oto, odi na tanan siran, na Dingka kiran Putharowa i khari-morong Ako, go Dingka siran phur-arasunga, go Tharowangka kiran so Katharo a Kapaga-adat.

24. Go pakainayangka kiran so gowagowai ko Kapangalimbaba-an, pho-on ko Kalimo, go Tharowangka: A Kadnan Ko! Kalimo-on Ka Siran lagid o Kiyapagoyagoyaga iran Rakun ko kaito Akun.

25. So Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga ginawa niyo: O mabaloi kano a manga Bilangatao, na Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi ko manga barataobat.

26. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Go di Ka phamagola sa kapulaga.

27. Mata-an! A so manga taola-an na miyabaloi siran a manga Pagari o manga Shaitan; na aya butad o Shaitan na Mo-ongkir ko Kadnan Niyan.

28. Na o Thalikhodingka siran sa kambabanog sa Limo a pho-on ko Kadnan Ka, a nanayaon Ka sukanian, na Tharowangka kiran: So Katharo a mainai.

فَمَا أَقْبَىٰ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا
كَرِيمًا ﴿٢٢﴾

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ
وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٣﴾

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا
صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ
غَفُورًا ﴿٢٤﴾

وَأَتِذَا الْقُرُوفَىٰ حَقَّهُ. وَالْمَسْكِينِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَلَا تُبْذِرْ رِبًّا رَيبًا ﴿٢٥﴾

إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٦﴾

وَأِمَّا تَعْرِضْ عَنْهُمْ فَلْيَعَاءِ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
تَرْجُوهُمْ فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّسُورًا ﴿٢٧﴾

29. Go Dingka mbaloya so Li-mangka a mitatambud ko lig Ka, go Dingka mbukara sukaniyan sa tarotop a kabukar, ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a kiyawiswisan.

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا
تَحْسُورًا ﴿٢٩﴾

30. Mata-an! A So Kadnan Ka na puphkalowagun Niyan so Pagupur si-i ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan. Mata-an a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakai-lai.

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّهُ كَانَ بِعَدَاوِهِ خَبِيرًا بِصِيرًا ﴿٣٠﴾

31. Go di niyo mbonowa so manga Wata iyo sa kaluk ko Kamiskin: Ka Sukami i Puphagupur kiran, go Puphagupur rukano. Mata-an! A so Kabonowa kiran na miyabaloi a dosa a mala.

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا يَكُنْ
نَزْلُهُمْ وَإِنَّا كَرِهْنَا لَأَن قَتَلَهُمْ كَانَ
خِطَاءً كَبِيرًا ﴿٣١﴾

32. Go di kano pagobai ko kashina: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a pakasisingai, go miyakaratarata a okit.

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِنَّمَا كَانَ فَرْجَةً
وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

33. Go di niyo mbonowa so ginawa a so inisapar o Allah inonta o misabap ko kabunar. Na sa tao a mabono a pimbaba-an, na Sabunar a singgayan Nami so wali ron sa kapa-ar: Na di pulawan ko kakitas; Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a tatabangan.

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا
لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي
الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾

34. Go di kano pagobai ko tamok o ilo inonta o so i phakapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tomana niyo so diyandi,

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ

Mata-an! A so diyandi na tatap a khi-isha (ko Alongan a Qiyamah).

35. go tarotopa niyo so kapagasad igira-a miyagasad kano, go thimbang kano ko timbangan a ontol: Giyoto man i tomo, go lubi a mapiya a ondas iyan.

36. Go Dingka puthindugi so da-a Kata-ongka-on; Mata-an! A so kanug, a go so kailai, go so poso na oman i isa kiran na khaisha-an.

37. Go di Ka pulalakao ko Lopa sa Kambantogan: Mata-an! A suka na dingka dun mabunsad so Lopa, go dingka dun marupung so manga Palao sa kaporo.

38. Oman i isa ro-o na miyabaloi so karata-an niyan si-i ko Kadnan Ka a Piyakagowagowad.

39. Giyoto man na pud ko ini Ilaham Ruka o Kadnan Ka (Ya Muhammad) a Ongangun; na di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao, ka Maphoshangka ko Naraka Jahannam, a kapapa-awingan, a mibobowang.

40. Ba rukano piyakibisa o Kadnan niyo so manga Wata a Mama, na kinowa Niyan so manga Malai-kat (a Wata Iyan) a manga Babai? Mata-an! A sukano na matatang-kud a gi-i kano Tharo sa Katharo a miyakalupas!

الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ إِذَا كَلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ
مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ
الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ
مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ
وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ
مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ إِنثًا إِنَّكُمْ لَقَوْلُونَ قَوْلًا
عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

41. Na Sabunsabunar a pishalisai
Ami sangka-i a Qur-an, ka-an niran
kasaboti, na da-a minipagoman Ni-
yan kiran a rowar sa kiyapalagoi
(ko bunar)!

42. Tharowangka: A o adun a
pud o Allah a manga Tohan,- lagid
o Katharo iran,- na sa maoto na
Mata-an a muloloba siran sa lalan
ko khiruk ko Kapa-ar!

43. Soti Sukaniyan! Go Maporo
a ka-a awat Iyan ko gi-i ran Tharo-
on! Amaporo a Lubi a Mala!

44. Puthasbik Rukaniyan so
manga Langit a pito go so Lopa,
go so matatago kiran, na da-a nga-
nin a badi Puthasbik sa Podi Ruka-
niyan; na ogaid na di niyo shabotun
so Tasbik iran! Mata-an! A Sukani-
yan na tatap a Matigur, a Manapi!

45. Na igira-a Biyatiya-a Ka so
Qur-an, na Puthagowan Ami so lut
Ka a go so lut o siran a di Mapa-
paratiyaya ko Akhirat, sa runding a
marurunding:

46. Go tiyagowan Nami so man-
ga poso iran sa manga totop ka-an
niran di khasaboti Sukaniyan, go
(tiyagowan Nami) so manga tangila
iran sa kabungul: Na igira-a Miya-
aloingka so Kadnan Ka si-i ko Qur-
an, ko Kai Isa Isa Niyan, na tomin-
gur siran, ko manga talikhodan nir-
an sa kapalagoi.

وَلَقَدْ صَرَفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذْكُرُوا
وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾

قُلْ لَوْ كَان مَعَهُ آلهةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا
لَا يَنْفَعُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

سُبْحَنَهُ، وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

تَسْبِيحُهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا أَيْسْبَحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
غَفُورًا ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
وَفِي أَذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذُكِرْتُ بِكَ
فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ، وَلَوْ عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ
نُفُورًا ﴿٤٦﴾

47. Sukami i lubi a Mata-o ko sabap a Kapuphamamakinug iran noto gowani ko Puphamamakinugun Ka iran; go gowani ko siran a gi-i siran mbibitiyara-i, sa masa oto na gi-i Tharo-on o manga Darowa-ka: A da-a Phagonotan niyo a ro-war ko Mama a tataraponan!

48. Pamimikiranangka (Ya Muhammad) o andamanaya i kinipan-gibaratun niran Ruka: Na miyadadag siran, na da-a khakudug iran a lalan.

49. Na Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun sa Ka-adun a bago?

50. Tharowangka: A mbaloi kano pun a Ator, odi na Potao,

51. Odi na ka-adun a pud ko mala (a kaguguda-a niyo ron), ko manga rarub iyo (na Khaoyag kano dun)! Na Putharo-on niran ndun: Antawa-a i maphakakasoi kami niyan (ko Kaoyagoyag)? Tharowangka: A so Miyadun rukano ko paganai a kiya-okitan! Na khulung-kulungun niran Ruka a manga Olo iran, na Tharo-on niran: Andai kikhitana iyan? Tharowangka: A matatangud a mababaloi a marani!

52. Si-i ko Alongan a tawagun kano Niyan, na misumbag iyo so

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ
إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ
إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٤٧﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا
فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا آءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرَفْنَاءَ إِنَّا لَنَالِمَبْعُوثُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

﴿٥٠﴾ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يَعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ

Podi Rukaniyan, go aya arangan niyo na da-a minitarug iyo (ko Do-niya) a rowar ko maito!

53. Na Tharowangka (Ya Muhammad) ko manga Oripun Ko: A Putharowa iran so mapiya: Mata-an! A so Shaitan na punggoriga-on niyan siran: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi a ridowai o manga Manosiya a mapayag.

54. So Kadnan niyo i Mata-o rukano: O kabaya Iyan, na Ikalimo kano Niyan, odi na o kabaya Iyan, na siksa-an kano Niyan: Na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

55. Na so Kadnan Ka i Mata-o ko tao a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Na Sabunsabunar a piya-kalubi Ami so saba-ad ko manga Nabi ko saba-ad: Go bigan Nami so Dawood sa (Kitab a) Zaboora.

56. Tharowangka: Panongganoya niyo so siran a ini tugo niyo (a manga Katohanan) a salakao ko Allah: Na da-a Mipapa-ar iran ko kapokas rukano o Morala go di ran khitogalin.

57. Siran man so siran a Puphanongganowin niran na gi-i ran mbanogun so okit a kapakarani ko Kadnan niran,- (Puphamagarabaya) o antawa-a kiran i lubi ron a mada-sug: Go a-arapun niran so Limo

وَتُظَنُّونَ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾

وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْفَعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَتْ لِلإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ تَرْحَمُكُمْ أَوْ إِن يَسَاءُ يَعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ دَرَبُورًا ﴿٥٥﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِن دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمْ أَلْوَسِيلَةً أَتُهم قُربُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾

Iyan go ika-aluk iran so siksa Iyan:
Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka
na tatap a pakalukluk.

58. Na da-a Ingud a ba Ami di
binasa-a sukaniyan ko da pun so
Alongan a Qiyamah, odi na ba
Ami di siksa-a sukaniyan sa siksa
a sangat: Miyabalo'i oto a misosorat
ko Kitab (a Lauh Mahfol).

59. Na da-a miyakarun Rukami
ko Kapuphakatoron Nami ko man-
ga Tanda, a rowar sa kiyapakambo-
khaga-on o miyanga-o ona: Na
inibugai Ami ko Samood so Babai
a Onta a karina a mapayag, na
Pindarowaka-an niran noto: Na
da-a (salakao a) Kapuphamakator-
on Nami ko manga Tanda a rowar
sa pangangaluk.

60. Na gowani na Pitharo Ami
Ruka: A Mata-an! A so Kadnan Ka
na katatangkalan Niyan so manga
Manosiya: Na da-a kinisungga-in
Nami ko kailai a so Piyaki-ilai
Ami Ruka, a rowar sa tupung ko
manga Manosiya,- go (lagid oto) so
kayo a Pimorka-an a miya-aloi ko
Qur-an: Na ipuphangangaluk Ami
kiran, na da-a minipagoman niyan
kiran a rowar sa kapangakowala a
mala!

61. Na gowani na Pitharo Ami
ko manga Malaikat: A Pangalimba-
ba-an Kano ko Adam: Na Miyan-
galimbaba-an Siran non, inonta so

وَأِنْ مِنْ قَرِيْبَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوْهَا
قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوْهَا عَذَابًا
شَدِيْدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوْرًا ﴿٥٨﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ
كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَعَٰثِنَا أُمُودٌ
الْثَاقَةُ مُمْبِرَةٌ فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ
بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ
وَمَا جَعَلْنَا الرَّءْيَا لَآلِيٍّ أَرَيْتَكَ إِلَّا فَتْنَةً
لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَ فِي الْقُرْءَانِ
وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا
كَبِيْرًا ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِآدَمَ
فَسَجَدُوْا اِلَّا اِبْلٰسَ قَالَ ؕ اَسْجُدْ لِمَنْ

Iblis: Ka Pitharo iyan: A ino ako Phangalimbaba-an ko tao a Inadun Ka a botha?

62. Pitharo (o Iblis): Aiguda-a Ka sangka-i a Piyakaombaongka rakun? Ibut o bugi Akongka sa talik taman ko Alongan a Qiyamah na lunganungko dun domadag so manga Moriyatao Niyan inonta so maito!

63. Pitharo (o Allah): A nggola-lanun ka (i kabaya-a ka); ka sadun sa monot ruka kiran, na Mata-an! A so Naraka Jahannam i balas rukano, a balas a tarotop.

64. Go pamodiyokun ka ko sa dun sa khagagangka kiran, so so-warangka; go lalisangka siran rakhus o manga Komokoda-a ka, go so Puphamakalalaka-on ka; go pakithompok ka kiran ko manga tamok go so manga Wata (iran); go bugingka siran sa pasad. Na da-a ipumbugai kiran a pasad o Shaitan a rowar sa kapulalalong.

65. Mata-an! A so manga Oripun Ko (a Miyamaratiyaya), na da dun a kapa-ar ka kiran: Go makatatarotop so Kadnan ka a somisiyap.

66. So Kadnan niyo so Puphaka-latas rukano ko manga Kapal ko Kalodan, ka-an kano gi-i makam-babanog ko Kakawasa-an Niyan.

خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ نَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ
لِإِنِ أَخَّرْتَنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
لَأَحْتَنِكَ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَاءُ كُلِّ جَزَاءٍ مُّوَفُّوْرًا ﴿٦٣﴾

وَأَسْتَفْزِزُ مَنْ أَسْطَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ
وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخِيلِكَ وَرَجُلِكَ
وَسَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
وَعَدُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ
وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرْسِلُ لَكُمْ الْفَلَاحَ
فِي الْبَحْرِ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ

Mata-an! A Sukaniyan na tatap a mala rukano i Limo.

67. Na igira-a minisogat rukano so morala ko Kalodan, na mada so Puphanongganowin niyoinonta bo so Sukaniyan (a Allah)- na kagiya mabaton kano Niyan ko Kalopaa-an, na tomialikhod kano. Na tatap a so Manosiya na da-a Tadum iyan!

68. Ba kano somiyarig sa di kano Niyan landungun ko didalum o Lopa, odi na di kano Niyan botawanan sa sobosobo a puthad, a sa oriyani niyan na da dun a mato-on niyo a Panarigan?

69. Odi na ba kano somiyarig sa di kano Niyan ro-o pakakasowin sharoman, na botawanan kano Niyan sa mabagur a ndo na ludun kano Niyan sabap ko Kiya-ongkir iyo, oriyani niyan na da dun a mato-on niyo a abanga iyo Rukami ron?

70. Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami sa Munang so manga Moriyatao o Adam; go piyakapaguda Ami siran ko Kalopaa-an a go so Kalodan; go ini Riskhi Ami kiran so manga pipiya; go Piyakaombao Ami siran ko madakul ko manga Inadun Nami sa titho a Kapakaombao.

71. Si-i ko Alongan a itawag Ami ko oman i Manosiya so Daptar iran: Na sa dun sa mibugai ron so

كَانَ يَكْمُرُ حَيْمًا ﴿٦٦﴾

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ
تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهَهُ فَلَمْ يَنجَكُمْ إِلَى الْبَرِّ
أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخَسِّفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ
أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَحْذَرُوا الْكُفْرَ وَكَيْلًا ﴿٦٨﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى
فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ
فَيَغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَحْذَرُوا
لَكُمْ عَذَابًا بِهِ يَبْتِغَا ﴿٦٩﴾

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْئِهِمْ فَمَنْ
أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ

Kitab iyan si-i ko kawatan niyan,
na siran man na Mabatiya iran so
Kitab iran, na da-a masalimbok kir-
an a ishambo o dadangulisun.

72. Na sadun sa miyabaloi si-i (sa
Doniya) a bota, na sukaniyan si-i ko
Akhirat na bota dun, go tanto a
miya-awat ko lalan.

73. Na Mata-an a maito bo na
khapokas Ka iran ndun ko ini Ila-
ham Ami Ruka (Ya Muhammad),
ka-an Ka Rukami Miyangkob so
salakao rukaniyan: Na o giyoto i
miyasowa na Khowa-angka iran
ndun a bolay oka!

74. Na o da Ami Suka pakatha-
kna-a, na Sabunsabunar a mararani
mitaliyadok Ka kiran sa shai a mai-
to.

75. Na o giyoto i miyasowa na
kaphakita-aman Nami Ruka dun so
takup a siksa ko Kaoyagoyag, go so
takup a siksa ko kapatai: Oriyan
niyan nada-a mato-on Ka a taban-
ga-a Ka Rukami!

76. Na Mata-an a maito bo na
khabogao Ka iran ko Lopa (a Ma-
dinah), ka phaka-awa-an Ka iran
non; na o giyoto i miyasowa na
da-a khitarug iran ko kaipos Ka, a
rowar ko maito.

77. Okit o tao a Sabunar a Siyo-
gowan Nami a miya-ona an Ka sa

يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلُمُونَ
فَتِيلًا ﴿٧١﴾

وَمَنْ كَانَتْ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لَتُفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَةٌ
وَإِذَا لَا اتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ
إِلَيْهِمْ شِئَانًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾

إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضَعْفَ الْحَيَاةِ
وَضَعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُكَ
عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ
الْأَرْضِ لَيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا
يَلْبَثُونَ خَلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ

pud ko manga Sogo Ami: Na da-a khato-on Ka a misalin ko okit Ami.

78. Pamayandugun Ka so Sambayang-ko kapolid o Alongan taman ko kalibotung o Gagawi-i, go so Kapangadi-i ko Qur-an ko Sambayang ko khapita: Mata-an! A so Sambayang ko khapita na tatap a shasaksian.

79. Na so saba-ad ko Kagagawi-i na puphaguna-on Ka so Qur-an: A malalawan ko manga Paliyogat a ruk Ka: Matatangkud a phakadarpa-an Ka o Kadnan Ka ko darpa a mababantog!

80. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Pakasolud Akongka sa kasolud a kasosawat, go Pakaliyowa Kongka sa kaliyo a Kasosawat; go sunggai Akongka pho-on ko Hadapan Ka sa bagur a phakatabang.

81. Go Tharowangka: A miyakaoma so bunar, na miyailang so ribat: Mata-an! A so ribat na tatap a ilang.

82. Na Iputhoron Nami a pud ko Qur-an so bolong go Limo ko Miyamaratiyaya: Na ba dun puphakaoman ko manga Darowaka sa kalogi.

83. Na igira-a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod go itangkiri iyan a kilid iyan, na igira-

مِنْ رُسُلِنَا وَلَا يَجِدُ لِسِنَتِنَا حَوِيلًا ﴿٧٧﴾

أَقِمِ الصَّلَاةَ لَدُلُوكَ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ
الَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ
عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا
مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨٠﴾

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ
إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

وَنَزَّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا
خَسَارًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾

a minisogaton so marata na mabaloi
a kada-an sa panginam!

84. Tharowangka: A oman i isa
na gi-i nggalubuk si-i ko okit iyan:
Na so Kadnan niyo i lubi a Mata-o
ko tao a sukaniyan i maka-o ontol
sa lalan.

85. Na ipagisha iran Ruka so
Niyawa. Tharowangka: A so Niya-
wa na si-i ko ilmo o Kadnan Ko:
Go da-a inibugai rukano ko Kata-o
rowar ko maito.

86. Na Mata-an! a o inikabaya
Ami, na matatangtud a maphakada
Ami dun so ini Ilaham Ami Ruka:
Na sa oriyen niyan na da-a mato-on
Ka makapantag Rukaniyan a Pa-
narigan Rukami,-

87. Ogaid na Limo a pho-on ko
Kadnan Ka: Mata-an! A so Kapudi
Iyan na tatap a si-i Ruka lubi a
mala.

88. Tharowangka: A Mata-an a
apiya thampotampong so manga
Manosiya go so manga Jinn sa kam-
ba-al iran sa lagid angka-i a Qur-an,
na di siran ndun makamba-al sa
lagid iyan, apiya pun mabaloi so
saba-ad kiran a tabanga o saba-ad.

89. Na Sabunsabunar a di bo dun
pira a kiniropa-an Nami ko Mano-
siya, si-i sangka-i a Qur-an, ko
oman i ibarat: Na da tarima-a o

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۖ فَرَبُّكُمْ
أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۚ قُلِ الرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾

وَلَيْنَ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا
وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ
عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

قُلْ لِّئِنْ أَجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ
يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُوا بِمِثْلِهِ
ۖ وَلَوْ كَانَتْ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾

kadakulan ko manga Manosiya ka ba iran ndun siyangka!

90. Na Pitharo iran: A di ami Suka dun Pharatiyaya-an, taman sa da-a mapakambowat Ka rukami pho-on ko Lopa a manga Bowalan,

91. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor, na kapakambowatan Ka so lumbak iyan sa manga Lawasaig a manga babandus;

92. O di na makaolog Ka ko Langit, mana-a so ini Daowangka rukami sa sapangkat; o di na mapakadarupa-a Ka so Allah go so manga Malaikat sa mipagadapa;

93. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Walai a Bolawan, o di na makapanik Ka ko Langit. Na di ami dun Pharatiyaya-an i Kiyapakanik Ka on taman sa di Kamingka Katoronan sa Kitab a mabatiya ami Sukaniyan. Tharowangka: Soti so Kadnan Ko! Ba adun a butad Akun a rowar sa Manosiya;- a Sogo?

94. Na da-a miyakarun ko Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran go wani ko makaoma kiran so Torowan, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa ino Shogo so Allah sa Manosiya a Sogo?

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِرَكَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿٩٠﴾

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّحِيلٍ وَعَنْبٍ فَتَفْجِرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾

أَوْ تَسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتَ عَلَيْنَا كَيْسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قِيْلًا ﴿٩٢﴾

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تَنَزَّلَ عَلَيْنَا كُنْبًا نَّفَرُّهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبْعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾

95. Tharowangka: O aya matata-go ko Lopa, na manga Malaikat a Puphulalalakao a khibabalingon, na Mata-an a Pakatoronan Nami siran a pho-on ko Langit sa Malaikat a Sogo.

96. Tharowangka: Makatataro-top so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano: Mata-an! a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakailai.

97. Na sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i phakakudug ko ontol; go sadun sa dadagun Niyan-na Dingka siran ndun mito-on sa manga Panarigan a salakao Rukaniyan. Go limodun Nami siran ko Alongan a Qiyamah, a mikakamanga so manga Paras iran, a manga bota, go manga omao, go manga bungul: Darpa iran so Naraka Jahannam: Oman puphondao, na omanan Nami kiran sa kakadug.

98. Giyoto man i balas kiran, sabap sa Mata-an! A siran na In ongkir iran so manga Ayat Ami, go Pitharo iran: Ino amai ka mbalo i kami a manga tolan go botha, ba Mata-an a sukami na Khaoyag kami dun sa Ka-adun a bago?

99. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, khagaga Niyan a Madun sa lagid iran? Go singgayan Niyan siran sa ta-alik, a

قُلْ لَوْ كَانِ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ
يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ
مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿١٥﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ أَنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا
بَصِيرًا ﴿١٦﴾

وَمَن يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَن يُضِلِّ
فَلَن تَجِدَ لَهُم أَوْلِيَاءَ مِن دُونِهِ ۚ وَنَحْشُرُهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمًا وَعِصْمًا
وَصُمَّا مَا وَلَّهُمْ جَهَنَّمَ كُلًّا خَابِتٍ
زِدْنَهُمْ سَعِيرًا ﴿١٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا
وَقَالُوا ۖ ذَٰلِكُنَا عِظْمًا وَّرَفْتًا ۚ تَا
لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿١٨﴾

﴿١٩﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ
أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمُ

da-a sangka-a madadalumon. Na da tarima-a o manga Darowaka ka ba iran ndun siyangka.

100. Tharowangka: O sukano i makapapa-ar ko khitatagowan ko Limo o Kadnan Ko, na sa maoto na Mata-an a runun niyo, sa kaluk ko kanggasto: Ka aya butad o Manosiya na maikot!

101. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Musa sa siyao a manga Tanda, a manga rarayag: Na isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil: Gowani a makaoma kiran, na Pitharo-on o Pir-aon: Mata-an! A sakun na aya dun a kaguguda-a ko Ruka Hai Musa! na tataraponan!

102. Pitharo (o Musa): Sabunsabunar a katawan ka a da-a Tomiyoron saya a rowar ko Kadnan o manga Langit go so Lopa a manga karina: Na Mata-an! A Sakun na aya dun a kaguguda-a Ko ruka Hai Pir-aon! Na ilang!

103. Na kabaya iyan a mbogao-on niyan siran ko Lopa (a Missir): Na inulud Ami sukaniyan go so langowan a pud iyan.

104. Go Pitharo Ami ko manga Moriyatao o Israil ko oriyen niyan: a Pagingud kano ko Lopa (a Missir): Na amai ka makaoma so diyan-di ko Akhirat, na pakatalingoma-an Nami sukano langon.

أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا
كُفُورًا ﴿١٩﴾

قُلْ لَّوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي
إِذَا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ
الْإِنْسَنُ قَتُورًا ﴿٢٠﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
فَسُئِلَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذَا جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ
فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَى
مَسْحُورًا ﴿٢١﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُ مَا أُنْزِلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رُبَّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي
لَأَظُنُّكَ يَنْفِرُ عَوْتُ مَشْبُورًا ﴿٢٢﴾

فَأَرَادَ أَنْ يَنْفِرَ مِنْهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
فَأَعْرَضْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿٢٣﴾

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ ائْتُوا
الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيفًا ﴿٢٤﴾

105. Na si-i ko bunar a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), go si-i ko bunar a Kiyapakatoron Niyan: Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphanonotholan sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

106. Na so Qur-an na piyakasu-sungaya Ami Sukaniyan, ka-an Ka oto Mabatiya ko manga Manosiya sa malanat: Go Initoron Ami oto sa (miyakashasaliyob a) Kinitoron Niyan.

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾

107. Tharowangka: Piyaratiyaya-niyo Sukaniyan odi na di niyo Pharatiyaya-a, Mata-an! A siran a piyamugan ko Kata-o a miya-ona a Niyan, na igira-a Pumbatiya-an kiran, na Ipushondong iran so manga baka a Mangangalimbaba-an siran,

قُلْ ءَامِنُوا بِهِ ؕ أُولَٰئِكَ تُؤْمِنُونَ ۖ إِنَّا لَذِينَ أُولُو ٱلْأَعْلَمِ مِن قَبْلِهِ ؕ إِذَا بَلَغَ عَلَيْهِمْ ٱلْحَيَٰثُورَ ۖ لَلأَذْقَانِ سَجْدًا ﴿١٠٧﴾

108. Sa gi-ran Tharo-on: Soti so Kadnan nami! Mata-an a tatap a so diyandi o Kadnan nami na Mapungolaola dun!

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا ۖ إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

109. Go Ipushondong iran so manga baka, sa Puphamanugad siran, go puphakaoman kiran sa Kapangalimbaba-an.

وَيَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

110. Tharowangka: Panguni kano ko Allah, o di na Panguni kano ko Rahman: Apiya anda saya i ipanguni niyo Ron, na ruk Iyan so manga ngaran a manga pipiya. Na Dingka phakatanogun so Sam-

قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أَوْ أَدْعُوا الرَّحْمَنَ ۖ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ ٱلْأَسْمَاءُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوهَا وَٱبْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

bayang Ka, go Dingka oto Phuna-na-in, na mbabanog Ka ko pagulutan noto sa okit.

111. Na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, da kowa sa Wata, go da-a miyabalo i a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go da-a miyabalo i a tabanga Iyan makapantag ko kapa-kaito: Na Shulasulangka Sukaniyan sa Samporna a Kashulasula!

Surah Al-Kahf-18

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so Kitab, go da-a biyaloi Niyan non a bukhog:

2. Matitho ka-a Niyan kapaki-iktiyari so siksa a sangat a pho-on Rukaniyan, go a Niyan Mapanothol ko Miyamarat iyaya a siran so gi-i nggalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

3. Matatatap siran non sa dayon sa dayon:

4. Go a Niyan Mapakaiktiyar so siran a Mitharo: Sa kominowa so Allah sa Wata:

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَخْذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكِبَرُهُ تَكْبِيرًا ﴿١٧﴾

سُورَةُ الْكَافِرِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾

قِيمًا لِنُذِرَ بِأَسَاسٍ شَدِيدًا مَنِ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾

مَكِينٍ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

5. Da-a Kata-oiran non, a go so manga lokus iran. Miyakala a Katharo a puphakambowat pho-on ko manga ngari iran. Da-a gi-i ran Tharo-on a rowar sa kabokhag!

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنَّ
يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾

6. Na masikun a mapakapagugut Ka a Ginawangka (Ya Muhammad), makapantag ko manga rarad iran o di ran Paratiyaya a angkai a Tothol sa makapantag sa boko.

فَلَعَلَّكَ بَدِيعُ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنَّ
لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾

7. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so matatago ko Lopa a Parahiyasan niyan, ka ana Mi siran katupungi o antawa-a kiran i taralbi a mapiya i galubuk.

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا
لِنَبْلُوَهُمْ أَهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

8. Na Mata-an! A Sukami na adun ndun a pumbalowin Nami a matatago-on a Lopa kabagabagas.

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا
جُرًّا ﴿٨﴾

9. Ba-aya tangkap Ka na Mata-an! A so manga tao ko Liyang a go so migaga-angon na miyabaloi siran a pud ko manga tanda Ami a pakamumusa?

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ
وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنَّا ابْنَانَا عَجَبًا ﴿٩﴾

10. Gowani a magapas so manga Ngongoda ko Liyang: Na Pitharo iran: Kadnan nami! Bugi Kamingka pho-on Ruka sa Limo, go Tanorangka Rukami so butad Ami sa Torowan!

إِذَا أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا
رَبَّنَا إِنَّا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا
مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

11. Na Piyakatorog Ami siran ko Liyang, ko manga ragon a mai-itong,

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ
سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾

12. Oriyan niyan na piyakagogo-nao Ami siran, ka ana mimapunto o antawa-a ko dow a lompok i Miyakatundo ko masa a kiyathi ran!

13. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so Totholan kiran si-i ko bunar: Mata-an! A siran na manga Ngon-goda a Piya-rat iyaya iran so Kadnan niran, na inomanan Nami siran sa Torowan:

14. Go piyakabagur Ami so manga poso iran: Gowani a gomanat siran na Pitharo iran: Aya Kadnan Nami na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa: Da dun a Phan-guniyan Nami a salakao Rukaniyan a Tohan: Sabunsabunar a o sowa-a Mi oto na Miyakatharo Kami sa miyakalupas (a Katharo)!

15. Siran naya a pagtao Ami na kominowa siran sa salakao Rukaniyan a manga Tohan: Ino a da-a khitalingoma iran kiran a katantowan a mapayag? Na ba adun a lawan a darowaka ko tao a inan-gkob iyan so Allah sa kabokhag?

16. Na amai ka ganatan niyo siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na pagapas kano ko Liyang: Ka saboyagan kano o Kadnan niyo ko Limo Iyan, go thiyagaran kano Niyan sa rangkap o butad iyo.

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾

ثُمَّ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْنَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ ؕ إِلَٰهًا لَّا قَدْلُنَا إِذَا سَاطَأَ ﴿١٤﴾

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ؕ ءَالِهَةً لَّا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيْنَ يَدَيْنِ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

وَإِذْ أَعَزَّ لَتْمُوهُمْ وَمَا يُعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ فَأَوْءَىٰ إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا ﴿١٦﴾

17. Na Pukhailaingka so Alongan, a igira a somibang, na mirar-amig ko Liyang iran sa tampar sa kawatanan, na igira a sumidup, na pukha-awat kiran sa tampar sa diyowang, a si-i siran matatago ko madaya-on. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah: Nasa dun sa Toro-on o Allah na sukaniyan i phakakudug ko ontol; na sa dun sa dadagun Niyan, na Dingka dun mito-on sa panarigan a makanggongnanon ron.

18. Na aya tangkap Ka kiran na khipagu-unao, a o ba di siran na khitotorogun; na gi-i Ami siran pakakhulikhulidun sa tampar sa kawatanan go sa tampar sa diyowang: Na so Aso iran na igagamba iyan so dowa kamona mona niyan ko gimo-wa: Omailaingka siran na Katalikhodan Ka siran ndun sa kapalagoi, go mapuno-puno Ka kiran ndun a kaluk.

19. Na giyaya i kiyapakagogona-wa Mi kiran, Ka-an siran makapamagishai. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A pira i kiyathi niyo? Pitharo iran: A aya kiyathi tano na Salongan, o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o saba-ad kiran): A so Kadnan niyo i Mata-o ko kiyathi niyo. Na sogowa niyo so isa rukano rakhus o pirak iyo ai si-i ko Bandar a Ingud: Na pangilailai sa sadun sa Soti a Pangunungkun na wita niyan rukano, a pagupur a pho-on Ruka-

وَرَرَى السَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَرَوَّرَعْنَ
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ
تَقَرَّبُ إِلَيْهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّكَ مِنْ بَيْنِ
أَعْيُنِنَا **مُرْسِدًا** (١٧)

وَنَحْسَبُهُمْ آتِكَاهَ وَهُمْ رُقُودٌ
وَنَقْلُ آبِهِمْ لَوْنًا وَذَاتَ الشِّمَالِ
وَكُلُّهُمْ رُفُودٌ بِسُطْرٍ دَرَأْنَاهُ بِالْوَصِيدِ
لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا (١٨)

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا
بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ
قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا
رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا
أَحَدَكُمْ يَتَرَقِّقْكُمْ هَذِهِ إِلَى
الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا (١٩)

niyan: Go lalanat, go di kano niyan ndun phakitokawi sa isa a tao.

20. Mata-an! A siran na o kato-kawi kano iran, na radiyamun kano iran, odi na pakakasowin kano iran ko okit iran, na di kano dun makasulang sa maliwanag sa maoto sa dayon sa dayon.

21. Na giyaya i kiyapayaga Mi kiran ka-a niran katokawi a Mata-an! a so diyandi o Allah (a Kaoyag ko Yaomol Qiyamah) na Bunar, go Mata-an! A so Bangkit na da-a sangka-a madadalumon. Gowani ko puphangasasawalan kiran so butad iran. Na Pitharo iran: Mbalai kano ko obai ran sa Walai: So Kadnan niran i taralbi a Mata-o kiran: Pitharo o siran a miyakasogat siran ko kupit iran: A mba-al tano dun ko obai ran sa Masjid.

22. Adun a Putharo kiran: Sa tulo, a ika pat iran so Aso iran; go adun a Putharo kiran sa lima, a ika num iran so Aso iran; kapan-gusar sa gaib; go adun a Putharo kiran: Sa pito, a ika walo iran so Aso iran. Tharowangka: A so Kadnan Ko i taralbi a Mata-o ko bilangan niran; da-a mata-o kiran a rowar ko maito. Na di Ka pakipushasawala makapantag kiran, in-onta so kapakishasawala a mapayag, go da-a Pagishaingka kiran sa makapantag kiran a isa bo.

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يَعْبدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ
تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

وَكَذَلِكَ أَعْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا
أَنَّهُ وَعَدُ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ
لَأَرْبَبَ فِيهَا إِذِ يَنْتَرِعُونَ بَيْنَهُمْ
أَمْرُهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتًا
رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ
غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
وَنَحْنُ بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ
وَنَحْنُ مُنْتَهُمٌ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ
بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا
تُمَارِ فِيهِمُ الْإِمْرَاءَ ظَهْرًا وَلَا تَسْتَفْتِ
فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

23. Na Dingka dun Putharowa ko apiya antona-a, i Mata-an! A Sakun na Punggolaola-angko to amag,-

24. Inonta (obana-in Ka-on a) Omiyog so Allah! Go Tadumingka so Kadnan Ka igira a miyalipat Ka, go Tharowangka: A masikun a Toro-on Nako o Kadnan Ko si-ko marani a di giya i a ontol.

25. Na miyakatarug siran ko Liyang iran sa Tulo gatos ragon, na inomanan niran sa siyao (ragon).

26. Tharowangka: A so Allah i taralbi a Mata-o ko kiyathai a kiya-pakatarug iran: Ruk Iyan so mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa: Sayana a lambas i Kailai Sukaniyan, go sayana a Malambut i Kapamamakinug! Da-a bagiyen niran a salakao Rukaniyan a Panarigan; go da-a phakasakoto Niyan ko Kokoman Niyan a isa bo.

27. Na Batiya-angka so Initoron Ruka ko Kitab o Kadnan Ka: Da-a phakasambi ko manga Katharo Iyan, go da dun a khato-on Ka a salakao Rukaniyan a kaphagapasan.

28. Na Gun-gunangka a Ginawa-angka rakhus o siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko kapipita go so kagabigabi, a kabaya iran so Kasosowat Iyan; go di siran pulupasa o dowa Matangka, sa kabaya-

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشْدًا ﴿٢٤﴾

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشيِّ يُرِيدُونَ وَجَهَةً وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ

a Ka sa Parayasan ko Kaoyagoyag ko doniya; go Dingka Pagonoti so tao a piyakilipatan Nami ko poso iyan so Tadum Rukami, go inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, go mimbalo i so butad iyan a miyakalupas.

29. Na Tharowangka: A so bunar na pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa khabaya, na Paratiyaya, go sa dun sa khabaya, na Khapir: Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa Apoi, khalikopan siran o manga kadug iyan; na amai ka manguni siran sa inomun na paka-inomun siran sa ig a lagid o totonagun a timbuga, a phakatotong ko manga paras. Piya-kasingangai a inomun! Go miyakaratarata a darpa!

30. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyayago pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an! A Sukami na Diyami ndadasun so balas ko tao a miphiyapiya sa galubuk.

31. Siran man i khibagiyan ko manga Sorga a tatap, a Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Makapunditar siran sa Nditarun a Gadong a manipis a Sotra, go makapal a Sotra; gi-i siran ro-o Shandasandang ko manga Kantir. Pakaluma a balas! Go miyakapiya-piya a darpa!

أَغْفَلْنَا قُلُوبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ مَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ
وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ
نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ
يَسْتَعِثُوا يَنْصَبُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي
الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ
مَرْفَقًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعَمَ الثَّوَابِ
وَحَسَنَتِ مَرْفَقًا ﴿٣١﴾

32. Na Mba-alingka kiran a ibarat, a dow a Mama: A singgayan Nami so isa on sa dow a Asinda a manga Anggor go piyakalibutan Nami a dow a oto sa Qormah; go biyaloi ami so pagulutan a dow a oto a babasoka.

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْتَهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾

33. Omani isa sa dowaya a Asinda na pukhibugai niyan so Onga niyan, go da-a khorangun niyan non a maito bo: Na piyakaondasan Nami so lumbak a dow a oto sa lawasaig.

كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ أَنْتَ أَكْثَرُهَا وَلَمْ تَقْطِرْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

34. Na miyakatimo sa manga Onga: Na Pitharo iyan ko pud iyan a sukaniyan na puphangandagan niyan: A sakun i madakul a di suka i Tamok, go tanto a mabagur i manga tabanga.

وَكُنَّا لَهُ نَهْرًا فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

35. Na somiyolud ko Asinda niyan ko gi-i niyan kandarowaka-i sa ginawa niyan: Pitharo iyan: A di ko puraotun a kirakira a ba ini mailang sa dayon sa dayon,

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

36. Go di ko puraotun a kirakira i so Bangkit na ba makatindug: Na ibut o makandodako ko Kadnan ko, na Mata-an a phakato-on nako dun sa tomo adi giyai a darpa a khan dodan.

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾

37. Pitharo on o pud iyan, a gi-i ron makishinumbaga: A inongka Pagongkira so (Allah a) Inadungka Niyan a pho-on sa botha, oriyen

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

niyan na pho-on sa Notfa, oriyen
niyan na Pithaongka niyan a
Mama!

38. Ogaid na (sakun na miyagik-
ral ako sa) Sukaniyan so Allah, a
Kadnan ko, na da-a Ishakoto akun
ko Kadnan ko a isa bo.

39. Na inongka da Tharowa isa
ko somolud ka ko Asindangka: A sa
dun sa kabaya o Allah! Da-a bagur
odi si-i ko Allah! Apiya aya kapu-
khailayangka rakun na sakun na
maito a di sukai Tamok a go Mor-
iyatao;

40. Na matatangkud a mbugan
nako o Kadnan ko sa tomo a di so
Asindangka, na botawanan Niyan
(so asindangka) sa manga Luthi a
pho-on ko Langit, na mabaloi a
Lopa a miyagunasnas!-

41. O di na mabaloi so igon a
somunup, na dingka dun oto maga-
ga mbabanog.

42. Na miya-ilang so Pur iyan, na
miyabaloi a di-i niyan mapakakho-
sowa so dow a palad iyan maka-
pantag ko miyanggasto niyan non, a
giyoto na Miyangaguguba so manga
ta-aroon, sa gi-i niyan Matharo: Hai
o ba bo da-a Minisakoto akun ko
Kadnan a isa bo!

43. Na da-a miyabaloi ron a pag-
tao a makaphananabangon a sala-

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي
أَحَدًا ﴿٣٨﴾

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ
مَا لَا وُلْدًا ﴿٣٩﴾

فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ
وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ
فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾

أَوْ يُصْبِحَ مَا وَهَّاءُ غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ
طَلَبًا ﴿٤١﴾

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا
أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَلْبَسُنِي لِأَشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَضُرُّهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ

kao ko Allah, go da niyan malinding a ginawa niyan.

44. Ro-o man na so Parinta na ruk o Allah, a ontol. Sukaniyan i mapiya i kabalas, go mapiya a khabolosan.

45. Na Payagangka kiran so ibarat o Kaoyagoyag ko doniya: Lagid o ig a Piyakatoron Nami sukaniyan pho-on ko Kawang: Na miyaka-shaosaog sa sabap rukaniyan so manga Mangunguto ko Lopa, (na sa oriyen niyan) na mimbaloi a gapok, a ipukhayambur sukaniyan o manga ndo: Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

46. So tamok a go so Manga Moriyatao na (matag) Parahiyasan ko Kaoyagoyag ko doniya: Na so manga tatap a manga pipiya, i taralbi a mapiya a balas si-i ko Kadnan Ka, go taralbi a mapiya a a-arapun.

47. Na (Tadumingka) so Alongan a pakalalakaon Nami so manga Palao, na Mailaingka so Lopa a mamamayas, go timo-on Nami siran, na da-a ibagak Ami kiran a isa bo.

48. Na ipangadap siran ko Kadnan Ka a shasa-asa-ap siran, (Tharo-on o Allah:) Sabunsabunar a miyakaoma kano Rukami sa lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paga-

وَمَا كَانَ مُنْصَرًّا ﴿٤٣﴾

هَٰذَا لَكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا
وَحَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا الْحَيَوةِ الدُّنْيَا كَمَا
أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ
نَبَاتٌ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا
تَذَرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
مُقَدِّرًا ﴿٤٥﴾

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا
وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ
ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

وَيَوْمَ نُسِيرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً
وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾

وَعَرَّضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا
كَمَا خَلَقْتُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ رَعِمْتُمْ
أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾

nai a kiya-okitan: Kuna, ka ini tugo niyo a da dun a isunggai Ami rukano a ta-alik (a ka Khaoyag iyo)!

49. Na mibutad so Daptar, na Mailaingka so manga baradosa a ma-aluk siran po-on ko nganin a matatago-on; Go Matharo iran: Hai miyabinasa tano! Antona ini a Daptar! A da-a pulao-on niyan a maito go da-a mala, a ba niyan nda maitong! Na maoma iran non so pinggalubuk iran a makamamasa: Na da-a shalimbotan o Kadnan Ka a isa bo.

50. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A pangalimbaba-an kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran inonta so Iblis. Sukaniyan na pud ko manga Jinn, na siyangka iyan so Sogowan o Kadnan Niyan. Ba niyo khowa-sukaniyan a go so manga tonas iyan a manga panarigan a ishambi-iyowai Rakun? A siran na manga ridowai niyo! Sayana a marata a kiyasambi o manga darowaka!

51 Kuna a ba Akun kiran piyakishaksi-an a Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, o dina so Kiya-aduna ko manga ginawa iran: Go kuna a ba Akun kinowa so phamakadadag a manga tabanga!

52. Na (Tadumingka) so Alongan a Tharo-on (o Allah): A tawaga niyo so ini puririmbang iyo Rakun,

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوبِلُنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يَغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظِلُّمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتُ مَتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَصَدًا ﴿٥٢﴾

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ

a siran so ini tugo niyo; na Panong-ganowin niran siran, na di ran siran masumbag; na tagowan Nami so pagulutan niran sa Landung a phakabinasa.

53. Na kasandungan o manga baradosa so Apoi na matangkud iran a Mata-an! A siran na khaolog siran non: Go da-a mato-on niran a milidason.

54. Na Sabunsabunar a pishalin-salin Ami magosai sangkai a Quran, ko manga Manosiya so oman i ibarat: Na tatap a so Manosiya, na lubi a madakul i kapamawal ko apiya antona-a.

55. Na da-a miyakarun ko manga Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran, isa ko makaoma kiran so Torowan, a go so Kapakapanguni ran sa Ma-ap ko Kadnan niran, a rowar sa kaphakatalingoma kiran o kiyao-kitan o miyanga o ona, o di na so kaphakatalingoma kiran o siksa a mithomlanga (iran).

56. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Pakapha-manotholun siran sa mapiya go Phamaka-iktiyar siran: Na ipuphamawal o siran a Miyamangongkir so ribat, ka imbinasa iran noto ko bunar, go kinowa iran so manga Ayat Akun go so Piyaki-iktiyaran kiran a kasandagan!

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٣﴾

وَرَأَى الْمَجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٤﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٥﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيهِمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٦﴾

وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٧﴾

57. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a minindaron so manga Ayat o Kadnan niyan, na tiyalikhodan niyan, go piyakalipatan niyan so Miyanggalubuk o dow a lima niyan (a dosa)? Mata-an! A Sukami na tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-a niyan ndi khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga tangila iran, sa kabungul. Na apiya pun tawagun Ka siran ko Torowan, na di siran ndun Phakaontol sa maoto sa day-on sa dayon.

58. Na so Kadnan Ka a Manapi, i khiruk ko Limo. O danuga Niyan siran sabap ko pinggalubuk iran, na Mata-an a kapunggaga-a nan Niyan kiran so siksa: Kuna, ka adun a bagiyan niran a ta-alik, na da dun a mato-on niran a salakao Rukaniyan a kapagapasan.

59. Na giyangkoto a (tao ko) manga Ingud na bininasa Mi siran ko kiyandarowaka iran; go tiyagowan Nami so kakhabinasa iran sa ta-alik.

60. Na gowani na Pitharo o Musa ko Mangoda Niyan: A di Yako Tharug taman sa di Yako Misampai ko kiyambaratumowa-an o dow a Kalodan, o di na makapopos Ako sa phipira ragon.

61. Na kagiya a iraot siran ko kiyambaratumowa-an a dow a oto (a

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ نَدَعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤْخَذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجْدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا ﴿٥٨﴾

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَتْلِهِ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَتِلْغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا

Kalodan), na kiyalipatan niran so suda iran, na miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a okita (a kiyamara-an).

62. Na kagiya a makalupas siran na Pitharo Iyan ko Mangoda Niyan: Witangka si-i so ipagoto ta; Sabunsabunar a riya-ot Ta sa kapulalakao Ta ini a dokao.

63. Pitharo (o Mangoda Niyan): A ino Miya-ilaingka gowani ko Dumukhata ko lakongan? Na Mata-an! A Sakun na kiyalipatangko so suda: Na da-a lominipat Rakun non ko Ka-aloya ko ron a rowar ko Shaitan: Na Miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a Pakamumusa!

64. Pitharo (o Musa): A giyoto man so Puphuloloba-an Ta: Na komiyasoi Siran ko kiyaiposan Niran, sa gi iran panondogun so Lakawiran.

65. Na miyakato-on Siran sa isa a Oripun, a pud ko manga Oripun Nami, a bigan Nami Sukaniyan sa Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Inundao Ami Sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami sa Kata-o.

66. Pitharo-on o Musa: Ino o onota Ko Ruka, sa Undaon Ka Rakun so Inindao Ruka a Ontol?

67. Pitharo o (Khidhr): A Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun!

فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنَّا غَدَاءَنَا
لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي
نَسِيتُ الْخُوتَ وَمَا أَنْسَنِيهِ إِلَّا
الشَّيْطَانُ أَن أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ
فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبِغُ فَأَرْتَدَّوْا
عَآثَرِهِمَا فَصَصَا ﴿٦٤﴾

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا ءَاتِيَهُ
رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ
لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَىٰ أَن تُعَلِّمَ
مِمَّا عَلَّمْتَ رُسُلَنَا ﴿٦٦﴾

قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

68. Na andamanaya i Kakhapan-tangangka ko Dangka sukanian sushuba a Kata-o?

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿١٨﴾

69. Pitharo o (Musa): A Khatukhadakongka, Omiyog so Allah, a Mapantang: Go da-a Shorangungko a Sogowan Ka.

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿١٩﴾

70. Pitharo (o Khidhr): Na o Pagonot Ka Rakun, na Dingka Rakun Pagisha-an so apiya antona-taman sa di Ko Ruka Mapanothol sa maosai i sabap iyan.

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٢٠﴾

71. Na lomiyalakao Siran a dowā: Taman sa kagiya a makada Siran ko Awang, na libo Niyan. Pitharo (o Musa): Ba aya Kiyalubo Wangka-on na Paguludun Ka so tao ron? Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa shai a tanto a marata!

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْنَاهَا لِنُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٢١﴾

72. Pitharo Iyan: Ba Akun da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun?

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٢﴾

73. Pitharo (o Musa): Diyakongka khararangiti sabap ko Kiyalipat Akun, go Diyakongka Phaliyogati ko Miyanggolaola Ko sa marugun.

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٢٣﴾

74. Na lomiyalakao Siran a dowā: Taman sa minitho-ona Iran a Bagowamama, na biyono Iyan. Pitharo (o Musa): Ino Ka Phamono sa baraniyawa a da-a sala iyan ka

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتُمْ نَفْسًا رَّكِيَةً بَغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٢٤﴾

da-a miyabono iyan a tao? Subun-sabunar a Minggolaola Ka sa shai a mala a Pakasinggai!.

75. Pitharo Iyan: Ba Ko Ruka da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa kaponot Ka Rakun?

76. Pitharo (o Musa): Amai ka i Isha Akun Ruka so apiya antona-a ko oriyen naya, na di Yakongka dun Phagonota-an: Sabunar a piya-kataman Ka so rason a pho-on Rakun.

77. Na lomiyalakao a dowo Oto: Taman sa kagiya a makatalingoma Siran ko manga tao ko isa a Ingud, na miyanguni siran sa Pangunungkun ko manga tao ron, na tiyaplis iran o ba iran Mapagana a dowo Oto. Na miyakato-on Siran ro-o sa sasilang a Kota a marani ko kakhaothang iyan, na biyangon Niyan. Pitharo (o Musa): O pishinganin Ka, na miyakakowa Ka-on ndun sa sokai!

78. Pitharo (o Khidhr): Giyai dun i kapakapumbulag Akun a go Suka: Panotholun Ko Ruka so osayan ko pakatana o Dangka Magaga Phantang.

79. Na so puman so Awang, na aya butad iyan na ruk o manga Miskin: A ipuphaningkaoyagun niran ko Kalodan: Na kiyabaya-an Ko

﴿٧٥﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

﴿٧٦﴾ قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصَنِّجْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا

﴿٧٧﴾ فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَنَّىٰ أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَا أَهْلُهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّقُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُونَ أَنْ يَنْقُضَ فَأَقَامَهُ ۖ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا

﴿٧٨﴾ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ۖ سَأُنَبِّئُكَ بِثَوِيلٍ مَّا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

﴿٧٩﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ

a kiya-aibi Ko ron, ka adun ko khabolosan niran a Datu a pukhowa-an niyan a tugul so langowan a Awang (a mapiya).

80. Na so puman so Bagowamama, na aya butad o mbala a Lokus iyan na Miyamaratiyaya, na inikawan Nami i ba Niyan siran kapal-yogati sa kandarowaka a go Kaongkir.

81. Na kiyabaya-an Nami a sam-biyan kiran o Kadnan Niran sa tomo a di sukaniyan sa Kasosoti go lubi ron sa karani i Kapangalimo.

82. Na so puman so sa silang a Kota, na aya butad iyan na ruk o dowa Bagowamama, a manga ilo, si-i ko Bandar a Ingud; na adun a matatago ko didalum iyan, a Gadong a ruk iran; na aya butad o Ama iran na Bilangatao: Na kabaya o Kadnan Ka a iraot siran ko katarotop o Bagur iran, na migumao iran so Gadong iran-a Limo a phon ko Kadnan Ka. Na kuna a ba Akun naya Pinggolaola sa ba phon sa kaba-a ba-as Akun. Giyoto man i osayan o pakatana o Dangka Magaga Phantang.

83. Na Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Zulqarnain. Tharawangka: Batiya-an Ko rukano Sukaniyan sa Pananadum.

مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٨﴾

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾

فَأَرَدْنَا أَن يُبَدِّلَهُمَا تَبَدُّلًا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

84. Mata-an! A Sukami na Piya-kakhapa-ar Ami Sukaniyan ko Lopa, go bigan Nami Sukaniyan ko langowan taman sa okit.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾

85. Na miyakakudug sa okit,

فَأَنْعَمَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾

86. Taman sa kagiya a iraot ko pushudupan o Alongan, na miyaguda Iyan a pushudup ko Bowalan a mayao: Na miyakato-on ro-o sa pagtao: Pitharo Ami: Hai Zulqarnain! (Mbayabaya Ka,) o Ndanugangka (siran), o di na Magumba-al Ka kiran sa mapiya.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَبْدَأُ الْقُرْنَيْنِ إِمَامًا أَنْ تَعْرِبَ وَإِمَامًا أَنْ تَخْجِدَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

87. Pitharo Iyan: Sa tao a ndarowaka, na shiksa-an Nami dun sukaniyan; oriyen niyan na Phakandodun ko Kadnan Niyan; na siksa-an Niyan sa siksa a pakasisingai.

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا ثَكْرًا ﴿٨٧﴾

88. Na sa puman sa tao a Maratiyaya, go nggalubuk sa mapiya; Na adun a bagiyen niyan a balas a mapiya, go Tharo-on Nami dun Sukaniyan ko Sogowan Nami sa malbod.

وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحَسَنَىٰ وَنُسْقَوْنَ لَهُ مِنْ أَمْرِ نَائِسِرًا ﴿٨٨﴾

89. Oriyen niyan na miyakakudug sa lalan,

ثُمَّ أَنْعَمَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾

90. Taman sa kagiya a iraot ko pushubangan o Alongan, na miyaguda Iyan a Pushubang ko pagtao a da-a inisunggai Ami kiran ko tampar rukaniyan a runding.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

91. Maoto dun man: Na Sabunar a katawan Nami so shisi-i Rukaniyan a Tothol.

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾

92. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾

93. Taman sa kagiya a iraot ko pagulutan a dow a Palao, na miyakato-on, ko obai a dow a oto sa pagtao a marugun a kapuphakasabot iran sa Katharo.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾

94. Pitharo iran: Hai Zulqarnain! Mata-an! A so Yajuj a go so Majuj na Puphaminasa siran ko Lopa: Na o sunggai Ami Suka sa tundan sa asara Tagowingka so pagulutan nami a go siran sa run?

قَالُوا يَٰذَا الْفَرَيْنِ إِن يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ نَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾

95. Pitharo Iyan: A so Piyakikha-pa-ar Rakun Sukaniyan o Kadnan Ko na aya tomo: Na ba Ako niyo dun tabangi a Bagur: Ka Tagowan Ko so Pagulutan niyo a go siran sa Kota:

قَالَ مَا مَكْنِيَ فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾

96. Witi Yako niyo sa Piyamilolang a potao; taman sa kagiya a matilub Iyan so Pagulutan o dow a Pimping, na Pitharo Iyan: Biyagi niyo, taman sa kagiya a mabaloi Niyan noto a (lagid o) Apoi, na Pitharo Iyan: Witi Yako niyo sa Maodod Akun non, a Galang.

ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾

97. Na da iran magaga i ba iran kaliyawawi Sukaniyan, go da iran magaga lomubo.

فَمَا اسْطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْطَعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

98. Pitharo Iyan: Giya-i na Limo a pho-on ko Kadnan Ko: Na amai ka makaoma so diyandi o Kadnan Ko, na mbalowin Niyana Na-i a roput; na tatap a so diyandi o Kadnan Ko na bunar.

99. Na botawanan Nami so saba-ad kiran sa Alongan noto na mis-harundada iyan so saba-ad: na Iyopun so Sanggakala, na limodun Nami siran langon.

100. Na sandigun Nami so Jahannam sa Alongan noto ko manga Kapir sa Samporna a Kasandig,

101. Siran na miyatago so manga Mata iran ko runding ko Pananadum Rakun, go aya butad iran na di iran khabarao mamamakinug (so Katharo o Allah).

102. Ba aya tiyangkapan non o siran a Miyamangongkir na khakowa iran so manga Oripun Ko a salakao Rakun a manga Panarigan? Mata-an! A Sukami na inithiyakap Ami so Naraka Jahannam ko manga Kapir (a pithiyagar) a darpa.

103. Tharowangka (Ya Muhammad): Ba Ami rukano Phanothola so titho a Miyangalologi ko manga galubuk?-

104. Siran so miya-ilang so galubuk iran ko Kaoyagoyag ko doniya, a siran na tatarima-an niran sa

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿١٨﴾

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿١٩﴾

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرَضًا ﴿٢٠﴾

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿٢١﴾

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿٢٢﴾

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿٢٣﴾

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿٢٤﴾

Mata-an! A siran na gi-i siran
phiyapiya sa galubuk?

105. Siran man so Miyaman-gongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, go so Kimbaratumowa-an Rukaniyan: Na miyailang so manga galubuk iran, na da-a pakatindugun Nami a bagiyen niran ko Alongan a Qiyamah, a timbang (iran).

106. Giyoto man i balas kiran, a so Naraka Jahannam; sabap ko Kiya-ongkir iran, go kinowa iran so manga Ayat Akun a go so manga Sogo Akun a kasandagan.

107. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so man-ga pipiya, na miyabaloi a bagiyen niran so manga Sorga Pirdaos (a Pithiyagar) a darpa,

108. Makakakal siran non: Di siran non khabaya mawa.

109. Tharowangka: Apiya mbaloi so Kalodan a dawat (a isorat) ko manga Katharo o Kadnan Ko, na thaman ndun so Kalodan na di pun thaman so manga Katharo o Kadnan Ko, apiya mugai Kami sa lagid iyan a iyoman non.

110. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo, a Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na Tohan a isa isa; na sa dun sa tao a aya butad

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَخِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وِزْنَاً ﴿١٠٥﴾

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا
ءَايَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ
لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادَ الْكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ
الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ نُنْفِذَ كَلِمَاتِ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا
بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَنَكانَ يَرْجُوا لِقَاءَ
رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ

iyen na a-arapun niyan so Kimbar-
atumowa-an ko Kadnan Niyan, na
nggalubuk sa galubuk a mapiya, go
di niyan Phakisakotowi so Sowaso-
wat ko Kadnan Niyan sa isa bo.

Surah Maryam-19

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Kaf. Ha. Ya. Ain. Sad. So
Allah i Mata-o ko paka-a antapan
Niyan ro-o.

2. (Giyaya so) Pananadum ko
Limo o Kadnan Ka ko Oripun Ni-
yan a Zakariya.

3. Gowani na Miyanguni ko
Kadnan Niyan sa Kapanguni a ma-
solun,

4. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Mata-an! A Sakun na lomimuk Ra-
kun so tolan, go kominindat so Olo
sa bok a Mapoti: Go da-a Ko ma-
baloi ko Panguni Yakun Ruka Kad-
nan Ko a miya-ola!

5. Na Mata-an! A Sakun na ini
Kawan Ko so manga Tonganai Ya-
kun ko oriyen Ko: Ka aya butad o
Karoma Ko na baluk: Na bugi Ya-
kongka pho-on ko Hadapan Ka sa
Wata,-

يَعْبَادَةُ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

سُورَةُ مَرْيَمَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيْعَصَ ﴿١﴾

ذَكَرْ رَحْمَتَ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٦﴾

إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ
الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ
رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي
وَكَأَنْتَ أَمْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾

6. A makapangowaris Rakun, go Makapangowaris ko manga Tonganai o Yaqoub; go Baloyangka Sukaniyan, Kadnan Ko! A Makasosowat (Ruka)!

7. (Pitharo Rukaniyan:) Hai Zakariya! Mata-an! A Sukami na Phanotholun Nami Ruka a (Pumbawata Ka sa) Bagowamama: A aya ngaran Niyan na Yahya: Da-a biyaloi Ami Rukaniyan gowani a sangai (Niyan).

8. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i khakha-adun Rakun o Bagowamama, a aya butad o Karoma ko na Baluk, go Sabunar a iniraot Ako po-on ko Kalokus sa Kiyamara-an?

9. Pitharo (o Sogo): Maoto dun man, Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go Sabunar a Inadun Akun Suka gowani, a da Ka pun sa maito bo!

10. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sunggai Akongka sa Tanda. Pitharo (o Sogo): A aya Tanda a Ka, na Dingka (Magaga i Bangka) Mimbitiyarai so manga Manosiya sa tulo gawi-i, a da-a Sakit (Ka).

11. Na liniyowan Niyan so pagtao Niyan a pho-on ko Mihrab: Na ini purowayat Iyan kiran: A Tasbik kano (ko Allah) ko kapita-pita go so kagabi gabi.

يَرْفُئِي وَبِئْرُثُ مِنْ ءَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَاجْعَلْهُ
رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾

يَنْزَكِّيَّا إِنَّا نَبْشُرُكَ بِعِلْمِ اسْمِهِ
يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ
وَكَاثِبَةٌ أَمْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ
وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
شَيْئًا ﴿٩﴾

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي ءَايَةً قَالِ
ءَايَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمُ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى
إِلَيْهِمْ أَنِ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

12. (Pitharo o Allah:) Hai Yahya! Kupitingka so Kitab Shabunsabunar: Go inibugai Ami Rukaniyan so Ongangun ko kaito Iyan,

يَخِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ
الْحُكْمَ صَبِيًا ﴿١٢﴾

13. Go (bigan Nami sa) Kapudi pho-on ko Hadapan Nami, go Kasosoti: Go miyabaloi a Puphangon-gonotan,

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ
تَقِيًّا ﴿١٣﴾

14. Go Makapudi-in ko mbala a lokus Iyan, go da mabaloi a Mamumundug a darowaka.

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا
عَصِيًّا ﴿١٤﴾

15. Na Kalilintad a si-i Rukaniyan ko Gawi-i a Kinimbawata-a non, go so Gawi-i a Kapatai Niyan, go so Gawi-i a Kapakatinduga-on (pho-on ko Kobor iyan) a Oya-goyag!

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

16. Na Aloyangka ko Kitab so Maryam, gowani a makawatan ko pagtao Niyan (ka Somiyong) ko darpa a tampar sa Subangan.

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ
مِنَ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرِيفًا ﴿١٦﴾

17. Na Mimba-al ko tampar kiran sa runding; na Siyogo Ami si-i Rukaniyan so Sogo Ami, na miyaniyaropa-on sa Manosiya a tarotop.

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا
إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا
سَوِيًّا ﴿١٧﴾

18. Pitharo (o Maryam): Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako ko (Allah a) Masalinggagao: Po-on Ruka, o aya butad Ka na Mananggila.

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ
تَقِيًّا ﴿١٨﴾

19. Pitharo Iyan: A Matag Ako Sogo o Kadnan Ka, sa kambugi Akun Ruka sa Wata a Soti.

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ
عُلْمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

20. Pitharo (o Maryam): A anda-manaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a da-a Miyakapamakai Rakun a Mama, go da-a Ko mabaloi a barashina?

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي
بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

21. Pitharo (o Sogo): Maoto dun: Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go kagiya a mbalowin Nami Sukaniyan a Tanda ko manga Manosiya go Limo a pho-on Rukami: Na miyabaloi a Sogowan a miyapasad.

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ
وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾

22. Na Inikaogat Iyan Sukaniyan, na inisibai Niyan ko darpa a mawatan.

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا
غَصِيًّا ﴿٢٢﴾

23. Na miyapakasong Sukaniyan o Balilit ko Kayo a Qormah: Na Miyatharo Iyan: Hai o ba Ako bo Miyatai ko ona-an nai! Go miyabaloi Ako a kiyalipatan a di dun Pukha-aloi!

فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ
قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنتُ
نَسِيًّا مِّنْ سَيِّئًا ﴿٢٣﴾

24. Na Tiyawag Sukaniyan (o Sogo) ko kababa-an Niyan: Di Ka mboboko! Sabunar a tiyagowan o Kadnan Ka so kababa-an Ka sa lawasaig (a maito);

فَنَادَاهُمَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ
رَبُّكَ تَحْنَكَ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

25. Na Koyongangka si-i Ruka so Kayo a Qormah: Ka Angka niyan kapangologi sa Onga a Qormah a kiyalotowan.

وَهَرَىٰ إِلَيْكَ الْجَنَّةُ شُغِرَتْ
عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

26. Na Kangka go inom Ka go Pakapipiya-angka a Ginawangka. Na o adun a Khailangka ko manga

فَكُلْ وَاشْرَبْ وَقَرَىٰ عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ
مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ

Manosiya a sakatao, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na minishamaya Akun ko (Allah a) Masalinggagao so Kathigur, na di Ako dun Makipumbitiyarai sa Alongan nai sa Manosiya.

27. Na inowit Iyan ko pagtao Niyan, a a-awidan Niyan. Pitharo iran: Hai Maryam! Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa Shai a lubi a mala a piyakagowagowad!

28. Hai Babai o Haroun! Da ko butad i Ama a Ka o ba tao a marata, go da ko butad i Ina a Ka ba Pashisina!

29. Na initoro Iyan (so Wata). Pitharo iran: Andamanaya i Kipumbitiyarain nami ko tao a mata-tago ko saloyota a maito a Wata?

30. Pitharo (o Wata): A Mata-an! a Sakun na Oripun o Allah: Inibugai Niyan Rakun so Kitab go biyaloi Ako Niyan a Nabi;

31. Go biyaloi Ako Niyan a Pu-phangompiya, apiya anda Ko Matago, go ini Sogo Iyan Rakun so Sambayang go so Zakat ko masa a Kaoyagoyag Akun;

32. Go (biyaloi Ako Niyan a) Makapudi-in ko Ina Akun, go da a Ko Niyan baloya a Mamumundug a darowaka;

لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ
إِنْسِيًّا ﴿٦٦﴾

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ
لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٦٧﴾

يَتَأَخَذَ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوِيًّا
وَمَا كَانَتْ أُمْلِكُ بَغِيًّا ﴿٦٨﴾

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ
كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٦٩﴾

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿٧٠﴾

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ
وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
مَادُمْتُ حَيًّا ﴿٧١﴾

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا
شَقِيًّا ﴿٧٢﴾

33. Go so Kalilintad na si-i Rak-un ko Gawi-i a Kinimbawata-an Rakun, go so Gawi-i a Kapatai Akun, go so Gawi-i a Kapakatinduga Rakun a Oyagoyag!

34. Giyoto man so Isa a Wata o Maryam: Katharo a Bunar, a so kapaparampangan siran non.

35. Da Mapatot ko Allah i ba Kowa sa Wata. Soti Sukaniyan! Igira adun a Pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Kha-adun.

36. Na Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a maka-o ontol.

37. Na da pagayonayon so Pishagorompong kondolondolonan niran, na sangat a siksa a ruk o siran a Miyamangongkir, ko kapakandadarpai ko Gawi-i a mala!

38. Sayana siran a phakanug, go sayana siran a phakailai, ko Gawi-i a kapakatalingoma iran Rukami! Ogaid na so manga Darowaka sa Alongan nai na matatago ko kada-dag a mapayag!

39. Na Paki-iktiyaringka kiran so Alongan a kasundit, a masa a kakokoma ko Miyanggolaola: na siran na matatago ko kalipat a siran na da siran Pamaratiyaya!

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَنَهُ إِذَا
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ
الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ
فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

40. Mata-an! A Sukami na Sukami i phangowaris ko Lopa, go so tao a matatago-on: Go si-i siran Rukami Phamakandoda.

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

41. Na Aloyangka ko Kitab so Ibrahim: Mata-an! A Sukaniyan na aya butad Iyan na tanto a Muma-mata-an, a Nabi.

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾

42. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan: Hai Ama! Inongka Pushimba-a so di Phakanug go di Phakailai, go da-a khilinding Iyan Ruka a maito bo?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

43. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na Sabunar a miyakaoma Rakun so Kata-o: A so da Ruka makatalingoma: Na onoti Yakongka: Ka Nggonanaon Ko Suka sa lalan a matitho.

يَتَأْتِيَ إِيَّيَ قَدْ جَاءَ فِي مِكِّ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبَعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

44. Hai Ama! Dingka Pushowasowata so Shaitan: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi ko (Allah a) Masalinggagao a darowaka.

يَتَأْتِيَ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

45. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun o ba Ka masogat a siksa a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, na mabaloi Ka a bolayoka o Shaitan.

يَتَأْتِيَ إِيَّيَ أَخَافُ أَنْ يَمْسَكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

46. Pitharo (i Ama Iyan): Bangka khagowadun so manga Katohanan ko, Hai Ibrahim? Mata-an a Odingka Gunuki, na Sabunar a Radiyamun Ko Suka dun: Na tawaranga Kongka sa mathai!

قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنِ الْهَيْتِ يَتَّبِعُ إِبْرَاهِيمَ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

47. Pitharo (o Ibrahim): Kalilintad a si-i Ruka: Ipanguni Yakun Suka dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a mala Rakun i Gagao.

48. Na Pumbulag Ako rukano a go so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah: Go Phanguni Ako ko Kadnan Ko: Matatangtud a di Yako Khabaloi ko Panguni Akun ko Kadnan Ko, a khaola.

49. Na kagiya a mbulag kiran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na inibugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub; na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a Nabi.

50. Go bigan Nami Siran ko Limo Ami, go singgayan Nami Siran sa mapiya a Bantogan a Maporo.

51. Na Aloyangka ko Kitab so Musa: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tolabos, go miyabaloi a Sogo a Nabi.

52. Na tiyawag Ami Sukaniyan ko kilid o Palao sa tampar sa kawanan, go piyakarani Ami Sukaniyan, a Kinimbitiyarain Nami Ron.

53. Go inibugai Ami Ron a pud ko Limo Ami, so Pagari Niyan a Haroun, a Nabi.

54. Na Aloyangka ko Kitab so Ismail: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tomotoman sa pasad, go miyabaloi a Sogo, a Nabi.

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي
إِنَّهُ كَانَ فِي حَفِيَّا ﴿٤٧﴾

وَأَعْتَزَلَكَ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَا أَكُونَ بِدُعَاءِ
رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾

فَلَمَّا أَعْتَرَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا
نَبِيًّا ﴿٤٩﴾

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

وَنَذَرْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَحِيًّا ﴿٥٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ
الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

55. Na miyabaloi a Ipushogo Iyan ko manga tonganai Niyan so Sambayang go so Zakat, go miyabaloi si-i ko Kadnan Niyan a Makasosowat.

56. Na Aloyangka ko Kitab so Edris: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a Mumamata-an, a Nabi:

57. Go ini Poro Ami Sukaniyan ko darpa a Maporo.

58. siran man so ini Kalimo Siran o Allah a manga Nabi; a pud ko Moriyatao o Adam, go pud ko riyorani Nami (ko Kapal) a pud o Nuh, go pud ko kiyababadan ko Ibrahim go so Israil, go pud ko tao a Tiyoro Ami go Pinili Ami. Igira a Puphangadi-an Kiran so manga Ayat o (Allah a) Masalinggagao, na Pushondong Siran a Khisosodod go Puphamanugad.

59. Na adun a miyakasalono ko oriyani Niran a miyakasambi a inilang iran so Sambayang, go piyan-gonotan niran so manga kabaya a ribat, na maolog siran ndun ko landung (ko Naraka),-

60. Inonta so tao a Mithaobat go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya: Na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go di siran khasalimbota sa maito bo,-

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

وَأُذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
مِن ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ
ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا
وَأَجْنِبْنَاهُمْ إِذْ أَنْتَلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ
خَرُّوْا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

﴿٥٩﴾ خَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا
الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ
يَلْقَوْنَ عَذَابًا ﴿٦٠﴾

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
شَيْئًا ﴿٦١﴾

61. Manga Sorga a tatap, so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao ko manga Oripun Niyan a da mapayag: Mata-an! A Sukaniyan na tatap a so diyandi Iyan na khito-man.

62. Da-a khanug iran ro-o a siya-siya, ogaid na Kalilintad: Go adun a bagiyan niran a pagupur kiran ro-o, sa kapita go magabi.

63. Giyoto man so Sorga a so pakiphangowaliyan Nami ko manga Oripun Nami a tao a miyabaloi a Manananggila.

64. Na (Pitharo o Jibril:) di Kami Phakatoron inonta o sabap ko Sogowan o Kadnan Ka: Kapa-ar Iyan so kasasangoran Nami go so kata-talikhodan Nami, go so pagulutan noto: Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Khalipat,-

65. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowa oto: Na Simba-angka Sukaniyan, go Phantang Ka makapantag ko Simba Rukaniyan: Ba adun a katawan Ka a sangai Niyan?

66. Na gi-i Tharo-on o Manosiya: Ino amai ka matai yako, Mata-an a phakagumaon nako dun a Oyagoyag?

67. (Pitharo o Allah:) Ba di khatadumi o Manosiya a Mata-an! A

جَنَّتْ عَدْنِ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًا ﴿٦٢﴾

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًا ﴿٦٣﴾

وَمَا نُنَزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ
أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ
وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًا ﴿٦٤﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعَذَابِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ
سَمِيًا ﴿٦٥﴾

وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ إِنَّا زَمَامَةٌ لِّسَوَفَ
أُخْرَجَ حَيًّا ﴿٦٦﴾

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ

Sukami na Inadun Nami sukaniyan gowani a da pun Ma-adun sa maito bo?

مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾

68. Na Ibut ko Kadnan Ka, Mata-an a limodun Nami siran ndun, rakhush o manga Shaitan; oriyan niyan na Mata-an a witun Nami siran ndun ko muliliyota ko Jahan-nam a pukhidola iran a lub iran;

فَوَرَّيْكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًا ﴿٦٨﴾

69. Oriyan niyan na Mata-an a mamitbit Kami dun ko oman i isa ka tindug sa sadun sa tanto kiran a somiyangka ko (Allah a) Masaling-gagao.

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عُنِيًا ﴿٦٩﴾

70. Oriyan niyan na Sukami dun i Mata-o ko siran a siran i kiyapa-totan ko kapakasolud ko Naraka.

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًا ﴿٧٠﴾

71. Na da-a isa rukano bo a Ba-on ndi makasagad: Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka, a miyapasad a Koman.

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾

72. Oriyan niyan na sabutun Nami so Miyamananggila, na i bagak Ami ro-o so manga darowaka, a pukhidola iran a lub iran.

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًا ﴿٧٢﴾

73. Na igira a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga Rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko siran a Miyamaratiyaya: Antawa-a ko dowo ka sagorompong i tomo i darpa, go mapiya i kalimodan?

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيَّنَّتْ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾

74. Na madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pagtao, a siran i lubi a mapiya i kasangkapan go so kaphagilaya-on!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ
أَتَشَاءُ يَا ۞٧٤

75. Tharowangka: Sa dun sa matago ko kadadag, na mbugan sa talik sukaniyan o (Allah a) Masalinggagao sa madakul, taman sa amai ka kasandungan niran so idi-diyandi kiran-a siksa, o di na so Bangkit,- na katokawan niran ndun so tao a sukaniyan i lubi a marata i darpa, go tanto a malobai i manga tabanga!

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ
الرَّحْمَنُ مَذَاحِقًا إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا
الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ
۞٧٥ مَنْ هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا

76. Na Puphagomanan o Allah so siran a komidug sa ontol: Sa Torowan: Na so manga tatap a manga pipiya, na tomo si-i ko Kadnan Ka, i balas, go tomo a khando-dan.

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَقِيَّةُ الصَّلَاحُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ
ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ۞٧٦

77. Ino kiyatokawan Ka so Inongkir iyan so manga Ayat Ami, go Pitharo iyan: A Mata-an a khabugan nako dun sa tamok go Wata?

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ
لَأُوتِيَنَّكَ مَا لَا وِلْدًا ۞٧٧

78. Ba niyan miya-ilai so da mapayag, antawa-a ba miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa pasad?

أَطْلَعَ الْغَيْبِ أَمْ أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ۞٧٨

79. Kuna oto! Ipushorat Ami dun so gi-i niyan Tharo-on: Go pagomanan Nami ron so siksa sa kaoman (a madakul);

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّهُ
مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۞٧٩

80. Go pangowaliyan Nami rukaniyan so gi-i niyan Tharo-on, go makatalingoma Rukami a tawantawan.

وَنَرِيثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

81. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah a manga Katohanen, ka-an siran kon mabaloi a mama-kaogop kiran!

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

82. Kuna oto, ka Pagongkirun niran ndun so Kiyasimba-a kiran, go khabaloi siran a manga ridowai ran.

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

83. Bangka da katokawi a Mata-an! A Sukami na biyotawanan nami so manga Shaitan ko Miyaman-gongkir, a puphangondoi kiran sa tanto a kapangondoi?

الْقَرَرْنَا أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوْرَهُمْ آزًا ﴿٨٣﴾

84. Na Dingka kiran punggaga ani (so siksa), ka Mata-an! Phama-gitongun Nami Kiran ndun sa samporna a kapamagitong.

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿٨٤﴾

85. Si-i ko Alongan a limodun Nami so Miyamananggila si-i ko Masalinggagao, a khikokoda (a Khisusula-an),

يَوْمَ تَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

86. Na idundug Ami so manga baradosa ko Naraka Jahannam, a ma-a wao siran,-

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرْدًا ﴿٨٦﴾

87. Da-a makapapa-ar kiran ko Sapa-at, inonta so tao a miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa diyandi.

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنْ أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

88. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata!

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾

89. (Pitharo o Allah): Sabunsabunar a Mitharo kano sa Shai a minitaralo a pakasinggai!

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ﴿٨٩﴾

90. Maito bo na so manga Langit na manga bubunsad, sa po-on ro-o, go manga bubungkag so Lopa, go mamangitombak so manga Palao a shagonaot,

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطَرْنَ مِنْهُ ﴿٩٠﴾ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًا ﴿٩١﴾

91. Sa kinidaowa-an niran sa adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao.

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

92. Na di patot ko Masalinggagao i ba kowa sa Wata.

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾

93. Da (isa bo) ko langowan a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa a ba di makatalingoma ko (Allah a) Masalinggagao, a Makapangalimbaba-an.

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾

94. Sabunsabunar a mai-itong Iyan siran, go mabibilang Iyan siran sa samporna a bilangan.

لَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾

95. Na oman i isa kiran na Makatalingoma Rukaniyan ko Alongan a Qiyamah a tawantawan.

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

96. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na sunggayan siran ndun o (Allah a) Masalinggagao sa kaka-si.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾

97. Na aya dun a kiyaluboda Mi ko Qur-an ko Basangka (Ya Muhammad), na-an Ka oto Mapuphamanothol ko Miyamananggila, go an Ka oto Mipamaka-ikhtiyar ko pagtao a manga pawal.

98. Na madakul a bininasa Mi ko miya-on an niran a pagtao! Ba adun a pukhagudam Ka kiran a isa bo, o di na pukhanug Ka kiran a karan-gus?

Surah Ta Ha-20

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Ha. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Kuna a ba aya Kinitoronun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an na Angka makandamar,

3. Ogaid na undao ko tao a malukun (ko Allah),-

4. Initoron a miyakapo-on ko Miyadun ko Lopa a go so manga Langit a manga poporo.

5. So Masalinggagao a si-i ko Aras mithakna.

6. Ruk Iyan so matatago ko manga Langit a go so matatago ko Lopa, go so pagulutan a dow a oto, go so didalum o Lopa.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ
بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَّدُنَّا ﴿١٧﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ
تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ
رِكْزًا ﴿١٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿٢﴾

إِلَّا لَذِكْرٍ لِمَنْ يَخْشَى ﴿٣﴾

تَزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ
الْعُلَى ﴿٤﴾

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿٥﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا يَنْهَى عَنْهُمَا وَمَا تَحْتِ التُّرَى ﴿٦﴾

7. Na o pakatanogun Ka so Katharo, na Mata-an! a Sukaniyan na katawan Niyan so masolun a go so lubi a mapagu-uma.

8. So Allah! Da-a Tohan a sala-kao Rukaniyan! Ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya.

9. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

10. Gowani a makailai sa Apoi: Na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: A apa kano; ka Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; kalokalo kawitan Ko sukano ron sa barabad, o di na makato-on Nako si-i ko Apoi sa nana-o.

11. Na kagiya a makatalingoma-on, na Kiyatalowan: Hai Musa!

12. Mata-an! A Sakun na Sakun so Kadnan Ka! Na Ndaingka so dowa a Talompa-a Ka: Mata-an! A Suka na matatago ko Balintad a Soti a giya Tuwa;

13. Na Sakun na Pinili Akun Suka: Na Pakinugangka so Ipagilaham (Ruka).

14. Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah: Da-a Tohan a salakao Rakun: Na simba-a Kongka, go Pamayandugun Ka so Sambayang sa Pananadum Rakun.

وَأِنْ يَجْهَرُوا بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ
وَأَخْفَى ﴿٧﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى ﴿٨﴾

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾

إِذْ رَأَانَا رَاً فَقَالَ لَاهِلِهِ امْكُثُوا إِنِّي
ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ
أَوْ آجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾

فَلَمَّا أَنبَأَهَا نُودَىٰ يَسْمُوسَىٰ ﴿١١﴾

إِنِّي أَنَارُ بِكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طَوًى ﴿١٢﴾

وَأَنَا أَخَّرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾

15. Mata-an! A so Bangkit na phakatalingoma-marani a pagu-uma-an Ko Sukaniyan-ka-an mibalas ko oman i isa ginawa so galubuk iyan.

16. Na o ba Ka on ka-alangi o tao a di ron Mapaparatiyaya go inonotan niyan so nunga iyan, ka Mabinasa Ka!

17. Na antona-a angkanan a shisi-i sa Kawanen Ka, hai Musa?

18. Pitharo Iyan: Giyaya na Badas Akun: A ipuphanukun Nakun Sukaniyan, go ipuphangawit Akun oto (sa Pukhun) o Kambing Akun, go adun a manga Osba Ko ron a pud.

19. Pitharo (o Allah): ithogun Ka, hai Musa!

20. Na ini ithog Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai, a gi-ndoladola sa maga-an.

21. Pitharo (o Allah): Kowa-angka Sukaniyan, go di Ka khaluk: Ka phakandodun Nami bo Sukaniyan ko butad Iyan a paganai:

22. Go soludun Ka a Limangka ko kilid Ka: Ka-an makambowat a Masindao, a kuna a ba Panggal,-Tanda pun a salakao,-

23. Ka phakailain Nami Suka ko manga tanda Ami a manga Ala.

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾

وَمَا تِلْكَ يَمِينُكَ يَمُوسَىٰ ﴿١٧﴾

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيَّهَا
وَأَهْشَأُ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَنَازِبُ
أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾

قَالَ أَلْقِهَا يَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا
سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾

وَأَضْمُكُمْ يَدَكُمْ إِلَىٰ جَنَاحِكُمْ تَخْرُجُ بَيَظًا
مِّنْ غَيْرِ سَوْءٍ آيَةٌ أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Songka ko Pir-aon, ka Mata-an! A Sukaniyan na miyangakowala.

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٢٤﴾

25. Pitharo (o Musa): Kadnan Ko! Pakalowagangka Rakun so Rarub Akun,

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

26. Go Lubodangka Rakun so Showa-an Nakun,

وَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

27. Go Pakalowayangka so kabi-gur o dila Akun,

وَأَحْلِلْ عُقْدَةَ مِنِّ لِسَانِي ﴿٢٧﴾

28. Ka-aniran Kasaboti so Katharo Akun:

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

29. Go Sunggai Akongka sa Wa-shir a pud ko tonganai Akun,

وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

30. So Haroun, a Pagari Ko,

هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

31. Bakhushun Ka Sukaniyan ko Bagur Akun,

أَشَدُّ بِهِ أَزْرَى ﴿٣١﴾

32. Go Pakatompokangka Suka-niyan ko Galubuk Akun:

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

33. Ka Angka Mi Ruka Pupha-katasbik sa madakul,

كَى سُسِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

34. Go ana Mi Suka Katatadumi sa madakul:

وَنَذْرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Mata-an! A Suka i tatap a phagilai Rukami.

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

36. Pitharo (o Allah): A Sabunar a ini bugai Ruka so Panguningka, hai Musa!

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَى ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami Suka ko kiyao kitan a salakao.

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

38. Gowani a i Ilaham Ami ki Ina a Ka so Iphagilaham:

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾

39. (Sa Pitharo-on:) Tagowangka Sukaniyan (a Musa) ko Kaban, na anodangka ko Lawasaig a Nail: Na Pimpirun Sukaniyan o Lawasaig a Nail ko thuba-an, ka-an makowa o Ridowai Akun go Ridowai Niyan: Na Tiyagowangko Suka sa kakasi a pho-on Rakun: Go Angka mapagoyagoyag si-i ko Palihara Akun.

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ
فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي
وَعَدُوٌّ لَّهُ، وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِنِّي
وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾

40. Gowani a puphulalakao si Babaingka na gi-i Niyan Tharo-on: O torowi ko sukano sa tao a makambaromitan non? Na Piyakandod ami Suka ki Ina a Ka, ka-an makapiya Ginawa Niyan go an ndi makamboboko. Na Miyamono Ka sa tao, na siyabut Ami Suka pho-on ko rata a ginawa, go Piyanupungan Nami Suka a manga tupung. Na miyakatarug Ka sa miyakapira ragon ko manga tao sa Madiyan; oriyani niyan na miyakaoma Ka sa Takdir Akun, hai Musa!

إِذْ مَتَشَىٰ أَخْطَأَكَ فَقُولْ هَلْ أَذِلُّكُمْ
عَلَىٰ مَنْ يَكْفُلُهُ، فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ
كَي تَرْضَىٰ عَنْهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقُلْنَا نَفْسًا
فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَنَّكَ فَتَوَلَّ فَلَئِمْتَ
سِينًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ
يَمْوَسَىٰ ﴿٤٠﴾

41. Go Pinili Akun Suka (a siyana-an) o ginawa Ko:

وَأَصْطَفَعْنَاكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾

42. Lalakao Ka, Suka go si Pagaringka, rakhus o manga Tanda Akun, go di Niyo paparina so Tadum Rakun.

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِأَيَّتِي لَا تَنبِيَا
فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾

43. Songkano a Dowa, ko Piraon, Mata-an! A sukaniyan na miyangakowala;

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

44. Na Mbitiyarain Niyo sukaniyan, sa lalag a malinanuk, ka kalokalo o sukaniyan na makapaginungka, o di na maluk.

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّئَلَّا يَعْلَمَهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

45. Pitharo Iran a Dowa: Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami i ba Kami niyan sakotika-a, o di na magoman a kapuphangakowala niyan.

قَالَا رَبَّنَا إِنَّا خَافُ أَنْ يُفْرَطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾

46. Pitharo (o Allah): Di Kano khaluk: Mata-an! A Sakun na babid Iyo: Pukhanug Akun go Pukhailai Yakun (so khasowa Iyo).

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمِعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

47. Na Songkano Ron, na Tharowa Niyo: A Mata-an! A Sukami a Dowa na Sogo o Kadnan ka: Na bokaingka rukami so manga Moriyatao o Israil, go dingka siran Pushiksa-a: Sabunar a adun a mini oma Miruka a Tanda, a pho-on ko Kadnan ka! Na so Kalilintad na si-i ko tao a komidug ko Torowan!

فَأَنبِئْهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيْنَا مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾

48. Mata-an! A Sukami na Sabunar a ini Ilaham Rukami a Mata-an! A so siksa na si-i ko tao a tomiyaplis go tomiyalikhod.

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾

49. Pitharo (o Pira-aon): Antawa-a i Kadnan Niyo hai Musa?

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يُمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

50. Pitharo (o Musa): Aya Kadnan Nami na so inibugai Niyan ko

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ.

oman i isa Shai so ini Adun non,
orijan niyan na Pinngonana-o Ni-
yan.

51. Pitharo (o Pir-aon): Antona-a
miasowa o manga pagtao a miyan-
ga-o ona?

52. Pitharo (o Musa): So Katawi
ron na si-i ko Kadnan Ko, ka ma-
tatago ko Kitab: Di Kharibat so
Kadnan Ko, go di Khalipat,-

53. So inisunggai Niyan rukano
so Lopa a miyakayat, go tiyagowan
kano Niyan non sa manga lalan; go
Piyakatoron Niyan a pho-on ko
Kawang so ig; na adun a Pupha-
kambowatun Nami sa sabap on a
pishoson a Mangunguto a mbidabi-
da.

54. Kangkano (ron) go Pagupura
niyo (ron) so manga Ayam iyo:
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a titho a manga Tanda ko
adun a manga gudaguda iyan.

55. Inadun Nami sukano a pho-
on ko Lopa, go ron Nami sukano
phakakasoya, go ron Nami sukano
phakagumawa so khaokitan a sala-
kao.

56. Na Sabunsabunar a piyaki-
ilai Yami (ko Pir-aon) so manga
Tanda Ami sa kalangolangowan ni-
yan, na tomiyaplis go somiyangka.

57. Pitharo (o Pir-aon): Ba aya
kiyasong Ka rukami na Angka Min-

ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ
رَبِّي وَلَا يَنْسَىٰ ﴿٥٢﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ
لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿٥٤﴾

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ
وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ

gka mapaka-awa ko Lopa ami sabap ko Balik Matangka, hai Musa?

58. Na Mata-an a khawitan nami Suka dun sa balik Mata a lagid iyan! Na tundo Ka ko lut ami go so lut Ka sa kaputhalabok, di kami ron ndoratsukami go Suka-(si-i ko) darpa a kasosokodan (Rukutano).

59. Pitharo (o Musa): Aya kthalabok iyo na so Alongan a Kalilang, go malimod so manga Manosiya ko kiporo o Alongan.

60. Na tomiyalikhod so Pir-aon: Na tinimo iyan so antangan niyan, oriyen niyan na miyakatalingoma.

61. Pitharo kiran o Musa: Dowan dowa kano! Di niyo pagangkoba so Allah sa kabokhag, ka i binasa Niyan rukano so siksa: Na Sabunar a kiyawiswan so tao a inangkob iyan (so Allah)!

62. Na Piyamagodasa-an niran i showa-an niran, ko ndolondolonan niran, go piyagunus iran so bitiyara (iran).

63. Pitharo iran: A Mata-an! A giya Dowaya na titho a manga Balik Mata: A kabaya Iran a mapaka-awa kano Iran ko Lopa iyo sa misabap ko Balik Mata Iran, go mailang Iran so okit iyo a makalulubi.

64. Na timowa niyo so antangan niyo, oriyen niyan na talingoma

يٰمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۖ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا تُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا
أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشَرَ
النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ
أَتَىٰ ﴿٦٠﴾

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَقْتُلُوا
عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْجَنَكُمْ بِعَذَابٍ
وَقَدْ حَآبٍ مِّنْ أَفْتَرَىٰ ﴿٦١﴾

فَنَزَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
النَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾

قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ
يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا
وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ ﴿٦٣﴾

فَاجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتَوْا صَفًّا وَقَدْ

kano a khishisinundai: Na Sabunar a Miyakada-ag sa Alongan nai so tao a miyakaombao.

65. Pitharo iran: Hai Musa! Na ithog Ka o di na mabaloi kami a paganai a tao a minithog?

66. Pitharo Iyan: Kuna, ka ithog kano! Na sa maoto na so manga tali ran go so manga badas iran-na aya kaguguda-a Niyan non pho-on ko Balik Mata iran-na Mata-an noto! A puphamanola!

67. Na kiyagudi-an sa si-i bo ko Ginawa Niyan sa kaluk so Musa.

68. Pitharo Ami: Di Ka pukhaluk! Mata-an! A Suka na Suka i Maporo:

69. Na ithogun Ka so shisi-i ko Kawanan Ka: Ka-a Niyan malolok so biyaloi ran; Mata-an! A so biyaloi ran na limpangan o Balik Mata: Na di Phakada-ag so Balik Mata, apiya anda lomiyabo.

70. Na miyamangi omung so manga Balik Mata sa Khipakasosodod: Pitharo iran: Piyaratiyaya Mi so Kadnan o Haroun a go so Musa.

71. Pitharo (o Pir-aon): Ino niyo Pharatiyaya-a Sukaniyan a da akun sukano pun kaidini? Mata-an! A Sukaniyan i titho a Goro niyo, a

أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى ﴿٦٤﴾

قَالُوا يَمْوَسَّىٰ اِمَّا اَنْ تُلْقِيْ وَ اِمَّا اَنْ تَكُوْنَ
اَوَّلَ مَنْ اَلْقَى ﴿٦٥﴾

قَالَ بَلْ اَلْقَوْا فَاِذَا جَا هُمْ وَ عَصِيْهُمْ
يُخِيلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهُ تَسْمَعُ ﴿٦٦﴾

فَاَوْجَسَ فِيْ نَفْسِهِ خِيفَةُ مُّوسَى ﴿٦٧﴾

قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلَى ﴿٦٨﴾

وَالَّذِيْ مَافِيْ يَمِيْنِكَ نَلْقَفُ مَا صَنَعُوْا
اِنَّمَا صَنَعُوْا كَيْدَ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ
حَيْثُ اَتَى ﴿٦٩﴾

فَالْقَى السِّحْرَةَ سُبْحًا قَالُوْا اَمَّا تَرَبِّ
هَارُوْنَ وَمُوسَى ﴿٧٠﴾

قَالَ اَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ اَدْنٰ لَكُمْ اِنَّهٗ
لَكَبِيْرُكُمْ الَّذِيْ عَلَّمَكُمْ السِّحْرَ ﴿٧١﴾

so Miyangundao rukano ko Balik Mata! Na Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga Ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun ko manga kayo a Qormah: Go Mata-an a katokawan niyo dun, o antawa-a rukami i lubi a sangat i siksa go lubi a kakal!

72. Pitharo iran: Di Ami suka dun ipulawan ko miyakaoma rukami a manga Rarayag a Karina, a go so Miyadun Rukami! Na nggolalanun ka i ipunggolalan ka: Si-ingka bo mipunggolalan sangkai a Kaoyagoyag ko doniya.

73. Mata-an! A Sukami, na Piyaratiyaya Mi so Kadnan Nami: Ka o ba Niyan Rukami Napiya so manga kasala-an Nami, go so initugul ka Rukami sukaniyan a Balik Mata: Na so Allah i lubi a Mapiya go lubi a Tatap.

74. Mata-an naya! A sa dun sa tao a makatalingoma ko Kadnan Niyan a baradosa,- na Mata-an! A bagiyan niyan so Naraka Jahan-nam: Di ro-o Pha-tai go di Khaoyag (sa Kaoyag a mapiya).

75. Na sa dun sa makatalingoma Rukaniyan a Mapaparatiyaya a Sabunar a Pinggalubk Iyan so manga pipiya,- na siran man i khibagiyan ko manga Daradat a manga Popor,-

فَلَا قُطِعَ أَيْدِيكُمْ وَأُتِيَتْ كُمُومٌ
خَلْفَ الْأَصْلَانِ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ
وَلَنَعْلَمَنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى ﴿٧١﴾

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنْ
الْبَئِثَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ
قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِئَاتِنَا وَمَا
أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ
لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿٧٤﴾

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
قُلْ لِيكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ﴿٧٥﴾

76. Manga Sorga a Tatap, a Puhphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Makakakal siran ro-o: Na giyoto man i balas ko tao a Mishoti.

جَنَّتْ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

77. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ami ko Musa: A Pangulumun Ka so manga Oripun Ko, na mba-alun Ka siran sa lalan ko Kalodan a mamara, di Ka khawan i ba Kano raota go di Ka khaluk.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرْكًا وَلَا تَحْشَى ﴿٧٧﴾

78. Na tiyondog Siran o Pir-aon rakhus o manga tantara iyan, na Minitanggob kiran so Kalodan so nganin a minitanggob kiran.

فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾

79. Na miyadadag o Pir-aon so pagtao niyan, go da niyan Matoro.

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾

80. Hai manga Moriyatao o Is-rail! Sabunar a siyabut Ami sukano ko ridowai niyo, go ini phasada Ami sukano ko kilid o Palao sa kawatan, go Initoron Nami rukano so Manna go so (Papanok a) Sal-wwa:

يَسْبِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَجْنَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَٰى ﴿٨٠﴾

81. (Pitharo Ami:) Kangkano ko manga pipiya ko nganin a ini Pagupur Ami rukano, go di kano ron Phumalawani, ka matangkud rukano so Rarangit Akun: Na sa dun sa matangkud on so Rarangit Akun na Sabunar a mabinasa!

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾

82. Na Mata-an! A Sakun na tithe a Manapi ko tao a Mithaobat,

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَحَمَلَ صَالِحًا

go Miyamaratiyaya, go Minggalubuk sa Mapiya,- oriyen niyan na komidug ko ontol.

83. Na antona-a i minipagalokalo-
lok Ka (sa Kiya-ona Ingka) ko
Pagtaongka, hai Musa?

84. Pitharo Iyan: Siran na kataya
siran si-i ko Talikhodan Ko (a ma-
totondog Ako iran): Na miyagalo-
kalok Ako Ruka Kadnan Ko, ka-o
Bangka Kasowatun.

85. Pitharo (o Allah): Na Mata-
an! A Sukami na tiniyoba Ami so
Pagtaongka ko oriyen Ka (ko Kiya-
bulagangka kiran): Ka diyadag sir-
an o Samiri.

86. Na mimbalingan so Musa ko
pagtao Niyan a Pukhararangitan a
Makamboboko. Pitharo Iyan: Hai
pagtao Akun! Ba kano da diyandi-i
o Kadnan niyo sa diyandi a mapiya?
Ba rukano miyathai so masa? Anta-
wa-a ba niyo kabaya a matangkud
rukano so Rarangit a pho-on ko
Kadnan niyo, sa kiyandorat iyo ko
diyandi Akun?

87. Pitharo iran: Kuna a ba kami
mindorat ko diyandi i Ka, sa ba
sabap ko kapa-ar ami: Na ogaid
na piyakaawid kami sa manga pu-
punud pho-on ko imbolawan o pag-
tao, na inipangithog ami oto (ko
Apoi), ka lagid oto a kiya-ithog o
Samiri.

ثُمَّ أَهْتَدَى ﴿٨٢﴾

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ
يَمُوسَى ﴿٨٣﴾

قَالَ هُمْ أَوْلَاءَ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾

قَالَ فَإِنَا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ
وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ
أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ لِمَ بَعَدَكُمْ رَبِّكُمْ
وَعَدًا حَسَنًا أَفْطَالَ عَلَيْكُمْ
الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ
مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَقْتُم مَّوْعِدِي ﴿٨٦﴾

قَالُوا مَا أَخْلَقْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا
حَمَلْنَا أَوْزَارًا مِن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا
فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

88. A inigumao niyan kiran a maito a Sapi: A lawas iyan, a Phagunga Na Pitharo iran: A kati-i so Tohan niyo, go Tohan o Musa, na miyalipat!

89. Ba iran ndi khailai a da-a khisumbag iyan kiran a Katharo, go da-a Mipapa-ar iyan kiran a Morala o di na Ompiya?

90. Na Sabunsabunar a Pitharo kiran o Haroun gowani: A Hai pagtao Akun! Giyabo a kinitupungun rukano ron: Ka Mata-an! A aya Kadnan niyo na so (Allah a) Masalinggagao: Na Onoti Ako niyo go onoti niyo so Sogowan Ko.

91. Pitharo iran: Diyami dun itharug a karurutuki ami ron Somimba, taman sa di makabaling rukami so Musa.

92. Pitharo (o Musa): Hai Haroun! Antona-a i miyakarun Ruka, gowani a Mailaingka siran a miyadadag siran.

93. Sa Dangka Rakun kaonoti? Inongka Shoranga so Sogowan Ko?

94. Pitharo Haron: Hai Wata i Ina! Dingka nggandura so Sompakun go giya Olo Akun! Mata-an! A Sakun na inikaluk Akun o Bangka Matharo: A inoparik Ka so mangka Moriyatao o Israil, go Dangka Kanayawi so lalag Akun!

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ
فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى
فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُرْجَعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمِ
إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ
فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَى ﴿٩١﴾

قَالَ يَهْرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾

أَلَا تَتَّبِعُنَّ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي
إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾

95. Pitharo (o Musa): Antona-a i Siyowa Aka, Hai Samiri?

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِيرُ ﴿٩٥﴾

96. Pitharo iyan: A miya-ilai akun so da iran mailai sukaniyan: Na komimus ako sa sakumus ko lakao o Sogo, na ini ithog akun non: Na giyoto i ini barayat rakun o ginawa ko.

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ
فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ
فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي
نَفْسِي ﴿٩٦﴾

97. Pitharo (o Musa): Na awa ka! Na Mata-an a ruk ka ko Kaoyagoyag so gi-ingka Katharowa: Sa da-a kashukhowai; go Mata-an! A adun a ruk ka a diyandi a di ka-on ndun makandorat: Na ilayangka so Tohan ka, a so tiyatap ka a Kapushimba-angka-on: Mata-an a Thotongun Nami dun sukaniyan oriyaniyan na Mata-an a ikayambur ami dun sukaniyan ko Kalodan sa titho a ka kayambur!

قَالَ فَأَذْهَبَ فَإِنَّكَ لَكَ فِي الْحَيَاةِ
أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ
تُخْلَفَهُ. وَانْظُرْ إِلَى إِلْهِكَ الَّذِي
ظَلَمْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحْرُوقٍ. ثُمَّ
لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾

98. Aya bo a Tohan niyo na so Allah: So da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Rangkom Iyan a katao so langowan taman.

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

99. Lagid aya a Kapuphanothola Mi Ruka ko saba-ad ko manga Totholan ko andang a miya-ona: Na Sabunar a bigan Nami Suka pho-on ko Hadapan Nami sa Panadum.

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ
وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾

100. Sa dun sa tomalikhodon, na Mata-an! A sukaniyan na Phakawid ko Alongan a Qiyamah sa mapunud;

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وِزْرًا ﴿١٠٠﴾

101. Makakakal siran non: Na Miyakaratarata a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah a awid,-

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
حِمْلًا ﴿١١﴾

102. Si-i ko Alongan a Iyopun so Sanggakala: Na limodun Nami so manga Baradosa, sa Alongan noto, a khikabobota.

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ
يَوْمَ يَذُرْقَا ﴿١٢﴾

103. Na mipuphamagutonga iran kondolondolonan niran: A da-a minitarug iyo a rowar ko sapolo (gawi-i);

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ
إِلَّا عَشْرًا ﴿١٣﴾

104. Sukami i Mata-o ko gi-i ran Tharo-on: ko masa a gi-i Tharo-on o Maka-o ontol kiran i Pamikiran: A da-a kiyapakatarug iyo a rowar ko Salongan!

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ
طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٤﴾

105. Na ipagisha iran Ruka so manga Palao: Na Tharowangka: a ikhayontong sukaniyan o Kadnan Ko sa Samporna a ka kayontong;

وَسَأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
نَسْفًا ﴿١٥﴾

106. Na ibagak Iyan (so Lopa) a Pantar a mamumunas;

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٦﴾

107. A da-a Khailaingka-on a Maluluna, go da-a Mibobobong.

لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٧﴾

108. Sa Alongan noto na kaonotan niran so Puphananawag: Sa da-a kakhorikori on: Na mapunut so manga Sowara ko (Allah a) Masalinggagao: Na da-a khanug Ka a rowar sa dalupuk.

يَوْمَ يَذِرُهَا يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ
وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ
إِلَّا هَمْسًا ﴿١٨﴾

109. Sa Alongan noto na di Phakangkai a gona so kapangongogo-

يَوْمَ يَذِرُهَا لَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ

pan inonta so tao a inidinan Sukanian o (Allah a) Masalinggagao, go Miyasowaton sa Katharo.

110. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhoda niran: Go di iran khasushub Sukanian a Kata-o.

111. Na Makapangalimbaba-an so manga Paras ko (Allah a) Oya-goyag, a Thatandingan: Na Sabunar a kiyawiswisn so tao a miyaka-awid sa Kandarowaka.

112. Na sa dun sa tao a nggalubuk ko manga pipiya, a Sukaniyan na Mapaparatiyaya, na di mawan sa ba kasalimbati go ba kakorangi (so Amal Iyan a Mapiya).

113. Na lagid aya a Kinitoronun Nami Rukaniyan a Qur-an a basa Arab-go phisalinsalin Nami magosai ko solud Iyan so pangangaluk, ka-an siran Makapananggila, o di na makabago kiran sa Undao.

114. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar! Na Dingka Punggaga-ani (Ya Muhammad) so Qur-an ko da pun kapopos o k-pushampain Ruka-on, na tharowangka: Kadnan Ko! Omani Yakongka sa Kata-o.

115. Na Sabunsabunar a diniyandi-an Nami so Adam, gowani, na Miyalipat: Go da-a miyato-on Nami ron a katutukhus.

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿١١٩﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١٢٠﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ
حَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١٢١﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١٢٢﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا
فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ
لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٢٣﴾

فَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ
بِالْقُرْآنِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ
وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١٢٤﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ نَسِیَ
وَلَمْ يَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١٢٥﴾

116. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: Pangalimbabab-an kano ko Adam, na Miyangalimbabab-an siran, inonta so iblis: Ka somiyangka.

117. Na Pitharo Ami: Hai Adam! Mata-an! A giyaya na Ridowaingka go si Karomangka: Na o ba kano niyan Mapaka-awa ko Sorga, ka marasai Ka.

118. Mata-an! A ruk Ka a Dingka ro-o ka Khaor go di Ka Khatalandiyang,

119. Go Mata-an! A Suka na di Ka ro-o Mawao, go di Ka ranti-an a Alongan.

120. Na piyangonsi Sukaniyan o Shaitan: Pitharo iyan: Hai Adam! Ba ko Ruka Thoro-on so Kayo a katatap, go Kapa-ar a di khada?

121. Na Komiyani Siran non, na miyapayag Kiran so Aorat Iran: Go aya miyata-ad iran, na giya kapuphanangkir Iran, ko Raon sa Sorga: A minisapung Iran ko Aorat Iran; na siyorang o Adam so Kadnan Niyan, na Miyaribat.

122. Oriyan niyan na pinili Ska-niyan o Kadnan Niyan: Na Piyakataobat Iyan, go Tiyyoro Iyan.

123. Pitharo Iyan: A tupad kano, pho-on Rukaniyan (a Sorga) langon, so saba-ad Rukano na ridowai

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
لَادَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾

فَقُلْنَا يَتَادَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ
وَلِرِزْوِكَ فَلَا تَخْرُجْ حَتَّىٰ مِّنَ الْجَنَّةِ
فَتَشْفَىٰ ﴿١١٧﴾

إِنَّ لَكَ الْأَنْجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرِىٰ ﴿١١٨﴾

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ ﴿١١٩﴾

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ
يَتَادَمُ هَلْ أَدُوكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ
وَمُلْكٍ لَا يَبُلَىٰ ﴿١٢٠﴾

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لُهُمَا سَوْءَاتُهُمَا
وَوُفِّقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾

فَنُحِبُّهُ رَبُّهُ فَنَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾

قَالَ أَهْطَأَ مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَأَمَّا يَا نَسَبُكُمْ مِّنِّي

o saba-ad: Amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na di madadag, go di marasai.

124. Na sa dun sa tomalikhod ko Tadam Rakun, na Mata-an! A adun a ruk iyan a Kaoyagoyag a masimpit, go witun Nami sukaniyan ko Kalilimod ko Alongan a Qiyamah a bota.

125. Tharo-on niyan: Kadnan Ko! antona-a i sabap a Kiyawitangka rakun ko kalilimod a bota ko, a Sabunar a miyabaloi ako a Pupha-kailai (si-i sa doniya)?

126. Tharo-on (o Allah): A lagid a nan, a miyakatalingoma Ruka so manga Ayat Ami, na piyakalipatan ka oto: Na lagid a nan, a sa Alongan nai, na Pulipatangka.

127. Go lagid aya a kambalasi Ami ko tao a Mimalawani go da niyan Paratiyaya-a so manga Ayat o Kadnan Niyan: Na Mata-an a so siksa ko Akhirat i lubi a sangat go kakal.

128. Ino kiran nda Makanggonanao so madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pud ko manga pagtao (a miyanga-o ona), a Pupha-kalalakao siran ko Piyamagingudan niran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

هُدًى فَمَنْ أَتَّبَعَ هَذَا فَلَا يُضِلُّ
وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ
مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أَعْمًى ﴿١٢٤﴾

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمًى وَقَدْ كُنْتُ
بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

قَالَ كَذَلِكَ أَنْتَ إِنْ تَنْتَابْ فَإِنَّا فَتَنِّيْنَهَا وَكَذَلِكَ
الْيَوْمَ نُنْشِئُ ﴿١٢٦﴾

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ
رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ
الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى ﴿١٢٨﴾

129. Na o da so Katharo a miya-
ona a pho-on ko Kadnan Ka, na
Mata-an a khabaloi (so siksa) a
Tatap, go so ta-a lik a miyapunto.

130. Na Tigurangka so gi-i ran
Katharo: Go Puthasbikun Ka so
Podi o Kadnan Ka, ko da pun so
Kasubang o Alongan, go so da pun
so Kasudup Iyan; go so saba-ad ko
manga Oras ko Gagawi-i, na
Puthasbik Ka, go so manga kilid o
ka-daondao: Ka-angka Masowat.

131. Na Dingka Phakasagata so
(Kailai o) dowa Matangka ko Piya-
kisawitan Nami kiran noto a pisho-
son a Parayasan ko Kaoyagoyag ko
Doniya, ka iputhupung Ami kiran
noto: Na so Riskhi o Kadnan Ka
(ko Sorga) i mapiya go Tatap.

132. Na Sogo-on Ka ko Ta-alok
Ruka so Sambayang, go Phantang
Ka si-i Rukaniyan. Di Kami Ruka
phanguni sa Pagupur: Sukami i Pu-
phagupur Ruka. Na so khabolosan
(a Mapiya) na bagiyen o Mana-
nanggila.

133. Na Pitharo iran: A ino a da-
a Khitalingoma Niyan rukutano a
Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan?
Bada-a miyakatalingoma kiran a
Karina a so matatago ko manga
Kitab a Paganai?

134. Na opama ka Mata-an! A
inibinasa Mi kiran so siksa ko ona-

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا
وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾

فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
وَمِنْ أَتَائِهَا إِلَيْهِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿١٣٠﴾

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْتَهُمْ
أَزْوَاجَهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٣١﴾

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا
لَا تَسْلُكْ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ
لِلنَّافِقِينَ ﴿١٣٢﴾

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ ؕ أَوَلَمْ
تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾

وَلَوْ أَنَا أَهْلُكُمْ لَكُنْتُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ ؕ

an naya, na Putharo-on niran ndun: Kadnan Nami! Ino kamingka da Sogowi sa Sogo, ka-a nami kaonoti so manga Ayat Ka ko da-a mi pun kapakaito a go kahina.

135. Tharowangka: A oman i isa na Nomanayao: Na nayao kano, ka katokawan niyo bo o antawa-a i khimangaruk ko lalan a Ontol, go sa miyakatoman.

Surah Al-Anbiya-21

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani ko manga Manosiya so Kaphmagitonga kiran: A siran na matatago ko kalipat a khi-tatalikhod.

2. Da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko Kadnan niran a bago, a ba iran ndi Phama-makinuga a siran na Sasabula-on niran,-

3. Mabibimban so manga poso iran. Na ini Punanai ran so bitiyara a siran na manga darowaka: A da ko ungkaya inonta na Manosiya a lagid iyo; a ti shongkano ko Balik Mata a sukano na Pukhailai niyo?

4. Pitharo (o Muhammad): So Kadnan Ko na katawan Niyar so Katharo Ko Langit a go so Lopa:

لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا
فَتَنبِئَ أَيْنَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ
وَنُخْزَى ﴿١٧٢﴾

قُلْ كُلُّ مُرْتَضٍ فَرِيضٌ
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَبُ الصِّرَاطِ
السَّوِيِّ وَمَنْ أَهْتَدَى ﴿١٧٣﴾

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي
غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ
مُتَّحِدٍ إِلَّا أَسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾

لَا هِيَ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُ النَّجْوَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلَكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ
بُصُورُونَ ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

Go Sukaniyan so Puphakanug a Mata-o.

5. Kuna, ka Pitharo iran: A manga sambar a manga Taginupun!-Kuna, ka Pimbaba-as Iyan noto!-Kuna, ka Sukaniyan na Pababayok! Na witi tano Niyan sa Tanda lagid o Kiyasogowa ko miyanga-o ona!

6. Da-a Miyaratiyaya a Miya-ona an niran a Phagingud, a bininasa Mi sukaniyan: Ino siran Pharatiyaya siran?

7. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami siran: Na ishai niyo so adun a Kata-o Niyan o sukano na di niyo katawi.

8. Na da-a Mi siran sunggai sa lawas a di Phamangangan ko Pangungkun, go kuna a ba siran Phangakakakal (ko Doniya).

9. Oriyan niyan na initoman Nami kiran so diyandi, na Siyabut Ami siran a go so tao a kabaya Ami, go bininasa mi so manga Malawani.

10. Sabunsabunar a Tiyoronan Nami sukano sa Kitab a ndodon so Munang iyo: Ino niyo di Pungdaguda-a?

11. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud a aya butad iyan na Darowaka, na mimbago Kami ko

بَلْ قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ
بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بَيِّنَاتٍ كَمَا
أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

مَاءَ أَمْنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي
إِلَيْهِمْ فَنَسُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ
الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ
نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرِيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً
وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾

orijan niyan sa pagtao a manga salakao!

12. Na kagiya a magudam iran so siksa Ami, na sa maoto na siran na Punggaga-anan niran malagoi.

فَلَمَّا أَحْسَوْا بِأَسَاسَاتِهِمْ مِنْهَا
بَرَّكْضُونَ ﴿١٢﴾

13. (Pitharo kiran): Di kano Phamalagi, go kasoi kano ko ini Pangalimo rukano, go so manga darpa iyo, ka angkano kai sha-i.

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ
وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَشَلُّونَ ﴿١٣﴾

14. Miyatharo iran: Hai downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloitano a manga Darowaka!

قَالُوا يَنْوِيلُنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾

15. Na da dun maputa angkoto a Kapunggoraok iran, taman sa biyaloi Ami siran a (lagid o) piragon a miyanga-tutubas.

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى
جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾

16. Na kuna a ba aya Kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowa nan na ba Ami Kabimbanan!

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لْعَبِينَ ﴿١٦﴾

17. O kabaya Ami a komowa Kami sa Karimbaran, na Mata-an a kowa-an Nami sukaniyan phoon ko Hadapan Nami, o Sukami na Punggolaola Ami!

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَهُمْ لَاءَ تَتَّخِذَنَّهُ مِنْ لَدُنَّا
إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾

18. Kuna, ka ipumbasbas Ami so Ontol ko ribat, na mapakaphagotukotuk Iyan, na sa maoto na sukaniyan na Pukhailang! Na aya ruk iyo na so sangat a siksa po-on ko iphuropa niyo.

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ
فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمْ آلُؤْلُؤٌ مِمَّا
نُصِفُونَ ﴿١٨﴾

19. Na Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Go so (manga Malaikat a) shisi-i ko Hadapan Niyan na di iran Iphunama a ka Pushimba-a Rukaniyan, go di siran Purotosun:

20. Gi-i Ran Iphoroporo ko Gagawi-i go so Daondao sa di Iran Purintasun.

21. Ba siran miyakakowa sa manga Katohanan pho-on ko Lopa a siran na Makaphangoyag siran sa Miyatai?

22. O adun a matatago sa dowato, a manga Tohan a salakao ko Allah, na Mabinasa dun a dowato! Na Soti so Allah, a Kadnan o Aras: Po-on ko iphuropa iran!

23. Di ron khi-isha so gi-i Niyan Nggolaola-an, ka siran i khaisha-an.

24. Ba siran miyakakowa sa manga Katohanan a salakao ko Allah? Tharowangka: A bugai kano sa karina niyo: Giyaya na Pananadum o tao a pud Akun, go Pananadum o tao a miya-ona an Ko; ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan so Bunar, na siran na khitatalikhod.

25. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a Sogo a ba Ami Ron di Phagilahamun: A Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta Sakun; na Simba-a Ko niyo.

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ
عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ
يُنشِرُونَ ﴿٢١﴾

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلُ اللَّهِ فَسَدَنَّا
فَسُبْحَنَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾

لَا يَسْتَلِعُ عَمَّا يُفَعِّلُ وَهُمْ يَسْتُلُونَ ﴿٢٣﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرٌ مَّعِيَ وَذِكْرٌ مِّن قَبْلِي
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا
نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

26. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata (a manga Malaikat) Soti Sukaniyan! Kuna, ka manga Oripun a Khisusula-an.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ
بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

27. Da-a Khi-ona iran Non a Katharo, go Siran na so Sogowan Niyan i gi-i ran Manggolaola.

لَا يَسْئِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ
بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

28. Katawan Niyan so kasasan-goran Niran, go so katatalikhodan Niran, go da-a Khaogopan Niran a inonta so Miyasowaton (so Allah,), go Siran na po-on ko kaluk Rukanian na Somasangkop Siran.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِّنْ
خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

29. Na sa dun sa Tharo a pud Kiran: Sa Mata-an! A Sakun na Tohan a salakao ko Allah, na giyo-to man na imbadal Ami ron so Naraka Jahannam: Lagid man noto a imbadal Ami ko manga Darowaka.

وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَٰهٌ مِّنْ دُونِهِ
فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَٰلِكَ نَجْزِي
الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

30. Ba da katokawi o siran a Miyamangongkir a Mata-an! A so manga Langit a go so Lopa na aya butad a Dowa oto na masasatiman (sa awal), na piyakambulag Ami Siran? Na Inadun Ami a pho-on ko ig so langowan taman a Oya-goyag. Ba siran ndi Pharatiyaya?

أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّا السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ كَانَا تَقَافِنَهُمَا
وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

31. Na Piyamakabukunan Nami so Lopa sa manga Palao, ka-anian siran ndi Pukhakoyong, go Miyan-gumba-al Kami ron sa manga da-daya a okita: A manga lalan, ka-an siran makakudug ko Ontol.

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ
بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا
لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

32. Go biyaloi Ami so Langit a Atup a sisiyapun: Na siran na so manga Tanda on na tatalikhodan niran!

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا
وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

33. Na Sukaniyan so Miyadun ko Gagawi-i go so Daondao, go so Alongan go so Olan: Oman i isa on na si-i ko okit Iyan Puphaman-gudug.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

34. Na da-a singgayan Nami a Manosiya a miya-ona an Ka ko kakakal (ko doniya): Ino amai ka Matai Ka, na siran na khakakal siran?

وَمَا جَعَلْنَا لِلشَّيْرِينَ قَبْلَكَ الْخُلْدَ أَفَإِنَّ
مَتَّ فَهُمُ الْخُلْدُونَ ﴿٣٤﴾

35. Oman i Baraniyawa na Phakata-am ko Kapatai: Na iputhupung Ami rukano so marata go so Mapiya, ka Tiyoba. Na si-i kano Rukami Phakandoda.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم
بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا
تَرْجِعُونَ ﴿٣٥﴾

36. Na igira a miya-ilai Ka o siran a Miyamangongkir, na ba Ka iran ndun pukhowa-a Kasandagan. (Gi-i ran Tharo-on): Ba giya i so phagaloi ko manga Katohanan niyo? Go siran ko kapukha-aloi o (Allah a) Masalinggagao na siran na o Ongkirun niran!

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
بَنِي خَدُونَا أَهْزَوْا أَهْذًا الَّذِي
يَذْكُرُ إِلَهُتَكُمْ وَهُمْ يَذْكُرِ
الرَّحْمَنَ هُمْ كَفِرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Inadun so Manosiya a a-alokalokun: Phaki-ilai Yakun rukano dun so manga Tanda Akun; na di niyo phagalokaloki!

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

38. Na gi-i ran Tharo-on: Anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an Kano?

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

39. O katokawi o siran a Miya-mangongkir so masa a di ran marun ko manga Paras iran so Apoi, go so manga likod iran, go di siran kata-bangan (na diran noto Matharo)!

40. Kuna, ka phakatalingoma kiran sa mitalumba, na makatukutuk kiran: Na di ran magaga i kar-una-on, go di kiran mata-alik.

41. Na Sabunsabunar a piyama-gompat so manga Sogo ko miya-ona an Ka; na Miyakatoron ko siran a miyamagurug kiran so Piya-gompat iran (a siksa).

42. Tharowangka: A antawa-a i makasiyap rukano ko Gagawi-i go so Daondao ko (siksa o Allah a) Masalinggagao? Kuna, ka siran na so Pananadum ko Kadnan niran na tatalikhodan niran.

43. Ba adun a manga Katohanan niran a Makalinding kiran a salakao Rukami! Di ran khagaga i kataban-gi ko manga ginawa iran, go da-a Makaphaninindugan kiran pho-on Rukami.

44. Kuna, ka piyakisawitan Nami so Kapaginutao ko siran naya, a go so manga lokus iran taman sa miya-kalundo kiran so Omor. Ba iran ndi khilai a Mata-an! a Sukami na pushangorun Nami so Lopa, na pukhorangan Nami sukaniyan ko mbalabala-on? Ba siran i Phamaka-da-ag?

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
لَا يَكْفُرُونَ عَنْ وُجُوهِهُمْ النَّارَ وَلَا
عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يَنْصُرُونَ ﴿٣٩﴾

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ
يَنْظُرُونَ ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ أَسْتَفْزَأَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَفْزِعُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ مَنْ يَكْلَأُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ
الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا
لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ
وَلَهُمْ مَتَابِعُ صَحْبُونِ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَنَعْنَا هَؤُلَاءِ وَءَابَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a ipuphamaka-iktihar Akun rukano na so Wahy (a pho-on ko Allah): Na di Phamakinugun o manga bungul so Pananawag, igira a Puphamaka-iktiyarun siran!

46. Na Mata-an a o adun a misogat kiran a maito bo ko siksa o Kadnan Ka, na Mata-an a Putharoon niran ndun: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

47. Na ibutad Ami so manga Timbangan a Ontol si-i ko Alongan a Qiyamah, na da-a Kasalimbotan a Baraniyawa sa maito bo. Na o adun a timbang (bo) o od a Hardal, na italingoma Mi sukaniyan: Na Makatatarotop Kami a manga pagitong.

48. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa go so Haroun so (taurat) a Padoman, go Sindao go Pananadum a bagiyan o Khipananggila,-

49. Siran na somasangkop siran ko Kadnan niran a Migagaib, go siran na so Bangkit na ika-aluk iran.

50. Na giyangkaya (a Qur-an) na Pananadum a piyakandakulan sa Mapiya: A Initoron Nami Sukaniyan; ino sukano Pagongkirun niyo Sukaniyan?

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ
وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَكِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يُوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ
فَلَا تظْلِمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا
وَكُفًى يَنَاحِسِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ
وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُنِيقِينَ ﴿٤٨﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ
مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ
مُكِرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Na Sabunsabunar a inibugai
Ami ko Ibrahim so Torowan Ruka-
niyan gowani, go Sukami i manga
Tata-o ron.

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُسْدَهُ مِنْ قَبْلُ
وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾

52. Gowani na Pitharo Iyan ki
Ama Iyan go so pagtao Niyan: an-
tona-a angkai a manga Barahala, a
so sukano na aya niyo dun Sisimba-
an?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ
الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾

53. Pitharo Iran: A miyato-on
nami so manga lokus ami a Pupha-
manimba-an niran.

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾

54. Pitharo Iyan: A Sabunsabu-
nar a miyatago kano sukano go so
manga lokus iyo ko Kadadag a
Mapayag.

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٤﴾

55. Pitharo iran: Bangka rukami
inowit so Bunar, antawa-a Suka na
pud ko manga Sasabulao?

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنْ
الطَّالِعِينَ ﴿٥٥﴾

56. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya
Kadnan niyo na so Kadnan o
manga Langit a go so Lopa, a
so Miyadun kiran: Na Sakun sa
makapantag ro-o man na pud ko
manga saksi (on).

قَالَ بَلْ رَزَقَكُمُ رَبِّي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ الَّتِي
فَطَرَهُمْ وَأَنَا عَلَى ذَلِكَ مِنَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na Ibut ko Allah, ka Purata-
an Ko dun so manga Barahala niyo-
ko oriyan o kalalakao niyo, a Ma-
makatalikhod kano.

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تَقُولُوا
مُذَّبِرِينَ ﴿٥٧﴾

58. Na pipho-onan Niyan siran
Muroroput, inonta so mala kiran,
ka kalokalo siran na pangundodan
niran sukaniyan.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كِبْرًا لَهُمْ
لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Pitharo iran: Antawa-a i Minggolaola si-i ko manga Katohanan tano? Mata-an! A Sukaniyan na pud dun ko manga Darowaka!

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِإِلَهِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

60. Pitharo iran: A miyanug Ami a Mangoda a phagalowin Niyan siran: A Pumbuthowan Sukaniyan sa Ibrahim.

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

61. Pitharo iran: Na wita niyo Sukaniyan ko phanga-i ilai o manga Manosia, ka-an niran kashaksi-i:

قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَى عَيْنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

62. Pitharo iran: Ba Suka i Minggolaola saya ko manga Katohanan nami, hai Ibrahim?

قَالُوا أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِإِلَهِنَا يَتَّبِعُهُمُ الْبَرْهِيُّ ﴿٦٢﴾

63. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Minggolaola-on na giya mala kiran naya! Na ishai niyo siran, o siran na Makaputharo siran!

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَتُوهُمْ إِنَّ كَانُوا بِطُغْيَانٍ ﴿٦٣﴾

64. Na kiyandodan niran a gina-wa iran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukano na sukano i manga Darowaka!

فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

65. Oriyan niyan na Miyabar-iyonsong a manga Olo iran (na Pitharo iran:) Sabunsabunar a katawan Ka a di siran naya Makaputharo!

ثُمَّ تَوَكَّسُوا عَلَى رؤسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

66. Pitharo Iyan: Ino niyo Pushimba-a a salakao ko Allah, so da-a Khiyompiya niyan rukano a maito bo, go da-a Khibinasa niyan rukano?

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

67. Marshik kano, a go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah! Ba kano di Punggudaguda?

68. Pitharo iran: Totonga niyo Sukaniyan, go tabangi niyo so manga Katohanan niyo, o sukano na Punggolaola-an niyo!

69. Pitharo Ami: Hai. Apoi! mba-loi ka a matunggao, go Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

70. Na piyaka-antapan niran Sukaniyan sa tipo: Na biyaloi Ami siran a tittho a manga logi!

71. Na siyabut Ami so Ibrahim go so Lut sa inowit Ami ko Lopa (a Sham) a so piyakandakulan Nami sa Mapiya so dalam iyan, a bagiyan o manga Ka-adun.

72. Na inibugai Ami Ron so Ishaq; go so Yaqoub a ini oman. Na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a manga Bilangatao,

73. Go biyaloi Ami Siran a Pukhakaonotan, a Ipuhamando Iran so Sogowan Nami, go ini Ilaham Ami Kiran so Kanggolaola-a ko manga Pipiya, go so kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko zakat; go miyabaloi Siran a Puphamanimba Rukami.

74. Go so Lut, na bigan Nami Sukaniyan sa Kokoman go Kata-o, go siyabut Ami Sukaniyan ko (tao

أَفِي لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلَ الْهَتَكُمُ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَبِيدَ ﴿٧٣﴾

وَلُوطًا ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ

ko) Ingud a so miyabaloi a gi-i nggolaola ko manga rurushik: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata, a manga songk-lid.

75. Na piyakasolud Ami Sukanian ko Limo Ami: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Bilangatao.

76. Go so Nuh, ko masa a kiya-panguni Niyan gowani: na tiyarima Ami Sukaniyan, go siyabut Ami Sukaniyan go so Ta-alokon pho-on ko boko a mala.

77. Go tiyabangan Nami Sukaniyan ko pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata: Na inulud Ami siran langon.

78. Go so Dawood go so Sulaiman, na gowani na Pukhokomun Niran so Pangoma-an gowani a manathabon so Kambing o pagtao: Na miyabaloi Kami ko Kokoman Niran a manga saksi.

79. Na piyakisabotan Nami oto ko Sulaiman: Go oman i isa Kiran na bigan Nami sa Kokoman go Kata-o; go piyakaphasiyonot Ami a rakhus o Dawood so manga Palao a Puthasbik Siran, a go so manga Papanok: Na Sukami i Minggolaola (ro-o).

تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ
فَلَسِقِينَ ﴿٧٦﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ، فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧١﴾

وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ
فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَخْتَصِمَانِ فِي
الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ
وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا
حُكْمًا وَعَلَّمْنَا دَاوُدَ
الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ
وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾

80. Go Inindao Ami Ron so ka-phandai sa Rabun a bagiyan niyo, ka-angkano Niyan marunding ko goma-an (o ridowai) niyo: Na una, sukano Phanalamat kano?

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ
لِنُخْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ
شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

81. Go (Piyakaphasiyonot Ami ko) bagiyan o Sulaiman so ndo a mabagur, pushambur sa sabap sa Sogowan Niyan, si-i ko Lopa a so piyakandakul Ami ron so manga pipiya: Na miyabaloi Kami si-i ko langowan taman a manga Tata-o.

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿٨١﴾

82. Go (Piyakaphasiyonot Ami Ron) so manga Shaitan, a so ipu-phaninub iran (sa Montiya) go gi-i siran nggalubuk sa galubuk a sala-kao ro-o; na Sukami i somisiyap kiran.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوُصُّ لَهُ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ
وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ﴿٨٢﴾

83. Go so Ayyub, gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan, (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na miasogat Ako a morala, na Suka i Lubi a Makalimo-on ko Puphaman-galimo.

﴿٨٣﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ
الضَّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾

84. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Na inangkat Ami so minisogaton a morala, go inibugai Ami Ron so talokon, go so lagid iran a rakhus iran, - a Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Pananadum a bagiyan o manga Barasimba.

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ، فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ
ضُرِّهِ وَأَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ
مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَى
لِلْعَالِينَ ﴿٨٤﴾

85. Go so Ismail, go so Idris, go so Zilkifli, oman i isa Kiran na pud ko manga Papantang;.

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ
كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾

86. Na piyakasolud Ami Siran ko Limo Ami: Mata-an! A Siran na pud ko manga Bilangatao.

87. Go so Yunus a liyamud a suda, gowani a lomalakao a Pukhararangitan: Na aya antangan Niyan na di Yami dun kaphakasimpitan Sukaniyan! Na minigoraok Iyan ko katatago Iyan ko manga lilibotung: Da-a Tohan a inonta Suka: Soti Ka: Mata-an! A Sakun na miyabaloi Ako a pud ko manga Baradosa!

88. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go siyabut Ami Sukaniyan pho-on ko kapakandadamar: Na lagid man naya a kashabuta Mi ko Miyamaratiyaya.

89. Go so Zakariya, gowani a Manguni ko Kadnan Niyan: Kadnan Ko! Diyakongka mbagakun a tawantawan, na Suka i Lubi a mapiya ko manga Waris.

90. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go inibugai Ami Rukaniyan so Yahya: Go tiyanor Ami Rukaniyan si Karoma Niyan. Mata-an! A Siran na miyabaloi Siran a gi-i Siran magoradorad ko manga pipiya: Go Puphamanguni Siran Rukami sa kabaya a go kaluk, go miyabaloi Siran a si-i Siran Rukami Puphananang kopan.

91. Go so (Maryam a) sinyap Iyan a Ginawa Niyan: Na ini iyop

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُشَوِّجُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى وَأَصْلَحْنَاهُ وَزَوَّجْنَاهُ إِنْهُمْ كَانُوا إِسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾

وَالَّتِي أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا

Ami Ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa, go biyaloi Ami Sukaniyan a go so Wata Iyan a Tanda ko manga Ka-adun.

92. Mata-an! A giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na Simba-a Ko niyo.

93. Na pishapotol iran so okit iran, ko lut-lut iran: Na oman i isa kiran na si-i siran Rukami Phama-kandod.

94. Na sa dun sa nggalubukun niyan so manga pipiya a sukaniyan na Mapaparatiyaya,- na di kalimungan so galubuk iyan: Go Mata-an! A Sukami i Puphanoraton.

95. Na inurun so Phagingud a bininasa Mi sukaniyan: Mata-an! A siran na di siran makambalingan,

96. Taman ko masa a kaluka-an so Yajuj a go so Majuj, a siran na Mamakapo-on ko oman i bobongan a gi-i siran shasakoya.

97. Na miyakarani so diyandi a bunar: Na sa maoto na giyoto! Na Masambolayang so manga kailai o siran a Miyamangongkir: (Matharo iran:) Hai dowan dowan tano! Sabunar a miyatago tano ko da kainungka-a sangkai; kuna, ka mimbalo i tano a manga darowaka!

98. Mata-an! A sukano a go so Pusimba-an niyo a salakao ko Allah, na itagon ko Naraka Jahan-

فِيهَا مِنْ رُوحِكَ وَجَعَلْنَاهَا
وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ
إِلَىٰ شَارِعَتِهِمْ ﴿٩٣﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَا يَكْفُرْ أَلَسَعِيبٌ وَإِنَّا لَهُ
كَاشِبُونَ ﴿٩٤﴾

وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾

حَقَّ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ
وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾

وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ
شَخْصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَتَوَلَّوْنَ أَفْئِدَتَهُمْ غِفْلَةً مِنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾

إِنَّكُمْ وَمَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا

nam! Sukano na rongkano Phama-
kasolud!

99. O aya butad o siran naya na
manga Katohanan, na di siran non
mamakasolud! Na oman i isa kiran
na ron siran non ndun makakakal.

100. Aya bagiyan niran non na
katagao, go siran na di siran ro-o
phamakanug.

101. Mata-an! A siran a miyaona
a bagiyan niran a pho-on Rukami
so mapiya, na siran man na piyaka-
watan siran non,

102. Di ran khanug so dagudub
iyan: Go siran i khatago ko pukha-
babaya-an o manga ginawa iran, sa
makakakal siran (ro-o).

103. Di siran mapakamboko o
pakalukluk a lubi a mala: Go ipa-
galao kiran o manga Malaikat: A
giyai so Alongan niyo,-a so sukano
na idi diyandi rukano.

104. Alongan a kalolona Mi ko
Langit lagid o kapulolona o Pano-
norat ko manga Kitab,- lagid-o
kinipho-onun Nami ko paganai a
Kiyapangadun, a khasowin Nami
sukaniyan: Diyandi a matatangkul
Rukami: Mata-an! A Sukami i tatap
a Punggagalubuk.

105. Na Sabunsabunar a ini Sor-
at Ami ko Zaboar, ko oriyen o
Pananadum: A Mata-an! A so Lopa

وَرَدُّونَ ﴿٩٨﴾

لَوْ كَانَتْ هَتُولاَءِ ۚ إِلَٰهَةً مَّا وَرَدُّوهُآ
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا
لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا
الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا
أَسْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾

لَا يَخْرُجُ لَهُمُ الْفَرَغُ الْأَكْبَرُ
وَنُلْقِيَهُمُ الْمَتْرِكَةَ هَذَا
يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ
تُوعِدُونَ ﴿١٠٣﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَآءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ
لِلْكِتَآبِ ۚ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ
نُعِيدُهُ ۚ وَعَدْنَا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا
فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِن بَعْدِ
الَّذِ كُرِئَتْ الْأَرْضُ يَرْتِهَا عِبَادِي

na Kaphangowarisan noto o manga Oripun ko, a manga Bilangatao.

106. Mata-an! A matatago saya so tanto a tarotop a undao a bagiy-an o pagtao a manga Barasimba.

107. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad), a rowar sa Limo ko manga Ka-adun.

108. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a Iphagilaham Rakun na aya bo a Tohan niyo na Tohan a Isa: Na una, sukano Mim-bayorantang kano?

109. Na amai ka tomalikhod sir-an, na Tharowangka: A piyakatoka-o Akun sukano sa mulagilagid; na di Ko katawan o ino marani antawa-a mawatan so idi diyandi rukano.

110. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so matanog a Katharo, go katawan Niyan so pagu-uma an niyo.

111. Na Diyakun katawan o ba giyaya na tiyoba rukano, go kashonor taman ko masa (o kapatai).

112. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Kokomun Ka (Rukami) so bunar! Na aya Kadnan Nami na so (Allah a) Masalinggagao a Kapuphanguniyan sa tabang, a sorang ko iphuropa niyo!

الْصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾

إِنَّ فِي هَذَا بَلَاغًا لِّقَوْمٍ

عَكِيدٌ ﴿١٠٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً

لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ

إِلَهُ وَحِيدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ

وَلَنْ أَدْرِيَّ أَقْرَبُ أَمْ بَعِيدُ مَا

تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ

وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

وَلَنْ أَدْرِيَّ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَنْعٌ

إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ

الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

Surah Al-Hajj-22**سُورَةُ الْحَجِّ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo! Mata-an! A so linog ko Bangkit na Shai a lubi a mala!

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَتْفُورَابَكُمْ إِنَّ
زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

2. Si-i ko Alongan a mailai niyo to, na kalipatan o oman i puphaka-soso so puphakasoson niyan, go Mimbawata o oman i Maogat so Ikaogat iyan: Go Mailaingka so manga Manosiya a (lagid o) khikabuburug, a kuna a ba siran khikabuburug: Na ogaid na so siksa o Allah a sangat (i ka-ada i kiran sa akal).

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ
مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ
كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى
النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَاهُمْ بِسُكَرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

3. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, sa kuna a ba Kata-o, go phagonotan niyan so oman i Shaitan a puphaminasa!

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾

4. Minikokom rukaniyan a Mata-an! A sa dun sa manarigon, na Mata-an! A sukaniyan na khadadag iyan, go mapunggonanao niyan ko siksa ko Naraka Sair.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ يُضِلُّهُ
وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

5. Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko kaoyag (ko oriyang o kapatai), na Mata-an! A Suka-

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ
الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ

mi na Inadun Nami sukano a pho-on sa botha, oriyani niyan na pho-on sa Notfa, oriyani niyan na pho-on sa rogo a mbabathik, oriyani niyan na pho-on sa sapo-ron a sapo, a miyabaloi a go da mabaloi, ka-an Nami rukano mapakaliwanag; go puthangunun Nami ko manga Tiyani so kabaya Ami taman ko ta-alik a miyapunto, oriyani niyan na puphakaliyon Nami sukano a manga Wata, oriyani niyan (na puphakalan Nami sukano), ka-angkano raotun ko katarotop o bagur iyo; na adun a pud rukano a tao a puphatai (a kangoda-an), go adun a pud rukano a tao a phakakasowin ko tanto a korang a kaoyagoyag, ka-an da-a katawan niyan ko oriyani o Kata-o a maito bo. Na Pukhailaingka so Lopa a kamamara-an, na igira a piyakatoron Nami ron so ig, na pananabadun, go shibokar, go mapakato iyan so oman i mbarambarang (a Mangunguto) a mapiya i paras.

6. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar: Go Mata-an! A Sukaniyan na Pagoyagun Niyani so Miyamatai, go Mata-an! A Sukaniyan na so langowan taman na Gaos Iyan.

7. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma: Da-a sangka a madadalumon, go Mata-an! A so Allah na Pagoyagun Niyani so tao a matatago ko manga kobor.

نُطِفَتْ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبِّينَ لَكُمْ
وَنُقَرِّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ
مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوا
أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُؤَفَّقُ
وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدِّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ
لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا
وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا
عَلَيْهَا الْمَاءَ أَهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَى
وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّارْتَبَ فِيهَا وَأَنَّ
اللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go kuna a ba Torowan, go kuna a ba Kitab a puphakabugai sa Maliwanag,-

9. A lilingi-in niyan a lig iyan, ka-an makadadag pho-on ko lalan o Allah: A adun a bagiyan niyan si-i ko doniya a Kahina-an, go pakita-aman Nami ron ko Alongan a Qiya-mah so siksa a Phakatotong.

10. (Putharo-on non:) Giyaya man na sabap ko Miyanggalubuk o mbala a limangka, go Mata-an! a so Allah na kuna a ba salimbot ko manga Oripun Niyan.

11. Na adun a pud ko manga Manosiya a Pushimba-an niyan so Allah sa pukha-alangalangan: Na o masogat sukaniyan a mapiya, na Masowaton; na o masogat sukaniyan a tiyoba, na kulidun niyan a paras iyan: Miyalogi sa doniya go sa Akhirat: Giyoto man na sukaniyan so kalogi a mapayag!

12. Puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so di ron phakabinasa, go di ron phaka-ompiya: Giyoto man na sukaniyan so kada-dag a mawatan!

13. Puphanongganowin niyan so nganin a so kaphakabinasa niyan na lubi a marani a di so Kaphaka-

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَجِدُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾

ثَانِي عَطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ
بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَأَنَّنَ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ أُنْقِلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ
الْمُبِينُ ﴿١١﴾

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُمْ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُمْ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ
الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

يَدْعُوا لِمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ
لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

ompiya niyan. Tanto a marata a Panarigan, go tanto a marata a bolayoka!.

14. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

15. Sa dun sa tao a aya butad iyan na tatarima-an niyan sa di dun thabangan o Allah (so Muhammad) si-i sa doniya go sa Akhirat, na butur sa tali ko bo-ongan oriyen niyan na Pagugut: Na nggudaguda-a niyan o ino khailang dun o antangan niyan a marata so igagani gani ron!

16. Na lagid aya a Kinitoronun Nami ron a manga Tanda a manga rarayag; go Mata-an! A so Allah na Punggonana-on Niyan so tao a kabaya Iyan!

17. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-in, go so manga Christians, go so manga Majusi, go so Miyamanakoto,- na Mata-an! A so Allah na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah: Mata-an! A so Allah i saksi ko langowan taman.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ يَتْلُو وَإِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ ﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

18. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Somosododon so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa,- go so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on; go so manga Palao, go so manga Kayo, go so manga Binatang; go madakul a pud on ko manga Manosiya? Na madakul a miyatangkudon so siksa: Na sa dun sa Hinaan,- o Allah, na da-a makabugai ron sa Munang: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyen so nganin a kabaya Iyan.

19. Giya dowaya a pukharido na miyarido siran makapantag ko Kadnan niran: Na so Miyaman-gongkir, na khasunggayen siran sa nditarun a Apoi Phangododon ko poro o manga Olo iran so Phulika-bo a ig.

20. Iputhonag oto ko matatago ko manga Tiyan niran, go so manga kobal.

21. Go adun a manga bagiyan niran a manga rompi a potao (a ipumbasal kiran).

22. Oman niran makhadiyat a kapagawa iran non, pho-on ko boko, na pakakasowin siran non, go (Tharo-on kiran:) Ta-ami niyo so siksa a phakatotong!

23. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyen so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مِنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالْدَوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ
وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُنِ
اللَّهُ فَعَالَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا
يَشَاءُ ﴿١٨﴾

هَذَانِ خَصِمَانِ اِخْتَصِمُوا فِي رِيبٍ
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ
مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمْ
الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

وَهُمْ مَقْلَعُونَ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ
غَمٍّ أَعِيدُوا فِيهَا وَذُقُوا عَذَابَ
الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

manga pipiya, ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Phangimowan Siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan go Montiya, go aya manga nditarun niran ro-o na Sotra.

24. Go Miyanggonanao siran ko mapiya a Katharo: Go Miyanggonanao siran ko lalan o (Allah a) Diya-itan o Podi.

25. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go Puphangalang siran ko lalan o Allah, a go so Masjidil Haram, a so inisunggai ami Sukaniyan a bagiyan o manga Manosiya, a mulagidon so mababalingon, a go so mananangga. Na sa dun sa khadiyat ro-o sa di ontol sabap sa kapanganinyaya, na pakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a Malipudus.

26. Na gowani na piyayag Ami ko Ibrahim, so darpa o Walai, (sa Pitharo Ami Ron:) Da-a Shakoton Ka Rakun a maito bo; go Sotiyangka so Walai Yakun a bagiyan o gi-i Thatawap, a go so Puphamanindug, go so Puphuroroko a Puphamanodod.

27. Na tawagun Ka ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji: Ka Mamakatalingoma siran Ruka a Puphulalalag, go (Khikokoda ko) oman i Onta, a mamakatalingoma siran a pho-on ko oman i lalan a mawatan;

أَلَا تَهْتَفُونَ بِهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ
فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا
إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَنَافُ فِيهِ وَالْبَادِ
وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ يُظْلَمِ ثَدْقُهُ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَاتِ الْبَيْتِ
أَنْ لَا تَشْرِكَ بِى شَيْئًا وَطَهَّرَ بَيْتِي
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا
وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ
فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

28. Ka-a niyan kamasai so Phamaka-ompiya kiran, go a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah, si-i ko manga Alongan a khikapupunto, makapantag ko Iniriskhi Niyan kiran a manga Binatang a manga Ayam: Na kangkano ron go pakakana niyo (ron) so karurugunan a pukhamurmuran.

29. Oriyan niyan na lalanun niran so okit iran (ko Kapunaik Hajji), go tomanun niran so manga samaya iran, go Thawap siran ko Walai a andang.

30. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so piyakiyapamagadatan o Allah, na giyoto i mapiya-on si-i ko Kadnan niyan. Na piyakai rukano so manga Ayam, inonta so Kapuphangadian rukano (so Kiya-harama-on): Na pakawatani niyo so marshik a manga Barahala, go pakawatani niyo so Katharo a kabokhag,-

31. A Shasa limbotawan kano ko Allah, sa di niyo Puphamanakoton Sukaniyan: Na sa dun sa Ipanakoto niyan so Allah, na lagid o ba miyalog a pho-on ko kawang na pushayabun sukaniyan o manga Papa-nok, o di na ipumbayog sukaniyan o ndo ko darpa a mawatan.

32. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so manga Tanda o Allah, na Mata-an naya! a pud ko

لِيَشْهَدُوا مَنَفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا
اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَةٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعَمُوا الْأَبْيَاسَ
الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا
نَذْرَهُمْ وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ
الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ
لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا بَتَلَىٰ
عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا
الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا
قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ
الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ
سَحِيقٍ ﴿٣١﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعِيرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ
تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

Kapuphangongonotan o manga poso.

33. Adun a bagiyen niyo ron a manga gona taman ko ta-alik a pupunto-on: Oriyan niyan na so Shombaliyan non na si-i ko (o bayo) Walai a andang.

34. Na oman i pagtao na shing-gayan Nami sa Puphanombaliyan, ka-a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah si-i ko Inipagupur Iyan kiran a Binatang a manga Ayam. Na so Tohan niyo na Tohan a Isa: Na rongkano Mbayorantang: Na Puhphamanotholingka sa mapiya so Khipangangalimbaba-an,-

35. Siran na igira miya-aloi so Allah, na somangkop so manga poso iran, go manga Papantang ko nganin a mini-sogat kiran (a tiyoba), go Khipamamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko Inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

36. Na so manga Onta na ini sunggai Ami sukaniyan a bagiyen niyo a pud ko manga Tanda o Allah: Adun a bagiyen niyo ron a mapiya: Na aloya niyo so ngaran o Allah ko kasombaliyaon a khipakaitindug: Na igira minibutad so manga kilid iran (ko Lopa), na kangkano ron, go pakakana niyo (ron) so domadapai, go so bararapan: Lagid oto man a kiyapaka-phasiyonota Mi kiran rukano, kangkano Makapanalamat.

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَعًّى ثُمَّ
مَحَلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا
أَسْمَ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ
الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحْدٌ فَلَهُ
أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُقِيمِي
الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ
اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا
صَوَافٍ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطِيعُوا أَمْرَ النَّاسِ وَالْمَعْرَ كَذَلِكَ
سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Di dun ishampai ko Allah so manga sapo iran, go so manga rogo iran: Na ogaid na ishampai Ron so Kapangongonotan a pho-on rukano: Lagid oto man a Kiyapakaphasiyonota Niyan kiran rukano, ka-an niyo Mashulasula so Allah ko Kiyanggonanaowa Niyan rukano: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miphipiyapiya.

38. Mata-an! A so Allah na lilindingun Niyan so Miyamaratiyaya: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o makadorat, a Miyongkir.

39. Bigan sa idin (ko kaphurang) so siran a Puphamono-on siran sabap sa Mata-an! A siran na inaniyaya siran;- Na Mata-an! A so Allah si-i ko katabangi kiran na Sabunar a Gaos Iyan;-

40. Siran na biyogao siran ko manga Ingud iran sa di ontol,- giya bo a gi-i ran Katharowa: Sa aya Kadnan nami na so Allah. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sabap ko saba-ad, na miyangaguguba dun so manga (Simba-an a), Sawami, go Biya-on, go Salawato, go so manga Masjid, a Pukha-aloi ron so ngaran o Allah sa madakul. Na Mata-an a thabangan ndun o Allah so Puthabang Rukanian;- Mata-an! A so Allah na tithe a Mabagur, a di kharun.

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَدِمَآؤَهَا وَلَنْ يَنَالَ اللَّهُ النُّقُورَ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتَكْبِرُوا لِلَّهِ عَلَى مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٧﴾

إِنَّا لِلَّهِ يُدْفَعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا
﴿٢٨﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا
﴿٢٩﴾ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَغْيَ حَقٍّ
إِلَّا أَن يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفَعَهُ اللَّهُ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ هُدًى مِّن صَوْمِعٍ
وَبِيعٍ وَصَلَوَاتٍ وَمَسْجِدٍ ذِكْرٍ
فِيهَا أَسْمُ اللَّهِ كَثِيرٌ وَلَيْسَ يُنْصَرَبُ
اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَإِنَّا لِلَّهِ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٣٠﴾

41. Siran na o pakakhapa-ara Mi siran ko Lopa, na iphamayandug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, go Isogo iran so mapiya go isapar iran so marata: Na kapar o Allah so kha-akiran ko pukha-kaolaola.

الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

42. Na o taplisa Ka iran (Ya Muhammad), na Sabunar a tomiya-plis ko miya-ona-an niran so pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood;

وَإِن يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾

43. Go so pagtao o Ibrahim, go so pagatao o Lut;

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

44. Go so manga tao sa Madyan; go tiyaplis so Musa. Na piyakathali Yakun sa malayat so manga Kapir, oriyen niyan na Diyanug Akun siran: Na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)!

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَى فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ ۖ كَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

45. Na madakul a Phagingud a bininasa Mi sukaniyan, ko gi-i ran kandarowaka, na sukaniyan na miyamangirobar so manga Atup iyan, go Paridi a kiyaganatan, go Torogan a maporo.

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَبْرِىٰ مُعْتَلَةٌ وَقَصْرِ مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾

46. Ba siran nda makalalakao ko Lopa, na adun a bagiyan niran a manga poso a Mipunggudaguda iran, o di na manga tangila a Miphamamakinug iran? Na Mata-an naya! A di khabota so manga kailai, na ogaid na aya khabota na so manga poso a so shisi-i ko manga Rarub.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُون لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

47. Na Phangunin niran Ruka (Ya Muhammad) a kapagalokalo-ki ko siksa! Na di dun pundorat so Allah ko diyandi Iyan. Na Mata-an! A so salongan si-i ko Kadnan Ka na lagid o sanggibo ragon ko itongan niyo (sa doniya).

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ
اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَئِنْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ
كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

48. Na madakul a Phagingud a piyakathali Akun sa malayat, ko gi-i ran kandarowaka, oriyen niyan na siniksa Akun sukaniyan. Na Sakun i khandodan.

وَكَايْنٍ مِنْ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ ﴿٤٨﴾

49. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sakun na matag Ako rukano Phamaka-iktayar a mapayag:

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كُرْهُ نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٤٩﴾

50. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Mapap, a go Pagupur a mapiya.

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

51. Na siran a miyamanamar maminasa ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran;- na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

52. Na da-a Siyogo Ami ko miya-ona-an Ka (Ya Muhammad) a Sogo o di na Nabi, a ba di igira Miyatiya, na pusharampongun o Shaitan so Batiya Iyan: Na Phagilangun o Allah so ipusharampong o Shaitan, oriyen niyan na gi-i pakathakna-an o Allah so manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ
وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ
فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

53. Ka mbalowin Niyan so ipush-arampong o Shaitana tiyoba ko siran a kadadaluman so manga poso iran sa gudamun, Go so manga tutugas so manga poso iran: Na Mata-an! A so manga darowaka na matatago dun ko kiyanggibas, a mawatan:

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً
لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ
بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

54. Go adun katokawi o siran a piyamugan ko Kata-o a Mata-an! (A giya Qur-an naya) na bunar a pho-on ko Kadnan Ka, go Maparatiyaya iran naya, go thakna rukaniyan so manga poso iran: Na Mata-an! A so Allah i tithe a Punggonanao ko siran a Miyamaratiyaya ko okit a ontol.

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ،
فَخَبِثَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ
الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

55. Na di khapokas so siran a Miyamangongkir ko kashasangka Rukaniyan taman sa kapakatalingoma kiran o Bangkit a mitalumba, o di na makatalingoma kiran so siksa ko gawi-i a da-a kapipiya-on a ginawa.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيَّةٍ مِّنْهُ
حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

56. So kapa-ar sa Alongan noto na ruk o Allah: Khokomun Niyan siran: Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matago ko manga Sorga a Pakadarandang.

الْمَلَأُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

57. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man na adun a bagiyen niran a siksa a phakahina.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

58. Na so Miyamanogalin sa Ingud makapantag ko lalan o Allah, oriyen niyan na Miyapurang siran, o di na Miyatai siran,- na Mata-an a Puriskhiyan siran ndun o Allah sa riskhi a mapiya: Na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan ndun i lubi a mapiya ko puphamamugai sa riskhi.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

59. Mata-an a phakasoludun Niyan siran ndun ko (Sorga a) khasoludan a Khasowat siran non: Na Mata-an! A so Allah na titho a Mata-o, a Matigur.

لَيَدْخِلْنَهُمْ مُدْخَلَ رِزْوَنِهِ وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

60. Giyoto dun man. Na sa dun sa somaop sa lagid o kiya aniyaya-on, oriyen niyan na inaniyaya puman sukaniyan, na Mata-an a thabangan ndun sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na titho a Mama-apun, a Manapi.

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عُوقِبَ بِهِ، ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ
لَيَنْصُرْنَاهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

61. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Puphaka-soIudun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

62. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; go Mata-an! A so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan,- na sukaniyan so riba: Go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

ذَٰلِكَ يَأْتِ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَبَ مَا
يَكْذُوبُ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ
وَأَبَ اللَّهُ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

63. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na piyakatoron Niyan a
pho-on ko kawang so ig, na pukha-
baloi so Lopa a Magagadong?
Mata-an! A so Allah na tanto a
Mala i Gagao, a Kaip.

64. Ruk Iyan so shisi-i ko manga
Langit a go so shisi-i ko Lopa: Na
Mata-an! A so Allah na titho a
Sukaniyan so Kawasa, a Puphodin.

65. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na Piyakaphasiyonot
Iyan rukano so shisi-i ko Lopa, a
go so manga Kapal a Puphamangu-
tas ko Kalodan sabap sa Sogowan
Niyan? Go u-urunun Niyan so Lan-
git ka o ba makatana ko Lopa in-
onta o sabap sa idin Niyan: Mata-
an! A so Allah na tanto a Makapu-
di-in ko manga Manosiya, a Maka-
limo-on;

66. Go Sukaniyan so Miyoyag
rukano, oriyani niyan na mbono-on
kano Niyan, oriyani niyan na Pa-
goyagun kano Niyan (ko oriyani o
Kapatai): Mata-an! A so Manosiya
na titho a da-a tadam iyan!.

67. Oman i pagtao na shinggayan
Nami sa okit, a siran na aya iran
noto phagokitan: Na o ba Ka iran
mapokas ko okit (a Maka-o ontol);
na Panolonun Ka so (Okit o) Kad-
nan Ka: Mata-an! A Suka na mata-
tang kud a si-i ko Torowan a
Matitho.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ
اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَاءَ الْأَرْضِ
وَأَنَّكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ
إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿١٥﴾

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ ﴿١٦﴾

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ
نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ
وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى
مُسْتَقِيمٌ ﴿١٧﴾

68. Na amai ka makipuphawala siran Ruka, na Tharo-wangka: A so Allah i Mata-o ko gi-i niyo ngolao-la-an.

69. So Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan a Qiyamah si-i ko nganin a miyabaloi kano ron a di niyo phagayonayonan.

70. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko Langit a go so Lopa? Mata-an! A giyoto man na matata-go ko Kitab, Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malubod.

71. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so da-a Initoron Niyan non a katantowan, go so da-a bagiyon niran non a Kata-o: Na da-a bagiyon o manga darowaka a phakatabang.

72. Na igira a Pumbatiya-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na Masarinongka ko manga Paras o siran a Miyamangongkir so kagowad! Sama- iran mbo di phamuntola so Puphamatiya kiran ko manga Ayat Ami. Tharowangka: Ino o Panothola Ko rukano so marata a di giyoto? So Naraka! Na ini thiyagar oto o Allah ko siran a Miyamangongkir! Na mikharatarata a khabolosan!

73. Hai manga Manosiya! Adun a inumba-alan a ibarat! Na Pama-

وَأِنْ جَدَدُكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾

وَإِذْ أَتَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ نَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ كَأْدُورٍ يَسْطُونُ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ كُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ النَارِ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسِّرُ الْمَصِيرَ ﴿٧٢﴾

يَتَأَيَّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِثْلٌ فَاسْتَعِصُوا

kinuga niyo sukaniyan! Mata-an! A so Puphanongganowin niyo a sala-kao ko Allah, na da dun a kha-adun niran a satiman mbo a tunduk, apiya pun thimotimowan niran noto! Nao adun a khowa-an kiran o tunduk a maito bo, na di iran noto kharun rukaniyan. Malumuk so Puphangampit, a go so Puphangampitun!

74. Da iran sula-an ko Allah so titho a kala Iyan: Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a Doma-da-ag.

75. So Allah na Puphamili ko manga Malaikat sa manga Sogo a go so saba-ad ko manga Manosiya; Mata-an! A so Allah na Puphaka-nug, a Puphakailai.

76. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhodan niran: Na si-i bo ko Allah phakan-doda so pukhakaolaola.

77. Hai so Miyamaratiyaya! Roko kano, go Sodod kano, go Simba-aniyo so Kadnan niyo, go nggolaola-aniyo so mapiya; ka-ang-kano Makada-ag.

78. Na Panagontamanun niyo si-i ko Allah so ontol a kapanagontaman Rukaniyan, Sukaniyan na pinili kano Niyan, go da-a inisunggai Niyan rukano si-i ko Agama a mampit; okit o Ama iyo a Ibrahim.

لَهُۥٓ إِلَٰهَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُۥٓ
وَأِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا
لَّا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ
الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ إِنَّ
اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ
رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَالِلَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٦﴾

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَرْكَعُوا
وَأَسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا
الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۚ هُوَ
أَجْتَبَكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ
مِنْ حَرَجٍ ۚ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ ۚ هُوَ
سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَٰذَا

Sukaniyan i mitho rukano sa manga Muslim gowani, go si-i sangkai (a Qur-an); ka-an mabaloi so Sogo a saksi rukano, go mabaloi kano a manga saksi ko manga Manosiya! Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go sarigi niyo so Allah! Sukaniyan i Panarigan niyo; na miyakapiyapiya a Panarigan, go miyakapiyapiya a Phananabang!.

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا
بِاللهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ
النَّصِيرُ ﴿٢٣﴾

Surah Al-Mu'minun-23

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a Phakada-ag so Miyamaratiyaya,-

2. So siran si-i ko Sambayang iran na somasangkop siran,

3. Go so siran si-i ko ilang na tatalikhodan niran,

4. Go so siran si-i ko Zakat na inggolalan niran,

5. Go so siran si-i ko manga Kaya-an niran na sisiyapun niran,

6. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so Miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na di siran non mapusho-man,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

7. Na sa dun sa mamagingar sa salakao ro-o, na siran man na siran i Mimamalawani;-

8. Go so siran si-i ko manga sarig kiran, go so diyandi kiran na sisiya-pun niran,

9. Go so siran si-i ko manga Sambayang iran na Papalihara-an niran;-

10. Siran man na siran i manga Waris,

11. Siran i Makaphangowaris ko (Sorga) Firdaus: Sa ron siran non ndun makakakal.

12. (Ibut ka) Sabunsabunar a Inadun Nami so Manosiya a pho-on ko Rasa a pho-on ko Lipao;

13. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukaniyan a Mani si-i ko darpa a Matotongkop,

14. Oriyan niyan na Inadun Ami so Mani a rogo a mbabathik; Na Inadun Ami so rogo a mbabathik a saporon a sapo; na Inadun Ami so saporon a sapo a manga tolan, na biyongkosan Ami so manga tolan sa sapo; oriyan niyan na Inadun Nami sukaniyan sa Ka-adun a salakao. Na Maporo so Allah, a tanto a mapiya ko Mithatakdir!

15. Oriyan niyan na Mata-an! a sukano ko oriyan noto, na mata-tangkud a Phamatai kano.

فَمَنْ أَبْغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ ﴿٧﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ
رَاعُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ
طِينٍ ﴿١٢﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ
عِظَمًا فَاكْسَوْنَاهُ الْعِظَمَ لَحْمًا ثُمَّ
أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَبَارَكَ اللَّهُ
أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, na Pagoyagun kano.

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a Inadun Nami ko kaporowan niyo so pito a manga lalan (a manga Langit); go da ko butad Ami i ba Ami kalilipati so manga Ka-adun.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ
وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

18. Na Piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a madidiyanka, na piyakatarug Ami sukaniyan ko Lopa; na Mata-an! A Sukami si-i ko kailang oto na Sabunar a Gaos Ami.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي
الْأَرْضِ وَلِنَاعِلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَدْ رُؤِنَ ﴿١٨﴾

19. Na Piyakathowan Nami rukano sa sabap rukaniyan sa manga Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor a ruk iyo: Katatagowan noto sa manga Onga a mada-kul: Go so saba-adon na Pukhakan niyo,-

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ
وَأَعْنَبْ لَكُمْ فِيهَا فَوَكِهٌ كَثِيرٌ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

20. Go kayo a puphakagumao ko Palao a Torisaina, a phagutho sa Lana, go dilota a bagiyan o gi-i Khakan.

وَشَجَرَةٍ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ
بِالدَّهْنِ وَصَنِيعٌ لِّالَّاكِلِينَ ﴿٢٠﴾

21. Na Mata-an! A adun a bagiyan niyo ko manga Ayam a titho a undao: Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga Tiyan niran (a Gatas); go adun a bagiyan niyo ron a manga gona a madakul; go so saba-adon na Pukhakan niyo;

وَلَا تَكْفُرْ فِي الْآثَنِ لَعِبَةٍ تُشْفِيكُمْ وَمَا
فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ كَثِيرَةٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

22. Go Pukharoran kano kiran, go si-i ko manga Kapal.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

24. Na Pitharo o manga Nakoda ko siran a Miyamangongkir ko pagtao Niyan: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A khabayaan Niyan a Kaombawan kano Niyan: Na o kabaya o Allah na Mataan a Tomoron sa Malaikat: Da tano manug angkai ko manga lokus tano a miyanga-o ona.

25. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a tataraponan: Na thiguri niyo Sukaniyan taman ko masa (a kada Iyan).

26. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun!

27. Na ini Ilaham Ami si-i Rukaniyan: A mba-al Ka sa Kapal si-i ko manga Kailai Yami go so Sogowan Nami: Na amai ka makaoma so Sogowan Nami, na mamangiliphowak (a ig) ko daporan, na Purorangka-on ko oman i ngganapa sa dow, go so Ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo a pud kiran: Go Dingka Rakun pa-

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ
يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ
أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَفْضَلَ
عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً
مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فترَضُّوا بِهِ
حَتَّىٰ حَبِطَ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَدَدْتُ نَفْسًا ﴿٢٦﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ
الَّتَنُورُ فَأَسْلَفَ فِيهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ
عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخْطِئُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

gangaya so Mindadarowaka; ka Mata-an! a siran na paguludun siran.

28. Na amai ka makathakna Ka Suka a go so manga pud Ka ko Kapal, na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, a so siyabut Kami Niyan pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

29. Go Tharowangka: Kadnan Ko! Pakatupadakongka ko khatupadan a Piyakandakulan sa mapiya: Ka Suka i lubi a mapiya ko Pupha-makatupad.

30. Mata-an! A adun a madadalum ro-o a titho a manga Tanda, go Mata-an a tatap a Sukami i titho a Puphaniyoba.

31. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyen niyan sa pagtao a manga salakao.

32. Na Siyogo-an Nami siran sa Sogo a pud kiran (sa Pitharo Iyan:) Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

33. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan a so Miyamangongkir go Piyakambokhag iran so kitumo ko Akhirat, go piyamugan Nami siran sa Limo ko Kaoyagoyag ko doniya: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A pukhan

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِكِ
فَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتَرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ
مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

ko pukhun niyo, go phaginom ko phaginomun niyo.

34. Na Ibut o onot kano sa Man-osiya a lagid iyo, na Mata-an! A sukano sa maoto na titho a manga logi,

35. Ino Niyan rukano diyandi-in i Mata-an! A sukano na amai ka Matai kano go mbaloi kano a botha go manga tolan, na Mata-an! A sukano na phamakaguma-on (ko manga kobor)?

36. Miyakawatawatan so ipun diyandi rukano!

37. Da-a Kaoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko doniya! Phamatai tano na Pukhaoyag (so manga Wata) tano! Na kuna a ba tano Phanga-o oyag (sharoman)!

38. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a inangkob Iyan so Allah sa kabokhag, na di tano Sukaniyan Pamaratiyaya-an!

39. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun.

40. Pitharo (o Allah): A di mathai na Mata-an a khabaloi siran ndun a mamakasundit!

41. Na miyadansal siran o lalis a minggolalan ko bunar, na biyaloi Ami siran a pur! Na kapakawatan

وَلَيْنِ اطْعَمْتُمْ شِرَاءً مِّمَّا كُنْتُمْ إِذَا
لَخَسِرُونَ ﴿٣٦﴾

أَيَعِدُّكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا
أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٣٦﴾ هَيَّاتَ هَيَّاتَ لِمَا تُوْعَدُونَ

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ ﴿٣٩﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ
غُثَاءً فَبَعْدَ اللَّقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

(ko Limo) a bagiyān o pagtao a manga darowaka!

42. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niran sa manga pagtao a manga salakao.

43. Dikhakutung o pagtao so Adiyal iyan, go di iran khisonggod.

44. Oriyan niyan na Siyogo Ami so manga Sogo Ami a miyakathataliwana: Oman i makaoma ko pagtao a Sogo kiran, na pakambokhagun niran Sukaniyan: Na initondog Ami ko saba-ad kiran so saba-ad: Go biyaloi Ami siran a manga Tothol: Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyān o pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

45. Oriyan niyan na Siyogo Ami so Musa go so Pagari Niyan a Haroun, rakhus o manga Tanda Ami go so Katantowan a Mapayag,

46. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda ko pagtao niyan: Na Mimaratabat siran: Go miyabaloi siran a pagtao a Miphapaporo.

47. Na Pitharo iran: Ino tano Pharatiyaya-a so dowā katao a lagid tano? A so pagtao iran na si-i siran rukutano Puphangongonotan!

48. Na Piyakambokhag iran a dowā oto, na miyabaloi siran a pud ko miyangabibinasa.

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا
آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْرِضُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً
رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبَعْدًا لِقَوْمٍ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا
عِلْدُونَ ﴿٤٧﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na Sabunsabunar a ini bugai
Ami ko Musa so Kitab, ka-an siran
Makaontol.

50. Na biyaloi Ami so Wata o
Maryam a go si Ina Iyan a Tanda:
Go piyakakadun Nami siran ko bo-
bongan, a adun a pantar iyan go
Bowalan.

51. Hai manga Sogo! Kangkano
ko manga pipiya (a Pangunung-
kun), go nggalubuk kano sa ma-
piya: Mata-an! A Sakun na so gi-i
niyo ngalubukun na Katawan Ko.

52. Na Mata-an! a giya i okit iyo
a okit a isa, go Sakun i Kadnan
niyo: Na onoti yako niyo.

53. Na pisharoput iran so okit
iran ko ndolondolonan niran, sa
kasharoput, a mbidabida: Oman i
isa ka sagorompong na so kupit iran
na pukhababaya-an niran.

54. Na Ganatingka siran ko ka-
adai kiran sa mulung taman ko
masa (a Kapamatai ran).

55. Ba iran tatangkapa sa Mata-
an! A so ipumbugai Ami kiran noto
a tamok go manga Wata,

56. Na punggaga-anan Nami kir-
an so manga pipiya? Kuna, ka di
iran mai-inungka.

57. Mata-an! A so siran a pho-on
ko kasasangkop ko Kadnan niran
na ma-aluk siran;

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَهُمَا
إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

يَأْتِيهَا الرُّسُلُ كُلُّوَامِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا
صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا
رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

فَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ
بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

إِن يَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِن مَّالٍ
وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ
مُتَشَفِّقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Go so siran a so manga Ayat o Kadnan niran i Paparatiyaya-an niran;

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

59. Go so siran a so Kadnan niran na di iran Iphanakoto;

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

60. Go siran a Puphamumugai siran ko ini Pamumugai ran a so manga poso iran na somasangkop, sa Mata-an! A siran na si-i siran mbo ko Kadnan niran phamakan-dod;

وَالَّذِينَ يُتَوْنِ مَاءً اتَوْا قُلُوبُهُمْ وَجِلَةً أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾

61. Siran man i gi-i magoradorad ko manga pipiya, go siran i phanga-o ona on.

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾

62. Na da-a Iphaliyogat ami ko Baraniyawa a rowar ko khagaos iyan: Na shisi-i Rukami so Kitab a gi-i Tharo ko bunar: Na siran na di siran kasalimbotan.

وَلَا تَكُلِفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

63. Kuna, ka so manga poso iran na matatago ko kalilipati sangkai; go adun a bagiyen niran a manga galubuk a salakao ro-o, a siran na aya iranagalubukun,-

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمَلُونَ ﴿٦٣﴾

64. Taman sa igira a piyakadan-sal Ami ko piyamugan kiran sa Limo so siksa, na sa maoto na siran na nggoraok siran sa tabang!

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْتَرُونَ ﴿٦٤﴾

65. (Tharo-on kiran a:) di kano nggoraok sa tabang sa Alongan nai; Mata-an! A sukano na di kano khabangan pho-on Rukami.

لَا تَجْتَرُوا يَوْمَ الْيَوْمِ إِنَّا كُرْهُنَا أَنْ تُنصِرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Sabunar a miyabaloi so manga Ayat Akun a Puphangadi-an rukano, na bakano dun miyangundod ko manga talikhodan niyo,

67. A Pumamaratabatan niyo Sukaniyan: Gi-i niyo Tothothola-an ko gagawi- a ikagogowad iyo.

68. Ba iran nda nggudaguda-a so Katharo, antawa-a ba kiran miyakaoma so da makatalingoma ko manga lokus iran a miyanga-o ona?

69. Ba iran nda makilala so Sogo kiran, a go iran Pagongkira Sukaniyan?

70. Ino iran gi-i Tharowa: I Tataraponan Sukaniyan? Kuna, Ka mini-oma Niyen kiran so bunar, na kadakulan kiran a so bunar na ikagogowad iran.

71. Na o inonotan o bunar so manga kabaya iran, na miyabinasa dun so manga Langit a go so Lopa, go so madadalum kiran. Kuna, ka initalingoma Mi kiran so undao kiran, na siran na so undao kiran na tiyalikhodan niran.

72. Ba Ka kiran phanguni sa sokai? Na so sokai o Kadnan Ka i tomo: Go Sukaniyan i lubi a mapiya ko Puphamamugai sa riskhi.

73. Na Mata-an! A Suka na Sabunar a Puthawagun Ka siran ko lalan a matitho;

فَذَكَاتَ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ
أَعْقَابِكُمْ تُنْكِرُ كَصُونَ ﴿٦٦﴾

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَلَمْ يَذَرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ
آبَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ
مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ
آتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ
ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رِيكًا خَيْرٌ
وَهُوَ خَيْرُ الرَّارِقِينَ ﴿٧٢﴾

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

74. Na Mata-an! A so di iran
Paparatiyaya-an so Akhirat na so
lalan na Sabunar a sisilayan niran.

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
الْعَصْرِ لَنُكَفِّرَنَّ

75. Na o ini Kalimo Ami siran go
piyokas Ami kiran so misosogat
kiran a morala, na tomataros siran
ndun ko kadadadag iran, a gi-i siran
muromparompak.

وَلَوْ رَمَيْنَاهُمْ وَلَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ
لَلْجَوَانِ فِي طُعْنِهِمْ يَعْصُونَ

76. Na Sabunsabunar a piyaka-
dansal Ami kiran so siksa, na da
siran sangkop ko Kadnan niran, go
di siran phangangarapan!

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا
لِرَبِّهِمْ وَمَا يَضُرُّعُونَ

77. Taman sa kagiya a lomuka
Kami kiran sa isa a pinto a adun a
siksa-on a sangat: Na sa maoto na
siran na kiyada-an siran ro-o sa
panginam!

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّئُونَ

78. Na Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga kanug, go so
manga kailai, go so manga gudagu-
da: Na miyakaito ito a Kapuphana-
lamat iyo!

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

79. Go Sukaniyan so Miyarum-
bad rukano ko Lopa, go Ronkano
pulimoda.

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ

80. Go Sukaniyan so Puphan-
goyag go Puphangimatai, go
Kapa-ar Iyan so gi-i kapakashambi
o gagawi-i a go so daondao: Ino
kano di Punggudaguda?

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتَلَفَ
الَّيْلُ وَالنَّهَارُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

81. Kuna, ka Pitharo iran so
lagid o Pitharo o miyanga-o ona.

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالِ الْأَوَّلُونَ

82. Pitharo iran: Ino amai ka matai kami go mbalo'i kami a botha go manga tolan (a miyarophod), ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
أَنَّا نُلْعَبُ؟ (٨٢)

83. Sabunsabunar a mini diyandi rukami sukami a go so manga lokus ami a ungkai gowani! Da ko ungkai inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَءَبَاؤُنَا هَذَا مِن قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٨٣)

84. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko Lopa a go so matatago-on, o sukano na katawi niyo?

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَا إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٤)

85. Na Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah! Tharowangka: A ino kano di Phananadum?

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ؟ (٨٥)

86. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a pito, go khiruk ko Aras a mala?

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (٨٦)

87. Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah. Tharowangka: A ino kano di Phananggila?

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
تَنْقُرُونَ؟ (٨٧)

88. Tharowangka: Antawa-a i si-si sa tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman, go Sukaniyan i Puphakalinding, go da-a Phakaru-non, o sukano na katawi niyo?

قُلْ مَن يُبْدِئُ مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُوَ يُخِيرُ وَلَا يُجَارِئُ عَلَيْهِ إِن
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٨)

89. Putharo-on niran ndun: a ruk o Allah. Tharowangka: Na andama-naya i kapukhalimpang iyo?

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ؟ (٨٩)

90. Kuna, ka ini talingoma Mi kiran so bunar: Na Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٩٠)

91. Da kowa so Allah sa Wata Iyan, go da-a miyabaloi a pud Iyan a Tohan: O adun a pud Iyan na bisa-an ndun o oman i isa tohan so Inadun Niyan, go pugusun ndun o saba-a kiran so saba-ad! Soti so Allah! Mawatan ko iphuropa iran!

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ
مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ
بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿٩١﴾

92. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag: Na Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (Non)!

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّى
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾

93. Tharowangka: Kadnan Ko! O Bangka Rakun phakimasai so ididiyandi kiran,-

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيِّي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾

94. Kadnan Ko! Na di Yakongka mbaloya a pud ko pagtao a manga darowaka!

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾

95. Na Mata-an! A Sukami si-i ko kapakimasa-i Ami Ruka ko i didiyandi Ami kiran na Sabunar a khagaga Mi.

وَأَنَا عَلَىٰ أَنْ تُرِيَّكَ مَا وَعَدُهُمْ
لَقَدْ رُؤُونٌ ﴿٩٥﴾

96. Runun Ka so lubi a mapiya ko marata: Sukami i Mata-o ko puphamurakun niran.

أَدْفَعْ بِأَلْقِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

97. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Mulindong Ako Ruka pho-on ko manga pangonsi o manga Shai-tan.

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ
الشَّيْطَانِ ﴿٩٧﴾

98. Go Mulindong Ako Ruka Kadnan Ko! Ka o ba siran Rakun makadasug.

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

99. Taman sa igira miyakaoma ko isa kiran so kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Pakakasoya Kongka (sa doniya);-

100. Ka-ana ko makanggolaola sa mapiya ko minibagak akun. Na di dun noto mapunggolaola! Ka Mata-an naya! A si-i bo sa Katharo: A sukaniyan i Mitharo-on; go si-i ko kasasangoran niran so pagulut taman ko gawi-i a Kaoyaga kiran.

101. Na amai ka Iyopun so Sangakala, na da-a Kambangunsa ko ndolondolonan niran sa Alongan noto, go di siran makapamagishai!

102. Na sa dun sa makapunud so manga timbang iyan,- na siran man na siran i Phamakada-ag:

103. Na sa dun sa makakhap so manga timbang iyan, na siran man so inilang iran so manga ginawa iran; si-i siran makakakal ko Naraka Jahannam.

104. Puthotongun so manga paras iran o Apoi, a siran ro-o na khipakasasangingi.

105. (Putharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Pukhabatiya rukano, na sukano na piyakambokhag iyo Sukaniyan?

106. Tharo-on niran: Kadnan nami! Miyapugus kami o okor ami a marata, go miyabaloi kami a pagtao a manga dadag!

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا
إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمُ
بَرْحٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ
يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ، فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُقَلَّبُونَ ﴿١٠٢﴾

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ، فَأُولَٰئِكَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾

تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا
كَالْمُحْتَبُونَ ﴿١٠٤﴾

أَلَمْ تَكُنْ أَتَىٰ ثُلَاثًا عَلَيْهِمْ فَكَتَمْتُمُهَا
تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا
قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾

107. Kadnan nami! Paka-awa-a Kamingka (ko Naraka): Na o kaso-wi ami (so Kaongkir), na Mata-an! A sukami na manga darowaka!

108. Tharo-on Niyan: Kikipus kano san! Go di kano gi-i Tharo!

109. Mata-an naya! A adun a saba-ad ko manga Oripun Ko, a gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na napi-i Kamingka, go Kalimo-on Kamingka: Ka Suka i lubi a Mapiya ko Pupha-mangalimo!

110. Na kinowa niyo siran a pagurug, taros a miyakatumbang siran rukano ko Tadum Rakun, go miyabaloi kano a gi-i niyo siran i khakala!

111. Mata-an! A Sakun na biyasilan Ko siran sa Alongan nai sabap ko Kiyaphantang iran: Mata-an! A siran na siran i miyamakasulang sa Maliwanag.

112. Tharo-on Niyan: Aikiyathai niyo ko Lopa ko bilangan o manga ragon?

113. Tharo-on niran: Aya kiyathai ami na Salongan o di na saba-ad sa Salongan: Na isha-an Ka ko manga pagi-itong.

114. Tharo-on Niyan: Da-a kiyathai niyo a rowar ko maito; o Mata-an! A sukano na aya butad iyo na katawan niyo!

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾

قَالَ اخْسَوْا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾

فَاتَّخَذَتْهُمْ سَخِرَ يَا حَتَّىٰ أَنْسَوَكُم ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١١﴾

قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا الْبَيْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَسَلِ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾

115. Ba niyo tiyangkap sa aya bo a Kiya-aduna Mi rukano na Kar-imbaran, go Mata-an! A sukano na di kano Rukami phakandodun?

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

116. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Kadnan o Aras a piphiyapiya-an!

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

117. Na sa dun sa manongganoi, a irimbang iyan ko Allah, sa Tohan a salakao, a da-a karina niyan non; na so imbadalon na si-i dun ko Kadnan niyan! Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Kafir!

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾

118. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Napi Ka go Pangalimo Ka! Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphaman-galimo!.

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

Surah Al-Nur-24

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. (Giyangkai a) Surah na Initoron Nami Sukaniyan, go ini Paliyogat Ami Sukaniyan: Go adun a Initoron Nami a madadalumon a manga Ayat a manga rarayag, ka-a niyo katanodi.

2. So mishina a Babai a go so mishina a Mama,- na luphadi niyo so oman i isa kiran a dow, sa magatos a luphad: Na o ba kano

سُورَةُ النُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ يَنْتَظِرُ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ

makowa o ranon sa dowo oto, si-i ko Kokoman o Allah, o sukano na Paparatiyaya-an niyo so Allah a go so Alongan a Maori: Go shaksi-i so siksa a dowo oto o saba-ad ko Miyamaratiyaya.

3. So mishina Mama na da-a Maphangaroma niyan a rowar ko mishina a Babai, o di na Pananakoto a Babai: Go so mishina a Babai na da a Makaphangaroma-on a rowar ko mishina a Mama, o di na Pananakoto a Mama: Na ini sapar oto ko Miyamaratiyaya.

4. Na so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, oriyaniyan na da-a mitalingoma iran a Pat a manga saksi, na luphadi niyo siran sa walo polo a luphad; go da-a tharima-an niyo kiran a kashaksi sa dayon sa dayon: Na siran man na siran so manga songklid;-

5. Inonta so Mithataobat ko oriyaniyan noto, go Miphipiyapiya siran; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na so siran a tokasan niran so manga Karoma iran, go da-a mabaloi a manga saksi iran a rowar ko manga ginawa iran,- na so kashaksi o isa kiran na pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga bunar;

كُنتُمْ تَوَمُّنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْسَ هَذَا عَذَابُهُمْ طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

الرَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ
وَحَرَّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَا يَأْتُونَ
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَنِينَ جَلْدَةً
وَلَا يَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةٌ أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ
إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾

7. Go ika lima na Mata-an! A so Morka o Allah na mikolobon o sukaniyan na pud ko manga bokhag.

8. Na marunding so Babai ko siksa o kashaksi iyan sa pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah, Mata-an! A so Mama na pud dun ko manga bokhag;

9. Go ika lima na Mata-an! A so rangit o Allah na mikolobon o so Mama na pud ko manga bunar.

10. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Puphanarima ko Taobat, a Maongangun (na sakotika-angkano Niyan).

11. Mata-an! A so siran a minio-oma iran so tumpo na sagorompong rukano: Di niyo thangkapa sukaniyan i ba marata rukano; kuna, ka giyoto na mapiya rukano: Bagiyan o oman i isa kiran so pishokatian ko dosa, go so miyamalata sa kiya-pakala iyan a pud kiran, na adun a bagiyan niyan a siksa a mala.

12. na o gowani a manug iyo to na da makapamikir so Miyamaratiyaya a Mama, go so Miyamaratiyaya a Babai,-si-i ko manga ginawa iran sa mapiya, go wiran Pitharo: A giyaya na kabokhag a mapayag?

وَالْخَمِيسَةُ أَنْ لَعَنَتَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ
مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٧﴾

وَيَذَرُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ
شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٨﴾

وَالْخَمِيسَةُ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِإِلْفِكَ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ
لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ
أَمْرٍ مِنْهُمْ مَا أَكْسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
قَوْلٌ كَبِيرُهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأَنفُسِهِمْ خَيْرًا
وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾

13. Ino a da-a minitalingoma iran non a pat a manga saksi? Na gowa-ni a da-a minitalingoma iran a man-ga saksi, na siran man si-i ko Allah, na siran i manga bokhag!

لَوْلَا جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

14. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan si-i ko doniya go so Akhirat, na miyatumo kano dun sabap ko ini tharmo iyo to a siksa a mala.

وَلَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

15. Gowani na gi-i niyo to pa-kimbasisa ko manga dila iyo, go gi-i niyo Pakitharo ko manga ngari iyo so da-a Kata-o niyo ron go tatang-kapun niyo to sa malbod a giyoto si-i ko Allah na lubi a mala (a dosa).

إِذْ تَقُولُ لَهُ يَا أَسْنَتَ كُمْ وَقَوْلُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

16. Na gowani a manug iyo to, na ino niyo da Tharowa: A di rukutano patot so gi-i tano Katharowa sangkai: Soti Ka (Ya Allah)! Giyaya na tumpo a mala?

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَنَكَ هَذَا هَيِّنٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Phanguthoma-an kano o Allah, ka o ba niyo kasowi so lagid aya, sa dayon sa dayon, o sukano na Khipaparatiyaya.

يَعِظُكُمْ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

18. Go Puphayagun rukano o Allah so manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

وَبَيَّنَّ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A siran a Pukhaba-baya-an niran a kalangkap o pakasisingai makapantag ko siran a Miyamaratiyaya, na adun a bagiyan niran a siksa a malipuds si-i sa

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ

doniya a go sa Akhirat: Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

20. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (ka-giya a) Mata-an! A so Allah na Makapudi-in, a Makalimo-on (na sakotika-an kano Niyan).

21. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Na sa dun sa komudug ko manga okit o Shaitan, na Mata-an! A sukaniyan na Ipushogo iyan so pakasingai, go so pakagowagowad: Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, na da-a Soti Niyan rukano a isa bo sa dayon sa dayon: Na ogaid na so Allah na Shoti Niyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

22. Na di Pushapa so adun a Miyo-ombao niyan a pud rukano, go (adun a ruk iyan a) Kakawasan sa di ran mbugan so manga tonganai, go so manga Miskin, go so miyamanogalin ko lalan ko Allah: Na Puma-ap siran, go Napi siran. Ba niyo di khabaya i a Napiyan kano o Allah? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

23. Mata-an! A so siran a toka-san niran so manga pati-is a manga Babai, a pakalilipatan niran (so kashina), a Miyamaratiyaya, na Pi-

لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
وَأَنَّ اللَّهَ رءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطْوَاتِ
الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا
مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

وَلَا يَأْتِلِ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ
أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ
وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا
وَلْيَصْفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

morka-an siran si-i sa Doniya go sa Akhirat: Go adun a bagiyen niran a siksa a mala,-

24. Si-i ko gawi-i a shaksi-an siran o manga dila iran, go so manga lima iran, go so manga airan si-i ko pinggolaola iran.

25. Sa Alongan noto na itoman kiran sa tarotop o Allah, so balas kiran a bunar, go katokawan niran a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar a Mapayag.

26. So manga rurushik a manga Babai na pantag o manga rurushik a manga Mama, go so manga rurushik a manga Mama na pantag o manga rurushik a manga Babai, na so manga Soti a manga Babai na pantag o manga Soti a manga Mama, go so manga Soti a manga Mama a pantag o manga Soti a manga Babai: Siran man na di masosogat o Katharo iran (a kabokhag): Adun a bagiyen niran a Ma-ap, go Pagupur a mapiya.

27. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai a salakao ko manga Walai niyo, taman sa di kano makaodas, go Masalam iyo so tao ron: Giyoto man i lubi a mapiya rukano, ka angkano Puphakatadum.

28. Na o da-a mato-on niyo ron a sakatao bo, na di kano ron sho-

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ يَذُوفُ فِيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ
أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾

الْحَيْثُ تُلِّحُ لِلْحَيْثِ وَالْحَيْثُ تُلِّحُ
لِلْحَيْثِ وَالطَّيِّبُ لِلطَّيِّبِ
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ
مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا

lud, taman sa di kano kaidinan: Na o Tharowa rukano a kasoi kano, na kasoi kano: Giyoto i lubi a Soti a bagiyan niyo: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan.

29. Da-a dosa niyo ko kasolud iyo ko manga Walai a di babalin-gan, a adun a matatago-on a gona a bagiyan niyo: Na so Allah na katawan Niyan so ipapayag iyo, go so pagu-uma-an niyo.

30. Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Mama: A pinggu-na iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niran: Giyoto man i lubi a Soti a bagiyan niran: Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i ran nggolaola-an.

31. Go Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Babai: A pinggu-na iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niran; go di ran pushawai so Parahiyasan niran inonta so miyapayagon; go sapungun niran so manga kombong iran ko manga lig o bangkala iran, go di ran pushawai so Parahiyasan niran inonta o si-i ko manga Karoma iran, o di na so manga Ama iran, o di na so manga Ama o manga Karoma iran, o di na so manga Wata iran a manga Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Karoma

حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُدْرِكُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّونَ أَبْصَارَهُمْ وَيَحْفَظُونَ أَرْوَاحَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنْ اللَّهُ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ إِخْوَانَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ بَنَاتٍ أَوْ بَنَاتٍ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّالِعِينَ غَيْرِ أُولَى

iran, o di na so manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Babai, o di na so manga Babai kiran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran, o di na so puphamangonotonot a da-a kabaya iran (sa Babai) a pud ko manga Mama, o di na so manga Wata a da iran pun kasaboti so manga aorat o manga Babai; na di ran ndaphukhun so manga ai ran sa ba sabap sa-an Katokawi so paguuma-an niran ko Parahiyasan niran. Na Thaobat kano ko Allah langon, Hai Miyamaratiyaya! Ka angkano makasulang sa maliwanag.

32. Na Pakipamangaroma-an niyo so da-a manga Karoma niyan rukano, go so manga Bilangatao a pud ko manga Oripun niyo a Mama, go so manga Oripun niyo a Babai: Na o mabaloi siran a manga Miskin, na mbugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na maginawa, a Mata-o.

33. Na thigur so da-a khibag iran ko Kapangaroma, taman sa bugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan. Na so khabaya-an niran so kasorat (sa Kamaradika iran) a pud ko miyakhapa-ar o manga tangan niyo, na soratun niyo siran, o katawi niyo a adun a matatago kiran a mapiya; go bugi niyo siran ko Tamok o Allah a so ini bugai

الْإِزْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ
لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِعُلْمِ مَا يُخْفِينَ مِنْ
زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ
الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

وَأَنكحُوا الْأَيْلَمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ
عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ
يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

وَلَيْسَتَعَفِيفَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى
يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ
الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا
وَأَتَوْهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي
ءَاتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى الْإِغْيَاءِ

Niyan rukano. Na di niyo mba-asa so manga Oripun niyo a manga Babai ko kashina, o kabaya iran so kaphati-is, sabap sa ipumbabano iyo ko kakaya-an ko Kaoyagoyag ko doniya. Na sa dun sa tao a ba-asun niyan siran (ko kashina), na Mata-an! a so Allah ko oriyen o kiyaba-asa kiran, na Manapi, a Makalimo-on.

34. Na Sabunsabunar a Piyakatoronan Nami sukano sa manga ayat a miyamakapayag, go ladiyawan a pud ko siran a miyanga-i ipos ko miya-ona an niyo, go thoma a bagiyen o khipanananggila.

35. So Allah i Sindao o manga Langit a go so Lopa. Aya ibarat o Sindao Niyan na lagid o tagowai sa solo a kadadaluman sa palita-an: So palita-an na madadalum ko pagalongan: So pagalongan na lagid o ba sukaniyan Bito-on a Masindao: Mapuphakakadug poon ko Kayo a Piyakambarakat, a Shaitona, kuna a ba isubanganun go kuna a ba isudupanun, maito bo na so lana niyan na Shindao, apiya da masukho sukaniyan a Apoi: Sindao ko liyawao o Sindao! Punggonana-on o Allah ko Sindao Niyan so tao a kabaya Iyan: Phangumba-alan o Allah so manga ibarat a bagiyen o manga Manosiya: Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

إِنْ أَرَدْنَ تَحَصَّنًا لِّتَبْنُوْا عَرْضَ الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنِ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ
إِكْرِهِنَّ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبِيْنَتٍ
وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿٣٤﴾

﴿٣٥﴾ اللَّهُ نُورُ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ مِثْلُ
نُورِهِۦ كَيْمَشْكُوْرٌ فِيْهَا مِصْبَاحٌ ٱلْمِصْبَاحُ فِي
زُجَاجَةٍ ٱلْزُجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ
مِّنْ شَجَرَةٍ مُّبٰرَكَةٍ زَيْتُوْنَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ
وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيْءُ وَلَوْ لَمْ
تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي ٱللَّهُ
لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٣٥﴾

36. Shi-i ko manga Walai a ini Sogo o Allah so Kasula-a on, go so Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan, gi-i Shambayang a bagiyan Niyan ro-o ko manga kapita pita go so manga kagabi gabi,

37. So manga Mama a di kiran phakasundod so kapamasa go so kaphasa pho-on ko Tadum ko Allah, go so Kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko Zakat: Ipukhaluk iran so gawi-i a Phananabadun ro-o so manga poso, go so manga kailai,-

38. Ka imbalas kiran o Allah so mapiya a Pinggolaola iran, go Pagomanan Niyan siran ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khasar a Pandapat.

39. Na so Miyamangongkir, na so manga galubuk iran na lagid o pamaloi ko manga landap a Lopa, aranganon o Pukhawao na ig. Taman sa igira a miyakaoma-on na da-a khato-on niyan non a maito bo: Na khato-on niyan so Allah si-i ko obai niyan, na ithoman Niyan non sa tarotop so balas iyan: Na so Allah na maga-an i kabalas.

40. O di na lagid o manga lilibotung ko Kalodan a madalum, a kakokoloban sukaniyan sa bagul, a kaliliyawawan sukaniyan pun sa ba-

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا
أَسْمَاءُ سَيِّحَةٍ لَهُ، فِيهَا يَأْتُونَ
وَالْأَصَالِ ﴿٣٦﴾

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا
نَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَلَا يَبْصُرُونَ ﴿٣٧﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم
مِنْ فَضْلِهِ، وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُوهُمْ كَسَابٍ بِقِيَعَةٍ
يَحْسَبُهُ الظَّمْثَانُ مَاءً حَقًّا إِذَا جَاءَهُ،
لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ
حِسَابَهُ، وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

أَوْ كَظُلُمٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ
مِّنْ فَوْقِهِ، مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ، سَحَابٌ

gul, a kaliliyawawan sukaniyan sa gabon: Manga lilibotung, a so saba-adon na maliliyawao ko saba-ad: Igira a iniliyo niyan a lima niyan, na marugun a kakhailaya niyan non! Na sa dun sa di sunggayan o Allah sa bagiyan niyan sa Sindao, na da-a bagiyan niyan a Sindao!

41. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na Puthasbik Rukan-nyan so matatago ko manga Langit a go so Lopa, go so manga Papanok a shasarungkap? Oman i isa na Sabunar a kiyatokawan so Sambayang iyan go so Tasbik iyan. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an.

42. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa; na si-i bo ko Allah so khandodan.

43. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na ipumbayog Iyan so Gabon, oriyen niyan na puthimo-on Niyan sukaniyan, oriyen niyan na pumbalowin Niyan a miyagungkapungkap? Na Pukhai-laingka so oran a phulutos pho-on ko pagulutulutan niyan. Go Pupha-katoronun Niyan pho-on ko Kawang so saba-ad ko manga Palao ron a ilo: Na ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan, go ipukhisar Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Maito bo na so Sindao o Kilat iyan na khailang iyan so manga kailai.

ظَلَمْتَ بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ
يَكَدُهُمْ يُكَدِّرْنَهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ
نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْطَّيْرِ صَفَّتْ كُلُّ قَدْ عَلِمَ
صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْسِلُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ
ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ
بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ
يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ
بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

44. Gi-i pakashambi-in o Allah so gagawi-i a go so daondao: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a nana-o a bagiyen o adun a manga kailai niyan!

45. Na so Allah i Miyadun ko oman i Baraniyawa a pho-on sa ig: Na adun a pud kiran a so ipundola niyan a tiyan niyan; go adun a pud kiran a so phulalakao sa dowai, go so adun a pud kiran a so phulalakao sa pat (a ai). Phagadunun o Allah so nganin a kabaya Iyan; Mata-an! A so Allah si-i ko langowa taman na Gaos Iyan.

46. Sabunsabunar a Tomiyoron Kami sa manga Ayat a miyamaka-osai: Na so Allah na Punggonan-an Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a matitho.

47. Na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya mi so Allah a go so Rasul, go Inonotan nami: Oriyan niyan na Puthalikhod so isa ka sagorompong kiran ko oriyan oto: Na kuna man a ba siran Khipaparatiyaya.

48. Na igira a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah a go so Sogo Iyan, ka-a Niyan siran Makokom na sa maoto na so isa kiran ka sagorompong na somasangka siran.

49. Na o adun a ruk iran a kabunar, na somong siran non, a gi-i siran nggaga-an.

يَقْلِبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي
عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَيَقُولُونَ ءَأَمَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا
ثُمَّ تَوَلَّى فِرْقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا
أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
إِذَا فِرْقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾

50. Ba katatagowi so manga poso iran sa gudamun? Antawa-a ba siran pukhadowa dowa i, antawa-a ba iran pukhalukun o ba siran salimboti o Allah go so Sogo Iyan? Kuna, ka siran man na siran so manga darowaka.

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَوْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ
أَنْ يَحْيِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ
هُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

51. Aya bo a miyabaloi a Katharo o Miyamaratiyaya, igira-a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah go so Sogo Iyan, ka-an Niyan siran Makokom, na so gi-i ran Katharowa: Sa Piyamakinug Ami go Inonotan Ami: Na siran man na siran so Miyamakada-ag.

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

52. Na sa dun sa Mangongonotan ko Allah go so Sogo Iyan, go ika-aluk iyan so Allah, go Puphangongonotan Rukaniyan, na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ
وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

53. Na ini Shapa iran ko Allah so toto-o a manga Sapa iran: Sa Ibut ka o Sogowangka siran, na Mata-an a muliyo siran ndun (ko kaphurang). Tharowangka: Di kano gi-i Shapa; ka so Kapangongonqtan na katotokawan; Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

﴿٥٣﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ
أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تُفْسِمُوا طَاعَةٌ
مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

54. Tharowangka: Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul: Na o talikhod siran, na aya bo a ini Paliyogat ko Rasul na so ini Sogo-on, go aya bo a ini Paliyogat rukano na

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ
مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

so ini Sogo rukano. Na o Onoti niyo Sukaniyan, na Matoro kano. Na da-a ini Paliyogat ko Sogo a rowar ko kapamakasampai (o ini Sogo-on) a mapayag.

55. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya, a pud rukano go Pinggalubuk iran so manga pipiya, a Mata-an a phakasambi-in Niyan siran ndun ko Lopa, lagid o kiya-pakasambia Niyan ko siran a miya-ona an niran; go Mata-an a phaka-tindugun Niyan kiran ndun so Agama iran, a so ini Kasowat Iyan kiran; go Mata-an a shambiyani Niyan kiran ndun ko oriyani o kaluk iran, sa kasasarig: Pushimba-an Ako iran, da-a Ishakoto iran Rakun a maito bo. Na sa dun sa Mongkir ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

56. Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go Onoti niyo so Rasul, ka angkano Mipangalimo.

57. Dingka dun Thangkapa so Miyamangongkir o ba siran makapalagoi ko Lopa: Na aya darpa iran na so Apoi,- Na miyakaratarata dun a khabolosan!

58. Hai so Miyamaratiyaya! Pu-phanguni rukano sa idin so siran a miyakhapa-ar o manga tangan niyo, go so da pun puraraotun ko Katha-

الرَّسُولِ إِلَّا أَلْبَلَعُ أَلْمِيتُ ﴿٥٤﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كَمَا أَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا
الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ
فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمُ النَّارُ وَلَيْسَ
الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَفِذَكُمْ الَّذِينَ
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ

taginup a pud rukano ko tulo a manga wakto: Si-i ko ona-an o Sambayang a Sobo, go so wakto a kandai niyo ko manga nditarun niyo ko kaotho a Alongan, go si-i ko oriyen o Sambayang a Aisah: Tulo a (khikisasawai ko) manga aorat iyo: Da rukano go da kiran i dosa ko oriyen noto: Puphagaloyan siran rukano so saba-ad rukano ko saba-ad: Lagid aya a Kapuphayaga o Allah rukano ko manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

59. Na igira-a miniraot so manga Wata rukano ko Kathataginup, na Puphanguni siran sa idin, lagid o kiyapanguni sa idin o siran a miya-ona an niran: Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

60. Na so Piyamanaphukan ko manga Babai a so da-a inam iran ko Kapangaroma,- na da-a dosa iran ko kandai ran ko (maliliyawao ko) manga nditarun niran, a kuna a ba siran phangangarig sa Parahiyan: Na so di iran non kandai i tomo kiran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

61. Da-a dosa o bota, go da-a dosa o lupo, go da-a dosa o pukhasakit (ko di ran kaphakaonot ko Kaphurang), go da-a dosa o manga ginawa niyo, ko kapukhan niyo ko

مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ

manga Walai niyo, o di na so manga Walai o manga Ama iyo, o di na so manga Walai o manga Ina iyo, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Mama, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Babai, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ina, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ina, o di na so minipa-ar iyo so manga gonsi iyan, o di na so bolayoka iyo: Da-a dosa niyo ko kakan niyo a kapamagatowang, o di na kashisibasibaya. Na igira-a sholud kano ko manga Walai, na Salama niyo so manga ginawa niyo, sa Kormat a pho-on ko Allah, a Piyakambarakat a rinarinao. Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat: Ka-a niyo sabota.

أَوْبُيُوتَ أَبَايَكُمْ أَوْبُيُوتَ
أُمَّهَاتِكُمْ أَوْبُيُوتَ إِخْوَانَكُمْ
أَوْبُيُوتَ أَخَوَاتِكُمْ أَوْبُيُوتَ
أَعْمَامَكُمْ أَوْبُيُوتَ عَمَّاتِكُمْ
أَوْبُيُوتَ أَخَوَالَكُمْ أَوْبُيُوتَ
خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
مَفَاتِيحُهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ
اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٦﴾

62. Aya bo a Miyamaratiyaya, na siran a Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan: Go igira-a miytago siran a pud so Rasul ko galubuk a makasasamaya, na di siran ngganat taman sa di siran non makaodas; Mata-an! A siran a Puphamangodas siran Ruka, na siran man so Khipaparatiyaya ko Allah a go so Sogo Iyan; Na igira-a miyanguni siran Ruka sa idin, makapantag ko saba-ad ko galubuk iran, na idiningka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ إِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ
لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ إِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ
شَأْنِهِمْ فَأَذَنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ
وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٦٧﴾

Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

63. Di niyo mbaloya so Kaputhawaga ko Rasul ko sharonsarongan niyo a lagid o Kaputhawaga o saba-ad rukano ko saba-ad: Sabunar a katawan o Allah so gi-i siran thitinonggosan lomiyo a pud rukano, a puphamanolilap: Na iktiyar so khisosorang ko, Sogowan Niyan, ka khasogat siran a tiyoba, o di na khasogat siran a siksa a malipuds.

64. Tanodan, ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Sabunar a katawan Niyan so butad iyo: Go (katawan Niyan) so Alongan a Phakandodun siran si-i Rukaniyan, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ
كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ
الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا
فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ
أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٦﴾

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَنَوْمٌ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

Surah Al-Furqan-25

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mala so (Allah a) Tomiyoron ko gi-i makasunggaya (ko ontol a go so ribat) si-i ko Oripun Niyan (a Muhammad), ka-an mabaloi ko manga Ka-adun a Puphamaka-iktiyar;-

2. So (Allah a) khiruk ko Kapaar ko manga Langit a go so Lopa:

سُورَةُ الْفُرْقَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ
لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

Go da kowa sa Wata Iyan, go da-a Miya-adun a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go Inadun Niyan so lan-gowan taman, na diniyangka Iyan sa Samporna a diyangka.

وَلَمْ يَخْذُولَ أَوَّلَمَ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقْدَرَهُ نَقْدِيرًا ﴿٦٠﴾

3. Na kominowa siran sa salakao Rukaniyan sa manga Katohanan, a da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan; go da-a Mipapa-ar iran a bagiyan o manga ginawa iran a kabinasa, go om-piya; go da-a Mipapa-ar iran a kapatai, go Kaoyag, a go Kaoyag ko oriyar o Kapatai.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا شُورًا ﴿٦١﴾

4. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: Da ko ungkai (a Quran) inonta na kabokhag, a pim-ba-as Sukaniyan (o Muhammad), go kiyatabanganon Sukaniyan o pagtao a manga salakao. Na Sabunar a Miyakanggolaola siran sa kandarowaka, go kabokhag.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكُ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٦٢﴾

5. Go Pitharo iran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-ona, a piyakipanorat Iyan: Na gi-yoto na Phukhudugunon sa kapita go magabi.

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ أَكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٦٣﴾

6. Tharowangka: A Initoron noto o (Allah a) Mata-o ko masolun ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾

7. Na Pitharo iran: Antona ini a Sogo, a pukhan ko Pangunung-

وَقَالُوا مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ

kun, go Phulalakao ko manga Pa-diyan? Ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat, na mabaloi a pud Iyan a Puphamaka-iktiyar?

8. O di na kabugan sukaniyan sa Kakawasa-an, o di na adun a mambagiyan Niyan a Pamomolan a puphakakan non? Na Pitharo o manga darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan.

9. Nggudaguda-angka o anda manaya i kiyapayaga iran Ruka ko manga ibarat! Na miyadadag siran, na di ran khagaga i kapakato-on sa lalan!

10. Mala so (Allah a) okabaya Iyan, na khasungayan Ka Niyan sa mapiya a di giyoto,- a manga Pamomolan a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawa-saig; go khasunggayan Ka Niyan sa manga Torogan.

11. Kuna, ka piyakambokhag iran so Bangkit: Na pithiyagaran Nami so tao a piyakambokhag iyan so Bangkit sa kadug:

12. Na igira a miya-ilai niyan siran ko darpa a mawatan, na makanug siran non sa kambaragani, go katagao.

13. Na igira a piyamoshang siran non, ko darpa a masimpit, a piyakapamagikuta siran, na migoraok iran ro-o so kabinasa!

الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ
لَوْلَا أَنْزَلْ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ
نَذِيرًا ﴿٧﴾

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ
جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا
مَّسْحُورًا ﴿٨﴾

انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾

بَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا
مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَن
كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَّكَانٍ يَبْعِدُ سِعُوا لَهُا
تَغِيظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضِيقًا مُّقْرَنَيْنِ
دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾

14. (Tharo-on kiran:) Di niyo nggoraokun sa Alongan nai so kabinas a isa: Na goraokun niyo so kabinasa a madakul!

15. Tharowangka: Ba giyoto i tomo, antawa-a so Sorga a kakal, a so inidiyandi ko Miyamananggila? Miyabaloi a bagiyen niran a balas go khandodan.

16. Mapumbagiyan niran ro-o so nganin a kabaya iran: A makakakal siran (ro-o): Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka a diyandi a Puphangunin.

17. Na si-i ko Alongan a limodun Niyan siran a go so Pushimbaban niran a salakao ko Allah, na Tharo-on Niyan: Ba sukano na diyadag iyo so manga Oripun Ko a siran naya, antawa-a siran i miyamangawa ko lalan?

18. Tharo-on niran: Soti Ka (Ya Allah)! Da mapatot rukami i ba kami kowa sa salakao Ruka a manga Panarigan: Na ogaid na piyaka-sawit Ka siran (sa kapipiya ginawa), a go so manga lokus iran, taman sa kiyalipatan niran so Pananadum: Na mimbaloi siran a pagtao a miyangabibinasa.

19. Na Sabunar a pakapumbo-khagun kano iran ko Katharo iyo: Na da-a magaga niyo a kapakalidas, o di na pananabang. Na sa dun

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا
ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي
وَعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءٌ
وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُءَ أَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ
عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا
السَّيْلَ ﴿١٧﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ
مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
وَأَبْآءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا
قَوْمًا ثُبُورًا ﴿١٨﴾

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا
تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ
يُظْلِمِ مِنْكُمْ نَذِقْهُ عَذَابًا

sa ndarowaka rukano, na pakata-amun Nami sukaniyan sa siksa a mala.

20. Na da-a Siyogo Ami ko miya-ona an Ka a manga Sogo a ba di Mata-an! a siran na Sabunar a pukhan siran ko Pangunungkun, go phulalakao siran ko manga Padiyan: Na biyaloi Ami so saba-ad rukano ko saba-ad a tupung: Ino Puphantang kano? Na tatap a so Kadnan Ka na Puphakailai.

21. Na Pitharo o siran a di ran pagarapun so kimbaratumowa-an Rukami: Ino kami da Pakatoroni sa manga Malaikat, o di na mailai yami so Kadnan nami? Sabunsabunar a Mimaratabat siran si-i ko manga ginawa iran, go Mimalawani siran sa Kapumalawani a mala!

22. Si-i ko gawi-i a kailaya iran ko manga Malaikat,- na da-a Tothol a mapiya sa Alongan noto a bagiyan o manga rarata i ongar: Na Matharo iran: A run ko pagurunun!

23. Na sangorun Nami so Miyanggalubuk iran a galubuk, na balowin Nami sukaniyan a lopapuk a mikakayambur.

24. So manga tao ko Sorga sa Alongan noto, i mapiya i darpa, go matanos i dukha-i.

كَبِيرًا ﴿١٩﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ
وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رَبُّكَ بِصِيرًا ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا لَوْلَا
أَنْزِلْ عَلَيْنَا الْمَلَيِكَةُ أَوْ يَرَى رَبُّنَا لَقَدْ
اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا
كَبِيرًا ﴿٢١﴾

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَيِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ
لِلْمُجْرِمِينَ يَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٢٢﴾

وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ أَخْرَجَهُمْ مِنَ
مِصْرَ بَاطِنًا إِلَى عَمَلٍ فَعْلَةٍ فَعَجَّلْنَاهُ
هَبَاءً مَّنْشُورًا ﴿٢٣﴾

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾

25. Na si-i ko gawi-i a manga bubunsad so Langit, a rakhus o manga gabon, go Pakatoronun so manga Malaikat, sa Samporna a Katoron,

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمِّمْ وَنَزَلَ الْمَلَائِكَةُ
تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾

26. So kapa-ar sa Alongan noto a bunar, na ruk o (Allah a) Masa-linggagao: Na mabaloi a gawi-i si-i ko Miyamangongkir a masikot.

الْمَلَكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ
يَوْمَ عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

27. Na si-i ko gawi-i a garungutun o darowaka so mbala a lima niyan, gi-i niyan Matharo: Hai o ba a ko bo miyakakowa a rakhus o Rasul sa lalan (ko Torowan)!

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ
يَلَيْتَنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَيْلًا ﴿٢٧﴾

28. Hai downan downan nako! Oba akumbo da makowa si girao a bolayoka!

يَوَلِّيَتْنِي لَيْتَنِي لَمْ أَخَذْ فَلَانًا حَالِيًا ﴿٢٨﴾

29. Sabunsabunar a miya-awat ako niyan ko Pananadum ko oriyen o masa a kiyapakaoma niyan rakun! Na miyabaloi so Shaitan si-i ko manga Manosiya a pukhiyas!

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ
حَذُولًا ﴿٢٩﴾

30. Na Pitharo o Rasul: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na biyaloi ran angkai a Quran a puphalagoyan.

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ إِنَّ قَوْمِي أَخَذُوا
هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

31. Na lagid aya a kiyasunggai Yami ko oman i Nabi sa ridowai a pud ko manga rarata i ongar: Na makatatarotop so Kadnan Ka a Punggonana-o, go Phananabang.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ
الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

32. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A ino Ron da Toro-

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ

nun so Qur-an sa miyatimbul sa miyakaisa? Lagid aya, ka-an Nami mapakathakna sa sabap Rukaniyan so poso o Ka, go Piyakashasaliyob Ami Sukaniyan sa malanat;

33. Na da-a khitalingoma iran Ruka a ibarat, a ba Ami Ruka da talingoma-an so bunar, go lubi a matanos a osayan.

34. Siran na limodun siran a mikakamanga a manga Paras iran ko Naraka Jahannam,- siran man i marata i darpa, go tanto a miyapokas ko lalan.

35. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami a babid Iyan so Pagari Niyan a Haroun a tabanga;

36. Na Pitharo Ami: Songkano a dow, ko pagtao a so piyakambo-khag iran so manga ayat Ami: Na bininasa Mi siran sa samporna a kabinasa.

37. Go (bininasa Mi) so pagtao o Nuh,- kagiya pakambokhagun nir-an so manga Sogo, na inulud Ami siran, go biyaloi Ami siran ko manga Manosiya a ibarat; na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa siksa a malipudus;-

38. Go (bininasa Mi) so Ad, go so Samood, go so manga tao sa Ingud a Rassi, go so manga pagtao ko pagulutan noto a madakul.

الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةٌ كَذَلِكَ
لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ
وَأَحْسَنَ تَقْسِيرًا ﴿٣٣﴾

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ
جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سُكْرٌ مَّكَانًا
وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا
مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾

فَقُلْنَا أَهْأَيْ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِعَايِنَتْنَا فَمَرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾

وَقَوْمُ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ
أَعْرِفْتَهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً
وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾

وَعَادًا وَثُمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا
بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾

39. Na oman i isa (kiran) na piyayag Ami ron so manga ibarat; na oman i isa (kiran) na bininasa Mi sa Samporna a kabinasa.

40. Na Sabunsabunar a miyaka-song siran ko Ingud a so piyaka-oranan sa oran a marata: Ba iran noto da mailai? Kuna, ka aya butad iran na di iran ikhaluk so Kaoyag ko oriyan o kapatai.

41. Na igira a miya-ilai ka iran (Ya Muhammad), na Pumbalowin Ka iran ba dun a kasablawan, (gi-i ran Tharo-on:) Ba giya i so Siyogo o Allah a Sogo?

42. Mata-an a maito bo na khapokas tano Niyan ndun ko manga Katohanan tano, o da tano Phantangi Sukaniyan! Na katokawan niyan mbo, ko masa a kсандungi ran ko siksa, o antawa-a i tao a tithe a miyapokas ko lalan!

43. Aiguda Aka ko tao a kinowa niyan a Katohanan niyan so babaya iyan? Ba Suka ikhabaloi a Wakil iyan?

44. Antawa-a Bangka tatangka-pa sa Mata-an! A so kadakulan kiran na Puphamakinug siran, o di na gi-i siran nggudaguda? da ko siran inonta na lagid o manga Ayam; kuna, ka siran i lubi a miyapokas ko lalan.

وَكَلَّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثِلَ وَكَلَّا
تَبَرَّاتَنِيْرًا ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ أَنْوَأَ عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرَتْ مَطَرَ
السَّوْءِ أَفْكَمَ يَكُونُوا يَرْوْنَهَا بَلْ
كَانُوا لَا يَرْجُونَ دُشُورًا ﴿٤٠﴾

وَلِإِذَا رَأَوْكَ إِن يَنْخَذُوكَ إِلَّا هُرُوعًا
أَهْذًا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾

إِن كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ إِلَهِنَا لَوْلَا
أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حَيْثُ يَرْوُونَ الْعَذَابَ
مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ
تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ
أَوْ يَعْقِلُونَ إِن هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ
أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

45. Bangka da katokawi so Kadnan Ka o andamanaya i kiyapakalaa Niyan ko along? Na o kabaya Iyan, na khabaloi Niyan ndun noto a makatatarug! Oriyan niyan na biyaloi Ami so Alongan a nana-oron;

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾

46. Oriyan niyan na khikhum Ami sukaniyan si-i rukami sa kakukhum a malbod.

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا سِيرًا ﴿٤٦﴾

47. Na Sukaniyan so (Allah a) biyaloi Niyan rukano so gagawi-i a nditarun, go so torog a idudukha, go biyaloi Niyan so daondao a iphuloloba sa kaoyagan.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾

48. Go Sukaniyan so miyotawan ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan; na piyakatoron Nami pho-on ko kawang so ig a Phakasoti,-

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾

49. Ka Iphagoyag Ami oto ko Ingud a ma-atai, go puphaki-inom Ami oto ko Inadun Nami a manga Ayam, go manga Manosiya a makadul.

لَنُحْيِي بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا وَنُصْفِيهِ، مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَمًا وَأَنَا سَيِّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾

50. Na Sabunsabunar a ini parak Ami oto ko lut-lut iran, ka-an siran makatanod, na somiyangka so kadakulan ko manga Manosiya, ogaid na Kaongkir.

وَلَقَدْ صَرَفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذْكُرُوا فَآبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

51. Na o kabaya Ami, na kaphakitindugan Nami dun so oman i pagtao sa Puphamakaiktyar.

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾

52. Na Dingka pagonoti so man-ga Kafir, na Panagontamanun Ka kiran (a Qur-an naya), sa Kapana-gontaman a lubi a mala.

فَلَا تَطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَهْدَهُمْ
بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

53. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyotawan ko dow a Kalodan: Giyaya na tabang a Pakadunggao, go giyaya na matimos a mapulud go tiyagowan Niyan so pagulutan a dow a oto sa lut, go runding, a pan-gurun;

﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ
فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
وَحِجْرًا تَحْجُورًا ﴿٥٣﴾

54. Go Sukaniyan so Miyadun pho-on ko ig sa Manosiya: Na biya-loi Niyan oto a Bangunsa, go Ka-khakamonga: Na tatap a so Kadnan Ka i Gaos.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾

55. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah so di kiran pha-kaompiya, go di kiran phakabinasa: Na miyabaloi so Kafir a tabanga o sorang ko Kadnan niyan!

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ
ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

56. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Pupha-manothol sa mapiya, go Puphama-ka-iktiyar.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾

57. Tharowangka: A kuna a ba Ako rukano phanguni sa makapan-tag saya sa sokai: Ogaid na sa tao a khabaya na-an makakowa sa lalan ko Kadnan niyan.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِن أَجْرٍ إِلَّا أَن
شَاءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

58. Na Sarig Ka ko (Allah a) Oyagoyag a so di Phatai; go Puthas-bikun ka so Podi Rukaniyan; na

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ
وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بُدُوبِ

makatatarotop Sukaniyan a Kaip
ko manga dosa o manga Oripun
Niyani;-

59. So Miyadun ko manga Lan-
git a go so Lopa go so nganin a
pagulutan a dowa nan si-i ko num a
manga gawi-i, oriyan niyan na
Mithakna ko Aras: So (Allah a)
Masalingagao: Na isha-an Ka oto
ko Kaip.

60. Na igira a Pitharo kiran:
Sodod kano ko (Allah a) Masaling-
gagao! Na Tharo-on niran: Na an-
tona-a so Masalinggagao? A ti
Sodod kami ko apiya antona-a i
Ishogo o Ka rukami? Na ba kiran
ndun miyakaoman sa kapalagoi.

61. Mala so (Allah a) tomiyago
ko Langit sa manga darpa o manga
Bito-on, go tomiyago-on sa (Alon-
gan) a Palita-an, go Olan a Masin-
dao;

62. Go Sukaniyan so biyaloi
Niyani so gagawi-i a go so daondao
a gi-i makashambi: A bagiyan o'tao
a miyabaya Mananadum, o di na
miyabaya Manalamat.

63. Na so manga Oripun o (Al-
lah a) Masalinggagao na so Puphu-
lalakao siran ko Lopa sa
Kapangalimbaba-an, go igira-a ini
Mbitiyarai siran o manga lalong, na
Tharo siran: Sa Kalilintad!

عِبَادِهِ خَيْرًا ﴿٥٨﴾

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَيْرًا ﴿٥٩﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا
الرَّحْمَنُ اسْجُدْ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ
نُفُورًا ﴿٦٠﴾ ﴿٦١﴾

بَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦٢﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً
لِّمَن أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ
شُكُورًا ﴿٦٣﴾

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ
عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ
الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٤﴾

64. Go siran na gi-i siran mba-basagawi-i sa ruk o Kadnan niran a Khisosodod, go Khigaganat;

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا
وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

65. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan Nami! Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka Jahan-nam, Mata-an! A so siksa ro-o na miyabaloi a tatap,-

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا
عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ﴿٦٥﴾

66. Mata-an noto! A miyakara-tarata a kaputhakna-an, go darpa;

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

67. Go siran, na igira-a minggas-to siran, na di siran Puthabowakar, go di phagikot, go miyabaloi ko pagulutan noto a katatangka-an;

وَالَّذِينَ إِذَا أَنفَعُوا لَمْ يَسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

68. Go siran na di siran phanongganoi sa pud o Allah a Tohan a salakao, go di iran mbono-on so Baraniyawa a so inisapar o Allah, inonta o sabap ko kabunar, go di siran pushina;- na sa dun sa nggolaola ro-o na khatumo niyan so siksa;

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾

69. Puthaktakupunon so siksa ko Alongan a Qiyamah, go kakal ro-o, a makadadapanas;

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾

70. Inonta so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa galubuk a mapiya, na siran man na shambiyani o Allah so manga karata-an niran sa manga pipiya, na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ
حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾

71. Na sa dun sa Thaobat, go nggalubuk sa mapiya, na Mata-an! A sukaniyan na Phakataobat ko Allah;- sa Samporna a Taobat.

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ
إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

72. Na siran na di ran Pushaksian so kabokhag, go igira-a siyagadan niran so ilang, na panishagadan niran a mbibilangatao siran;

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا
بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

73. Go siran na igira-a miya-aloi kiran so manga Ayat o Kadnan niran, na di siran non shondong sa ba siran mbubungul bota;

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
لَمْ يَحْجُرُوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾

74. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan nami! Bugikamingka sa pho-on ko manga Karoma mi go so manga Moriyatao ami sa kapipiya ginawa, go baloya Kamingka ko Miyamangongonotan a pukhaonotan.

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ
أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ
وَجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

75. Siran man na imbalas kiran so Pangkatan a Maporo, sabap ko Kiyaphantang iran: Go ala-on siran ro-o (sa Sorga) a Kormat, a go Salaam,

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا
صَبَرُوا وَلِقَوْهُمْ فِيهَا نَجَاةً
وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

76. Makakakal siran ro-o; Miya-kapiyapiya a kaputhakna-an, go darpa!

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا
وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

77. Tharowangka: Di kano lilin-ga-in o Kadnan Ko o da so dowa-niyo: Na Sabunar a Piyakambokhag iyo (so Rasul), na khabaloi dun (so siksa) a tatap!

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ
فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

Surah Al-Shu'arra-26

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Ba-andangka mapakapagugut a Ginawangka (Ya Muhammad) ko di ran kabalo i a Khipaparatiyaya.

4. O kabaya Ami, na Pakatoronan Nami siran A pho-on ko Langit sa Tanda, na matatap so manga lig iran sa Kapakasosondong iran non.

5. Na da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, a bago, a ba siran nda mabaloi a khitatalikhod Rukaniyan.

6. Na Sabunar a piyakambokhag iran (so Rasul): Na phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko miyabaloi siran non a gi-i ran shandagan!

7. Ba iran nda mailai so Lopa-aikadukul a Piyakatho Ami ron ko oman i sasoson a mapiya?

8. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم ١

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢

لَعَلَّكَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ لَا تَكُونُ الْمُؤْمِنِينَ ٣

إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ٤

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ
إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ٥

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَتُهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ٦

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ٧

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ

Na da mabaloi so kadakulan kiran
a Khipaparatiyaya.

9. Na Mata-an! a so Kadnan Ka,
na titho a Sukaniyan so Mabagur, a
Makalimo-on.

10. Na gowani na tiyawag o
Kadnan Ka so Musa: Songka ko
pagtao a manga darowaka,-

11. Pagtao o Pir-aon: Ino siran
ndi Phananggila?

12. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Mata-an! A Sakun na ipukhaluk
Akun o ba Ako iran pakambokha-
ga:

13. Go Gomagut a Rarub Akun,
go di mapukas a dila Akun: Na
Sogowingka so Haroun (sa mimba-
bid Akun);

14. Go adun a kasala-an Ko
kiran, na ipukhaluk Akun o ba
Ako iran bonowa.

15. Pitharo (o Allah): A kuna
pun nai! Na lalakao Kano a dowā,
rakhus o manga Tanda Ami; Mata-
an! A Sukami na babid Iyo, a Pu-
phamamakinug.

16. Na Songkano ko Pir-aon, na
Tharowa Niyo: A Mata-an! A Su-
kami na Sogo o Kadnan o manga
Ka-adun;

مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَتِبِ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

قَوْمٌ فِرْعَوْنُ لَا يَنْقُوتُونَ ﴿١١﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَايَ
فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ ﴿١٣﴾

وَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

قَالَ كَلَّا فَادْهَابًا يَذِتْنَانِ إِنَّا مَعَكُمْ
مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾

فَأَتَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

17. Botawaningka Rukami so manga Moriyatao o Israil.

﴿١٧﴾ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنِيَّ إِسْرَءِيلَ

18. Pitharo (o Pir-aon): Ba ami Suka da Pagoyagoyaga si-i rukami, ko Kawawata-i Ruka, go miyakatarug Ka rukami ko Kaoyagoyag Ka sa miyakaphipira ragon?

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾

19. Go Pinggolaolangka so Pinggolaolangka, a so Pinggolaolangka (a kiyapamono o Ka), na Suka na miyapud ko da-a manga Tadum Iyan!

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكِ الْتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

20. Pitharo (o Musa): Miyangolaola Koto, na sa maoto na Sakun na pud ko Miyangariribat.

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾

21. Na piyalagoyan Ko sukano, ka kagiya ini kaluk Akun sukano; na bigan Ako o Kadnan Ko sa Ongangun, go biyaloi Ako Niyan a pud ko manga Sogo.

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

22. Na giyoto man na Limo a Ipuphangalimo o ka Rakun noto, sa Kiyapangongoripunangka ko manga Moriyatao o Israil!

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَى أَنْ عَبَّدَتْ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٢٢﴾

23. Pitharo o Pir-aon: Na antona-a so Kadnan o manga Ka-adun?

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo (o Musa): A so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, o sukano na khitotomangkud.

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾

25. Pitharo (o Pir-aon) ko makalilibuton: Ba niyo da manug?

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَعِينُونَ ﴿٢٥﴾

26. Pitharo (o Musa): A so Kadnan niyo go Kadnan o manga lokus iyo a miyanga-o ona!

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٦﴾

27. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an! a so Sogo rukano a so Siyogo rukano na Mata-an a Pumbuthan-gun!

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٦٧﴾

28. Pitharo Iyan: A Kadnan o Subangan a go so Sudupan, go so nganin a pagulutan a dowa nan! O sukano na shabota niyo!

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

29. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an a o kowa Ka sa Tohan a salakao Rakun, na Sabunar a itapi Ami Suka dun ko manga kalaboso!

قَالَ لَيْنِ أَخَذْتَ الْهَاجِرِي لَا جَعَلَنَّاكَ
مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٦٩﴾

30. Pitharo Iyan: Ati apiya adun a mini-oma Ko ruka a Tanda a mapayag?

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٧٠﴾

31. Pitharo (o Pir-aon): Na talingoma-an Ka Sukaniyan, o miya-baloi Ka a pud ko manga bunar!

قَالَ فَاتِّبِعْهُ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٧١﴾

32. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai a mala!

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٧٢﴾

33. Go tiyonggos Iyan a lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Sindao (a miya-ilai o) khibabantai!

وَنَزَعَ يَدَهُ. فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٧٣﴾

34. Pitharo (o Pir-aon) ko manga Nakoda a lomilibuton: A Mata-an naya! a titho a balik mata a lubi a Mata-o:

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ
عَلِيمٌ ﴿٧٤﴾

35. Khabaya-an Niyan a mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo sabap ko balik mata Niyan; na antona-a i pangoyao niyo?

36. Pitharo iran: A pakalana-tangka Sukaniyan go so Pagari Niyan, na Sogo ingka so manga Ingud sa kalimod iran:

37. Ka-an niran ruka mawit so oman i balik mata a lubi a Mata-o.

38. Na miyatimo so manga balik mata ko diyandi a kaputhatalabok ko gawi-i a miyapunto,

39. Na Pitharo ko manga Manosiya: Ino sukano miyatimo kano?-

40. Ka-an tano kaonoti so manga balik mata, o mabaloi siran a siran i mamakada-ag.

41. Na kagiya a makaoma so manga balik mata, na Pitharo iran ko Pir-aon: Ino Mata-an! A adun a mapumbagiyani nami a tithe a balas o mabaloi kami a sukami i mamakada-ag?

42. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano sa maoto na pud dun ko manga dadasug (rakun).

43. Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo so sukano na ipagithog iyo!

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ ﴿٢٦﴾

يَا تُؤَلُّوكَ بِكُلِّ سَحَارٍ عَلِيمٍ ﴿٢٧﴾

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ
مَعْلُومٍ ﴿٢٨﴾

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٢٩﴾

لَعَنَّا نَبِيَّ السَّحَرَةِ إِنْ كَانُوا هُمْ
الْغَالِبِينَ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَنَأْجُرُ الْإِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٣٣﴾

44. Na ini ithog iran so manga tali ran go so manga badas iran, go Pitharo iran: Ibut ko Munang o Pir-aon, ka Mata-an! A sukutano na sukutano dun i phamakapugus!

فَالْقَوَاهِجَ لَهُمْ وَعَصِيَهُمْ وَقَالُوا بَعِزَّةٌ
فِرْعَوْنُ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na ini ithog o Musa so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Puphulololokun Niyan so ipuphanaliba iran!

فَالْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ
مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾

46. Na Miyakasondong so manga balik mata, sa Khipakasosodod,

فَالْقَىٰ السَّحَرَةُ سَجْدِينَ ﴿٤٦﴾

47. Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Kadnan o manga Ka-adun,

قَالُوا أَمَّا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

48. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾

49. Pitharo (o Pir-aon): A Piyaratiyaya niyo to a da akun sukano pun kaidini; Mata-an! A Sukaniyan na tithe a mala rukano a so Miyangundao rukano ko balik mata! Na Mata-an a katokawan niyo dun! Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun langon!

قَالَ أَمْسِكْ لَهُ فَبِئْسَ إِنْ أَنْ أَدْنَىٰ لَكُمْ إِنَّهُ
لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ لَا قُطْعَانَ أَيْدِيكُمْ وَأُزْجُلَكُمْ مَنْ
خَلَفَ وَلَا صَلَبَتَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

50. Pitharo iran: a di rukami phaka morala so puki tumo rukami a pud ko siksa sa Donya Mata-an! A sukami na si-i bo ko Kadnan nami phamakandod!

قَالُوا لَا ضَرَرَ لَنَا إِلَىٰ رَبِّنَا مَتَّقِ بُون ﴿٥٠﴾

51. Mata-an! A sukami na mainam ami a kanapiya rukami o Kadnan nami ko manga sala ami, sa

إِنَّا نَنْطَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَتَنَا أَنْ كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

kiyabaloi ami a paganai ko Miya-maratiyaya!

52. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A pangulumun Ka so manga Ori-pun Ko; Mata-an! A Sukano na phanalokonan Kano (iran).

53. Na Siyogowan o Pir-aon so manga Bandar a Ingud sa Kalimod iran,

54. (Sa gi-i niyan Tharo-on:) Mata-an! A siran naya na titho a pagtao a manga i ito,

55. Go Mata-an! A siran na titho tano iran a piyakanggani;

56. Go Mata-an! A sukutano na langon tano dun maka-i iktiyar.

57. Na piyaka-awa Ami siran ko manga Pamomolan, go so manga Bowalan,

58. Go so manga Kakawasa-an, go so darpa a mapiya;

59. Lagid oto, na piyakipango-warisan Nami oto ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na pithalokonan niran Siran ko kiyasubangi kiran o Alongan.

61. Na kagiya a makamban taya so dow a madakul, na Pitharo o manga pud o Musa Mata-an! A Sukutano na puraotun tano dun.

﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكَ مُتَّبَعُونَ﴾
(٥٢)

﴿فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَلَأَيْنِ خَشِيرَيْنِ﴾
(٥٣)

﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ﴾
(٥٤)

﴿وَلَيْتَنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِطُونَ﴾
(٥٥)

﴿وَأَنَّا لَجَمِيعٌ خَذِرُونَ﴾
(٥٦)

﴿فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾
(٥٧)

﴿وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾
(٥٨)

﴿كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾
(٥٩)

﴿فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ﴾
(٦٠)

﴿فَلَمَّا تَرَأَىٰ الْأَجْمَعَانِ قَالَ أَصْحَبُ مُوسَىٰ
إِنَّا لَمَدْرُكُونَ﴾
(٦١)

62. Pitharo (o Musa): Kuna pun nai! Mata-an! A babid Akun so Kadnan Ko! Na Thoro-on Nako Niyan!

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

63. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Kalodan (na ini-buntol Iyan non). Na miyasurai, na mimbalo i so oman i sasurai a lagid o Palao a mala.

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾

64. Na piyakasipug Ami ro-o so manga salakao (kiran).

وَأَرْزَقْنَاهُمَ الْآخَرِينَ ﴿٦٤﴾

65. Na siyabut Ami so Musa a go so manga Pud Iyan, sa langon Siran;

وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

66. Oriyan niyan na inulud Ami so manga salakao (kiran).

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخَرِينَ ﴿٦٦﴾

67. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

68. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun i Mabagur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

69. Na Batiya-angka kiran so Totholan ko Ibrahim.

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

70. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: An-tona-a i Pushimba-an niyo?

إِذْ قَالَ لِأَيُّهُ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

71. Pitharo iran: A Pushimba kami sa manga Barahala, na gi-i yami Mbabasa-alonganan a Ka-pushimba ami ron.

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظُنُّهَا عِزِّينَ ﴿٧١﴾

72. Pitharo Iyan: A ino Pukhanug kano iran ko masa a Kapuphanongganoya niyo (kiran),

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

73. O di na khapiya - an kano iran, o di na khabinasa-an kano iran?

أَوْ يَنْفَعُونَكَ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾

74. Pitharo iran: A kuna, ka miyato-on nami so manga lokus ami a lagid oto a gi-i ran nggolao-la-an.

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo Iyan: Aiguda iyo ko sukano na Pushimba-an niyo,-

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

76. Sukano go so manga lokus iyo a miyanga-o ona?-

أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

77. Na Mata-an! A siran na ridowai Yakun, inonta so Kadnan o manga Ka-dun;

فَأَنَّهُمْ عُدُوِّيَ إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

78. A so Miyadun Rakun, go Sukaniyan i Punggonanao Rakun;

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

79. Go Sukaniyan i Puphakakan Rakun, go Puphakainom Rakun,

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

80. Go igira-a Miyasakit Ako, na Sukaniyan i Puphakapiya Rakun;

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

81. Go Sukaniyan i Phakapatai Rakun, oriyen niyan na Pagoyagun Nako Niyan;

وَالَّذِي يُسَيِّئُنِي ثُمَّ يُجَحِّبِي ﴿٨١﴾

82. Go Sukaniyan i Phangangarapanan Ko, sa napi Niyan Rakun so Kasala-an Ko ko gawi-i a kapamalas.

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

83. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa Ongangun, go tapi-in Nakongka ko manga Bilangatao;

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقِّقِي
بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

84. Go Sunggai yakongka sa Bantogan a mapiya si-i ko phanga-o ori;

وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾

85. Go Baloya Kongka a pud ko manga waris ko Sorga a Pakalma;

وَأَجْعَلْنِي مِنْ رِثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾

86. Go Napi-ingka si Ama, Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyangadadadag;

وَاغْفِرْ لَأَيِّ إِنِّهٖ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾

87. Go Diyakongka Phakaron-dana ko gawi-i a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah);-

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾

88. Gawi-i a di phakanggai a gona so Tamok, go so manga Wata,

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

89. Inonta so tao a minitalingo-ma Niyen ko Allah so poso a Linang;

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

90. Na ipakarani so Sorga ko Miyamananggila,

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُنْفِقِينَ ﴿٩٠﴾

91. Go Pakisandungan so Naraka Jahim ko Miyangadadadag;

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾

92. Go Tharo-on kiran: Anda so sukano na Pushimba-an niyo,-

وَقِيلَ لَهُمْ أَئِنَّ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾

93. A salakao ko Allah? Ino khatabangan kano iran, o di na khatabangan niran a ginawa iran?

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصُرُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na Panalimpato-on siran ro-o, siran a go so Miyangadadadag,

95. Go so pagtao o Iblis sa kasamasama iran.

96. Tharo-on niran a siran na gi-i siran ro-o shasawala:

97. Ibut ko Allah, ka Mata-an a miyatago kami dun ko kadadag a mapayag,

98. Gowani a irimbang ami sukano ko Kadnan o manga Ka-adun;

99. Na da-a miyakadadag rukami a rowar ko manga rarata i ongar.

100. Na da-a bagiyan nami a phamakaogop,

101. Go da-a bolayoka a goma-gut sa ginawa (ko masosowa ami).

102. Na o Mata-an! A adun a kapakakasoi ami (sa doniya), na mabaloi kami a pud ko Miyamara-tiyaya!

103. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda, na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

104. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

105. Piyakambokhag o pagtao o Nuh so manga Sogo.

فَكَبِكُورُ فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْأَلْمُجِرِمُونَ ﴿٩٩﴾

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾

قُلْ أَوَلَمْ نَكُنْ لَكُمْ فِتْنَةً فَتُكُونَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾

إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ

مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾

106. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Nuh: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾

107. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an:

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾

108. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٠٨﴾

109. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta si-i ko Kadnan o manga Ka-adun:

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾

110. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١١٠﴾

111. Pitharo iran: Ino ami Suka Pharatiyaya-a a aya Phagonot Ruka na so tanto a manga bababa?

﴿١١١﴾ قَالُوا أَنْتُمْ لَكُمْ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

112. Pitharo Iyan: A da ko Kata-o Akun so nganin a siran na gi-i ran nggolaola-an,

قَالَ وَمَا عَلِمَ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾

113. So itongan kiran na si-i bo ko Kadnan Ko, o katawi niyo.

إِنْ حَسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوَشِعُونَ ﴿١١٣﴾

114. Na kuna a ba Rakun paki-phamoga-on so Miyamaratiyaya.

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾

115. Sakun na matag Ako Puhphamaka-iktiyar a mapayag.

إِن أَنَا إِلَّا أَنْذِرُ مُبِينٌ ﴿١١٥﴾

116. Pitharo iran: A Mata-an! A Odingka gunuki, hai Nuh! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko Puraradiyamun.

قَالُوا لَنْ لَّمْ تَنْتَهَ بِنُوحٍ لِّتَكُونَ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

117. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na piyakambokhag Ako iran.

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

118. Na Kokoma Kongka a go siran sa Kokoman (a Ontol), go Sabuta Kongka a go so manga pud Akun a Miyamaratiyaya.

فَأَفْتَحْ بَيْتِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

119. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud Iyan, ko Kapal a mapupuno.

فَأَنْجِنَهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

120. Oriyan niyan na inulud Ami ko kiya-ipos oto so miyangalalamba.

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

121. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانُوا أَكْثَرَهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

122. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

وَإِن رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

123. Piyakambokhag o (pagtao a) Ad so manga Sogo.

كَذَّبَتْ عَادَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

124. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Hud: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Mata-an! a Sakun na Sogo rukano a Kasasarigan:

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

126. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٢٦﴾

127. Go da-a Phanguning Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

128. Ino kano gi-i mbabalai ko oman i darpa a maporo sa to-os a karimbaran niyo?

129. Go Puphangumba-al kano sa manga Torogan ka angkano makakal:

130. Go igira a minggolima kano, na minggolima kano a khipa-mumundug:

131. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

132. Na kalukun niyo so (Allah a) migai rukano ko nganin a katawan niyo;

133. Migai rukano ko manga Ayam go manga Wata,-

134. Go manga Pamomolan go manga bowalan.

135. Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko siksa ko gawi-i a mala.

136. Pitharo iran: Magishan rukami o ino Miyanguthoma Ka antawa-a da Ka mabaloi a pud ko manga Pangunguthoma!

137. Da ko ungkaya inonta na Parangai o miyanga-o ona,

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرْتُ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾

اتَّبِعُونِ كُلِّ رِبْعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾

وَأَنْقُضُوا الَّذِي أَمَدُكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمَدُكُمْ بِأَنْعَمِ وَبَيْنَ ﴿١٣٣﴾

وَجَنَّتِ وَعْيُونِ ﴿١٣٤﴾

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Na kuna a ba kami phan-gasisiksa!

139. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na bininasa Mi siran. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da maba-loi so kadakulan kiran a Khipapar-atiyaya.

140. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

141. Piyakambokhag o (pagtao a) Samood so manga Sogo.

142. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Salih: Ino kano di phananggila?

143. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

144. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

145. Na da-a phangunin ko ru-kano saya a balas: Da-a balas Ra-kun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

146. Ba kano khibagak, si-i ko nganin a matatago si-i a khisasarig kano?-

147. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan,

148. Go manga Purpuran, go manga Qormah a so Onga niyan na kiyalotowan?

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿١٣٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَالَتُنْفُونَ ﴿١٤٢﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٤٤﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ
إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾

أَتُزَكُّونَ فِي مَا هُمْ عَنْهَا آمِنِينَ ﴿١٤٦﴾

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾

149. Go Puphamuso kano ko manga Palao sa manga Walai, a pukhababaya kano.

وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَهَيْهِنَ ﴿١٤٩﴾

150. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo;

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٥٠﴾

151. Na di niyo Pagonoti so Sogowan o manga Malawani,

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾

152. A siran na Puphaminasa siran ko Lopa, go di siran Phan-gompiya.

الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ

وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾

153. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitaraponan!

قَالُوا إِنَّمَا آتَيْنَا مِنَ الْمُسْحَرِينَ ﴿١٥٣﴾

154. Kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami: Na bugai Ka sa Tanda, o Suka na pud ko manga bunar!

مَا آتَيْنَا إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَ آبَاءِ ثِيَابٍ

كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾

155. Pitharo Iyan: A kati-i so Onta: A adun a kipantag iyan ko kainom, go adun a kipantag iyo ko kainom, ko gawi-i a mapupunto.

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ هَاشِرٌ وَلَكُمْ شِرْبٌ

يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾

156. Na di niyo shogata sukani-yan a marata, ka madansal kano a siksa ko gawi-i a mala.

وَلَا تَمْسُوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ

عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾

157. Na biyono iran noto: Na miyabaloi siran a miyamakasundit.

فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِيمِينَ ﴿١٥٧﴾

158. Na miyadansal siran o siksa. Mata-an! A adun a madadalum ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً

وَمَا كَانُوا أَكْثَرَهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾

159. Na Mata-an! a so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

160. Piyakambokhag o pagtao o Lut so manga Sogo.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Lut: Ino kano di Pha-nanggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

162. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

163. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٦٣﴾

164. Na da-a phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

165. Ino niyo Puphangabaya i so manga Mama ko manga Ka-adun,

أَتَاتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾

166. Na Punganata niyo so Inadun rukano o Kadnan niyo a manga Karoma niyo? Kuna, ka su-kano na pagtao a manga Malawani!

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Pitharo iran: A Mata-an a Odingka gunuki, hai Lut! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko piyamaka-awa!

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾

168. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Pukhakararangit ko galubuk iyo.

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Kadnan Ko! Sabut Akong-ka a go so Ta-alok Rakun pho-on ko gi-i ran nggolaola-an!

رَبِّ بَنِي وَاهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾

170. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so ta-alokon a kasamasama iran,-

فَنَجِّنْهُ وَاهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾

171. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka minitapi ko miyangakakakal ko siksa.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾

172. Oriyan niyan na piyolang Ami so manga salakao (kiran).

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿١٧٢﴾

173. Go piyakaoranan Nami siran sa oran (a Ator): Na miyakaratarata a ini oran ko piyamaka-ik-tiyar (a da dun Paratiyaya)!

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٧٣﴾

174. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾

175. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

وَلِإِنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

176. Piyakambokhag o manga tao sa Aikah so manga Sogo.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾

177. Gowani na Pitharo kiran o Shu'aib: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

178. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾

179. Nakalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٧٩﴾

180. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

181. Tarotopa niyo so kapagasad, na o ba kano mabaloi a pud ko puphamangorang.

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

182. Na thimbang kano ko timbang an a maka-o ontol;

وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾

183. Go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinganin niran, go di kano phangalandada ko Lopa, a puphamaminasa kano;

وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

184. Go kalukun niyo so (Allah a) Miyadun rukano, go (Miyadun ko) manga Ka-adun a miyanga-ona.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾

185. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾

186. Na kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami, na Mata-an! A arangan nami Ruka na pud dun ko manga bokhag!

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾

187. Na ologi Kamingka sa pisha gintasan ko siksa ko Langit, o Suka na pud ko manga bunar!

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾

188. Pitharo Iyan: A so Kadnan Ko i Mata-o ko gi-i niyo nggolaola-an.

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾

189. Na piyakambokhag iran Sukaniyan. Na miyadansal siran o

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمِ الظَّلَّةِ إِنَّهُ

siksa ko Alongan a kinilalansai o gabon, Mata-an naya! A miyabaloi a siksa ko Alongan a mala.

190. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

191. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

192. Na Mata-an a giya Qur-an naya! A titho a Initoron o Kadnan o manga Ka-adun:

193. Initoron naya o Niyawa a kasasarigan (a so Jibril),

194. Si-i ko poso o Ka (Ya Muhammad), ka Angka mabaloi a pud ko Miyamaka-iktiyar,

195. Sa basa Arab a mapayag.

196. Na Mata-an naya! a titho a madadalum ko manga Kitab a miyanga-o ona.

197. Ba da-a Miya-adun kiran a Tanda a katawan Sukaniyan o man-ga Olama ko manga Moriyatao o Israil?

198. Na o Initoron Nami Suka-niyan ko saba-ad ko kuna a ba manga Arab,

كَانَ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾

وَلِإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾

وَلِإِنَّهُ لَنَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾

وَلِإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٩٧﴾

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾

199. Na go Niyan kiran noto Biyatiya, na di ran noto Pharatiyaya-an.

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾

200. Lagid aya a kiyapakasolud Ami ron ko manga poso o manga rarata i ongar.

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾

201. Di ran noto Pharatiyaya-an taman sa di ran kasandungan so siksa a malipudus;

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾

202. Na Makatalingoma kiran (so siksa) sa mitalumba, a siran na di-iran mai-inungka;

فَيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾

203. Na Matharo iran: Ino sukutano khata-alik rukutano?

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

204. (Pitharo o Allah:) Ino a so siksa ami na puphangunin niran a kaga-an niyan?

أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾

205. Aiguda-a Ka? Amai ka pakasawitun Nami siran ko kapi-piya a ginawa sa phipira ragon,

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾

206. Oriyan niyan na makaoma kiran so ini-diyandi kiran (a siksa)!

ثُمَّ رَجَعْنَاهُمْ مَا كَانُوا يَعْدُونَ ﴿٢٠٦﴾

207. Na di kiran makalinding so piyakisawitan kiran a kapi-piya ginawa!

مَا آغَيْنَاهُمْ مَّا كَانُوا يَمْتَعُونَ ﴿٢٠٧﴾

208. Na da-a bininasa Mi a Phagingud, a ba da-a Miyamakaik-tiyar ron,

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرَبَةٍ إِلَّا
لَهَا مُنْذَرُونَ ﴿٢٠٨﴾

209. Pananadum; na kuna a ba Kami manga salimbot.

ذَكَرْنِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾

210. Go kuna a ba Initoron Sukaniyan o manga Shaitan:

وَمَا نَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٢١٠﴾

211. Go di kiran patot, go di ran khagaga.

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾

212. Mata-an! A siran na so kapamamakinug (ko Langit) na piyakigunukan kiran ndun.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾

213. Na di Ka Phanongganoi sa pud o Allah, a Tohan a salakao ka Mabaloi Ka a pud ko phangasi-siksa.

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُكُونَ مِنَ الْمَعْذِبِينَ ﴿٢١٣﴾

214. Na Paka-iktiyarangka so manga Tonganaingka, a manga da-dasug,

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

215. Go Paka-inayangka so Go-wagowaingka ko tao a Miyonot Ruka, a pud ko Miyamaratiyaya.

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾

216. Na amai ka Sorangungka iran, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggolaola-an!

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

217. Go Panarig Ka ko (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on,-

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْغَزِيرِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾

218. A so puphakailai Ruka ko masa a Kaputhindug Ka,

الَّذِي يَرَبُّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

219. Go so Kapuphagukaskas Ka a rakhus o Puphamanojiod.

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجْدِينَ ﴿٢١٩﴾

220. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

221. Ba Ko rukano Phanothola, so tao a puthupadan o manga Shaitan?

هَلْ أَتَيْتُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾

222. Puthupad ko oman i bokhag, a baradosa,

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

223. A tatandangan niran sa Pamamakinugan (so manga Shaitan), na so kadakulan kiran na man-ga bokhag.

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

224. Na so manga Pababayok,- na Phagonotan siran o Miyangadadag:

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

225. Bangka da mailai a Mata-an! A siran na puphuromparompak siran ko oman i labowai?

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

226. Go Mata-an a siran na gi-iran Tharo-on so di ran Punggolao-la-an,-

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

227. Tabiya-on so Miyamara-tiyaya, go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Tiyaduman niran so Allah sa madakul, go siyabut iran a ginawa iran ko oriyen o kiyasalimboti kiran; na katokawan ndun o siran a manga salimbota o antona-darpa a khandodan i khandodan niran!

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ
مَا ظَلَمُوا أُوْسىٰ عِلْمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ
مَنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

Surah Al-Naml-27

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya man na manga Ayat ko Qur-an,- go Kitab a miyakaosai,

2. Torowan, go Tothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,

3. Siran na ipuphamayandug iran so Sambayang go puthonain niran so Zakah, go siran na so Akhirat na tatangkudun niran.

4. Mata-an! a siran a di Maparatiyaya ko Akhirat, na pipharasan Nami kiran so manga galubuk iran; na siran na Puphuromparompak siran.

5. Siran man so mapumbagiyan niran so marata a siksa: Go siran si-i ko Akhirat na siran i titho a manga logi.

6. Na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a puphaladan ko Qur-an a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Mata-o.

7. (Tadumingka-a) gowani na Pitharo o Musa ko Ta-alokon: A Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kabugan Ko suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسِرُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَلنَّاقِئِ الْقُرْآنِ مِنَ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذْ قَالَ مُوسَى لَأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَاءَتِ كُفْرًا مِنْهَا بَخْرٌ وَأَوْءَاتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ

no ron sa Tothol, o di na kabugan
Ko sukano sa Masindao a barabad,
ka-angkano makathitirarang.

8. Na kagiya a makaoma-on, na
Minitawagon: Piyakambarangkat so
tao a matatago ko Apoi go so tao
a makalilibuton: Na Soti so Allah, a
Kadnan o manga Ka-adun.

9. Hai Musa! Mata-an naya! A
Sakun so Allah, a Mabagur, a
Maongangun!

10. Na ithogun Ka so Badas Ka!
(na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a
Mailai Niyan Sukaniyan a gi-i Kao-
khaog lagid o Sukaniyan Nipai a
maga-an i kadola, na Miyakatingur
a Tomiyalikhod, go da Dingil,
(Pitharo o Allah:) Hai Musa! Di
Ka khaluk: Mata-an! A Sakun na
di khaluk ko Hadapan Ko so man-
ga Sogo,-

11. Ogaid na so tao a miyakasa-
limbot, oriyen niyan na somiyambi
sa mapiya ko oriyen o marata, na
Mata-an! A Sakun na Manapi, a
Makalimo-on.

12. Na Soludun Ka a Limangka
ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka
Mapakaliyo a Masindao a kuna-a
ba sakit: Pud ko siyao a manga
Tanda a Pagowitun ko Pir-aon go
so pagtao niyan: Mata-an! A siran
na miyabaloi siran a pagtao manga
songklid.

تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾

فَلَمَّا جَاءَ هَانُودِي أَنْ بُورِكَ مِنْ فِي النَّارِ
وَمَنْ حَوْلَهَا وَسَبَّحَنَ اللَّهَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

يَمُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ
وَلَّى مُدْبِرًا وَلَرَّ يُعَقِّبُ يَمُوسَى لَا تَخَفْ
إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمَرْسُولِ ﴿١٠﴾

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١﴾

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ
مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ
وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٢﴾

13. Na kagiya a makaoma kiran so manga Tanda Ami, a marayag, na Pitharo iran: A giyaya na balik mata a mapayag!

14. Na siyangka iran noto, o ba di tiyangkud oto o manga ginawa iran, sa kapanalimbot go kaphaporo; na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko miyamaminasa!

15. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Dawood go so Sulaiman sa Kata-o: Na Pitharo Iran: A so Podi na ruk o Allah, so inilubi Kami Niyan ko madakul ko manga Ori-pun Niyan a Miyamaratiyaya!

16. Na kiyapangowarisan o Sulaiman so Dawood. Na Pitharo Iyan: Hai manga Manosiya! Piyakisabotan Rukami so Katharo o manga Papanok, go Bigan Kami ko langowan taman: Mata-an! A giyaya na skaniyan ndun so Limo a Mapayag.

17. Na Linimod ko Sulaiman so manga Tantara Iyan, a manga Jinn go manga Manosiya go manga Papanok, na siran na pakapuphuna-nayawa-an siran.

18. Taman sa kagiya makatalingoma siran ko balintad o manga Pila, na Pitharo o (Datu a) Pila: Hai manga Pila! Solud kano ko manga darpa iyo, di kano phakiro-

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ ءَايَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا
وَعُلُوًّا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ
عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
عَلَّمَنَا مَنَظِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَحِشْرَ لِّسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا اتَّوَا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ
يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكَنَكُمْ
لَا يَحِطُّ بِكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ

put ko Sulaiman go so manga Tantara Iyan a siran na di iran mai-inungka.

19. Na Miyakanggumungmun (so Sulaiman), a makakhakala pho-on ko Katharo (o Pila); go Miyatharo Iyan: Kadnan Ko! Ilahamun Ka Rakun so Kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka Rakun a go so mbala a Lokus Akun, go so kapakanggalubuk Akun sa mapiya a Masowat Ka on: Go pakasoluda Kongka (ko Sorga), sabap ko Limo o Ka, a pud ko manga Oripun Ka a manga Bilangatao.

20. Na piyariksa Iyan so manga Papanok; na Miyatharo Iyan: A ino a Diyakun khailai so (Papanok a) Hudhud? Ba miyabaloi a pud ko miyamangigaib?

21. Mata-an a siksa-an Ko dun sukaniyan sa siksa a sangat, o di na Mata-an a Sombali-in Ko dun sukaniyan, o di na Mata-an a kabugan Nako niyan sa karina a mapayag.

22. Na miyakatarug sa da mathai: Na Miyatharo (o Hudhud): A miyasushub akun so Dangka masushub sukaniyan, go minitalingoma ko Ruka pho-on sa Saba so Tothol a matatangud.

23. Mata-an! A sakun na miyato-on ko a Babai a Kandadatu-an

وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾

فَنَسِمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾

وَنَقَّذَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَىٰ
الْهَٰذِهِدَامَ كَانَنَ
الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لِيَأْتِيَنِي بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا
لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍ بِنَبَإٍ
يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ

niyan siran, go kiyabugan ko lango-
wan taman, go adun a Kantir iyan a
mala.

24. Miyato-on ko sukaniyan a
go so pagtao niyan a Pushododan
niran so Alongan a salakao ko Al-
lah: Go phipharasan kiran o Shai-
tan so manga galubuk iran, na kiya-
alangan niyan siran ko lalan (a on-
tol), na siran na di siran maka-o
ontol,

25. Sa di iran Kasodod ko Allah,
a so puphakagumao ko masolun ko
manga Langit go so Lopa, go Mata-
o ko Pag-uma-an niyo go so pa-
payagun niyo.

26. So Allah!- Da-a Tohan in-
onta Sukaniyan!-A Kadnan o Arash
a mala!

27. Pitharo (o Sulaiman): A ilain
Ta dun o ino bunar ka antawa-a
miyabaloi ka a pud ko manga bo-
khag!

28. Lalakaon ka a Sorat Akun
nai, na sampain kaya kiran: Oriyan
niyan na awatangka siran, na
ilayangka o antona-a i phakakaso-
win niran (a sumbag).

29. Pitharo (o Bai sa Saba): A
Hai manga Nakoda! Mata-an! A
Sakun na minisampai rakun a Sorat
a Paga-adatan.

30. Mata-an naya! A pho-on ko
Sulaiman, go Mata-an naya! (a Mis-

مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدَتْهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ
لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

أَلَا يَسْجُدُ لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ
وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾

﴿٢٧﴾ قَالَ سَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْفَهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ
تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنَّ إِلَيْنَا الْكِتَابُ
كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

osoraton): A si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on:

31. Diyako niyo Puphaporo i, go songkano Rakun a Mbabayorantang kano.

32. Pitharo iyan: A Hai manga Nakoda! Mosawiri Ako niyo sa punggolaola-angko: Da-a pagimasadungko a punggolaola-an taman sa di kano makamasa.

33. Pitharo iran: A sukutano i khipakatatangan ko bagur, go khipakatatangan ko gu-us ko kambonowai a mala: Na so kapanonogo na si-i ruka; na phandapatingka o antona-a i Ishogo-o ka.

34. Pitharo iyan: A Mata-an! A so manga Datu, na igira-a somiyolud Siran ko Ingud, na pumbinasaan Niran noto, go pumbalowin Niran so manga ala i Pangkatan ko tao ron a puphamakarondan, Na lagid oto a gi-i Ran ngolaola-an.

35. Na Mata-an! A sakun na phakiwitan ko siran sa pamumugayan, ka pagilaing ko o antona-a i mipumbalingan o manga Sogo.

36. Na kagiya a makaoma ko Sulaiman (so Sogo iyan), na Pitharo (o Sulaiman): A ino Ako niyo mbugi sa tamok? A so ini bugai Rakun o Allah na tomo a di so inibugai Niyar rukano! Kuna, ka sukano

الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

أَلَا تَعْلَمُوا عَلَىٰ وَاتُوبِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْأَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرَ حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَآةَ أَهْلِهَا آذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾

وَإِلَىٰ مُرْسَلَةٍ إِلَيْهِمْ بِهِدْيَةَ فَتَاطِرَةٍ يُبِمَ رَجَعِ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أَتَيْدُونَنِي بِمَالٍ فَمَا ءَاتَيْنِ ۖ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا ءَاتَيْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهِدْيَتِكُمْ تُفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾

na so pamumugayan niyo na pu-
khababaya-an niyo!

37. Kasowin ka kiran, ka Mata-an a khitalingoma Mi kiran ndun so manga tantara a da-a kaphaka-ato iran non: Go Mata-an a mbogaon Nami siran ndun ro-o a khipakar-orondan, a siran na khipakadadapanas.

38. Pitharo Iyan: Hai manga Nakoda! Antawa-a rukano i makawit Rakun ko Kantir iyan ko da iran Rakun pun kapakatalingoma, a Mbabayorantang siran?

39. Pitharo o Ifrit, a pud ko manga Jinn: A sakun i makawit Ruka on ko Dingka pun kapakagannat ko darpa-a Ka: Na Mata-an! A sakun ko makapantagon na titho a mabagur, a kasasana-an.

40. Pitharo o (Ashif Ibnu Bar-kiya a) adun a shisi-i Rukaniyan a Kata-o ko Kitab: A Sakun i makawit Ruka on sa di pun makandod si-i Ruka so Kailaingka! Na kagiya a mailai Niyan a makabubukun ko obai Niyan, na Miyatharo Iyan: A giya-i na pud ko Limo o Kadnan ko!- Ka ithupung Iyan Rakun o ino Phanalamat Ako antawa-a Magongkir Ako! Na sa dun sa Manalamat, na Mata-an! A so Kapuphanalamat iyan na bagiyan o ginawa niyan; na sa dun sa Mongkir, na Mata-an! A so Kadnan Ko na Kawasa, a Maginawa!

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأَيِّبَهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ
بِهَا وَلَنُخْرِجَهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ بِلُغَةٍ يُحْبِبُونَ
أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا ءَانِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُومَ مِنْ مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا ءَانِيكَ
بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ
مُتَّعِفًا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
لِيُلَاقِيَكَ أَشْكَرٌ أَمْ أَكْفَرُ وَمَن شَكَرَ
فَأَنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ
رَبِّي عَنِ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: A barungkasa niyo ron so Kantir iyan, ka ilain Tano o ino khakilala niyan, antawa-a mabaloi a pud ko siran a di ron phamakakilala.

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَنْهَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

42. Na kagiya a makaoma (so Bai sa Saba), na adun a Mitharo: Ba lagida-i so Kantir ka? Pitharo iyan: A lagid o ba sukaniyan; na inibugai Rukami so Kata-o ko o na-an naya, go miyabaloi Kami a Mimbabayor-antang.

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾

43. Na kiya-alangan Sukaniyan (ko Paratiyaya ko Allah) o miyabaloi a Pushimba-an niyan a salakao ko Allah: Ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko pagtao a manga Kapir.

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

44. Pitharo-on: Solud ka ko Astana: Na kagiya mailai niyan oto, na tiyarima iyan noto sa mala a ig, na kiyasawa-an niyan so mbala a pamosowan niyan. Pitharo (on o Sulaiman): A Mata-an naya! a Astana a matilak a Pagalongan. Pitharo iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! a Sakun na kiyasalimbotan Ko a ginawa Ko: Na Mimbayorantang Ako a pud o Sulaiman ko Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

45. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami ko (pagtao a) Samood, so Pagari ran a Salih, sa Shimba-a niyo so Allah: Na sa maoto, na siran na

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

miyadowa siran lompok a gi-i siran shasawala.

46. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ino niyo phagalokaloki so marata ko da pun so mapiya? Ino kano di Phanguni sa Ma-ap ko Allah, ka angkano Mipangalimo.

47. Pitharo iran: A kiyashoknaan kami sa marata sa sabap Ruka go sabap ko manga pud Ka. Pitharo Iyan: A so sokna iyo a marata na si-i ko Allah; kuna, ka sukano na pagtao a phphaniyoba-an.

48. Na adun a matatago ko Bandar a Ingud a siyao katao a puphamaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

49. Pitharo iran: A shasapa-i kano sa Ibut ko Allah ka Mata-an a sulumun tano dun Sukaniyan go so Ta-alokon, oriyan niyan na Tharo-on tano dun ko Wali ron: A da tano kamasa-i a kiyapolang o Ta-alokon, go Mata-an! A sukutano na titho a manga bunar.

50. Na miyagikmat siran sa samporna a ikmat, go miyagikmat Kami sa samporna a ikmat, a siran na di ran mai-inungka.

51. Na Nggudaguda-angka o antona-a i miyambutad o kiyaakiran ko ikmat iran!-Mata-an! A Sukami na piyolang Ami siran go so pagtao wiran, sa langon siran.

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ
قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْمَلَأُوا الْأَرْضَ لِلّٰهِ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

52. Na giyoto man so manga Walai ran,-a miyangaguguba,- sabap ko Kiyandarowaka iran Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a manga Tata-o.

53. Na siyabut Ami so Miyamar-atiyaya, go mimbalo i siran a Khipananggila.

54. Na (Aloyangka) so Lut go-wani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so pakasisingai, a sukano na puhailai niyo (a marata)?

55. Ino a Mata-an! A sukano na iputhalingoma niyo ko manga Mama so kababaya a salakao ko manga Babai? Kuna, ka sukano na pagtao a da-a manga mulung iyo!

56. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa paka-awa-a niyo so manga ta-al ok ko Lut ko Ingud iyo: Mata-an siran! A manga tao a Pushosoti!

57. Na siyabut Ami sukaniyan go so Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka inokor Ami sukaniyan a pud ko mithatalimbagak.

58. Na piyakaoranan Nami siran sa oran (a ator): Na miyakaratarata a ini oran ko Piyamaka-iktiyar (ada siran ndun Paratiyaya)!

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأُنَجِّنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا
يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ طَآءَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ
تَبْصُرُونَ ﴿٥٤﴾

أَيُنَاسِئُكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ
النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ بِجَهْلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿٥٦﴾ فَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ أَلْ لَّوِطِ مِنْ قَرْيَتِكُمْ
إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَنْطَهُرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأُنَجِّنَهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ قَدَرْنَا
مِنَ الْغَیْرِ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا سَاءَ مَطَرٍ
الْمُنْذِرِينَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah, go Kalilintad a si-i ko manga Oripun Niyan a Pinili Iyan. Ino so Allah aya lubi a mapiya, antawa-a so Iphanakoto iran?

60. Ba (di aya lubi a mapiya) so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoronan kano Niyan pho-on ko kawang sa ig? Na Piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Sapad a manga pipiya i paras: Na da-a miyabaloi a kapa-ariyo ko Kapakatho a niyo ko kayo niyan. Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka siran na pagtao a phurimbangun niran (so Allah).

61. Ba (di aya lubi a mapiya) so biyaloi Niyan so Lopa a thatakna; go tiyagowan Niyan so pagulutulutan niyan sa manga lawasaig; go tiyagowan Niyan sa manga Palao; go tiyagowan Niyan so pagulutan a dowa Kalodan sa Lut? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

62. Ba (di aya lubi a mapiya) so Pusumbag ko karurugunan, igira a miyanguni ron, go puphokas ko marata, go pumbaloi rukano a puphamakasambi ko Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Miyakaito-ito a Kapuphakatadum iyo!

63. Ba (di aya lubi a mapiya) so gi-i rukano ngonana-o ko manga

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
أَصْطَفَى اللَّهُ خَيْرَ مَا يَشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ
لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ
حَدَائِقَ ذَاتِ بَهْجَةٍ مَّا كَانَتْ
لَكُمْ أَنْ تَنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ أَلَمْ تَعْلَمْ
بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ ﴿٦٠﴾

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ
خِلَالَهَا أَنْهَادًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيًا
وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ
أَلَمْ تَعْلَمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ
السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ
أَلَمْ تَعْلَمْ بَلْ قَلِيلًا مَّا
تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ

lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, go so pumbotawan rukano ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Maporo so Allah a ka-a awat Iyan ko Ipupha-manakoto iran (non)!

64. Ba (di aya lubi a mapiya) so Puphanagipho-on ko Kapangadun, oriyen niyan (ko Kapatai), na Khasowin Niyan (Madun so Miyamatai), go Puphagupur rukano ko phoon ko kawang a go so Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Tharowangka: A bugan niyo i karina niyo, o sukano i manga bunar!

65. Tharowangka: A da-a Matao a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa, ko migagaib a inonta so Allah: Go di ran mai-inungka o andai Kapagoyaga kiran.

66. Ba riya-ot o Kata-o iran so Akhirat? Kuna, ka siran na pukhadowadowa-an siran non, kuna, ka siran na miyangabobota siran non!

67. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: a ino amai ka mbalo kami a botha, a go so manga lokus ami, ba Mata-an! a sukami na phamakaguma-on ndun (ko manga kobor)?

68. Sabunsabunar a minidiyandi rukutano waya,- sukutano go so manga lokus tano gowani: Da ko

وَالْبَحْرُ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا يَبْدِي رَحْمَتَهُ ۚ إِنَّهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

أَمَّنْ يَبْدُو الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾

بَلْ أَدْرَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا كُنُتُمْ رَبًّا وَءَابَاؤُنَا إِنَّا لِلْمُخْرَجِينَ ﴿٦٧﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَءَابَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ ۚ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَلْهَاتُنَا أُولَٰئِكَ ﴿٦٨﴾

ungkaya inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

69. Tharowangka: lalakao kano ko Lopa na phapandapat i niyo so miyambutad o kiyaakiran ko manga rarata i ongar.

70. Go Dingka siran pumboko-on, go di nggagutun a rarub Ka so ikmat iran.

71. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a kaphakatalingoma o siksa) o sukano i manga bunar?

72. Tharowangka: A matatang-kud a khabaloi a marani rukano so saba-ad ko puphagalokalokan niyo (a siksa)!

73. Na Mata-an! A so Kadnan Ka i tithe a mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadaku-lan kiran na di siran Phanalamat.

74. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na katawan Niyen ndun so pagu-uma an o manga rarub iran, go so papayagun niran.

75. Go da-a migagaib, ko Langit a go so Lopa, a ba di matatago ko (Lauh Mahful a) Daftar a mapayag.

76. Mata-an! A giyangkaya a Qur-an na Puphanotholun Niyen

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا
يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفٌ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

وَلِإِنْ رَأَيْكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ
أَكَثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَلِإِنْ رَأَيْكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمِمَّنْ غَابَتْ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ

ko manga Moriyatao o Israil so kadakulan ko siran na di siran non phagayonayon.

أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

77. Na Mata-an naya! A titho a Torowan go Limo ko Miyamara-tiyaya.

وَأَنَّهُ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

78. Mata-an! A so Kadnan Ka na Ikhokom Iyan kiran so kokoman Niyan: go Sukaniyan so Domada-ag, a Mata-o.

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

79. Na Sarigingka so Allah: Mata-an! a Suka na si-i ko bunar a mapayag.

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

80. Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko Miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul, so Pananawag igira-a tominur siran a khitatalikhod.

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الدَّعَاءَ إِذَا وَلُوا مَدَرِينِ ﴿٨٠﴾

81. Na da Ruka i Bangka Manggonana-o so manga bota, sa kapokas ko kadadadag iran: Da-a Maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran i Mimbabayorantang.

وَمَا أَنتَ بِهَدِي الْعَمَىٰ عَنِ ضَلَالَتِهِمْ ۚ إِنَّ تَسْمَعُ إِلَّا لَمَنْ يُّؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

82. Na amai ka makatana kiran so Katharo, na pakagumawan Nami siran sa binatang ko Lopa: Sa Imbitiyarai niyan siran, sa Mata-an! A so manga Manosiya na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na di iran tatangkudun.

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na si-i ko gawi-i a timo-on Nami pho-on ko oman i pagtao so

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ

isa ka Sagorompong a pud ko tao a gi-i niyan Pakambokhagun so man-ga Ayat Ami, na siran na pakaphu-punanayawa-an siran,-

84. Taman sa amai ka makaoma siran (ko Allah), na Tharo-on niyan: Ino niyo Pakapumbokhaga so man-ga Ayat Akun, go da niyo to sushu-ba a Kata-o, ino antona-a so Pinggolaola niyo?

85. Na makatana kiran so Katharo, sabap ko Kiyandarowaka iran, na siran na di siran maka Putharo.

86. Ba iran nda Manggudaguda a Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so gagawi-i ka-an siran non puphakadukha, go so daondao a Mipuphangilailai? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a man-ga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya!

87. Na si-i ko gawi-i a Kaiyopa ko Sanggakala, na kalukan so matatago ko manga Langit, go so matatago ko Lopa, inonta so kabaya o Allah: Na oman i isa na Makatalin-goma siran Rukaniyan a Khipaka-pangangalimbaba-an.

88. Na Mailaingka so manga Palao, a aya Tarima-a Kaon na thatakna: A (o ba di) sukaniyan na somasagumbut sa (lagid o) kasasa-gumbut o Gabon: Galubuk o Allah,

يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا قَالُوا كَذَّبْتُمْ بِآيَاتِنَا
وَلَمْ تَحْطُوا بِهَا عِلْمًا ۖ أَأَمَّا أَكُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ
لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ كُنُوفِيهِ
وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ
شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَمَادٍ وَهِيَ تَمُرمَرُ
السَّحَابِ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْفَخَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَيْرٌ مِمَّا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

a so Mimbaibait ko langowan taman: Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko gi-i niyo nggolaola-an.

89. Sa tao a mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a mapiya a di sukaniyan; go siran ko pakalukluk sa Alongan noto na Khisasarig siran.

90. Na sa tao a mitalingoma niyan so marata, na Phoshangun so manga Paras iran ko Naraka (Tharo-on kiran:) Ba adun a imbalas rukano a rowar ko Pinggolao-la niyo?

91. (Tharowangka:) Aya bo a ini Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Kadnan angkai a Ingud, a so Piyakipagadatan Niyan Sukaniyan, go ruk Iyan so langowan taman: go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Mimbabayorantang,-

92. Go so Kapuphangadi-i Ko ko Qur-an: Na sa tao a Montol, na Phakaontol sa ruk bo o ginawa niyan; na sa tao a somilai, na Tharowangka: A Sakun na matag Ako pud ko Puphamaka-iktiyar.

93. Go Tharowangka: A so Bantogan na ruk o Allah, Phaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, na khakilala niyo to; na da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i niyo nggolaola-an.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ
يَوْمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٨٩﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ
فِي النَّارِ هَلْ يُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ
الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَأِنَّمَا
يَهْتَدِ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا
أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبُّكُمْ ءِإِنَّهُ فَعَرَفُونَهَا
وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

Surah Al-Qasas-28

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢٨﴾

نَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَبَأِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ
أَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً
مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي
نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً
وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٣١﴾

وَنُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
يَحْذَرُونَ ﴿٣٢﴾

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Pumbatiya-an Nami Ruka so saba-ad ko Totholan ko Musa go so Pir-aon si-i ko bunar, a bagiyen o pagtao a Khipaparatiyaya.

4. Mata-an! A so Pir-aon na Miphaporo ko Lopa go biyaloi niyan so tao ron a miyamba-a ba-ad, Pangangarasiyan niyan so saba-ad kiran: Puphanombali-in niyan so manga Wata iran a manga Mama, na Phulamba-an niyan so manga Babai kiran: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Puphamamimasa.

5. Na kabaya Ami a Ikalimo Ami so siran a Piyamangarasiyan ko Lopa, go balowin Nami siran a Pukhakaonotan, go balowin Nami siran a manga Waris,

6. Go Pakakhapa-arun Nami siran ko Lopa, go paki-ilai Ami ko Pir-aon, go so Haman, go so Tan-tara iran a dowan, a pho-on kiran, so siran na ipukhaluk iran.

7. Na ini Ilaham Ami ko (Yohanid a) Ina o Musa: A Pakasoso-wangka Sukaniyan, na o Bangka khalukun sa ba kamarata-i Sukaniyan, na Anodangka Sukaniyan ko Kalodan a Nail, go di ka pukhaluk, go di Ka mboboko: Mata-an! A Sukami na Phakandodun Nami Sukaniyan si-i Ruka, go mbalowin Nami Sukaniyan a pud ko manga Rasul.

8. Na miyato-on Sukaniyan o manga ta-alok ko Pir-aon: Ka ka-giya a khabaloi ko bagiyen niran a ridowai go boko: Mata-an! A so Pir-aon go so Haman go so manga Tantara iran a dowan na miyabaloi siran a manga ribat.

9. Na Pitharo o (Asiyah a) Karoma o Pir-aon: A iphakapiya ginawa, a bagiyen Ko go bagiyen ka: Di niyo mbonowa Sukaniyan. Masikun a Makaompiya rukuta, o di na kowa-anta Sukaniyan a Wata ta; a siran na di iran mai-inungka!

10. Na miyabaloi so poso o Ina o Musa a makakawang: Mata-an a maito bo na khapayag iran ndun noto o da-a Mi tukhusa so poso Iyan, ka adun mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya.

11. Na Pitharo Iyan ko Babai Niyen: A tondogangka Sukaniyan. Na tiyaodan Niyen Sukaniyan sa mawatan; a siran na di iran mai-inungka.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا
خَفَتْ عَلَيْهِ فَكَلَّمَتْهُ فِي اللَّيْلِ
وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ
وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

فَالْقِطْعَةُ ۚ أَلْ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ
لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ
وَهُمَّنَّ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا
خَاطِبِينَ ﴿٨﴾

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي
وَلَيْكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا
أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَدَرَا إِنْ
كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَن
رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لَإِتَّكُوتَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَتِ لِأُخْتِهِ ۚ فَصْبِرِي ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ
عَنْ حُجُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

12. Na inurun Nami Sukaniyan ko Puphamakasoso (ron) sa paganai, na Pitharo (o Babai Niyan): A ino o toro-on Ko rukano so tao ko isa a Walai a tagikorun niran Sukaniyan rukano, go siran na siyapun Niran Sukaniyan?

وَحَرَمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ
فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ
يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ
نَصِيبٌ ﴿١٢﴾

13. Na piyakakasoi Ami Sukaniyan ki Ina Iyan, ka adun makapiya a Ginawa Niyan, go an ndi makamboboko, go a Niyan katokawi a Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar: Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آمِهِ كَی نَقَرَعَيْنَهَا وَلَا
تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

14. Na kagiya a isampai ko katarotop o Bagur Iyan, go mikhasad, na bigan Nami Sukaniyan sa Ongangun, go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi ami ko Miphipiya-piya.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ءَايَيْنَاهُ حُكْمًا
وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

15. Na somiyolud ko Bandar a Ingud si-i ko masa a kalilipat o tao ron: Na miyakato-on non sa dowa Mama a gi-i siran mbono,- giyangkaya (a isa on) na pud ko tampil Rukaniyan, go giyangkaya (a ika dow) na pud ko ridowai Niyan. Na Miyanguni Rukaniyan sa tabang so pud ko tampil Rukaniyan si-i ko pud ko ridowai niyan, na siyontok sukaniyan o Musa na miyapatai Niyan. Pitharo Iyan: A giyaya na pud ko galubuk o Shaitan: Mata-an! a sukaniyan na ridowai a Phakadadag, a mapayag!.

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ
أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا
مِن شِيعَةِ هَٰذَا وَمِنَ الْآخَرِ
أَلَّذِي مِّن شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِّنْ
عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ
قَالَ هَٰذَا مِمَّنْ
عَمِلَ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

16. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-ana Sakun na Kiyandarowa-ka-an Ko a Ginawa ko! Na Napi-i Yakongka! Na Niyapiyan Niyan Sukaniyan: Mata-an a so Allah! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي
فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

17. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabap ko Kinipangalimo-on Ka Rakun, na di Ako dun mabaloi a tabanga o manga rarata i ongar!

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ
ظَاهِرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

18. Na kiyapita-an ko Bandar a Ingud, a ma-aluk, a pakatatana-an Niyan (i Mapunggolaola Niyan), na sa maoto na so miyakitabangon kagai, na phakitabangon (puman). Pitharo-on o Musa: A Mata-an ka a titho a ribat a Mapayag!

فَاصْبِرْ فِي الْمَدِينَةِ خَافِيًا تَرَقَّبْ فَإِذَا
الَّذِي أَسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ
قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

19. Na kagiya a makhadiyat Iyan a kaputan Niyan so ridowai ran, na Pitharo (o phakitabang): Hai Musa! Bangka kadiyat a mbono-on Nakongka lagid o Kiyapamono o Ka sa tao kagai? Da-a kadiyat Ka a rowar sa Kabalowingka a talibono ko Lopa, go Dingka kadiyat o ba Ka mabaloi a pud ko Puphamangompiya!

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ
لَّهُمَا قَالِ يَمُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي
كَمَا قُتِلَتْ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ
تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

20. Na miyakaoma a Mama, a pho-on ko kilid o Bandar a Ingud, a gi-i nggaga-an. Pitharo iyan: Hai Musa! Mata-an! A so manga Nakoda na Puphagopakatan Ka iran, ka mbono-on Ka iran: Na awa Ka, Mata-an! A sakun sa makapantag

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ
يَمُوسَى إِنَّكَ الْأَمْلَأُ بِاتِّمَارُونَ بِكَ
لَيَقْتُلُونَكَ فَأَخْرِجْ إِنِّي لَكَ مِنَ
التَّصْلِحِينَ ﴿٢٠﴾

Ruka na pud ko puphamangoyao sa mapiya.

21. Na miyawa ro-o a pukhaluk, a nomanayao (sa Mapunggolaola Niyan), Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabutakongka pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

22. Na kagiya a makasangor sa tampar sa Madyan, na Pitharo Iyan: O ba bo so Kadnan ko na nggonana-on Nako Niyan ko ontol a lalan.

23. Na kagiya a makaoma ko ig sa Madyan, na miyato-on Niyan non a madakul a tao a Puphamanagub siran, go miyato-on Niyan ko kababa-an niran a dow a Babai a puphangurunun niran (so manga Kambing iran). Pitharo Iyan: Ino kano wanan? Pitharo a dow a oto: A di kami Phakasagub taman sa di domlas so puphamamagonong (sa Kambing): Na so Ama ami na lokus a matowa.

24. Na inisagub Iyan siran: Oriyan niyan na somiyong ko kasisirongan, na Pitharo Iyan: Kadnan ko! Mata-an! A Sakun na apiya antona a i Initoron Ka Rakun a Pangu-nungkun na Makhakadiyat Akun!

25. Na miyakaoma-on so isa sa dow a oto (a Babai), a puphulalakao a pukhamamala. Pitharo iyan: A Mata-an! A si Ama na Thawagun

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلَقَّاهُ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى
رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً
مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ
دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا
خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ
الرَّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ
فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ
قَالَتْ إِنَّكَ ابْنُ ابْنِ يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ

Ka Niyan ka imbalas Iyan Ruka so balas o kinisagubun Ka rukami. Na Kagiya a makaoma-on go Piya-nothol Iyan non so Manga Tothol (ko miyasowa Iyan), na Pitharo (o Shuaib): Di ka pukhaluk: Ka miya-kalidas Ka ko pagtao a manga Dar-owaka.

26. Pitharo o isa sa dow a oto (a Babai): Hai Ama! Sokaingka Sukanian: Mata-an! A mapiya a Tao a Shokayan Ka, ka Mabagur a Kasasarian.

27. Pitharo (o Shuaib): A Mata-an! A Sakun na kabaya Akun a Pakiphangaroma Ko Ruka so isa sangkai a dow a Wata Akun, sa asar ka nggalubukan Ka Rakun sa walo ragon; na o Tarotopangka a sapolo (ragon) na pho-on sa kabaya-a Ka; ka di Ko kabaya iba ko Suka pakaruguni: Khato-on Nakongka Omiyog so Allah, a pud ko manga Bilangatao.

28. Pitharo (o Musa): A giyanan (i pasad Ta) ko lut Akun a go so lut Ka: Apiya anda ko dow a ta-alik i mitoman Nakun, na di Ako ron Kamaridowan. Na so Allah si-i ko gi-i Ta Tharo-on i saksi.

29. Na kagiya a matarotop o Musa so ta-alik, na lomiyalakao a pud Iyan si Karoma Niyan, na miyakailai ko kilid o Palao sa Apoi, na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan:

أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَفَصَّ
عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَبَوْتُ
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنَّ
خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِنِّي أَرِيدُ أَنْ أَكْحَلَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ
هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمْنِي حَبِيبٌ
فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ
سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتَ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا
نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

﴿٢٩﴾ فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ
ءَاتَى مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ
لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا تَلْعَلِي

Tarug kano; Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kalokalo o Kawitangko sukano a pho-on rukaniyan sa Tothol, o di na waga a pho-on ko Apoi, ka-an kano makathitirarang.

30. Na kagiya a Makatalingomaon, na Miyatawag ko kilid o balintad sa kawatan, si-i ko darpa a Piyakambarakat pho-on ko kayo: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

31. Na ithogun Ka so Badas Ka (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a mailai Niyan a gi-i khaokaog lagid o ba Sukaniyan Nipai, na Tominigur a Puphalagoi, go da Kasoi: (na Miyatawag:) Hai Musa! Sangor Ka, go di Ka khaluk: Mata-an! A Suka na pud ko khipakasasarig.

32. Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka mapakaliyo a Sindao a kuna a ba sakit, go kakupun Ka a Limangka po-on ko kaluk. Na giyaya na dowaa Tanda a pho-on ko Kadnan Ka a ishampai ko Pir-aon go so manga Nakoda o pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

33. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na miyakapatai Ako Kiran sa sakatao, na ikhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

ءَاتِيَكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ
النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ
الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ
الشَّجَرَةِ أَنْ يَمْسُكَ إِبْرَاهِيمُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْسُكُ
أَقْبَلَ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ
الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ
غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ
مِنَ الرَّهْبِ فَذَلِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ
رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

34. Na so Pagari Ko a Haroun, na Sukaniyan i masagogod a di Sakun i Katharo; Na Sogo Angka Sukaniyan a pud Akun a Puphaka-tabang, a pukhabunar Ako Niyan: Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran Pakambokha-ga.

35. Pitharo (o Allah): A imbagur Ami ko barokan ka so Pagaringka, go sunggayan Ami Sukano sa gu-us, na da-a misampai ran Rukano (a marata): Sabap ko manga Tanda Ami na Sukano a dowo go so Miyonot Rukano i Phamakada-ag.

36. Na Kagiya a makaoma Kiran so Musa a rakhus o manga Tanda Ami a manga rarayag, na Pitharo iran: A da ko ungkaya in-onta na balik mata a pimbaba-as; Go da tano manug a ungkai ko manga Lokus tano a miyangao ona!

37. Na Pitharo o Musa: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a mini-oma Niyan so Torowan a pho-on ko Hadapan Niyan, go so tao a kha-adun a bagiyan niyan so phakatondog a Ingud: Mata-an naya! A di phakada-ag so manga darowaka.

38. Na Pitharo o Pir-aon: Hai manga Nakoda! Da-a katawan ko a bagiyan niyo a Tohan a salakao rakun: Na komba-an na kongka Hai Haman! Salipao, na mba-alun

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي
لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي
إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٢٤﴾

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَجَعَلُ
لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا
بِتَايَدِنَا أَنْتَا وَمَنْ أَتَّبَعُكُمَا
الْغَالِبُونَ ﴿٢٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُفْتَرًى وَمَا
سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ
بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ
لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿٢٧﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ بِآيَاتِهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ
لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي
يَهْنَكُنْ عَلَى الطِّينِ فَأَجْعَلَ لِي صَرْحًا

na kongka sa Bantabantai, ka-ana ko makapanik ko Tohan o Musa: Ka Mata-an! A sakun na ikakarang ko dun Sukaniyan sa pud ko manga bokhag!

39. Na miyanakabor sukaniyan go so manga tantara iyan ko Lopa sa di ontol, go inipagarangan niran sa Mata-an! A siran na di siran Rukami phakandodun!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na inibowang Ami siran ko Kalodan: Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

41. Na biyaloi Ami siran a manga Nakoda a ipuphananawag iran so Naraka; na si-i ko Alongan a Qiyamah na di siran Khatabangan.

42. Na tiyondog Ami siran san-kai a doniya a morka: Na si-i ko Alongan a Qiyamah na siran na pud ko inipamowang.

43. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab ko oriyen o kiyabinasa Ami ko miyagapidapid a manga pagtao a paganai, manga liliwanag a osayan ko manga Manosiya, go Torowan a go Limo, ka-an niran katanodi.

44. Na kuna a ba ka matatago (Ya Muhammad) ko kilid (o Palao)

لَعَلِّي أَطْلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي
لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَسْتَكَبِرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ
يَغْيِرُ الْحَقَّ وَظَنُوا أَنَّهُمْ إِلَهًا لَا
يَرْجِعُونَ ﴿٣٩﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي
الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَذْعُبُونَ إِلَى
الْكَارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يُبْصَرُونَ ﴿٤١﴾

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعَنَةً
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ
الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى
بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

وَمَا كُنْتَ بِحَايِبِ الْغُرُبَى إِذْ قَضَيْتَ إِلَى

a tampar sa Sudupan gowani ko i Ilaham Ami ko Musa so Sogowan, go kuna aba Ka pud ko khipaka-mamasa.

45. Na ogaid na Miyadun Kami sa miyagapidapid a manga pagtao, na Miyakalundo kiran so Omor; go kuna a ba Ka babaling ko manga tao sa Madyan, a pukhabatiya-a Ka kiran so manga Ayat Ami; na ogaid na tatap a Sukami i Miyanonogo (ko manga Sogo).

46. Go kuna a ba Ka matatago ko kilid o Palao gowani a manana-wag Kami; na ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao a da-a miya-katalingoma kiran a Miyamaka-iktiyar a miya-ona-an Ka: Ka-an siran makatanod.

47. Na o da (aya) na so kasogat iran a tiyoba sabap ko miyanggalubuk o manga lima iran, na Tharon niran: A Kadnan Nami! Ino Kamingka da Sogo i sa Sogo! Ka-an Nami kaonoti so manga Ayat Ka, go angkami mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya!

48. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Ino Ron da bugan, so lagid o ini bugai ko Musa? Ba iran nda Ongkira so inibugai ko Musa gowani? Pitharo iran: A dowa-a balik mata a mitha-

مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ

مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٥﴾

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ
مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا
كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٦﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ
رَحِمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا
أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٧﴾

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ مِّمَّا
قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ
وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٨﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
لَوْلَا أَوْتِيَتْ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوَلَمْ
يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ

banga Siran! Go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na oman i isa Kiran na Inongkir ami!

49. Tharowangka: Na witi Ako niyo sa Kitab a pho-on ko Hadapan o Allah, a Sukaniyan i lubi a Phakatoro a di giya Dowaya (a Kitab), ka onotan Ko Sukaniyan! O sukano i manga bunar!

50. Na o di Ka iran Masumbag, na Tangkudangka a aya bo a Phagotonan niran na so manga kabaya iran a ribat: Na ba adun a tao a makalubi a dadag ko tao a Inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, a kuna a ba torowan a pho-on ko Allah? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

51. Na Sabunsabunar a piyaka-shonosono Ami kiran so Katharo, ka-an siran makatanod.

52. So siran a inibugai Ami kiran so Kitab ko ona-an naya,- na siran na Sukaniyan i Paparatiyaya-an niran;

53. Go igira-a Pumbatiya-an kiran, na Pitharo iran: A Piyaratiyaya mi aya, Mata-an naya! A bunar a pho-on ko Kadnan Nami: Mata-an! A sukami na miyabaloi kami ko ona-an naya a Mimbayorantang.

كُفْرُونَ ﴿٤٨﴾

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمِنْ أَضَلِّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ بَغْيِرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذْ أُنزِلَتْ عَلَيْهُمْ آيَاتُ اللَّهِ بِالْوَحْيِ قَالُوا تَمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

54. Siran man na imbugai kiran so balas kiran sa takup, sabap ko Kiyaphantang iran, go iphagurun niran so mapiya ko marata, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾

55. Go igira-a miyanug iran so ilang, na puthalikhodan niran noto go gi-i ran Tharo-on: A ruk ami so manga galubuk ami, na ruk iyo so manga galubuk iyo; Kalilintad a si-i rukano: Da-a singanin nami ko da-a manga mulung iyan.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا
لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
لَا نَبْنِئُ الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

56. Mata-an! A Suka na Dingka Khatoro so tao a kiyababaya-an Ka; na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan; go Sukaniyan i Mata-o ko khikukudug ko ontol.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na Pitharo iran: A o Onoti ami so Torowan a pud ami Suka, na kha-agao kami ko Lopa ami. Ba Ami siran da sunggai sa lindonga a Panarigan, a pukhawiton so manga Onga o langowan taman,-a Pagupur a pho-on ko Hadapan Nami? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

وَقَالُوا إِنَّا نَبْنِئُ الْهَدَىٰ مَعَكَ نَنْخَطِفُ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ تُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا
ءَامِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا
مِّنْ لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud, a inishonor iran so Kaoyagan niran! Na katatan so manga darpa iran, a da kabalingi ko oriyen niran, inonta so maito! Na aya butad Ami na Sukami i manga Waris!

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطَرَتْ
مَعِيشَتَهَا فَإِنَّكَ مَسْكَنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ
مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ
الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

59. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so manga Ingud taman sa di Niyan Kasogowan so ponsowan niyan sa Sogo, a Puphakabatiya kiran ko manga Ayat Ami; go da ko butad Ami i ba Ami binasa-a so manga Ingud inonta o so tao ron na manga darowaka.

60. Na so inibugai Rukano a apiya antona-a, na matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya go Parahiyasan non; na so shisi-i ko Allah i tomo a go kakal: Ba niyo di Mapunggudaguda?

61. Ino so tao a diniyandi-an Nami sukaniyan sa diyandi a mapiya, na sukaniyan na khatumo niyan oto, ba lagid o tao a piyakisawitan Nami ron so matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya, oriyen niyan na sukaniyan ko Alongan a Qiyamah, na pud ko phamakadarpa-an (ko Naraka)?

62. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo (sa phamakatabang rukano)?

63. Tharo-on o siran a piyamadayen siran o Katharo: Kadnan Nami! Siran naya so diyadag ami: Diyadag ami siran, lagid o kiyadadag ami: Angiyas kami (kiran) ka si-i kami Ruka: Kuna (a ba ami Sogowan) i Kiyasimba-a iran rukami.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ
فِيْ أَمْهَارِ سُوْلًا يَنْلُوْا عَلَيْهِمْ ؕ اٰیْتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ ۚ اِلَّا وَاَهْلُهَا
ظَالِمُوْنَ ﴿٥٩﴾

وَمَا اَوْتَيْنٰمْ مِنْ شَيْءٍ فَفَتِنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
وَزَيَّنَّهَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ؕ اَفَلَا
تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٠﴾

اَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيْهِ
كَمَنْ مَّنَعْنَاهُ مِّنْهُ فَتَنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِيْنَ ﴿٦١﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيْهِمْ فَيَقُوْلُ اٰتِنِ شُرَكَآئِيَ الَّذِيْنَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿٦٢﴾

قَالَ الَّذِيْنَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ
الَّذِيْنَ اَعُوْٓنَا اَعُوْٓنَا لَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا
اِلَيْكَ ۖ مَا كُنُوْا اِيَّاْنَا يَعْبُدُوْنَ ﴿٦٣﴾

64. Na adun a Tharo: Sa tawaga niyo so Ipuhmanakoto niyo: Na tawagun niran siran, na di ran siran masumbag; go kasandungan niran so siksa (na Mandingandingan niran a); o ba siran mbo miyabaloi a khipaka-o ontol!

65. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Antona-a i ini sumbag iyo ko mang-a Sogo?

66. Na karimbotan siran o mang-a Tothol sa Alongan noto, na siran na di siran makapamagishai.

67. Na so puman so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya, na mata-tangkud a khabaloi a pud ko Miya-makada-ag.

68. Na so Kadnan Ka na Phagadunun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Go gi-i Shasamili: Da-a miya-adun a bagiyan niran ko kashasamili; Soti so Allah! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (non)!

69. Na so Kadnan Ka na katawan Niyan so pagu-uma-an o mang-a rarub iran go so papayagun niran.

70. Go Sukaniyan so Allah: Da-a Tohan inonta Sukaniyan. Ruk Iyan so Podi, sa awwal go sa akir:

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٥﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

فَعَمِيَّتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ

Go ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakandoda.

71. Tharowangka: Aiguda iyo? O baloya o Allah rukano so gagawi-i a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a sala-kao ko Allah, a kawitangkano niyan sa maliwanag? Ino kano di Phamamakinug?

72. Tharowangka: Aiguda iyo? o baloya o Allah rukano so daondao a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a sala-kao ko Allah, a kawitangkano niyan sa gagawi-i a puphakadukha kano ron? Ino kano di Phangilailai?

73. Go pud ko Limo Iyan a kini sunggain Niyan rukano ko gagawi-i a go so daondao,- ka angkano ron puphakadukha, go angkano gi-i makambabanog ko kakawasa-an Niyan;- go angkano Makapanalamat.

74. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo?

75. Na morot Kami ko oman i pagtao sa saksi, na Tharo-on Nami: Bayanun niyo i karina niyo: Na katokawan niran a Mata-an! A so bunar na ruk o Allah, go mailang kiran so pimbaba-as iran a kabokhag.

وَاللّٰهُ يُرْجِعُونَ ﴿٧٠﴾

قُلْ اَرَأَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ اِلٰهًا سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِ اللّٰهِ يَأْتِيَكُمْ بِضِيَاءٍ اَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ اَرَأَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ اِلٰهًا سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِ اللّٰهِ يَأْتِيَكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيْهِ اَفَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٧٢﴾

وَمِنْ رَّحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الْاَيْلَ وَالنَّهَارَ لَتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَاءِىَ الَّذِيْنَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَنَكُمْ فَعَلِمُوْا اَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوْا يَفْتُرُوْنَ ﴿٧٥﴾

76. Mata-an! A so Qaroun na Miya-adun a pud ko pagtao o Musa; na inombawan niyan Siran: Go bigan Nami sukaniyan ko manga Kakawasa-an, Mata-an! A so bo so manga Gonsi iyan na Mata-an a khipunud ko madakul a manga babagur. Gowani na Pitharo-on o pagtao niyan: Di ka shosonor, Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so khikasosonor;

﴿إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ ۖ وَأَيْتَنَاهُ مِنْ الْكُوفِ مَا إِنْ مَفَاتِحَهُ لَسَنُوٓا بِالْعَصْبَةِ ۚ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ۖ﴾ (٧٦)

77. Go thontotun ka so ini bugai ruka o Allah, ko Ingud a Maori, go dingka phakalipati so kipantag ka ko doniya: Go phiyapiya ka, lagid o kiyaphiyapiya i ruka o Allah, go dingka phangontaruma so kapaminasa ko Lopa: Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so puphamaminasa.

وَأَبْتَغَ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ ۖ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۖ﴾ (٧٧)

78. Pitharo iyan: A aya bo a kinibugan rakun saya na makapan-tag ko kata-o a shisi-i rakun. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sabunar a bininasa Niyan ko miya-ona an niyan so manga pagtao, a so sukaniyan i lubi a di sukaniyan i bagur go lubi a madakul i miyatimo? Na di ipagisha ko manga baradosa so manga dosa iran.

﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ دُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ۖ﴾ (٧٨)

79. Na lominiyo ko pagtao niyan ko kiyaphaparahiyasan niyan. Pitharo o siran a pukhababaya ko Kaoyagoyag ko doniya: Ah! O ba adun mbo a ruk tano ko lagid o

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۚ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لَيْلَاتٍ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونًا إِنَّهُمْ

inibugai ko Qaroun! Mata-an! A sukaniyan i titho a khiruk ko ontong a mala!

80. Na Pitharo o siran a piya-mugan ko Kata-o: Dowan downan kano! So balas o Allah i lubi a mapiya a ruk o tao a Miyaratiyaya go Minggalubuk sa mapiya: Na da-a khabugan non a rowar ko manga Papantang.

81. Na Liyandung Ami sukaniyan a go so darpa iyan ko Lopa, na da-a Miya-adun a bagiyan niyan a pagtao a katabangan niran sukaniyan a salakao ko Allah, go da mabaloi a pud ko miyangasasabut iran a ginawa iran.

82. Na miyabaloi so siran a mindingandingan ko darpa iyan kagai, a gi-i ran Matharo: A phamumusa ko! Ka Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan! Go puphakasimpitun Niyan, o da kami Kalimo-on o Allah, na Mata-an a Liyandung kami Niyan (pun)! Phamumusa ko! Ka Mata-an naya! A di phakada-ag so manga Kapor.

83. Giyangkoto a Ingud a Maori, na isusungai Ami oto a bagiyan o siran a di siran khabaya mangarasi ko Lopa, go di phamina-sa: Na so mababantog a Ingud na bagiyan o Khipananangila.

لَذُوْحَظِّ عَظِيْمٍ ﴿٧٩﴾

وَقَالَ الَّذِيْنَ اٰتَوْا اَلْعِلْمَ وَيَلَيْكُمُ ثَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صٰلِحًا وَّلَا يُلْقٰهَا اِلَّا الصّٰبِرُوْنَ ﴿٨٠﴾

فَفَسَفَنَّا بِهٖ وَيَدَارِهٖ اَلْاَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَمَا كَانَتْ مِنْ اَلْمُنْتَصِرِيْنَ ﴿٨١﴾

وَاَصْبَحَ الَّذِيْنَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُۥ بِاَلْاَمْسِ يَقُوْلُوْنَ وَيَكَانَ اللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا اَنْ مِّنَ اللّٰهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَانَهُۥ لَا يَفْلِحُ الْكَافِرُوْنَ ﴿٨٢﴾

تِلْكَ اَلْدَّارُ الْاٰخِرَةُ جَعَلْهَا لِلَّذِيْنَ لَا يُرِيْدُوْنَ عُلُوًّا فِى الْاَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَّالْعٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿٨٣﴾

84. Sa dun sa Mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a tomo a di giyoto; go sa dun sa Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas ko siran a Minggolao-la ko manga rarata a rowar ko Pinggolaola iran.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

85. Mata-an! A so Tomiyoron Ruka ko Qur-an, na phakakasowin Ka Niyan ndun ko khandodan. Tharowangka: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a Minitalingoma Niyan so Torowan, go so tao a suka-niyan na matatago ko kadadag a mapayag.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ
لَرَأَدُكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ
بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾

86. Na kuna a Bangka mapipikir (Ya Muhammad) i ki Ilahamun Ruka ko Kitab, ogaidd na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Na di Ka dun pumbaloi a tabanga o manga Kafir;

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ
الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

87. Go di Ka kiran ndun phakialang ko manga Ayat o Allah ko oriyon o masa a Kinitoron Niyan Ruka: Go Panolonun Ka so (Kasimba-a ko) Kadnan Ka, go di Ka dun pumbaloi a pud ko manga Pana-nakoto;

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ
إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

88. Go di Ka Phanongganoi, sa pud o Allah a Tohan a salakao. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. So langowan taman na khabinasa inonta so Dhat Iyan. Ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakando-da.

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ
لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

Surah Al-Ankabut-29**سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ**

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam. Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Ba tiyarima o manga Mano-siya sa di siran pukhodi-in asara gi-i ran Matharo: A Miyaratiyaya kami, na siran na di siran Thiyoba-an?

3. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so miya-ona an niran, na Mata-an a punto-on ndun o Allah so Mimamata-an, go Mata-an a punto-on Niyan ndun so manga bokhag.

4. Ba tiyarima o siran a gi-i nggagalubuk ko manga rarata sa khapalagoyan Kami ran? Miyakaratarata so Ipuhkokom iran!

5. Sa tao a mabaloi a a-arapun niyan so khitho-ona an niyan ko Allah, na Mata-an! A so diyandi o Allah na phakatalingoma dun: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

6. Na sa tao a Managontaman, na Makaphanagontaman sa ruk bo o ginawa niyan: Mata-an! A so Allah na Sabunar a di Makaphangan-garongan ko manga Ka-adun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ لَاحَةً وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

7. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a lalasun Nami kiran ndun so manga dosa iran, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so mapiya ko Pinggolaola iran.

8. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so (kaphiyapiya i niyan ko) mbala a lokus iyan, Sa samporna a kaphiyapiya: Na o tugulun niran Ruka a Kisakoton Ka Rakun ko da-aruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran pagonoti. Si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

9. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matatangkuda phakasoludun Nami siran ndun (ko Sorga) a pud o manga Bilangatao.

10. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Tharon: A Piyaratiyaya mi so Allah; na igira a miyaringasa makapantag ko Allah, na balowin niyan so Pangarasi o Manosiya a ishan o siksa o Allah! Na Ibut o adun a makaoma a tabang a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A Mata-an! A sukami na aya butad ami na pud iyo! Ba di so Allah i Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga rarub o manga Ka-adun?

11. Na Mata-an a katawan ndun o Allah so Miyamaratiyaya, go

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ
جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ
فَأَنْتُمْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا
أُودِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَعَذَابِ
اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا
كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي
صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

Mata-an a katawan Niyan ndun so Puphamanangin.

12. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: A kuduga niyo so okit ami, ka awidan nami so manga dosa niyo; a da-a kha-awidan niran ko manga dosa iran a maito bo: Mata-an! A siran na titho a manga bo-khag!

13. Na Mata-an a kha-awidan niran ndun so manga dosa iran, go so manga dosa (o diyadag iran), a rakhus o manga dosa iran, go Mata-an a ipagisha kiran ndun ko Alon-gan a Qiyamah so pimbaba-as iran a kabokhag.

14. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Miyakatarug kiran sa sanggibo ragon korang bo sa lima polo ragon: Na Piyolang siran o ig a mala, a siran na manga darowaka.

15. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud a miyakada ko Kapal, go biyaloi Ami oto a Tanda ko manga Ka-adun!

16. Go (Siyogo Ami) so Ibrahim gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A Showasowata niyo so Allah: Go Onoti niyo Sukaniyan: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawi niyo!

الْمُنْفِقِينَ ﴿١١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا
هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾

وَلْيَحْمِلُوا أثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ
وَلَيْسَتُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ
فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا
فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّيْفِينَةَ
وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَنْقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

17. Aya bo dun a Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, go Puphangumba-alan niyo a kabokhag. Mata-an! A so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na da-a makhakapa-ar iran rukano a Pagupur: Na Thontota niyo si-i ko Allah so Pagupur, go Shimba-a niyo Sukaniyan, go Panalamat kano Rukaniyan: Ka rongkano phakandoda.

18. Na o ba niyo Pakapumbo-khaga (so Rasul), na Sabunar a Piyakambokhag o manga pagtao a miya-ona an niyo (so manga Rasul): Na da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan) a Mapayag.

19. Ba iran da manggudaguda o andamanaya i kapuphakapanagiphona o Allah ko Kapuphangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan Sukaniyan (Madun)? Mata-an! A giyot o man si-i ko Allah na malbod.

20. Tharowangka: A lalakao kano ko Lopa na Pamimikirana niyo o andamanaya i Kiyapho-oni Niyan (Madun) ko manga Kaadun, oriyen niyan na so Allah na Phangadun sa Kapangadun a Mori: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan, go Ikhalimo Iyan so

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا
وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا
فَاَبْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

وَأَن تَكُذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن
قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ
النَّسَاءَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ

tao a kabaya Iyan, na rongkano phakandoda.

22. Na da rukano i ba niyo kapalagowi (so siksa) si-i ko Lopa go da si-i ko Langit, go da-a bagiy-an niyo a salakao ko Allah a Panarigan, go da-a tabanga.

23. Na siran a Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah, go so khitho-ona an Rukaniyan,- na siran man na ka-a da-an siran sa panginam ko Limo Akun: Go siran man na adun a bagiy-an niran a siksa a Malipudus.

24. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao (o Ibrahim) a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa bonowa niyo Sukaniyan, o di na Totonga niyo Sukaniyan. Na siyabut Sukaniyan o Allah pho-on ko Apoi. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Maparatiyaya.

25. Na Pitharo Iyan: A aya bo dun a kinowa niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, a pingginawa-iy-an o lut iyo si-i ko Kaoyagoyag ko doniya; oriy-an niyan na si-i ko Alongan a Qiyamah na taplisun o saba-ad rukano so saba-ad, go ipaninta o saba-ad rukano so saba-ad; go darpa iyo so Apoi, go da-a bagiy-an niyo a phamakatabang.

وَالَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكْسِبُونَ نَارَ حَمِيمٍ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

فَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَلَيَعْلَنُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na Piyaratiyaya Sukaniyan o Lut: Na Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A Sakun na phagapas Ako ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

﴿فَأَمِّنْ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

27. Na inibugai Ami Rukaniyan so Ishaq go so Yaqoub, go inisung-gai Ami si-i ko manga Moriyatao Niyan so Kananabi-i go so Kitab, go inibugai Ami ron so balas Ruka-niyan si-i sa doniya; go Mata-an! A Sukaniyan na si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَءَاتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَلِنَاهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّالِحِينَ﴾

28. Go (Siyogo Ami) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Mata-an! A sukano na Push-ogokun niyo dun so pakasinggai, da-a miyakaona rukano saya a isa bo ko manga Ka-adun.

﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَحْشَاءَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾

29. Ino a Mata-an! A sukano na Sabunar a Puphangabaya-an niyo so manga Mama, go puphamagayan kano ko lalan, go gi i niyo nggolao-la-an ko pukhalimodan rukano so marata? Na da-a miyabaloi a sum-bag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa Talingoma-an Ka rukami so siksa o Allah, o Suka na pud ko manga bunar.

﴿أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطِعُونَ السَّيْلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمْ الْمُنْكَرِ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾

30. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Akongka ko pagtao a pu-phamaminasa!

﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾

31. Na kagiya a miyoma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so mapiya Tothol, na Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami na mbinasa-an Nami so tao sangkai a Ingud: Mata-an! A so tao ron na miyabaloi siran a manga darowaka.

32. Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A matatago ro-o so Lut. Pitharo Iran: A Sukami i Mata-o ko tao a matatago ro-o: Mata-an a Shabutun Nami dun Sukaniyan a go so Ta-alokon,- inonta si (Wailah a) Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Puthatalimbagak (ko siksa)!

33. Na kagiya a Makaoma so manga Sogo Ami ko Lut, na Mini-mboko Iyan siran, go ini gagut siran a rarub (Iyan): Na Pitharo Iran: A di Ka pukhaluk, go di Ka Mbobo-ko: Mata-an! A Sukami na Shabutun Nami Suka a go so Ta-alok Ruka, inonta so Karomangka: Ka miyabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

34. Mata-an! A Sukami na pagowitan Nami so tao sangkai a Ingud sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko kiyapanongklid iran.

35. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a Tanda a Mapayag, ko pagtao a punggudaguda-an niran.

36. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Madyan so Pagari ran a

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى
قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ
أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا نَ
كَانَتْ مِنَ الْغَيْبِ ﴿٣٢﴾

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقَهُمْ
وَصَافَ بِهِمْ ذُرْعًا قَالُوا لَا تَخَفْ
وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيُكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
أَمْرًا تَكُ كَانَتْ مِنَ
الْغَيْبِ ﴿٣٣﴾

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً بَيِّنَةً
لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

وَالِإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ

Shuaib. Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah, go kalukun niyo so Alongan a Maori: Go di kano phuribogar ko Lopa, sa puphamaminasa kano.

37. Na piyakambokhag iran Sukaniyan: Na miyadansal siran o Linog, na kiyapita-an siran ko darpa iran a miyamangundur.

38. Go (bininasa Mi) so pagtao a Ad, go so pagtao a Samood: Na Sabunar a miyapayag rukano sa sabap ko manga darpa iran: Go pipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiya-alangan niyan siran ko lalan (a ontol), a aya butad iran na Puphamakailai siran.

39. Go (bininasa Mi) so Qaroun, go so Pir-aon, go so Haman: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o Musa so manga rarayag a Karina, na miyanakabor siran ko Lopa; go da siran makapalagoi (ko siksa Ami).

40. Na oman i isa kiran na siniksa Ami sa sabap ko dosa niyan: Na pud kiran, so biyotawanan Ami sukaniyan sa ndo a Ator; go pud kiran so miyadansal sukaniyan o Sowara a phakapolang; go pud kiran so Liyandung Ami sukaniyan ko Lopa; go pud kiran so inulud Ami: Na da ko butad o Allah i ba Niyan siran Pushalimboti: Na ogaid na aya

يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ
الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّحْفَةُ
فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَثِيمِينَ ﴿٣٧﴾

وَعَادَا وَنَعُودَا وَقَدْ تَبَيَّنَ
لَكُمْ مِنْ مَسَكِنِهِمْ وَزَيَّنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ
عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

وَقَرَّبُوا وَفَرَعُونَ وَهَمَلَتْ
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا
سَاقِيِينَ ﴿٣٩﴾

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ
الصَّبْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

butad iran na so manga ginawa iran
i pushalimbota niran.

41. Aya ibarat o siran a komi-
nowa siran sa salakao ko Allah a
manga Panarigan na lagid o Lala-
wa, a mimba-al sa Walai; Na Mata-
an! A aya lubi a malobai ko manga
Walai na Sabunar a so Walai o
Lalawa; o siran na katawi ran.

42. Mata-an! A so Allah na
katawan Niyan so Puphanonggano-
win niran a salakao Rukaniyan a
shai: Go Sukaniyan so Mabagur, a
Maongangun.

43. Na giyangkaya a manga
ibarat na phagumba-lan Nami aya
ko manga Manosiya; na da-a pha-
kasabot saya a rowar ko manga
Tata-o.

44. Inadun o Allah so manga
Langit a go so Lopa si-i ko bunar:
Mata-an! A adun a matatago saya a
titho a Tanda ko Miyamaratiyaya.

45. Batiya-angka so ini Ilaham
Ruka a Kitab, go Pamayandugun
Ka so Sambayang: Mata-an! A so
Sambayang na phakasapar ko pa-
kasingai, go so marata; na Mata-
an a so Tadun ko Allah i lubi a
mala. Na so Allah na katawan Ni-
yan so gi-i niyo nggolaola-an.

46. Na di kano pakipuphapawa-
la ko Tiyoronan sa Kitab, inonta o

مَثَلُ الَّذِينَ أَخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
أُولِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
أَتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ
لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَلِلَّهِ الْأَمْثَلُ مَثَلُ نَصْرِهَا لِلنَّاسِ
وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا

51. Ba kiran da makatarotop so Mata-an a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab a Pukhabatiya kiran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Limo go Pananadum a bagiyar o pagtao a Mapaparatiyaya.

52. Tharowangka (Ya Muhammad): A miyakatarotop so Allah ko lut Akun a go so lut iyo a saksi: Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Na so siran a Piyaratiyaya iran so ribat go Inongkir iran so Allah, na siran man na siran so manga logi.

53. Na Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: Na o da so ta-alik a miyapunto, na makaoma kiran ndun so siksa: Na makatalingoma kiran ndun a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka!

54. Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: A Mata-an! A so Naraka Jahannam na Sabunar a katatangkalan niyan so manga Kafir!

55. Si-i ko gawi-i a mibongkos kiran so siksa pho-on ko kaporowan niran go pho-on ko kababa-an o manga a'i ran, na Tharo-on Niyan: Ta-ami niyo so Pinggolaola niyo!

56. Hai manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so Lopa Akun na maolad: Na Sakun mbo i Simba-a niyo!

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِيَّاكَ فِي
ذَٰلِكَ لَرَحْمَةٌ وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ
وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ
مُّسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ
تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُو قُوَّامَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

يَنْبَعِدَ إِلَى الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ
فَإِنِّي فَأَعْبُدُونَ ﴿٥٦﴾

57. Oman i baraniyawa na phakata-am ko Kapatai: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandoda.

58. Na so siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a Pakapuphanta-on Nami siran ndun ko Sorga,-a manga darpa a manga poporo a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawa-saig,-makakakal siran non,-sayana a mapiya a balas ko Miya-magamal (sa mapiya)!-

59. A siran na Miphantang siran, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran.

60. Na madakul a Baraniyawa a di phaka-awid sa Pagupur on: Na so Allah i Puphagupur on, go (Puphagupur) rukano: Na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

61. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan go so Olan? na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na anda-manaya i ka-puthalikhod iran?

62. So Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; go puphakasimpitun Niyan rukaniyan; Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَأَن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رَزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرِ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

63. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Tomiyoron pho-on ko kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyen o Kiyapatai niyan? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah! Tharowangka: So Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di siran pungudaguda.

64. Na da ko ungkai a Kaoyagoyag ko doniya inonta na karimbaran go katumbangan; na Mata-an! A so Ingud a Maori na titho a Sukaniyan i Kaoyagoyag, o siran na katawi ran.

65. Na igira a miyakada siran ko Kapal, na Manguni siran ko Allah, sa totolabosun niran Rukaniyan so okit ko Kapaginutao; na kagiya a sabutun Niyan siran a iraot siran ko Kalopa-an, na sa maoto na siran na Puphanakoto siran!-

66. Ka kagiya a Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran, go kagiya a masosonor siran! Na kato-kawan niran ndun.

67. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na somingai Kami sa lindonga, a Panarigan, na Puphanikhmun so manga Manosiya ko muliliyota kiran? Ba so ribat i Pharatiiyaya-an niran, na so Limo o Allah na Phagongkirun niran?

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ
وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ
لَوْ كُنْتُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَاوُا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

لَيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلَيَسْتَمْنَعُوا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَاءً آمِنًا
وَيَنْخُطِفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ
أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ
يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

68. Na ba adun a tao a makalubi a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so bunar kagiya makaoma-on? Ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Kafir?

69. Na so siran a Miyamanagon-taman makapantag Rukami,- na Mata-an a Nggonana-on Nami siran ndun ko manga okit Ami: Na Mata-an! A so Allah na pud dun o Miphipiyapiya.

Surah Al-Rum-30

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Tiyanan so pagtao a Rum-

3. Si-i ko marani a Lopa; na si-i ko oriyen o kiyatabana kiran, na phakataban siran ndun-

4. Si-i ko mamakapira ragon. Ruk o Allah so miyanggolaola paganai, a go so khaori: na sa Alongan noto na khababaya so Miyamaratiyaya-

5. Sabap ko tabang o Allah. Thabangan Niyan so tao a kabaya,

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ
مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا
وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾

غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ
غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾

فِي بَضْعِ سَنِينَ ۗ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ
وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾

يَنْصُرُ اللَّهُ يَنْصُرُ مَن يَشَاءُ وَهُوَ

Iyan Sukaniyan so Mabagur, a Maka-limo-on.

6. Diyandi o Allah. Di pundorat so Allah ko diyandi Iyan: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

7. Katawan niyan so mapapayag ko Kaoyagoyag sa doniya: A siran na so Akhirat na siran na di iran mai-inungka.

8. Ba iran nda pamimikirana-si i ko manga ginawa iran? A da ko Kiya-aduna o Allah ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowanen: Inonta na si-i ko bunar, go so ta-alik a miyapunto; na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a so kitho-ona an ko Kadnan niran na titho a o-Ongkirun niran!

9. Ba siran nda lalakao ko Lopa ka-an niran mapagilailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Aya butad iran na tanto a mala a di siran i bagur: Go pindado iran so Lopa go pimbabalayan niran noto sa madakul a di so kiyambalai ranon: Go mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina; na da ko butad o Allah i ba Niyan siran pushalimboti, na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iran na pushalimbota niran.

الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ

أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ

الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ﴿٧﴾

أَوَلَمْ يَنْفَكُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ

وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ

لِيقَايَ رَبِّهِمْ لَكُفْرُونَ ﴿٨﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا

أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا فِي الْأَرْضِ

وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا

وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا

اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ

يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

10. Oriyan niyan na aya dun a khabolosan o siran a minggagalu-buk sa marata, na so marata; sa kiyapakambokhaga iran ko manga Ayat o Allah, go miyabaloi siran a gi-i ran noto pagishawisha on.

11. So Allah i puphanagipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyan niyan na khasoi Niyen (Madun ko Akhirat); oriyan niyan na Ron kano phakandoda.

12. Na si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na kada-an sa panginam so manga baradosa;

13. Go da-a mabaloi a bagiyan niran ko ipuphamanakoto iran a mamakaogop, go mabaloi siran a so ipuphamanakoto iran na Ongkir-un niran.

14. Go si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na sa Alongan noto na makambulabulag siran.

15. Na so siran a Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran i khatago ko Sorga a kokormatun siran.

16. Na so siran a Miyamangong-kir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami a go so kitumo ko Akhirat, na siran man i khatago ko siksa a phamakadarpa-an siran non.

ثُمَّ كَانَ عَذَابَ الَّذِينَ اسْتَوُوا السُّوَاءَ اَنْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

اللَّهُ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ
كَافِرِينَ ﴿١٣﴾

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُومِذُ
يَنْفَرُونَ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْحَةٍ
يُخْبَرُونَ ﴿١٥﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Phodi Podi a niyo so Allah, ko masa a kagabini rukano, go so masa a kapita i rukano;

فَسَبِّحْنَا اللَّهَ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾

18. Na ruk Iyan so Podi, si-i ko manga Langit a go so Lopa; go so kagabi-gabi go so masa a kapulohor iyo.

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾

19. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go puphakagumaon Niyan so Miyatai pho-on ko Oyagoyag, go Phagoyagun Niyan so Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Na lagid oto man a kaphakagumawa rukano (pho-on ko manga kobor).

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُخَيِّ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

20. Na pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan rukano a pho-on sa botha; oriyen niyan na sa maoto na sukano na Manosiya a Khipapayapat!

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾

21. Go pud ko manga tanda Iyan, a Inadunan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo, sa manga darodopa, ka angkano mapaparo si-i rukaniyan, go singgayan Niyan so lut iyo sa kabaya a go Limo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda ko pagtao a puphamimikiran nun nir-an.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

22. Go pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit a go so Lopa, go so kambidabida o manga basa niyo

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْلَفَ الْأَسْبَاطَ كُمْ وَالْوَنُكُمُ إِنَّ

go so manga waruna niyo: Mata-an!
A adun a matatago ro-o man a titho
a manga tanda ko manga Tata-o.

23. Go pud ko manga tanda Iyan, so torog iyo ko gagawi-i a go so daondao, go so kapuphuloloba a niyo ko Kakawasa-an Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a puphamamakinug siran.

24. Go pud ko manga tanda Iyan, a puphaki-ilai Niyan rukano so kilat, sa kaluk a go inam, go Iputhoron Niyan a pho-on ko kawang so ig a oran na phagoyagun Niyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a punggudaguda-an niran.

25. Go pud ko manga tanda Iyan, a kapakatitindug o Langit a go so Lopa sa sabap sa Sogowan Niyan: Oriyan niyan na amai ko tawagun kano Niyan, sa isa a pananawag, pho-on ko Lopa, na sa maoto na sukano na mamakagumao kano (pho-on ko manga kobor iyo).

26. Na ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Makaphapasiyonot.

27. Go Sukaniyan so puphana-gipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyen niyan na khasoi Niyan

فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَأَبْنَاءُكُمْ مِّنْ فَضْلِهِ إِنِّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٤﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْجِي
بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنِّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٥﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ
إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَهُ مَن فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ
كُلُّ لَّهُ قٰنِیْنٌ ﴿٢٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ

(Madun ko Akhirat); na giyoto na tanto a malbod si-i Rukaniyan. Go ruk Iyan so butad a maporo si-i ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

28. Mimba-al rukano sa ibarat a pho-on ko manga ginawa niyo: Ba adun a ruk iyo a pud ko miyakha-pa-ar o manga tangan niyo a khipakatotompok ko pagupur Ami rukano? Na sukano na mulagilagidon, na ipukhaluk iyo siran lagid o kipukhalukun niyo ko manga ginawa niyo? Lagid aya a gi-i Ami kashumpada magosai ko manga tanda ko pagtao a Phunggudaguda-an niran.

29. Kuna, ka aya inonotan o siran a minggogolaola sa ribat na so manga kabaya iran a kuna a ba Kata-o. Na antawa-a i makatoro ko tao a diyadag o Allah! Go da-a bagiyen niran a phamakatabang.

30. Na Pakambatangangka so Hadap Ka ko Agama: A Shasalimbotawangka; okit a Kiyapangadun o Allah: A so Inadun Niyan so manga Manosiya si-i Rukaniyan. Da-a kasambi ko Kiyapangadun o Allah: Giyoto man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

31. Sasangor kano si-i Rukaniyan, go onoti niyo Sukaniyan, go

فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٧٧﴾

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ
مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي
مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَن تَشْرَفَ بِهِ سَوَاءٌ
تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ
كَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٧٨﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ
عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ
مِّنْ نَّاصِرِينَ ﴿٧٩﴾

فَأَقْمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ
الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ
اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

﴿٨١﴾ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

pamayandugun niyo so Sambayang,
go o ba kano mabaloi a pud ko
manga Pananakoto;-

32. A siran so pimba-a ba-ad
iran so okit iran, go miyabaloi siran
a mithitinduga;- oman i isa ka sa-
gorompong na so shisi-i kiran (a
kupit) na pukhababaya-an niran!

33. Na igira a miyasogat so
manga Manosiya a morala, na man-
guni siran ko Kadnan niran, a mba-
balingan siran non: Oriyan niyan na
igira a piyakata-am Iyan siran sa
pho-on Rukaniyan a Limo, na sa
maoto na so isa ka sagorompong
kiran na so Kadnan niran na Pu-
phakisakotowan niran,-

34. Ka Phagongkirun niran so
inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo
(so doniya); ka katokawan niyo bo.

35. Ba adun a Initoron Ami
kiran a katantowan, na sukaniyan
i gi-i Tharo ko nganin a siran na
Ipushakoto iran Non?

36. Na igira a piyakata-am Ami
so Manosiya sa Limo, na mababaya
siran sa sabap rukaniyan: Na o
masogat siran a marata sabap ko
mini-ona a galubuk o manga lima
iran, na sa maoto na siran na pu-
khada-an siran sa panginam!

37. Ba iran nda mailai a Mata-
an! A so Allah na puphakaoladun

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِيَنَهُمْ وَكَانُوا
شِيْعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْهُمْ مُبْتَلِينَ
إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاهُمْ مَنَّ رَحْمَةً إِذَا
فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَانَيْنَهُمْ فَيَتَمَتَّعُوا فَوْفَ
تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ أُنْزِلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا
كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا
وَلِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يُمَاقِدَتِ أَبْدِيَهُمْ
إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a Khiparatiyaya.

38. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Giyoto man i lubi a mapiya a bagiyan o siran a kabaya iran so balas o Allah; na siran man na siran i phamakada-ag.

39. Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa kapaka-isug ka an makaisug ko manga tamok o manga Manosiya, na di phakaisug si-i ko Allah: Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa Pangalinggagao a kabaya iyo ko balas o Allah, na siran man na siran i gi-i thakutakup.

40. So Allah so Miyadun rukano: Oriyan niyan na riniskhiyan kano Niyan; oriyen niyan na phat-tain kano Niyan; oriyen niyan na pagoyagun kano Niyan (ko Alongan a Qiyamah). Ba adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a makapung-golaola ro-o sa maito bo? Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

41. Miyapayag so kabinasa ko kalopa-an a go so kalodan sa sabap ko pinggalubuk o manga lima o manga Manosiya (a kandarowaka),

وَيَقْدِرُ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ
السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٩﴾

وَمَاءَ آتَيْتُم مِّن رَّبِّا لَّيْرُبُوا فِي أَمْوَالِ
النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ وَمَاءَ آتَيْتُم مِّن
زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ ﴿٤٠﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ
شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ
سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ مِمَّا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا

ka phakita-aman Niyan kiran so
(karata o) saba-ad ko pinggolaola
iran: Ka-an siran makambalingan
(ko ontol).

42. Tharowangka: A ndalakao
kano ko Lopa na pagilailaya niyo o
antona-a i miyambutad o kiya-akir-
an ko siran a miyaona: Miyabaloi
so kadakulan kiran a manga Pana-
nakoto.

43. Na antapun Ka so Hadap
Ka ko Agama ontol, ko dapun so
kapakatalingoma o gawi-i a da-a
makarunon pho-on ko Allah: Sa
Alongan noto na makasushungaya
siran.

44. Sa tao a Mongkir na phaka-
tana-on so Kiyaongkir iyan: Na sa
tao a nggalubuk sa mapiya na ba-
giyan o manga ginawa iran a pu-
khatibaba iran a dukhai:

45. Ka mbalasan Niyan so
Miyamaratiyaya go pinggalubuk
iran so manga pipiya, ko kakawa-
sa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan
na di Niyan khababaya-an so Miya-
mangongkir.

46. Na pud ko manga tanda
Iyan, a kapumbotawani Niyan ko
manga ndo, a puphamalata (ko
oran), go angkano Niyan mapaka-
ta-am ko Limo Iyan, go an pupha-
makabuthas so manga Kapal sabap
ko sogo a Niyan, go angkano gi-i

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَقِبُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾

فَاقْرَءْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْأَقِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ
يَصْدَعُونَ ﴿٤٣﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلَا نَفْسٍ يَمْلِكُ أَنْ يَمْلِكُ ﴿٤٤﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾

وَمَنْ أَيْتَنَاهُ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَتٍ
وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ
بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾

makambabanog ko kakawasa-an Niyan: Go angkano Makapananalamat.

47. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami ko miya-ona an Ka, sa manga Sogo si-i ko pagtao iran; na miyakatalingoma siran kiran a rakhus o manga karina a manga rarayag: Na siniksa Ami so Mimbabaradosa; na miyabaloi a kabunar Rukami so katabangi ko Miyamaratiyaya.

48. So Allah so puphakasambur ko manga ndo, na pukhibayog iyan so gabon: Na pukhayatun niyan ko kawang sa sadun sa kabaya Iyan, go pumbalowin Niyan sukaniyan a pishagintas; na Pukhailaingka so oran a pulutos pho-on ko pagulutulutan niyan: Na igira ini sogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, na sa maoto na siran na pukhababaya siran!-

49. Na Mata-an a miyabaloi siran ko da kiran nompun Kitoronun ko ona-an niyan a titho a khika-a da-an sa panginam!

50. Na Ilayangka so rarad o Limo o Allah!- O andamanaya i kaphagoyaga Niyan ko Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A giyoto man i titho a phangoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ
أَجْرُمْ وَأَوَّكَاتٍ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا
فَيَسْطُرُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ
كَيْسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا
أَصَابَ بِهِ مِنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَلِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ أَنْ يَنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ
قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾

فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي
الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

51. Na Ibut o Sogo Kami sa ndo na go iran mailai (so pangoma-an) a makabinaning,- na itataros iran ndun ko oriyen niyan a Kao-ongkir iran!

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِجَالًا مِّنْهُ مُصَفَّرًا لَّا تَلْمِزُوا
مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

52. Na Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul so Panolon, igira a tominingur siran, a khitalalikhod.

فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْكَلِمَ وَلَا تَسْمَعُ الضَّمَّةَ
الدَّعَاءَ إِذَا وَلَوْ مَدَّيْنِ ﴿٥٢﴾

53. Go da Ruka i Bangka manggonanao so manga bota sa kapokas iran ko kadadadag iran: Da-a maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran na Mbabayorantang siran.

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعَمِي عَنْ ضَلَالِهِمْ إِنْ
تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

54. So Allah so Miyadun rukano pho-on ko malumuk, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o malumuk a mabagur, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o mabagur a malumuk, go kalokus. Phagadunun Niyan so kabaya Iyan, na Sukaniyan so Mata-o, a Gaos.

﴿٥٤﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ
جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ
بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

55. Na si-i ko gawi-i a kapakakindug o Bangkit, na pushapa so manga baradosa sa da-a minitarug iran (ko Doniya) a salakao ko isa ka oras: Lagid oto man a kiyabaloi ran a gi-i mbaba-as sa kabokhag!

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا
لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا
يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

56. Na Tharo-on o siran a piyamugan ko Kaṭa-o, a go Paratiyaya:

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ

A Sabunsabunar a miyakatarug kano si-i ko Kitab o Allah, sa taman ko gawi-i a kapangoyag, na giyai so gawi-i a kapangoyag: Na ogaid na sukano na aya butad iyo na di niyo katawan!

57. Na sa Alongan noto na di phakanggai a gona ko siran a Mindadarowaka so dalina iran, go di siran pakaphangunin sa rila.

58. Na Sabunsabunar a piyayag Ami ko manga Manosiya, sangkai a Qur-an so oman i ibarat: Na Ibut o Katalingomaingka siran sa tanda, na Mata-an a Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: Da ko sukano inonta na manga ribat.

59. Lagid oto man a kapuphar-kata o Allah ko manga poso o siran a di iran katawan.

60. Na Phantangka: Mata-an! a so diyandi o Allah na bunar: Go o ba Ka mathitilakhap o siran a di khitotomangkud.

لَيْسَ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

فَيَوْمَذِي لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مَعْدِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَنْ جِئْتَهُمْ بِثَابِتٍ
لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا
يَسْتَخِفَّنَا الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

Surah Lucman-31

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

سُورَةُ لُقْمَانَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a katatagowan sa Ongangun,-

3. A Torowan go Limo ko Mihipiyapiya,-

4. A so ipuphamayandug iran so Sambayang, go puthonain niran so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i thatakna ko Torowan a pho-on ko Kadnan niran; go siran man na siran i Phama-kada-ag.

6. Na adun a pud ko manga Manosiya, a tao a puphamasa sa katumbangan a Tothol, ka-an makadadag ko lalan o Allah, a kuna a ba Kata-o, go phagumba-alan niyan a kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

7. Na igira a puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na tomalikhod, a Mananakabor, lagid o ba niyan noto da manug, lagid o ba kiyatagowan so mbala a tangila niyan sa kabungul: Na Puphanotho-langka on so siksa a malipuds.

8. Mata-an! a so Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a pakalma,-

9. Makakakal siran non. Diyan-di o Allah a bunar: Na Sukaniyan so Mabagur, a Mao-ngangun.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

وَإِذْ أَتَىٰ عَلَىٰهِ آيَاتُنَا وَلَٰئِ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَن فِي أُذُنِهِ قِرَاطٌ مِّنَ الْحَدِيدِ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

10. Inadun Niyan so manga Langit a da-a manga polaos a khailai niyo sukaniyan; go piyakabukunan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka angkano niyan di pukhakaog; go iniparak Iyan non so oman i baraniyawa. Na piyakatoron Ami phoon ko kawang so ig a oran, na piyakatho Ami ron so oman i pishoson a mapiya.

11. Giyaya a Inadun o Allah: Na paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-adun o siran a salakao Rukanian: kuna, ka so manga darowaka na matatago ko kadadag, a mapayag.

12. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Luqman so Ongangun (na Pitharo-on a): Panalamat Ka ko Allah. Na sa tao a Manalamat, na Makaphanalamat sa ruk bo o ginawa niyan: Na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Angkos, a Puphodin.

13. Na gowani na Pitharo o Luqman ko Wata Iyan, a Sukaniyan na Puphanguthoma-an Niyan: Hai Ikaritan Ko! Dingka Shakoton so Allah: Mata-an! A so Kapanakoto na titho a kandarowaka, a lubi a mala.

14. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so mbala a lokus iyan: Kiya-awidan sukaniyan o Ina Iyan ko kalumuk, a maliliyawao ko isa a

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَآلْفَى
فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا
مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ
الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ
وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعْطِيهِ يَبْنَى
لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ
اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾

kalumuk: Go miyakagunuk somoso
ko solud a dow a ragon: Panalamat
Ka Rakun a go so mbala a lokus
Ka: Si-i Rakun so khabolosan.

15. Na o ba Ka iran mba-a sa sa
Kisakoton Ka Rakun ko da-a ruk
Ka on a Kata-o, na Dingka siran
Pagonoti; go pakipagupuda Ka kir-
an si-i ko doniya sa adat a mapiya;
na kudug Ka ko lalan a tao a
mimbalingan si-i Rakun: Oriyan ni-
yan na si-i Rakun so khandodan
niyo, na Phanotholun Ko rukano
so Pinggolaola niyo.

16. (Pitharo o Luqman:) Hai
Ikaritan Ko! Mata-an naya! A o
adun a Ma-adun (a Amal) a tim-
bang o od a Hardal, na matago si-i
ko lakongan, odi na si-i ko manga
Langit, odi na si-i ko Lopa, na
ithalingoma Sukaniyan o Allah:
Mata-an! A so Allah na Lambas i
Kata-o, a Kaip.

17. Hai Ikaritan Ko! Pamayan-
dugun Ka so Sambayang, go Sogo-
on Ka so mapiya, go saparun Ka so
marata: Go Phantangka ko apiya
antona-a i minisogat Ruka; Mata-
an! A giyoto man na pud ko mailot
a manga Sogowan.

18. Go Dingka thangkiri-in so
biyas Ka ko manga Manosiya (sa
kapanakabor), go di Ka pulalakao
ko Lopa a Mangangandag; Mata-
an! A so Allah na di Niyen kha-

وَأِنْ جَاهِدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا
فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يَنْبُئُ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ
أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

يَنْبُئُ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَامْرُءًا بِالْمَعْرُوفِ
وَأَنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ
إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

baya-an so oman i takabor, a Ma-salibantog;

19. Go Shokodingka so Kapula-lakaongka, go Pakainayangka so Sowarangka; Mata-an! A aya piyakagowagowad ko manga sowara na Sabunar a so sowara Kimar.

20. Ba niyo da mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go siyamporna Iyan rukano so manga Limo Iyan sa mapayag, go masolun? Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapa-wala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go di Torowan, go di Kitab a miyakabugai sa sindao!

21. Na igira a Pitharo kiran: Akuduga niyo so Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A kuna, ka aya khudugun nami na so miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya aya butad o Shaitan na putha-wagun niyan siran ko siksa a Push-okhayao (na aya iran ndun phagonotan)?

22. Na sa tao a Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah, a sukaniyan na phipiyapiya, na Sabunar a kiyakaputan niyan so kaputa a mabagur: Na si-i ko Allah so khaakiran ko manga olaola.

23. Na sa tao a Mongkir, na o ba Ka mapakamboko o Kiyaongkir

وَأَقْصِدْ فِي مَسِيرِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ
إِنْ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتِ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَافِي السَّمَوَاتِ
وَمَافِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً
وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ
الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ
مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى
وَالِإِلَهِ اللَّهُ عَقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزَنُكَ كُفْرُهُ ۖ إِلَيْنَا

iyen: Si-i Rukami so khandodan niran, na Phanotholun Ami kiran so pinggolaola iran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

24. Phakasawitun Ami siran (ko doniya) sa maito: Oriyan niyan na pakapagubongun Ami siran ko siksa a sangat.

25. Na Ibut ka o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

26. Ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Angkos, a Puphodin.

27. Na apiya pun Mata-an! A so matatago ko Lopa a kayo na manga Pansom, go so Kalodan (na dawat), na omanan Niyan noto sa pito a manga Kalodan, na di thaman so manga Katharo o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

28. Da ko Kiya-aduna rukano, go da ko kapagoyaga rukano, inonta na lagid o ginawa a isa: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

مَرَجَعُهُمْ فَتَنَبَّهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

نَمَعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ
وَالْبَحْرُ يُمْدَدُّ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ
أَبْحَرٍ مَا نَفَذْتُ كَلِمَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

مَا خَلَقْتُكُمْ وَلَا بَعَثْتُكُمْ إِلَّا كَفَافٍ
وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

29. Bangka da mailai a Mata-an! A so Allah na puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan, a go so Olan, oman i isa na pukhudug (ko lalan niya) taman ko ta-alik a pupunto-on; na Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan?

30. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; na Mata-an! A so Pupha-nongganowin niran a salakao Rukaniyan na ribat; na Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

31. Bangka da mailai a Mata-an! A so manga Kapal na puphamangtas ko Kalodan sabap ko Limo o Allah?- Ka puphaki-ilai Niyan rukano so manga tanda Iyan? Mata-an! A dun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

32. Na igira a kiyakoloban siran sa bagul a lagid o manga Palao, na Manguni siran ko Allah, a totolabosun niran Rukaniyan so Panguni. Na kagiya a sabutun Niyan siran, a iraot siran ko kalopa-an, na so saba-ad kiran na Miyaginontolan. Na da-a shangka ko manga tanda Ami a rowar ko omani makadorat, a Miyongkir!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن
دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ
اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِّنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

وَلِذَا غَشِيَهم مَّوْجٌ كَأَنَّهم كَالْظُلَلِ دَعَوُا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُمُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّهم إِلَى الْبَرِّ
فَعَنهم مُّقْنَصِدٌ وَمَا يَحْدِثُ آيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خِفَافٍ كُفُورٍ ﴿٣٢﴾

33. Hai manga Manosiya! Onoti niyo so Kadnan niyo, go kalukun niyo so gawi-i a da-a khiyogop o Mimbawata ko Wata iyan, go da ko Inimbawata i ba niyan kaogopi so Mimbawata on, sa maito bo. Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na o ba kano malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano malimpang sa sabap ko (katigur o) Allah o Puphulilimpang.

34. Mata-an! A so Allah na shisi-i Rukaniyan so katawi ko Bangkit; go so kapuphakatorona Niyan ko oran; go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Tiyan. Na di katawan o Baraniyawa o antona-a i mapunggalubuk iyan mapita: go di katatawan o Baraniyawa o andai Lopa a phatayan niyan. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَتْفُورًا بَكْمٌ وَأَخْشَوَاتُ يَوْمًا
لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ
هُوَ جَارٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ
الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

Surah Al-Sajdah-32

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Na Initoron so Kitab a da a sangka a madalumon,- a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

3. Ino a di iran Tharo-on: A Pimba-as aya o Muhammad? Kuna,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَارِيبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ

ka Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapakaik-tiyar so pagtao a da-a miyakatalin-goma kiran a Miyamakaiktiyar a miya-ona-an Ka Ka-an siran maka-kudug ko ontol.

رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّنْ نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢﴾

4. So Allah so Miyadun ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, si-i ko num a Alongan; oriyen Niyan na Lominiyawaw ko Aras sa samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Da-a bagiyen niyo a salakao Rukaniyan, a Panarigan, go da-a Phangongogopan: Ino kano di Phananadum?

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُم مِّنْ دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾

5. Tomatakdir ko Sogowan a pho-on ko Langit a phagowitun ko Lopa: Oriyen niyan na phamanik si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan, a miyabaloi so diyangka iyan a sang-gibo ragon ko itongan niyo (giyoto so Alongan a Qiyamah).

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾

6. Giyoto man so Mata-o ko Gaib, a go so Mapayag, a Mabagur, a Makalimo-on;-

ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

7. So miphiyapiya ko langowan taman a Inadun Niyan: Go piyaka-po-on Niyan a Kiya-aduna Niyan ko Manosiya ko lipao,

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَوَبَّأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ﴿٧﴾

8. Oriyen niyan na biyaloi Niyan so Moriyatao niyan a pho-on sa Rasa a pho-on sa ig a malowig:

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِن سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾

9. Oriyan niyan na inimasad Iyan thaong sukaniyan, go ini masok Iyan non so pud ko Niyawa a Inadun Niyen. Na tiyagowan kano Niyen sa kanug, go manga kailai, go manga poso; miyakaitoito a kapuphanalamat iyo!

10. Na Pitharo iran: Ino amai ka shanao kami ko Lopa, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Kuna, ka siran na so kitho-ona an ko Kadnan niran na o Ongkirun niran!

11. Tharowangka: A thanganungkano o Malakalmaot, a so piyakakibir rukano, oriyan niyan na si-i kano ko Kadnan niyo Phamakandoda.

12. Na o Mailaingka amai ka so manga baradosa a misosondong iran a manga Olo iran sa Hadapan o Kadnan niran, (Matharo iran:) Kadnan nami! miyakailai kami, go miyakanug kami: Na pakakasoya Kamingka (sa doniya): Ka nggalubuk kami sa mapiya: Mata-an! A sukami na Mithomangkud kami.

13. Na o kabaya Ami, na khi-bugai Ami dun ko oman i ginawa so Torowan rukaniyan: Na ogaid na miyatanto so Katharo a pho-on Rakun: Mata-an a ipunopuno a Kun ndun ko Naraka Jahannam so saba-ad ko manga Jinn, go so manga Manosiya langon.

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مِمَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

وَقَالُوا آءِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَهِيَ
خَلَقَ جَدِيدًا بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
كَافِرُونَ ﴿١٠﴾

﴿١١﴾ قُلْ يَتُوبُ لَكُمْ مَلِكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ
بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٢﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا
رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا
وَسَمِعْنَا فَانْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا
مُقِرُّونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى
وَلَكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٤﴾

14. Na ta-ami niyo sa sabap ko kiyapakalipati niyo ko kapakamba-baratumowa sa Alongan niyo wai, Mata-an! A Sukami na piyakalipatan Ami sukano-na ta-ami niyo so siksa a kakal sabap ko pinggolaola niyo!

فَذُوقُوا بِمَا سَيَسْتَرْفِقَ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Aya dun a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na so siran a igira a miya-aloi kiran Sukaniyan, na Somondong siran, a Khisoso-dod, go ithasbik iran so Podi ko Kadnan niran, a siran na di siran Phumaratabat.

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا
بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

16. Pukhakalukat so manga kilid iran ko manga iga-an, Puphaman-guni siran ko Kadnan niran, sa kaluk, a go Arap: Go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

لَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

17. Na di katawan o ginawa so piyaguma a bagiyan niran-a kapi-piya ginawa, a balas, sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

18. Ino so tao a aya butad iyan na Mapaparatiyaya ba lagid o tao a aya butad iyan na songklid? kuna a ba siran magishan.

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

19. Aya puman a so Miyamar-atiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na bagiyan niran so Sorga a Jannatol Ma'wah, a tinibaba a darpa sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَلَهُمْ جَنَّاتُ أَلْمَأُؤَىٰ نُزُلًا بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Na so puman so miyama-nongklid, na darpa iran so Naraka: Oman niran khadiyatun a kapakawa iran non, na pakakasowin siran non, go Tharo-on kiran: Ta-ami niyo so siksa ko Naraka, a so suka-no na gi-i niyo to pakambokhagun.

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوِيهِمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ فِيهَا تَكْذِبُونَ ﴿٢٠﴾

21. Na Mata-an a puphakata-amun Ami siran ndun ko siksa a korang (si-i sa doniya) ko da pun so siksa a mala (ko Akhirat), ka-an siran makambalingan (ko ontol).

وَلَنَذِقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلَدِّ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

22. Na ba adun a lubi a daro-waka a di so tao a miya-aloi so manga Ayat o Kadnan niyan, oriyaniyan na tiyalikhodan niyan? Mata-an! A Sukami i shiksa ko manga rarata i ongar.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْفِقُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na o ba Ka matago ko a nganangan ko kithona an Ka Rukaniyan: Go inisunggai Ami oto a Torowan ko manga Moriyatao o Israil.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٢٣﴾

24. Go biyaloi Ami so saba-ad kiran a manga Nakoda, a pukhipamando iran so Sogowan Ami, ko masa a Kiyaphantang iran; go miyabaloi siran ko manga Ayat Ami a Khitatangtud.

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لِمَا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

25. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Khokom ko lut iran

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ

ko Alongan a Qiyamah, si-i ko siran a di siran non phagayonayon.

فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾

26. Ba kiran nda makanggonan-nao so kadakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran, a miyagapidapid a manga pagtao, a puphakalalakao siran ko manga darpa iran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda: Ba siran ndi Phamamakinug?

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْكِهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾

27. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na ipuphamakaig Ami so ig ko Lopa a kabagabagas, na puphakagumawan Nami sa sabap rukaniyan sa pur a puphakakanon so manga Ayam iran, go so manga ginawa iran? ba siran ndi Phangilailai?

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا نَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعُمُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

28. Na gi-i ran Tharo-on: Anda i masa angkai a kapakada-ag, o sukano i manga bunar?

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

29. Tharowangka: A si-i ko Alongan a kapakada-ag, (a giyoto so Alongan a Qiyamah), na di phakangkai a gona ko siran a Miyamangongkir so Paratiyaya iran! Go di kiran Maputhata-alik.

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٢٩﴾

30. Na Talikhodingka siran, go nayao Ka: Mata-an! A siran na khinanayao (ko phakatalingoma a mapunggolaola).

فَاعْرَضْ عَنْهُمْ وَأَنْظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٣٠﴾

Surah Al-Ahzab-33**سُورَةُ الْاِحْزَابِ**

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Lalayonangka so kaluk ko Allah, go Dingka Pagonoti so manga Kafir, go so manga Mon-apik: Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

2. Go Onotingka so Iphagilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

3. Go Saringingka so Allah, ka Makatatarotop so Allah a Somi-siyap.

4. Da-a singgayan o Allah a Mama sa dow a poso si-i ko sumba niyan: Go da Niyan baloya so manga Karoma niyo a so ipuphangingir-ing iyo siran (ko manga Ina iyo) a manga Ina iyo: Go da Niyan baloya so piyamangowa niyo a manga Wata iyo a manga Wata iyo. Giyoto man na Katharo iyo a si-i bo ko manga ngari iyo. Na so Allah i gi-i Tharo ko Bunar, go Sukaniyan i di-i Nggonanao ko lalan.

5. Talo niyo kiran so manga Ama iran: Giyoto i tanto a kaontol si-i ko Allah. Na o di niyo katawi so manga Ama iran, na manga Pagari

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿١﴾

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٣﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ
وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمْ الَّتِي تَظَاهَرُونَ
مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ
أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾

ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ اقْسَمُ عِنْدَ اللَّهِ
فَإِنْ لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ

niyo (siran) si-i ko Agama, go man-ga ginawai niyo. Na da-a dosa niyo si-i ko miyaribat kano ron: Na ogaïd na so pimbaba o manga poso iyo: Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. So Nabi i Lubi a Patot (ko kasisiyapa) ko Miyamaratiyaya a di so manga ginawa iran, go so manga Karoma Niyan na manga Ina iran. Na so thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a patot (ko kapango-waris) si-i ko saba-ad, si-i ko Kitab o Allah a di so Miyamaratiyaya a go so manga Muhajir: Ogaïd na so kanggolaola i niyo ko manga gina-wa i niyo sa mapiya: na miyabaloi oto si-i ko Kitab a Misosorat.

7. Na gowani na tiyarima Ami pho-on ko manga Nabi so diyandi iran, go pho-on Ruka, go pho-on ko Nuh, go so Ibrahim, go so Musa, go so Isa a Wata o Maryam: Go ko-minowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud:

8. Ka ipagisha Iyan ko miyama-noman so kiyatoman niran: Na pithiyagaran Niyan so manga Kafir sa siksa a malipudus.

9. Hai so Miyamaratiyaya! Ta-dumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani a makaoma rukano so man-ga tantara, na Siyogo-an Nami siran sa ndo, go manga tantara (a manga Malaikat) ada niyo to mailai: Na

فِي الدِّينِ وَمَوْلَاكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ، وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾

الَّذِينَ أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَرْوَاحُهُمْ أَمْهَنُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَبَنِي نُوحَ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

لَيْسَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

tatap a so Allah na so gi -i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

10. Gowani na miyakaoma siran rukano pho-on ko kaporowan niyo, go pho-on ko kababa-an niyo, go gowani na miyagilagila so manga kailai, go inira ot so manga poso ko manga bakurung, go ipuphagarangan niyo so Allah sa manga arangan!

11. Ro-o miyatiyoba so Miya-maratiyaya: Go kiyayongkong siran sa kayongkong a sangat.

12. Na gowani na gi-i Tharo-on O manga Monapik, go so kiyatagowan so manga poso iran sa gudanun: Da-a indi diyandi rukutano o Allah, go so Sogo Iyan a rowar sa limpangan!

13. Na gowani na Pitharo o isa ka sagorompong kiran: Hai tao sa Yathrib! Da-a khadarpa-an niyo na kasoi kano! Na puphagodas so salompok kiran ko Nabi, gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A so manga Walai yami na mamamayas, a kuna a ba oto mamamayas: Ka da-a kadiyat iran a rowar sa kapalagoi.

14. Na o kiyasoludan siran phoon ko mbalabala-on, oriyaniyan na piyanguni kiran so Kapanakoto, Na imbugai ran ndun noto, na da-a khitarug iran ro-o a rowar sa maito!

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ﴿١٠﴾

هَٰذَا لَكَ أُنْتَبِئُ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زَلَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سَأَلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوهُمَا وَ مَا تَلَبَّثُوا فِيهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾

15. Na Sabunsabunar a miyaba-loi siran a miyakiphasada siran ko Allah gowani sa di siran Phalagoi ko manga talikhodan; na tatap a so diyandi o Allah na khi-isha.

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلَّفُونَ إِلَّا ذُبُرًا وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

16. Tharowangka: A di rukano Phaka-ompiya so kapalagoi, o palagowi niyo so Kapatai, o di na so Kabono; na sa maoto na da bo a phakisawitan rukano a rowar ko maito!

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا لَا تُمْنَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾

17. Tharowangka: A antawa-a i makarun rukano ko Allah amai ka paka-antapan kano Niyan sa marata, o di na paka-antapan kano Niyan sa Limo? Na da-a khato-on niran a bagiyan niran a salakao ko Allah, a Panarigan, a go Tabanga.

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾

18. Sabunar a katawan o Allah so Puphamanumpowa rukano, go so gi-i Thataro ko manga Pagari ran: A songkano rukami, go da-a ishong iran ko Kambonowai a rowar ko maito,

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلْمْ إِلَى الْيَمِّ وَلَا يَاتُونُ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾

19. Puliligutan kano iran. Na igira a miyakaoma so kaluk na Mailaingka siran a Tutuntungangka iran, a pukhatingur a manga mata iran, lagid o mikokolob rukaniyan so Kapatai: Na igira a miyada so kaluk, na Panondiyarun kano iran a manga Katharo, a magarang, manga liligut ko mapiya. Siran man na da siran Paratiyaya; na inilang o

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾

Allah so manga amal iran: Na miya-baloi oto si-i ko Allah a malbod.

20. Arangan niran ko Mithampotampong na da siran awa; na o Makatalingoma so Mithampotampong (sharoman), na Mapundingan-dingan niran a o ba bo Mata-an! A siran na miyatago siran ko manga Badawi, na Pukhi-isha iran so manga Totholan rukano; na apiya miyatago siran rukano na da-a kapagato iran a rowar ko mai-to.

21. Sabunsabunar a Miya-adun rukano si-i ko Rasulollah so ladiya-wan a mapiya, si-i ko tao a miyabaloi a a-arapun niyan so (balas o) Allah, a go so Alongan a Maori, go Tiyaduman niyan so Allah sa madakul.

22. Na kagiya a mailai o Miyamaratiyaya so Mithampotampong, na Pitharo iran: a giyaya so inidiyandi rukutano o Allah, a go so Sogo Iyan, na Tomiyoman so Allah a go so Sogo Iyan. Na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa Paratiyaya, a go Kambayorantang.

23. Adun a pud ko Miyamaratiyaya a manga Mama a tiyoman niran so inibugai ran a diyandi ko Allah si-i Rukaniyan: Na so saba-ad kiran na minitoman niyan so Samaya iyan, go so saba-ad kiran na nomanayao: Na da siran Pagalin sa Samporna a kapagalin:

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ
الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ
فِي الْأَعْرَابِ يَسْتَلُوبُونَ عَنْ أَنْبِيَائِهِمْ
وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ
حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَسَلِيمًا ﴿٢٢﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا بَدِيلًا ﴿٢٣﴾

24. Ka Mbalasan o Allah so miyamanoman sabap ko Kiyato-man niran, go Shiksa-an Niyan so Miyamanangin o kabaya iyan, o di na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! a so Allah na Tatap a Manapi, a Makalimo-on.

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾

25. Na Piyakandod o Allah so Miyamangongkir a khi-o otugan siran: A da-a Miyaparoli ran a ma-piya; na Lininding o Allah so Miyamaratiyaya ko Kambonowai. Na Tatap a so Allah na Mabagur, a Phakapugus.

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٢٥﴾

26. Na piyakatupad Iyan so tomiyabang kiran a pud ko Tiyor-onan ko Kitab,- pho-on ko manga iliyen niran, go tiyago Iyan ko manga poso iran so Kaluk. So saba-ad na Puphamono-on niyo, go Puphamiyagun niyo so saba-ad.

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ
وَأَسْرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾

27. Na piyaki pangowarisan Niyan rukano so Lopa iran, go so manga Bangon iran, go so manga Tamok iran, go so Lopa a da niyo to kapanada-i. Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَمْ تَطَّوُّهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾

28. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka: A o Sukano na kabaya iyo so Kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na songkano si-i! Ka ibugai Yakun Rukano so kabaya iyo, go Talakun Ko sukano sa Talak, a Maliwanag.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ إِن كُنْتَن
تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا
فَنَعْلَا لَيْسَ أُمْتَعَكُنَّ وَأَسْرَحَكُنَّ
سَرَّاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾

29. Na o Sukano na Kabaya iyo so (ikasosowat o) Allah, go so Sogo Iyan, go so Ingud a Maori, na Mata-an! A so Allah na Pithiyagar-an Niyan so Miphipiyapiya Rukano sa Balas, a Mala.

30. Hai manga Karoma o Nabi! Sa dun sa Somogok Rukano sa pakasingai, a mapayag, na thakupunon so siksa sa dowa takup; na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

31. Na sa dun sa Mangongonotan rukano ko Allah go so Sogo Iyan, go Nggalubuk sa mapiya, na Imbugai Ami ron so balas rukaniyan sa takup: Go Thiyagaran Ami sukaniyan sa Pagupur, a Mapiya.

32. Hai manga Karoma o Nabi! Kuna a ba kano lagid o Pithang-gisa-an ko manga Babai: O Pangongonotan kano, na di niyo phakaronoka so Katharo, ka mainam o katatagowan so poso iyan sa Gudamun, go Tharo kano sa Katharo a Ontol.

33. Go kakadun kano ko manga Walai niyo, go di kano Phangangarig, sa Kapangangarig ko kadaa Mulung, a paganai; na tindugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan. Aya dun a Kabaya o Allah na-a Niyan rukano Mailang so Marshik (Hai) tao ko Walai (o

وَلَيْسَ كُنْتُمْ تُدْرِكُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ
الْآخِرَةُ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣١﴾

يُنْسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ
مُبَيَّنَةٍ يُضَاعَفُ لَهَا الْعَذَابُ
ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٢﴾

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُفْتَحْ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ
وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣٣﴾

يُنْسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ
إِنْ أَنْقَضْتُمْ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ
الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٣٤﴾

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ
الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ
وَأَتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ
عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٥﴾

Nabi), go an kano Niyan Masoti sa Samporna a Kasoti.

34. Go tanodi niyo so Puphan-gadi-an ko manga Walai niyo, a manga Ayat o Allah, go Ongangun: Mata-an! A so Allah na Tatap a Lambas i Kata-o, a Kaip.

35. Mata-an! A so Mimbabayor-antang a manga Mama, go so Mimbabayorantang a manga Babai, go so Miyamarat iyaya a manga Mama go so Miyamarat iyaya a manga Babai, go so Miyamangongonotan a manga Mama, go so Miyamangongonotan a manga Babai, go so Miyamangimbunar a manga Mama, go so Miyamangimbunar a manga Babai, go so manga Papantang a manga Mama, go so manga Papan-tang a manga Babai, go so Khipangangalimbaba-an a manga Mama, go so Khipangangalimbaba-an a manga Babai, go so gi-i Shaduka a manga Mama, go so gi-i Shasaduka a manga Babai, go so manga barapowasa a manga Mama, go so manga Barapowasa a manga Babai, go so Khisisiyapun niran so manga Ginawa iran a manga Mama, go so manga Masiyapun a manga Babai, go so Khipakatatadum ko Allah sa Madakul a manga Mama, go so Khipakatatadum amanga Babai, na Pithiyagaran siran o Allah sa Maap, go Balas a Mala.

36. Na da mapatot ko Miyara-tiyaya a Mama, go da ko Miyara-

وَأَذْكُرَ مَا يَتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ
مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنِينَ
وَالْقَنِاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالْخَاشِعِينَ
وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّابِقِينَ
وَالصَّابِقَاتِ وَالْحَافِظِينَ
فِرْجَتَهُمُ وَالْحَافِظَاتِ
وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ

tiyaya a Babai, igira a adun a ini Sogo o Allah a go so Sogo Iyan, a Sogowan, o ba adun a mabaloi a bagiyan niran a Kambayabaya ko okit iran: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyadadag sa kadadag a mapayag.

وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَنْزَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

37. Na Gowani na Gi-ingka Tharo-on ko ini Kalimo o Allah Sukaniyan, go ini Kapudi-i Ka Sukaniyan: A Thatapi-in Ka si Karomangka, go Kalukun Ka so Allah; a Pagu-uma-an Ka si-i ko Ginawangka so nganin a so Allah na Phayagun Niyan noto: Go Ipu khaluk Ka so manga Manosiya, a so Allah i Patot a Ikuhaluk Ka Sukaniyan. Na kagiya a Minggolalan non i Shaid so Hadiyat, na Piyakipangaroma Mi Ruka Sukaniyan: Ka-an nda a khabaloi ko Miyamaratiyaya a dosa si-i ko manga Karoma o Piyamangowa iran a manga Wata iran, igira a Mininggolalan niran kiran so Hadiyat. Na Tatap a so Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾

38. Da-a Miya-adun ko Nabi a dosa si-i ko Piyakai Ron o Allah. Okit o Allah si-i ko siran a Miyangai ipos gowani. Na Miyabaloi so Sogowan o Allah a takus, a Madi-diyangka.

الَّذِينَ يُلَاقُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى

39. Siran na Ipushampai ran so manga Sogowan o Allah, go Ipu khaluk iran Sukaniyan, go da-a

Ikhaluk iran a isa bo inonta so Allah. Na Makatatarotop so Allah a Pagi-itong.

40. Da mabaloi so Muhammad a Ama o isa ko manga Mama rukano, na ogaid na Sogo o Allah, go Mori ko manga Nabi: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

41. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Allah sa Tadum a madakul;

42. Go Phoroporo-on niyo Sukaniyan ko kapita-pita go so kaga-bi-gabi.

43. Sukaniyan so Puphangalimo rukano, go so manga Malaikat Iyan (na ipukhalimo kano iran), ka phaka-awa-an kano Niyan pho-on ko manga Lilibotung a makasong kano ko Maliwanag: Na Tatap a Makalimo-on ko Miyamaratiyaya.

44. Aya Kormat kiran ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran ko Allah na Salaam! Go Pithiyagaran Niyan siran sa Balas, a Mapiya.

45. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka a Saksi, go Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamaka-iktiyar,

46. Go Puphanolon ko (Onot ko) Allah sabap sa Idin Niyan, go Palita-an a Masindao.

بِاللَّهِ حَسِبًا ﴿٣٩﴾

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

نَحْنُ نَحْيَتُهُمْ يَوْمَ يَقُومُهُمْ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾

47. Na Puphamanotholangka ko Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a Bagiyen niran a pho-on ko Allah a Kakaya-an, a lubi a mala.

48. Na Dingka Pagonoti so Miyamangongkir, go so manga Monapik, go Talikhodingka so Kaphuringasa-a iran (Ruka), go Sari-gingka so Allah; Ka Makatatarotop so Allah a Sasarigan.

49. Hai so Miyamaratiyaya! Igira a Miyamangaroma kano ko Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na ini showai niyo siran ko da niyo kiran pun Kipur-orada-an, na da-a bagiyen niyo kiran a idda a maphagitong iyo sukaniyan: Na bugi niyo siran sa ipakapiya a ginawa iran; go bulaga niyo siran sa Kambulag, a maliwa-nag.

50. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Hiyalal Ami Ruka so manga Karomangka, a so mini Bugaingka so manga Butang kiran; go so Miyakhapa-ar o tangan Ka a pud ko Piyakitaban Ruka o Allah (ko Kiyathidawa); go so manga Wata a Babai o Pagari i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Babai i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Laki i Ina a Ka, go so manga Wata a Babai o Pagari i Ina a Ka, a siran so Miyamanogalin sa Ingud a pud Ka; go so Babai a Mapaparatiyaya o Thawakimun ni-

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا
كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

وَلَا تُطِيعُوا الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعُوا
أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ
تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدْوٍ
تَعْنَدُوْنَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسِرَّوهُنَّ سَرَاحًا
جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ
الَّتِي آتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ
عَمِكَ وَبَنَاتِ عَمَتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ
وَبَنَاتِ خَلَّتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ
وَأَمْرًا مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ
إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً
لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا
مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا

yan a ginawa niyan ko Nabi, o kabaya o Nabi a Kapangaroma a Niyan non;-si-i Ruka bo Miya-pharo, liyo ron so Miyamaratiyaya; Sabunar a Katawan Ami so ini Paliyogat Ami kiran makapantag ko manga Karoma iran, go so Miyakhapa-ar o manga tangan niran-ka an da-a kha-adun Ruka a masimpit. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

51. Maphaka-oringka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Khikakup Ka so tao a Kabaya-a Ka: Na sa tao a Khabaya-an Ka a pud ko tao a Tiyawarang Ka na da-a Dosangka (on). Giyoto man i marani a kaphakapiya a ginawa iran, go di ran Kapakapumboko, go Kasosowat iran ko ini Bugaingka kiran sa tannan siran: Na so Allah na Katawan Niyan so shisi-i ko manga poso iyo: Na Tatap a so Allah na Mata-o, a Matigur.

52. Di Ruka Halal so manga Babai ko oriyen naya, go di (Ruka Halal) so Kasambi-ingka kiran sa pud a manga Karoma, apiya i Kiyasowata Ruka o Kataid iran, inonta so Miyakhapa-ar o tangan Ka: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan o Shai na Totongowan Niyan.

53. Hai so Miyamaratiyaya! Dikano sholud ko manga Walai o Nabi,-inonta o kaidini kano,- si-i ko Pangunungkun, sa di niyo nanayawa i Kaloto iyan: Na ogaid na

مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونُ
عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٥١﴾

﴿٥١﴾ تَرْجِي مَنْ نَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُعْزِي إِلَيْكَ مَنْ
نَشَاءُ وَمَنْ أَبْغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَأُ آيَاتَهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ
كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥٢﴾

لَا يَحِلُّ لَكَ الْإِسَاءُ مِنَ الْبَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ
بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ
النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ
غَيْرِ نَظَرٍ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ

igira a tiyalowan kano, na solud kano; na igira a Miyakakan kano, na mbulabulag kano, na di kano Puphamanumbatumbang sa makapantag sa Tothol. Mata-an! A giyoto man na khabaloi a Phakaringasa ko Nabi: Na IpuKhaya kano Niyan, na so Allah na di Niyan Ikhaya so Bunar. Na igira adun a Ipagisha iyo kiran a Hadiyat, na Isha-an niyo kiran ko liyo o runding: Giyoto man i tanto a Phakasoti ko manga poso iyo, a go so manga poso iran. Na da rukano mapatot o ba niyo Ringasa-a so Rasulollah, go o ba niyo Pangaroma-a so manga Karoma Niyan ko oriyaniyan sa dayon sa dayon. Mata-an! A giyoto man na miyabaloi si-i ko Allah a mala (a dosa).

54. O adun a payagun niyo a Shai o di na Paguma-an niyo sukanian, na Mata-an! A so Allah na Tatap a si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

55. Da-a dosa iran si-i ko manga Ama iran, go da ko manga Wata iran a manga Mama, go da ko manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga Pagari ran, go da ko manga Babai kiran, go da ko Miyakhapa-ar o manga tangan niran (i dosa). Na kalukun niran so Allah; Mata-an! A so Allah na Tatap a Saksi ko langowan taman.

فَادْخُلُواْ إِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُواْ وَلَا
مُسْتَعْسِنِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ
يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَجِىءُ مِنْكُمْ وَاللَّهُ
لَا يَسْتَجِىءُ مِنْ الْحَقِّ إِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ
مَتَعَافَسَتُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ
ذَلِكَمُ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ
وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ
اللَّهِ وَلَا أَنْ تَكُونُواْ أَرْوَاحَهُ مِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

إِنْ تَبَدُّواْ شَيْئًا أَوْ خَفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٥﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيءِ آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ
وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ
أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَمَالِكَتْ
أَيْمَنِهِنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

56. Mata-an! A so Allah a go so manga Malaikat Iyan na Ipu-phangalimo iran so Nabi: Hai so Miyamaratiyaya! Pangunin niyo sa Limo Sukaniyan, go Pangunin niyo sa Kalilintad a Samporna a Kalilintad.

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

57. Mata-an! A siran a gi-i Shiyanta ko Allah a go so Sogo Iyan, na Pimorka-an siran o Allah si-i sa doniya go sa Akhirat, go Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Phakahina.

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾

58. Na siran a gi-i ran i shiyanta ko Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai so da iran manggalubuk, na Sabunar a miyaka-awid siran sa tumpo, go dosa a mapayag.

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا كَتَبْنَا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾

59. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka go so manga Wata a Ka a manga Babai, go so manga Babai ko Miyamaratiyaya, a sapungun iran ko mga olowiran go si-i ko manga Paras iran so manganditarun iran go so manga sapung iran ka an kadilongi so manga paras iran ago so manga Rarub iran ago so manga olo iran. Giyoto man i lubi a marani a kakilala a kiran, na di siran Mashiyanta. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَكَ عَلَيْهِنَ مِنْ جُلُوسِيهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

60. Ibut o di gunuk so manga Monapik, go so siran a katatago-

لَنْ لَزَيْنَهُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي

wan so manga poso iran sa Guda-mun, go so Puphamangalap sa Madinah, na Mata-an a Pakipan-garasiyan Ami Ruka siran ndun: Oriyan niyan na da-a Makishir-igan kiran Ruka ro-o inonta so maito:

61. Piyangamomorka-an: A piya anda siran mato-on na puphango-wa-an siran, go puphamono-on siran sa Samporna a Kapamono.

62. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a Kasambi-i ko Okit o Allah.

63. Ipagisha Ruka o manga Manosiya so Bangkit, Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka?- sa masukun a so Bangkit na khabaloi a marani!

64. Mata-an! A so Allah na Pimorka-an Niyan so manga Kafir, go Pithiyagaran Niyan siran sa kadug,-

65. Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Da-a Khato-on niran a Panarigan, go da-a tabanga.

66. Si-i ko gawi-i a kakhulikulida ko manga Paras iran ko Apoi, na Matharo iran: Ah hai! O ba tano bo Kiya-onotan so Allah go Kiya-onotan tano so Rasul!

قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجُفُونَ فِي
الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا
يُحَارُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦١﴾

مَلْعُونِينَ أَتَيْنَا نَقْفًا أُحْذُوا
وَقَاتِلُوا نَفَقًا ﴿٦٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ
وَلَن يَجْعَلَ لَسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٣﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ
قَرِيبًا ﴿٦٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا ﴿٦٦﴾

يَوْمَ تَقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ
يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٧﴾

67. Go Tharo-on niran: A Kadnan nami! Mata-an! A Sukami na Kiya-onotan nami so manga Nako-da ami, go so manga Ala rukami, na Miyadadag kami ran ko lalan.

68. Kadnan nami! Buggingka siran sa dowa Takup ko siksa, go Pumorka-ingka siran sa Morka a mala!

69. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo showa-a so siran a Mishiyanta ko Musa, na piyakakiyas Sukaniyan o Allah ko Pitharo iran: Go miyabaloi si-i ko Allah a Mumunangan.

70. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go Tharo kano sa Katharo a ontol:

71. Ka tanorun Niyan rukano so manga galubuk iyo, go Napi Niyan rukano so manga dosa niyo: Na sa tao a Onotan niyan so Allah a go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyakadag sa Da-ag a mala.

72. Mata-an! A Sukami na ini ayag Ami so Sarig ko manga Langit go so Lopa go so manga Palao; na da iran Pangurawa o ba iran noto Awidi, go inikaluk iran noto: Na Inawidan noto o Manosiya;- Mata-an! A Sukaniyan na aya butad iyan na Salimbot, a da-a Mulung iyan;-

73. Kagiya Shiksa-an o Allah so manga Monapik a manga Mama go

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّنَا السَّبِيلَ ﴿٦٧﴾

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعُفٌ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَاءِ لَعَنَّا كِبَرًا ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِندَ اللَّهِ وَجِيهاً ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ

so manga Monapik a manga Babai,
go so manga Pananakoto a manga
Mama go so manga Pananakoto a
manga Babai, go Phakataobatun o
Allah so Miyamaratiyaya a manga
Mama, go so Miyamaratiyaya a
manga Babai: Na Tatap a so Allah
na na Manapi, a Makalimo-on.

وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبُ
اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

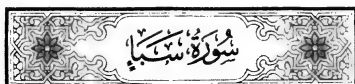
Surah Saba-34

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so
Khiruk ko nganin a shisi-i ko man-
ga Langit go so nganin a shisi-i ko
Lopa: Go ruk Iyan so Podi ko
Akhirat: Go Sukaniyan so Maon-
gangun, a Kaip.

2. Katawan Niyan so Puphaka-
solud ko Lopa, go so Puphakam-
bowat a pho-on rukaniyan; go so
Puphakatoron a pho-on ko Langit,
go so Puphakanpanik ko solud iyan.
Na Sukaniyan so Makalimo-on, a
Manapi.

3. Na Pitharo o siran a Miyaman-
gongkir: A di rukutano Phakatalin-
goma so Bangkit: Tharowangka:
Owai na! Ibut ko Kadnan Ko, ka
Mata-an a Phakatalingoma rukano
dun;- a Mata-o ko Migagaib;- da-a
Makaphagma-on a timbang bo o
susurum si-i ko manga Langit, go
da si-i ko Lopa: go da-a maito a di

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ
الرَّحِيمُ الْعَفُورُ ﴿٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِنَا السَّاعَةُ قُلْ
بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَلَيْهِ الْغَيْبُ لَا
يَعُذِبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا
أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾

giyoto, go da-a mala, a ba di Mata-
tago ko Kitab a mapayag:

4. Kagiya a mbalasan Niyan so
Miyamaratiyaya go Pingalubuk iran
so manga pipiya: Siran man na
adun a bagiyan niran a Ma-ap, go
pagupur a mapiya.

5. Na so Miyamanamar (Murun)
ko manga Ayat Ami, a rorompisan
niran; na siran man na adun a ba-
giyan niran a siksa,- a pud ko san-
gat a siksa a Malipudus.

6. Na katawan o siran a Piya-
mugan ko Kata-o so Initoron Ruka
a pho-on ko Kadnan Ka a Sukani-
yan so Bunar, go Makapunggonan-
ao ko lalan o (Allah a) Mabagur, a
Puphodin.

7. Na Pitharo o siran a Miya-
mangongkir: Ba ami rukano Thoro-
on so Mama a Phanotholun Niyan
rukano, a amai ka masharoput
kano sa Samporna a Kasharoput,
na Mata-an! A sukano na Khatago
dun ko Ka-adun a bago?

8. Ba niyan Inangkob so Allah
sa kabokhag, antawa-a ba katata-
gowi Sukaniyan sa Buthang?- Kuna,
ka siran a di Mapaparatiyaya ko
Aakhirat, na Khatago ko siksa, go
so Kadadag a mawatan.

9. Ba iran nda mailai so kasa-
sangoran niran, go so katatalikho-

لَيَجْزِي الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى
صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
يُبَيِّنُ لَكُمْ إِذَا مُزِقْتُمْ كُلَّ مَزْقٍ إِنَّا لَنَكُونُ
لَكُمْ خُلُقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ
الْبَعِيدِ ﴿٨﴾

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

dan niran, ko Langit a go so Lopa?
O kabaya Ami, na khalandung Ami
siran ko Lopa, o di na khaologan
Ami siran sa sagintas ko Langit.
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a tithe a tanda ko oman i
Oripun a Puphananangoran.

10. Na Sabunsabunar a bigan
Ami so Dawood sa pho-on Rukami
a Kakaya-an: Hai manga Palao!
Pundoyoga niyo Sukaniyan! go so
manga Papanok! Go Piyakalumuk
Ami Ron so Potao;-

11. (Pitharo Ami:) Phandai Ka
sa manga Rabun a manga lolowag,
go Shokhodingka sa ringkar, go
ngalubuk Kano sa mapiya; Mata-
an! A Sakun i Phagilai ko gi-i niyo
nggolaola-an.

12. Na (Piyakaphasiyonot Ami)
si-i ko Solaiman so ndo: A so sagad
iyan ko kapipita na Saolan (a ilala-
kao ron), go so sagad iyan ko ka-
gabigabi na Saolan (a ilalakao); go
Piyakatoga Ami Ron so Bowalan a
Galang; go so saba-ad ko manga
Jinn na tao a gi-i nggalubuk ko
Hadapan Niyan, sabap ko Idin o
Kadnan Niyan; na sa tao a Phasi-
wang kiran ko Sogowan Ami, na
Phakata-amun Nami sukaniyan ko
siksa a kadug.

13. Ipuhangumba-al iran sa
kabaya Iyan, a manga Masjid, go
manga toladan, go manga Apag

مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَسْأًا
نَخِيفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ عَلَيْهِمُ
كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ أَهْنَدْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا يَجِبَالُ
أَوْبَىٰ مَعَهُ وَالطَّيْرُ وَأَلْنَا لَهُ
الْحَدِيدَ ﴿١١﴾

أَن أَعْمَلَ سَبِغْتِ وَقَدَّرَ فِي السَّرْدِ
وَأَعْمَلُوا صِلْحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١٢﴾

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عُدُوهُمَا شَرُّ رَوَّاحِهَا
شَرُّ وَأَسْلَنَّا لَهُ عَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ
مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ
مِنْهُمْ عَنْ أَمْرٍ نَّأَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٣﴾

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبَ
وَتَمْثِيلٍ وَحِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ

andalagid o Paridi, go manga Kodun a manga bubukun: Nggalubuk kano a manga tonganai o Dawood, sa Kapanalamat! Maito ko manga Oripun Ko so Mananalamat!

14. Na kagiya a Pakanggolalanun Ami Ron so Kapatai, na da-a Miyakatoro kiran ko Kiyapatai Niyan a inonta so Ingan ko Lopa, a Pukhun Niyan so tongkat Iyan: Na kagiya a Maothang, na miyapayag so manga Jinn a opama ka siran na katawi ran so Migagaib, na di siran malanggai ko karomasayan a Phakahina.

15. Sabunsabunar a adun a ruk o (tao sa) Saba, si-i ko darpa iran a tanda, a dow a Asinda, sa kawan nan go sa diyowang. (pitharo kiran:) Kan kano ko Pagupur o Kadnan niyo, go Panalamat kano Rukaniyan: Ingud a Thatagompiya, na so Kadnan na Manapi!

16. Na tomiyalikhod siran, na biyotawanan Ami kiran so dukan o pulit, go siyambi-an Ami kiran so dow a Asinda iran sa dow a Pamomolan a Phagonga sa mapait, go dagiyangas, go nganin a Sidar (kayo a ma roni i ra on ago onga so ra oniyana na ipu rigo sa miyatai) a maito.

17. Giyoto man i inibadal Ami kiran sabap ko kiyaongkir iran: Na ba adun a mbadalan Ami saya a rowar ko Miyongkir.

رَأْسَيْتَ أَعْمَلُوا أَلْ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُونَ ﴿١٣﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى
مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
مِنْسَاتِهِ، فَلَمَّا خِرَّ تِينَتِ الْجِنِّ أَن لَّوْكَانُوا
يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ
الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ
جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلٌّ مِّنْ رَّزْقِ
رَبِّكُمْ وَأَشْكُرُوا لَهُ، بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبِّ
عَفُورٌ ﴿١٥﴾

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ
وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ
خَمْطٍ وَاتِلٍ وَشَتَّىٰ مِنْ سَدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَهَلْ يُجْزَىٰ
إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿١٧﴾

18. Go Tiyaowan Ami so lut iran a go so lut o manga Ingud (sa Sham) a so Piyakandakulan Ami oto sa mapiya, sa manga Ingud a manga Babantai, go diniyangka Ami ro-o so kalalakao: (Pitharo Ami): Lalakao kano ron ko manga Kagagawi-i go manga Kadaondao, a Khisasarig kano.

19. Na Pitharo iran: Kadnan Nami! Pakakhakawatana-angka so lut o manga dukha-i ami: Go Pindarowaka-an niran so manga gina-wa iran. Na biyaloi Ami siran a manga Tothol, go iniparak Ami siran sa Samporna a kiparak. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

20. Na Sabunsabunar a miyato-man kiran o Iblis so antangan niyan, na Kiya-onotan niran sukaniyan, inonta so isa ka Sagorompong a pud ko Miyamaratiyaya.

21. O ba di da-a Kapa-ar iyan kiran,- ogaid na-a Nami mapunto so tao a Mapaparatiyaya ko Akhirat si-i ko tao a sukaniyan na shasangka-on: Na so Kadnan Ka i Somisiyap ko langowan taman.

22. Tharowangka: A Tawaga niyo so siran a initugo niyo (a Tohan) a salakao ko Allah: Da-a Mipapa-ar iran a timbang o susurum, si-i ko manga Langit go da si-i ko

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَاهِرَةً وَقَدَرْنَا فِيهَا
السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا
ءَامِنِينَ ﴿١٨﴾

فَقَالُوا إِنَّا بَعْدُ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ
كُلَّ مَزْقٍ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ
إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا
لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا
فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيطٌ ﴿٢١﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِن دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا

Lopa: Go da-a mitotompok iran non, go da-a tabanga iyan kiran;

23. Go da-a khibugai a gona o kapangalubalub si-i ko Hadapan Niyan, inonta si-i ko tao a Inidinan Niyan. Taman sa igira kiyada-an sa kaluk so manga poso iran na Tharoon niran: A antona-a so Pitharo o Kadnan niyo? Tharoon niran: A so Bunar; go Sukaniyan so Maporo, a Mala.

24. Tharowangka: A antawa-a i Puphagupur rukano, a puphakapon ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: So Allah; na Mata-an a Sukami o di na sukano, na Mata-an a matatago ko Torowan, o di na si-i ko Kadadag, a Mapayag!

25. Tharowangka: A di rukano khi-isha so mini-shala ami, go di Rukami khi-isha so gi-i niyo nggolaola-an.

26. Tharowangka: A Pulimodun tano o Kadnan tano: Oriyan niyan na Ikhokom Iyan rukutano so Bunar: Ka Sukaniyan so Kokoman,

27. Tharowangka: A Paki-ilai niyo Rakun so siran a Inirimbang iyo Ron: A manga Sakotowa; Sabunar, a kuna, ka so bo so Allah, a Mabagur, a Maongangun (a da-a sakotowa Iyan).

مِنْ شَرِّكَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٣﴾

وَلَا نَنْفَعُ الشَّفْعَةَ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ، حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٤﴾

﴿٢٥﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ وَإِنَّا أَوْلِيَاكُمْ عَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٦﴾

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا آجُرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٨﴾

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ ادَّعَىٰ الْحَقُّ عَلَيْهِ شُرَكَاءَ اللَّهِ أَبَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٩﴾

28. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa langkap ko manga Manosiya, a Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

29. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa) o sukano na manga Bunar?

30. Tharowangka: A ruk iyo so diyandi ko Alongan, a di niyo to khisongod sa isa ka oras, go di niyo khakutung.

31. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: A di ami dun Phara-tiyaya-an angkai a Qur-an, go di (yami Pharatiyaya-an) so Miya-ona-an niyan. Na o Mailaingka amai ka so manga Darowaka na tarongko-on siran ko Hadapan o Kadnan niran, na Pangundodan o saba-ad kiran so saba-ad a Katharo! Tharo-on o siran a Piyamangarasi-yan ko siran a Miyamanakabor: A o da so sukano, na miyabaloi kami dun a Miyamaratiyaya!

32. Tharo-on o siran a Miyama-nakabor ko siran a Piyamangarasi-yan: A ba sukami i miyaka-alang rukano ko Torowan ko oriyen o masa a Kiyapakaoma niyan ruka-no? Kuna, ka miyabaloi kano a manga baradosa.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَعِجُونَ عَنْهُ
سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ
بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ
أَسْتَضَعُّوهُمُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ
أَسْتَضَعُّوهُمُ لَنْ نَكُونُوا
أَهْدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Na Tharo-on o siran a Piya-mangarasiyan ko siran a Miyama-nakabor: A kuna! Ka so antangan a marata ko kagagawi-i a go so ka-daondao: Gowani ko Pushogo-on kami niyo so Kaongkirami ko Allah go so kapangumba-al ami sa manga Saginda Niyan (i miyaka-alang rukami ko Paratiyaya)! Na misolun niran so Kasundit ko masa a kailaya iran ko siksa: Go tago-on Ami so manga patong ko manga lig o siran a Miyamangongkir: Ba adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggo-laola iran?

34. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Phamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Olowan non: a Mata-an! A sukami na so ini Sogo rukano to na Inongkir ami.

35. Go Pitharo iran: A sukami i madakul i manga Tamok go manga Wata, go kuna a ba sukami i Phamaniksa-an.

36. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so rishki ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

37. Na kuna a ba so manga Tamok iyo, go kuna a ba so manga Wata iyo, so maphakarani kano niyan Rukami sa Samporna a kapakarani: Ogaid na so tao a Miyara-

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ
تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ
أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا
رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَلَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُحْزَنُونَ إِلَّا
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا
نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ
عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ

tiyaya go Miyagamal sa Mapiya na siran man i khibagiyan ko balas a takup sabap ko Pinggolaola iran, go siran i khatago ko manga darpa ko Sorga a khisasarig siran!

38. Na siran a Mananamar sa kabinasa o manga Ayat Ami, a rorompisan niran, na siran man i Phamakadarpa-an ko siksa.

39. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so Rishki ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, go Puphakasimpitun Niyan non. Na apiya antona-a i mapunggasto niyo a Shai na Sukaniyan i pushambi on: Go Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko (puphamamugai sa riskhi).

40. Na si-i ko gawi-i a limodun Niyan siran langon, oriyen niyan na Tharo-on Niyan ko manga Malai-kat: A ba siran naya so sukano i Sinimba iran?

41. Tharo-on niran: A Soti Ka! Suka i Panarigan nami a salakao kiran. Kuna, ka siran na aya Pushimba-an niran na so manga Jinn: So kadakulan kiran na siran i Paparatiyaya-an niran.

42. Na sa Alongan noto na da a Mapukhapa-ar o saba-ad rukano a bagiyan o saba-ad a gona, o di na Morala: Na Tharo-on Ami ko siran a Mindadarowaka: A ta-ami niyo so

فِي الْعُرْفَتِ آمِنُونَ ﴿٧٧﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٧٨﴾

قُلْ إِنْ رَّبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ
شَيْءٍ فَهُوَ يُخْفِيهِ وَهُوَ خَيْرُ
الرَّزَاقِ ﴿٧٩﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ الْمَلَأِكَةُ
أَهْتَوْا لَا إِلَهَ إِلَّا كُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٨٠﴾

قَالُوا سُبْحَنَكَ أَنْتَ وَلِسْنَا مِنْ دُونِهِمْ
بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ
مُؤْمِنُونَ ﴿٨١﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا
ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تَكْذِبُونَ ﴿٨٢﴾

siksa ko Naraka,-a so sukano na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

43. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na Tharo-on niran: A da ko ungkai inonta na Mama a kabaya Iyan a ka-alangan kano niyan ko Pushimba-an o manga lokus iyo. Go Pitharo iran: A da ko ungka ya inonta na kabokhag a Pimbaba-as! Go Pitharo o siran a Miyamangongkir ko Bunar ko Kiyapakatalingoma niyan kiran: A da ko ungkaya inonta na balik Mata, a mapayag!

44. Na da-a inibugai Ami kiran a manga Kitab a Kapuphangadi-an niran noto, go da-a Miyasogo Ami kiran a Miya-ona an Ka a Pupha-makaiktiyar.

45. Na Piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Sogo), a da siran raotun ko ikashasapolo bagi ko inibugai Ami kiran: Na Piyakambokhag iran so manga Sogo Akun!

46. Tharowangka: A aya bo a Ipagundao Akun rukano na isa: So Kipamayandugun niyo (ko Bunar) sa makapantag ko Allah,-sa madowadowa kano, sa Matarambisa kano,-oriyan niyan na Puphamimikiran kano: Da ko (Muhammad a) pud iyo i Buthang: Da ko Sukaniyan na inonta na Puphamaka-iktiyar rukano, ko da pun so siksa a sangat.

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا نَيَّتَ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانْتُمْ يَعْبُدُونَ ۖ وَإِنَّا لَنَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ۖ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى ۖ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾

وَمَاءَ آيِنَهُمْ مِّنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾

﴿٤٦﴾ قُلْ إِنَّمَا أَعْظِيكُمْ بِيُوحْدَةِ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خُفٍّ ۚ وَقُرْدَىٰ ثُمَّ تَنْفَكُوا ۚ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِّنْ جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾

47. Tharowangka: A da-a Phan-guningko rukano a sokai: Ka giyoto na ruk iyo: Da-a sokai Yakun in-onta so shisi-i ko Allah: Go Suka-niyan i Saksi ko langowan taman.

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنَّ
أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

48. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na ipushorong Iyan so Bunar; lubi a Mata-o ko manga Gaib.

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَـمُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

49. Tharowangka: A Miyakata-lingoma so Bunar, go di makapu-pho-on so ribat go di phakakaso.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ
وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

50. Tharowangka: A o Madadag Ako, na khadadag Ako sa si-i bo phakatana ko Ginawa Ko: Na o Makaontol Ako, na sabap ko Iphagilaham Rakun o Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan i Puphakanug, a Marani.

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ
أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

51. Na o Mailaingka so masa a Kaluki kiran, na da-a Kapakapalagoi (ran), go Gandurun siran pho-on ko darpa a marani.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَاتَّخَذُوا مِنْ
مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

52. Go Tharo-on niran: A Piyar-atiyaya-mi Sukaniyan (a Qur-an); na andamanaya i kakhaparoliya iran ko kiraot ko Kathaobat pho-on ko darpa a mawatan-

وَقَالُوا أَمَّا نَبَايَهُمْ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاقُشُ مِنْ
مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

53. A Sabunar a Inongkir iran noto gowani, go puphangusarun niran so Migagaib ko darpa a mawatan?

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ
بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

54. Na kalutan siran a go so Mashishinganin niran, lagid o iniki-diya ko manga ishan niran sa kupit gowani: Mata-an! A siran na miyagtago siran ko Kashasangka, a Mapayag a Kashangka.

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ
مُريبٍ ﴿٥٤﴾

Surah Fatir-35

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa, a biyaloi Niyan so manga Malaikat a manga Sogo, a adun a manga Papak Iyan, ndodowa, go tuthulo, go phapat: Phagomanan Niyan ko Ka-adun so kabaya Iyan: Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na Gaos Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنٍ وَثُلَاثَ
وَرُبْعٍ يُرِيذُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

2. Sa dun sa luka-an o Allah ko Manosiya a Limo na da-a Makar-unon: Go sa dun sa runun Niyan non, na da-a makabotawanon ko oriyaniyan: Na Sukaniyan so Ma-bagur, a Maongangun.

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ
لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

3. Hai manga Manosiya! Tadu-mi niyo so Limo o Allah rukano! Ba adun a Miyangadun a salakao ko Allah, a Puphagupur rukano ko pho-on ko Langit a go so Lopa? Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَذْكَرُوا نَعِمَتَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ هَلْ
مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّقُوا
تَوْفُكُونَ ﴿٣﴾

4. Na o ba Ka iran Pakapumbo-khaga, na Sabunar a Piyakambo-khag so manga Sogo a Miya-onan Ka: Na si-i bo ko Allah Phakan-doda so Pukhakaolaola.

وَأِنْ يَكْذِبُوا فَكَذَبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ
وَالِلَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾

5. Hai manga Manosiya! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. Na o ba kano Malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano Malimpang ko (okit o) Allah o Phulilimpang.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
الْغُرُورُ ﴿٥﴾

6. Mata-an! A so Shaitan na ridowai niyo: Na baloya niyo sukanian a ridowai. Aya bo a Iputhawagiyen ko ma-ampilon, na-an siran mabaloi a pud ko manga tao ko kadug (ko Naraka).

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا
إِنَّمَا يَدْعُو حُرْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿٦﴾

7. Siran a Miyamangongkir, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat: Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Balas a mala.

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

8. Ino so tao a Pipharasan non so marata ko galubuk iyan, na aya kiya-ila niyan non na mapiya. (Ba lagid o Tiyoro o Allah)? Na Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan. Na o ba Mailang so Ginawangka sa pantag o manga awida-akal kiran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

أَمِنَ زَيْنَ لَهُ سَوْءَ عَمَلِهِ ۖ فَرَّاهُ حَسَنًا
فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

9. Na so Allah so miyotawan ko manga ndo, na pukhiporo iyan so Gabon, na ipuphamakaig Ami oto ko Ingud a Miyatai, na Inoyag Ami sa sabap rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai niyan: Lagid man oto so kapagoyaga ko Miya-matai!

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا
فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مُمِيتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿١٠﴾

10. Sa tao a kabaya iyan so Munang, na ruk o Allah so Munang sa kalangolangowan niyan. Si-i Rukaniyan Puphakapanik so Katharo a Mapiya: Go so Amal a ontol; na Ipuphoro Iyan sukaniyan (ka Putharima-an Niyan). Na so Puphamagantangan ko manga rarata, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat; na so antangan o siranoto na giyoto na khailang.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ
يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ
هُوَ يَوْمٌ ﴿١١﴾

11. Na so Allah i Miyadun rukano pho-on ko botha, oriyen niyan na pho-on ko Notfa; oriyen niyan na biyaloi kano Niyan a nggagana-pa. Na da-a Ikhaogat o Babai, go da-a Ipumbawata Iyan, a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Go da-a Pagumbowain a Khambowai, go da-a Phakababa-an so Omor iyan, a ba di matatago ko Daptar (a so laokh makhpul). Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malbod.

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ
وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٢﴾

12. Na kuna a ba magishan so dow a Kalodan,- giya i na tabang, a pakadunggao, a malbod so kainoma-on, go giyaya na matimos, a mapulud. Na Puphakakan kano ko

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَبٌ فُرَاتٌ
سَائِفٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ
تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيفًا وَتَسْتَخْرِجُونَ

puphakapo-on ko omani isa ro-o, a Sapo a Malumbo, go mapuphaka-gumao niyo so pakayan a gi-i niyo to Manditar (a manga Montiya); na Pukhailaingka so manga Kapal rukaniyan a Puphamangutas, ka-an niyo mapuphuloloba so Kakawasaan Niyan, go angkano Makapuphanalamat.

13. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go Puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i, go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa ro-o na Puphalalagoi si-i ko ta-alik a miyapunto. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: A khiruk ko Kapa-ar. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao Rukaniyan, na da a Mipapa-ar iran a ishambo o dadanglisun.

14. O Panguni kano kiran, na di iran khanug so Panguni niyo, na apiya Manug iran, na di kano iran sumbagun. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Pagongkirun niran so Kinisakoto niyo (kiran ko Allah). Na da-a Makaphanothol Ruka a lagid o (Allah a) Kaip.

15. Hai manga Manosiya! Suka-no na manga Bara-arapan ko Allah: Na so Allah na Sukaniyan so Kaya, a Puphodin.

16. O Kabaya Iyan na khailang kano Niyan, go tomalingoma sa Ka-adun a bago.

حِيلَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ
مَوَازِيرَ لَبَّيْغًا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٣﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ
وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا
يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٤﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعَاءَكُمْ
وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكُمْ
وَلَا يَنْبُتُكَ مِثْلُ خَيْرٍ ﴿١٥﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اسْمُوا الْفُقَرَاءَ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ ﴿١٦﴾

إِنْ يَشَاءُ يَذْهَبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ
جَدِيدٍ ﴿١٧﴾

17. Na kuna oto a ba marugun ko Allah.

وَمَا ذَكَرَكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٧٧﴾

18. Na di kha-awidan o ma-awid so dosa o pud iyan. Go apiya Pangunin o kapupunudan so ka-awidron, na da-a phakiawidan non a maito bo, apiya pun sukaniyan na tonganai niyan. Aya bo a Maphakaiktiyar Ka na so siran a ika-alukiran so Kadnan niran a da Mapayag go ini pamayandug iran so Sambayang. Na sa tao a Shoti na Mapakushoti sa ruk bo o ginawa niyan; na si-i bo ko Allah so khabolosan.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِهْلَاهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا نُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَرَكِيَ فَاِنَّمَا تَرَكِيَ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٧٨﴾

19. Na kuna a ba magishan so Bota a go so Puphakailai;

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿٧٩﴾

20. Go di (magishan) so manga lilibotung a go so Maliwanag;

وَلَا الظُّلُمْتُ وَلَا النُّورُ ﴿٨٠﴾

21. Go di (magishan) so kasisirongan a go so Mayao:

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٨١﴾

22. Go kuna a ba magishan so manga Oyagoyag a go so Miyamatai. Mata-an! A so Allah na Mapuphakanug Iyan so tao a kabaya Iyan; na Dingka Maphakanug so tao a matatago ko manga kabor.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿٨٢﴾

23. Suka na matag Puphamakaiktiyar.

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٨٣﴾

24. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) rakhus o Bunar, a Puphamanothol, go

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٨٤﴾

Puphamaka-iktiyar: Na da-a pagtao a ba da-a Miya-iposon a Puphamaka-iktiyar.

25. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar piyakambokhag o siran a Miya-ona-an niran (so manga Rasul), Minitalingoma kiran o manga Rasul kiran so manga Rarayag a Karina, go so manga Daptar, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

26. Oriyan niyan na siniksa Akun so siran a Miyamangongkir: Na antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

27. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig? Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so manga Onga a mbidabida so manga Waruna niyan. Go pud ko manga Palao so manga lalan a Mapoti go Mariga, a mbidabida so manga Waruna niyan, go Miyamangintukintum.

28. Go pud so manga Manosiya go so manga Binatang, go so manga Ayam, a mbidabida so manga Waruna niyan a ishan noto. Aya bo a Ma-aluk ko Allah, ko manga Oripun Niyan, na so manga Tata-o: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Manapi.

وَاِنْ يَكْذِبُوْكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ
مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَيَا زَيْرُ وَاِلَّا كَتَبَ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ اخَذْتُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيْرٍ ﴿٢٦﴾

اَلَمْ تَرَ اَنْ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا اَلْوَنُهَا وَ مِنْ
اَلْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ
اَلْوَنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٍ ﴿٢٧﴾

وَمِنْ اَلنَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَاَلَا نَعْلَمُ
مُخْتَلِفٌ اَلْوَنُهُ كَذٰلِكَ اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ
مِنْ عِبَادِهِ اَلْعُلَمٰٓؤُا۟ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ
غَفُوْرٌ ﴿٢٨﴾

29. Mata-an! A so siran a Puhamangadi ko Kitab o Allah, go ini Pamayandug iran so Sambayang, go Miyamumugai siran ko ini Pagupur Ami kiran, sa Masolun go Mapayag, na Ma-a arap iran so Kandagang a di dun khalapis:

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
تُجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾

30. Ka ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga balas kiran, go Pagomanan Niyan kiran so Gagao Niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Manapi, a Masalamatun.

لِيُوفِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

31. Na so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad) a Kitab, na giyoto so Bunar,- a toma tanto ko Miya-ona-an niyan: Mata-an! A so Allah na titho a Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai;-

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾

32. Oriyan niyan na Piyakipan-gowarisan Ami so Kitab ko siran a Miyapili Ami ko manga Oripun Nami: Na so saba-ad kiran na Pindarowaka-an niyan a ginawa niyan; go pudkiran so thatangka go so saba-ad kiran na miya-ona ko manga pipiya sabap sa Idin o Allah; giyoto man na Sukaniyan so Limo a mala.

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ
عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ
اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

33. Manga Sorga a Tatap a Phamakasolud siran non: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Montiya a Tipai; go aya nditarun niran ro-o na Sotra.

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾

34. Na Tharo-on niran: A so Podi na ruk o Allah, so inilang Iyan rukami so Boko: Mata-an! a so Kadnan Nami na titho a Manapi, a Masalamatun:

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا
الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾

35. A so Piyakaphantao kami Niyan ko Ingud a kakal sa po-on ko Gagao Niyan: Di kami ron kha-sogat a dokao, go di kami ron kha-sogat a robas.

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ
لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا
لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

36. Na so Miyamangongkir na bagiyan niran so Apoi ko Naraka Jahannam: Di siran i Thaman, ka o ba siran Mamatai, go di kiran phakakhapun so siksa-on. Lagid man noto a kambalasi Ami ko oman i Miyongkir!

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ
عَلَيْهِمْ فِيمَوْنُوهَا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ
كَافُورٍ ﴿٣٦﴾

37. Na siran na Pukhigoraok iran ro-o: A Kadnan nami! Pakaliyowa Kamingka (ko Naraka): Ka nggalubuk kami sa ontol, a sala-kao ko Pinggalubuk ami! (Tharo-on o Allah:) Ba Ami sukano da Pakapaginutawa sa diyangka a Makaphananadumon so tao a Phananadum? Go Miyakaoma rukano so Miyamakaiktiyar. Na ta-ami niyo ka da-a bagiyan o manga Darowaka a phakatabang.

وَهُمْ يَصْطَرِّحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا
نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا
نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ
مَنْ تَذَكَّرْ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾

38. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! A Sukaniyan i Matao ko shisi-i ko manga Rarub.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

39. Sukaniyan so biyaloi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa: A sa dun sa Mongkir na phakatana-on so (karata o) Kiyaongkir iyan: Go da-a khiyoman ko manga Kapor o Kiya-ongkir iran si-i ko Kadnan niran: A inonta so Rarangit; go da-a khiyoman ko manga Kapor o Kiya-ongkir iran a inonta so Kalogi.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خُسَارًا ﴿٣٩﴾

40. Tharowangka (Ya Muham-mad): Aiguda iyo ko Ipuphamana-koto niyo a so siran na Pupha-nongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-Adun niran ko Lopa; Antawa-a ba adun a mitotompok iran ko manga Langit? Antawa-a ba adun a ini bugai Ami kiran a Kitab na siran na si-i ko marayag a Karina a phon Rukaniyan?-kuna, ka da-a ipumbugai a pasad o manga Darowaka so saba-ad kiran ko saba-ad a rowar sa limpangan.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ نَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمُ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

41. Mata-an! A so Allah na urunun Niyan so manga Langit a go so Lopa, ka o ba siran mapokas: Na Ibut o mapokas siran, na da-a makarun kiran a isa bo ko oriyen niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Matigur, a Manapi.

﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ عِبَادِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾

42. Na ini Shapa iran ko Allah so Pithamanan a manga Sapa iran sa Ibut o adun a Makatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na Mata-an! A khabaloi siran ndun a

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ

lubi a phakaontol a di so Pithanggi-sa-an ko manga pagtao: Na ka giya adun a Miyakatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na da-a mini-pagoman Niyan kiran a rowar sa kapalagoi,-

43. Makapantag sa Kapumara-tabat ko Lopa, go kapagantangan sa marata. Na da-a khatangkalan o antangan a marata a rowar ko khirukon. Na ba adun a punayaon niran a rowar ko kiya-okitan o miyanga o ona? Na da dun a mato-on Ka a kasambi-i ko okit o Allah: Go da dun a Mato-on Ka a ka-alin o okit o Allah.

44. Ba siran nda makandalakao ko Lopa, ka-a niran mapamimikir-an o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran,- a siran i lubi a di siran i bagur? Na da ko Butad o Allah o ba adun a makarompison a shai ko manga Langit go da si-i ko Lopa: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Mata-o, a Gaos.

45. Na o shiksa-an o Allah ko manga Manosiya so Pinggalubuk iran (a manga dosa), na da-a lam-ba-an Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran taman ko ta-alik a miyapunto: Na igira a miyakatalingoma so ta-alik kiran, na Mata-an! A so Allah na Tatap a Phagilain Niyan so manga Oripun Niyan.

إِلَّا نَقُورًا ﴿٤٣﴾

أَسْتَكَبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ
وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ
تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكُنُوا أَسَدِّمَهُمْ
قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا
كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهِمَا
مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى
أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

Surah Yasin-36

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Yasin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Ibut ko Qur-an, a Hokoman (a pimbaibaitan);-

3. Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) na pud dun ko manga Sogo (o Allah),

4. A si-i ko okit a maka-o ontol (a so Islam).

5. Initoron o (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on.

6. Ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao, a da Mapaka-iktiyar so manga Lokus iran, na siran na di khipaka-i inungka.

7. Sabunsabunar a Miyatangtud so Katharo (a siksa) ko kadakulan kiran: Na siran na di siran Mapapariyaya.

8. Mata-an! A Sukami na tiyagowan Ami so manga lig iran sa manga patong, na giyoto na taman ko manga baka, na ba siran ndun makalilintangag;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَس ١

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ٢

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٤

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥

لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ

غَفِلُونَ ٦

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ

لَا يُؤْمِنُونَ ٧

إِنَّا جَعَلْنَا فِيْ أَعْيُنِهِمْ غَشَاةً فَلَا تُبْصِرُ إِلَى

الْآذَانِ فَهُمْ مَقْمُوحُونَ ٨

9. Go tiyagowan Ami so kasa-sangoran niran sa runding, go so katatalikhodan niran sa runding, na pinilusan Ami siran: na siran na di siran phakanono.

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ
فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ﴿٩﴾

10. Na magishan kiran o ino Piyaka-iktiyar Ka siran, antawa-a Dangka siran Paka-iktiyara: Ka di siran mbo Pharatiyaya.

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

11. Aya bo a Maphaka-iktiyar Ka na so tao a Miyonot ko Qur-an, go inikaluk iyan so (Allah a) Masa-linggagao, a Migagaib: Na Puphamanotholangka-on so Ma-ap, go so Balas a mapiya.

إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ
الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرِ كَرِيمٍ ﴿١١﴾

12. Mata-an! A Sukami na Sukami i Magoyag ko Miyamatai, go Ipushorat Ami so miniona iran, go so manga rarad iran; na langowan taman na mai-itong Ami sukaniyan ko Kitab a Mapayag (a so laokh makhpol).

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ
مَقَادِيرَ أَمْوَالِهِمْ وَكُلِّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ
فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

13. Na Mba-alingka kiran a ibarat: So manga tao ko Ingud (a Intakiyah). Gowani na Miyakaoma kiran so manga Sogo.

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ
إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

14. Gowani a Sogowan Nami siran sa dowa Katao, na Piyakambokhag iran a dowa oto: Na biyagur Ami a ika tulo: Na Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na si-i rukano manga Sogo.

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اتْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا
فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُم
مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo iran: A da ko Sukanon inonta na Manosiya a lagid ami; go da-a Initoron o (Allah a) Masalinggagao a maito bo (a Wahy): Da ko Sukano inonta na Puphamamokhag kano.

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

16. Pitharo iran: A so Kadnan tano na Katawan Niyan a Mata-an! A Sukami na si-i rukano titho a manga Sogo:

قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا إِنَّا لِلْكَذِبِ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

17. Na da-a Paliyogat Rukami a rowar ko Kapamakaspai (ko Sogowan o Allah) a Mapayag.

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

18. Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyakashokna kami sa marata sa sabap Rukano: Ibut o di Kano gunuk, na Mata-an a radiyamun nami Sukano dun, go Mata-an a masogat Kano dun o pho-on rukami a siksa a Malipudus.

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾

19. Pitharo Iran: A so sokna iyo a marata na sarta iyo: A ti amai ko Piyakatadum kano (na pishokna-an kano sa marata)? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكُمْ أَفَمِنْ ذِكْرِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

20. Na miyakaoma a pho-on ko pikhilidan o Bandara Ingud a Mama (a si Habibo Najar), a gi-i nggagan, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Onoti niyo so manga Sogo:

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَنْقُورُوا تَبِعُوا أَمْرًا سَلِيلًا ﴿٢٠﴾

21. Onoti niyo so tao a da-a Phangunin Niyan rukano a sokai, ka Siran i Maka-o ontol..

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾

22. Na antona-a i bagiyan Ko sa di Yakun ka Shimba-a ko (Allah a) Sukaniyan i Miyadun Rakun, go rongkano phakandoda?

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ
تَرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

23. A ti Khowa-an Ko so sala-
kao Rukaniyan a manga Katohan-
nan? A o paka-antapi Yako o
(Allah a) Masalinggagao sa morala,
na da-a khilinding Rakun, o Pan-
gongogopan niran a maito bo, go di
Yako iran khasabut.

أَتَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرَدَّنِ
الرَّحْمَنُ يَضِرَّ لَآتٍ عَتَى
شَفَعْتَهُمْ شَيْئًا وَلَا يُفْعَدُونَ ﴿٢٣﴾

24. Mata-an! A Sakun na sa
maoto na miyatago Ako dun ko
Kadadag a Mapayag.

إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾

25. Mata-an! A Sakun na Piyar-
atityaya Ko so Kadnan niyo na Pa-
kinuga Ko niyo: (Na Biyono iran)!

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ
فَأَسْمِعُونِ ﴿٢٥﴾

26. Pitharo (Rukaniyan): Solud
Ka ko Sorga. Pitharo Iyan: Hai
dingan o Mambo! O so pagtao
Akun na katawan niran!

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

27. So Kiyapuma-api Rakun o
Kadnan Ko, go so Kiyabaloya Ni-
yan Rakun a pud ko Khipaga-ada-
tan!

يَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ
الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

28. Na da-a Piyakatoron Ami ko
pagtao Niyan, ko oriyan niyan, a
tantara a pho-on ko Langit, go da
Kami Sogo.

وَمَا أَنْزَلْنَاهُ عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ
جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾

29. Da-a rowar ko lalis a isa, na
sa maoto na siran na Miyapadung
siran.

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾

30. Hai Kasundit a phakatana ko manga Oripun (o Allah)! A da-a Puphakatalingoma kiran a Sogo a ba iran noto da pamagurugi!

يَحْشُرُهُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ
رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾

31. Ba iran nda katokawi a madakul a bininasa Mi a miyaona an niran ko miyagapidapid a pag-tao? Mata-an! A siran na di siran kiran phakandod:

الْمَيُوتِ وَأَكْمَأْهَلَ كُنَّا قَبْلَهُمْ مِنَ
الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

32. Na da ko omani isa o ba di langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a.

وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

33. Na tanda kiran so Lopa a miyatai: A inoyag Ami sukaniyan, go piyakagumawan Nami sukaniyan sa Pur, na so saba-a don na pukha-kan niran.

وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ أَنَّ الْأَرْضَ الْمَيْتَةَ أَحْيَيْنَاهَا
وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ
يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾

34. Go tiyagowan Nami oto sa manga Pamomolan a manga Qor-mah, go manga Anggor, go piyama-kambowat Ami ron so manga Bowalan:

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ تَحْتِهَا
نُجِيلٌ وَأَعْنَبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

35. Ka-an siran Puphakakan ko Onga niyan: Go so miyanggalubuk sukaniyan o manga lima iran: Ati di siran Phanalamat?

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ
أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Soti so (Allah a) Miyadun ko nggaganapa sa kalangolangowan niyan, pudon so Puphakatho-on o Lopa, go pudon so manga ginawa iran, go so nganin a di iran kata-wan.

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا
مِمَّا تَنْبُتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Go tanda kiran so Gagawi-i:
A puphokasun Nami ron so Daon-
dao, na sa maoto na siran na Pu-
khalibotungan siran;

وَعَايَةً لَهُمْ آيَاتُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

38. Go so Alongan a Puphalala-
goi si-i ko Takus Iyan: Giyoto na
takdir o (Allah a) Mabagur, a
Mata-o.

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا
ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Go so Olan,- a singgayan
Nami sukaniyan sa manga darpa
taman sa makakasoi sa lagid o ta-
lingtang a Qormah a miyathai.

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى
عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

40. Da ko Alongan o ba-on
mapatot i karaota niyan ko Olan,
go da ko Gagawi-i o ba niyan kaona
i so Daondao: Na omani isa na si-i
ko okit iyan puphamangudug.

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ
وَلَا آيَاتُ سَابِقِ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ
يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

41. Go tanda kiran a kiyarorana
Mi ko manga Mimoriyatao kiran ko
Kapal (o Nuh) a mapupuno;

وَعَايَةً لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ
الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

42. Go Inadun Ami kiran so
lagid oto a Kapuphaguda-an niran.

وَحَلَقْنَاهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

43. Na o kabaya Ami, a ludun
Ami siran: Na da-a makatabang
kiran, go da-a makasabut kiran,

وَإِنْ نَشَأْ نُفِثْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُقَدَّرُونَ ﴿٤٣﴾

44. Inonta so Limo a pho-on
Rukami, go so kapakasungka sa di
mathai taman ko wakto (o Kapatai).

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

45. Na igira a Pitharo kiran: A
Kalukun niyo so miya-ona an niyo

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ

a go so khaoriyan niyo, ka angkano Mipangalimo (na tomalikhod siran);

46. Go da-a phakatalingoma kiran a tanda a pud ko manga tanda o Kadnan niran, inonta na miyabalo i siran non a khitatalikhod.

47. Go igira a Pitharo kiran: A Puphamumugai kano ko ini Pagupur rukano o Allah, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: Ino ami Phakakana so tao a o kabaya o Allah, na Phakakun Niyan sukaniyan? da ko inonta na matatago ko Karibat a mapayag.

48. Go gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa), o sukano na manga Bunar?

49. Da-a pukhanayao iran a rowar ko Lalis a isa: A phakadansal kiran ko gi-i ran kaphapawala!

50. Na di siran lomakai thanan, go di siran makandod ko manga tonganai ran!

51. Na Iyopun so Sanggakala. Na sa maoto na siran na makapoon ko manga kobor, a Puphamagarabaya siran ko Kadnan niran!

52. Tharo-on niran: Hai dowan dowan tano! Antawa-a i miyokao rukutano ko Pakatotorgan tano?

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِى ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَحْدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَى أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَيُفْخِ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾

قَالُوا إِنَّا بَيْنَنَا مِنْ بَعْثِنَا مِنْ مَرْقَدٍ نَاهَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ

(Isumbag kiran a) Giyaya so ini-diyandi o (Allah a) Masalinggagao; go miyatoman so (Katharo o) man-ga Sogo!

53. Da-a Kha-adun a rowar ko Lalis a isa, na sa maoto na siran na langon si-i ko Hadapan Nami pha-makadarpa-a!

54. Na sa Alongan naya, na da-a kha-a niyaya a Baraniyawa a maito bo, go da-a Imbalas rukano a rowar ko Pinggolaola niyo.

55. Mata-an! A so manga tao ko Sorga sa Alongan naya na matatago ko katumbangan a Pukhababaya siran;

56. Siran a go so manga Karoma iran, na si-i ko khikasisirongan ko liyawao o manga Kantir, a gi-i siran Shasandasandang;

57. Adun a bagiyan niran ro-o a manga Onga; go khakowa iran so nganin a Phangunin niran;

58. Kalilintad a Katharo a pho-on ko Kadnan a Makalimo-on!

59. Na sibai kano sa Alongan naya! Hai manga Baradosa!

60. Ba Akun rukano da banain hai manga Moriyatao o Adam, a di niyo Pushowasowata so Shaitan; Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a mapayag?-

الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهِونَ ﴿٥٥﴾

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّلٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِينُونَ ﴿٥٦﴾

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿٥٧﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾

وَأَمَّا نَزْوَا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾

أَلَمْ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ بَنِيَّ أَدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾

61. Na Showasowata Ko niyo;
giyaya i okit a maka-o ontol.

62. Na Sabunsabunar a Miyaka-
dadag rukano so Ka-adun a mada-
kul. Ba da-a manga sabot iyo?

63. Kati-i so Naraka Jahannam
a so sukano na idi diyandi rukano!

64. Pamanolud kano ron sa
Alongan naya, sabap ko Kiyaongkir
iyo.

65. Sa Alongan naya na Parka-
tun Nami so manga Ngari iran; go
Imbitiyarai Kami o manga Lima
iran, go Shaksi-an o manga Ai ran,
so Pinggalubuk iran.

66. Na o kabaya Ami, na Mata-
an a khabota Mi so manga Mata
iran; na makapagoradorad siran ko
lalan, na andamanaya i kaphakano-
no iran?

67. Na o kabaya Ami, na Mata-
an a khasalin Nami siran si-i ko
manga darpa iran; na di iran maga-
ga lomipos, go di siran phakandod.

68. Na sa tao a Pagumbowain
Nami sukaniyan, na phato-on Nami
sukaniyan ko korang a Ka-adun: Ba
iran ndi shabota?

69. Na da-a Mi ndaon (ko Nabi)
so Bayok, go di ron patot: Da ko

وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا
أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا
أَيْدِيهِمْ وَنَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ
فَأَسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنْتَ
تُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى
مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا
وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنْ نَعْمِرْهُ نَتَكَلَّمْهُ فِي الْخَلْقِ
أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۚ

Sukaniyan (a Minitalingoma Niyan) inonta na Pananadum, go Qur-an a Miyakapayag:

70. Ka-a Niyan Mapaka-ikhtiyar so tao a aya butad iyan na Oya-goyag, (i poso) go an matangkud so Katharo (a siksa) ko Miyaman-gongkir.

71. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na Miyadun Kami sa ruk iran-a pud ko Pinggalubuk o manga Gu-us Ami-a manga Ayam, na siran i Makapapa-ar on?-

72. Go Piyakaphasiyonot Ami kiran noto, ka so saba-adon na gi-i ran Kakhoda-an, go so saba-adon na Pukhakan niran:

73. Go adun a bagiyan niran non a manga gona, go manga inomun (a manga Gatas). Ino siran ndi Phana-lamat?

74. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah, sa manga Katohanan, ka-an siran Katabangi!

75. Di ran khagaga so Katabangi kiran: Go siran na manga Tan-tara iran a phamakadarpa-an (ko Naraka).

76. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran. Mata-an! A sukami na Katawan Nami so isosolun nir-an, go so Papayagun niran.

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ﴿٦٩﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾

وَدَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

وَهُمْ فِيهَا مَتْنِفِعٌ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُنْحَضُونَ ﴿٧٥﴾

فَلَا يَخْزِيكَ فَعُولُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

77. Ba di katawi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na inadun Ami sukaniyan a pho-on sa Notfa! Na sa maoto na sukaniyan na lampawi, a mapayag!

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ
فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُتِينٌ ﴿٧٧﴾

78. Na mimba-al Rukami sa ibarat, go kiyalipatan niyan so Kiya-aduna on: Pitharo iyan: A antawa-a i Phakaoyag ko manga tolan a sukaniyan na miyardak?

وَصَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

79. Tharowangka: A Pagoyagun noto o Miyadun non ko paganai a kiya-okitan! Ka Sukaniyan i Mata-o ko oman i (okit a) Kapangadun!-

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

80. So Inadunan kano Niyan pho-on ko Kayo a mailao sa Apoi, na sa maoto na sukano na mapuphakakadug iyo (sukaniyan)!

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ
نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Ba di so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa i Phakagaga sa Ka-aduna Niyan ko lagid iran?-Owai na, Suka so Puphangadun, a Matao-!

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ
الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

82. Aya dun a butad iyan, na igira a Kabaya Iyan so apiya antona-a, na Tharo-on Niyan non: so Kon, na Ma-adun!

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

83. Na Soti so shisi-i sa Tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman: Go Ron kano Phamakandoda (ko kaphamagitonga ko manga Amal).

فَسُبْحَنَّ الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ
وَالِإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

Surah Al-Saffat-37

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Shasa-a sa-ap sa Samporna a kasha-ap,

2. Go so Puphamanundug (ko Gabon) sa Samporna a Kapanundug,

3. Go so Puphamamatiya sa Pananadum (a manga Malaikat)!

4. Mata-an! A so Tohan niyo na Matatangkud a Isa!-

5. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so paglutan a dowa oto, go Kadnan o manga Subangan!

6. Mata-an! A Sukami na ini Pharas Ami ko Langit a marani so Parahiyasan a manga Bito-on,-

7. Go Siyap ko oman i Shaitan a gi-i mbinasa,

8. Di ran maphamamakinug so (manga Malaikat a) a pagtao a Maporo, ka Puphululubadun siran ko mbalabala,

9. Sa kapamogao, go adun a bagiyen niran a siksa a Tatap,

10. Inonta so miyakasinggaot sa isa a kasinggaot (ko Katharo o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَّاتِ صَفًّا ١

فَالزَّجَرَاتِ زَجْرًا ٢

فَاللَّيْلِ ذِكْرًا ٣

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ٤

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا رَبُّ الْمَشْرِقِ ٥

إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِرَبِّهِ الْكَوَاكِبِ ٦

وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ٧

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى التَّلَا الْأَعْلَى وَيُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ٨

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ٩

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ

manga Malaikat), na siyaloba sukanian o Sindao o Bito-on a Masindao (a Phakatotong).

11. Na Paki-osain Ka kiran: O ba siran i lubi a Mabagur a Kaadun, antawa-a so Inadun Ami (i lubi a Mabagur)? Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran a pho-on ko Lipao, a Mapilit!

12. Kuna, ka Miyamumusa Ka, go Puphamagurugangka iran,

13. Na igira a Piyakatadum siran, na di siran Phakatadum,-

14. Go igira a Miyakailai siran sa tanda, na Puphamagurugan niran,

15. Go Pitharo iran: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a Mapayag!

16. Ino amai ka Matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

17. Antawa-a so manga Lokus ami a miyanga-o ona?

18. Tharowangka: A owai, (Pagoyagun kano dun), go sukano na Phamakarondan.

19. Na giyoto na satimambo a Lalis; na sa maoto na siran na makananayao siran!

ثَابِتٌ ١٠

فَأَسْتَفْهِمُ أَهْمَ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا
إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ ١١

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ١٢

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ١٣

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ١٤

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا أَسْحَرُومٌ ١٥

أَيَّ دَامِنَا وَكَانُوا آبَاءَ عِظَمَاءَ
أَيَّ نَالِمَبْعُوثُونَ ١٦

أَوَّابًا وَأَنَا الْوَلُونَ ١٧

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ١٨

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ١٩

20. Go Matharo iran: A Hai downan downan tano! Giya i so Alongan a Kapamalas!

وَقَالُوا لَوْلَا يَلَنَّا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٢٠﴾

21. (Na Tharo-on kiran:) Giya i so Alongan a Kokoman, a so sukanon na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُتِبَ بِهِ
تُكْذِّبُونَ ﴿٢١﴾

22. (Tharo-on o Allah ko manga Malaikat:) Limoda niyo so Mindadarowaka, rakhus o manga oganapan iran, go so Piyamanimba iran-

أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَنَّمُوا أَنَّهُمْ وَمَا كَانُوا
يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾

23. A salakao ko Allah, na nggonanaowa niyo siran ko lalan ko Naraka Jahim!

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ
الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾

24. Go tarongkowa niyo siran, ka Mata-an! A siran na Pagisha-an siran:

وَقَفُّوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

25. (Putharo-on kiran:) Ino kano di Makaputhatabanga?

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾

26. Kuna, ka siran sa Alongan naya na Makambabayorantang siran;

بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾

27. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita.

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾

28. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukano na aya butad iyo na Pushong kano rukami sa kapanugul!

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

29. Isumbag iran: Kuna, ka da kano mabaloi a Miyamaratiyaya!

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

30. Go da-a Miya-adun a rukami rukano a Kapa-ar. Kuna, ka miyabaloi kano a pagtao a manga Darowaka!

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ ۖ بَلْ كُنْتُمْ
قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾

31. Na Miyatangud rukutano, so Katharo o Kadnan tano. Mata-an! A sukutano na khata-a man tano dun (angkai a siksa).

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰئِقُونَ ﴿٣١﴾

32. Na Miyadadag ami sukano: ka Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Dadag.

فَآغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كَأَنَّا غٰوِينَ ﴿٣٢﴾

33. Na Mata-an! A siran sa Alongan noto, na Makashasakoto-wa siran ko siksa.

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A Sukami na lagi-daya dun a ikhidiya Mi ko manga Baradosa.

إِنَّا كَذَلِكْ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

35. Mata-an! A siran na aya butad iran na igira Pitharo kiran: A da-a Patot a Pushowasowatun a inonta so Allah, na Mumaratabat siran,

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Go Tharo-on niran: A ati Mata-an! A sukutano na mibagak tano dun so manga Katohanan tano, Makapantag ko Pababayok, a Pumbuthangun?

وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَأُرْكُوا إِلَهْتَنَا لِشَاعِرٍ
تَجْنُونَ ﴿٣٦﴾

37. Kuna, ka aya Minitalingoma o Muhammad na so Bunar, go miyatanto Niyan so manga Sogo.

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

38. Mata-an! A sukano na khata-aman niyo dun so siksa a Malipudus;-

إِنَّكُمْ لَذَٰئِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Ka da-a imbalas rukano a inonta so Pinggolaola niyo;-

وَمَا تَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

40. Ogaid na so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos (nadi siran phakata-am ko siksa),-

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

41. Siran man na adun a bagiyan niran a Pagupur a mapupunto,

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾

42. A manga Onga; a siran na khisusula-an,

فَوْكَهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾

43. Si-i ko manga Sorga a Pakalma,

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

44. (Si-i siran) ko manga Kantir a khipaga-a dapa-dapa:

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾

45. Ipuphagilid kiran so tatagowan sa Inomun a pho-on ko Bowalan,

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّنْ مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾

46. Mapoti, a mapiya i ta-am ko Puphamanginom,

بِضَاءٍ لَّذَّةٍ لِلشَّرَبِ ﴿٤٦﴾

47. Da-a matatago-on a Pakalangot; go di siran non Phangabuburug.

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُزْفُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go shisi-i kiran so (manga Darodopa a) manga thatangka i kailai, a manga pipiya i kapumata;

وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾

49. Lagid o ba siran Montiya a totongkopun.

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

50. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad a Puphamagishai siran.

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾

51. Tharo-on o Putharo kiran: A Mata-an! A sakun na adun a Bolayoka akun,

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

52. A gi-i niyan Tharo-on: A ba Mata-an! A suka na pud dun ko Miyamangimbunar?

يَقُولُ أَهْلَ نَكَ لِمَنِ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾

53. Ino amai ka Matai tano, go mbaloi tano a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukutano na khabalasan tano dun?

أَمْ دَامِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَمْ نَا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾

54. Tharo-on niyan: A ba niyo Purongawi?

قَالَ هَلْ أَنتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾

55. Na rongawan niyan, na mai-lai niyan ko lumbak o Naraka Jahim.

فَاطْلِعْ فَرَأَاهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

56. Tharo-on niyan: Ibut ko Allah! Ka maito bo na Mata-an a khabinasa kongka!

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na o da so Limo o Kadnan ko, na miyabaloi ako dun a pud ko Piyamakadarpa (ko Naraka)!

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

58. Ino di tano Phamatai,

أَفَمَا تَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾

59. Inonta so Kiyapatai tano paganai, go di tano phangasisiksa?

إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا تَحْنُ بِمُعَدِّيْنَ ﴿٥٩﴾

60. Mata-an naya! A titho a sukaniyan so Da-ag a mala!

إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

61. Makapantag ko lagid aya, na Panamar Magamal so Puphamagamal.

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾

62. Ba giyoto i mapiya a talagad, antawa-a so kayo a Zaqquum?

أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾

63. Mata-an! A Sukami na ini sunggai Ami aya a tiyoba ko manga Darowaka.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

64. Mata-an! A sukaniyan na kayo a Mu-utho ko piyaganakana-kan o Naraka Jahim:

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

65. So Onga niyan na miphulagid sukaniyan o manga Olo o manga Shaitan:

طَلَعَهَا كَأَنَّهٗ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾

66. Na Mata-an! a siran na Phakakan siran non ndun na kha-puno iran non so manga tiyan niran.

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ مِنْهَا فَعَالُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

67. Oriyan niyan na Mata-an! A bagiyan niran noto a titho a kasa-saogan sa phulikabo a ig.

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوَابًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾

68. Oriyan niyan na Mata-an! A aya khandodan niran na so dun so Naraka Jahim.

ثُمَّ إِنَّ مَرَجِعَهُمْ إِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

69. Mata-an! A siran na Miyato-on niran so manga lokus iran a khikadadadag;

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِينَ ﴿٦٩﴾

70. Na siran na si-i siran gi-i shasakoya ko manga lakao iran!

فَهُمْ عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُّرْغُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na Sabunsabunar a Mitharidadag ko miya-ona an niran so kadakulan ko miyangao ona;-

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأُولِينَ ﴿٧١﴾

72. Go Sabunsabunar a Siyogo an Nami siran sa Puphamakaik-tiyar;-

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾

73. Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-a kiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya),-

فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾

74. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿٧٤﴾

75. Na Sabunsabunar a Miyangangarapan Rukami so Nuh, na Mata-an a miyakapiyapiya so Tomiyarima (ko Panguni Niyen).

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾

76. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon ko boko a mala,

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

77. Go biyaloi Ami so Kiyababandan non, a siran i miyangalalamba;

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

78. Go inibagak Ami Sukaniyan ko miyanga-o ori (a Kapuphanaduman):

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾

79. Kalilintad a si-i ko Nuh ko manga Ka-adun!

سَلَّمَ عَلَى نُوْحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

80. Mata-an! A Sukami na lagidman noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

81. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُ، مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

82. Oriyan niyan na inulud Ami so manga pud (ada Pamaratiyaya).

ثُمَّ أَعْرِفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾

83. Na Mata-an! A ma-apud ko okit Iyan so Ibrahim.

وَإِن مِّنْ شَيْعَةٍ إِلَّا بَرَّهيمَ ﴿٨٣﴾

84. Gowani a somangor ko Kadnan Niyan a rakhus o poso a da-a saninsaning iyan.

إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾

85. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan, a go so pagtao Niyan: A antona-a i Pushimba a niyo?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾

86. Ba so kabokhag-a manga Katohanan-a salakao ko Allah i khabaya-an niyo?

أَفِكَاهُ إِلَهَةً دُونَ اللَّهِ تَرِيدُونَ ﴿٨٦﴾

87. Na antona-a i arangan niyo ko Kadnan o manga Ka-adun?

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na inilai Niyan sa kailai a gudaguda so manga Bito-on,

فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾

89. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Pukhasakit Ako!

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

90. Na inawa-an niran Sukaniyan, a miyamanalikhod siran.

فَنَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾

91. Na minanai somong ko manga Katohanan niran, na Pitharo Iyan: A ino kano di khan?

فَرَأَى إِلَى الْهَيْمِ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾

92. Ino a di kano Putharo?

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾

93. Na siyongowan Niyan siran sa mananai, na pirorompi Niyan shabunar.

فَرَأَى عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾

94. Na Piyamantuk iran Sukaniyan a gi-i siran mamagarabaya.

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرِفُونَ ﴿٩٤﴾

95. Pitharo Iyan: A ino niyo Pushimba-a so gi-i niyo phapandayan?

قَالَ تَعْبُدُونَ مَا تَنْسَخُونَ ﴿٩٥﴾

96. A so Allah i Miyadun rukano, a go so Puphangumba-alan niyo!

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

97. Pitharo iran: A mbalain niyo Sukaniyan sa Walai, na lubadun niyo Sukaniyan ko Kadug!

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿١٧﴾

98. Na Pikhadiyatan niran Sukaniyan sa tipo, na biyaloi Ami siran a manga bababa!

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿١٨﴾

99. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shong Ako ko Kadnan Ko! A Punggonanao Rakun!

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيِّدِينَ ﴿١٩﴾

100. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa (Wata a) pud ko manga Bilangatao!

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٠﴾

101. Na Piyanothol Ami Ron a (Pumbawata sa) Wata a Mama a Matigur.

فَبَشِّرْنَاهُ بِعَلِيمٍ ﴿٢١﴾

102. Na kagiya iraot sa Mipha-gonota Iyan lomalakao, na Pitharo Iyan: Hai Wata Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun ko katotoroga (Rakun) a Mata-an! A Sakun na Shombali-in Ko Suka: Na Nggudaguda-angka o antona-a i Pandapat Ka! Pitharo Iyan: Hai Ama! Nggolalanun Ka so Sogowan Ruka: Ka khato-on Nakongka, Omiyog so Allah, a pud ko manga Papantang!

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ يَٰأَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

103. Na kagiya a Mbayerantang siran a dow, go Piyakaiga Iyan a tomatakilid;

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿٢٣﴾

104. Na Tiyawag Ami Sukaniyan: Hai Ibrahim!

وَنَدَيْنَاهُ أَنْ يَتَّبِعْهُ إِمْرُ

105. Sabunar a Miyatoman Ka so Taginupun!- Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

قَدْ صَدَقْتَ الرَّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾

106. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan na Tiyoba a Mapayag-

إِنَّ هَذَا لَهُوَ أَلْبَتَأُ الْمُنِينَ ﴿١٠٦﴾

107. Na Siyanggar Ami Sukaniyan a Kibas a Mala:

وَقَدَيْنَاهُ بِذَنْجٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

108. Go inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾

110. Lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

111. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

112. Na Piyanothol Ami Ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq-a Nabi,- a pud ko manga Bilangatao.

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ

الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

113. Na Piyakandakulan Ami sa mapiya Sukaniyan a go so Ishaq: Na so saba-ad ko manga Mori ran a tao na Phipiyapiya, go (so saba-ad na) siyalimbota niyan a ginawa niyan a mapayag.

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا
مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مِثْلُ

﴿١١٣﴾

114. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami so Musa a go so Haroun,

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾

115. Go Siyabut Ami Siran a go so pagtao Wiran ko boko a mala;

وَجَعَلْنَاهُمْ أَقْوَمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

116. Go Tiyabangan Nami Siran, na miyabaloi Siran a Siran i Miyamakada-ag;

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾

117. Go inibugai Ami Kiran so Kitab a Miyakapayag (ko manga Kokoman);

وَأَيَّدْنَاهُمَا بِالْكِتَابِ الْمُسْتَسَيِّنِ ﴿١١٧﴾

118. Go Pinggonanao Ami Kiran so lalan a Matitho.

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

119. Go inibagak Ami Siran (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْرَبِ ﴿١١٩﴾

120. Kalilintad a si-i ko Musa a go so Haroun!

سَلَّمْ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

121. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

122. Mata-an! a giya dow a oto na pud ko manga Oripun Allah a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُمْ مِمَّنْ عِبَادُنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

123. Go Mata-an! A so Ilyas na pud dun ko manga Sogo.

وَإِنْ إِلْيَاسَ لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

124. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino kano di Phangngila?

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَأَنْتُمْ تَنْفُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Ino niyo Puphanongganoya so Barahala Ba'al, na ipumbagak iyo so Lubi a mapiya a Miyangadun;

أَنْدَعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

126. A so Allah, a Kadnan niyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona?

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

127. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na Mata-an! A siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Nara-ka),-

فَكَذَّبُوهُ فَأَتَاهُمُ الْمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

128. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

129. Na inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

130. Kalilintad a si-i ko Ilyasin!

سَلَّمَ عَلَىٰ إِيَّاسِينَ ﴿١٣٠﴾

131. Mata-an! a Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

132. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miya-maratiyaya.

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

133. Go Mata-an! A so Lut na pud dun ko manga Sogo (Ami).

وَإِنْ لُّوْطًا لِّمَنِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Gowani na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon, sa Kasamasama iran.

إِذْ بَحَّثْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

135. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka miyapud ko miyamangibagak (ko Siksa):

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾

136. Oriyan niyan na bininasa Mi so manga salakao (kiran).

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Na Mata-an! A Sukano na Sabunar a pukhasagadan niyo siran, ko kapukhapita-i rukano,-

وَأَنذَرْتَهُمْ مَّصِيبًا (١٣٧)

138. A go so Gagawi-i: Ba niyo di mapunggudaguda?

وَبِأَيِّ لِّئَالٍ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٣٨)

139. Go Mata-an! A so Yunus na pud dun ko manga Sogo.

وَأَن يُّؤَسِّرَ لِمَنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٩)

140. Gowani na miyalagoi a Miyagapas ko Kapal a tutugubun,

إِذْ أَبَوَّأَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (١٤٠)

141. Na Miyakipuripa, na miya-baloi a pud ko Piyamanaban:

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ (١٤١)

142. Na Liyamud Sukaniyan o suda, a sukaniyan na makapuphan-ginsoya.

فَالْتَقَمَهُ الْخَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ (١٤٢)

143. Na o da (kagiya a) Mata-an a Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyamanasbik,

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ (١٤٣)

144. Na Khatatap dun ko Tiyan o Suda sa taman ko Alongan a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiya-mah).

لَلِّبْتُ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤٤)

145. Na inidampar Ami Sukaniyan ko Taog a Pagilidan a Sukaniyan na Pukhasakit,

فَبَدَّدَهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ (١٤٥)

146. Go Piyakatho-an Nami so kaporowan Niyan, sa Pamomolan a pundonapa (a kiyasirongan Niyan).

وَأُنبِتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ (١٤٦)

147. Na Siyogo Ami Sukaniyan ko Magatos nggibo (a manga tao) o di na makalalawan siran (sa Magatos nggibo).

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ (١٤٧)

أَوْزِيدُونَ

148. Na Miyamaratiyaya siran;
na Piyakasawit Ami siran ko Kapa-
ginutao taman ko wakto (o Kapatai).

فَتَأْمُرُوا فِتْنَتَهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

149. Na Paki-osain Ka kiran: O
ba ruk o Kadnan Ka so manga
Wata a Babai, na ruk iran so manga
Wata a Mama?-

فَأَسْتَفْتِيهِمَ الرِّبَاَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ
الْبُتُونُ ﴿١٤٩﴾

150. Antawa-a ba Ami Inadun
so manga Malaikat a manga Babai,
a siran na kamamasa-an niran?

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنْسَانًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

151. Tanodan, ka Mata-an! A
siran na po-on ko Kabokhag iran
na Putharo-on niran ndun:

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾

152. A Mibawata so Allah? Go
Mata-an! A siran na titho a manga
bokhag!

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

153. A ti miyatomo Iyan so
manga Wata a Babai a di so manga
Wata a Mama?

أَصْطَفَىٰ الْبَنَاتِ عَلَىٰ الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

154. Ino kano wai? Andamanaya
i Khipukhokomun niyo saya?

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

155. Ino kano di Phanadum?

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

156. Antawa-a ba adun a karina
niyo a Mapayag?

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

157. Na talingoma-an niyo i Kitab
iyo o sukano i manga bunar!

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ إِن كُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

158. Na mimba-al siran ko lut o
Allah a go so lut o manga Jinn sa
bangunsa: Na Sabunsabunar a kiya-
tokawan o manga Jinn a Mata-an! a
siran na Phamakadarpa-an ndun
(ko Naraka)!

وَجَعَلُوا آيَتَهُ، وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ
الْجَنَّةُ أَنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. Soti so Allah! A mawatan ko Iphuropa iran!

سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Inonta so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Na Mata-an! A sukano a go so Pushimba-an niyo,-

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

162. Na da rukano i sorang Rukaniyan a Madadag iyo,

مَا أَنْتَ عَلَيْهِ بِفَتْنٍ ﴿١٦٢﴾

163. Inonta so sukaniyan a Phakasolud ko Naraka Jahim!

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

164. Na da-a pud rukami (a manga Malaikat) a ba da-a ba-giyan Niyan a darpa a mapupunto;

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

165. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a shasa-a sa-ap;

وَأِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾

166. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a Sukami so Puphamanas-bik (ko Allah)!

وَأِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Na Mata-an! A siran na Putharo-on niran ndun:

وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُنَّ ﴿١٦٧﴾

168. A o ba'bo Mata-an! A adun a shisi-i rukami a Pananadum a pho-on ko Miyanga-o ona,

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Ka miyabaloi kami dun a manga Oripun o Allah, a manga Tolabos!

لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

170. Na inongkir iran so Qur-an: Na katokawan niran mbo!

فَكَفَرُوا بِهِ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

171. Na Sabunsabunar a miyao-
na so Katharo Ami ko manga Or-
ipun Ami a Piyamanogo:

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾

172. Mata-an! A siran na siran
ndun so Phangatabangan,

إِنَّهُمْ هُمُ الْمُتَصَوِّرُونَ ﴿١٧٢﴾

173. Go Mata-an! A so manga
Tantara Ami, na siran ndun so Pha-
makada-ag.

وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾

174. Na Talikhodingka siran sa
taman ko masa (a di mathai).

فَقُولْ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ ﴿١٧٤﴾

175. Go Paka-ilayangka siran,
ka mailai ran mbo!

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصَرُونَ ﴿١٧٥﴾

176. Ba so Siksa Ami na Phaga-
lokalokan niran?

أَفَعِدْنَا بِنَايَ لِسَتْعِجِلُونَ ﴿١٧٦﴾

177. Na a pabila Makatoron (so
siksa) ko sharonsarongan niran, na
miyakaratarata a kakhapita-i ko
Piyamaka-iktiyar (a da dun Para-
tiyaya)!

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ
الْمُنْذِرِينَ ﴿١٧٧﴾

178. Na Talikhodingka siran sa
taman ko masa (a di mathai),.

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ ﴿١٧٨﴾

179. Go Paka-ilayangka (siran),
ka khailai ran mbo!

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصَرُونَ ﴿١٧٩﴾

180. Soti so Kadnan Ka, a Kad-
nan o Munang, a mawatan ko
iphuropa iran!

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

181. Na Kalilintad a si-i ko
manga Sogo!

وَسَلِّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

182. Go so Podi na ruk o Allah,
a Kadnan o manga Ka-adun.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

Surah Sad-38

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Saad: So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o. Ibut ko Qur-an, a ndodon so Pananadum (ka Mata-an A so Muhammad na bunar):

2. Kuna, ka so Miyamangongkir na matatago ko Maratabat, go so Kasosorang.

3. Madakul a bininasa Mi ko miya-ona-an niran a pagtao, na minithatawaga iran: A da-a masa a kapakapalagoi!

4. Na Miyamumusa siran ko kiyapakaoma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran! Go Pitharo o Miyamangongkir: A giya i na balik Mata a bokhag!

5. Ino niyan mbaloya so manga Katohanan a Tohan a isa isa? Mata-an! A giya na titho a shai a Pakamumusa!

6. Na inilalakao o manga Nako-da iran: A dadayon kano, go thata-kna kano ko manga Katohanan niyo! Mata-an! A giya i na titho a shai a paka-a antapun (rukutano)!

7. Da tano waya manug ko okit a miyaori: Da ko ungkaya inonta na Piyangumba-alan (a kabokhag)!

سُورَةُ صَادٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَُوا وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

أَجْعَلِ لِلْأَلْهَةِ إِلَهًا وَاحِدًا إِنْ هَذَا الشَّيْءُ عَجَابٌ ﴿٥﴾

وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهِتِكُمْ إِنْ هَذَا الشَّيْءُ يُرَادُ ﴿٦﴾

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْأَلَمَةِ الْأَخْرَىٰ إِنْ هَذَا إِلَّا خَيْالٌ ﴿٧﴾

8. Ino Sukaniyan mbo i Thoroni ko Pananadum ko ndolondolanan tano? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Pananadum Akun! Kuna, ka (ka giya) da iran pun kata-ami so siksa Akun!

9. Antawa-a ba shisi-i kiran so khikatatagowan ko Limo o Kadnan Ka,- a Mabagur, a Puphamumugai?

10. Antawa-a ba iran ruk so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan? Na Pamanik siran ko Puphamangokitan!

11. Tantara a so ndodo-o a pugus, a pud ko Mithampotampong.

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao a Nuh, a go so pagtao a Ad, go so Pir-aon a khiruk ko manga Lutakan,

13. Go so pagtao a Samood, go so pagtao o Lut, go so manga tao sa Aikah;- siran man so Mithampotampong.

14. Da ko oman i isa kiran inonta na Piyakambokhag iyan so manga Sogo, na Miyatangtud (kiran) so Siksa Akun.

15. Na da-a punaya-on o siranaya a rowar ko Lalis a isa, a da-a kaphakandod iyan.

أَنزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِّن ذِكْرِي بَلْ لَّمَّا يَذُوقُوا عَذَابٍ ﴿٨﴾

أَمْعِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ
الْوَهَّابِ ﴿٩﴾

أَمْلَهُمْ مِّلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا فَلْيَزْنُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ
الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْنَادِ ﴿١٢﴾

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ
أُولَئِكَ الْأَحْزَابِ ﴿١٣﴾

إِن كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
عِقَابِ ﴿١٤﴾

وَمَا يَنْظُرُهُمْ إِلَّا الْأَصْحَةُ وَنَجْدَةٌ مَّا لَهُمَا
مِن فَوَاقٍ ﴿١٥﴾

16. Na Pitharo iran: A Kadnan nami! Nggaga-aningka rukami so kipantag ami ko da pun so Alongan a kapamagitong!

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْنَآ قَبْلَ يَوْمِ
الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

17. Phantang Ka ko Katharo iran, go Aloyangka so Oripun Ami a Dawood, a adun a Bagur Iyan: Mata-an! A Sukaniyan na Pupha-nanangoran (ko Allah).

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ
ذَا الْأَيْدِي إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾

18. mata an! A Sukami na Piya-kaphasiyonot Ami so manga Palao, a pud Iyan a Puthasbik Siran, ko Kagabigabi, a go so Kapita-pita,

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ
وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾

19. Go so manga Papanok a matitimo: Na tanan si-i ko Allah Puphananangoran.

وَالطَّيْرِ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾

20. Go Piyakabagur Ami so Kadatu Iyan, go inibugai Ami Ron so Ongangun, a go so Kata-o ko Kokoman.

وَسَدَدْنَا مَلَكُوهَآ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

21. Na ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Pukhakarido? gowani a manga lakat siran ko Daud si-i ko Darpa a diniyan Sam-bayangan;

وَهَلْ أَتَاكَ نَبُوءُ الْخَصَمِ إِذْ سَوَّرُوا
الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾

22. Gowani na somiyolud siran ko Dawood, na inikaluk Iyan siran, Pitharo iran: A di Ka khaluk: Ka Pukharido Kami a dowa, ka inan-iyaya o saba-ad Rukami so saba-ad: na Kokoma Kamingka sa ontol, go di Ka Phuramiramig; go Nggona-naowa Kamingka ko ontol a lalan.

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا
لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ
فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا
إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾

23. Mata-an! a giyangkai a Pagari Ko: Na adun a siyao polo a go siyao a Bilibili Niyan, na adun a Bilibili Akun a satiman: Na Pitharo Iyan: A Pakitagikorun ka Rakun noto, na kiyadaoban Nako Niyan sa Katharo.

24. Pitharo (o Dawood): A Sabunsabunar a Kiyasalimbotan Ka Niyan sa kiyapanguniya Niyan ko Bilibili Ngka a Kinitapi Iyan ko manga Bilibili Niyan: Ka Mata-an! A madakul koshasakotowa a Sabunar a Phaganiyaya-an o saba-ad kiran so saba-ad: Inonta so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na tanto a maito siran? Na Miya-antang o Dawood a giyabo a kinitupung Nami Ron: Na Miyakapanguni sa Ma-ap ko Kadnan Niyan, go Somiyondong a Mangangalimbaba-an, go Miyananangoran (ko Allah).

25. Na Niyapi Ami Ron Noto: Go Mata-an! A Miyambagiyani Niyan si-i Rukami so titho a Kapakarani, a go so mapiya a khandodan.

26. Hai Dawood! Mata-an! A Sukami na Biyaloi Ami Suka a Khalifah ko Lopa: Na Koko-mangka so manga Manosiya sa Ontol: Go Dingka Pagonoti so kabaya a ribat, ka Madadag Ka Niyan ko lalan o Allah: Mata-an! A so phangadadadag ko lalan o Allah, na adun a bagiyani niran a siksa a sangat, sa-

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجَّةً
وَلِي نَجَّةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا
وَعَزَّزْنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٣٣﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجِّكَ إِلَى نَجَاجِهِ ۖ
وَإِنْ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۖ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ ۖ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٣٤﴾

فَغَفَرْنَا لَهُ ۚ ذَٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ
وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٣٥﴾

يٰۤدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ
فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ
فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يُضِلُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ إِنَّمَا
نُسَوِّتُ يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٣٦﴾

bap ko Kiyapakalipat iran ko Alongan a Kapamagitong.

27. Na da ko kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowan nan i ba ilang! Giyoto man i arangan o siran a Miyamangongkir! Na sangat a siksa a bagiyon o siran a Miyamangongkir ko Naraka!

28. Ba Ami babaloya so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a lagid o Puphamaminasa ko Lopa? Antawa-a ba Ami babaloya so khipanananggila, a lagid o manga Bara-dosa?

29. (Giya i na) Kitab a Initoron Ami Sukaniyan si-i Ruka, a Piya-kandakulan sa mapiya, ka-a niran Manggudaguda so manga Ayat Rukaniyan, go an Kasaboti o adun a manga Sabot iyan.

30. Na ini bugai Ami ko Da-wood so (Wata Iyan a) Solaiman, Miyakapiyapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah)!

31. Gowani a Pakimasa-an ko Solaiman ko Kagabi-gabi so manga Koda a manga Gaga-an;

32. Na Miyatharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Miyatomo Akun so kabaya ko Mapiya (sa doniya), a di so Tadum ko Kadnan Ko,- taman

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا
ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ
النَّارِ ﴿٣٧﴾

أَمْ يَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ
كَالْفُجَّارِ ﴿٣٨﴾

كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ
وَلِيَتَذَكَّرُوا أَلَّا يَكُنِ الْأَلْبَابُ ﴿٣٩﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿٤٠﴾

إِذْ عَرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِرَاتُ
الْحِيَادُ ﴿٤١﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ
رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٤٢﴾

sa miyakadalong (so Alongan) ko runding:

33. (Pitharo o Solaiman:) Ndo-dun niyo siran Rakun. Na Phiph-onan Niyan mamotol sa manga Ai go manga Lig.

34. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so Solaiman: Ka Piyakidarpa-an Ami so Korsi Iyan sa isa a lawas: Oriyan niyan na Mithaobat:

35. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Yakongka, go Bugi Yakongka sa Kadatu, a da-a Kapatotan non a isa bo ko oriyen Ko: Mata-an! A Suka na Suka so Puphamu-mugai.

36. Na Piyakaphasiyonot Ami Ron so ndo, a Pushambur sabap ko Sogowan Niyan, a malanat, a apiya anda Niyan Puphaka-antapa,-

37. Go so manga Shaitan, a tanan Pababalai, go Panininub,-

38. Go so manga pud a khipatongun ko manga Sangkali.

39. (Pitharo Ami ron a) Giyaya na Pamumugayan Ami: Na Pamumugai Ka, o di na Kakaputingka, sa da-a Kapamagitong.

40. Na Mata-an! A adun a bagiyen Niyan si-i Rukami a titho a Kapakarani, go mapiya a khandodan.

رُدُّوْهَا عَلٰى فُطْفِقٍ مَّسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَالْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهٖ
جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ ﴿٣٤﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَهَبْ لِيْ مُلْكًا لَا يَنْبَغِيْ
لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَحَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِيْ بِاَمْرِ رُءُوءٍ رَّحَاءَ حَيْثُ
اَصَابَ ﴿٣٦﴾

وَالشَّيْطٰنِ كُلِّ بَنَاءٍ وَعَوَاصِرِ ﴿٣٧﴾

وَالْآخَرِيْنَ مُقَرَّنِيْنَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هٰذَا عَظَاوُنَا فَاْمَنْنَا اَوْ اَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَإِن لَّهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَّكَابٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Aloyangka so Oripun Ami a Ayyob. Gowani na ini Pangangarapan Niyan ko Kadnan Niyan: A Mata-an! A Sakun na Minisogat Rakun o Shaitan so do-ka-o a go so siksa!

42. (Pitharo-on:) Dasulun Ka so Aingka: Giyaya na Papaigowai a Matunggao, go Inomun.

43. Na inibugai Ami Ron (bo) so manga Ta-alokon, a go so lagid iran a inibabid kiran,- a Limo a pho-on Rukami, go Pananadum, o adun a manga Sabot iyan.

44. Go (Pitharo-on:) Kowa-an Ka so Limangka sa sakukhum a Rasa-as, na luphadun Ka (ki Karomangka): Ka Dika Kasapa-an. Mata-an! A Sukami na Miyato-on Ami Sukaniyan a Mapantang. Saya-na a mapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphangongonotan (ko Allah)!

45. Go Aloyangka so manga Oripun Ami a so Ibrahim, go so Ishaq, go so Yaqoub, a manga Babagur, go manga ala i Pandapat.

46. Mata-an! A Sukami na initolabos Ami Kiran so tolabos a Pananadum ko Ingud (a Akhirat).

47. Go Mata-an! A siran si-i ko Hadapan Nami, na pud dun ko Miyangapipili a manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

أَرْكُضْ بِرَجْلِكَ هَذَا مَغْسِلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمَثَلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا قَاصِرَةً بِهِ وَلَا تَحْنُتْ ۖ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾

وَأَنبَتْنَاهُمْ عِنْدَ الْغَيْثِ الْمُسْتَقِيمِ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

48. Go Aloyangka so Ismail, go so Al-Yasha, go so Zulkifli: Na tanan Pud ko manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ
وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

49. Giyaya na Pananadum: Na Mata-an! A ruk o Khipanananggila, so titho a Mapiya a khandodan,-

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَكَابٍ ﴿٤٩﴾

50. Manga Sorga a Tatap, a Khiluluka-an Kiran so manga Pin-to;

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مِّنْ فَتْحَةٍ لَّهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾

51. Gi-i siran ro-o Shasandasandang; Puphananawag Si-ran ro-o sa manga Onga a Madakul, a go manga Inomun;

مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةٍ
كَثِيرٍ قُورٍ شَرَابٍ ﴿٥١﴾

52. Go manga Ikapud Iran so manga Thatangka i Kailai (a manga Bai), a Murusharusha.

وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْإِبْرَةِ أَنْزَابٍ ﴿٥٢﴾

53. Giyaya so idi diyandi Ruka-no ko Alongan a Kapamagitong!

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

54. Mata-an! A giyaya na titho a Pagupur Ami, a da-a ikhada Iyan;-

إِنَّ هَذَا الرِّزْقُ مَا لَكُمْ مِنْ بَقَاٍ ﴿٥٤﴾

55. Giyaya (i khasowa),- Na Mata-an! A bagiyani o manga Malawani so titho a marata a khandodan!-

هَذَا أَوَّلُ الْبَاقِ لِلطَّاعِينَ لَشَرِّ مَكَابٍ ﴿٥٥﴾

56. Naraka Jahannam!- A Phamakasolud siran non,- Na Mikharatarata a dukhai!-

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا فَنَسُوا لَهُدًاءَ ﴿٥٦﴾

57. Giyaya!- Na Ta-ami ran Sukaniyan,- A Phulikabo, go pakabunud a manga rurushik!

هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ ﴿٥٧﴾

58. Go adun a salakao a lagid iyan, a mbarambarang (a Siksa)!

59. Kati-i so salompok a Pupha-manolud a pud iyo! Da-a Kapakadadaya iran! Mata-an! A siran na Phamakasolud ko Naraka!

60. Tharo-on niran: A kuna, ka sukano na da-a Kapakadadaya iyo! Sukano i Tomiyoro rukami saya! Na miyakaratarata a Darpa!

61. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Sa dun sa Tomiyoro rukami saya,- na Omaningka-on so siksa sa takup ko Naraka!

62. Go Tharo-on niran: A ino tanowai a da-a khilai tano ko manga Mama a sukutano naso ibibilang tano siran ko manga Rarata?

63. Ino tano khakowa siran a Pagurug, antawa-a ba da katoliki siran o manga kilai?

64. Mata-an! A giyoto man na bunar dun,- A Kapuphapawala o tao ko Naraka!

65. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na Matag Ako Puphamaka-iktiyar: Na da-a Tohan a inonta so Allah, a so isa isa a Phakaba-as,-

66. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan,- A so mabagur, a Manapi.

وَأَخْرَجْنَا مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجَ ﴿٥٨﴾

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْجَاءَ لَهُمْ
إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَمْ تَرْجَبُوا أَنْتُمْ قَدْ مَتَمُّوهُ
لَنَا فَيْسَ الْفِرَارُ ﴿٦٠﴾

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فِرْدُ عَذَابًا
ضَعْفًا إِلَى النَّارِ ﴿٦١﴾

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رَجُلًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ
مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾

أَتَخَذْتَهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ
الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا إِلَهُ إِلَّا اللَّهُ
الْوَحْدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾

67. Tharowangka: A Sukaniyan na Tothol a Mala,-

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾

68. Sukano na tatalikhodan niyo to!

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾

69. Da-a Kata-o Akun ko Pagtao a Maporo, gowani ko Pupha-
numbag Siran.

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى
إِذْ يَخْصِمُونَ ﴿٦٩﴾

70. Da-a Kaphagilahami Rakun: A Rowar sa Sakun na matag Puhama-
ka-iktiyar a Mapayag.

إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ آلَا أَمْأَاتٍ أَنْذِرِ مُؤْمِنٌ ﴿٧٠﴾

71. Gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: Mata-
an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya a pho-on sa lipao (a giyo-
to so Adam):

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِقُ بَشَرًا
مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾

72. Na amai ka Imasadun Ko Sukaniyan, go Masokan Ko Suka-
niyan sa Niyawa, na Sondong kano Rukaniyan, a Pangangalimbaba-an
ka'no.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ، وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا
لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾

73. Na Miyangalimbaba-an so manga Malaikat, a tanan Siran lan-
gon:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

74. Inonta so Iblis: Ka Mimaratabat, go miyabaloi a pud ko
Miyamangongkir.

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun Ruka ko Ka-
phangalimbaba-an Ka ko Inadun Ko a minggolalan ko Bagur Akun? Ba Ka Mimaratabat? Antawa-a ba Ka miyabaloi a pud ko Miphapaporo?

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ
بِيَدَيَّ اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

76. Pitharo Iyan: A Sakun i Mapiya a di Sukaniyan: Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

77. Pitharo (o Allah): Na Awaka (pho-on ko Sorga): Ka Mata-an! A Suka na Inibowang.

78. Go Mata-an a Mikolob Ruka so Morka Akun taman ko Alongan a Kapamalas.

79. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Na pakinayaon Ka Rakun taman ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

80. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Suka na pud ko Phamakanayao-

81. Taman ko Alongan o wakto a Mapupunto.

82. Pitharo Iyan: Na Ibut ko Bagur Ka, ka Mata-an a dadagun Ko siran ndun langon,-

83. Inonta so manga Oripun Ka a pud Kiran, a manga Tolabos

84. Pitharo (o Allah): Na so Bunar (na Sakun),- Go so Bunar i Putharo-on Ko-

85. Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so pud Ka,- A go so tao a Miyonot Ruka a pud kiran, a murakhurakhus kano.

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾

وَأَنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

إِلَّا أَعْبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٨٣﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبَعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

86. Tharowangka: A da-a Phan-gunin Ko rukano sa makapantag saya a sokai, go kuna a ba-a Ko pud ko Puphamanangin.

87. Da ko Sukaniyan (a Qur-an) inonta na Pananadum o manga Ka-adun.

88. Na Mata-an a katokawan niyo dun so Totholan Rukaniyan ko oriyen o masa.

Surah Al-Zumar-39

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Kinitoronun ko Kitab na pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

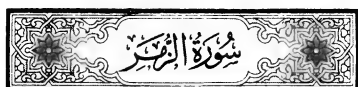
2. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab sabap ko Bunar: Na Showa-sawatangka so Allah, a Totolabo-sangka Rukaniyan so Okit ko Kapaginutao.

3. Tanodan, ka ruk o Allah so okit a Tolabos. Na so Miyamango-wa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan (na Pitharo iran): Da-a Kapushimba ami kiran a rowar sa angkami ran mapakarani ko Allah sa Samporna a kadashug. Mata-an A so Allah na Khokomun Niyan siran si-i ko nganin a siran na di

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَلَنَعْلَمَنَّ نِبَاهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

siran non Phagayonayon. Mata-an!
A so Allah na di Niyan Punggona-
na-on so tao a sukaniyan na bo-
khag, a Miyongkir.

4. O kabaya o Allah a Khowa sa
Wata, na Mata-an a Mamili ko
Phagadunun Niyan sa kabaya Iyan:
Soti Sukaniyan! Sukaniyan so Al-
lah, a isa isa, a Phakaba-as.

5. Inadun Niyan so manga Lan-
git a go so Lopa si-i ko Bunar: Ipu-
kholob Iyan so Gagawi-i ko
Daondao, go Ipu-kholob Iyan so
Daondao ko Gagawi-i: Go Piyaka-
phasiyonot Iyan so Alongan a go so
Olan: Oman i isa kiran na Phagokit
si-i ko ta-alik a miyapunto. Ba di
Sukaniyan so Mabagur,- A Mana-
pi?

6. Inadun kano Niyan a pho-on
ko Ginawa a isa: Oriyan niyan na
Inadun Niyan, a Miyakapo-on non
so Karoma Niyan; go Inadun Niyan
rukano so manga Ayam a Walo a
nggaganapa: Phagadun-un Kano
Niyan si-i ko manga Tiyan o manga
Ina iyo, sa isa a Ka-adun, ko oriyan
o isa a Ka-adun, si-i ko manga
lilibotung a tulo (lapis). Giyoto
man so Allah, a Kadnan niyo:
Ruk Iyan so Kapa-ar. Da-a Tohan
inonta Sukaniyan: Na andamanaya
i Kaputhalikhod iyo?

7. Amai ka Mongkir kano, na
Mata-an! A so Allah na da-a singa-

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَى
مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
يُكْوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكْوِّرُ النَّهَارَ
عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُسَمًّى ۚ إِنَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنْهَا نَجْمَيْنِ
أَزْوَاجًا يَخْلُقَكُمْ فِي بَطُونٍ وَمَنْهَاتِكُمْ
خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٣﴾

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنَّا عَنكُمُ

nin Niyan rukano; go di Niyan Ikhassowat ko manga Oripun Niyan so Kaongkir: Na o Panalamat kano, na Ikhassowat Iyan oto rukano. Na di kha-awidan o ma-awid so awid o salakao. Oriyan niyan na si-i bo ko Kadnan niyo so Khandodan niyo, na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo. Mata-an! A Sukanian i Mata-o ko shishi-i ko manga Rarub.

8. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni ko Kadnan Niyan, a Puphananangoran si-i Rukaniyan: Oriyan niyan na igira a bigan Niyan sukaniyan sa Limo a pho-on Rukaniyan, na kalipatan niyan so Kiyapanguni niyan non gowani, go Mumba-al sa manga Saginda o Allah, ka-a niyan Mipanadag ko Lalan Rukaniyan. Tharowangka: A sawitingka so Kiya-ongkir ka sa maito: Mata-an! A suka na pud ko manga tao ko Naraka!

9. Ino so tao a sukaniyan na Puphangongonotan ko manga oras ko kagagawi-i a Somosodod go Gomaganat a Ika-aluk iyan so (siksa ko) Akhirat, go a arapun niyan so Limo o Kadnan Niyan- (ba lagid o tao a di Phangongonotan)? Tharowangka: A ba magishan so manga Tata-o a go so di manga Tata-o? Aya bo a phakatanodon na so adun a manga Sabot iyan.

وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا
يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ فَيُنشِئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿٧﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ
مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ
نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ
لِلَّهِ آدَاءًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ
بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ﴿٨﴾

أَمَنْ هُوَ قَنِيتَ ءَانَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا
يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾

10. Tharowangka ko manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! A Kalukun niyo so Kadnan niyo. Adun a ruk o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a Mapiya (si-i ko Akhirat). Na so Lopa o Allah na maolad! Ithoman ndun sa Tarotop ko manga Papantang so Balas kiran sa di khaitong!

11. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sogo Rakun a Kashowasowata Ko ko Allah a Totolabosun Nakun Non so okit ko Kapaginutao;

12. Go ini Sogo Rakun ka ana Ko mabaloi a paganai ko Mimbayorantang (Rukaniyan).

13. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun amai ka sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

14. Tharowangka: A so Allah i Pushowasowatun Ko, a Totolabosun Nakun Non so okit Akun:

15. Na Showasowata niyo so nganin a kabaya iyo a salakao Rukaniyan. Tharowangka: A Mata-an! A aya manga logi na so liyogi ran so manga ginawa iran a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah: Tanodan ka giyoto man na sukaniyan so kalogi a Mapayag!

16. Ruk iran ko kaporowan niran so milapilapis a Apoi, go si-i ko kababa-an niran so milapilapis

قُلْ يٰعِبَادِ الَّذِيْنَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ
لِلَّذِيْنَ أَحْسَنُوا فِيْ هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى
الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

قُلْ إِنِّيْ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا
لَّهُ الدِّينَ ﴿١١﴾

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿١٢﴾

قُلْ إِنِّيْ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٣﴾

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِيْنِيْ ﴿١٤﴾

فَاعْبُدُوْهُ وَأَمَّا سِئْتُمْ مِّنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّا لَنَحْسِرُ
الَّذِيْنَ خَسِرْنَا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا ذَٰلِكَ هُوَ الْخَسِرَانِ الْمُتِمِّينِ ﴿١٥﴾

لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يٰعِبَادِ

(a Apoi): Giyoto man na ipuphan-gangaluk oto o Allah ko manga Oripun Niyan (Pitharo Iyan): Hai manga Oripun Ko! Na Onoti Yako niyo!

17. Na so piyamakawatanan niran so Tagot,- ka o ba iran Mashimba sukaniyan,- go Miyananangoran siran ko Allah,- Na bagiyan niran so Tothol a mapiya: Na Puphamanoholingka sa mapiya so manga Oripun Ko,-

18. A siran so Puphamakinugun niran so Katharo, na Phagonotan niran so mapiya on: Siran man so Pinggonanao siran o Allah, go siran man na siran so manga papantas i akal.

19. Ino so miyatangkudon so Katharo a siksa: Bangka khasabut so tao a matatago ko Naraka?.

20. Ogaid na so inikaluk iran so Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Darpa a Maporo, si-i ko Kaporowan niyan so manga darpa a maporo a Pimbabalai: Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Diyandi o Allah: Di Pundorat so Allah ko diyandi.

21. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig, na Piyakasunup Iyan noto ko Puphamangumbowatan a ig ko Lopa? Oriyan niyan na Puphakagumaon

فَأَنقُوتِ ۝١٦

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا
وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ۝١٧

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ
أَحْسَنَهُ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْوَالُونَ الْأَلْبَابِ ۝١٨

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ أَفَأَنْتَ
تَنقِذُ مِنْ فِي النَّارِ ۝١٩

لَكِنَّ الَّذِينَ أَتَوْا رَبَّهُمْ هُمْ غُرُفٌ مِّنْ
فَوْقَهَا عُرُفٌ مَّبْنِيَّةٌ تُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ
الْمِيعَادَ ۝٢٠

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَسَلَكَهُ يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهْبِجُ
فَرِيضَةً مِّصْبَاحًا تَرَاهُمْ يَنْجَعِلُهُ خُطَمَاً

Niyan sa sabap Rukaniyan, so Pur a mbidabida so manga Waruna niyan: oriyen niyan na puphurorang; na Pukhailaingka sukaniyan a Pupha-kabinaning; oriyen niyan na pumbalowin Niyan noto a roput. Mata-an! a adun a matatago ro-o man a titho a undao ko manga papantas i akal.

22. Ino so tao a piyakalowag o Allah so Rarub iyan makapantag ko Islam, na sukaniyan na si-i ko Sindao a pho-on ko Kadnan Niyan, (ba lagid o piyarkat Iyan so poso iyan)? Na sangat a siksa a ruk o khitutugas so manga poso iran ko Tadum ko Allah! Siran man i matatago ko kadadag a Mapayag!

23. So Allah na Initoron Niyan so Lubi a Mapiya a Tothol, Kitab a Makapushasaginda i, a gi-i makha-sokaso: A puthabadun sa po-on Rukaniyan so manga kobal o siran a ika-aluk iran so Kadnan niran; oriyen niyan na pulumuk so manga kobal iran a go so manga poso iran ko Tadum ko Allah. Giyoto man so (Qur-an) Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan; na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

24. Ino so tao a khatampar iyan so Paras iyan ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah, (ba lagid o phakalidas ko siksa)? Na Tharo-on

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ ﴿٦١﴾

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ
عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۖ فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبِهِمْ
مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٦٢﴾

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا
مّتَابِي نَقَشَعُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ
وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَى
اللَّهُ يَهْدِي بِهِ ۖ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٦٣﴾

أَفَمَن يَتَّبِعِ بَوَاجِهَهُ سَوَاءَ الْعَذَابِ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا

ko manga Darowaka: Ta-ami niyo so pishokat iyo (a marata)!

25. Tomiyaplis so Miya-ona an niran, na miyakatalingoma kiran so siksa ko di ran kapakai inungka.

26. Na Piyakita-aman kiran o Allah so Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a mala, o siran na katawi ran!

27. Na Sabunsabunar a Inumbalan Nami ko manga Manosiya, si-i sangkai a Qur-an so oman i ibarat, ka-an siran makatanod.

28. Puphangadi-an a basa Arab, a da-a bukhogon: Ka-an siran Makapananggila.

29. Mimba-al so Allah sa ibarat:- Mama a kathotompotompokan sukaniyan, o di phamagayonayon, go Mama a kabisa o isa a Mama: Ba mulagid a dowaya a ibarat? So podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di ran katawan.

30. Mata-an! A Suka na Phatai, go Mata-an! A siran na Phamatai.

31. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, si-i ko Hadapan o Kadnan niyo, na Pushasawala kano.

32. Na ba adun a makalawan a Darowaka ko tao a tiyokasan niyan

مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَنْهَاهُمْ
الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾

فَأَذَاهُمْ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَنْذَكُرُونَ ﴿٢٧﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ
هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿٣٢﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ

sa Kabokhag so Allah, go Piyakam-bokhag iyan so Bunar gowani a makatalingoma-on; ba da-a matata-go ko Naraka Jahannam a darpa o Miyamangongkir?

33. Na so Minitalingoma Niyan so Bunar, a go so Minaron-na siran man so siran i Khipanananggila.

34. Mapumbagiyan niran so nganin a kabaya iran, si-i ko Kadnan niran: Giyoto man i Balas ko Miphipiyapiya:

35. A giyakapulalasa kiran o Allah ko marata ko Pingolaola iran, go giyakimbalsun Niyan kiran ko Balas Kiran, a pantag o Mapiya a Pingolaola iran.

36. Ba di so Allah i Maka-a angkos ko Oripun Niyan! Na ipuphangangaluk iran Ruka so siran a salakao ko Allah! Na sa dun sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makapunggonanao ron.

37. Na sa dun sa tao a Toro-on o Allah, na da-a Makadadagon. Ba di so Allah i Mabagur, a Khiruk ko Kandadanug?

38. Na Ibut a isha-an Ka kiran: O antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Putharon niran ndun: A so Allah. Tharowangka: Aiguda iyo ko Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,-o

وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٣﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٤﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۗ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٧﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٨﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ فَلَآ اَفْرَءَ يَسْمَعْنَ مَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَتُ ضُرِّي ۚ

paka-antapi Ako o Allah sa Morala, ba siran i phamakapokas ko Morala Niyan?- o di na paka-antapan Nako Niyan sa Limo, ba siran i phamakarun ko Limo Iyan? Tharowangka: A Ka-a angkosan Nako o Allah! Sukaniyan i Sasarigan o Khisasarig.

39. Tharowangka: Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano si-i ko tin-dug iyo: Mata-an! A Sakun na Gomagalubuk (mambo): Na kato-kawan niyo bo,-

40. So tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a phakarondanun Niyan, go khatana-an sukaniyan a siksa a Tatap.

41. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a ruk o manga Manosiya si-i ko Bunar. Na sa dun sa tao a komudug ko ontol, na ruk o ginawa niyan: Na sa tao a Tharidadag, na khadadag sa si-i bo phakatana si-i rukaniyan. Kuna a ba Suka i somisiyap kiran.

42. So Allah na Puthanganun Niyan so manga Niyawa ko wakto a Kapatai niyan; go (Puthanganun Niyan) so da pun Matai si-i ko Katotoroga-on: Na phagurunun Niyan so Piyakanggolalan Niyan non so Kapatai, go Pumbotawanan Niyan so salakao ron, taman ko talik a miyapunto. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a man-

أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ
مُمْسِكَتٌ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ
اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ يَتَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانِكُمْ
إِنِّي عَمِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ
عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ
فَمَنْ أَهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِا وَمَا أَنْتَ
عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي
لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي
قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنْ فِي ذَلِكَ لَا يَبْتَ
لِقَوْمٍ يَنْفَكُرُونَ ﴿٤٢﴾

ga Tanda ko Pagtao a Puphamimi-kiranun niran.

43. Ino siran khowa sa salakao ko Allah a phamangogop? Tharowangka: A ti apiya pun siran na da-a kapa-ar iran a maito bo, go da-a sabot iran?

44. Tharowangka: A ruk o Allah so kapangongogopan langon: Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Oriyan niyan na Ron kano Phamakandoda (ko Alongan a Qiyamah).

45. Na igira a miya-aloi so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na masisingai so manga poso o siran a di Mapaparatiyako Akhirat; na igira a miya-aloi so salakao Rukaniyan, na sa maoto na siran na Pukhababaya siran!

46. Tharowangka: Ya Allah! A Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! A Mata-o ko Gaib a go so Mapayag! Suka i Khokom ko manga Oripun Ka si-i ko nganin a siran na shosoransorang siran non.

47. Na opama ka Mata-an! a Ruk o siran a Mindadarowaka so matatago ko Lopa langon, go so lagid iyan na ibabidon, na Mata-an a iya-on niran noto sa ginawa iran ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah: na mapayag kiran pho-on ko Allah, so da iran masar a Pandapat (a mbarambarang a siksa)!

أَمْ آتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ
كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا
وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿١٣﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ
قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٥﴾

قُلْ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ
بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١٦﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فُتْدُوا بِهٍ مِنْ سُوءِ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَذِ اللَّهُمَّ مِنَ اللَّهِ
مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿١٧﴾

48. Go Mapayag kiran so manga rarata a Pinggalubuk iran, go Katangkalalan siran o Piyamagurugan niran (a siksa)!

49. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni Rukami: Oriyan niyan na igira bigan Nami sukaniyan sa Limo a phoon Rukami, na Tharo-on niyan: A aya bo a kinibugan rakun non na makapantag ko Kata-o! Kuna, ka giyoto na tupung, na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan!

50. Sabunar a Pitharo aya o siran a Miya-ona an niran! na da kiran makanggai a gona so Pishokat iran.

51. Na Miyasogat siran o manga rarata a Pishokat iran. Na so Mindadarowaka a pud ko siran naya-na khasogat siran ndun o manga rarata a Pishokat iran, go di siran mama-kapalagoi!

52. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan! Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko Pagtao a Khipaparatiyaya!

53. Tharowangka: Ko manga Oripun Ko a so Kiyapumalawaniyan niran so manga ginawa iran, a

وَبَدَأَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا نَجْمًا إِذَا خَوْلَانُهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلَىٰ هِيَ فَتَنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

فَدَقَّاهُمُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِن هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَايَتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٥٣﴾ قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ

di kano khada-i sa Panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A so Allah na Punapin Niyan so manga dosa langon: Mata-an naya! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

54. Go ndod kano ko Kadnan niyo, go Mbayerantang kano Rukaniyan, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa: A sa oriyen niyan na di kano Katabangan.

55. Go onoti niyo so (Qur-an a) mapiya a so Initoron rukano a phon ko Kadnan niyo, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa a Mitalumba, a sukano na di niyo mai-inungka!-

56. Ka o ba Matharo o ginawa: I hai Miyakasundit ako!- Sa kiyandimatagako ko onot ko Allah, go Mata-an a miyabaloi ako a minitapi dun ko mamakasodi!-

57. O di na Matharo iyan: A opama ka Mata-an! a so Allah na Tiyoro ako Niyan, na Miyabaloi ako dun a pud ko Miyamananggil!-

58. O di na Matharo iyan ko wakto a kasandungi niyan ko siksa: A o ba bo Mata-an! A adun a kapakakasoi akun (sa Doniya), na mabaloi ako a pud ko miphipiya-piya!

59. Owai na, Sabunar a Miyakatalingoma ruka so manga Ayat

إِنَّ اللَّهَ يَعْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾

أَن تَقُولَ نَفْسٌ بِحَسْرَتٍ عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جُنُبِ اللَّهِ وَإِن كُنتَ لِمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَىٰ الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

بَلَىٰ قَدْ جَاءَ نَكَاءٌ بِكَ فَأَنْتَ مُكَذَّبٌ بِهَا

Akun, Na Piyakambokhag ka Sukaniyan: Go Pimaratabatan ka, na miyabaloi ka a pud ko Miyaman-gongkir!

60. Na si-i ko Alongan a Qiya-mah na Mailaingka so siran a Miyamamokhag makapantag ko Allah;- A so manga Paras iran na Miyamangintukintum; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyen o manga Takabor?

61. Na isabut o Allah ko siran a Miyamananggila so kapakasulang iran sa Maliwanag: Da-a khisogat kiran a marata, go di siran Makapumboko.

62. So Allah i Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan si-i ko langowan taman i Somisiyapon.

63. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah,-na siran man na siran i manga logi.

64. Tharowangka: Ba so salakao ko Allah i ishogo iyo Rakun a Pushowasowatun Ko, Hai da-a manga mulung iyan?

65. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ruka,- go si-i ko siran a Miyana an Ka,-A Mata-an a o Panakoto Ka, na Mata-an a mailang dun so Amal Ka, go Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko manga logi.

وَأَسْتَكَرَّتْ وَكَتَمَتْ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
اللَّهِ وَجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا
يَمَسُّهُمْ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَعْبُدُونَ اللَّهَ أُولَئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾

قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا
الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ
لَئِنْ أَشْرَكَكَ لَيَحْطَبَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

66. Ogaid na so Allah i Showa-sawatangka, go tapi Ka ko Miya-manalamat.

67. Na da iran sula-an ko Allah so patot a Kala Iyan, a so Lopa langon na Kukumusun Niyan ko Alongan a Qiyamah, go so manga Langit na Phangalololon ko Kawan-niyan: Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Ipu-phanakoto iran!

68. Na iyopun so Sanggakala, na Mamatai so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, inonta so kabaya o Allah. Oriyan niyan na iyopun puman noto sharoman, na sa maoto na siran na khipakatitindug a nomanayao siran (a antona-a i ikhidiya kiran)!

69. Na lomiwanag so Lopa sa sabap ko Sindao o Kadnan Niyan: Go nggomonun so Daptar; go pakadarpa-an so manga Nabi, a go so manga saksi; go Ikokom kiran so Bunar; a siran na di siran Kasalimbota.

70. Go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; na so Allah i Mata-o ko gi-i ran nggolaola-an.

71. Na idundug so Miyaman-gongkir si-i ko Naraka Jahannam a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka makaoma siran non, na kaluka-an so manga Pinto iyan.

بَلِ اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ
جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّتٌ بِيَمِينِهِ
سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى
فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجَاءَ بِالْبَيْتَيْنِ وَالشُّهَدَاءُ
وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ
زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا قُتِحَتْ أَبْوَابُهَا
وَقَالَ لَهُمْ خُزْنُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ

Na Tharo-on kiran o khisisiyapon:
A ba rukano da Makatalingoma so
manga Sogo a pud rukano, a kapu-
phangadi-an niyan rukano so man-
ga Ayat o Kadnan niyo, go
Mipuphamaka-iktiyar iran rukano
so Kapakambabaratumowa sa
Alongan niyo wai? Tharo-on niran:
Ungkaino da: Na ogaid na Miya-
tang kud so Katharo o siksa ko
Miyamangongkir!

72. Tharo-on (kiran): Solud
kano ko manga Pinto o Naraka
Jahannam, sa makakakal kano
ron: Na Mikharatarata a Darpa o
manga Takabor!

73. Na idolog so Miyamangon-
gonotan ko Kadnan niran si-i ko
Sorga a Khokhoyokhoyog: Taman
sa amai ka Makatalingoma siran
non, a Kaluluka-an so manga Pinto
iyan; na Tharo-on kiran o Khisi-
siyapon: Kalilintad a si-i rukano!
Manga pipiya kano! na Pamanolud
kano ron, sa Makakakal kano ron.

74. Go Tharo-on niran: So Podi
na ruk o Allah, a so Tiyoman Niyan
rukami so Diyandi Iyan, go Piyaki-
pangowarisan Niyan rukami so
Lopa: Sa Pundarupa kami ko Sorga
sa sadun sa kabaya ami: Na sayana
a mapiya a Balas ko Miyamagamal
(sa mapiya)!

75. Na Mailaingka so manga
Malaikat a khokoliling siran ko mu-

مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ
الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَإِنَّ سَاءَ مَوْىِ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
زُمُرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا
وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
طِيبَتْ فَاَدْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا
وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُ أَمِينَ
الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ
الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ

liliyota ko Aras, a Iputhasbik iran
so Podi ko Kadnan niran; go Iko-
kom kiran so ontol, na Tharo-on: A
so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o
manga Ka-adun!

Surah Al-Mu'min (Ghafir)-40

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o
ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. So Kinitoron o Kitab na pho-
on ko Allah, a Mabagur, a Mata-o,-

3. A Puphakada ko Dosa, go
Putharima ko Taobat, a Mailot i
Kandadanug, a Khiruk Ko Ka-
kaya-an. Da-a Patot a Pushowaso-
watun a inonta Sukaniyan: Si-i
Rukaniyan so Khabolosan.

4. Da-a puphamawal ko manga
Ayat o Allah a rowar ko siran a
Miyamangongkir. Na o ba Ka Mal-
impang o gi-i ran kathotogalin ko
manga Ingud!

5. Tomiyaplis ko Miya-ona an
niran, so Pagtao o Nuh, go so
Mithampotampong ko oriyen niran;
go piyagungutan o omani pagtao so
Sogo kiran, ka mbiyagun niran Su-
kaniyan, go ini Pamawal iran so
Ribat, ka imbinasa iran noto ko
Bunar: Na siniksa Akun siran! Na

الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ
بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الْعَلِيمِ ﴿١﴾

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ
الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٢﴾

مَا يُجَدِّلُ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

فَلَا يَغْرُرْكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْيَدِ ﴿٣﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ

وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ

كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ

وَجَدُوا بِأَلْبَابِ لَيْدِ حِصْوَاهِ الْحَقِّ

فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٤﴾

antona-a i miyambutad o siksa
Akun (kiran)!

6. Na giyaya dun i Kinitoman o
Katharo o Kadnan Ka ko siran a
Miyamangongkir; a Mata-an! A sir-
an i manga tao ko Naraka!

7. So Khitatanggong ko aras a
go so Makaliliyoton na Iputhasbik
iran so Podi ko Kadnan niran; go
Paparatiyaya-an niran Sukaniyan;
go Ipuphanguni ran sa Ma-ap so
Miyamaratiyaya (gi-i ran Tharo-
on:) Kadnan Nami! Miyarangkom
Ka so langowan taman, a Limo, go
Kata-o; na Puma-apingka so siran a
Mithataobat, go kidug iran so La-
lan Ka; go Pakalidasangka siran ko
siksa ko Naraka Jahim!

8. Kadnan Nami! Go Pakasolu-
dangka siran ko manga Sorga a
Tatap, a so inidiyandi i Ka kiran,
rakhus o Miyamaginontolan ko
manga Lokus iran, go so manga
Karoma iran, go so manga Moriran
a tao! Mata-an! A Suka na Suka so
Mabagur, a Maongangun;

9. Go Pakalidasangka siran ko
manga rarata; ka sadun sa Pakali-
dasun Ka ko manga rarata sa Alon-
gan noto,- na Sabunar a ini Kalimo
o Ka sukaniyan: Na giyoto man na
Sukaniyan i Da-ag a lubi a Mala.

10. Mata-an! A so Miyaman-
gongkir na Puphamakalangkapun

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ،
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ،
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ
كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ
لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْحَرِيمِ ﴿٧﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي
وَعَدْتَهُمْ وَمِنْ صَلَاحٍ مِنْ أَرْبَابِهِمْ
وَارْزُقْهُمْ وَذَرِّبْهُمْ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ
السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ،
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ

kiran: A Mata-an a so Rarangit o Allah na Lubi a Mala a di so Rarangit iyo ko manga ginawa niyo, gowani ko Ipundolon rukano so Paratiyaya na Phagongkirun niyo.

اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ مَقَرِّكُمْ أَنْفُسَكُمْ
إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

11. Tharò-on niran: Kadnan Nami! Biyono Kamingka sa miyaka-dowa, go Inoyag Kamingka sa miyakadowa! Na ini pagikral ami so manga Dosa-mi; na ba adun a okit a kapakaliyo wami (pho-on ko Naraka)?

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَتَيْنِي وَأُحْيَيْتَنَا أَتَيْنِي
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ
مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾

12. (Tharo-on o Allah:) Giyoto man na sabap sa Mata-an naya! A igira ini Panolon so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na Phagongkirun niyo; na amai ka Pushakotowan Sukaniyan, na Pupharatiyaya-an niyo! Na so Kokoman na ruk o Allah, a Maporo, a Lubi a Mala!

ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ
كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تَوَمَّنُوا
فَإِلَهُكُمْ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾

13. Sukaniyan so Puphakiilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, go Puphakatoronan Kano Niyan pho-on ko Kawang sa riskhi (a oran): Na da-a Phakatanodon a rowar ko Puphananangoran (ko Allah).

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ
لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ
إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

14. Na Showasowata niyo so Allah sa totolabosa niyo Rukaniyan, so okit ko Kapaginutao, apiya pun Miyagowad so Miyamangongkir.

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾

15. Pupphoro ko manga Daradat, a khiruk ko Aras: Iputhoron Niyan

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي

so Wahy po-on sa Sogowan Niyan ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, ka-a Niyan Kapaki-iktiyari so alongan a Kapakamba-baratumo-wa,-

16. Si-i ko Alongan a siran na mabayar siran: Da-a Makapagma kiran ko Allah a maito bo. (Tharoon o Allah:) Antawa-a i khiruk ko Kapa-ar sa Alongan nai? Ruk o Allah, a Isa Isa, a Phakagaga!

17. Sa Alongan nai na Imbalas ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; da-a Kapanalimbot sa Alongan nai, Mata-an! A so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

18. Na Paki-iktiyaringka kiran so gawi-i a Puphakarani, masa a so manga poso na mongkug ko manga korokom, a Khipakamboboko. Da-a bagiyen o manga Darowaka a gomagut (kiran) sa ginawa; go da-a Phangongogopan a Khatarima.

19. Katawan Niyan so gi-i Kandonsiyan o manga Mata, go so Pagu-uma-an o manga Rarub (a manga pamikiran).

20. Na so Allah na Ipuhkokom Iyan so Bunar: Na so Puphanonganowan niran a salakao Rukaniyan, na da-a Khikokom iran a maito bo. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾

يَوْمَ هُمْ بَدْرُؤُنَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ
لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿١٧﴾

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كُظُمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ ﴿١٨﴾

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي
الْصُدُورُ ﴿١٩﴾

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ لَا يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾

21. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-aniran mailai o antona-a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-ona an niran? Miyabaloi siran a siran i Lubi a di siran i bagur, go manga rarad ko Lopa: Na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran, go da-a miyabaloi a miyakalinding kiran ko (siksa o) Allah.

22. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na Inongkir iran: Na siniksa siran o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mabagur, a Mailot i Kandadanug.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa, rakhus o manga Tanda Ami, go Katantowan a Mapayag.

24. Si-i ko Pir-aon, a go so Haman, go so Qaroun; na ba iran ndun Pitharo: a balik Mata, a Lubi a Bokhag!,

25. Na kagiya a miyoma Niyan kiran so Bunar, a pho-on ko Hada-pan Nami, na Pitharo iran: A Pamonowa niyo so manga Wata a Mama o siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Oyaga niyo so manga Babai kiran; na da ko Antangan a Marata o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَقِبُهُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ
قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
وَأَنَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
وَاقٍ ﴿٤١﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٤٣﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَفِرْعَوْنَ
فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ ﴿٤٤﴾

فَلَمَّا جَاءَهُم بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
أَقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٤٥﴾

26. Na Pitharo o Pir-aon: Bota-wani ako niyo ka Bono-ongko so Musa; go Tawaga Niyan i Kadnan Niyan! Mata-an! A Sakun na Ipu-khawan Nakun o ba niyan Kasambi-i so okit iyo, o di na ba Niyan Mapayag ko Lopa so Kapaminasa!

27. Na Pitharo o Musa: A Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo pon ko oman i Takabor a di Mapaparatiyaya ko Alongan a Kapamagitong!

28. Na Pitharo o Mama a Mapaparatiyaya (a si Hazqil) a pud ko manga Tonganai o Pir-aon, a Paguuma-an Niyan so Paratiyaya Niyan: Ino niyo Mbono-on ko Mama a gi-i Niyan Katharowa: Sa aya Kadnan Ko na so Allah-a Sabunar a Minioma Niyan rukano so manga Rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo? Na o Sukaniyan na bokhag, na Phakatana-on so Kabokhag Iyan; o Sukaniyan na Mumamata-an, na Khisogat rukano so saba-ad ko Ipuphangangaluk Iyan rukano: Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na Mumamalawani a Bokhag!.

29. Hai Pagtao Akun! Ruk iyo so Kadatu sa Alongan nai: Makadada-ag kano ko Lopa: Na antawao non i makatabang rukutano ko siksa o Allah amai ka Makaoma

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفُسَادَ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٦٧﴾

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٦٨﴾

يَقَوْمِ لَكُمْ أَلْمَلِكُ أَلْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ

Rukutano? Pitharo o Pir-aon: Da-a ithoro akun rukano a rowar ko Mapipikir akun; go da-a Punggonanaowangko rukano a rowar ko lalan a ontol!

30. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun sukano ko lagid o masa o Mithampotampong!-

31. Lagid o Miyasowa o Pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood, go so Miya-orijan niran: Na kuna o ba kabaya o Allah i Kasalimbota ko manga Oripun (Niyan);

32. Go Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko Alongan a Kathatawaga;-

33. Alongan a Tomalikhod kano a Puphamalagoi kano: Da a makalinding rukano pho-on ko (siksa o) Allah: Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

34. Na Sabunsabunar a Mini talingoma Rukano o Yusuf gowani so manga Rarayag a Karina, na da kano dun pagukar ko Kashasangka ko Minitalingoma Niyan rukano to: Taman sa kagiya Matai, na Pitharo iyo: A da dun a Shogo-on o Allah ko orijan Niyan a Sogo. Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a sukaniyan na Mumamalawani a Shasangka;

جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا
أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ
الرَّشَادِ ﴿٢١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا بِقَوْمِي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٢٢﴾

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٢٣﴾

وَيَقَوْمِي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ
النَّارِ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ تُولُونُ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِرٍ وَمَنْ يَضِلْ لِلَّهِ فَالَهُ مِنْ
هَادٍ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَارَ لْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا
جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ
قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ
رَسُولًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٢٦﴾

35. Siran na Puphamawalun nir-an so manga Ayat o Allah, a da-a Katantowan a Miyakatalingoma kiran. Miyakala a Rarangit a pho-on ko Allah go pho-on ko siran a Miyamaratiyaya. Lagid man noto a Kapupharkata o Allah ko oman i poso o Takabor, a tuthugas.

36. Na Pitharo o Pir-aon: Hai Haman! Mbalain na Kongka sa Bantabantai, ka-a Nako Misampai ko manga lalan,-

37. A manga lalan ko manga Langit, ka-a Nakun kabantai so Tohan o Musa: Ka Mata-an! A Sakun na ikakarang Ko dun Sukanian sa Bokhag! Na giyoto man i Kiyapharasi ko Pir-aon ko Marata ko Amal Iyan, go Kiyabalambanan ko lalan (a ontol); na da ko antangan a marata o Pir-aon inonta na matatago ko kalogi.

38. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Onoti Yako niyo: Ka Thoro-on Ko suka-no ko lalan a ontol.

39. Hai Pagtao Akun! Giyangkai a Kaoyagoyag ko doniya na matag sagad a Kapiiya ginawa: Na Mata-an! A so Akhirat na giyoto i Darpa a Tatap.

40. Sa tao a nggalubuk sa Marata na da-a Imbalason a rowar ko lagid iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya-aMama o di na Babai-a su-

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ
سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كُفْرًا مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ
وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَنُ ابْنُ لِي صِرَاحًا عَلَيَّ
أَبْلُغْ أَلْأَسْبَبَ ﴿٣٦﴾

أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلَعَ إِلَى إِلَهِ
مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَذِبًا
وَكَذَلِكَ زَيْنُ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ
وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ
فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَقَوْمُ أَتَأْتِعُونَ
أَهْدِيَكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾

يَقَوْمُ إِنَّمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعُ
وَأِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ

kaniyan na Mapaparatiyaya,- na siran man i Phamakasolud ko Sor-ga: Puphagupurun siran ro-o sa da-a Pithatamanan niyan;

41. Go Hai Pagtao Akun! Ino Wako wai a Iputhawag Akun rukano so Kapakasulang sa Maliwanag na aya Iputhawag iyo Rakun na so Apoi (ko Naraka)!

42. Puthawagun Nako niyo ka-a Nakun Maongkir so Allah, go Anakun non Misakoto so da-a Kata-o Akun non; na Sakun na Iputhawag Akun rukano so (Allah a) Mabagur, a Manapi!

43. Matatangtud a so Iputhawag iyo Rakun sukaniyan na da-a Khatarima iyan a Panguni si-i sa Doniya, go da si-i sa Akhirat; go Mata-an! A si-i tano Phakandod ko Allah; Na Mata-an! A so manga Malawani na siran i manga tao ko Naraka!

44. Na Kataduman niyo dun so Katharo Akun rukano; na Isasarig Akun so tindug Akun ko Allah: Mata-an! A so Allah i Phagilai ko manga Oripun (Niyen).

45. Na inilidas Sukaniyan o Allah ko manga rarata a Antangan niran; na Kiyatangalan so Pagtao o Pir-aon o marata a siksa.

46. So Apoi na Pushandigun siran non, ko Kapita-pita go so

أَوْ أَنْتَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤١﴾

وَنَقُومُ مَالٍ أَدْعُوكُمُ إِلَى النَّجْوَى وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤٢﴾

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَالَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمُ إِلَى الْعَزِيزِ الْفَقْرِ ﴿٤٣﴾

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَّرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَبَدَ الْمُSRِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٤﴾

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفْوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٥﴾

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَّا مَكُرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا

Kagabi-gabi: Na si-i Ko Alongan a Kapakatindug o Bangkit (na Tharo-on o Allah:) Pamakasoluda niyo so Pagtao o Pir-aon ko Sangat a siksa!

47. Na so Masa a Phapawala siran ko Naraka! Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyama-nakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Phagonot rukano: Na ino sukano khalinding kami niyo ko saba-ad ko Apoi?

48. Tharo-on o siran a Miyama-nakabor: Mata-an! A sukutano na Palaya tano ron Khatago! Mata-an! A so Allah na Sabunar a Kiyokom Iyan so manga Oripun (Niyani)!

49. Na Tharo-on o siran a Khitatago ko Naraka ko Khisisiyap ko Jahannam: Panguniya niyo ko Kadnan niyo a Pakakhapan kami Niyani sa Salongan bo ko siksa!

50. Tharo-on niran: Ba rukano da Mitalingoma o manga Sogo rukano so manga Rarayag a Karina? Somumbag siran: Ungkaino da; na Tharo-on niran: Na Panguni kano! Na da ko Panguni o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

51. Mata-an! A Sukami na Thabangan Nami dun so manga Sogo Ami, a go so Miyamaratiyaya, si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Kapakatindug o manga saksi (ko Alongan a Qiyamah),-

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا

ءَالِ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

وَإِذْ يَتَحَاوَرُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ

الضَّعِيفُونَ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ

مُعْتَبَرُونَ عَنَّا نَاصِبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ

فِيهَا أَتُكَلِّمُونَ اللَّهُ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ

الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ

ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ

الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُنْ تَأْتِيكُمْ

رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتٍ قَالُوا

بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دَعَاؤُكُمْ

إِلَّا كُفْرٌ بِنِيزِ الْإِلَهِ فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ

الْأَشْهَادُ ﴿٥١﴾

52. Alongan a di Makanggai a gona ko manga Darowaka so dao-wa iran, go bagiyen niran so Moraka, go bagiyen niran so Marata a Darpa.

53. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Torowan, go Piya-kipangowarisan Nami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab (a Taurat),

54. Torowan go Pananadum a bagiyen o adun a manga Sabot iyan.

55. Na Phantangka, Mata-an! A so diyandi o Allah na Khatoman: Go Panguni ka sa Ma-ap makapan-tag ko Dosangka, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka ko Kaga-bi-gabi go so Kapitapita.

56. Mata-an! A siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah a da-a Katantowan a Miya-katalingoma kiran; na da a Matatago ko manga Rarub iran a rowar ko Katakabor, a di ran bo oto Purautun: Na Lindongka ko Allah: Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

57. Mata-an so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa na Lubi a Mala a di so Kiya-aduna ko Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرُهُمْ
وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي
إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾

هُدًى وَذِكْرَى لِلأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَأَسْتَغْفِرُ لَذُنُوبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ
اللَّهِ يَغَيِّرُ سُلْطَانًا أَنَّهُمْ إِن فِي
صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ
بِیْلَغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ
مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na di makaphagishan so bota a go so puphakailai: Go (Sa-kamaoto) so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a go so Minggalubuk sa Marata. Miyakaito ito a Kapakatatadum iyo!

59. Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun: Da-a sangka a madadalumon: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran Paparatiyaya-an.

60. Na Pitharo o Kadnan niyo: Panguni kano Rakun, ka Tarima-an Ko rukano (so Panguni niyo): Mata-an! A so siran a Pumamara-tabatan niran so Panguni Rakun na Mamakasolud siran ndun ko Nara-ka Jahannam, a khipakarorondan!

61. So Allah so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka angkano ron puphakadukha, go so Daondao, a Mipuphangilailai. Mata-an! A so Allah i Tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat.

62. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo, a Miyadun ko lango-wan taman. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i kata-likhod iyo!

63. Lagid man noto a Kapupha-katalikhoda ko siran a aya butad iran ko manga Ayat o Allah na o Ongkirun niran.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَلَا الْمُسِيءَ قَلِيلًا
مَا نَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّهَا لَارِيبَ فِيهَا
وَلَكِنَّا أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارُ مُبْصَرًّا
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَكِنَّا أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلِيقُ كُلِّ
شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاَن تَوَفَّقُونَ ﴿٦٢﴾

كَذَٰلِكَ يُؤَفِّكُ الَّذِينَ كَانُوا يَئْتِ
اللَّهُ بِمُحَدِّثٍ ﴿٦٣﴾

64. So Allah so biyaloi Niyan rukano so Lopa a kaputhakna-an, go so Langit a atup, go Mimbontal rukano, na Piphiyapiya-an Niyan so Bontal iyo;- go ini Pagupur Iyan rukano so manga pipiya;- giyoto man so Allah a Kadnan niyo. Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

65. Sukaniyan so Oyagoyag: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na Showasowata niyo Sukaniyan, sa Totolabosa niyo Rukaniyan so okit ko Kapaginutao. So Podi na ruk o Allah, a Kadnan a manga Ka-adun!

66. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na inisapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,- ko Kiyapakatalingoma Rakun o manga rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko; go ini Sogo Rakun a Mbayerantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Botha, oriyani niyan na pho-on sa Notfa, oriyani niyan na miyakapo-on sa rogo a mimbathik; oriyani niyan na Puphakaliyon kano Niyan a Wata: Oriyan niyan na angkano raotun ko kakhasad iyo; oriyani niyan na angkano mabaloi a manga lokus;- na so saba-ad rukano na tao a Puphatai ko da niyan pun kapakatowa;- go angkano raotun ko Adiyal a Miyapunto; ka-a niyo di-i manggudaguda.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمُ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

﴿٦٦﴾ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي
الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن رُّبَابٍ ثُمَّ مَنَّ
عَلَيْكُمْ ثُمَّ مَنَّ عَلَقَةً ثُمَّ بِخُرْجِكُمْ طِفْلًا
ثُمَّ لَتَبَلَّغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ
لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُنَوِّقُ
مِّن قَبْلِ وَلِتَبْلَّغُوا أَجْلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

68. Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai; na igira a adun a pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Ma-adun.

69. Bangka da Manggudaguda so siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah? O andamaya i Katatalikhod iran?-

70. Siran so Piyakambokhag iran so Kitab, go so ini Sogo Ami Sukaniyan ko manga Sogo Ami: Na katokawan niran ndun,-

71. Ko masa a so manga patong na matago ko manga lig iran, na go so manga rantai,- na tonda-an siran,-

72. Ko Phulikabo a ig; oriyen niyan na pakakadugun siran ko Apoi;

73. Oriyan niyan na Tharo-on kiran: Anda so Ipuphamanakoto niyo-

74. A salakao ko Allah? Isumbag iran: Diyorat kami ran: Kuna, ka da-a Piyanongganoi ami gowani, a maito bo. Lagid man noto a Kandadaga o Allah ko Miyamangongkir.

75. Giyoto man na sabap ko Kiyakhariyala iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko Kiyambotakal iyo.

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرٌ فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَجْعِدُونَ فِيْءَ آيَاتِ اللَّهِ أَنَّهُمْ يُصْرِفُونَهَا ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمِمَّا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

إِذِ الْأَغْلُلُ فِيْ أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بَعْدَ الْحَقِّ بِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

76. Pamanolud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, a Makakakal kano ron: Na Miyakaratar-ata a Darpa o manga Takabor!

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَإِنَّكُمْ مَسْكُوتُونَ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

77. Na Phantang Ka: Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na amai ka Paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran,-o di na tanganun Nami Suka,-na si-siran Rukami bo Phamakandoda.

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّيكَ بِعُصَّ الَّذِي نَعْدُهُمْ أَوْ تَوْفِيقَكَ فَإِلَيْنَا يَرْجِعُونَ ﴿٧٧﴾

78. Na Sabunsabunar a Somiyo-go Kami sa manga Sogo a Miya-ona an Ka: So saba-ad kiran na tao a Piyanothol Ami Ruka, na so saba-ad kiran na da Ami Ruka Panothola. Na da mapatot ko Sogo a ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda inonta o sabap ko Idin o Allah: Na amai ka Makaoma so Sogowan o Allah, na Mikokom so Bunar, na malogi ro-o dun so minggalalubuk sa ribat.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ
مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ
نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
أَنْ يَأْتِيَ بِنَايَةٍ إِلَّا يَأْذِنَ اللَّهُ فَإِذَا دُجِيَ
أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ
الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

79. So Allah so Miyadun rukano ko manga Ayam, ka angkano gi-i Makakhoda ko saba-a don, go so saba-adon na Pukhakan niyo;

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

80. Go adun a bagiyan niyo a matatago-on a manga gona,- go kagiya a niyo misampai sa sabap rukaniyan so Hadiyat a matatago ko manga Rarub iyo; go so liyawao niyan a go so liyawao o manga Kapal na Pukharoran kano ron.

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبَلَّغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْأَفْئَالِكِ تَحْمَلُونُ ﴿٨٠﴾

81. Na Puphaki-ilai Niyan ruka-no so manga Tanda Iyan: Na anda ko manga Tanda o Allah i Pagong-kirun niyo?

وَيُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ فَآىءَ آيَاتِ
اللّٰهُ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾

82. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-a niran Mapagilailai o antona-a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-ona an niran? Aya butad iran na madakul a di siran, go makalalawan i bagur go manga rarad ko Lopa: Na da kiran makalinding so miyasokat iran.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَكْثَرِمُنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءِثَارًا فِي
الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَّا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na kagiya a Mitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na kiyababaya-an niran so shisi-i kiran a Kata-o; na Kiyatangkalan siran o Piyamaguruan niran noto (a siksa).

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا
بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ
مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾

84. Na kagiya a kasandungan niran so siksa Ami, na Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Allah; a Isa Isa Sukaniyan-go Inongkir Ami so Sukami na ini Pamanakoto ami Ron.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللّٰهِ
وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾

85. Na da kiran makanggai a gona so Paratiyaya iran ko Kiya-sandungi ran ko siksa Ami. Okit o Allah a Sabunar a Miyaipos ko manga Oripun Niyan. Na Miyalogi ro-oman so Miyamangongkir!

فَلَمْ يَكْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا
بَأْسًا سَأَلَتْ أَلَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ
وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

Surah Ha Mim (Fussilat)-41

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyangkai a Qur-an na) In-itoron a pho-on ko Masalinggagao, a Makalimo-on;-

3. Kitab, a Pishalisai so manga Ayaton;-A Qur-an a Basa Arab, a ruk o Pagtao a manga Tata-o ron;-

4. Puphamanothol sa mapiya go uphamaka-iktiyar: Na tomialikhod so kadakulan kiran, na siran na di siran Phamakinug.

5. Na Pitharo iran: a so manga poso ami na matatago ko manga totop, pho-on ko Iputhawag Ka rukami sukaniyan, go kiyatagowan so manga Tangila mi sa kabungul, go ka-a lutan kami a go Suka sa runding: Na Nggalubuk Ka; ka Mata-an! A Sukami na Gomagalubuk (Mambo)!

6. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo: Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na so Tohan a Isa Isa: Na Pananangoran kano si-i Rukaniyan, go Panguni kano Ron sa Ma-ap. Na sangat a siksa a ruk o manga Pananakoto,-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

نَزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَتَبَ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ، قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا، عَرَضَ أَكْثَرَهُمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا نَدْعُونَ
إِلَيْهِ، وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ، وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ
حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا عَمَلُونا

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ، فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ
وَأَسْتَغْفِرُوهُ، وَوَيْلٌ لِلْمُصْرِكِينَ

7. Siran na di iran thona-in so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

8. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a Bagiyan niran a Balas a di Puthaman.

9. Tharowangka: A ino a Mata-an! A sukano na titho a o Ongkirun niyo so (Allah a) Miyadun ko Lopa ko solud o dow a gawi-i? Go Puphangumba-al kano sa manga saginda Niyan! Giyoto man so Kadnan o manga Ka-adun.

10. Go Tiyaowan Niyan noto sa manga Palao si-i ko Kaporowan niyan, go Piyakandakulan Niyan noto sa Mapiya, go diniyangka Iyan non so manga Pagupuron si-i ko pat Gawi-i, andatadatar ko Puphamangingisha.

11. Oriyan niyan na Siyangor Iyan so Langit, a Sukaniyan na Bul: Na Pitharo Iyan non go si-i ko Lopa: A Phasiyonot kano, sa Onot o di na tugul. Ini sumbag iran: A Miphasiyonot Kami sa Puphangongonotan Kami.

12. Na ini Masad Iyan siran a pito a manga Langit si-i ko dow a gawi-i, go ini Ilaham Iyan ko omani isa Langit so Sogowan non. Na ini Pharas Ami ko Langit a marani so manga Bito-on, a go so Siyap. Giyo-

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ قُلْ أَنتَ كُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ
الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَادًا
ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

وَجَعَلَ فِيهَا رُوسَىٰ مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا
وَقَدَرْنَا فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
لِّلسَّائِلِينَ ﴿١١﴾

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا
وَلَا أَرْضَ أَتَيْنَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتْ أَأَنْتَا
طَائِعِينَ ﴿١٢﴾

فَقَضَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ
وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ
الْدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ نَقْدِرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٣﴾

to man i Takdir o (Allah a) Maba-
gur, a Mata-o.

13. Na o talikhod siran, na
Tharowangka: A Piyakiiktiyaran
Ko rukano so Phakapolang lagid o
Miyakapolang ko Pagtao o Ad go
so Pagtao o Samood!

14. Gowani a Mitalingoma kiran
o manga Sogo, pho-on ko Hadapan
niran, go pho-on ko talikhodan nir-
an: A da-a Pushowasowata niyo a
inonta so Allah. Pitharo iran: A o
kabaya o Kadnan nami, na Mata-
an a Tomoron sa manga Malaikat:
Na Mata-an! A sukami na so ini
Sogo Rukano to na Inongkir ami.

15. Na so Pagtao o Ad na Miya-
nakabor siran ko Lopa sa diontol,
go Pitharo iran: a antawa-a i lawan
rukami sa Bagur? Ba iran ndi kata-
wi a Mata-an! A so Allah, so Miya-
dun kiran, Sukaniyan i lawan kiran
sa Bagur? Na miyabaloi siran a so
manga Ayat Ami na o Ongkirun
niran!

16. Na biyotawanan Nami kiran
so ndo a domadago-os si-i ko man-
ga Gawi-i a manga Na-as (kiran),
ka-a Nami kiran Kapakita-ami so
siksa a Phakahina si-i ko Kaoya-
goyag ko Doniya; na Mata-an a so
siksa ko Akhirat i Lubi a Phakahi-
na: Go siran na di siran Khataban-
gan.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ
صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا
لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا اللَّهُ الَّذِي خَلَقَهُمْ
هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ
مُحْسَبَاتٍ لِنُذِقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى
وَهُمْ لَا يَنْصَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na so puman so Pagtao o Samood, na Tiyoro Ami siran, na Miyatomo iran so Kadadag a di so Torowan: Na Miyadansal siran o Phakapolang, a siksa a Phakahina, sabap ko Pishokat iran (a Dosa).

18. Na Siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go miyabaloi siran a Khipanananggila.

19. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda ko manga ridowai o Allah ko Naraka, a siran na Pakapuphunayawa-an siran;

20. Taman sa amai ka makaoma siran on (ko kaphamagitonga kiran), na shaksi-an siran o kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kobal iran ko Pinggolaola iran.

21. Na Tharo-on niran ko manga kobal iran: Ino kami niyo Pushaksi-i? Na isumbag iran: A Piyakatharo kami o Allah;- A so Piyakatharo Iyan so langowan taman: A Sukaniyan so Miyadun rukano, ko Paganai a kiya- okitan, go rongkano Phamakandoda.

22. Na da kano Makadalong ko ka-shasaksi-i rukano o kanug iyo, a go so manga kailai niyo, a go so manga kobal iyo, na ogaidd na tiyangkap iyo sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Katawan so Madakul ko gi-i niyo nggolaola-an!

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَهُمْ فَاسْتَحَبُوا
الْعَمَىٰ عَلَىٰ الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةٌ
الْعَذَابِ لَّهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

وَبِخَيْنَانِ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَنْقُونَ ﴿١٨﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُبْرَعُونَ ﴿١٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَرُهُمْ وَقُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا جُلُودُهُمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا
قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ
وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ
تَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ
سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ
ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na giyoto man so Arangan niyo a so ini Pagarangan niyo ko Kadnan niyo, a miyakabinasa rukano, na Mimbalo i kano a pud ko Miyangalologi!

24. Na apiya i Kaphantang iran, na so dun so Naraka i Darpa iran! Go apiya i Kapanguni ran sa Rila, na di siran mapud ko Piririla-an.

25. Na tinibaba-an Nami siran sa manga Salinggogopa, na Pipharasan niran kiran so kasasangoran niran, go so Katatalikhodan niran; go Miyatanto kiran so Katharo a rakhus o manga Pagtao a andang a Miya-ipos ko miya-ona an niran, a manga Jinn, go manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabalo i siran a manga Logi.

26. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di niyo Phamakinuga angkai a Qur-an, go ramowa niyo Sukaniyan ka angkano Makataban!

27. Na Mata-an a Pakata-a mun Nami dun so Miyamangongkir sa siksa a sangat, go Mata-an a i balas Ami kiran ndun so tanto a Marata a Pinggolaola iran.

28. Giyoto man i Balas ko manga ridowai o Allah,- a so Naraka: Ruk iran ro-o so Darpa a Kakal: Badal, sabap ko Kiyaongkira iran ko manga Ayat Ami.

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرَدْتُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ
يَسْتَعْتِبُوا فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ
مَائِينَ آيَاتِهِمْ وَمَا خَلَفَهُمْ وَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّهِمْ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْغَيْنِ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالْعَوَافِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

فَلَنَذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ
الْخُلَدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Na Tharo-on o siran a Miya-mangongkir: Kadnan Nami! Paki-masaingka rukami so Domiyadag rukami ko manga Jinn a go so manga Manosiya, ka tago-on nami siran ko didalum o manga Parapar-ami, ka-an siran mabaloi a pud ko Miyamakababababa.

30. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na Miya-ginontolan siran, na Itoron kiran o manga Malaikat (ko masa a Kapha-tai ran): A di kano Phangandam! Go di kano Pumboko! go Pakapiya a niyo a ginawa niyo sabap ko Sorga, a so sukano na ididiyandi rukano!

31. Sukami i khisisiyap rukano si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go si-i ko Akhirat: Go bagiyan niyo ro-o so Pukhababaya-an o manga Ginawa niyo; go bagiyan niyo ro-o so Phangunin niyo!-

32. Talagad a pho-on ko (Allah a) Manapi, a Makalimo-on!

33. Na ba adun a tao a Maka-lubi a Mapiya i Katharo ko tao a ini Panolon niyan so (Kaonoti ko) Allah, go Mingalubuk sa Mapiya, go Pitharo iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah)?

34. Na di makaphagishan so Mapiya a go so Marata. Runun

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرْنَا الَّذِينَ
أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا
تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونُوا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ
اسْتَقَمُوا اسْتَزَلَّ عَلَيْهِمُ
الْمَلَكَةُ الْأَخَافُ
وَلَا تَحْزَنُوا وَابْشُرُوا بِالْجَنَّةِ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٤٠﴾

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى
أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿٤١﴾

نَزَّلْنَا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٤٢﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ
وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٤٣﴾

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۚ

Ka (ko Marata) so Mapiya: Na sa maoto na so adun a rido o Kaon na lagid o ba Mata-an! A sukaniyan na ginawai a madasug!

35. Na da-a khabugan saya a rowar ko siran a Miphapantang, go da-a khabugan saya a rowar ko Khiruk ko Ontong a Mala.

36. Na amai ka Maphakasilai Ka o pangonsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

37. Na pud ko manga Tanda Iyan so Gagawi-i a go so Daondao, a go so Alongan go so Olan. Di kano Shodod ko Alongan, a go so Olan, na Sodod kano ko Allah, a so Miyadun kiran, o sukano na Sukaniyan mbo i Pushowasowatun niyo.

38. Na o ba siran Phanakabor: Na (naino ka) so siran a shisi-i ko Kadnan Ka na gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan ko Gagawi-i a go so Daondao; a siran na di siran purotosun.

39. Go pud ko manga Tanda Iyan: A Mata-an! A Suka na Pukhailaingka so Lopa a miyagango; na igira a Piyakatoron Ami ron so ig, na pananabadun go shibokar (na mutho-on so manga Mangunguto). Mata-an! A so Miyakaoyag saya i tithe a Phangoyag ko Miyamatai.

أَدْفَعْ بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي
بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ

حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾

وَمَا يُلْقِنَهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا
وَمَا يُلْقِنَهَا إِلَّا لَأُدْوَ حَظٌّ عَظِيمٌ ﴿٣٥﴾

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ

الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا

لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ
الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ

إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾

فَإِنْ أَسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ
رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٣٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً
فَإِذَا أُنزِلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ

إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُجِئُ الْمَوْفِقِ إِنَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

40. Mata-an! A siran a Pupha-makasilain niran so manga Ayat Ami na di siran Rukami makapagma. Ino so tao a Phoshangun ko Naraka aya Mapiya?- Antawa-a so tao a Phakatalingoma a Somasarig, ko Alongan a Qiyamah? Nggalubuka niyo so Kabaya iyo: Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagilain Niyan.

41. Mata-an! A so Miyaman-gongkir ko Pananadum ko Kiyapa-kaoma niyan kiran (na shiksa-an siran). Na Mata-an! A Sukaniyan (a Qur-an) na titho a Kitab a Susulan.

42. Da-a Phakatalingoma-on a ribat a Phakapo-on ko ona-an Niyan, go da-a Phakapo-on ko oriyaniyan: Initoron a pho-on ko (Allah a) Maongangun, a Puphodin.

43. Da-a gi-i Ruka Tharo-on a inonta so Sabunar a Pitharo ko manga Sogo a Miya-ona an Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a Khiruk ko Ma-ap, go khiruk ko siksa a Malipodus.

44. Na o biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an kuna a ba basa Arab, na Putharo-on niran ndun: A ino da pakasagogoda so manga Ayaton? Ino a kuna a ba basa Arab na (so

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ
عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي
ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ
وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ
قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ وَذُو عِقَابٍ
إِلِيمٍ ﴿٤٣﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا مَجْمُوعًا لَقَالُوا لَوْلَا
فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ۖ أَتَعْجَبُ وَعَرَفِ قُلُ
هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءً

Rasul na) Arab? Tharowangka: A Sukaniyan na bagiyan o siran a Miyamaratiyaya a Torowan go Bolong; na so da Pamaratiyaya, na Kiyatagowan so manga Tangila iran sa Kabungul, go Sukaniyan na in- ilamun kiran: Siran man na Putha- wagun siran pho-on ko Darpa a mawatan!

45. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na Kiyas- shasawala-an noto. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, (so kaphakaoriya Ni- yan ko kapamagitong), na Miyako- kom siran ndun: Na Mata-an! A siran na matatago dun ko kasha- sangka Pho-on Rukaniyan sa Ma- payag a Kashangka.

46. Sa tao a Nggalubuk sa Ma- piya na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on: Na da ko Kadnan Ka i ba Salimbot ko manga Oripun (Niyen).

47. Si-i Rukaniyan Phakandoda so katawi ko Bangkit: Na da-a Pha- kaliyo a manga Onga pho-on ko manga daogiyan, go da-a Khaogat a Babai, go da-a Pumbawata a ba di si-i ko Kata-o Niyen. Na si-i ko Gawi-i a itawag Iyan kiran: A anda so manga Sakotowa Akun? Tharo- on niran: A Phakitokawan nami Ruka: A da-a pud rukami a saksi (on)!

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادَوْنَ
مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْ لَا كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي
شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٤٧﴾

﴿٤٧﴾ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ
أَنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا يَعْلَمُهُ ۖ وَيَوْمَ
يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَاءِى قَالُوا أَدْنَاكَ
مَا مَنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٨﴾

48. Na doratun siran o Piya-nongganoi ran gowani, go Matangkud iran a da-a Kaphagapasa niran.

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ
وَوَضُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحْيٍ ﴿٤٨﴾

49. Di Purotosun so Manosiya ko Kapanguni sa Mapiya, na amai ka Misogaton so Marata, na karupowan, a ka-a da-an sa Panginam.

لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ
وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَسْأَلُ قَنُوطًا ﴿٤٩﴾

50. Na Ibut o Pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, ko oriyen o Morala a minisogaton, na Mata-an a Putharo-on niyan ndun: A giyai na ruk akun, go di ko tatarima-an so Bangkit o ba Makatindug; na ibut o Pakandoda ko ko Kad-nan ko, na Mata-an! A Mapum bagiyen ko si-i ko Hadapan Niyan so Lubi a Mapiya! Na Mata-an! A Panotholun Nami dun ko siran a Miyamangongkir so Pinggolaola iran, go Mata-an a Phakita-a man Nami kiran ndun so Siksa a masopi-it.

وَلَيْنَ أَذْقَنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ
مَسَّتْهُ لِيَقُولَنَّ هَذَا إِلَى وَمَا أَظُنُّ
السَّاعَةَ فَأَيَّمَةَ وَلَيْنَ رُجِعَتْ إِلَى
رَبِّي إِنْ لِي عِنْدَهُ لِلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ
مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾

51. Na igira a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod, go itangkiri iyan a kilid iyan; na igira a Minisogaton so Marata, na Makandowa-a sa malayat!

وَإِذَا أُنْعِمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُودَعَاءٍ
عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

52. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka sukaniyan (a Qur-an) na pho-on ko Hadapan o Allah, oriyen niyan na Inongkir iyo Sukaniyan? Ba adun a Makalawan a ribat ko tao a sukaniyan na matatago ko kasosorang a mawatan (ko bunar)?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
نُكْمٌ كَفَرْتُمْ بِهِ مِنْ أَضَلِّ مِمَّنْ
هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

53. Phaki-ilai Ami kiran ndun so manga Tanda Ami ko mbalabala, go si-i ko manga ginawa iran, taman sa Mapayag kiran a Mata-an! A Sukaniyan so (Qur-an a) bunar. Ba da Makatarotop so Kadnan Ka a Mata-an! A Sukaniyan i Saksi ko langowan taman?

54. Ba di Mata-an! A siran na matatago ko Kashasangka ko Kim-baratumowa-an ko Kadnan niran Ba di Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman?

Surah Al-Shura-42

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim.

2. Ain. Sin. Qaf.

3. Lagid man noto a Kaphagilahami Ruka (Ya Muhammad) go so siran a Miya-ona an Ka, so Allah, a Mabagur, a Maongangun.

4. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

5. Maito bo na so manga Langit na Phangabubungkag ko Kaporowan niran: Na so manga Malaikat na Iputhasbik Iran so Podi ko Kad-

سُرِّيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي
أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

أَلَا أَنَّهُمْ فِي مَرِيةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ
أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ الشُّورَىٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

عَسَقٌ ﴿٢﴾

كَذَٰلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾

تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

nan Niran, go Ipuphanguni Ran sa Ma-ap so tao a matatago ko Lopa: Ba di Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Manapi, a Makalimongan?

6. Na so Miyamangowa sa sala-kao Rukaniyan a manga Panarigan,- Na so Allah i Tomotonggo kiran; go kuna a ba Suka i Sasarigi kiran.

7. Na lagidaya man a Kini-ila-hamun Nami Ruka ko Qur-an a basa Arab: Ka-an Ka Mapakaiktihar so (tao sa Makkah a) Amoran o manga Ingud a go so makaliliyoton,- go an Ka Kapaki-iktiyari so Alongan a Kapulimod, a da-a sangka a madadalumon: So saba-ad na khatago ko Sorga, na so saba-ad na khatago ko Kadug.

8. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi Niyan siran ko okit a isa; na ogaid na Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan ko Limo Iyan; na so manga Darowaka na da-a bagiyani niran a Panarigan go da a Tabanga (iran).

9. I no siran khowa sa salakao koAllah a manga Panarigan? A so Allah,- Na Sukaniyan i Panarigan, go Sukaniyan i Magoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan i Gaos ko langowan taman.

10. Na so da kano Ron Pagayonayon a shai, na so Kokoman Ni-

وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ
إِلَّا إِنْ اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ
حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِنُنْذِرَ
أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَنُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ
لَأَرْيَبَ فِيهِ فِرْقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفِرْقٌ فِي
السَّعِيرِ ﴿٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ
يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ
مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّهُ
هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ

yan na si-i ko Allah: Giyoto man so Allah a Kadnan Ko: Sukanyan i Siyarigan Ko, go ron Nako Pagundod.

11. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Shinggayen kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo sa manga Karoma, go pho-on ko manga Ayam sa nggaganapa: Pumbarumbadun kano Niyan sa sabap ro-o: Da dun a lagid Iyan a isa bo, go Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

12. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan: Go Puphakasimpitun Niyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

13. Piyayag Iyan rukano a okit so ini Sogo Iyan noto ko Nuh, go so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), go so ini Sogo Ami oto ko Ibrahim, go so Musa, go so Isa: A Pamayandugun Niyo so Agama, go di Niyo to Pumbulabulagi: Minindarasag o manga Pananakoto so Ipundolon Ka kiran oto. So Allah na Punggawi-in Niyan non so tao a kabaya Iyan, go Punggonanao Niyan non so tao a Puphananangoran (ko Onot Rukaniyan).

14. Na da siran mbulabulag inonta ko oriyen o Kiyapakaoma kiran o Kata-o,- ka dungki ran. Na o

إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١١﴾

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١٢﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٣﴾

﴿١٤﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا نَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٥﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْحُكْمُ بِعَوْنِ اللَّهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ

da so Katharo a Miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, a taman ko ta-alik a miyapunto, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A so siran a Piyakapangowaris ko Kitab a Miya-oriyan niran, na matatago dun ko kashasangka po-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

15. Na makapantag ro-o, na Panolongka, go Ontolangka so ini Sogo Ruka, go Dingka Phangonoti so manga nunga iran; go Tharowangka: A Piyaratiyaya Ko so Initoron o Allah a Kitab; go ini Sogo Rakun a Paginontolanangko sukano. So Allah i Kadnan Nami go Kadnan niyo: Ruk Ami so manga Galubuk Ami, na ruk iyo so manga Galubuk iyo. Da-a rido ko lut Ami go lut iyo. So Allah na thimo-on Tano Niyan, go Ron so Khabolosan.

16. Na so siran a gi-i siran Makiphapawala makapantag ko Allah ko oriyan o Kiyatarima-a Rukaniyan,- Na so Daowa iran na ilang si-i ko Kadnan niran: Go Miyakaphaoto siran sa Rarangit, go adun a bagiyan niran a siksa a Sangat (ko Akhirat).

17. So Allah so Tomiyoron ko Kitab (ka-an Mapayag) so Bunar, go so Timbangan. Na anta-i kaphakitokawan niyan Ruka sa masikun a so Bangkit na marani?

رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لِّقَضَىٰ بَيْنَهُمْ
وَالَّذِينَ أُورِثُوا الْكُتُبَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَنَلْفِي شَاكٍ مِنْهُ مُرِبِّ ۖ ﴿١٤﴾

فَلِذَٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا
أُمِرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كُتُبٍ وَأُمِرْتُ
لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا
أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ لَا حُجَّةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ
الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا
اسْتَحْجَبَ لَهُمْ جُنُودُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ﴿١٦﴾

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ
وَمَا يَذْرُوكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾

18. Puphagalokalokan naya o siran a di ron Mapaparatiyaya: Na so Miyamaratiyaya na ika-aluk iran oto, ka katawan niran a Mata-an noto! A Bunar. Ba di Mata-an a siran a Puphamawal ko Bangkit na matatago dun ko Kadadag a mawat-an?

19. So Allah i Masalinggagao ko manga Oripun Niyan: Puphakala-an Niyan ko Riskhi so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

20. Sa tao a kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Pagomanan Ami ron so Balas rukaniyan; Na sa tao a kabaya iyan so Balas ko Doniya, na mbugan Ami ron, na da-a Bagiyan niyan ko Akhirat a kipantag.

21. Ba adun a manga Sandogowa iran, a mimba-al kiran ko okit a so di Sogowan sukaniyan o Allah? Na o da so Katharo a Kokoman (a miya-ona), na Miyakokom siran ndun. Na Mata-an! A so manga Darowaka na adun a Bagiyan niran a siksa a Malipudus.

22. Khailaingka so manga Darowaka a ika-aluk iran so Pinggalubuk iran, a giyoto na Phakatana kiran. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya na si-i ko manga Pipiya a Darpa ko manga Sorga: Khakowa iran so nganin a Kabaya iran si-i ko Kad-

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا
وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ
يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿١٨﴾

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ
فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ أَشْرَعُوا لَهُمْ مِّنَ
الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي
رَوْضَاتٍ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ

nan Niyan. Giyoto man na Sukaniyan so Kakaya-an a Mala.

23. Giyoto man so Puphanotho-lun o Allah ko manga Oripun Niyan, a so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya. Tharowangka: A da-a Phangunin Ko rukano sa Makapantag saya a sokai inonta so Kanggiginawai si-i ko manga Tonganai. Na sa tao nggalubuk sa Mapiya, na omanan Nami ron ro-o sa Mapiya: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Masalamatun.

24. Ino iran gi-i Tharowa: I inangkob Iyan so Allah sa Kabokhag? Na o kabaya o Allah, na khatukhus Iyan so poso o Ka. Thi-phadun o Allah so ribat, na Pakaphangotara-an Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga Rarub (a manga pamikiran).

25. Go Sukaniyan so Putharima ko Taobat a pho-on ko manga Oripun Niyan, go Phuma-ap ko manga Rarata: Go katawan Niyan so gi-i niyo Nggolaola-an;

26. Go Putharima ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go Phagomanan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan: Na so Miyamangongkir na adun a Bagiyani niran a siksa a sangat.

الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۖ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ۗ وَمَن يَقْرَفْ حَسَنَةً نَّزِدْنَا لَهُ فِيهَا حَسَنًا ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ إِن يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ ۖ وَبِمَشْءِ اللَّهِ الْبَاطِلُ ۚ وَيُحَقِّقُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتٍ ءَاتَاهُ ۖ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

27. Na o Pakaolada o Allah so Riskhi ko manga Oripun Niyan, na Mangalandada siran ndun ko Lopa; na ogaid na Iputhoron Niyan si-i ko diyangka a kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai.

28. Go Sukaniyan so Puphaka-toronun Niyan so Oran ko oriyen o kiyadai kiran sa Panginam, go Pumbumar ko Limo Iyan. Na Sukaniyan so Panarigan, a Puphodin.

29. Na pud ko manga Tanda Iyan so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, go so ini Parak Iyan sa dowa oto a manga Baraniyawa: Na Sukaniyan si-i ko Kalimoda kiran amai ka kabaya Iyan na Gaos Iyan.

30. Na sa dun sa misogat rukano a Tiyoba, na sabap ko Pinggalubuk o manga lima niyo (a dosa), na Phuma-ap sa madakul.

31. Na di kano dun makapalagoi ko Lopa; go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah, a Panarigan, go da-a mamakatabang (rukano).

32. Go pud ko manga Tanda Iyan so Puphamangutas ko Kalandan, a ndalagid o manga Palao (a manga Kapal).

33. O kabaya Iyan, na Maphakalungun Niyan so ndo: na khaba-

وَلَوْ سَـَّطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَـٰكِن يُنْزِلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ

loi siran a khitatangun ko liyawao o Kalodan. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang, a Masalamatun.

34. O di na khikagum Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Dosa); na Phuma-ap sa Madakul.

35. Na katokawan o siran a Puphamawal ko manga Ayat Ami, a da-a Kaphagapasan niran.

36. Na sa dun sa Pukhibugai rukano a shai na matag sagad a Karimbaran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so shisi-i ko Allah (a balas) i tomo a go Kakal: A bagiyen o siran a Miyamaratiyaya go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

37. Go siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa go so manga Pakasisingai, go igira a kiyararangitan siran na siran na Phunapi siran;

38. Go siran na Tiyarima iran so Kadnan niran, go ini Pamayandug iran so Sambayang; go so Punggo-laola-an niran na Puphamagodasan niran; go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na Ipuphamumugai ran;

39. Go siran na igira a Miyasogat siran o Ka-anियaya, na siran na Phagato siran.

ظَهَرُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٢﴾

أَوْ يُوقِنُ أَنَّ بِمَا كَسَبُوا وَعِثْفٌ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣١﴾

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِصٍ ﴿٣٥﴾

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِينَ يَحْنَبُونَ كَثِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ وَإِذَا مَا عَصَبُوا لَهُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Na aya Balas o Marata na Marata a lagid iyan: Na sa tao a Muma-ap go makiphasada (ko ri-dowai niyan), na so Balas rukaniyan na Miyatangkud ko Allah: Mata-an! a Sukaniyan na di Niyan Kha-baya-an so manga Salimbot.

41. Na Mata-an a sa tao a Miyato ko oriyen o Kiya-an iyaya niyan, na siran man na da kiran i lalan (ko siksa).

42. Aya bo a adun a lalan non (o siksa) na si-i ko siran a Phaga-niyaya-an niran so manga Manosiya, go Puphangalandada siran ko Lopa sa di ontol: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

43. Na Mata-an a sa tao a Phantang go Nomapi, na Mata-an! A giyoto man na pud dun ko Mapiya ko manga Olaola.

44. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a bagiyan niyan a Panarigan ko oriyen niyan. Na Mailaingka so manga Darowaka, ko Kasandungi ran ko siksa, a Matharo iran: A ba adun a okit a Kapakakasoi (ko Doniya)?

45. Na Khailaingka siran a Phaganagun siran ko Apoi, a Makasasangkop siran, po-on ko Kahina-an, Makapuphangilailai siran sa kailai a Masolun. Na Tharo-on o siran a

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ
مَاعَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنِ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ
يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَاتٍ
مِّنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ
وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ

manga Babai, go Pumbugan Niyan
so tao a Kabaya Iyan sa (manga
Wata a) manga Mama,

50. O di na Pakashangisangi-in
Niyan siran: A manga Mama a go
manga Babai, go Pumbalowin Ni-
yan so tao a Kabaya Iyan a Baluk:
Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o, a
Gaos.

51. Na da mapatot ko Manosiya
o ba Mbitiyarain sukaniyan o Allah
inonta o Ilaham, o di na si-i ko
sabala a Runding, o di na Somogo
sa Sogo, na Iphagilaham Iyan sa
sabap sa idin Niyan, so Kabaya
Iyan: Mata-an! A Sukaniyan i Ma-
poro, a Maongangun.

52. Na lagid aya man a Kini-
ilahamun Nami Ruka (Ya Muham-
mad) ko Qur-an pho-on ko Sogo-
wan Nami: Da ko butad Ka i
Bangka katawi (gowani) o antona-
a so Kitab, go antona-a so Para-
tiyaya? Na ogaid na biyaloi Ami oto
a Sindao, a Puthoro-on Nami sa
sabap Rukaniyan so tao a Kabaya
Ami ko manga Oripun Nami; na
Mata-an! A Suka (Ya Muhammad)
i titho a Makapunggonanao ko okit
a Maka-o ontol,-

53. A okit o Allah, a so Khiruk
ko nganin a shisi-i ko manga Langit
a go so nganin a shisi-i ko Lopa.
Tanodan, ka si-i bo ko Allah Pha-
kandod so langowan taman a pu-
khakaolaola!

أَوْزَوْجَهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثَاءً وَيَجْعَلُ مَن
يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا
وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
رَسُولًا فَيُوحِي بآذنيه مَا يَشَاءُ
إِنَّهُ عَلَى حَكِيمٍ ﴿٥١﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا
كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَنُ
وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَاءُ
مِّنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

Surah Al-Zukhruf-43

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag,-

3. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an a basa Arab, ka-aniyo sabota.

4. Na Mata-an! A Sukaniyan na Madadalum ko asal o Kitab (a so Laokh Makhpol), si-i ko Hadapan Nami, a titho a Maporo, a sindadan o Ongangun.

5. Ba Ami rukano Phokasa so Pananadum sa Kadapai, ka kagiya sukano na Pagtao a manga Malawani?

6. Na madakul a Siyogo Ami a Nabi ko Miyanga o ona!

7. Na da-a Puphakatalingoma kiran a Nabi a ba iran noto di Puphamagurugi.

8. Na bininasa Mi so lawan kiran sa Bagur;- go Miya-ipos so ibarat o Miyanga-o ona.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم (1)

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (2)

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (3)

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيَّا لَعَلِّي حَكِيمٌ (4)

أَفَضْرِبْ عَنْكُمُ الزَّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ (5)

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ (6)

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَاوُنِيهِ يَسْتَهْزِءُونَ (7)

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مِثْلُ الْأَوَّلِينَ (8)

9. Na Ibut o Isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran: A Inadun siran o (Allah a) Mabagur, a Mata-o;-

وَلَيْنَ سَأَلْنَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿٩﴾

10. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a Darpa, go singgayan kano Niyan non sa manga lalan, ka angkano makaontol;

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا
وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

11. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so ig sa didiyangka-an;- na inoyag Ami sa sabap Rukaniyan so Ingud a Matai; na lagid man noto a Kaphakagumawa rukano (ko manga Kabor);-

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقْدَرُ
فَأَنْشُرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ
تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾

12. Go Sukaniyan so Miyadun ko Nggaganapa, a kalangolango-wan niyan, go sominggai rukano ko manga Kapal a go so manga Ayam a so Kapuphaguda-an niyo,

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنَ الْفَلَاحِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾

13. Ka angkano gi-i Makathakna ko manga Likod iyan, oriyaniyan na a niyo Katadumi so Limo o Kadnan niyo, igira a Miyakathakna kano ron, go a niyo Matharo: Soti so Piyakaphasiyonot Iyan rukami aya, a kuna a ba sukami i Phamakagaga-on,

لَتَسْتَوِيَ أَعْلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ
رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا
سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا
وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

14. Go Mata-an! A Sukami na si-i bo ko Kadnan nami, i titho a khandodan nami!

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾

15. Na Singgayan niran sa Bag-
giyan Niyan ko manga Oripun Ni-
yan sa saba-ad! Mata-an! A so
Manosiya na tithe a Miyongkir, a
Mapayag!

16. A ti Kominowa ko Phaga-
dunun Niyan sa manga Wata a
Babai, na Piyakibisa Niyan rukano
so manga Wata a Mama?

17. Na igira a Miyapanothol ko
isa kiran so Biyaloi niyan a ruk o
(Allah a) Masalinggagao a ibarat,
na Mabaloi so Paras iyan a Mangir-
ungkirum, a sukaniyan na Mapupu-
no a rata a ginawa!

18. Ino (iran mbaloya a ruk o
Allah) so Phagoyagun makapantag
ko Kaphaparahiyasan, a sukaniyan
Makapantag ko Kapakiphawala na
di Phakaosai?

19. Go biyaloi ran so manga
Malaikat a so siran na manga Or-
ipun o (Allah a) Masalinggagao a
manga Babai. Ba iran Kiyashaksi-
an so Kiya-aduna kiran? Khisorat
dun so Kiyashaksi iran (sa Kabo-
khag), go Khi-isha kiran!

20. Na Pitharo iran: A o kabaya
o Masalinggagao, na di ami siran
Masimba! Da-a bagiyen niran ro-o
a Kata-o! Da ko siran inonta na
puphangusarun niran!

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ
الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

أَمْ اتَّخَذَ مَا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ
بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا صَرَبَ لِلرَّحْمَنِ
مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿١٧﴾

أَوْ مَنْ يَنْشَأُ فِي الْحُلِيِّةِ وَهُوَ فِي
الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

وَجَعَلُوا أَلَمَاتٍ كَذَيْنٍ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا أَشْهَدُ وَآخَلَقَهُمْ
سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيَسْأَلُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا
يُخْرَصُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ba Ami siran bigan sa Kitab ko ona-an naya, na siran na aya iran noto kukupitan?

أَمْ أَلَيْسَ لَهُمْ كِتَابٌ مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na lagid man noto a da-a Siyogo Ami a Miya-ona an Ka ko Ingud a Puphamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Gayagomaya-on: A Mata-an! A sukami na Miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِم مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo Iyan: A ti apiya pun Mini-oma Ko rukano so Lubi a Torowan a di so Miyato-on niyo ron so manga Lokus iyo? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

﴿٢٤﴾ قُلْ أُولَٰئِكَ جُتُّوا بَاهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءُهُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na siniksa ami siran: na Pamimikiranangka o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Miyamanaplis!

فَإِن نَّمَا مِّنْهُمْ مِّن مِّنْهُ فَنَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan go so Pagtao Niyen: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Pushimba-an niyo:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

27. Inonta so (Allah a) Miyadun Rakun, ka Mata-an! A Sukaniyan na Thoro-on Nako Niyan.

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

28. Na biyaloi Niyan naya a Katharo a Posaka ko Pukhababadanon, ka-an siran Makambalingan (ko Paratiyaya).

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

29. Kuna, ka Piyakapulagod Akun so siran naya go so manga Lokus iran, taman sa Miyakaoma kiran so Bunar, go so Sogo a Miya-kaosai.

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ
الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

30. Na kagiya a Makatalingoma kiran so Bunar, na Pitharo iran: A giyaya na Balik Mata, go Mata-an! a sukami na Inongkir ami aya.

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

31. Go Pitharo iran: A ino da Toronun a ungkai a Qur-an ko Mama a pho-on ko dow a Ingud, a Susula-an?

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ
مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

32. Ba siran idi-i mbagibagi ko Limo o Kadnan Ka? Sukami i Mim-bagibagi kiran ko Kaoyagan niran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na ini Poro Ami so saba-ad kiran ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat, ka an Makowa o saba-ad kiran so saba-ad a Talasogowai. Na so Limo o Kadnan Ka i tomo a di so Puphanimo-on niran.

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا
بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا
بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرَ بَاءً وَرَحْمَتَ رَبِّكَ
خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

33. O di so oba mabaloi so manga Manosiya ko okit a isa, na Mata-an a Isungai Ami a ruk o tao

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ

a Mo-ongkir ko (Allah a) Masaling-gagao, a ruk o manga Walai ran so manga Atup a Pirak, go manga Towak a Pukhipanik iran non,

34. Go ruk o manga Walai ran so manga Pinto, go manga Kantir (a Pirak) a gi-i siran non Makashan-dasandang,

35. Go manga Kabolawanan. Na da ko kalangolangowan noto inonta na matag sagad a Kapipiya Ginawa ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so Akhirat, si-i ko Kadnan Ka, i bagiyen o Khipanananggila.

36. Na sa tao a Tomalikhod ko Tadum ko (Allah a) Masalinggagao, na Sunggayan Nami sukaniyan sa Shaitan, na giyoto i sarikita iyan.

37. Na Mata-an! A siran na Phagalangan niran siran ndun ko lalan (a Ontol), go aya Tangkapiran non na Mata-an! a siran na Maka-ontol siran!

38. Taman sa amai ka Makaoma Rukami, na Tharo-on niyan: A hai dinganomambo o milut rakun a go suka so Kawatan o dowa Masarik! Na sayana a Miyakaratarata a Sarikita!

39. Na di rukano dun Makang-gai a gona sa Alongan nai a masa a (Kiyapayag o) Kiyandarowaka iyo, Mata-an! A sukano na Murakhur-akhus kano ko siksa!

سُقِقَافًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا
يُظْهِرُونَ ﴿٣٢﴾

وَلْيُسْئِرْهُمْ أَتُونَا وَسُرُرًا عَلَيْهَا
يَتَكُونُونَ ﴿٣٤﴾

وَرُحُرَفًا وَإِنْ كُنْ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعِ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

وَمَنْ يَعْسُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ
شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

وَلِيَأْتِيَهُمْ لَيْصِدُ وُجْهِهِمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ نَقَالَ يَنْلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبُئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكَ يَوْمَ الْيَوْمِ إِذْ ظَلَمْتُمْ
أَنْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

40. Ino Suka Maphakanug Ka so Bungul, o di na Khatoro o Ka so Bota, go so tao a aya butad iyan na matatago ko Karibat a Mapayag?

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى
وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

41. Na apiya tanganun Nami Suka dun, na Mata-an! A Sukami na ndanugun Ami siran dun,

فَأَمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ
مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

42. O di na Pakimasa-an Nami Ruka so inidiyandi Ami kiran: Na Mata-an! A Sukami na Khagaga Mi siran.

أَوْفُرْنَاكَ الَّذِي وَعَدْتَهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ
مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

43. Na Kupitingka so ini Ilaham Ruka: Mata-an! A Suka na shisi-i ko okit a Maka-o ontol.

فَأَسْتَمِيعُ بِالَّذِي أَوْحَى إِلَيْكَ إِنَّكَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

44. Na Mata-an! A (giya Qur-an naya na) titho a Munang a ruk Ka a go ruk o Pagtaongka; na Ipagisha Rukano bo.

وَلِأَنَّهُ لَذِكْرُكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ
تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na Isha-an Ka so Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a manga Sogo Ami; o ba adun a ini Sunggai Ami a salakao ko (Allah a) Masa-linggagao, a manga Tohan a Pupha-manimba-an?

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا
يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

46. Na Sabunsabunar a siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, si-i ko Pir-aon go so Pagtao niyan: Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

47. Na kagiya a Mitalingoma Niyen kiran so manga Tanda Ami, na sa maoto na siran na ba iran ndun noto gi-i khakala-an.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بَيِّنَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na da-a Puphakimasa-an Nami kiran a Tanda a ba di Sukanian i mala a di so pud Iyan (a Miya-ona); na inidanug Ami kiran so siksa, ka-an siran Makambalingan (ko ontol).

49. Na Pitharo iran: Hai mala i Kata-o! Panguningka mingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi Iyan Ruka; Mata-an! a sukami na Miyaratiyaya kami dun.

50. Nakagiya a pokasun Ami kiran so siksa, na sa maoto na siran na gi-i siran Mbarungkas.

51. Na Piyakalangkap o Pir-aon ko Pagtao niyan, a Pitharo iyan: A Hai Pagtao akun! Ba akun di ruk so Kadatu sa Misir, go giyangkai a manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-angko? Ba kano di Phakailai?

52. Kuna, ka sakun i tomo a di giyangkai a (Mama a) so Sukaniyan na Pukhalaklak, go Marugun a Kapuphakaosai Niyan!

53. Na ino da Alopa Sukaniyan a manga Salunda a Bolawan, o di na da-a Miyakatalingoma a pud Iyan a manga Malaikat a khigagabai Ron?

54. Na Miyalalong iyan so Pagtao niyan, na Kiya-onotan niran sukanian: Mata-an! A siran na mimbalo i siran a Pagtao a manga Songklid.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ
أُخْرَاهَا وَأَخَذَتْهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهَ السَّاحِرِ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يَمَّا
عَهْدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَنْقُورُ
الْإِنْسِي لِي مُلْكٌ مِصْرَ وَهَٰذِهِ الْأَنْهَارُ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مِثْلِي
وَلَا يُكَذِّبُنِي ﴿٥٢﴾

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ
أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّرِينَ ﴿٥٣﴾

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَّاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

55. Na kagiya a Tiypowan Kami ran, na diyanug Ami siran, na Inulud Ami siran langon.

56. Na Biyaloi Ami siran a Miyanga-o ona a Poringana, go ibarat ko Miyanga-o ori.

57. Na kagiya a Balowin so Wata o Maryam a ibarat, na sa maoto na so Pagtaongka na po-on ro-o na Pukhisagorong siran a Kakayad!

58. Go Pitharo iran: Ino so manga Katohanan nami aya tomo, antawa-a Sukaniyan (i tomo)? Da-a Kiyapayaga iran Ruka on, a rowar sa Kapamawal: Kuna, ka siran na Pagtao a manga Pawal.

59. Da ko Sukaniyan (a Isa) inonta na Oripun: A ini Pangalimo Ami Sukaniyan, go Biyaloi Ami Sukaniyan a ladiyawan ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na o Kabaya Ami, na Mata-an a Phaka-adun Kami sa sambi iyo a manga Malaikat ko Lopa, a makasambi siran.

61. Na Mata-an! a so Isa na titho a nana-o ko Bangkit: Na di kano ron Pukhadowadowa-i, go Onoti Yako niyo: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

62. Na di kano Phaki-alang ko Shaitan: Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

فَلَمَّا اسْفُونا أَنْقَمْنَا مِنْهُمْ
فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا
لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَمَّا ضَرَبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا
قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

وَقَالُوا أَلَّهِتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ
لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ
مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ لَكِثَّةً فِي الْأَرْضِ
يَخْلَفُونَ ﴿٦٠﴾

وَإِنَّهُ لَوَعْلَمُ السَّاعَةِ فَلَا تَمُوتُ بِهَا
وَأَتَّبِعُونَ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

63. Na kagiya a Makatalingoma so Isa a rakhus o manga Rarayag a Karina, na Pitharo Iyan: Sabunar a Minitalingoma ko rukano so Ongangun, go kagiya a Pagosain Ko rukano so saba-ad ko nganin a di kano ron Phagayonayon: Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

64. Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukanian: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

65. Na Mishoransorang so Pishagorompong kondolondolonan niran: Na sangat a siksa a Bagiyan o siran a Mindadarowaka, a pud ko siksa ko Gawi-i a Malipudus!

66. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko Bangkit, sa Kapakatalingoma niyan kiran a Mitalumba, a siran na di siran Maka-i inungka?

67. So Mbobolayoka sa Alongan noto na so saba-ad kiran na ridowai o saba-ad,-Inonta so Miyamanang-gila.

68. Hai manga Oripun Ko! Da-a Pangandam iyo sa Alongan nai, go da rukano i ba kano Makamboko,-

69. So Miyamaratiyaya ko manga Ayat Ami, go Mimbabayorantang,

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ
بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿١٤﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ
الِيمٍ ﴿١٥﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ
بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٦﴾

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿١٧﴾

يَعْبَادِ لَا حَوفَ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾

70. (Na Putharo-on kiran:) Solud kano ko Sorga, sukano a go so manga Karoma niyo, a Kokormatun kano.

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
مُتَّحِرُونَ ﴿٧٠﴾

71. Ipuphagilid kiran so manga Talam a Bolawan, go manga Baso: Go matatago-on so Pukhababayaan sukaniyan o manga Ginawa, go Ikhaso-at o manga Mata: Na sukanon na makakakal kano ron ndun.

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ
وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا نَشْتَهِيهِ
الْأَنفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ
وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾

72. Na giyoto man so Sorga a so Piyakipangowarisan rukano to sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

73. Adun a ruk iyo ro-o a manga Onga a madakul, a so saba-adon na Pukhakan niyo.

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

74. Mata-an! A so manga Baradosa na si-i ko siksa ko Naraka Jahannam, manga kakal:

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

75. Di kiran khababasan, go siran na ka-a da-an siran ro-o sa Panginam.

لَا يَفْقَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسَوْنَ ﴿٧٥﴾

76. Na da Ami siran salimboti: Na ogaid na miyabaloi siran a siran i manga salimbot.

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمْ
الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

77. Na Mishadao iran: Hai Malik! Tinggasa kami o Kadnan Ka! Tharo-on Niyen: Mata-an! A sukanon na Makakakal kano (ron)!

وَنَادَوْا بِمِلْكِكَ لِنَقُصَّ عَلَيْكَ نَارُكَ قَالَ إِنَّكُمْ
مَكِيدُونَ ﴿٧٧﴾

78. Sabunsabunar a Minitalingoma Mi rukano so Bunar: Na ogaid na so kadakulan rukano na so Bunar na Ikagogowad iran.

لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾

79. Ba adun a Kiyambaibaitan niran a showa-an? Na Mata-an! A Sukami i Mimbaibait.

أَمْ أَتَرْمَوْا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾

80. Ba iran Tatarima-a sa Mata-an! A Sukami na Diyami Khanug so Pagu-uma-an niran go so Khokon-sikonsi-an niran? Owai (Pukhanug Ami), go so manga Sogo Ami a (manga Malaikat a) Makamamasa kiran, na Ipuphanorat iran.

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَأَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ
بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

81. Tharowangka (Ya Muhammad): A o adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao, na Sakun i maona ko Puphanonowatanon.

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ
الْعَبِيدِ ﴿٨١﴾

82. Soti so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a Kadnan o Aras, a Mawatan ko iphuropa iran!

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na Ganatingka siran ko Kapuphamurak iran, go so Kabi-bimban niran, taman sa Mithom-langa iran so Alongan niran, a so ididiyandi kiran.

فَذَرَهُمْ يَخْضَوْنَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يَلْقَؤُا
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٨٣﴾

84. Na Sukaniyan so si-i sa Langit na Tohan, go si-i sa Lopa na Tohan; na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ
إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

85. Na Soti so (Allah a) Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan: Go si-i Rukaniyan so Katawi ko Bangkit: Go rongkano Phakandoda.

وَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَبْنِيهِمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

86. Na da-a Kapa-ar o siran a Puphanongganowin niran a salakao

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ

Rukaniyan,- Ko kapanapa-at inonta so Mishaksi ko Bunar, a siran na Katawan niran.

87. Na Ibut o Isha-an Ka kiran o antawa-a i Miyadun kiran, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah: Na andamanaya i Katalikhod iran?.

88. Na Pitharo o Nabi: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A siran naya na Pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

89. (Pitharo o Allah:) Na Napingka siran (Ya Muhammad), go Tharo Ka sa Kalilintad! Ka Katokawan niran mbo!

Surah Al-Dukhan-44

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag (ko ontol a go so ribat);-

3. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Sukaniyan (a Qur-an) ko Gagawi-i a Piyakandakulan sa Mapiya: Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphamaka-iktiyar.

4. Ron gi-i Pakashusunggayaa so langowan o Sogowan a Miyapasad a kokoman,

الشفعة إلا من شهد بالحق وهم يعلمون ﴿٨٦﴾

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يَزْمُونُ ﴿٨٨﴾

فَأَصْفَح عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٢﴾

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٣﴾

5. Sogowan a pho-on ko Hada-pan Nami. Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphanonogo,

6. Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an naya! a Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o;

7. A Kadnan o manga Langit a go so Lopa go so nganin a Pagulut-an a dowa nan, o sukano na Thotomangkud kano.

8. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai,- Kadnan iyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona.

9. Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka a sa-sabulaon niran.

10. Na Nayawangka so Gawi-i a Kitalingoma-an o Langit ko Bul a Mapayag.

11. A Mikolob ko manga Manosiya: (na Matharo iran a:) Giyai na siksa a Malipudus.

12. (Go Matharo iran:) Kadnan nami! Pokasangka rukami so siksa, ka Mata-an! A sukami na Miyaratiyaya kami!

13. Andamanaya i Kakhaparoliya iran ko Pananadum, a Sabunar a Miyakaoma kiran so Sogo, a Miyakapayag,-

أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
اِنْ كُنْتُمْ مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾

لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْاَوَّلِينَ ﴿٨﴾

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

فَارْتَبِعْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ
مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ
اَلِيمٌ ﴿١١﴾

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ
اِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

اَنۡفِ لَهُمُ الذِّكْرٰى وَقَدْ جَاءَهُمۡ رُسُلٌ
مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

14. Oriyan niyan na Tiyalikho-
dan niran noto, go Pitharo iran: A
Piyangundao a Pumbuthangun!

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلِّمٌ مِّثْنُونٌ ﴿١٤﴾

15. Mata-an! A Sukami na Piyo-
kas Ami so siksa sa da Mathai, na
Mata-an! A sukano na Mimbaling-
gan kano (bo).

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

16. Si-i ko isa Alongan na Olan-
gun Nami so Bagur a Mala: Mata-
an! A Sukami i Pundadanug!

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا
مُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a Tiniyoba
Ami ko Miya-ona an niran so Pag-
tao o Pir-aon: Go Minitalingoma
kiran o (musa a) Sogo a susula-an,
(a Pitharo Iyan:)

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ
وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

18. Palada niyo Rakun so manga
Oripun o Allah: Mata-an! A Sakun
na Sogo rukano a Kasasana-an;

أَن أَدَّأُوهُ إِلَىٰ عِبَادَةِ اللَّهِ إِنِّي لَكَ رَسُولٌ
أَمِينٌ ﴿١٨﴾

19. Go di niyo Pagombawi so
Allah: Mata-an! A Sakun na Mini-
talingoma Ko rukano so Katanto-
wan a Mapayag.

وَأَن لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ
مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

20. Go Mata-an! A Sakun na
Lominindong Ako ko Kadnan Ko
go Kadnan niyo, ka o ba a Ko niyo
Radiyahama.

وَلِيَّ عِزَّتِي بَرِّي وَرَبِّكُمْ أَن تَزْحَمُونَ ﴿٢٠﴾

21. Na o di Ako niyo Phara-
tiyaya-a na awata Ko niyo.

وَلَا تَزُومُوا إِلَيَّ فَاغْرُزُونَ ﴿٢١﴾

22. Na Miyangangarapan ko
Kadnan Niyan: Mata-an! A siran
naya na Pagtao a manga Baradosa.

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ تُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na (Pitharo o Allah a:) Pangulumun Ka so manga Oripun Ko ko Kagagawi-i: Mata-an! A sukano na Thondogun kano (iran);

24. Go Ganatingka so Kalodan a Masusurai: Mata-an! A siran na Tantara a Phanguludun.

25. Madakul a Kiyaganatan niran a manga Pamomolan a go manga Bowalan,

26. Go manga Pur go Darpa a Mapiya,

27. Go Limo a Miyabaloi siran non a Khikasosonor!

28. Giyoto man (i inikidiya Mi kiran)! Go Piyakipangowarisan Ami oto ko Pagtao a Miyangao ori (a pagtao o Musa)!

29. Na da siran Kasugadi o Langit a go so Lopa: Go da siran bugi sa Ta-alik.

30. Na Sabunsabunar a Siyabut Ami so manga Moriyatao o Israil pho-on ko siksa a Phakahina,

31. A pho-on ko Pir-aon; Mata-an! A sukaniyan na Miyabaloi a Miphaporo a pud ko manga Malawani.

32. Na Sabunsabunar a Pinili Ami siran si-i ko Kata-o ko manga Ka-adun (ko Masa iran),

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾

وَأَتْرِكُ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَكِهِينَ ﴿٢٧﴾

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا نَارَ إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَخَّرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمِنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Go bigan Nami siran ko manga Tanda a so Katatagowan sa tupung, a Mapayag.

34. Mata-an! A siran naya na gi-i ran Tharo-on:

35. Da-a salakao a rowar ko Kapatai tano a Paganai, go kuna a ba tano Phanga-o oyag ko oriyen o Kapatai.

36. Na Pakambowata niyo so manga Lokus ami, o sukano i manga Bunar!

37. Ba siran i tomo, antawa-a so Pagtao o Tubba, go so Miya-ona an niran? Bininasa Mi siran, Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a manga sala.

38. Da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan nan, o ba Kami Khikabibimban:

39. Da ko Kiya-aduna Mi sa dowan nan inonta na si-i ko Bunar: Na ogaid na so Kadakulan kiran na di ran katawan.

40. Mata-an! a so Alongan a Kokoman na diyandi kiran langon,-

41. Alongan a da-a Khilinding o Tonganai ko Tonganai niyan a mai-to bo, go di siran Phangatataban-gan,

وَأَيُّنَّهُمْ مِّنَ الْأَيْدِ مَا فِيهِ بَلْتَأْ
مُتِّبٌ ﴿٣٣﴾

إِنَّ هَؤُلَاءَ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾

إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

فَأَتُوا بِآبَاءِنَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُتَجَرِّمِينَ ﴿٣٧﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا لِعَيْنٍ ﴿٣٨﴾

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾

يَوْمَ لَا يَغْنَىٰ مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

42. Inonta so ini Kalimo o Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Makalimomon.

43. Mata-an! A so kayo a Zaq-qum,

44. Na Pangunungkun o Baradosa,-

45. Lagid o Totonagun a Galang, a Pundidi ko manga Tiyan,

46. Lagid o Kapundidi o Phulikabo a ig.

47. (Tharo-on:) Kowa-a niyo sukaniyan na goyoda niyo to ko Lumbak o Naraka Jahim!

48. Oriyan niyan na ododa niyo ko Poro o Olo niyan so siksa a Phulikabo.

49. (Tharo-on non:) Ta-a mingka! Mata-an! A suka na suka so Mabagur, a Paga-adatan (sa Doniya)!

50. Mata-an! A giyaya so sukano na Shasangka kano ron!

51. Mata-an! A so Khipanangngila na si-i koDarpa a sasaringan,

52. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan;

53. Ndiditar siran sa Sotra a Manipis go Sotra a Makapal, a Khipaga-adapa dapa;

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾

طَعَامُ الْأَنِيمِ ﴿٤٤﴾

كَأَلْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

54. Giyoto dun man, go Pakaphamangaroma-an Nami siran sa manga Tataid, a manga. Pipiya i Kapumata.

55. Puphananawag siran ro-o sa Pithibarang a Onga, a Khisasarig siran;

56. Da-a khasagadan niran ro-o a Kapatai, inonta so Kapatai a Paganai (sa Doniya); go Phakalidasun Niyan siran ko siksa ko Naraka Jahim,-

57. Kakaya-an a pho-on ko Kadnan Ka! Giyoto man na Sukan-nyan so Da-ag, a Mala!

58. Na aya dun a Kiyaluboda Mi ron, si-i ko Basangka, na a niran Sabota (a Qur-an naya).

59. Na nayao Ka; Mata-an! A siran na Nomanayao siran (mam-bo).

Surah Al-Jasiyah-45

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah a Mabagur, a Maongangun.

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ
ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا
الْمَوْتَ الْأُولَىٰ وَوَقَّعَهُمْ عَذَابَ
الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَضَلَّٰ مِنْ رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَاتِمَّا يَسِرَّنَّهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

3. Mata-an! A shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, so Titho a manga Tanda ko Miyamaratiyaya;

4. Go shisi-i ko Kiya-aduna rukano, go so Ipuphayapat Iyan a manga Baraniyawa, so manga Tanda ko Pagtao a Khitotomangkud;

5. Go (shisi-i ko) gi-i Kapaka-shambi o Gagawi-i a go so Daon-dao, go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko (Oran a) Pagupur, na Inoyag Iyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan, go so Kapukha-alin o manga ndo,- sa manga Tanda a ruk o Pagtao a Punggudaguda-an niran.

6. Giyoto man so manga Ayat o Allah, a Pumbatiya-an Nami Ruka oto si-i ko Bunar: Na antona-a i Tothol ko oriyen o (Katharo o) Allah go so manga Ayat Iyan i Pharatiyaya-an niran?

7. Sangat a siksa a bagiyan o oman i Bokhag, a Baradosa:

8. Puphamakinugun niyan so manga Ayat o Allah a Pumbatiya-an non, oriyen niyan na idadayon niyan ndun so Dosa, a Mananaka-bor, ka maniyan noto a da Manug: Na Puphanotholangka on so siksa, a Malipudus!

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَةٌ

لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

وَاخْلُفْ لَيْلٍ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ

السَّمَاءِ مِنْ زَرْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ

مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتُ لِقَوْمٍ

يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَيَأْتِي

حَدِيثٌ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتُهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥﴾

وَبَلِّ لِكُلِّ آفَاكٍ أَنِيرِ ﴿٦﴾

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُنْزِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا

كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِيرُهُ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾

9. Na igira a adun a Miyasowa iyan ko manga Ayat Ami a maito bo, na balowin niyan noto a Kasandagan: Siran man na adun a bagiyanniran a siksa a Phakahina.

10. Si-i ko kasasangoran niran so Naraka Jahannam: Go da-a Milinding kiran o Miyasokat iran a maito bo, go da-a (Milinding kiran o) nganin a Kinowa iran a salakao ko Allah a manga Panarigan: Go adun a bagiyanniran a siksa a Mala.

11. Giyaya na Torowan: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, na adun a bagiyanniran a siksa a pud ko Sangat a siksa a Malipudus.

12. So Allah so Piyakaphasiyonot Iyan rukano so Kalodan, ka-an Puphamakakutas so manga Kapal ko Liyawao niyan sabap sa Sogowan Niyan, go angkano gi-i Makambabanog ko Kakawasa-an Niyan, go angkano Makapanalamat.

13. Go Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa: Sa Kalangolangowan Niyan a pho-on Rukaniyan; Mata-an! A Matatago ro-o man so Titho a manga Tanda a ruk o Pagtao a Puphamimikiranun niran.

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾

مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا
شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

هَٰذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ
عَذَابٌ مِّن رَّجَزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

﴿١٢﴾ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ
فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتُنَاجُوا مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٣﴾

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ
جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٤﴾

14. Tharowangka ko siran a Miyamaratiyaya: Napi-i ran so siran a di-i ran Ikhaluk so manga Gawi-i o Allah: Ka Imbadal Iyan ko Pagtao so Pinggalubuk iran.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

15. Sa tao a Nggalubuk sa Ma-piya, na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on. Oriyan niyan na si-i kano bo ko Kadnan niyo Phama-kandoda.

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

16. Na Sabunsabunar a ini Bugai Ami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i; go ini Pagupur Ami kiran so manga Pipiya; go ini Lubi Ami siran ko manga Ka-adun (ko Masa iran).

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

17. Go bigan Nami siran sa manga Rarayag a Karina a pud ko Sogowan: Na da siran Shorangsorang inonta ko oriyen o Kiyapakao-ma kiran o Kata-o, ka Dungki ran; Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah si-i ko Miyabaloi siran non a Shosorangsorang.

وَعَآتَيْنَاهُم بَيْنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ ۖ فَمَا أَخْلَفُوا إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا يٰنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

18. Oriyan niyan na Piyakathakna Ami Suka ko okit a pud ko Sogowan: Na Kudugangka oto, na Dingka pagonoti so manga Nunga o siran adi manga Tata-o.

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A siran na da dun a Milinding iran Ruka ko Allah a Maito bo: na Mata-an! A so manga Darowaka na so saba-ad kiran i manga Panarigan, o saba-ad: Na so Allah i Panarigan o Khipana-nanggila.

20. Giya Qur-an naya na manga osayan a ruk o manga manosiya, go Torowan go Limo ko Pagtao a Khi-totomangkud.

21. Ba tatarima-a o siran a Miya-makasogok ko manga Rarata sa balowin nami siran a lagid o siran a Miyamaratiyaya, -go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a makapulagid so Kaoyagoyag iran a go so Kapatairan? miyakaratarata so Ipu-khokom iran.

22. Na Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-iko Bunar, go an Mibalas ko oman i Ginawa so Pinggalubuk iyan, a siran na di siran Kasalimbotan.

23. Aiguda a Ka ko tao a biyaloi niyan a Katohanan niyan so Nunga iyan? Go Diyadag sukanian o Allah si-i ko Kata-o, go Piyarkat Iyan so Kanugian go so poso iyan, go Tiyagowa Niyan so Kailai niyan sa Pilus? Na antawa-a i Makanggonan-ao ron ko orian o Allah? Ino kano di Phananadum?

إِنَّهُمْ لَنُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَأِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

هَذَا بَصِيرَةٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ
نَجْعَلَهُمُ الْآلِينَ ءَامِنُونَ وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَاءَ لَمُؤْمِنِينَ وَمَا يَحْكُمُونَ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلَيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ وَأَصْلَهُ اللَّهَ
عَلَىٰ عَمْرٍ وَخَمَّ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ
عَلَىٰ بَصَرِهِ عَنَسَوةً فَمَنْ يُهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ
اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iran: Da-a sala-kao saya a rowar ko Kaoyagoyag tano ko Doniya; Puphamatai tano go Puphanga-o oyag (so manga Wata) tano, go da-a Puphakabinasa rukutano a rowar ko Masa. Na da-a ruk iran ro-o a Kata-o: Da ko siran inonta na Puphagarangan siran:

25. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na da-a Miyabaloi a Rason niran a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Pakagumawa niyo so manga Lokus Ami, o sukano i manga Bunar!

26. Tharowangka: A so Allah na Phagoyagun kano Niyan, go Phagimatain kano Niyan; oriyen niyan na Thimo-on kano Niyan ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka a Madadalumon: na ogaid na so kadakulan ko manga manosiya na di iran katawan.

27. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, na si-i ko Gawi-i a Kapakatindug o Bangkit, -Na sa Alongan noto na Malogi so Minggalalubuk sa Ribat!

28. Na Mailaingka so oman i isa ka Tindug a Malilimod a khipakatatikoro: Oman i isa ka Tindug na itawagon so Daptar iyan: Sa Alongan nai na Imbalas rukano so Pinggolaola niyo!

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَهْدِيكُمُ إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
إِنَّهُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا نُنَادِيهِمْ ءَايَتُنَا بِدَنَابٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَتُنَوِّبُونَا بِأَيِّئٍ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٥﴾

قُلِ اللَّهُ يُخَيِّبُكُمْ ثُمَّ يُثَبِّتُكُمْ ثُمَّ يُجْمَعُ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ
السَّاعَةُ يُومِذُّ يَحْشُرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٧﴾

وَتَرَى كُلُّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِنِيسِهَا
الْيَوْمَ تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٨﴾

29. Giyaya so Daptar Ami a Putharo-angkano niyan: Sa Bunar: Mata-an! A Sukami i Pundaptar ko Pinggolaola niyo.

30. Na so miyamarat iyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun siran o Kadnan niran ko Limo Iyan (ko Sorga): Giyoto man na sukaniyan so Da-ag a Mala.

31. Na so Miyamangongkir (na Tharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Kapuphangadi-an rukano? Na Mimaratabat kano, go Mimbalo kano a Pagtao a manga Sala!

32. Na igira a Pitharo a Mata-an! A so Diyandi o Allah na Bunar, go so Bangkit na da-a sangka a mada-dalumon, na Tharo-on niyo: Diyami katawan o antona-a i Bangkit: Da-a Pikir ami (ron) a rowar sa Arangan, go kuna a ba kami Khi-pakata-tangkud.

33. Na mapayag kiran so manga Rarata ko Pinggolaola iran, go katangkalan siran o Piyamagurugan niran noto (a siksa)!

34. Na adun a Tharo: A sa Alongan nai na Pakalilipatan Ami sukanolagid o Kiyalipati niyo ko Kimbaratumowa-an sa Alongan niyo wai! Na darpa iyo so Naraka, go da-a bagiyan niyo a Phamakatabang!

هَذَا كِتَابُنَا يُنَاطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣١﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَةٍ ذَٰلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٢﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا تُجْرِمُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ
فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا
ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَقِينَ ﴿٣٤﴾

وَبَدَأْتُمْ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٥﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ
نَّصِيرِينَ ﴿٣٦﴾

35. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A sukano na biyaloi niyo so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Miyalimpang kano o Kaoyagoyag ko Doniya: na sa Alongan naya na di siran ro-o Pa-maka-awa-an, go disiran Pakaphan-gunin sa Rila.

ذَلِكُمْ بِأَنكُمْ أَخَذْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ هُزُوا وَعَزَّكُمْ
الْحَيَوَةُ الدُّنْيَا فَإِلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا
وَلَهُمْ يُسْعِنُونَ ﴿٢٥﴾

36. na ruk o Allah so Podi, a Kadnan o manga Langit go Kadnan o Lopa, -A kadnan o manga ka-adun!

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٦﴾

37. go Ruk Iyan so Kabusaran ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun!

وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

Surah Al-Ahqaf-46

Si-ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Min. So Allah i Mataoko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

3. Da-ko Kiya-adun Nami ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowan inonta na si-i ko bunar, go so talik a miyapunto; na so Miyamangongkir na so piyaki-iktiyaran kiran na tatalikhodan niran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا
عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿٣﴾

4. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilain niyo Rakun o antona-a i Miya-adun niran ko Lopa, ba-adun a minitompok iran ko manga Langit? Witi Ako niyo sa Kitab a miyadona an naya, o di na so malalamba ko Kata-o, o sukano i manga bunar!

5. Na ba-dun a tao a makalawan a dadag ko tao a puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so da-a khisumbag iyan non sa taman ko Alongan a Qiyamah, go siran na so panongganoi ran na da-a mulung iran non?

6. Go amai ka limodun so manga Manosiya na mabaloi siran a manga ridowai ran, go mabaloi siran ko Kapushimba-a kiran a Ongkirun niran!

7. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami a manga rarayag, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko bunar ko kiyapakaoma niyan kiran: A giyaya na balik mata, a mapayag!

8. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A pimba-as Iyan naya. Tharowangka: A o pimba-as Akun naya na da-a mipa-ar iyo Rakun ko (siksa) o Allah a maito bo. Sukaniyan i Mata-o ko Puphamurakun niyo. Miyakatarotop Sukaniyan a saksi ko lut Akun a go sukano; go Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
السَّمَوَاتِ أَتُنْتَوِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ
هَذَا أَوْ أَثَرُونَ مَنْ عَلَّمَ الْقُرْآنَ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١﴾

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ
دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ﴿٢﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا
بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٣﴾

وَإِذَا نُتِلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا الْحَقُّ لَمَجَاءٌ هُمْ هَذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا
تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ
بِمَا تُفْعِلُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

9. Tharowangka (Ya Muhammad): A kuna a ba Ako mibibida ko manga Sogo, go di Ko katawan i ikhidiya Rakun a go sukano. Da-a Pagonotan Ko inonta so Iphagilaham Rakun, go Sakun na matag Phamaka-ikitiyar, a Mapayag.

10. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka aya butad iyan na pho-on ko Hadapan o Allah, a inongkir iyo Sukaniyan, go adun a mishaksi a saksi a pud ko manga Moriyatao o Israil ko lagid iyan, na Miyaratiyaya, na mimaratabat kano. Mata-an! A so Allah na di Niyan punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

11. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: O adun a kapiya niyan na di kami niyo ron kaona-an. na gowani a da iran paratiyaya a Sukaniyan, na Putharo-on niran: A giya i na kabokhag, a andang!

12. Na si-i ko ona-an niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan, go Limo: Na giyaya na Kitab a to-miyanto, a basa Arab, ka a niyan mapaka-ikitiyar so Mindadarowaka, go Tothol a mapiya ko miphipiya-piya.

13. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na miyontol siran, na da-a Pangandam iran, go

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَايِنِ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي
مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَنِيعُ إِلَّا مَا يَوْحَىٰ
إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ
بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى
مِثْلِهِ فَنَامَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
لَوْ كُنَّا خَبِيرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ
يَهْتَدُوا بِهِ فَيَسْأَلُونَ هَذَا
إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحِمَةً
وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِّسَانِ عَرَبِيًّا
لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَيُشْرَى
لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

14. Siran man i khimangaruk ko Sorga, makakakal siran non: Balas sabap ko pinggolaola iran.

15. na piyanginsana Ami ko Manosiya so (Kaphiyapiya i ko) mbala a lokus iyan sa samporna a kaphiyapiya: Ini kaogat sukaniyan i Ina iyan sa marugun, go inimbawata iyan sa marugun. Na so kiyaawidi niyan non, go so kiyapakagunuka-on somoso na tulo polo Olan. Taman sa igira-a minisampai ko kakhasad iyan go i sampai sa pat polo ragon, na Tharo-on niyan: Kadnan ko! Ilahamun Ka rakun so kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka rakun, go so mbala a lokus akun, go so Kapakapagamal Akun sa mapiya a Masowat Ka on, go Tanorangka Rakun so manga Moriyatao Akun; Mata-an! A Sakun na mithaobat Ako Ruka, go Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (Ruka).

16. Siran man so Tharima-an Ami kiran so mapiya ko pinggolola iran, go Punapin Ami so manga karata-an niran, a pud ko khimangaruk ko Sorga; diyandi a bunar a so ini diyandi kiran.

17. Na so Mitharo ko mbala a lokus iyan: A marshik a ruk iyo! Ino

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ
أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ
وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ
أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي
تِبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَقَبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا
عَمِلُوا وَنَجَّوْهُمْ مِنْ سِيَئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقُ الَّذِي كَانُوا
يُوعِدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمَا

niyo rakun puphangangalukun i ka khaoyag akun (sharoman) a Sabunar a miya-ipos so miyagapidapid a manga pagtao ko miya-ona angko? Giya dowa oto na makapuphanguni siran sa tabang ko Allah (di-i ran Matharo a:) dowan dowan ka! Paratiyaya ka! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. na Tharo-on niyan: A da ko ungkai inonta na manga kabokhag o miyanga o ona!

18. Siran man so piyamadayan siran o Katharo a (siksa) rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko miya-ona-an niran a pud ko manga Jinn a go so manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga logi.

19. Na adun a ruk o omani isa a manga Daradat pho-on ko pinggalubuk iran; go kagiya a ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga galubuk iran, a siran na di siran khasalimbotan.

20. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi (na Tharo-on kiran a:) Ini pos iyo so manga pipiya niyo ko Kaoyagoyag iyo sa doniya, go siyawitan niyo to; na sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a kahinaan sabap ko Kiyapanakabor iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko kiyapanongklid iyo.

أَتَعِدَانِيَّ أَنْ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَعْجِلَانِ اللَّهَ وَبِكَ آمَنَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿١٨﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ عَمَلُهُمْ وَلِيُؤْفِقَهُمْ أَعْمَلُهُمْ وَهُمْ لَا يَظُنُّونَ ﴿١٩﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَدَّبْتُمْ طَائِفَتَكُمْ فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ يُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Na Aloyang ka so (Hud a) pagari o (Moriyatao) Ad; gowani na piyaka-iktiyar iyan so pagtao niyan si-i ko mimbotoboto a ipamuthad, - na Sabunar a miyaipos so miyama-ka-iktiyar ko ona-an niyan go so oriyen niyan- (sa Pitharo Iyan a:) Da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah. Mata-an! A Sakun na ikhaluk akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a mala.

22. Pitharo iran: Ba aya Kiyapaka-omangka rukami na kagiya a phakitalikhodan ka Rukami so manga Katohanan nami? Na pakadansalangka rukami so ipuphangangaluk ka Rukami o Suka na pud ko manga bunar!

23. Pitaro Iyan: A so katawi ron na si-i bo ko Allah; na ipushampai Akun rukano so ini Sogo rakun noto, Na ogaid na Sakun na pukhailai Yakun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

24. Na kagiya a mailai ran noto a gabon a mababalawag, a papantukun niyan so manga balintad iran, na Pitharo iran: A giyangkaya a gabon a mababalawag na pagoranan tano niyan! Kuna, ka sukaniyan so piyalokalokan niyo to! Ndo a kadadaluman sa siksa a malipudus!

25. A phowalasun niyan so langowan taman sabap sa Sogowan o kadnan Niyan! Na kiyapita-an siran

وَأَذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ
بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ ۖ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾

قَالُوا أَجِئْنَا لِنُفَكِّنَا عَنْ هَاهُنَا فَإِنَّا
بِمَا تَعْدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٢٢﴾

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا
أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَنْ يَكْفِيَٰ أَرْبَكُمْ قَوْمًا
بَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ
قَالُوا هَٰذَا عَارِضٌ مُّثْمِرُنَا بَلْ هُوَ مَا
اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۖ رِيحٌ فِيْهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

نُذِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا
لَا يُرَىٰ إِلَّا أَسْمَانُهُمْ ۚ كَذٰلِكَ يُجْزَى

a da-a khailai a rowar ko manga darpa iran! Lagidaya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga baradosa!

26. Na Sabunsabunar a piyaki khapa-ar Ami kiran so da Ami rukano to Pakikhapa-arun, go singgayan Ami siran sa kanug, go manga kailai, go manga kaguda; na da kiran makanggai a gona so kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kaguda iran, sa maito bo, kagiya siyangka iran so manga Ayat o Allah; na kiyatangalan siran o piyamagurugan niran noto (a siksa)!

27. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so makaliliyot rukano a manga Ingud, go phikhasokaso Ami magosai so manga Ayat, ka-an siran makambalingan (ko ontol).

28. Na ino siran da katabangi o siran a kinowa iran a salakao ko Allah a puphangampitun a manga Katohanan? Kuna, ka mini Gaib siran kiran: na giyoto man so kabokhag iran, go so ini pangangkob iran (ko Allah).

29. Na gowani na piyakasangor Ami Ruka so phipira katao ko manga Jinn, a phamakinugun niran so Qur-an: Na kagiya a makadarpa siran non, na Pitharo iran: Rurunuk kano! na kagiya a mapasad, na mimbalingan siran ko pagtao iran, a phphamakaiktyar siran.

الْقَوْمِ الْمَجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا أَفْعَدَ فَمَا
أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا
أَفْعَدْتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى
وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانًا إِلَىٰ إِلَهِهِمْ لَبُلَّ ضَلُوعُهُمْ
وَذَلِكَ أَفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ
يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ
قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾

30. Pitharo iran: Hai pagtao Ami! Mata-an! A Sukami na adun a miyanug Ami a Kitab a Initoron ko oriyen o Musa, a to matanto ko miya-ona an niyan: A Phakatoro ko bunar go si-i ko okit a maka-ontol.

31. Hai pagtao Ami! Tarima a niyo so pakapuphanolonun o Allah, go Paratiyaya-a niyo Sukaniyan: Ka Napiyan kano Niyan ko manga dosa niyo, go lupasun kano Niyan ko siksa a malipudus.

32. Na sa dun sa di tomarima ko Pakapuphanolonun o Allah, na di makapalagoi si-ko Lopa, go da-a mambagiyen niyan a salakao ko Allah a manga Panarigan. Siran man i matatago ko kadadag, a mapayag.

33. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, a so Miyadun Ko manga Langit a go so Lopa, go da Dokawi ko Kiya-aduna Niyan kiran, na Gaos Iyan so Kapagoyaga Niyan ko miyamatai? Owai, mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

34. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi, (na Tharo-on kiran a:) Ba ini di bunar? Tharo-on niran: Owai, Ibut ko Kadnan nami (ka bunar dun). Tharo-on Niyan: na ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo!

قَالُوا يَنْقُومَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ
مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقِ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٠﴾

يَنْقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَءَامِنُوا بِهِ
يَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجْزِئَكُمْ
مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أََوْلِيَاءٌ
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدْرِ عَلَى
أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٢٣﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ
هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٢٤﴾

35. Na Phantangka (Ya Muhammad) lagid o Kiyaphantang o manga babagur i tindug ko manga Sogo, go Dingka kiran phagalokaloki (so siksa). Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ran ko idi-diyandi kiran na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao. (Giyaya na) kapamakasampai: na ba-adun a mbinasa-an a rowar ko pagtao a manga songklid?

Surah Muhammad-47

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Miyamangongkir go miyangalang siran ko lalan ko Allah, na inilang Iyan so manga Amal iran.

2. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya go Piyaratiyaya iran so Initoron ko Muhammad, -a Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran,- na liyalas Iyan kiran so manga dosa iran go piyaka-ontol Iyan so butad iran.

3. Giyoto man na sabap sa mata-an! A so Miyamangongkir na kidug iran so ribat. Na Mata-an! A so Miyamaratiyaya na kidug iran so ontol a pho-on ko Kadnan niran: Giyoto man i Kapuphayaga o Allah

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ
وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا
يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ
نَّهَارٍ بَلِّغْ فَهَلْ يَهْدِيكَ إِلَّا الْقَوْمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

سُورَةُ مُحَمَّدٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا
بِمَا نَزَّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ
الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَٰلِكَ
يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾

ko manga Manosiya ko manga ibar-at kiran.

4. Na igira-a minithumo niyo so Miyamangongkir na kapotol sa manga lig; taman sa igira-a miyapa-kadakul iyo so kapuphamonowa kiran na ilota niyo so kapamatong; na (pakaliyowa niyo siran sa) kapu-di ko oriyen Niyan, o di na ka-a on sa ginawa, taman sa mibutad o kambonowai so manga punpunud iyan; giyoto man; na o Kabaya o Allah na Mata-an a Khapugus Iyan siran, na ogaid na (ini Sogo aya ka) kagiya i thiyoba Iyan ko saba-ad rukano so saba-ad. Na so Miyanga-pupurang sa lalan ko Allah, na di Niyan ndun pagilangun so manga galubuk iran.

5. Thoro-on Niyan siran ndun, go phaka-ontolun Niyan so butad iran,

6. Go phakasoludun Niyan siran ko Sorga a piyakikilala Niyan kiran sukaniyan.

7. Hai so Miyamaratiyaya! O tabangi niyo so (Agama o) Allah, na thabangangkano Niyan, go phakabagurun Niyan so manga tindug iyo.

8. Na so Miyamangongkir na kabinasa a ruk iran, go inilang Iyan so manga galubuk iran.

فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ
إِذَا أَنتَحَمْتُهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَأَقِ فَإِنَّمَا بَعْدُ
وَمَا فِدَاءٌ حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ
وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَأَنْتَصَرْنَا مِنْهُمْ وَلَكِنْ لَيَبْلُوَنَّ
بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَلَهُمْ ﴿٤﴾

سَيِّدِيهِمْ وَيُصْلِحْ بَالَهُمْ ﴿٥﴾

وَيَدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسَا لَهُمْ وَأَسْلَ
أَعْمَلَهُمْ ﴿٨﴾

9. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na ini kagowad iran so ini Toron o Allah; Na inilang Iyan so manga Amal iran.

10. Ba siran da makandalakao ko Lopa, ka-a niran mailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Piyowalas siran o Allah. na bagiyen o Miyaman-gongkir so manga lagid iyan.

11. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah i Panarigan o siran a Miyamaratiyaya; na Mata-an! A so Miyamangongkir na da-a Panarigan niran.

12. Mata-an! A so Allah na phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na so Miyamangongkir a sasawitan niran (so doniya) go puphanganungan siran sa lagid o kapuphanganungan o manga binatang; na so Naraka i darpa iran.

13. Na madakul a Ingud, a suka-niyan i tanto a mabagur a di so Ingud Ka (Ya Muhammad), a so piyaka-awa Ka niyan, a bininasa Mi siran, na da-a miyakatabangkiran.

14. Ino so tao a mithakna ko karina a pho-on ko Kadnan Niyan, ba lagid o tao a pipharasanon so

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْطَبُوا
أَعْمَلَهُمْ ﴿٩﴾

﴿٩﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَرَاللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَالْكَافِرِينَ أَشْتَبَلَهُمْ ﴿١٠﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ
الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَنَّوْنَ وَيَا كُفُونَا كُلَّ
الْأَنعَمِ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرِيْبَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرِيْبِكَ
الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ
لَهُمْ ﴿١٣﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَدَيْهِ مِّنْ زِينَةٍ لَهُ
سُوءٌ عَمِلَهِ وَأَتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾

marata ko galubuk iyan (na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya), go piphapangonotan niran so manga nunga iran?

15. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila: Na katatagowan noto sa manga lawasaig a ig a di kharumbis, go manga lawasaig a gatas a di phagalin so ta-am iyan, go manga lawasaig a Arak a mapiya i ta-am ko puphamanginon, go manga lawasaig a tunub a da-a saninsaning iyan; go ruk iran ro-o so pithibarang a manga Onga, go Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran. Ba lagid o sukaniyan a kakal ko Naraka, go puphamakainomun siran sa ig a phulikabo, na phangatutphud iyan so manga tinai ran?

16. Na pud kiran so tao a Puphamakinugun Ka niyan, taman sa igira miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka na Tharo-on niran ko siran a piyamugan ko Kata-o: Antona-ai Pitharo Iyan kagiya? Siran man so piyarkat o Allah so manga poso iran, go Piphapangonotan niran so manga kabaya iran a ribat.

17. Na so Miyangatotoro na inomanan Niyan siran sa Torowan, go inibugai Niyan kiran so Pananggila iran.

18. na ba-adun a pukhanayao iran a rowar ko Bangkit sa kapaka-

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَرٌ مِنْ
مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَرٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَنْغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَرٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ
وَأَنْهَرٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ
الشَّمْرَةِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ
خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ
أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ
ءَانفَأُ أَوَيْتَ إِلَى الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَءَانَّهُمْ
نَقُوتُهُمْ ﴿١٧﴾

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً

talingoma niyan kiran a mitalumba?
Na Sabunar a adun a miyakatalin-
goma a manga nana-o ron. Na an-
damanaya i kakhaparoliya iran ko
Pananadum iran amai ka da-an kir-
an a miyakatalingoma?

19. Na Tangkudangka a Mata-an
naya! A da-a Patot a Pushowasowa-
tun inonta so Allah, go Pangunika
sa Ma-ap makapantag ko Dosang-
ka, Arakhus o Miyamaratiyaya a
manga Mama go so Miyamara-
tiyaya a manga Babai. Na so Allah
na katawan Niyan so di-i niyo pa-
galinalinan nggalubuk go so darpa
iyo.

20. Na gi-i Tharo-on o siran a
Miyamaratiyaya: A o ba bo adun a
Initoron a Surah! Na igira adun a
Initoron a Surah a piyakasagod
go miya-aloi ron so kambonowai,
na Mailaingka so kadadaluman so
manga poso iran sa gudamun a
Phagilaingka iran sa kailai o miko-
kolob rukaniyan so kapatai. Na aya
patot kiran,-

21. Na Kapangongonotan go
Katharo a mapiya. Na igira-a miya-
tukhus sounggolaola-an, na o bu-
nara iran so Allah na Mata-an a
mabaloi a mapiya a bagiyen niran.

22. Na ino masikun sukano na o
makakhapa-ar kano na phaminasa
kano ko Lopa, go phanuphudun
niyo so manga kathotongnaya iyo?

فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذْ جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهُمْ ﴿١٨﴾

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ
لِذُنُوبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا أَنْزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا
أَلْقِيتَ أَلْ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ
الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ ﴿٢٠﴾

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذْ أَعِزَّمْ الْأَمْرَ
فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ﴿٢١﴾

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا
فِي الْأَرْضِ وَتَقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾

23. Siran man so Pimorka-an siran o Allah, na bingul Iyan siran go biyota Niyan so manga kailai ran.

24. Ino iran ndiunggudaguda-a so Qur-an, ba kiyatagowan so manga poso sa manga kandado niyan?

25. Mata-an! A so siran a mipha-to ko manga talikhodan niran ko oriyen o kiyapayag kiran o Torowan, na so Shaitan na pipharasan niyan kiran, go piyakapulagod iyan siran.

26. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran ko siran a miyangagogowad ko Initoron o Allah: A pagonotan nami sukano dun ko saba-ad ko olaola. Na so Allah na katawan Niyan so khipaguma-an niran.

27. Na antona-a i khasowa, amai ka tanganun siran o manga Malai-kat, a pamuntolun niran so manga paras iran go so manga likod iran?

28. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na kidug iran so ini Kararangit o Allah, go ini kagowad iran so Ika-sosowat Iyan; na inilang Iyan so manga Amal iran.

29. Ba aya tarima-on o siran a khikadadaluman so manga poso iran sa gudamun, na di dun phakaguma-on Allah so manga si-ig iran?

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ
وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ
أَقْفَالٌهَا ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِم مِّنْ
بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ
سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا
مَأْنَزَلَ اللَّهِ سَنُطِيعُكُمْ
فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ
يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ
اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ
أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
أَن لَّنُخْرِجَ اللَّهُ أَصْفَتَهُمْ ﴿٢٩﴾

30. Na o kabaya Ami na Mata-an a mapaki-ilai Ami siran Ruka, na Khakilalangka siran ndun sabap ko tanda iran: Na Mata-an a Khakilalangka siran ndun si-i ko ilat o Katharo! Na so Allah na katawan Niyan so manga galubuk iyo.

31. Na Mata-an a puthiyoba-an Ami sukano taman sa katokawan Nami (sa mapayag) so-khipanana-gontaman rukano, a go so manga Papantang, go mapayag Ami so manga Totholan rukano.

32. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, go siyoraŋ iran so Rasul ko oriyana o kiyapayag kiran o Torowan, na da dun a mibinasa iran ko Allah a maito bo, go ilangun Niyan so manga galubuk iran.

33. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul, go di niyo mbinasa-a so manga galubuk iyo!

34. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, oriyana niyan na miyatai siran, a siran na manga kapiŋ, na di siran ndun Napiyan o Allah.

35. Na di kano khalobai go di kano phanguni sa kalilintad a suka-no i makadada-ag; ka so Allah na babid iyo, go da dun a khorangun

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
بِسْمِهِمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ
الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجْتَهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَشَاقُوا الرِّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ
الْهُدَىٰ لَن يَصُرُوا لِلَّهِ شيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَالُهُمْ ﴿٣٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرِّسُولَ وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

فَلَا يَهْتُمُّوْا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ
الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَبْرِكُمْ

Niyan rukano ko manga galubuk iyo.

36. So Kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan a go karimbaran: Na o Paratiyaya kano go Mananggila kano, na ibugai Niyan rukano so manga balas rukano, go di Niyan rukano phangunin so manga tamok iyo.

37. O panguniya Niyan rukano to (langon) sa Shabunaran Niyan rukano, na muligut kano, na kha-payag iyan so manga rarangit iyo.

38. Ah! Sukano waya na puthawagun kano ka angkano makapamumugai sa lalan ko Allah, na so saba-ad rukano na tao a puphuligut. Na sa tao a muligut, na aya dun a kiyapuligutan niyan na giya ginawa niyan: Ka so Allah i kawasa, na sukano i manga miskin. Na o tali-khod kano na Somambi sa pagtao a salakao rukano, oriyen niyan na di siran mabaloi a manga lagid iyo!

Surah Al-Fat-h-48

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Phakada-agun Nami Suka (Ya Muhammad) sa da-ag a Mapayag:

أَعْمَلَكُمْ ﴿٣٥﴾

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ إِن
تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ
وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾

إِنْ يَسْأَلْكُمْ وَهَافِي حِفْظِكُمْ تَبْخُلُوا
وَيُخْرِجَ أَصْفَانَكُمْ ﴿٣٧﴾

هَآئِنْتُمْ هَآؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ
وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَخِلْ عَنْ نَفْسِهِ
وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ
لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٣٨﴾

سُورَةُ الْفَتْحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾

2. Ka kagiya a Punapin Ruka o Allah so miya-ona a Dosangka go so miya-ori, go tharotopun Niyan so Limo Iyan Ruka, go Thoro-ong-ka Niyan ko okit a maka-o ontol,

3. Go Thabangangka o Allah sa tabang a mabagur.

4. Sukaniyan so piyakatoron Niyan so kathatana ko manga poso o Miyamaratiyaya, ka-an siran makaoman sa Paratiyaya, -a rakhus o (andang a) Paratiyaya iran. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun,-

5. (Ini Sogo Iyan so Kaphurang ka) kagiya a phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miamaratiyaya a manga Babai ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o, go pulalasun Niyan kiran so manga karata-an niran; -Na miyabaloi yoto si-i ko Allah a da-ag, a mala,-

6. Go a Niyan masiksa so Puphamanangin a manga Mama, go so Puphamanangin a manga Babai, go so manga pananakoto a manga Mama, go so manga pananakoto a manga Babai, a ipaga-arangan niran so Allah sa arangan a marata; si-i kiran so pukhagolinggoling a marata: Na kiyararangitan siran o Allah

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيَتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾

وَيُضْرِكَ اللَّهُ نُصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ ۚ بِاللَّهِ ظَنَنُكَ السَّوَاءَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوَاءِ ۚ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾

go Pimorka-an Niyan siran, go ini
thiyagar Iyan kiran so Jahannam.
Na mikharatarata a khabolosan.

7. Na ruk o Allah so manga
tantara ko manga Langit a go so
Lopa. Na tatap a so Allah na Ma-
bagur, a Maongangun.

8. Mata-an! A Sukami na Siyogo
Ami Suka (Ya Muhammad) a saksi,
go Puphamanothol sa mapiya, go
Puphamaka-iktiyar:

9. Ka-a niyo Maparatiyaya so
Allah, go so Sogo Iyan, go a niyo
Sukaniyan katabangi, go a niyo
Mashulasula Sukaniyan, go a niyo
Miphoroporo so Allah ko kapitapi-
ta go so kagabigabi.

10. Mata-an! A so siran a gi-i
siran Ruka makiphasada, na aya
dun a gi-i iran miphasa da na so
Allah: So lima o Allah na maliliya-
wao ko manga lima iran; na sa dun
sa ndorat na aya dun a kapundor-
atan niyan na giya dun a ginawa
niyan; na sa tao a tomanun niyan so
inibugai niyan a pasad ko Allah, na
mbugan Niyan ndun sukaniyan sa
balas, a mala.

11. Putharo-on Ruka dun o
mithatalimbagak ko manga Arab:
A miyatumbang kami o manga ta-
mok ami go so manga ta-alok ruka-
mi, na pangunin Kamingka sa Ma-

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ﴿٨﴾

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ
وَتُوْقِرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ
يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ تَكَثَّرَ
بَيْنَكُمْ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ
عَلَيْهِ اللَّهُ فَسِيَّوْنِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلْفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ
شَعَلْنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا
يَقُولُونَ يَا لَيْسَ تِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ

ap! Di iran Pakitharo ko manga dila iran so da ko manga poso iran. Tharowangka: Na antawa-a i adun a mapukhapa-ar iyan rukano ko Allah a maito bo amai ka paka-antapan kano Niyan sa morala o di na paka-antapan kano Niyan sa Ompiya? Kuna, ka tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na kaip Iyan.

12. Kuna, ka ini pagarangan niyo sa di dun makambalingan so Rasul a go so Miyamaratiyaya ko manga ta-alok kiran sa dayon sa dayon, go pipharasan noto ko manga poso iyo, go miyagarangan kano sa arangan a marata, go miyabaloi kano a pagtao a miyanga-bibinasa.

13. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah go so Sogo Iyan na Mata-an! A Sukami na pithi yagaran Ami so Miyamangong kir sa kadug!

14. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Putharo-on o mithatalimba-gak, amai ko songowan niyo so manga taban ka phangowa-an niyo sukaniyan: A botawani kami niyo ka monot kami rukano; khabaya-an niran a kasambiyen niran so manga

قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَقْلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَائِمٍ لِّتَأْخُذُوا هَاذِرُونَ أَنَّا نَبْعِثُ فِيكُمْ رَسُولًا لِّئَلَّا تُكَذِّبُوا اللَّهَ وَلِرَبِّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَاقِيَ إِذَا ضَلَلْتُمْ أَتَىٰ بِكُم بِالنَّاصِيَةِ لِيَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ إِذْ جَمَعْتُمْ سَاعََةَ الْقِتَالِ ۚ فَنَافِلَتُمْ فِي صَوْتٍ إِذْ يُخَالِطُونَ أَيُّهُمْ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَاقِيَ إِذَا ضَلَلْتُمْ أَتَىٰ بِكُم بِالنَّاصِيَةِ لِيَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ إِذْ جَمَعْتُمْ سَاعََةَ الْقِتَالِ ۚ فَنَافِلَتُمْ فِي صَوْتٍ إِذْ يُخَالِطُونَ أَيُّهُمْ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

Katharo o Allah. Tharo-angka: Di kano Rukami dun pagonot. Giyoto man na Pitharo o Allah gowani, na Putharo-on niran ndun: Kuna, ka shi-igun kami niyo. Kuna, ka miya-baloi siran a da-a sasabotun niran inonta so maito.

16. Tharowangka ko mithatalim-bagak ko manga Arab: A thawagun kano (a phaka-aton) ko pagtao a adun a gu-us iyan a mala, a mipum-bonowai niyo siran, o di na somang-kop siran; na o onoti niyo na mbugangkano o Allah sa balas, a mapiya. Na o talikhod kano lagid o kiyatalikhod iyo a miya-ona, na shiksaan kano Niyan sa siksa a malipudus.

17. Da ko bota i dosa, go da ko lupo i dosa, go da ko pukhasakit i dosa (ko di iran kaonot sa Thumowan): Na sa dun sa monot ko Allah go so Sogo Iyan, na phakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na sa tao a tomalikhod, na shiksa-an Niyan sukaniyan sa siksa a malipudus.

18. Sabunsabunar a Miyasowat so Allah ko Miyamaratiyaya gowani ko di-i siran Ruka makiphasada ko atag o kayo: Na katawan Niyan so matatago ko manga poso iran, na piyakatoron Niyan kiran so katha-tana, go ini Balas Iyan kiran so da-ag, a marani,

قَبْلَ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَى قَوْمٍ أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ يَقْتُلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّتٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

19. Go manga taban a madakul a phangakokowa iran sukaniyan. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

20. Ini diyandi rukano o Allah so manga taban a madakul, a phangakokowa niyo sukaniyan, na pingga-a nan Niyan rukano aya, go lininding kano Niyan ko manga barokan o manga Manosiya, ka angkano mabaloi a tanda ko Miyamaratiyaya, go angkano Niyan Matoro ko okit a maka-o ontol;

21. Go adun a manga pud a da niyo pun noto maparoli, na Sabunar a katawan noto O Allah. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

22. Na o pakimbonowai rukano so Miyamangongkir na i talikhod iran ndun so manga likod (iran); oriyani niyan na da-a khato-on niran a panarigan, go tabanga.

23. Okit o Allah a so andang a miya-ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a kasambi i ko okit o Allah.

24. Na Sukaniyan so lomininding rukano ko manga barokan niran, go lomininding kiran ko manga barokan niyo si-i ko balintad sa Makkah, ko oriyani o kiyapakida-agun Niyan rukano kiran. Na tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً
تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ
النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتُكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ
وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ
بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَوْ قَتَلْتُمْ أُولَئِكَ لَكُفْرًا وَلَوْ أُولَئِكَ
ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ
تَجْدَلَ سُنَّةَ اللَّهِ بِتَبْدِيلٍ ﴿٢٣﴾

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ
عَنْهُمْ بِطَنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ
عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

25. Siran so Miyamangongkir go inalangan kano iran ko Al-Masjidil Haram, go so pamumugayan a miyarun ko kisampai niyan ko darpa iyan. Na o da so manga Mama a Miyamaratiyaya go so manga Babai a Miyamaratiyaya a di niyo siran pangatatawan a o ba niyo siran mirakhus mamono, na masogat kano sa sabap kiran a kasala-an sabap ko di niyo kiran katawi (na Phakitugul Iyan siran rukano): Kagiya a phakasoludun o Allah ko Limo Iyan so tao a kabaya Iyan, o minisibai siran na Mata-an a shiksan Ami so Miyamangongkir kiran sa siksa a malipudus.

26. Gowani a tago-on o siran a Miyamangongkir ko manga poso iran so maratabat,- a maratabat ko kada-a mulung,-na piyakatoron o Allah so kathatana iyan ko Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya, go inililham Iyan kiran so Katharo a kapananggila, go miyabaloi siran a kiyapatotan saya go diya-itan naya. Na tatap a so Allah si-i ko lango- wan taman na katawan Niyan.

27. Sabunsabunar a tiyoman o Allah ko Sogo Iyan so taginupun Niyan si-i ko bunar. Mata-an a phamakasolud kano dun ko Al-Masjidil Al-Haram, o kabaya o Allah a somasarig kano, a Puphamangopawan niyo so manga Olo niyo, go gi-i niyo nggogontingan, a da-a Pangan-

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ
يَبْلُغَ مَحَلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ
مُؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنَّ تَطَّوُّهُمُ
فَضِيْبِكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَةٌ بَعِيْرٌ عِلْمٌ
لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ
لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٥٥﴾

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ
سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَالزَّمَهُمْ كَلِمَةً
النَّفْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٦﴾

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ
لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا

dam iyo. Na katawan Niyan so di niyo katawan, na adun a minibugai Niyan ko da pun noto a da-ag a marani.

28. Sukaniyan so Siyogo Iyan so Sogo Iyan rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka phakiombawan Niyan non so Agama sa kalangolangowan niyan: Na miyakatarotop so Allah a saksi.

29. So Muhammad na Sogo o Allah; na so manga pud Iyan na khitutugas ko manga kapid, a di-i siran khakalimowai. Pukhailaingka siran a khiroroko, a khisosojiod, a gi-i siran mbabanog sa kakawasan a pho-on ko Allah a go Kasosowat. So tanda iran, na shisi-i ko manga paras iran pho-on ko rarad o Sojiod. Giyoto man i ropa-an niran ko Taurat; na aya ropa-an niran ko Injil: Na lagid o pur a Piyakambowat iyan so sina niyan, na miyabagur iyan sukaniyan, na miyakatiwaro na minipamayandug Iyan so tomadung iyan, a sosowatun niyan so miyamola, ka-anian mapakapuphagotug sa sabap kiran so manga kapid. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya a pud kiran so Ma-ap, go balas, a lubi a mala.

قَرِيبًا ﴿٢٧﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ

﴿٢٨﴾

وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَفَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيُغَيِّظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

Surah Al-Hujurat-49

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيِ
اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَالْقَوَالُ لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ
كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ
أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ
اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
لِلنَّقْوَى ۖ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di
niyo pagonai so Allah go so Sogo
Iyan; go kalukun niyo so Allah:
Mata-an! A so Allah na Puphaka-
nug, a Mata-o.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di
niyo puphoro-on so manga sowara
niyo sa makaombao ko sowara o
Nabi, go di niyo puphamakatanogi
Sukaniyan sa Katharo, lagid o ka-
puphamakatanogi o saba-ad rukano
ko sabaad, ka o ba mailang so
manga Amal iyo a sukano na di
niyo mai-inungka.

3. Mata-an! A so ibababa iran so
manga sowara iran ko Hadapan o
Rasulollah,-na siran man so tiyola-
bos o Allah so manga poso iran ko
kapananggila: Adun a bagiyen nir-
an a Ma-ap a go Balas a lubi a
mala.

4. Mata-an! A so siran a Putha-
wagun Ka iran (Ya Muhammad) ko
liyo o manga bilik, -na so kadaku-
lan kiran na di siran phamanabot.

5. Na o Mata-an! A siran na
Miphantang siran taman sa kaliyo
Wingka kiran, na Mata-an a kha-
baloi a mapiya a bagiyen niran: Na

so Allah na Manapi, a Makalimoon.

6. Hai so Miyamaratiyaya! O adun a miyoma rukano o songklid a tothol, na a mada niyo, ka o ba niyo kapumaratai so pagtao sabap ko di kapakakakaip, na mabaloi kano ko pinggolaola niyo a khipakashusundit.

7. Na tangkuda niyo a Mata-an! A matatago rukano so Sogo o Allah: Amai ka onotangkano Niyan ko madakul ko pukhaolaola, na Mata-an a makandarasag kano; na ogaid na so Allah na piyakikababaya-an Niyan rukano so Paratiyaya, go pipharasan Niyan noto ko manga poso iyo, go piyakikagowad Iyan runkano so Kaongkir, go so kapanongklid, go so Kandarowaka: Siran man na siran so khipaka-ontol:

8. Gagao a pho-on ko Allah, go Limo. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

9. Na o adun a dow a sagorompong ko Miyamaratiyaya a pumbobono siran; na tanora niyo siran. Na amai ka phanalimbota o isa sa dow a oto so pud iyan, na pakimbobono kano ko phanalimbota taman sa di mundod ko Sogowan o Allah; na amai ka mundod, na tanora niyo siran ko ontol, go Paginontolan kano. Mata-an! A so Allah na pu-

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَ كُمْ فَاسْئَلُوا
فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ
فَتُصِيبُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ
إِلَيْكُمْ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
إِلَيْكُمْ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ
أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾

فَضَلَّاهُمْ مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَ اللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٨﴾

وَلِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا
عَلَى الْأُخْرَىٰ فَفْتَنِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ
إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا
بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

khababaya-an Niyan so manga o ontol.

10. So Miyamaratiyaya na aya bo Magariyari: Na tanora niyo so manga Pagari niyo, go kalukun niyo so Allah, ka angkano Mipangalimo.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ
أَخَوِيكُمْ وَأَقْبُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

11. Hai so Miyamaratiyaya! Di phamagurugi o isa a pagtao so isa a pagtao: Ka masikun a mabaloi siran (a puphamagurugan) a tomo a di siran, go di (phamagurugi o) manga Babai so manga pud a Babai: Ka masikun a mabaloi siran a tomo a di siran: (A puphamagurug); go di niyo puphapa-awinga so (manga pud o) manga ginawa niyo, go di niyo puthatalowa-an so manga patogina a piyakagowagowad. Miyakaratarata a ngaran so kapanongklid ko oriyen o Paratiyaya. Na sa tao a di niyan thaobatun, na siran man na siran so manga darowaka.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرَكُم مِّن قَوْمٍ
عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن
نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ
الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ
يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

12. Hai so Miyamaratiyaya! Pakawatani niyo so madakul a kapananganib; ka Mata-an! A so saba-ad ko kapanganganib na dosa; go di kano puphanoriman, go di puphamaganta a o saba-ad rukano so saba-ad. Ba khabaya i o isa rukano a kakana niyan ko sapo o Pagari niyan a miyatai? Na ini kagowad iyo to! Na kalukun Niyo so Allah: Mata-an! a so Allah na puphanarima ko taobat, a Makalimo-on.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ
إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا
وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا يَجِبُ
أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ
مَيْتًا فَافْكُرْهُمُوهُ وَقْبُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

13. Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami suka-no a pho-on sa Mama a go Babai, go biyaloi Ami sukano a mbaram-barang a Bangunsa, a go pithikalo-kusan, ka angkano makakhikilala i. Mata-an! A aya lubi a susula-an rukano si-i ko Allah na so lubi a masanggila rukano. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ
أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقْوَاهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

14. Pitharo o (manga Badawi a) manga Arab: A Miyaratiyaya kami. Tharowangka (Ya Muhammad): A da kano Paratiyaya, na ogaid na aya Tharowa niyo na somiyangkop kami, ka da pun solud so Paratiyaya ko manga poso iyo. Na amai ka onotan niyo so Allah a go so Sogo Iyan, na da-a korangun Niyan rukano ko manga Amal iyo a maito bo. Mata-an! A so Allah na Mana-pi, a Makalimo-on.

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا
وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ
فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾

15. Aya bo a tithe a Khipaparatiyaya na so Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na da siran paganganangan, go ini Panagontaman niran so manga tamok iran go so manga ginawa iran ko lalan ko Allah: Siran man na siran so Mimamata-an.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّدِيقُونَ ﴿١٥﴾

16. Tharowangka: A ba niyo phakitokawi ko Allah so okit iyo, a so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Puphamagitongun niran a Limo iran Ruka (Ya Muhammad) a Kiyapagislam iran. Tharowangka: A di niyo puphamagitonga a Limo iyo Rakun a Kiyapagislam iyo. Kuna, ka so Allah na Iphananaka-wan Niyan rukano a Kiyatorowa Niyan rukano ko Paratiyaya, o su-kano na Mumamata-an kano.

18. Mata-an! A so Allah na ka-tawan Niyan so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Na so Allah na phagilain Niyan so gi-i niyo nggo-laola-an.

Surah Qaf - 50

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Qaf. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Qur-an a Susula-an; (ka so Muhammad na Sogo o Allah).

2. Kuna, ka Miyamumusa siran sa kiyapaka-oma kiran o Miyama-ka-iktiyar a pud kiran. Na Pitharo o Miyamangongkir: A giyaya na Shai a piyakamumusa!

3. Ino amai ka matai tano go mbaloi tano a botha, (khaoyag tano sharoman)? Giyoto na kapakandod a mawatan!

يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمْنُوا عَلَيَّ
إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْكُمْ
لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ لِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

إِنَّ دَامِمْتَنَا وَكُنَّا رَأْبًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

4. Sabunar a katawan Ami so pukhorangun kiran o Lopa; go shi-si-i Rukami so Daptar a sisiyapun.

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ ﴿٤﴾

5. Kuna, ka piyakambokhag iran so bunar ko kiyapaka-oma niyan kiran: Na siran na matatago ko butad a di thatana.

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيعٍ ﴿٥﴾

6. Ba iran da pagilailaya so Langit ko kaporowan niran? O anda-manaya i kiyambalaya Mi ron go so kiyapharasi Ami ron, a da-a manga lubo niyan?

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

7. Go so Lopa a kiyayat Ami sukaniyan, go piyakabukunan Nami oto sa manga Palao, go piya katho Ami ron so pishoson a pakaranon,

وَالْأَرْضِ مَدَدْتَهَا وَقَلَبْنَاهَا رَواسِيًّ وَأَنْبَتْنَاهَا مِنْ كُلِّ رَوْحٍ يَهْبِيجُ ﴿٧﴾

8. Inungka, a go Pananadum o omani Oripun a Puphangongonotan (ko Allah).

بَصِيرَةٍ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّثِيبٍ ﴿٨﴾

9. Na piyakatoron Ami a pho-on ko kawang so ig a madakul i gona, na piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Pamomolan go so pur a Mapuphuragon;

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَاهُ جَنَّتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

10. Go so manga Qormah a man-ga poporo, a adun a Onga niyan a miyakanggontogontor,

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لِّهَاطِعٍ لِّتَصِيدُ ﴿١٠﴾

11. Pagupur ko manga Oripun (o Allah;) go ini oyag Ami oto ko Ingud a ma-atai: Lagid man oto so kaphakagumao (pho-on ko manga kobor).

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَاهُ بِلَدَةٍ مَّيْتَةٍ كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao Nuh, go so khibabaling sa (Ingud a) Rassi, go so pagtao a Samood,

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّيْسِ
وَنَمُودُ ﴿١٢﴾

13. Go so pagtao a Ad, go so Pir-aon, go so manga Pagari o Lut,

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطِ ﴿١٣﴾

14. Go so khibabaling sa Aikah, go so pagtao o Tobba: Oman i isa kiran na piyakambokhag iyan so manga Rasul, na miyatangkud (kiran) so siksa Akun.

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ
الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٤﴾

15. Ba Kami minikopai ko Kiya-pangadun a paganai? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Kaphangadun a bago.

أَفَعَبِينَا بِالْحُلُقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ
مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

16. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya, go katawan Ami so pukhigudi sukaniyan o ginawa niyan: Go Sukami i lubi a marani ron a di so ogat ko bakurung;

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ
نَفْسَهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

17. Gowani a puphanorat so dow a Malaikat, si-i sa kawatan go sa diyowang khi-o ontod;

إِذْ نَبَلِّغُ الْمَلَأَيْنِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
فَعِيدٌ ﴿١٧﴾

18. Da-a Maputharo iyan a Katharo a ba da-a shisi-i rukaniyan, a tomotonggo a makadadarpa.

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾

19. Na mitalingoma o sakratol maot so bunar. Giyoto man so Suka na puphalagoyan Ka sukaniyan!

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ
مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾

20. Na iyopun so Sanggakala: Giyoto man so Alongan a diyandi.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾

21. Na makaoma so oman i isa a ginawa: A adun a pud iyan a pun-
dundugon go saksi.

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾

22. (Tharo-on non a:) Sabunsabun-
ar a miyatago Ka ko kalipati
sangkai, na piyokas Ami Ruka so
mirurunding Ruka, na so Kailaing-
ka sa Alongan nai na malambut!

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ
غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

23. Na Tharo-on o (Malaikat a)
pud iyan: A giyaya so Kadadarpa-
angko.

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾

24. (Tharo-on o Allah:) Phoshan-
ga niyo a dow a ko Naraka Jahan-
nam so omani Miyongkir, a
somi yangka,

الْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلِّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾

25. Phagurun ko mapiya, a Mu-
mamalawani, a pukhadowadowa-
an,

مُنَاجٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾

26. A so miyangumba-al sa rim-
bang o Allah a Katohanan a sala-
kao: Na poshanga niyo sukaniyan
ko siksa a sangat.

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْفِيَاهُ فِي
الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

27. Tharo-on o (Shaitan a) pud
iyan: Kadnan nami! Da akun dada-
ga sukaniyan, na ogaid na miyatago
ko kadadag a mawatan.

﴿٢٧﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ وَلَٰكِن كَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

28. Tharo-on (o Allah): Adi kano
gi-i phapawala ko Hadapan Ko: Ka
Sabunar a mini-ona Ko rukano so
Kapaka-iktiyar.

قَالَ لَا تَخْصِمُوهُ لَدَىٰ وَقَدْ قَدَّمْتُ
إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

29. Di khasambiyan so Katharo
ko Hadapan Ko, go di Akun sha-
limbotan so manga Oripun (Ko).

مَا يَبْدُلُ الْقَوْلُ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

30. Si-i ko Alongan a Tharo-on
Ami ko Jahannam: Baka miyapu-
no? Na Tharo-on niyan: Ba adun a
khiyoman?

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَنَقُولُ هَلْ
مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾

31. Na i pakarani so Sorga ko
Miyamananggila, a di mawatan:

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

32. Giyaya so idi diyandi rukano,
a ruk o omani Puphananangoran
(ko Allah) a masiyapun,

هَذَا مَا توعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ ﴿٣٢﴾

33. A so ma-alukun ko Masaling-
gagao, a Migagaib, go miyaka-oma
rakhus o Poso a thotolabos:

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ
مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾

34. Pamanolud kano ron sa ka-
pipiya ginawa. Giyaya so Alongan a
kakal!

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

35. Khakowa iran so nganin a
kabaya iran ro-o; go adun a shisi-i
Rukami a lawanon.

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

36. Na madakul a bininasa Ami
ko miya-ona-an niran a pagtao, a
siran i mala a di siran i gu-us, go
miyanubnub iran so manga Ingud!
Na ba adun a kiya-a pasan (niran)?

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ
مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ
مُحِيطٍ ﴿٣٦﴾

37. Mata-an! A adun a matatago
ro-o man a titho a undao ko tao a
ana sabot iyan, ma-ana tiyandang
iyan so kapamamakinug, a sukani-
yan na tomototo-o.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

38. Na Sabunsabunar a Inadun
Ami so manga Langit go so Lopa

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

go so nganin a lut a dow a nan si-i ko num a Alongan, na da Kami raota a dokao.

39. Na Phantangingka so di iran Tharo-on, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko di pun kapakasubang o Alongan, go so di niyampun kasudup,

40. Go si-i ko kagagawi-i, na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so manga oriyen o Sojiod.

41. Na Pamamakinugangka so Alongan a mananawag so phanana-wag ko darpa a marani,-

42. Si-i ko Alongan a manug iran so lalis a rakhus o bunar: Giyoto man so Alongan a kapakambowat (ko kobar).

43. Mata-an! A Sukami na Sukami i Puphangoyag go Puphangimatai; go si-i Rukami so khabolosan,-

44. Si-i ko Alongan a manga bubungkag kiran, so Lopa, a gi-i siran makanggaga-an (lomiyo ko manga kobar): Giyoto man i kapulimod a malbod Rukami.

45. Sukami i lubi a Mata-o ko gi-i ran Tharo-on; na kuna a ba Ka kiran pakaphama-asa. Na Pakitadumingka so Qur-an ko tao a ika-aluk iyan so pangangaluk Akun!

وَمَا يَنْبَهُهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
مِنَ الْغُوبِ ﴿٣٨﴾

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ الشُّجُورِ ﴿٤٠﴾

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ
الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

إِنَّا نَحْنُ مُحِيُّوهُ وَنُمِيتُهُ وَإِلَيْنَا
الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ
حَسْرَةً عَلَيْنَا يَسِيرُونَ ﴿٤٤﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ
فَذَكَرِ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدَ ﴿٤٥﴾

Surah Al-Zariyat-51

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko puphamanambur sa mabandus,

2. Go so puphamangawid sa mapunud,

3. Go so puphulalatas sa malbod,

4. Go so di-i nggomonggomon ko Sogowan,

5. Mata-an a so idi diyandi ruka-no na titho a bunar,

6. Go Mata-an! A so Kokoman na phakatana dun.

7. Ibut ko Langit a adun a manga lalanon,

8. Mata-an! A sukano na mata-tago dun ko Katharo a shosorang-sorang;

9. Puphakatalikhod non so tao a (andanga) piyakatalikhod.

10. Pimorka-an so manga bo-khag,

11. So siran na matatago ko kada a mulung a khikalilipat!

12. Iphagisha iran: O anda so Alongan a Kokoman?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِي نَبِّئُكَ دَرَوًا ﴿١﴾

فَالْحَمَلَاتِ وَفَرًا ﴿٢﴾

فَالْجَرِيَّتِ يُسْرًا ﴿٣﴾

فَالْمَقْسِمَتِ أَمْرًا ﴿٤﴾

إِنَّمَا تُوْعَدُونَ صَادِقٌ ﴿٥﴾

وَلِإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُوكِ ﴿٧﴾

إِن كُنتُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾

فَقُلِ الْخَرُوصُونَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرٍ قَسَاهُوتَ ﴿١١﴾

يَسْتَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ ﴿١٢﴾

13. Si-i ko Alongan a siran na thotongun siran ko Apoi:

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُقْنُونَ ﴿١٣﴾

14. Ta Ami niyo so kathotonga rukano! Giyaya so sukanan na puphagalokalokan niyo sukaniyan!

ذُوقُوا فَنَتَكِرْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

15. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga go manga bowalan,

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

16. A tatarima-an niran so ini bugai kiran o Kadnan niran. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na miphipiyapiya siran.

ءَاخِذِينَ مَاءٍ أَنَّهُمْ رَمَوْهُمُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ
ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

17. Aya butad iran na maito ko kagagawi-i a ipuphakatorog iran,

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

18. Go si-i ko kapukhakalibabas iyan, na siran na puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah),

وَبِالْأَسْعَارِ هُمْ يَسْتَفْرِوْنَ ﴿١٨﴾

19. Go si-i ko manga tamok iran na adun a rukon o Puphamanguni, go so di Phamanguni.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

20. Na adun a matatago ko Lopa a manga tanda ko khitotomangkud,

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

21. Go shisi-i (pun) ko manga ginawa, niyo: Ba kano di phangilai-lai?

وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

22. Go shisi-i ko Langit so pagupur rukano, go so idi diyandi rukano.

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na ibut ko Kadnan o Langit a go so Lopa, ka Mata-an naya! A tittho a bunar, lagid o Matan-an! A sukano na Katharo iyo.

24. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga banto o Ibrahim a (manga Malaikat a) Khisusula-an?

25. Gowani a somolud siran non na Mitharo siran: Sa Salaam! So-mimbag: Sa Salaam! (Miyapamikir Iyan a): Pagtao wai a di makikilala.

26. Na minanai somong ki Karoma niyan na mini-oma Niyan a sapi a piyagiyo,

27. Na ini o bai Niyan kiran, na Pitharo Iyan: Ino kano di khan?

28. Na Kiya-akinan kiran sa kaluk. Na Pitharo iran: Di Ka khaluk. Na Piyanothol iran non a Mama a Mata-o (a Ipumbawata iyan).

29. Na miyakaoma si Karoma Niyan, a mikokorot a lagam iyan, na miyatuphi iyan a Parasiyan, go Miyatharo Iyan: (Sa kun na) lokus, a baluk!

30. Pitharo iran: Manaya dun man, so Pitharo o Kandnan ka Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

31. Pitharo Iyan: Antona-a i pagangin niyo, hai manga Sogo?

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلِ
مَا أَنْتُمْ نَاطِقُونَ ﴿٢٣﴾

هَلْ أَنْتَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ
الْمَكْرَمِ ﴿٢٤﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ
مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ
وَبَشِّرُوهُ بَعْلًا مِّمَّنْ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

فَأَقْبَلَ كَأَنَّهَا فِي صَرْفٍ فَصَكَتْ وَجْهَهَا
وَقَالَتْ مَجْرُورٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ
هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

قَالَ فَاخْطَبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

32. Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga sala,

33. Ka-a Nami siran kapakaorani sa Ator a pho-on sa lipao,

34. Toto o san si-i ko Kadnan Ka a ruk o manga malawani.

35. Na piyakaliyo Ami so mata-tago-on ko Miyamaratiyaya;

36. Na da-a miyato-on Nami ron a salakao ko isa ka Walai a manga Muslim.

37. Na ini bagak Ami ron so tanda a ruk o siran a ika aluk iran so siksa a malipudus;

38. Go si-i (pun) ko Musa gowani a Sogo on Ami ko Pir-aon rakhus o katantowan, a mapayag.

39. Na tomialikhod a rakhus o gomagabai ron, go Pitharo iyan: A balik mata o di na tataraponan!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na ini bo-wang Ami siran ko Kalodan, a sukaniyan na kapuphanginsoya-an;

41. Go si-i (pun) ko pagtao a Ad gowani a botawanan Ami kiran so ndo a maminasa:

42. Da-a pulao-on niyan a maito bo a miyadansal iyan a ba niyan noto da baloya a ishan o lopapuk;

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ ثَجَرٍ مِّنْ

لِّنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ

وَنَرَكُنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ

الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ

مُّبِينٍ

فَتَوَلَّىٰ بِرُكْبِهِ وَكَأَلِ سِحْرًا مُّجْمُونٍ

فَأَخَذَتْهُ وَجُودُهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ

وَهُوَ مُلِيمٌ

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

مَا نَذَرُ مِّن شَيْءٍ أَنتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْتُهُ

كَالْرَمِيمِ

43. Go si-i (pun) ko pagtao a Samood gowani a Tharo-on kiran; a shonor kano sa taman ko wakto (o siksa)!

44. Na pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, na miya-dansal siran o lalis, a siran na kasa-sandungan niran.

45. Na da siran makagaga goma-nat, go da iran malinding a ginawa iran;

46. Go so pagtao o Nuh gowani: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

47. Go so Langit na pimbalai Ami sukaniyan sabap ko bagur, go Mata-an! A Sukami i titho a miyaka o ladon.

48. Go so Lopa na kiyayat Ami sukaniyan, na sayana a mapiya so Miyangayaton!

49. Go so langowan taman na Inadun Ami a nggaganapa; ka an niyo Pukhatadumi.

50. Na pagagao kano ko Allah. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan.

51. Na di kano phangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanan a salakao. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan!

وَفِي نُحُودٍ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَنَّوْا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ
وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا
مُتَنَصِّرِينَ ﴿٤٥﴾

وَقَوْمٌ نُوحٌ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيَّدُونَ ﴿٤٨﴾

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

فَقِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي
لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

52. Maoto dun man, a da-a miya-katalingoma ko siran a miya-ona an niran a Sogo a ba iran nda Tharowa: A balik mata, o di na tataraponan!

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

53. Ba iran naya ini thatanana? Kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka!

أَتَوْاصُوا بِهٖ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُوْنَ ﴿٥٣﴾

54. Na Talikhodingka siran, ka kuna ba adun a pa-awing Ka on.

فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

55. Na Panguthoma Ka, ka Mata-an! A so thoma na phakanggai a gona ko Miyamaratdiyaya.

وَذَكَرَ فَإِنَّ الذِّكْرَى نَفَعُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

56. Na da-a Kiya-aduna Ko ko manga Jinn go so manga Manosiya, a rowar sa ana Ko iran Mashowa-sawat.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ
إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

57. Da-a singanin Akun kiran a pagupur, go di Akun singanin i kapakakana iran Rakun.

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
أَنْ يُطِيعُونِ ﴿٥٧﴾

58. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphagupur,- a Khiruk ko Bagur, a di putharotos.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

59. Na Mata-an! A adun a bagiyan o siran a Mindadarowaka a kipantag (ko siksa) a lagid o kipantag o manga pud iran; na di ran Rakun maphanguni i kapagalokalo-ki ron!

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ
أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْمِلُونَ ﴿٥٩﴾

60. Na sangat a siksa a bagiyan o siran a Miyamangongkir, si-i ko Alongan niran a so idi diyandi kiran!

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

Surah Al-Tur-52

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Palao a Tour a giyoto so Palao a Ron inimitiyarai o Allah so Musa ko liyawaw niyan.

2. Go so Kitab a misosorat (a giyo to so Qur'an)

3. Ko karatas a makakayat,

4. Go so Baitil Ma-amor a giyoto so Walai a mbabalain a di-i thawapan mambo o manga Malaikat sa Langit.

5. Go so Atup a ipoporo (a giyoto so Langit a Matatampar sa dunya)

6. Go so kalodan a mapupuno,

7. Ka Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na phakatana dun,-

8. Da-a phakarunon,-

9. Si-i ko Alongan a mabirbir so Langit sa titho a kabirbir,

10. Go mamangikayontong so manga Palao a mikayambur.

11. Na sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyon o Miyamanaplis,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ١

وَكُتُبٍ مَّسْطُورٍ ٢

فِي رَقٍّ مَّنْشُورٍ ٣

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ٤

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ٥

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ٦

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ٧

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ٨

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ٩

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ١٠

فَوَيْلٌ لِلْمُكَدِّبِينَ ١١

12. So siran na si-i ko ribat khi-kabibimban;

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾

13. Si-i ko Alongan a ipanaromag siran ko Naraka Jahanam, sa mabasung a kapanaromag.

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعَا ﴿١٣﴾

14. (Tharo-on kiran:) Giya i so Apoi, a so piyakambokhag iyo sukaniyan!

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

15. Ino balik mata ini, antawa-a sukano idi phamakanono?

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾

16. Sombowi niyo sukaniyan: Na Phantang kano, antawa a di kano Puphantang, na mulagid rukano. Aya bo a imbalas rukano na so Pinggolaola niyo.

أَصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga, go kadarandang,-

إِنَّ الْمُنَاقِبِينَ فِي جَنَّتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾

18. A mabababaya siran sabap ko inibugai kiran o Kadnan niran; go piyakalidas siran o Kadnan niran ko siksa ko Naraka Jahim.

فَنَكَّبِهِمْ بِمَاءٍ أَنَّهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّهَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

19. (Tharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko Pinggolaola niyo;

كُلُّوْا وَاشْرَبُوا هَنِيْءًا مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Gi-i siran shasandasandang ko manga kantir a khirarantarun; go Pakaphamangaroma-an Ami siran sa manga tataid, a manga pipiya i kapumata.

مُتَّكِبِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Na so Miyamaratiyaya go tiyondog siran o manga Moriyatao iran ko Paratiyaya, -na pakiraot Ami siran ko manga Moriyatao iran, go da-a korangun Ami kiran ko galubuk iran a maito bo. Oman i isa a tao na sanda ko galubuk iyan.

22. Na phagomanan Ami siran sa Onga, a go Sapo, a pukhababaya-an niran.

23. Gi-i siran ro-o ndadawaga sa inomun, a da-a ilangon, go da-a ikhadosa on;

24. Go phulibutun siran o manga ngongoda iran, lagid o ba siran Montiya a totongkopun;

25. Go puphagadapun o saba-ad kiran so saba-ad, a puphamagishai siran:

26. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukutano na miyabaloi tano gowani ko shisi-i tano ko manga tonganai tano a ma-aluk tano.

27. Na ini Kalimo tano o Allah, go piyakalidas tano Niyan ko siksa, a phakarobrob.

28. Mata-an! sukutano na miyabaloi tano gowani: A Puphamangu-ni tano Rukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puhangompiya, a Makalimo-on!

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ
عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ
رَهِينٌ ﴿٢١﴾

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا
يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

يَنْتَرِعُونَ فِيهَا كَأَنَّهُمْ لَا لَغْوُ فِيهَا
وَلَا تَأْنِيهِمْ ﴿٢٣﴾

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ
لُؤْلُؤُ مَكُونٌ ﴿٢٤﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا
مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾

فَمَنْ أَلَّهِ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ
السُّمُورِ ﴿٢٧﴾

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ
هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

29. Na Puphanguthoma Ka ka sabap ko Limo o Kadnan Ka, na kuna a ba Ka paririmar, go di Ka tataraponan.

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٣٩﴾

30. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A Pababayok! Na dara-an tano Rukaniyan so phangababago o masa!

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّبَرَّصُ بِهِ رَيْبَ
الْمَنُونِ ﴿٤٠﴾

31. Tharowangka: Dadara kano, ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko khidadara!

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٤١﴾

32. Ba kiran naya sosogo-on o manga gudaguda iran; kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka?

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلُمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاغُونَ ﴿٤٢﴾

33. Ino iran gi-i Tharowa: A piyangumba-alan Niyan naya a Katharo? Kuna, ka di siran Maparatiyaya!

أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٣﴾

34. Na bugai siran sa Tothol a lagid iyan, o siran i manga bunar!

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِنْ كَانُوا
صَادِقِينَ ﴿٤٤﴾

35. Ba siran Miya-adun sa da-a Miyangadun, antawa-a ba siran i Miyangadun?

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ
الْخُلُقُونَ ﴿٤٥﴾

36. Ba iran Inadun so manga Langit a go so Lopa? Kuna, ka di ran tatangkudun.

أَمْ خُلِقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَلْ
لَا يُوقِنُونَ ﴿٤٦﴾

37. Ba kiran shisi-i so manga kakawasa-an o Kadnan Ka, antawa-a ba siran i phamakaba-as?

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ
الْمُضْطَرُّونَ ﴿٤٧﴾

38. Ba adun a towak iran (ko Langit) a makapuphamakinug siran non? Na talingoma-an o miyama-

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ لَّا يَسْمَعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٨﴾

makinug kiran i katantowan, a ma-payag!

39. Ba aya ruk iyan na so manga Wata a Babai, na ruk iyo so manga Wata a Mama?

40. Na ba Ka kiran puphanguni sa sokai, na siran na po-on ko kapakambayadan na kapupunudan siran?

41. Ba kiran shisi-i so Migagaib, na siran i puphamanoraton?

42. Kuna, ka aya antap iran na antangan a marata, na so Miyaman-gongkir na siran i piyangakakaidan!

43. Ba adun a Tohan niran a salakao ko Allah? Soti so Allah mawatan ko ipuphanakoto iran!

44. Na o makailai siran sa sagintat ko Langit a pukhaolog, na Putharo-on niran: A gabon a thotorogan!

45. Na Botawaningka siran, taman sa mimbaratumowa iran so Alongan niran, a so khada-an siran non sa tanod,-

46. Alongan a di kiran makang-gai a gona so ikmat iran sa maito bo, go di siran pangatatabangan.

47. Na Mata-an! A adun a bagiyang o siran a Mindadarowaka, a siksa a salakao ro-o, na ogaid na

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤١﴾

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

so kadakulan kiran na di iran kata-
wan.

48. Na Phantangka ko Kokoman
o Kadnan Ka; ka Mata-an! A Suka
na si-i ko manga kailai Ami: Go
Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan
Ka, ko wakto a kangganat Ka;

49. Go si-i ko kagagawi-i na
Puthasbik Ka Rukaniyan, go so
kapamakasudup o manga bito-on!

Surah Al-Najm-53

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko bito-on igira-a mini-
gaib,-

2. Ka da makasilai so (Muham-
mad a) pud iyo, go da maribat,

3. Go di Putharo sa pho-on sa
kabaya Iyan;

4. Da ko Sukaniyan inonta na
Ilaham a Iphagilahamon:

5. Inindao Rukaniyan (o Jibril a)
tanto a Mabagur,

6. A miyakabagubagur; na mim-
batang,

7. A Sukaniyan na si-i ko sinda-
dan o kailai a maporo.

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na miyakarani
(so Jibril ko Muhammad), go dom-
iyashug,

9. Na miyabaloi a lagid o dowa
poro o bosogan (a pana), o di na
lawanon sa kadasug;

10. Na ini Ilaham Iyan ko Oripun
o Allah so ini Ilaham Iyan.

11. Da shangka so poso (o Mu-
hammad) ko miya-ilai Niyan.

12. Ino niyo puphamawala Suka-
niyan ko miya-ilai Niyan?

13. A Sabunsabunar a miyailai
Niyen so Jibril ko miya kaisa a
salakao,

14. Si-i ko Shidratil Montaha a
giyoto so Kayo a Pumbuthowan sa
Nabuk a matatago ko ika pito lapis
a Langit,

15. Mipago o bai sukaniyan o
Sorga a Jannatol Ma'wa!

16. Gowani a pukhikolob ko Shi-
dratil Montaha so pukhikolob (a
Pakamumusa),

17. Na da mapaling so kailai (o
Muhammad) go da makalupas!

18. Sabunsabunar a miyakailai,
ko manga tanda o Kadnan Niyan,
a lubi a Mala!

ثُمَّ دَنَّا فَقَدَرْنَا فَنَدَّرْنَا

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ

أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ

عِنْدَ هَاجَةِ الْمَأْوَىٰ

إِذْ يَغْشَىٰ السَّيْدَةَ مَا يَغْشَىٰ

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ

19. Aiguda iyo ko (Barahala)
Llat, go so Uzza,

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَّ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

20. Go so Manat, a so ika tulo,
a salakao (ba-adun a khagaga iran)?

وَمَنَوَةُ الثَّالِثَةُ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾

21. Ati ruk iyo so Mama, na ruk
Iyan so Babai?

أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾

22. Giyoto man na sa maoto na
kambagibagi a kashoramig!

تِلْكَ إِذْ أَوَّسَمُ ضَبِيرَىٰ ﴿٢٢﴾

23. Da ko sukaniyan inonta na
manga ngaran a ini pamutho niyo
sukaniyan, -sukano go so manga
lokus iyo- a da-a ini Toronon o
Allah a katantowan. Da-a phagono-
tan niran a rowar ko arangan, go so
kabaya o manga ginawa! Na Sabun-
sabunar a miyaka-oma kiran a pho-
on ko Kadnan niran so Torowan!

إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ
وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى
الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Ba khakowa o Manosiya so
nganin a ongaya iyan?

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ﴿٢٤﴾

25. Na ruk o Allah so khaori, a
go so khaona.

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

26. Na madakul a Malaikat ko
manga Langit, na da-a khibugai a
gona o Pangongogopan niran a
maito bo inonta ko oriyen o kaidin
o Allah si-i ko tao a kabaya Iyan go
Masosowaton.

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي
شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A so di ran Papa-
ratiyaya-an so Akhirat, na Sabunar a
pumbuthowan niran so manga Ma-
laikat sa ngaran, a Babai.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُوكُنَّ
الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾

28. A da-a ruk iran non a Kata-o; da-a phagonotan niran a rowar ko arangan; na Mata-an! A so arangan na di phakanggai a gona ko bunar sa maito bo.

29. Na Talikhodingka so tao a tiyalikhodan niyan so Pananadum Ami, go da-a kabaya iyan a rowar ko kaoyagoyag ko doniya.

30. Giyoto man i riya-ot iran a Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan Niyan, go Sukaniyan i Mata-o ko tao a komidug ko ontol.

31. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka-a Niyan mibalas ko siran a Minggolaola sa marata, so Pinggolaola iran, go a Niyan mibalas ko siran a Miphipiyapiya so mapiya.

32. Siran na Panananggila-an nir-an so manga ala a dosa, go so manga pakasinggai, inonta so maroni a dosa, - Mata-an! A so Kadnan Ka na maolad i Napi. Sukaniyan i Lubi a Mata-o rukano, gowani a Adun nun kano Niyan a pho-on ko Lopa, go gowani a sukano na manga bodi ko manga Tiyan o manga Ina iyo. Na di niyo pumbantogan nun i Kasosoti o manga ginawa niyo: Sukaniyan i Lubi a Mata-o ko tao a Miyananggila.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يَغْنَى مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٣٨﴾

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٩﴾

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ
اهْتَدَى ﴿٤٠﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ
أَحْسَنُوا بِالْحَسَنِ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ يَحْتَبُونَ كَيْدًا وَإِنَّهُمْ لَفُؤَّاحٍ
إِلَّا اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ وَسِعُ الْمَغْفِرَةَ هُوَ أَعْلَمُ
بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ
أَجْنَةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا
أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى ﴿٤٢﴾

33. Aiguda a Ka ko sukaniyan a tomiyalikhod,

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ﴿٣٣﴾

34. Go migai sa maito, na tiphud iyambo?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ﴿٣٤﴾

35. Ba shisi-i rukaniyan so katawi ko Migagaib, na sukaniyan na pukhailai niyan?

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ﴿٣٥﴾

36. Ba on da Mapanothol so shisi-i ko manga Kitab o Musa,

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى ﴿٣٦﴾

37. Go so Ibrahim a so Tomiyarotop:

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ﴿٣٧﴾

38. A di kha-awidan o baradosa so dosa o salakao,

أَلَا نُنَزِّلُ وَأَنْزِلُهُ وَزُرْ أَخْرَى ﴿٣٨﴾

39. Go da-a khatangkud ko Manosiya inonta so miyanggalubuk iyan,

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾

40. Go Mata-an! A so galubuk iyan na khailai dun,

وَأَنْ سَعِيَهُ سَوْفَ يَرَى ﴿٤٠﴾

41. Oriyan Niyan na khabalasanon sa balas a tarotop;

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوَّلَى ﴿٤١﴾

42. Na Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka so khadansalan;

وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى ﴿٤٢﴾

43. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so pushabap ko kapakakhala, go so kapakasugad,

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿٤٣﴾

44. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Miyangimatai, go Miyangoyag,

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

45. Go Mata-an! A Sukaniyan i Miyadun ko ngganapa: Mama go Babai,-

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾

46. Pho-on sa mani igira-a pukhi-pantos;

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾

47. Go Mata-an! A matatangtud Rukaniyan so Kaphangadun pharoman (ko Alongan a Qiyamah);

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾

48. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i puphamugai sa Kaka-wasa-an, go Pumbugai sa kamiskin;

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾

49. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Kadnan o bito-on a si'rah;

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾

50. Go Mata-an! A Sukaniyan i mininasa ko pagtao a Ad a paganai,

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾

51. Go so pagtao a Samood, na da-a liyamba Iyan (kiran),

وَتُؤْمِدُ إِفْرَاقَىٰ ﴿٥١﴾

52. Go so pagtao o Nuh gowani. Mata-an! A siran na miyabaloi siran a siran i lubi a darowaka, go lubi a malawani;

وَقَوْمٌ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطَىٰ ﴿٥٢﴾

53. Gi giya Ingud a Moutapika a piyoshang Iyan,

وَالْمُؤْنِفَةَ أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾

54. Na inikolob Iyan non so inikolob Iyan (a siksa).

فَنَفْسَهُمَا عَاشَىٰ ﴿٥٤﴾

55. Na an da ko manga Limo o Kadnan Ka i shangka-an Ka?

فَبَايَآءَ الْآءِ رَبِّكَ نَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾

56. (So Muhammad) giyaya na Puphamaka-ikhtiyar, a pud ko Puphamaka-ikhtiyar a paganai!

57. Miyakarani so pakatatalingo-ma-an (a Bangkit):

58. Da-a salakao ko Allah a phakapayagon.

59. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol (a Qur-an) na ipuphamumusa niyo?

60. Go gi-i kano khakala a di kano phamanugad,

61. Go sukano na khikatutum-bang kano?

62. Na Sojiod kano ko Allah go Showasowata niyo!

Surah Al-Qamar-54

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani so Bangkit, go miya-opak so Olan.

2. Na o makailai siran sa tanda, na talikhodan niran, go Tharo-on niran: A balik mata a Mabagur!

3. Go piyakambokhag iran go inonotan niran so manga kabaya iran a ribat. Na oman i butad na adun a puthakna-an niyan.

هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى ﴿٥٦﴾

أَرِيفَ الْأَرْفَةِ ﴿٥٧﴾

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

أَفَإِنْ هَذَا الْحَدِيثُ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ ﴿٦١﴾

فَأَسْجُدْ لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

سُورَةُ الْقَمَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفْتَرَبِ السَّاعَةِ وَأَشَقَّ الْقَمَرِ ﴿١﴾

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعَرِّضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقَرٌّ ﴿٣﴾

4. Na Sabunsabunar a adun a miyaka-oma kiran a manga Tothol a so kadadaluman sa tapaos,-

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ
مُرْدَجَرٌ ﴿٤﴾

5. Ongangun a somusundad;- na da makanggai a gona so Miyamaka-iktiyar;

حِكْمَةً بَلِيغَةً فَمَا تَغْنِ النَّذْرُ ﴿٥﴾

6. Na Talikhodingka siran. Si-i ko Alongan a itawag o (Israfil a) phananawag so Shai a pakalukluk.

فَقَوْلَ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ
تُكْرِرُ ﴿٦﴾

7. Makapangangalimbaba-an so manga kailai ran, a puphamakam-bowat siran pho-on ko manga ko-bor, a lagid o ba siran manga tarapan a mipapayapat,

خُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ
كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾

8. Madilaput a kapuphakasong iran ko puphananawag! Gi-i Matharo o Miyamangongkir: A giya i na Alongan a marugun.

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ
عَسِيرٌ ﴿٨﴾

9. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao o Nuh, ka tiyaplis iran so Oripun Ami (a nuh), go Pitharo iran: A tataraponan, go tiyapaosan.

كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا
وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدَجَرَ ﴿٩﴾

10. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na kiyarompisan, na tabangi Yakongka!

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ ﴿١٠﴾

11. Na lika-an Ami so manga pinto o Langit ko ig, a pukhabobos;

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ ﴿١١﴾

12. Go piyakambowatan Ami so Lopa sa manga Bowalan; na miya-kambaratumowa so ig ko Sogowan a Sabunar a miyadiyangka;

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى
أَمْرِ قُدْرٍ ﴿١٢﴾

13. Go riyoran Ami Sukaniyan ko pithapi a manga papan, go man-ga pansar,

وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسْرٍ ﴿١٣﴾

14. Phulatas si-i ko kailai Ami: Balas ko tao a aya butad iyan na Inongkir!

نَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَن كَانَ كُفِرًا ﴿١٤﴾

15. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a tanda; na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِن مَّدَكِرٍ ﴿١٥﴾

16. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamakaiktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron; na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ بَشَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مَُّدَكِرٍ ﴿١٧﴾

18. Tomiyaplis so pagtao a Ad, na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so pamaka-iktiyar Akun!

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo, a domadago-os si-i ko gawi-i a na-as (kiran) a lomalagadai,

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِم رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾

20. Di-i niyan nggagansingun so manga Manosiya lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga-babadot.

تَنَزَّعُ النَّاسُ عَنْهُمْ أَمْصَارُهُمْ فُتُوحٍ مُّنتَفِعِرٍ ﴿٢٠﴾

21. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun go so Pamaka-iktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ ﴿٢١﴾

22. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ بَشَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مَُّدَكِرٍ ﴿٢٢﴾

23. Tiyaplis o pagtao a Samood so Puphamaka-iktiyar.

24. Na Pitharo iran: Ba so Man-osiya! A pud rukutano a sakatao i pagonotan tano Sukaniyan? Mata-an! A sukutano amai ka ba giyoto na titho a miyatago ko karibat, go kapamuthang!

25. Ino Sukaniyan i mbugiko Pananadum kondolondolonan tano? Kuna, ka Sukaniyan na bokhag, a takabor!

26. Katokawan niran bo sa akir iyan, o antawa-a i bokhag, a takabor!

27. Mata-an! A Sukami na Shogo kami sa Babai a Onta a tiyoba kiran; na Nayawangka siran go Thi-gurka!

28. Na Panotholangka kiran: A Mata-an! A so ig na pimbagi kiran: Omani shagub na si-i ko Alongan niyan phakadarpa.

29. Na tiyawag iran (si Qadar a) pud iran, na kinowa niyan, na biyo-no iyan.

30. Ah na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun!

31. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa lalis a isa, na miyabaloi siran a lagid o miyarophod ko kodal.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنَّدْرِ ﴿٢٣﴾

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِّنَّا وَحَدًا نَنبِعُهُ ۖ إِنَّا إِذَا لَفِيَ
ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾

أَلَمْ لَقِيَ الذِّكْرَ عَلَيْهِ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ
أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾

سَيَعْمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ ﴿٢٦﴾

إِنَّا مُرْسِلُوا السَّاعَةِ فَنَنفِثُ لَهُمْ فَارَقِبْهُمْ
وَأَصْطِرْ ﴿٢٧﴾

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ
مُّخَضَّرٌ ﴿٢٨﴾

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذَرِ ﴿٣٠﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا
كَهَشِيمِ الْحُظْرِ ﴿٣١﴾

32. Na Sabunsabunar a libod
Ami so Qur-an ko kapukhatanodi
ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ
مُذَكِّرٍ ﴿٣٢﴾

33. Tiyaplis o pagtao o Lut so
Puphamaka-iktiyar.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِي ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A Sukami na biyo-
tawanan Ami siran sa ndo (a maka
a awid sa Ator) inonta so ta-alok ko
Lut: Ka siyabut Ami siran ko ka-
khalibabas iyan,-

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ
نَّجَّيْنَاهُمْ بِسِحْرِ ﴿٣٤﴾

35. Limo a pho-on ko Hadapan
Ami: -Lagid oto man a kambalasi
Ami ko tao a Miyanalamat.

نِعْمَةٌ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ
شَكَرَ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Piyaki-
iktiyaran Niyan kiran so siksa Ami,
na piyamawal iran so Miyamaka-
iktiyar.

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا
بِالَّذِي ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a inangai
ranon so Khikaboboloson (a manga
Malaikat); na biyota Mi so manga
mata iran (na Pitharo kiran:) Na ta-
ami niyo so siksa Akun, go so Pa-
maka-iktiyar Akun.

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِ فَطَمَسْنَا
أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرِ ﴿٣٧﴾

38. Na Sabunsabunar a kiyaba-
laga-an siran ko kapita pita o siksa,
a tatap:

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ
مُسْتَقَرٌّ ﴿٣٨﴾

39. Na ta-ami niyo so siksa
Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرِ ﴿٣٩﴾

40. Na Sabunsabunar a libod
Ami so Qur-an ko kapukhatanodi
ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُذَكِّرٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Sabunsabunar a miyaka-oma ko pagtao o Pir-aon so Pupha-maka-iktiyar;

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذْرُ ﴿٤١﴾

42. Na piyakambokhag iran so manga tanda Ami, sa kalangolango-wan niyan; na ini gandur Ami kiran so kagandur o Mabagur, a Phaka-gaga.

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُفَّهَا فَاخَذْنَاهُمْ أَخَذَ عَزِيزٌ مُّقْدِرٌ ﴿٤٢﴾

43. Ba so Miyamangongkir ruka-no i tomo a di so miya-ona an niyo, o di na ba adun a kalulupas iyo si-i ko manga Kitab?

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكَ أَمْ لَهُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾

44. Ino iran di-i Tharowa: A Sukami a madakul a matitimo i phakada-ag?

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾

45. Khasaroput so matitimo, go khitalikhod iran so manga likod (iran).

سَيَهْرِمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾

46. Kuna, ka so Bangkit i diyandi kiran, ka so Bangkit i lawan a marugun, go lawan a mapait.

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرٌ ﴿٤٦﴾

47. Mata-an! A so manga sala i shisi-i ko karibat, go kadadag.

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾

48. Si-i ko Alongan a panonda-an siran ko Naraka a mikakaras a manga paras iran, (Tharo-on kiran:) Gudami niyo so kisombo ko Naraka Sakar!

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾

49. Mata-an! A Sukami na so langowan taman na Inadun Ami sukaniyan a didiyangka-an.

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

50. Na da ko Sogowan Ami in-
onta na isa a lagid o sapuruk mata.

51. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so manga lagid iyo sa kupit: Na
ba adun a Phananadum?

52. Na so langowan taman a
pinggolaola iran noto na shisi-i ko
manga daptar (a Pishoratan o man-
ga Malaikat):

53. Go omani maito, a go mala,
na misosorat (ko Laokah makfod).

54. Mata-an! A so Miyamanang-
gila, na khatago ko manga Sorga,
go manga lawasaig,

55. Si-i ko darpa a bunar, o bai o
(Allah a) Datu a Phakagaga.

Surah Al-Rahman-55

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So (Allah a) Masalinggagao!
2. I Mindao ko Qur-an.
3. Inadun Niyan so Manosiya,
4. Na Inindao Niyan non so la-
lag.
5. So Alongan a go so Olan na si-
i ko itongan.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ
بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مُذَكِّرٍ ﴿٥١﴾

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْمُنَاقِينَ فِي جَنَّتِ وَنَهْرٍ ﴿٥٤﴾

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقَدِّرٍ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحْمَنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾

عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ مُحْسَبَانِ ﴿٥﴾

6. Na so mangunguto a pun-donapa, go so manga kayo na Mangangalimbaba-an siran (ko Masalinggagao).

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾

7. Na so Langit na ini poro Iyan sukaniyan, go Inadun Niyan so tim-bangan,

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

8. Ka angkano di khapokas ko ontol;

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

9. Na pakambatanga niyo so kathimbang ko kaontol, go di kano phangorang ko timbangan.

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

10. Na so Lopa na kiyayat Iyan sukaniyan sa baba a ruk o manga Ka-adun:

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾

11. Katatagowan sa manga Onga, go manga Qormah, a khibo-bongkosan,

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكَامِ ﴿١١﴾

12. Go so manga Onga a maroni, a adun a manga ino-otiyen a go so mamot.

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

13. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾

14. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on ko botha, a gango, a lagid o kiyomba,

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

15. Go Inadun Niyan so Jinn a pho-on ko kadug o Apoi:

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّنْ نَّارٍ ﴿١٥﴾

16. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

17. Kadnan o dow a Subangan,
go Kadnan o dow a Sudupan!

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

18. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِيَّاءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتُكذِّبَانِ ﴿١٨﴾

19. Biyotawanan Niyan so dow a
a kalodan, a gi-i makambaratumo-
wa:

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾

20. Ka alutan a dow a oto sa
runding; a di maka Pusumbor:

يَلْتَمِعَا بِرِزْقٍ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾

21. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِيَّاءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتُكذِّبَانِ ﴿٢١﴾

22. Puphakagumao a pho-on sa
dowa nan so manga tipai, go so
manga koralis:

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾

23. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِيَّاءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتُكذِّبَانِ ﴿٢٣﴾

24. Na ruk Iyan so puphulalatas,
a miyanga a adun ko kalodan, a
lagid o manga Palao:

وَلَهُ الْخَازِنُ الْغُيُوبِ ﴿٢٤﴾

25. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِيَّاءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتُكذِّبَانِ ﴿٢٥﴾

26. Oman i matatago ko lopa na
khada;

كُلٌّ مِنْ عَالِيَانِ ﴿٢٦﴾

27. Na aya bo a khalamba na so
Dat o Kadnan Ka,- a Khiruk ko
kabusaran, a go so Kapangalimo:-

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

28. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِيَّاءِ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتُكذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

29. Makapuphamanguni Rukaniyan so shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Oman gawi-i na Sukaniyan na shisi-i ko butad Iyan!

30. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

31. Phamagitongun Nami sukano dun, hai dow a kapupunudan (a manga Manosiya a go manga Jinn)!

32. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

33. Hai Kasamasama o manga Jinn, go manga Manosiya! O Khagaga niyo a kalambasa niyo ko piphisopisokan o manga Langit, go so Lopa, na lambasa niyo! Di niyo malambas o di misabap sa bagur!

34. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

35. Mbotawanan rukano so kadug o Apoi, go so bul, na di niyo dun marun:

36. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

37. Na amai ka maopak so Langit na mbaloi a paras a Obarobar, a lagid o kobal a mariga:

38. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

يَمَعَشِرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنْ أَسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ ﴿٣٣﴾

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْفِرَانِ ﴿٣٥﴾

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

39. Na sa Alongan noto na di ipagisha ko Manosiya so dosa niyan, go di ipagisha ko Jinn:

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفُلُ عَنْ ذَنبِهِ إِسْ
وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾

40. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

41. Makikilala so manga baradosa sabap ko manga tanda iran: Na gi-i nggagandurun si-i ko manga Ombonombonan, go somanga para-para!

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ سِيبَهُمْ فَيُؤْخَذُ
بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

42. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

43. Giyaya so Naraka Jahannam a so Phagongkirun sukaniyan o manga baradosa:

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

44. Makapuphagaloyan siran ko lut iyan go lut o phulikabo a ig, a sangat a mayao!

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٤٤﴾

45. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

46. Na adun a bagiyan o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan o Kadnan Niyan, a dowa a Sorga:

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾

47. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

48. A romarangiran.

ذَوَاتَا أَفَانٍ ﴿٤٨﴾

49. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

50. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan a puphamangondas.

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

51. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَآءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

52. Katatagowan a dow a oto sa mbarambarang a Onga, a ndo-dowa sosen.

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَنَكْهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

53. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَآءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

54. Gi-i siran shasandasandang ko manga iga-an, a so manga didalum iyan na sotra a ma-Kapal: Na so Kaphuropowa ko Onga o dow a Pamomolan na marani.

مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَرْشَفٍ
وَحَى الْجَنَّةِ دَانِ ﴿٥٤﴾

55. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَآءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

56. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga thatangka i kailai, a da-a miyakabatal kiran a Manosiya ko ona an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

فِيهِنَّ قَصِيرَاتُ الْظُرْفِ لَمْ يَطْمِئِنَّ إِسْ
قَبْلَهُمْ وَلَا جَانِ ﴿٥٦﴾

57. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَآءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

58. Lagid o ba siran Montiya a Ya-akot, go Marjian.

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

59. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَآءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

60. Ba adun a imbalas ko kaphiyapiya a rowar ko kaphiyapiya?

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾

61. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

62. Na adun a salakao ro-o pun a dow a Sorga.

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾

63. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

64. Miyagado gadong a dow a oto.

مُدَّهَا مَمْتَانِ ﴿٦٤﴾

65. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

66. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan, a mipapantos.

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَانِ ﴿٦٦﴾

67. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

68. Katatagowan a dow a oto sa manga Onga, go Qormah, go Dalima.

فِيهِمَا قَكِهَةٌ وَفُغْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾

69. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

70. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga pipiya (i parangai), a manga tataid.

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

71. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

72. A manga lalano, a Khigigibonun ko manga lamin,-

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

73. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَايَا آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

74. Da-a miyakabatal kiran a Manosiya, ko ona-an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

لَمْ يَطْمِئْنُوا مِنْ إِسْ قَبْلِهِمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

75. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَأَيُّ آءِ الرَّيْكَمَا تَكْذِبَانِ ﴿٧٥﴾

76. Gi-i siran shasandasandang ko manga ontoda, a gadong, go manga paramadali, a manga tatanos.

مُتَكِبِينَ عَلَى رَقْرِ قُضْرٍ وَعَبْقَرِي حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

77. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَأَيُّ آءِ الرَّيْكَمَا تَكْذِبَانِ ﴿٧٧﴾

78. Maporo so ngaran o Kadnan Ka, a khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo!

نُبْرَكَ أَسْمُ رَيْكَ ذِي الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

Surah Al-Waqiah-56

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Amai ka makatana so phakatana (a so Alongan a Qiyamah),-

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾

2. Da ko kapakatana iyan i Maka-ongkiron,-

لَيْسَ لَوْقَعِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾

3. Phakarondanun Niyan (so saba-ad), phaka-ombaon Niyan (so saba-ad);

خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾

4. Amai ka Linogun so Lopa sa Linog a samporna,

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾

5. Go masharoput so manga Palao sa samporna a kasharoput,

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ﴿٥﴾

6. Na mbaloi a lopapuk, a mika-kayambur,

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ﴿٦﴾

7. Go mbaloi kano a tulo ka dinis:

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾

8. Na so manga tao sa kawatan;- na antona-a i manga tao sa kawanan?-

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾

9. Go so manga tao sa diyowang;- na antona-a i manga tao sa diyowang?-

وَأَصْحَابُ الشِّمَّةِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَّةِ ﴿٩﴾

10. Go so miyanga o ona (ko Paratiyaya) na phanga-o ona (ko Sorga):

وَالسَّادِقُونَ وَالسَّادِقُونَ ﴿١٠﴾

11. Na siran man i manga rarani (ko Allah),

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾

12. A khatago ko manga Sorga, a Pakalma:

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾

13. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,

ثُلَّةٌ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿١٣﴾

14. Na maito a pudon ko miyanga-o ori;

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾

15. Khidadarpa ko manga kantir, a piyamarabowatan,

عَلَىٰ سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

16. Gi-i siran ro-o shasanda-sandang, a khipaga-adapadapa.

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَدِّمِينَ ﴿١٦﴾

17. Ipuphagilid kiran o manga Wata a tatap a manga Kangoda an,

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وُلَدٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

18. So manga baso, go manga kundi, go so khitatagowan sa ino-mun a pho-on ko bowalan,

يَا كُؤَابُ وَأَبَارِيْقُ وَكَاسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾

19. Di ron shakit a Olo iran, go di siran non khaburug,

لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يُزْفُونَ ﴿١٩﴾

20. Go manga Onga, a pud ko matotomo iran,

وَفَكَهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

21. Go sapo a manga papanok a pud ko pukhababaya-an niran;

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

22. Go so (manga bai a) manga tataid, a manga pipiya i kapumata,-

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾

23. Manga ishan o manga Mon-tiya, a totongkopun,-

كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

24. Balas ko Pinggolaola iran (a mapiya).

جَزَاءٍ يَّمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Da-a khanug iran ro-o a ilang, go da-a kambaradosa,

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيًا ﴿٢٥﴾

26. Inonta so Katharo a Salaam, Kalilintad.

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

27. Na so manga tao sa kawa-nan;- antona-a i manga tao sa ka-wanan?-

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

28. Khatago siran ko kayo a sidur a disoroken,

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

29. Go manga saging, a manga titiyolig,

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿٢٩﴾

30. Go kasisirongan a tatap,

وِظَلِّ مَتَدُودٍ ﴿٣٠﴾

31. Go ig a mabobobos,
32. Go manga Onga a madakul,
33. Dikharintas go da-a run ni-
yan,
34. Go manga iga-an a manga
poporo.
35. Mata-an! A Sukami na Paga-
dunun Nami siran (a manga bai ko
Sorga) sa bago a Kapangadun,
36. Na mbalowin Ami siran a
manga Raga,-
37. A manga Sasalinggagao, a
murusha rusha,-
38. A bagiyan o manga tao sa
kawanan.
39. Madakul a pudon ko miyan-
ga-o ona,
40. Go madakul a pudon ko
miyanga-o ori.
41. Na so manga tao sa diyo-
wang; -antona-a i manga tao sa
diyowang?-
42. Khatago ko mayao, go phu-
likabo a ig,
43. Go along, a bul a maitum,
44. Di pakarunggai, go di ma-
piya.

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

وَفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾

إِنَّا أَشْأَنُوهُنَّ إِنِشَاءً ﴿٣٥﴾

فَجَعَلْنَهُنَّ أَجْنَارًا ﴿٣٦﴾

عُرْبًا أَوْ أَبَا ﴿٣٧﴾

لَا صَحْبَ الْيَسِينِ ﴿٣٨﴾

ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

وَأَصْحَبُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَبُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾

فِي سَمُومٍ وَصَمِيمٍ ﴿٤٢﴾

وَضِلٍّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ﴿٤٣﴾

لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾

45. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na khika-sosonor,

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾

46. Go aya butad iran na lalasyonun niran so dosa a mala,

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحَنِثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

47. Go aya butad iran na gi-iran Tharo-on: Ino amai ka matai kami, go mbalo i kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A khaoyag kami dun (sharoman)?

وَكَانُوا يَقُولُونَ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعْنَا الْمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go so manga lokus ami a miyanga-o ona?

أَوَءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾

49. Tharowangka: Mata-an! A so miyanga-o ona, go so miyanga o ori,

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na Pulimodun siran ndun ko Kaputhatalabokaan ko Alongan a mapupunto;

لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

51. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano Hai Mithataridadag!- A Miyamanaplis,-

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الصَّاَلُونَ الْمَكِيدُونَ ﴿٥١﴾

52. Na phakakan kano dun ko kayoa Zaqqum,

لَا كَلْبُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُفُورٍ ﴿٥٢﴾

53. Na mapunopuno iyo ron so manga tiyan niyo;

فَمَا لَوْ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾

54. Na misondok iyo ron so phulikabo a ig.

فَشَرِبُوا عَلَيْهِ مِنْ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾

55. Na makainom kano sa kainoma manga Onta a pukhawao!

فَشَرِبُوا مِنْ شَرَبِ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾

56. Giyaya i talagad kiran ko gawi-i a kapamalas!

هَذَا نُزِّلَهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

57. Sukami i Miyadun rukano; na ba kano di Phangimbunar?

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Aiguda iyo ko pukhaodod iyo (ko manga Rahim o manga Babai)?

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

59. Ba sukano i Phagadun non, antawa-a Sukami i Puphangadun?

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ ؕ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

60. Sukami i dominiyangka rukano ko kapatai, na di Kami niyo khapalagoyan,

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ

بِمُسَبِّحِينَ ﴿٦٠﴾

61. Ko kashambi Ami sa manga lagid iyo, go so Kaphagadun Nami rukano ko nganin a di niyo katawan.

عَلَىٰ أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا

لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Sabunsabunar a kiyato-kawan niyo so Kiyapangadun a paganai; na ba niyo di Khatadumi?

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ

فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Aiguda iyo ko ipushaod iyo?

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

64. Ba sukano i Puphamakalonaon, antawa-a Sukami i Puphamakalonaon?

ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ ؕ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾

65. O kabaya Ami na Mata-an a khabaloi Ami sukaniyan a pols, na mabaloi kano a puphamumusa kano,

لَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَاهُ حُطًا مَّا فَطَرْنَاهُ

تَفْكُهُونَ ﴿٦٥﴾

66. (Gi-i niyo Matharo:) Mata-an! A sukami na bakami dun miya-kambayadan!

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kuna, ka sukami na piyapas rukami (so riskhi).

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ ﴿٦٧﴾

68. Aiguda iyo ko ig a so Phaginomun niyo?

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

69. Ba sukano i puphamakator-onon a pho-on ko manga Gabon, antawa-a Sukami i Puphamakator-onon?

ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾

70. O kabaya Ami, na khabaloi Ami sukaniyan a mapulud; na ino kano di Phanalamat?

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

71. Aiguda iyo ko Apoi a so Mapuphakagumao niyo?

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

72. Ba sukano i Miyakatho ko kayo niyan, antawa-a Sukami i Miyamakatho-on?

ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾

73. Sukami na biyaloi Ami sukaniyan a Pananadum, go kapunggonan-an khitatanao.

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَفِتْنًا لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

74. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a Mala!

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

75. Na Pushapa Ako dun sa Ibut ko manga darpa o manga Bito-on,-

فَلَا أَقْسَمُ بِمَوْقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾

76. Na Mata-an naya a titho a Kashapa o katawi niyo a lubi a Mala,-

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لِّتَوْعَلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

77. Mata-an! A Sukaniyan na titho a Qur-an, a Paga-adatan,

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾

78. Shisi-i ko daptar a pago-on-gowan (a so Laokh mahfod).

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾

79. Da-a phakasukho-on inonta so miyanga Sosoti;

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

80. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

81. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol na sukano na paka-i ito-on niyo,

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾

82. Go pumbalowin niyo so pagupur rukano a Mata-an! A sukano na Phagongkirun niyo?

وَيَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكْذِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na ino igira-a miyakasampai (so Niyawa) ko bakurung,-

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾

84. A sukano sa masa oto na pukhailai niyo,-

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾

85. Go Sukami i lubi a marani ron a di sukano, -na ogaidd na di niyo khailai,-

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

86. Na o sukano na di kano khabalasan,-

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾

87. Na ino niyo to di maphakakaso, o sukano i manga bunar?

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na amai ka aya butad iyan na pud ko phamakaranin (ko Sorgia),

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُفْرَبِينَ ﴿٨٨﴾

89. Na (ruk Iyan) so Kapakadukha, go pagupur, go Sorgia, a Pakalma.

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٨٩﴾

90. Na amai ka aya butad iyan na pud ko manga tao sa kawatanan,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿١٠﴾

91. Na (Tharo-on non:) Salaam a bagiyan ka a pud ko manga tao sa kawatanan.

فَسَلِّمْ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿١١﴾

92. Na amai ka aya butad iyan na si-i pud ko Miyamanaplis, a Mithataridadag,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿١٢﴾

93. Na talagadon so phulikabo a ig,

فَقُتِلَ مِنْ حِمِيمٍ ﴿١٣﴾

94. Go phagbong ko Naraka Jahim.

وَنَصْلَةٍ حِمِيمٍ ﴿١٤﴾

95. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan so bunar a matatangtud.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿١٥﴾

96. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a lubi a Mala.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿١٦﴾

Surah Al-Hadid-57

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Puphangoyag go Puphangimatai; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

سُورَةُ الْحَدِيدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

3. Sukaniyan i Pagampaganai go Mori Pori, go Mapayag go Maso-lun; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

4. Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit go so Lopa si-i ko num Alongan; orian Niyan na Lominyawaw ko Aras a samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Katawan Niyan so puphakasolud ko Lopa, go so puphakaliyo a pho-on rukaniyan, go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakanikon; go Sukaniyan na Pud iyo apiya anda kano matatago. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

5. Ruk Iyan so kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Na si-i bo ko Allah phakandoda so langowan taman a pukhaolaola.

6. Puphakasoludun Niyan so kagagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko kagagawi-i. Na Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga rarub (a manga Pamikiran).

7. Paratiyaya a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go pamumugai kano ko biyaloi kano Niyan non a miyama-kasambi; na so Miyamaratiyaya a pud rukano go miyamumugai siran, na adun a bagiyani niran a balas a lubi a mala.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ
مَا يَلِيحُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَرْجِعُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ
مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾

يُوجِبُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوجِبُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا
جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٦﴾

8. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo Kapharatiyaya a ko Allah?- A so Rasul na Puthawagun kano Niyan, ka a niyo Maparatiyaya so Kadnan niyo, a Sabunar a miyatar-ima Iyan so diyandi iyo, o sukano na Khipaparatiyaya.

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِئُولِمُنَّ أَبْرِيكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

9. Sukaniyan so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so manga Ayat a manga rarayag, ka angkano Niyan mapaka-awa pho-on ko manga lilibotung a makasong kano ko mal-iwanag. Na Mata-an! A so Allah na Mala rukano i Gagao, a Makalimo-on.

هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدِهِ ؕ آيَاتٍ يَبْيَتُ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾

10. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo kaphamumugai sa lalan ko Allah?- A ruk o Allah so Paninggalan ko manga Langit a go so Lopa. Da-a phakatimbang rukano ko tao a miyamumugai, ko da pun so kapakada-ag, go miyakimbonowai. Siran man i mala i Daradat a di so siran a miyamumugai ko oriyen niyan; go miyakimbonowai siran. Na omani isa kiran na ini diyandi on o Allah so mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ
أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلِ أُولِيكَ
أَعْظَمَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ
وَقَتْلُوا وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

11. Antawa aya i Phagotang ko Allah sa otang a mapiya? Ka an Niyan non mathakutakup, go adun a bagiyan niyan a balas a mapiya.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيُضْعِفُهُ لَهُ، وَهُوَ لَمْ يَأْجُرْكُمْ رِيًّا ﴿١١﴾

12. Si-i ko Alongan a Mailaingka so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Ba-

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَانُكُمْ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ

bai,- a somisindao so Tihaya iran ko Hadapan niran go si-i ko kawanan niran (Putharo-on kiran:) Tothol rukano a mapiya sa Alongan nai: So manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, kakal kano ron! Giyoto man na sukaniyan so da-ag a lubi a mala!

13. Alongan a Tharo-on o manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai ko siran a Miyamaratiyaya: Naya-wa kami niyo, ka angkami makakowa sa Maliwanag ko Tihaya niyo! Adun a Tharo: Kasoi kano ko tali-khodan niyo, na puloloba kano sa Tihaya! Na katagowan so lut iran sa kota a adun a pinto iyan, so solud iyan na madadalumon so Limo, na so liyo niyan na mapapantag sukanian o siksa!

14. Tawagun niran siran: Bakami niyo di manga pud? I sumbag iran: Owai; na ogaid na bininasa niyo so manga ginawa niyo, go mithidaran kano, go mishangka kano, go miyalimpang kano o manga ongaya taman sa miyakaoma so Sogowan o Allah; go miyalimpang kano mapapantag ko Allah o palilimpang (a Shaitan).

15. Na sa Alongan na-i na da-khatarima a pho-on rukano a saliyo o ginawa, o di na pho-on ko siran a Miyamangongkir. Aya darpa iyo na

تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
هُوَ الْغَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنِفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا انظُرُوا نَارَ نَقِيسٍ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ
أَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم
سُورٌ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

يُنَادُوا لَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَأَرْبَبْتُمْ وَعَرَفْتُمْ الْأَمَانِي حَتَّى جَاءَ أَمْرُ
اللَّهِ وَعَزَّكُمْ بِاللَّهُ الْغُرُورُ ﴿١٤﴾

قَالِيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ

so Naraka: Giyoto i patot rukano.
Na miyakaratarata a khabolosan!

16. Ba da makaoma so masa ko siran a Miyamaratiyaya a Kapakambayorantang o manga poso iran ko Tadum ko Allah go so Miyakatoron a bunar, ka an siran ndi khabaloi a lagid o siran a piyamugan ko Kitab gowani, na miyakalayay kiran so masa na tomigas so manga poso iran, go madakul kiran a manga Songklid.

17. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i phagoyag ko Lopa ko oriyen o kapatai niyan! Sabunar a piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, ka a niyo sabota.

18. Mata-an! A so manga Barasadka, a manga Mama, go so manga Barasadka, a manga Babai, go piyagotangan niran so Allah sa otang a mapiya, na Puthakutakupun kiran, go adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

19. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, na siran man na siran so Mithotomangkud; go manga saksi si-i ko Kadnan niran Na adun a bagiyan niran a balas kiran go Sindao iran. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

﴿١٥﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا يَضَعُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

20. Tangkuda niyo a so kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan, go karimbaran, go kapangangarig, go kambantogan ko lutlut iyo, go kapamagindiga sa kadakul i manga tamok go manga Wata. Lagid o oran, a miyasowat so taribasok o piyakato iyan, oriyen niyan na muroran na Mailaingka sukanian a makabinaning, oriyen niyan na mabaloi a rarag. Na shisi-i ko Akhirat so siksa a sangat, go so Ma-ap a pho-on ko Allah go Kasowat. Na da ko kaoyagoyag ko doniya inonta na matag sagad a kapiiya a ginawa, a phakalimpang.

21. Pagoradorad kano ko Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya kablang iyan na lagid o kablang o Langit go so Lopa, a ini thiyagar ko siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan: Giyoto man so Kakawasa-an o Allah, a imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a lubu a mala.

22. Da-a khisogat a tiyoba ko Lopa, o di na si-i ko manga ginawa niyo a ba di matatago ko Daptar ko da-a Mi rompun Ka-aduna: -Mata-an! A giyoto si-i ko Allah na malbod,-

23. Ka-an niyo di mipumboko so miyada rukano, go a niyo di mipushonor so inibugai Niyan rukano. Na so Allah na di Niyan khabayan an so omani takabor, a tangandag,-

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوَ
وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي
الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ
الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَهُ مُضْفَرًا
ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَآ مَتَاعُ
الْعُرُورِ ﴿٢٠﴾

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ
عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ
لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

مَا أَصَابَ مَن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ
أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ
وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

24. A siran na manga liligut, go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Kawasa a Puphodin.

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

25. Sabunsabunar a Siyogo Ami so manga Sogo Ami a rakhus o manga rarayag a karina, go Piyakatoron Ami a babid iran so Kitab go so timbangan, ka-an mapakatindug o manga Manosiya so kaontol; go Inadun Ami so potao a kadadalu-man sa bagur, a mala, go manga gona a ruk o manga Manosiya, go an mapunto o Allah so tao a tha-bang Rukaniyan go so manga Sogo Iyan si-i ko kisosolun niyan. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا
مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

26. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh go so Ibrahim, go ini sunggai Ami si-i ko manga Moriyatao iran so Kananabi-i go so Kitab. Na adun a pud kiran a komukudug ko ontol; go madakul kiran a manga songklid.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
فَمِنْهُمْ مُّهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَلْسِفُونَ ﴿٢٦﴾

27. Oriyan niyan na piyakitondog Ami so manga lakao iran ko manga Sogo Ami; go piya kitondog Ami ko Isa a Wata o Maryam, go inibugai Ami Rukaniyan so Injil, go tiyagowan Ami so manga poso o siran a Miyamangonot Rukaniyan sa ranon, go Limo, go kasibai, a pimbago iran noto, a da Ami kiran Paliyogatun, ogaid na singanin ko

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِرُسُلِنَا
وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ
الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَانِيَّةً
أَتَّبَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا
ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَنْ رَعَوْهَا حَقًّا

Kasosowat o Allah; na da iran noto palihara a ko titho a kapalihara a on. Na inibugai Ami ko siran a Miyamaratiyaya a pud kiran so balas kiran; Na madakul kiran a manga songklid.

28. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Paratiyaya-a niyo so Sogo Iyan; kabugangkano Niyan sa takup ko Limo Iyan, go sunggayan kano Niyan sa Sindao a milalakao niyo sukaniyan go Napian kano Niyan: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on:

29. Ka-an katokawi o Tiyoronan ko Kitab a da-a kapa-ar iran a maito bo ko kakawasa-an o Allah, ka Mata-an! A so Kakawasa-an na si-i sa tangan o Allah, imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah i khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

Surah Al-Mujadalah-58

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a miyanug o Allah so Katharo o (Babai a) Puphamawalongka Niyan makapantag ko Karoma niyan, go gi-i phanon ko Allah. Na so Allah na Pukhanug Iyan so gi-i Niyo Kashinumbaga: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puhakailai.

رَعَايَتَهَا فَتَأْتِنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَأَمْنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كَهْلِينَ مِنْ
رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾

لِكَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا
يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا
وَتَسْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

2. Siran a pud rukano a ipuphangingiring iran ko manga Likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, na kuna a ba siran i manga Ina iran: Da-a manga Ina iran inonta so Mimbabawata kiran; na Mata-an! A siran na titho a gi-i siran Tharo sa marshik a Katharo go kabokhag. Na Mata-an! A so Allah na tanto a mala i Ma-ap, a Manapi.

3. Na so ipuphangingiring iran ko manga likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, oriyen niyan na ipagundod iran so Miyatharo iran, na Makapumaradika sa isa a Oripun ko da irampun kapakapurorada. Giyoto man na ipuphanguthoma rukano to. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

4. Na sa tao a di makato-on (sa Mapumaradika iyan), (na Paliyogaton) so kaphowasa sa dowa Olan sa di marintas ko di irampun kapakapurorada. Na sa tao a di phakabaog, na so kapakakana ko num polo a miskin. Giyoto dun man, ka-a niyo Maparatiyaya so Allah go so Sogo Iyan. Na giyoto man i manga taman o Allah. Na adun a bagiyan o Miyamangongkir a siksa a malipudus.

5. Mata-an! A siran a Sosoran-gun niran so Allah go so Sogo Iyan, na phakadapanasun siran sa lagid o kiyapakadapanasa ko miya-ona an

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نَسَاهُمْ مَا
هِيَ أَمَانَتُهُمْ أَنْ أَتَاهُمْ إِلَّا الَّتِي
وَلَدْنَاهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ
الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نَسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ
يَتِمَّ سَادَ لَكُمْ تَوْعُظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٧﴾

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ
مِّن قَبْلِ أَنْ يَتِمَّ سَادَ فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ
فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينَ ذَلِكَ لِمَنْ لَّمْ يُؤْمَرْ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُنُوا كَمَا كُتِبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾

niran. Na Sabunar a Piyakatoron Ami so manga Ayat a manga rar-ayag. Na adun a bagiyar o Miya-mangongkir a siksa, a phakahina,-

6. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran. Tatanodan noto o Allah, na piya-kalipatan niran noto. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

7. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Da-a khabalo i bitiyara o tulo a ba di Sukaniyan i ika pat iran, -o di na lima a ba di Sukaniyan i ika num iran,- o di na kakorangan noto, antawa-a makadukul, a ba di Sukaniyan i pud iran apiya anda siran matago, oriyar niyan na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran, ko Alongan a Qiyamah. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko langowan taman.

8. Aiguda a Ka ko siran a ini sapar kiran so kakhokoroya, oriyar niyan na gi-i ran mbalinganan so ini sapar kiran sukaniyan? Go gi-i ran khokoroya-an so dosa, go so rido, go so kasangka a ko Rasul. Na igira-a miyakaoma siran Ruka na Ipushalam iran Ruka so da ruka oto Salamun o Allah, go gi-i ran Tharo-on si-i ko manga ginawa iran: A ino a di rukutano bo ishiksa o Allah so gi-i tano Tharo-on?

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يَنُوبُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَهَوُا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نَهَوْا عَنْهُ وَيَتَنَبَّجُونَ بِالْآثِمِ وَالْعَادُونَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءَهُمْ حَيْثُكَ بِمَا تُرِيدُكَ يَهُ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَيُتْسَخَرُ لِمَا عَصَيْتُمْ

o da-a khato-on niyo na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Ba niyo ini kaluk a kiyona an niyo ko da pun so Bitiyara niyo ko manga saduka? Na gowani a da niyo nggolaola a, go piyakatabat kano o Allah, na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go onoti niyo so Allah a go so Sogo Iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

14. Bangka da mailai so kinowa iran a manga panarigan so pagtao a kiyararangitan siran o Allah? Di siran rukano pud go di siran kiran pud, go gi-i siran Shapa sa kabokhag, a siran na katawan niran.

15. Pithiyagaran o Allah so bagiyang niran sa siksa a sangat. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

16. Pimba-alan niran so manga sapa iran a lindonga, ka-an siran puphaka-alang ko lalan ko Allah, na adun a bagiyang niran a siksa a phakahina.

17. Da dun a milinding kiran o manga tamok iran, go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo. Siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

عَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿١٢﴾

ءَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُودِكُمْ
صَدَقْتُ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ يُمَاتَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

﴿١٢﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِثْلُهُمْ وَلَيُخْلِفُونَ عَلَى
الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٦﴾

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

18. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na pushapa siran Non sa lagid o di iran Rukano kashapa: Ka aya tarima iran na Mata-an! A siran na si-i ko Shai (a phakabugai sa gona). Ba di Mata-an! A siran na siran na manga bo-khag?

19. Minipa-ar siran o Shaitan, na piyakilipatan niyan kiran so Tadum ko Allah: Siran man i tampil ko Shaitan. Ba di Mata-an! A so tampil ko Shaitan na siran i manga logi?

20. Mata-an! A so khisosorang ko Allah a go so Sogo Iyan na siran man i pud ko lubi a manga bababa.

21. Ini sorat o Allah: A Mata-an a phakada-ag Ako dun Sakun a go so manga Sogo Akun. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

22. Da-a khato-on ka a pagtao a Paparatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a maori, a ba iran pu-khababaya i so tao a siyorang iyan so Allah a go so Sogo Iyan, apiya pun siran na manga lokus siran, o di na manga Wata iran, o di na manga pagari ran, o di na manga tonganai ran. Siran man na inisorat Iyan ko manga poso iran so Paratiyaya, go ini Bagur Iyan kiran so Limo a phon Rukaniyan; Go phakasoludun Niyen siran ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

أَسْتَخْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَ بَ أَنَا وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيَدَّخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ

so manga lawasaig, makakakal siran non. Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran Rukaniyan. Siran man i tampil ko Allah; ba di Mata-an! A so tampil ko Allah; na siran i Phamakada-ag?

Surah Al-Hashr-59

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so piyaka-awa lyan so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab pho-on ko manga darpa iran, si-i ko paganai a kalimod. Da niyo tarima-a o basiran maka-awa: Na aya tarima iran na Mata-an! A siran na kharun siran o manga kota iran pho-on ko (siksa o) Allah, na miyatalingoma siran o (Sogowan o) Allah sa di iran mapipikir, go ini pansir Iyan ko manga poso iran so kaluk, na in-ingguguba iran ko manga Walai ran so manga lima iran, go so manga lima o Miyamaratiyaya, na kowa-a niyo a thoma, Hai a dun a manga kailai niyan!

3. Na o da kiran Kokomun o Allah so ka-awa, na Matan-an a shiksa-an Niyan siran ko doniya;

اللَّهُ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ

الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ

مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ

مَانِعُهُمْ خُصُوفُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَانْهَكَهُمُ اللَّهُ

مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ

الرُّعْبَ يَخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدَى

الْمُؤْمِنِينَ فَاغْتَبَرُوا يَتَأُولَى

الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَآءَ

لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ

go bagiyen niran si-i ko Akhirat so siksa ko Naraka.

4. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na siyora ng iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa tao a sorangun niyan so Allah, na Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

5. Sa dun sa piyata iyo a Qormah o di na giyanatan niyo to a khipakatitindug, ko manga itado niyan, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan mapakarondan so manga songklid.

6. Na so piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on kiran,- na da niyo to kapakipuronda-i sa koda, o di na Onta: Na ogaid na so Allah na Pakiphangarasiyan Niyan ko manga Sogo Iyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

7. So piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on ko tao ko manga Ingud, na ruk o Allah, go ruk o Rasul, go ruk o manga dadasug o Rasul, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so miyakalang sa lalan, ka-an di khabalo i a miputhotogalin ko lut o manga kawa-sa rukano. Na sa dun sa inibugai rukano o Rasul, na kowa-a niyo sukaniyan, go sa dun sa inisapar Iyan rukano sukaniyan na gunukun niyo. Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِيْنَةٍ أَوْ نَزَعْتُمْ مَاهَا قَائِمَةٌ عَلَىٰ أُمُورِهَا فَيَاذَنْ لِّلَّهِ وَلِيٌّ خَرِيءٌ أَلْفَسِقِينَ ﴿٥﴾

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَآبَنِ السَّبِيلِ ۚ كُنْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۚ وَمَا أَنْتُمْ بِرُسُلٍ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَأَنْتُمْ مُّعْتَدُونَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

8. Ruk o Pukhakamurmuran a miyamagoyag, a so piyamogao siran ko manga darpa iran, go so manga tamok iran, a puphuloloba siran sa Gagao a pho-on ko Allah, go Kasosowat, go puthabangan niran so (Agama o) Allah go so Sogo Iyan: Siran man na siran i Mimamata-an;

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَصْرُونَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

9. Go so khitatakna ko Ingud, go so Paratiyaya, a miyaona an niran, na pukhababaya-an niran so miyamagoyag kiran, go da-a khato-on niran ko manga rarub iran a si-ig po-on ko ini pamugai kiran, go ini lawan niran ko manga ginawa iran, apiya pun adun a shisi-i kiran a Kamiskin. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakasulang sa maliwanag;

وَالَّذِينَ بَوَّؤُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُخَيِّبُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْنَفِيهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

10. Go so miyamaka-oma ko oriyen niran, na gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Napi-i Kamingka, a go so manga pagari ami a so kiya-ona an kami ran ko Paratiyaya, go Dingka thagowi so manga poso ami sa si-ig ko siran a Miyamaratiyaya. Kadnan nami! Mata-an! A Suka i Mala i Gagao, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Bangka da mailai so siran a Miyamanangin? Gi-i ran Tharo-on ko manga pagari ran a so Miyaman-gongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab: A Ibut o paka-awa a kano na Mata-an a pud kami niyo dun a magawa, go da-a pagonotan nami a

﴿١١﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّكُمْ مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعُكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ

sorang rukano a isa bo sa dayon sa dayon, go o phamonowa kano na Mata-an a tabangan nami sukano dun. Na so Allah na shasaksi-an Niyan a Mata-an! A siran na tittho a manga bokhag.

12. Mata-an a o paka-awa a siran na di siran bo pud a magawa, go Mata-an a o pamonowa siran na di iran siran bo thabangan, go Mata-an a apiya tabangan niran siran na Mata-an a ithalikhod iran bo so manga likod iran, oriyen niyan na di siran katabangan.

13. Mata-an a sukano i lubi a ipukhaluk iran si-i ko manga rarub iran, a di so Allah, giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

14. Di siran rukano makipumbo-nowai, sa ba siran matata-ayon, in-onta o si-i ko manga Ingud a khikokota-an, o di na si-i ko ka-alutan sa manga tambak. So gi-i ran kambobono ko lut-lut iran na mitataralo. Arangan Ka kiran na mata-ta-ayon, a so manga poso iran na masasagomparak: Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

15. Lagid o siran a miya-ona an niran sa marani, kiyata-a man niran so karata o olaola iran; go a dun a bagiyen niran a siksa a malipudus.

فَوَيْلٌ لِلْمُصْرِفِينَ
الَّذِينَ حَمَلُوا صُدُورَهُمْ
أَنْزِلُوا يُسْأَلُونَ
عَنْ أَنْفُسِهِمْ
فَيَقُولُ
وَيْلٌ لَّنَا إِنَّا
كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١١﴾

لَنْ أُخْرِجُوا
أَوْ لَا يُخْرِجُونَهُمْ
وَلَنْ نَّصْرُوهُمْ
وَلَنْ يَنْصُرُوهُمْ
يَقُولُونَ
لَا أَزِيدُهُمْ
يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً
فِي صُدُورِهِمْ
مِّنْ
أَلَّهِ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾

لَا يَقْدِرُونَ
كُمُ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى
مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ
جُدُرٍ بَأْسُهُمْ
بَيْنَهُمْ
شَدِيدٌ نَحْشُهُمْ
جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ
شَتَّىٰ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾

كَمَلِ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا
ذَاتُوا بَالًا
أَمْرَهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

16. Ishan o Shaitan gowani a Tharo-on niyan ko Manosiya: A Ongkir ka, na ka giya a Makaongkir na Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas Ako ruka; Mata-an! A sakun na i ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga ka-adun!

17. Na miyabaloi so kha-akiran sa dow a oto a Mata-an! A siran na khatago ko Naraka, a makakakal siran non. Na giyoto man i balas ko manga darowaka.

18. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah; go Pamimikirana o ginawa so mini-ona niyan a ruk o gawi-i a phakasambi. Na kalukun niyo so Allah! Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

19. Na di niyo showa-a so piyakalipatan niran so Allah, na piyakalipatan Niyan kiran so manga ginawa iran! Siran man na siran so manga songklid!

20. Di magishan so manga tao ko Naraka a go so manga tao ko Sorga. So manga tao ko Sorga na siran i miyamakasulang sa maliwanag.

21. O Initoron Ami angkai a Qur-an ko Palao, na Mailaingka dun sukaniyan a Makapangalimbaba-an, a manga bubungkag, po-on sa kaluk ko Allah. Na giyoto man so manga ibarat a phagumba-alan

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَنِ
اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ
فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ
أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ
الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

لَوْ أَنزَلْنَاهُذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ
خَشِيْعًا مُّصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نُضَرُّهَا لِلنَّاسِ

Ami sukaniyan ko manga Manosiya, ka-an siran Makapuphamimikiran.

22. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan; Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag; Sukaniyan so Masalinggagao, a Makalimo-on.

23. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan, a Phapapar, a Soti, a Puphamugai sa Kalilintad, a Puphamugai sa Kasasarig, a Masiyap, a Domada-ag, a Mamundug, a diya-itan o Kala. Soti so Allah mawatan ko Ipuphanakoto iran!

24. Sukaniyan so Allah, a Puhangadun, a gi-i Mba-as a gi-i Mbontal; ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya: Puthasbik Rukaniyan so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Mumtahanah-60

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so ridowai Yakun, go ridowai niyo a manga Panarigan, a i sampai niyo kiran so kapakinginawai, a Sabunar a Inongkir iran

لَعَلَّهُمْ يَنْفَكِرُونَ ﴿٦١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُهُ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ﴿٦٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ
لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الْمُتَحَنَّنَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي
وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ
وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ

so miyakaoma rukano a bunar, phaka-awa an niran so Rasul a go sukano, ka kagiya a Paparatiyaya-an niyo so Allah, a Kadnan niyo; o sukano sa kiyaliyo niyo na Panagontaman ko lalan Nakun, go kapuloba ko Kasosowat Akun; Puphaguma-an niyo a gi-i niyo kir-an kingginawain, a Sakun na Katawangko so piyaguma iyo go so piyayag iyo. Na sa tao a nggolaola rukano saya, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

2. O kadaobi iran, na pumbaloi siran a manga ridowai niyo, go Puphapangonotan niran rukano so manga barokan niran, go so manga dila iran ko marata, go miyandindingan niran a o ba kano bo Pagongkir.

3. Di rukano dun phakanggai a gona so manga tonganai niyo, go so manga Wata iyo; si-i ko Alongan a Qiyamah: Na Pakapumbulabulagun kano Niyen. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyen,

4. Sabunar a adun a bagiyan niyo a ladiyawan a mapiya si-i ko Ibrahim, go so manga pud Iyan, Gowan i a Tharo-on niran ko pagtao wiran: A Mata-an! A Sukami na a ngiyas Kami rukano, go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah; Inongkir Ami sukano; go miyapayag ko lut Ami a go so lut iyo so rido go

الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١﴾

إِنْ يَتَّقَوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتُهُمْ بِالْأَسْوَأِ وَوَدُّوا أَنْ يَكْفُرُوا بِكُمْ ﴿٢﴾

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَقْضَىٰ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ يَمَاتُ عَمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُوكُمْ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا تُسْغِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ

so rarangit, sa dayon sa dayon tam-
man sa di niyo Parat iyaya-an so
Allah a isa isa Sukaniyan - inonta
so Katharo o Ibrahim ki Ama Iyan:
Mata-an a ipanguni Yakun suka
dun sa Ma-ap, na da-a kapa-ar
Akun a Mapumbagiyan ka a pho-
on ko Allah a maito bo - Kadnan
Nami! Suka bo i Siyarigan Nami, go
si-i Kami Ruka bo Pumbalingan, go
si-i Ruka so khabolosan.

5. Kadnan Nami! Di Kamingka
mbaloya a Pangangarasiyan o siran
a Miyamangongkir, go Ma-api Ka-
mingka, Kadnan Nami! Mata-an! A
suka na Suka so Mabagur, a Maon-
gangun.

6. Sabunsabunar a miyabaloi ru-
kano siran a ladiyawan a mapiya, a
ruk o tao a aya butad iyan na ika
aluk iyan so Allah, a go so Alongan
a Maori. Na sa tao a tomalikhod,
na Mata-an! A so Allah na Sukani-
yan i kawasa a Puphodin:

7. Matatangtud a so Allah na
mbalowin Niyan ko lut iyo a go so
lut o siran a mini puridowai niyo
kiran, so kanggiginawai. Na so Al-
lah na Gaos. Na so Allah na Man-
api, a Makalimo-on.

8. Da rukano saparun o Allah so
siran a da siran rukano Pakim-
bonowai makapantag ko Agama,
go da kano iran bogawa ko manga
darpa iyo, ko kaphiyapiya i niyo

مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ
أَتَيْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٦٠﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَآغْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦١﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْغَفِيُّ الْخَبِيرُ ﴿٦٢﴾

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ
عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٣﴾

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَن
تَبْرُوهُمْ وَتَقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

kiran, go so Kapaginontolani niyo kiran. Mata-an! A so Allah na pukhababaya-an Niyana so manga o ontol.

9. Aya bo a isasapar rukano o Allah na so siran a Miyakimbonowai siran rukano, makapantag ko Agama, go biyogao kano iran ko manga darpa iyo, go piyamagogo-pa-an niran a kapaka-awa iyo, o ba niyo siran panarigi. Na sa tao a manarig kiran, na siran man i manga Darowaka.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a miyakaoma rukano so Miyamaratiyaya a manga Babai a miyamanogalin, na a madi niyo siran; so Allah na katawan Niyana so Paratiyaya iran: Na o katokawi niyo siran a (titho a) Miyamaratiyaya, na di niyo siran phakakasoya ko manga kapid. Di siran khapakai ko siran (a manga kapid), go di siran khapakai (a manga kapid) ko siran (a Miyamaratiyaya a manga Babai). Na bugan niyo kiran so miyanggasto iran (a Mahar). Na da a dosa niyo ko Kapangaroma-a niyo kiran igira-a minibugai niyo kiran so manga Mahar iran. Na di niyo kaputi so Kakakaromai ko manga kapid a manga Babai; go sukata niyo so Minibutang iyo; go sukata iran sominibutang iran. Giyoto man i Kokoman o Allah: A Iphukhokom Iyan rukano. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

إِنَّمَا يَنْتَهِكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُواكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَى
إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَتَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولَٰئِكَ
هُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَاجِرَاتٍ فَأَمْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ
فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى
الْكُفَّارِ لَأَهْنَّ جُلُوسَهُنَّ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ
وَأَتَوْهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ
تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْنَهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا
تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُفَّارِ وَاسْتَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ
وَلَيْسَ لَكُمْ أَنْفَقُوا ذَلِكَ كُنْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Na o adun a mada rukano a isa ko manga Karoma niyo a ma-gagao ko manga kapid, na go kano makataban, na bugan niyo ko siran a miyawa so manga Karoma iran so lagid o mini butang iran. Na kalu-kun niyo so Allah a so Sukaniyan i Paparatiyaya-an niyo.

12. Hai Nabi! Igira-a miyakaoma Ruka so Miyamaratiyaya a manga Babai a makipuphasada siran Ruka sa di iran ishakoto so Allah sa maito bo, go di siran pushina, go di iran bono-on so manga Wata iran, go di siranunggolaola sa kabokhag, a khitumpo iran noto ko lut o manga lima iran a go so manga aih ran, go di ka iran sangka-an ko ontol, na pakiphasada Ka kiran go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano phanarig ko pagtao a kiyararangitan siran o Allah, a Sabunar a kiyada-an siran sa Panginam ko Akhirat, lagid o Kiyada i sa Panginam ko manga kapid a pud ko manga tao ko manga kobor.

Surah Al-Saff-61

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُم إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَاقِبُكُمْ فَاتُوا آلَ الدِّينِ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ
مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبَايَعُكَ
عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ
وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِهَتِّنَ بِفَرِيضَةٍ بَيْنَ يَدَيْهِنَّ
وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي
مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْؤُمْنَ
الْآخِرَةَ كَمَا يَسُ الْكُفَّارُ مِنَ
أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سُورَةُ الصَّفِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

shisi-i ko Lopa: go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Ino niyo gi-i Tharowa so di niyo bounggolaola-an?

3. Miyakala a rarangit a pho-on ko Allah sa gi-i niyo Katharowa ko di niyo bounggolaola-an.

4. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so gi-i siran Makimbonowai si-i ko lalan Rukanian a shishinundai; miyaka-ibarat siran ko kambalai a piyakandudukuta.

5. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Ino Ako niyo di-i shiyanta-a, a Sabunar a katawan niyo a Mata-an! A Sakun na Sogo Allah si-i rukano? Na kagiya a sominilai siran, na piyakasilai o Allah so manga poso iran. Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

6. Na gowani na Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Hai manga Moriyatao o Israil! Mata-an! A Sakun na Sogo o Allah si-i rukano, a tomatanto ko miya-ona an Ko a Taurat, go Phanothol ko Sogo a phakatalingoma ko oriyen Ko, a aya ngaran Niyan na so Ahmad. Na kagiya a Miyoma Niyan kiran so manga rarayag a karina, na Pitharo iran: Giyaya na balik mata a mapayag!

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقِيمُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنِينَ مَرْصُوعُونَ ﴿٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُورُ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ قَالُوا إِنَّمَا نَزَعْنَا أَزْوَاجَ اللَّهِ وَلَهُمْ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾

7. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a ini angkob iyan ko Allah, so kabokhag, a sukaniyan na puthawagun ko Islam? Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Darowaka.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

8. Kabaya iran a iphadung iran ko Sindao o Allah so manga ngari iran: A so Allah na tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya miyagowad so manga kapisir.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

9. Sukaniyan so Somiyogo ko Sogo Iyan a rakhus o Torowan a go so Agama a bunar, ka phakilangkoloban Niyan non so Agama sa Kalangolangowan niyan, apiya miyagowad so manga Pananakoto.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

10. Hai so Miyamaratiyaya! Ba ko rukano thoro-on so kandagang a makasabut rukano ko siksa a malipudus?

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تَجْرِيفٍ يُنَجِّبُكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾

11. So Kaparatiyaya-a niyo ko Allah go so Sogo Iyan, go so kipanagontamanun niyo sa lalan ko Allah, ko manga tamok iyo, go so manga ginawa niyo: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawan niyo!

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

12. Napi Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga, a pupha-

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ طَيِّبٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ

mangodas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, go manga darpa a manga tatanos si-i ko manga Sorga a tatap: Giyoto man so da-ag a mala;

13. Go adun a salakao pun a pukhababaya-an niyo sukaniyan; tabang a pho-on ko Allah go da-ag a masipug. Na Puphamanotholinka sa mapiya so Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a manga tabanga o Allah: Ishan o Kiyatharowa o Isa a Wata o Maryam ko manga Hawari-in: A antawa-a i manga tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawari-on: Sukami i manga tabanga o Allah. Na Miyaratiyaya so saba-ad ko manga Moriyatao o Israil, na Miyongkir so saba-ad. Na piyakabagur Ami so Miyamaratiyaya, ko kishosogata-an niran ko ridowai ran, na miyabaloi siran a miyamakada-ag.

Surah Al-Jumu'ah-62

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, a Phapa-ar, a Soti, a Maba-gur, a Maongangun.

ذَٰلِكَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي
إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ
فَأَمْنَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرَتْ
طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ
فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

2. Sukaniyan so Somiyogo ko manga Ommi sa Sogo a pud kiran, a Pukhabatiya Iyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran go puphakandao kiran ko Kitab a go so Ongangun; a Mata-an a aya butad iran gowani na matatago dun ko karibat a mapayag;

3. Go so manga salakao a pud kiran a da kiran pun raot. Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

4. Giyoto man so kakaya-an o Allah, imbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko kakaya-an a mala.

5. Aya ropa-an o siran a siyana-an ko Taurat, oriyaniyan na da iran nggolalanun sukaniyan, na lagid o ropa-an o Kimar a phagawid sa manga Kitab. Miyakaratarata a ropa-an o pagtao a so piyakambo-khag iran so manga Ayat o Allah: Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga darowaka.

6. Tharowangka: Hai manga Yahodi! O ba niyo ini tugo a Mata-an! A sukano i pukhabaya-an o Allah a di ron pud so manga Manosiya, na shinganin na niyo so kapatai, o sukano na Pumamata-an kano!

7. Na di ran ndun noto shingani-nun sa dayon sa dayon, sabap ko mini-ona o manga lima iran (a

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾

وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ لِمَا يَعْلَمُونَ أَنَّهُمْ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ
يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ
أَسْفَارًا أَتَى سَمْعُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ
أَنْتُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ
فَتَمْنُوا أَلْوَتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾

وَلَا يَمْنَعُهُمْ أَبَدٌ إِمَّا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

dosa). Na so Allah na katawan Ni-
yan so manga darowaka!

8. Tharowangka: A Mata-an! A
so kapatai a so puphalagoyan niyo
sukaniyan: Na Mata-an naya! A
miputho-ona kano niyan; oriyan ni-
yan na phakandodun kano ko (Al-
lah a) Mata-o ko masolun, a go so
mapayag: Na Phanotholun Niyan
rukano so Pinggolaola niyo!

9. Hai Miyamaratiyaya! Igira-a
ini pananawag so Sambayang ko
Alongan a Juma-at, na nggaga-an-
gkano somong ko Tadum ko Allah,
go awa i niyo so kaphapasa i: Giyo-
to man i mapiya rukano o sukano
na katawi niyo!

10. Na igira-a miyapasad so Sam-
bayang, na pharaparak kano ko
Lopa, go niyo mbabanoga so Ka-
kaya-an o Allah, go Tatadumi niyo
so Allah sa madakul, ka angkano
makasulang sa maliwanag.

11. Na igira-a miyakailai siran sa
dagangan, o di na karimbaran, na
shasakoya siran non, go Ganatang-
ka iran ko katitindug Ka (Ya Mu-
hammad). Tharowangka: A so
(balas a) shisi-i ko Allah na aya
tomo a di so karimbaran, a go so
dagangan! Na so Allah i taralbi a
mapiya ko puphamugai sa riskhi.

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ
فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ثَوَدْتُمْ لِلصَّلَاةِ
فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ
وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي
الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا
وَتَرَكَوْا قُلُوبَهُمْ لِمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ
وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِالرَّزِيقِ ﴿١١﴾

Surah Al-Munafiqun-63

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a miyaka-oma ruka (Ya Muhammad) so manga Monapik, na gi-i ran Tharo-on: A shasaksi-an nami a Mata-an! A Suka na titho a Sogo o Allah. Na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A Suka na titho a Sogo Iyan. Na so Allah na Shasaksi-an Niyan a Mata-an! A so manga Monapik na titho a manga bokhag.

2. Biyaloi ran so manga sapa iran a lindonga: Ka-aniran pukha-a langi so lalan ko Allah. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggo-laola iran.

3. Giyoto man na sabap sa Mata-an a siran na Miyaratiyaya siran, oriyan niyan na Miyongkir siran, na Miyapatri so manga poso iran: Na siran na di siran phakasabot.

4. Na igira-a Miya-ilaingka siran na Pukhasowat Ka o manga lawas iran. Na amai ka Mitharo siran na Puphamamakinugun Ka so Katharo iran. Lagid siran o manga kayo a khisasaragun. Arangan niran ko oman i lalis na itotompa kiran. Siran so manga ridowai, na Iktiyaringka siran. Pimorka-an siran o Allah! Andamanaya i katatalikhod iran!

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ أَنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

وَإِذَا رَأَتْهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمِعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

5. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i, ka-angkano mipanguni sa Ma-ap o Rassullolah! Na ipangulungkulung iran so manga Olo iran, go Mailaingka siran a puphamanalikhod, a siran na khi-pananakabor.

6. Magishan o ini Panguningka siran sa Ma-ap, antawa -a Dangka siran pangunin sa Ma-ap, ka di siran ndun Puma-apan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

7. Siran so gi-i Tharo: Sa di niyo puphamugi so tao a tampil ko Rasullollah, taman sa di iran bulagun. Na ruk o Allah so manga Kakawasa-an ko manga Langit a go so Lopa; na ogaid na so manga Monapik na di iran sasabotun.

8. Gi-i ran Tharo-on: A ibut o makandod tano sa Madinah, na phaka-awa-an ro-o dun o mabagur so malobai, Na ruk o Allah so Bagur go ruk o Sogo Iyan, go ruk o Miyamaratiyaya; Na ogaid na so manga Monapik na di iran katawan.

9. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano Mabimban o manga tamok iyo a go so manga Wata iyo ko Tadum ko Allah. Na sa tao a nggolaola ro-o, na siran man na siran i miyangalologi.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ
رَسُولُ اللَّهِ لَوْ أَنَّهُمْ وَرَأَوْهُمُ
يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ
لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ
عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ
خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

يَقُولُونَ لِنَ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ
لِيُخْرِجَنَا الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلُّ وَلِلَّهِ
الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلْ أَمْوَالَكُمْ
وَلَا أَوْلَادَكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

10. Na pamumugai kano ko in-
ibugai Yami rukano ko da pun ka-
pakatalingoma ko isa rukano, o
kapatai, na Matharo iyan: Kadnan
Ko! Ino Wakongka di phaka-akola
sa taman ko ta-alik a marani, ka-
ana ko Makashasadka go ana ko
mabaloi a pud ko manga Bilanga-
tao?

11. Na da dun a phaka-a kolun o
Allah a Baraniyawa igira-a miya-
kaoma so Adiyal iyan. Na so Allah
na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-
an.

Surah Al-Taghabun-64

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i
ko manga Langit a go so shisi-i ko
Lopa; ruk Iyan so Bantogan; go
Sukaniyan si-i ko langowan taman
na Gaos Iyan.

2. Sukaniyan so Miyadun ruka-
no; na so saba-ad rukano na kapi-
r, na so saba-ad rukano na Mapapar-
atiyaya: Na so Allah na so gi-i niyo
nggolaola-an na phagilain Niyan.

3. Inadun Niyan so manga Lan-
git a go so Lopa si-i ko bunar, go
Pimbontalan kano Niyan, na Pi-
phiyapiya-an Niyan so manga bon-
tal iyo; go si-i Rukaniyan so
khabolosan.

وَأَنفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّغَابُنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَصُورَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ
الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

4. Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Niyan so i sosolun niyo go so papayagun niyo; na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

5. Ba rukano da makatalingoma so Totholan ko siran a Miyaman-gongkir gowani? Na kiyata-aman niran so karata o olaola iran. Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

6. Giyoto man, na sabap sa Mata-an naya a miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a karina, na Pitharo iran: A ba so Manosiya i punggonana-o rukutano? Na Inongkir iran, go tomialikhod siran. Na kawasa so Allah. Na so Allah na kaya a Puphodin.

7. Ini tugo o siran a Miyaman-gongkir a di siran ndun khaoyag sharoman. Tharowangka (Ya Muhammad): Owai na, Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an a pagoyagun kano dun, oriyen niyan na Mata-an a Phanotholun rukano dun so pinggolaola niyo. Na giyoto man si-i ko Allah na malbod.

8. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so (Quran a) Sindao a so Initoron Nami. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

الْمَ يَا تَكُمُ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَأَسْتَغْنَىٰ اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٦﴾

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَّنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِبُرْءِي لُبَّتَيْنِ تَمْ لِّلنَّبِيِّنَ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ سِيرٌ ﴿٧﴾

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾

9. Si-i ko Alongan a kalimoda Niyan rukano ko Alongan a kapu-limod;- giyoto man so Alongan (a kapayag) o kalogi. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya,- na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kaba-ba-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non-sa dayon sa dayon: Giyoto man i da-ag a mala.

10. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka, a makakakal siran non: Na miyakaratarata a khabolosan.

11. Da-a minisogat a tiyoba, a ba di sabap sa Idin o Allah: Na sa tao a Maratiyaya ko Allah, na nggonana-on Niyan so poso iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

12. Na onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul: Na o talikhod kano, na aya bo a paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a mapayag.

13. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan. Na so bo so Allah i sarigi o Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so saba-ad ko manga Karoma niyo go so manga Wata iyo

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِّرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١١﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ، وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن
تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٣﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٤﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن مِّنْ
أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ يَعِدُونَكُم بِمَا

na ridowai niyo, na iktiyari niyo siran. Na o Puma-ap kano, go dapai niyo, go nomapi kano, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. So manga tamok iyo go so manga Wata iyo na matag rukano tupung: Na so Allah na ron so balas a mala.

16. Na kalukun niyo so Allah sa sadun sa khagaga niyo, go Puphamakinug kano, go Puphangon-gonotan kano, go puphamumugai kano sa mapiya a ruk o manga ginawa niyo. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakada-ag.

17. O pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya, na puthakutakupun Niyan noto rukano, go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Masalamatun, a Matigur,

18. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag, a Mabagur, a Maangangun.

Surah Al-Talaq-65

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Igira-a ipushowai niyo so manga Babai, na showai niyo siran si-i ko ida iran, go itonga

فَاَحْذَرُوهُمْ ؕ وَاِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا
وَتَغْفِرُوا فَاِنَّكَ اللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا
وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شَحْ
نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ
لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ
لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي هُوَ يُخَوِّدُكُمْ وَلَسْتَ تَشْعُرُونَ

niyo so ida: Go kalukun niyo so Allah a Kadnan niyo; di niyo siran phaka-awa-a ko manga Walai (a babalingan) niran, go di siran paga-wa inonta o makasogok siran sa pakasisingai, a mapayag. Na giyoto man i manga taman o Allah: Na sa tao a lomawan ko manga taman o Allah, na Sabunar a miyabinasa niyan a ginawa niyan: Dingka katawan: Na masikun a so Allah na adun a pumbago Niyan ko oriyen noto a khasowa.

2. Na igira-a ipuraot siran ko talik kiran, na balingi niyo siran si-i ko adat a mapiya, o di na mbulagun niyo siran si-i ko adat a mapiya, go pakishaksi-i niyo so dow a maontol a pud rukano, go pamayandugun niyo so kashaksi a ruk o Allah. Giyoto man na Ipuhanguthoma oto ko tao aya butad iyan na Paparatiyaya-an niyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa Tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan sa milidas iyan ko margun:

3. Go mbugan Niyan sa pagupur a di niyan mapipikir. Na sa tao a somarig ko Allah, na Sukaniyan ndun i Ma-ako ron. Mata-an! A so Allah na Pakapuphamondasun Niyan so Sogowan Niyan. Sabunar a tiyagowan o Allah so langowan taman sa diyangka.

4. Na so mithaman kiran so Haid ko manga Babai rukano, na amai ka

رَبِّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ
وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَلَحٍ شَتٍ
مُبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ
حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿٦٥﴾

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى
عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ
ذَلِكَ كُمْ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ
لَهُ مَخْرَجًا ﴿٦٦﴾

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٦٧﴾

وَالَّذِي يَسْنَنَ مِنَ الْمَجِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِن

kapaparampangan kano, na aya ida iran na tulo Olan, go (lagid oto so) siran a da pun Makail. Na so manga o Ogat, na aya ida iran na so kim-bawata-an niran ko ikaogat iran. Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan ko okit iyan sa malbod.

5. Giyoto man i Sogowan o Allah, a Initoron Niyan noto si-i rukano: Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakala-an Niyan ko bagiyan niyan so balas.

6. Pakababalinga niyo siran ko sa dun sa babalingan niyo, si-i ko gaos iyo: Go di niyo siran phakarguni, ka Kaphakasimpitan niyo siran. Na amai ka adun a manga ikaogat iran, na nggastowi niyo siran taman sa mimbawata iran so ikaogat iran: Na amai ka pakasoson niran rukano, na bugan niyo kiran so manga tun-dan kiran; go puphamagodasa i niyo si-i ko butad a mapiya. Na amai ka makaphuruguna kano, na pakasoson rukaniyan o salakao (a Babai);

7. Nggasto so adun a kakawasa-an niyan ko kakawasa-an niyan: Na sa tao a miyakasimpiton so pagupur iyan, na nggasto ko inibugai ron o Allah. Da-a iphaliyogat o Allah ko ginawa a rowar ko inibugai Niyan non. Mbalowin bo o Allah ko oriy-an o margun so malbod.

أَرْبَعَةً مِّنْ أَشْهُرٍ وَالتَّى
لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجْلُهُنَّ أَنْ
يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْنَا وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا
تُضَارَّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَئِكَ
حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَمْرُهُمْ
بَيْنَكُمْ وَمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَ رُمْ فَسَرِّضْ لَهُ
أُخْرَى ﴿٦﴾

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ
رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ
نَفْسًا إِلَّا مَاءً آتَاهَا سَيِّجَعُلُ اللَّهُ بَعْدَ
عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾

8. Madakul a Phagingud a siyangka iyan so Sogowan o Kadan niyan, a go so manga Sogo Iyan, na piyamagitong Ami sukaniyan sa itongan a marugun, go siniksa Ami sukaniyan sa siksa a pakasingai.

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرِيْبَةٍ عَنَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ
فَاحْشَبْنَهَا حِسَابًا شَدِيْدًا وَعَذَّبْنَهَا عَذَابًا
ثَقِيْلًا ﴿٨﴾

9. Na kiyata-aman niyan so karata o olaola niyan, go miyabaloi so kiya-akiran ko olaola niyan a kalogi.

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عِقَبُهُ أَمْرَهَا
خُسْرًا ﴿٩﴾

10. Pithiyagaran siran o Allah sa siksa a sangat; na kalukun niyo so Allah, hai adun a manga sabot iyan - A Miyamaratiyaya!- Sabunar a Piyakatoronan kano o Allah sa Panadum,

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فَأَتَقُوا اللَّهَ
يَتَأُوْلُوا الْآلَتِيبِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ
إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

11. Sogo a Puphakabatiya rukano ko manga ayat o Allah, a miyamakaosai,- ka-a Niyan mapaka-awa so Miyamaratiyaya go minggalubuk sa mangapiiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko maliwanag. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya, na pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non sa dayon sa dayon: Sabunar a piphiyapiya-an o Allah so bagiyan niyan sa pagupur.

رَسُوْلًا يَنْتَلُوْا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ
لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ مِنَ
الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَمَنْ يُّؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ
صَالِحًا يَدْخُلْهُ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ
رِزْقًا ﴿١١﴾

12. So Allah so Miyadun ko pito a manga Langit, go so Lopa a lagid

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ

oto. Puthoron so Sogowan ko pagulutan niran. Ka-an niyo katokawi a Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan, go Mata-an! A so Allah na Sabunar a Mararangkom Iyan a Kata'o so langowan taman.

Surah Al-Tahrim-66

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Inongka kharama so piyakai Ruka o Allah, a iphuloloba-a Ka ko manga Kasosowat o manga Karomangka? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

2. Sabunar a biyaloi rukano o Allah a bitikan so kakhiparat ko manga sapa iyo; na so Allah i panarigan niyo; go Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

3. Na gowani a pakipagma o Nabi ko saba-ad ko manga Karoma Niyan so miyanggolaola; na kagiya a Pamanotholun Niyan noto go piyayagon o Allah, na tiyanto Niyan so saba-ad na tiyalikhodaniyan so saba-ad Na kagiya a Panotholun Niyan non noto na Pitharo Iyan: A antawa-a i Miyanothol Ruka si-i? Pitharo Iyan: Piyanothol Rakun (o Allah a) Mata-o, a Kaip.

مِثْلَهُنَّ يَنْزِلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِنَعْلَمَنَّ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَغَّىٰ مَرْضَاتِ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

وَإِذَا أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ، وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَأَنِي الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

4. Amai ka thaobat kano a dowa si-i ko Allah, ka Sabunar a miyaka-silai so poso iyo, (na Tharima-an Niyan); na o thabanga i niyo so sorang Rukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i panarigan Niyan, go so Jibril, go so Maontol ko Miyamaratiyaya; go so manga Malaikat ko oriyani noto na tabanga Iyan.

إِنْ نُوْبًا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَعَتْ قُلُوبُكُمْ وَإِنْ تَظْهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِّحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٦٦﴾

5. Matatang kud a so Kadnan Niyan, na o undai kano Niyan, na phakasambi i Niyan Sukaniyan sa manga Karoma a mapiya a di sukano, a Mimbabayorantang, a Miyamaratiyaya, a Miyamangongono-tan, a manga Barataobat, a manga Barasimba, a manga Barapowasa, a manga bitowanun, go manga Raga.

عَسَى رَبُّهُ أَنْ طَلَّقَكُنْ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنْ مُسْلِمَةً مُؤْمِنَةً قَدْ تَجَنَّبَ عَذَبَاتِ سَيِّئَاتٍ تَبِيتَ وَأَبْكَرًا ﴿٦٧﴾

6. Hai Miyamaratiyaya! Lidasun niyo so manga ginawa niyo go so talok rukano ko Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator, a pakisisiyap ko manga Malaikat a manga babasung, a manga babagur, di ran shangkanan so Allah ko Sogowan Niyan kiran, go ing-gogolalan niran so Ipushogo kiran.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾

7. Hai Miyamangongkir! Di kano dun puphamitowa sa Alongan nai! Ka aya bo a imbalas rukano na so pinggolaola niyo.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Thao-bat kano ko Allah sa Kathaobat a toto-o: Matatang kud a so Kadnan niyo na lalasun Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, si-i ko Alongan a di phakaito-on o Allah so Nabi a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan. So Sindao iran na lomalangkap ko hadapan niran a go so manga kawananan niran: Putharo-on niran: A Kadnan nami! Samporna Angka rukami so Sindao ami, go Napi i Kamingka: Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا تَوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً
نَّصُوْحًا عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يَّكَفِّرَ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ يَوْمَ لَا يَخْزٰى
اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُ نُورُهُمْ
يَسْعٰى بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَبِاَيْمٰنِهِمْ يَقُوْلُوْنَ
رَبَّنَا اٰتِنَا لَنَا نُوْرًا وَّاعْفِرْ لَنَا اِنَّكَ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٨﴾

9. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapor, a go so manga Mon-apik, go Pakabasungingka siran. Na darpa iran so Naraka Jahannam; A mikharatarata a khabolosan.

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ جٰهَدِ الْكُفْرَ
وَالْمُنٰفِقِيْنَ وَاَغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا وَهُمْ
بِهٰنٍ وَّيَسِّرْ الْمَصِيْرَ ﴿٩﴾

10. Mimba-al so Allah sa ibarat, ko siran a Miyamangongkir: So Karoma o Nuh a go so Karoma o Lut: Giya dow a oto na darodopa o dow a Oripun a pud ko manga Oripun Ami, a manga Bilangatao na diyorat iran a dow a oto na da-minilinding iran sa dow a oto (a Babai) ko (siksa o) Allah a maito bo go Putharo-on: (sa dow a oto a babai) a solud kano ko Naraka a pud o phamakasoludon!

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا
اَمْرٰتٍ نُّوْجٍ وَّامْرٰتٍ لُّوْطٍ كَاٰتَا
تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادٍ نَّاصِلِحَيْنِ
فَخَانَتَا هُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ
شَيْئًا وَقِيْلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ
الدّٰخِلِيْنَ ﴿١٠﴾

11. Go mimba-al so Allah sa ibarat ko siran a Miyamaratinyaya: So Karoma o Pir-aon, gowani na Pitharo iyan: Kadnan Ko! Pakimbalain na Kongka Si-i ko marani Ruka sa Walai si-i Ko Sorga, go sabuta Kongka pho-on ko Pir-aon, go so galubuk iyan, go sabuta Kongka pho-on ko pagutao a manga darowaka,

12. Go so Maryam a Wata o Imran, a so siniyap iyan a ginawa Niyan; na ini iyop Ami ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa; go tiyanto niyan so manga Katharo o Kadnan niyan, go so manga Kitab Iyan, go miyapud ko Puphamangongonotan (ko Allah)

Surah Al-Mulk-67

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Maporo so (Allah a) shisi-i sa tangan Niyan so Kapa-ar; go Sukanian si-i ko langowan taman na Gaos Iyan,-

2. So Miyadun ko kapatai a go so kaoyag, ka angkano Niyan katu-pungi o antawa-a rukano i mapiya i galubuk: Na Sukaniyan so Doma-da-ag, a Manapi,-

3. So Miyadun ko pito a manga Langit a miyakaphapangkata: Da-a Khailaangka ko Kiyapangadun o

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا
أَمْرَاتٍ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَبِخْنِي مِنْ
فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَبِخْنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا
فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ لَهُم مِّنَ
الْقَنِينَ ﴿١٢﴾

سُورَةُ الْمُلْكِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ
أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى
فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَوتٍ فَأَرْجِعْ

Masalinggagao a sombang. Na Pharomaningka milai: Ba adun a Khailaingka-on a manga opak?

4. Oriyan niyan na Pharoma-ningka milai sa makadowa: Ka Makambalingan Ruka so kailai a kalolobayan, a sukaniyan na lalamunun.

5. Na Sabunsabnar a phipharasan Nami so Langit a marani sa manga bito-on, go biyaloi Ami oto a manga lubad ko manga Shaitan; go pithiyagara Nami siran sa siksa a kadug.

6. Na bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Kadnan niran so siksa ko Naraka Jahannam: Na miyakaratarata a Khabolosan!

7. Amai ka Pamoshangun siran non na makanug siran non sa dalug a sukaniyan na phulikabo,

8. Maito bo na makapushisibaya pho-on sa gani. Oman i Phoshangunun a salompok na i sha-an siran o khisisiyapon: Ba da-a miyakatalingoma rukano a Puphamaka-iktiyar?

9. Tharo-on niran: Owai; Sabunar a miyakaoma rukami so Puphamaka-iktiyar, na piyakambokhag ami a go Pitharo ami: Da a Piyakatoron o Allah a maito bo, da ko sukano inonta na matatago ko karibat a mala!

الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٦٧﴾

ثُمَّ أُنْجِ الْبَصَرَ كَرَيْنٍ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٦٨﴾

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ
وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٦٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيُسَّ
الْمَصِيرُ ﴿٧٠﴾

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ
تَفُورُ ﴿٧١﴾

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ
سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ
اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ﴿٧٣﴾

10. Go Tharo-on niran: Opama ka Miyakapamamakinug kami, o di na Miyakapamimikiran kami, na di kami mabaloi a pud ko manga tao ko kadug!

11. Na mipagikral iran so dosa iran; na kapakawatan ko Limo a bagiyen o manga tao ko kadug!

12. Mata-an! A so ika-aluk iran so Kadnan niran sa masolun, na adun a bagiyen niran a Ma-ap, go balas a mala.

13. Na punanain niyo so Katharo iyo o di na pakatanogun niyo sukanian. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

14. Ba Niyan ndi katawi so Inadun Niyan? A Sukaniyan so lam-bas i Kata-o, a Kaip.

15. Sukaniyan so biyaloi Niyan rukano so Lopa a phapasiyonot, na lalakao kano ko mbalabala-on, go kangkano ko pagupur o Allah. Na si-i Rukaniyan so kaphangoyag sharoman.

16. Ba kano sarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan landungun ko Lopa amai ka Sukaniyan na mabirbir?

17. Antawa-a ba kano sarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٠﴾

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا
فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَلَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ ﴿١٥﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يُخَفِّفَ بِكُمْ
الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

kano Niyan botawanan sa ndo (a maka-a awid sa ator)? Na katokawan niyo bo o antona-a so Kapuphamaka-iktiyar Akun!

18. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Rasul), na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)?

19. Ba iran da mailai so manga Papanok ko kaporowan niran a khikakayat sa papak go ipukhakup iran? Da-a makakakaput kiran inonta so Masaling-gagao. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na phagilain Niyan.

20. Ba adun a tao a giyaya so sukanian na tantara iyo a phakatabang rukano a salakao ko (Allah a) Masalinggagao? Da ko Miyamangongkir inonta na matatago ko kalilimpang.

21. Ba adun a tao a giyaya so phakabugai rukano sa riskhi, amai ka runun (o Allah) so rishkhi Niyan? Kuna, ka piyakapamutus iyo so katakabor, a go so kaphapalagoi;

22. Ino so tao a puphulalakao a igugupha niyan a Paras iyan aya maka-o ontol, antawa-a so tao a puphulalakao a mbabatang ko lalan a matitho?

حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَائِتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا الرِّحْمُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بِصِيرٌ ﴿١٩﴾

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَصْرُكُم مِّن دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لِّجَوَافِ عَتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾

أَمَّنْ يَمْشِي مَكْبَأً عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Tharowangka: A Sukaniyan so Miyadun rukano go sominggai rukano ko kanug, a go so manga kailai, go so manga poso. Miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

24. Tharowangka: A Sukaniyan so miyarumbad rukano ko Lopa, go rongkano pulimoda.

25. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi o sukano na Mumamata-an kano?

26. Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah, ka Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

27. Na amai ka mailai ran sukanian a marani, na makarimung so manga paras o siran a Miyaman-gongkir; na adun a Putharo: Sa giya i so sukano na puphangunin niyo sukanian.

28. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka binasa-an Ako o Allah a go so manga pud Akun, o di na Ikali-mo Kami Niyan, na antawa-a i makalinding ko Miyamangongkir pho-on ko siksa a malipudus?

29. Tharowangka: A Sukaniyan so Masalinggagao: Piyaratiyaya Mi Sukaniyan, go Sukaniyan mbo i Siyarigan Ami: Na katokawan niyo bo o antawa-a i sukanian i mata-tag ko karibat a mapayag.

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ
تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِی اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ
أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُحْيِ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ
الْإِلَهِ ﴿٢٨﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٩﴾

30. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka mabaloi so ig iyo a somun-up, na antawa-a i katalingoma-an kano niyan sa ig a puthoga?

Surah Al-Qalam-68

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Nun. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Pansom a go so nganin a Ipush-orat iran,-

2. Sabap ko Limo o Kadnan Ka (Ya Muhammad) na kuna a ba Ka Pumbuthanga.

3. Na Mata-an! A ruk Ka so mala a balas a di Puthaman;

4. Go Mata-an! A Suka na titho a thatakna ko parangai a mala.

5. Na Khailaingka dun, go khailai ran,

6. O antawa-a Rukano i mariribat.

7. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Miyaman-gudug ko ontol.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ
بِمَاءٍ مَعِينٍ ﴿٦٨﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

فَسَبِّحْ وَبُصِّرْ وَبُصِّرْ ﴿٥﴾

يَأْتِيَكُمْ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ

وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾

8. Na Dingka Pagonoti so Miya-manaplis.

فَلَا تَطْعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾

9. Na kabaya iran a oba Ka bo pulokha: Ka-an siran makalokha.

وَدُّوا لَوْ نَدَّهْنُ فَيَدَّهْنُونَ ﴿٩﴾

10. Na Dingka Pagonoti so oman i bali Sapa-an, a Hina,

وَلَا تَطْعِ كُلَّ حَلَّافٍ مِّمَّيْنِ ﴿١٠﴾

11. A taliyanta-an, a ilalalakao niyan so Kapamangondor,

هَمَّا زِمْنَا وَمَنْ يَمْيِمِ ﴿١١﴾

12. Phagurun ko mapiya, a malawani, a baradosa,

مَنْعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَيْمٍ ﴿١٢﴾

13. Talibatak, oriyan noto na Wata sa shina.

عَلَّ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾

14. Kagiya adun a tamok iyan, a go manga Wata.

أَنْ كَانَ دَامًا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾

15. Igira-a Puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا تَلَّيْنَا عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

16. Tiyapan Ami dun sukaniyan sa ngirong!

سَنَسِفُهُ عَلَى الْحُطُوطِ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A Sukami na ti-niyoba Ami siran lagid o kiyatiyoba Ami ko khimangaruk ko Pamomolan, gowani a shapa siran sa Mata-an a phuragonun niran ndun sukanian a phangabalaga siran.

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذَا أَقْسَمُوا لَيَصْرُنَّ مِنْهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾

18. Go di siran phanabiya;

وَلَا يَسْتَنْوُونَ ﴿١٨﴾

19. Na kiyalikopan noto a tiyoba a pho-on ko Kadnan Ka, a siran na khitorogun siran.

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِبُونَ ﴿١٩﴾

20. Na miyabaloi a lagid o gaga-wi-i a malibotung;

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾

21. Na mithatawaga siran ko kiyapita i kiran:

فَنَادَا وَامُصِّحِينَ ﴿٢١﴾

22. Pangabalaga kano ko Pango-ma-an niyo o sukano na phuragon kano.

أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٢﴾

23. Na lomiyalakao siran, a siran na ipuphunani ran Tharo:

فَانْطَلِقُوا وَهُمْ يَنْخَفُونَ ﴿٢٣﴾

24. Da dun a makasolud rukano ron sa Alongan nai a miskin;

أَن لَّا يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

25. Na komiyabalaga siran, ka andi phakaonot so manga miskin, a khitutugo siran.

وَعُدُّوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَدْرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na kagiya a mailai ran noto, na Pitharo iran: A Matan-an! A sukutano na titho a Miyangadadag!

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ ﴿٢٦﴾

27. Kuna, ka sukutano na piyapas rukutano!

بَلْ لَحْنٌ مِّمَّوْمُونَ ﴿٢٧﴾

28. Pitharo o mapiya kiran: Ba ko rukano da Tharowa: Ino kano di Thasbik (ko Allah)?

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾

29. Pitharo iran: Soti so Kadnan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga darowaka!

قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na siyangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundi-ta!

فَأَقْبِلْ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتْلُوْمُونُ ﴿٢٠﴾

31. Pitharo iran: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo tano a manga malawani!

قَالُوا يُونٰىنَا اِنَّا كُنَّا طٰغِيْنَ ﴿٢١﴾

32. Masikun a so Kadnan tano na shambiyani Niyani rukutano sa mapiya a di giyoto: Mata-an! A sukutano na si-i tano dun ko Kadnan tano Pangangarapan!

عَسٰى رَبُّنَا اَنْ يُدٰىلَنَا خَيْرًا مِنْهَا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا رٰغِبُوْنَ ﴿٢٢﴾

33. Giyoto dun man so siksa (ko doniya). Na Mata-an! a so siksa ko Akhirat i lubi a mala; o siran na katawi ran!

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَالْعَذَابُ الْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣﴾

34. Mata-an! A bagiyan o Miya-mananggila, si-i ko Kadunan niran so manga Sorga a Pakada randang.

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيْمُ ﴿٢٤﴾

35. Ba Ami mbaloya so Mimba-bayorantang a lagid o manga sala?

اَفَنَجْعَلُ الْمُتَّقِيْنَ كَالْمُجْرِمِيْنَ ﴿٢٥﴾

36. Ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko bukhog)!

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿٢٦﴾

37. Ba adun a Kitab iyo a Kapu-phangadi-an niyo ron,

اَمْ لَكُمْ كِتٰبٌ فِيْهِ تَدْرُسُوْنَ ﴿٢٧﴾

38. A Mata-an! A khakowa niyo ron so nganin a khapili iyo?

اِنَّ لَكُمْ فِيْهِ لَمَا تَخَيَّرُوْنَ ﴿٢٨﴾

39. Antawa-a ba adun a manga diyandi tano a lomalagadai sa ta-

اَمْ لَكُمْ اٰيٰتُنْ عَلَيْنَا بِلٰغَةٍ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ

man ko Alongan a Qiyamah: Sa Mata-an! A khakowa niyo so nganin a Ipukhokom iyo?

40. Isha-an Ka kiran, o antawa-a kiran i mangangako ro o!

41. Antawa-a ba adun a manga sakoto iran? Na pakadarpa-a iran imanga sakoto iran, o siran na Mumamata-an siran!

42. so Alongan a Qiyamah na pangosbo so Butad, go so kapakarugun o alayalai niyan, go phakao-maon so Allah a Maporo ko kapaka putatailisa a niyan ko kakhokoma kondolondolonan o manga kaadun, na shawa-aniyan a Pamosoaniyan a mapiya a da-a khaibaratanon ko manga ka-adun a isabo go itawag kiran so Kasojiod, na di iran magaga,-

43. Makasusunong so manga kailai ran,- a kakokoloban siran sa kahina-an. Na Sabunar a siran na iputhawag kiran (ko doniya) so Kasojiod a siran na kadadaya-an niran.

44. Na botawani Akongka a go so tao a gi-i niyan pakambokhagun angkai a Tothol: Shagintonun Nami siran ndun somiksa sa di iran katawan.

إِنَّ لَكُمْ لَنَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَ هَقَّهُمْ ذُلَّهُ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

فَذَرْنِي وَمَنْ يَكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na Pakadadamain ko siran. Mata-an! A so antangan na Kun na mailot.

وَأْمَلِي لَهُمْ إِن كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

46. Ba Ka kiran puphanguni sa sokai, a siran na minipunud kiran a bayadan?

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Antawa-a ba shisi-i kiran so Migagaib, na siran i Puphanoraton?

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan ka, go o ba Kamabaloi a lagid o (Yunus a) Miyatago ko (ti-yan o) suda; gowani a Makapan-gangarapan, a Sukaniyan na kamumunumunan.

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

49. O da raota Sukaniyan o Limo a pho-on ko Kadnan Niyan, na Mata-an a imbowang Ami ko taog, a pagilidan, a Sukaniyan na Kapa-pa-awingan.

لَوْلَا أَن نَّدَرَكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّي لَنُبَذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

50. Na pinili Sukaniyan o Kadnan niyan, na biyaloi Niyan a pud ko manga Bilangatao.

فَاجْنِبْهُ رَبُّهُ، فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

51. Na Mata-an a maito bo na so Miyamangongkir na khipapus Ka iran ndun sabap ko manga kailai ran ko kiyanuga iran ko Pananadum, go gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A Sukaniyan na titho a Pum-buthangun!

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَقُولُنَّكَ يَا بَصِيرُ هُمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ يَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَلْجُونٌ ﴿٥١﴾

52. Na da ko Sukaniyan (a Quran) inonta na Pananadum a ruk o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Haqqah-69

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatangkud^[1]!
2. Antona-a so Phakatangkud?
3. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Phakatangkud
(a giyoto so Bangkit)?
4. Piyakambokhag o pagtao a
Samood, a go so pagtao a Ad so
Phakatuktuk!
5. Na so pagtao a Samood, na ini
binasa kiran so lalis a Minitaralo!
6. Na so puman so pagtao a Ad,
na inibinasa kiran so ndo a doma-
dago-os, a Miyakabandubandus;
7. Piyakapangarasi Niyan kiran
sa miyakapito ka gagawi-i, go miya-
kawalo ka kadaondao sa da mapu-
ta, na Khailaingka so pagtao ro-o a
Khipakakukulit, lagid o ba siran
manga itado a Qormah a miyanga
o othang!
8. Na ba adun a Khailaingka
kiran a malalamba?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾

مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾

فَأَمَّا ثَمُودُ فَاهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾

وَأَمَّا عَادٌ فَاهْلِكُوا بِرِيحِ صَرْصَرٍ ﴿٦﴾

عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةَ أَيَّامٍ
حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ
أَعْجَازٌ مُنْقَلَبَةٌ ﴿٧﴾

فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّن بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

[1] go so Jeburiel

9. Na siyogok o Pir-aon, a go so miya-ona an niyan, a go so tao sa Mo'tafikat so dosa;

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ
بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾

10. Go siyangka iran so Sogo o Kadnan niran, na siniksa Iyan siran sa siksa a mailot.

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
رَأْيَاةً ﴿١٠﴾

11. Mata-an! A Sukami na ka-giya a lomapai so ig na riyoran Nami sukano ko kapal,

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَا كُرًى فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾

12. ka-an Nami rukanoto maba-loi a Pananadum, go adun manug sukaniyan o tangila a Puphamama-kinug.

لِنَجْعَلَهَا لُكُومًا نَذِيرَةً وَنَعِيهَا أذنً وَعِيةً ﴿١٢﴾

13. Na amai ka iyopun so Sang-gakala sa kaiyop a makaisa,

فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

14. Go Madiyongkat so Lopa a go so manga Palao, na maroput a dow a oto sa karoput a makaisa,

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَاحِدَةً ﴿١٤﴾

15. Na sa Alongan noto na makatana so phakatana (a giyoto so Bangkit).

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾

16. Go manga o opak so Langit, na Sukaniyan sa Alongan noto na makalumuk,

وَأَنشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾

17. Go so manga Malaikat na si-i ko manga bagibir iyan. Na tanggon-gun so Aras o Kadnan Ka ko kaporowan niran sa Alongan noto o walo (a manga Malaikat);

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ
فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ﴿١٧﴾

18. Sa Alongan noto na pakadar-pa-an kano na da-a makapagma rukano a phagma.

19. Na so mibugai ron so Daptar iyan, si-i ko kawatan niyan, na Tharo-on niyan: A kowa a niyo, na batiya-a niyo so Daptar akun!

20. Mata-an! A sakun na Miya-tangkud akun a Mata-an! A sakun na khatumo akun so itongan rakun!

21. Na sukaniyan na matago ko kaoyagoyag, a Kasoso-at,

22. Si-i ko Sorga a maporo,

23. So manga Onga on na manga rarani.

24. (Tharo-on kiran:) Kangkano go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko mini-ona niyo ko manga Alongan a miya-ipos!

25. Na so puman so mibugai ron so Daptar iyan si-i ko diyowang iyan, na Matharo iyan: Hai o ba rakumbo da mibugai so Daptar akun!

26. Go di yakun katawan o anto-na-a i itongan rakun!

27. Hai o ba bo sukaniyan na miyabaloi a kapatai dun!

28. Da-a minilinding rakun o tamok akun!

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾

فَأَمَّا مَنْ أُوثِقَ كُنْفَهُ، يَسْمِينَهُ، فَيَقُولُ
هَؤُلَاءِ أَقْرَأُ وَأَكْنِيئَهُ ﴿١٩﴾

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَّةٍ ﴿٢٠﴾

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي
الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

وَأَمَّا مَنْ أُوثِقَ كُنْفُهُ، بِشِمَالِهِ، فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي
لَمْ أُوتِ كُنْيَتَهُ ﴿٢٥﴾

وَلَوْ أَدْرَا مَا حِسَابِيَّةٍ ﴿٢٦﴾

يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾

29. Miyada rakun so bagur akun!

هَلَكَ عَنِ سُلْطَانِهِ ﴿٢٩﴾

30. (Tharo-on o Allah:) Kowa a niyo na sangkali i niyo sukaniyan,

خَذُوهُ فَعُولُهُ ﴿٣٠﴾

31. Oriyan niyan na so Naraka Jahim na sombo niyo ron;

قَرَأَ الْجَحِيمَ صَلْوَهُ ﴿٣١﴾

32. Oriyan niyan na so rantai a aya karawa iyan na pito polo Hasta, na shokharun niyo ron!

تَرَفَى سَيْسِلَةً ذَرَعُهَا سَبْعُونَ ذَرَاْعًا
فَأَسْلَكُوهُ ﴿٣٢﴾

33. Mata-an! A sukaniyan na aya butad iyan na di niyan Papara-tiyaya-an so Allah a Lubi a Mala,

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

34. Go di niyan i phami-is so kapakakana ko Miskin!

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣٤﴾

35. Na da-a bagiyan niyan sa Alongan nai si-i a tonganai a phaka-ompiya-on,

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَّاهِمْ ﴿٣٥﴾

36. Go da-a Pangunungkun niyan a rowar ko sago o tao ko Naraka,

وَلَا طَعَامُ الْآمِنِ غَسْلِينَ ﴿٣٦﴾

37. Da-a phakakan non inonta so manga baradosa.

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾

38. Na kuna, ka Pushapa-a Ko ko nganin a pukhailai niyo,

فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾

39. A Go so nganin a di niyo pukhailai,

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Sa Mata-an! A sukaniyan (a Qur-an) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

41. Go kuna a ba sukaniyan Katharo o pababayok, miyakaito ito a Kapaparatiyaya niyo!

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمَنُونَ ﴿٤١﴾

42. Go kuna a ba Katharo a Paririmar, miyakaito ito a Kapuphakatadum iyo.

وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا نَذْكُرُونَ ﴿٤٢﴾

43. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

نَزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

44. Na opama ka ini angkob Iyan rukami so saba-ad ko manga Katharo,

وَلَوْ نَقُولُ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾

45. Na Mata-an a khakowa Mi Sukaniyan sa nggolalan ko bagur,

لَا خَذَمْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

46. Oriyan niyan na Mata-an a potolun Ami ron so ogat ko poso:

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾

47. Na da-a pud rukano a isa bo a mamakalindingon.

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾

48. Na Mata-an! A titho a Pananadum a ruk o Khipanananggila.

وَإِنَّهُ لَلذِّكْرُ ۖ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na Mata-an! A Sukami na katawan Ami dun a Mata-an! A so saba-ad rukano na piyakambokhag iran (so Qur-an).

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na Mata-an naya! A titho a Kashundit a phakatana ko Miya-mangongkir;

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

51. Go Mata-an naya! A titho a bunar a matatangtud.

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾

52. Na Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Lubi a Mala.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Ma-arij-70

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Piyanguni o miyanguni a so siksa na makatana,

2. Ko Miyamangongkir, da a phakarunon,

3. Pho-on ko Allah a Khiruk ko Puphangapapanikan.

4. Puphanik so manga Malaikat go so Jibril si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan a miyabaloi so diyangka iyan a lima polo nggibo ragon.

5. Na Phantangka sa kaphantang, a maliwanag.

6. Mata-an! A siran na aya kapukhailaya iran non na mawatan,

7. Na aya kapukhailaya Mi ron na marani:

8. Si-i ko Alongan a mbaloi so Langit a lagid o tiyonag a pirak,

9. Go mbaloi so manga Palao a lagid o bombol a marorodot,

10. Go di kaisha-an o mada shug so madashug iyan,

11. A pukhailai ran siran. Ma-pundingandingan o baradosa: A o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

تَعْرَجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾

فَأَصْبَحَ صَبْرًا جَبِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾

وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ ﴿٨﴾

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾

وَلَا يَسْتَلُ حِمِيمٌ حِمِيمًا ﴿١٠﴾

يَبْصُرُونَهُ يَوْمَ الْمَآْزِ ثُمَّ تُوَفَّى ذُنُوبُهُمْ مِثْلَ بَدْمَجِينَ ﴿١١﴾

ba niyambo khirunding ko siksa sa
Alongan noto so manga Wata iyan,

12. Go so Karoma niyan, go so
Pagari niyan,

13. Go so manga Tonganai niyan
a so mithitimo iyan,

14. Go so matatago ko Lopa,
langon, oriyen niyan na sabutun
sukaniyan (o Allah).

15. Di dun noto; ka Mata-an
naya! A kadug,

16. A Phulodas ko kobal ko Olo!

17. Puthawagun niyan so tao a
tomiyalikhod go Mimbarapaling,

18. Go miyanimo na miyamotal
(sa tamok)!

19. Mata-an! A so Manosiya na
Inadun a tithiyakha-an, mala i
inam,

20. Igira-a miyasogat sukaniyan
o marata na di-i Khaminan;

21. Na igira-a miyasogat sukani-
yan o mapiya na Simpunun niyan
(kadi phamumugai);

22. Inonta so manga Barasam-
bayang,

23. A so siran na so Sambayang
iran na tatatapun niran,

عَذَابٍ يَوْمَ يُدْعَىٰ بِهِ ۝١١

وَصَلَّيْتَهُ وَأَخِيهِ ۝١٢

وَفَصَّلِيْلَهُ إِلَىٰ تَتْوِيهِ ۝١٣

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ۝١٤

كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْنَىٰ ۝١٥

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ ۝١٦

تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ۝١٧

وَجَمْعًا فَاوَعَىٰ ۝١٨

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝١٩

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ۝٢٠

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝٢١

إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝٢٢

الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝٢٣

24. Go siran na adun a matatago ko manga tamok iran a haq a mapupunto (a so Zakat),

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾

25. A ruk o puphamanguni, a go so di phamanguni a Karurugunan,

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

26. Go siran na bubunarun niran so Alongan a kapamalas,

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بَيِّوَاتِ اللَّهِ ﴿٢٦﴾

27. Go siran na siran na so siksa o Kadnan niran na ika-aluk iran,-

وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾

28. Mata-an! A so Siksa o Kadnan niran na da-a somasarig sa kalupas iyanon,-

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾

29. Go siran na siran na so manga ginawa iran na sisiyapun niran,

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾

30. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na da-a Pa-awing iran non,-

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾

31. Na sa tao a mamagingar sa salakao ro-o na siran man na siran i manga malawani;

فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾

32. Go siran na siran na so manga sarig kiran, a go so diyandi kiran na sisiyapun niran,

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾

33. Go siran na siran na so kashasaksi-an niran na i Pamamayan-dug iran,

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Go siran na siran na so Sambayang iran na sisiyapun niran.

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

35. Siran man i khatago ko man-ga Sorga, a Khisusula-an siran.

أُولَٰئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

36. Na antona-a so Miyaman-gongkir a mapapantag Ka a khilalangag.

فَأَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾

37. Si-i sa kawatan a go sa diyo-wang a khokoliling siran?

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾

38. Ba mai inam o omani isa kiran a kapakasoluda-on ko Sorga a pakadarandang?

أَيُّطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

39. Di dun noto! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran pho-on ko nganin a katawan niran (a Notfa)!

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

40. Na kuna, ka Pushapa-a Ko sa Ibut ko Kadunan o manga Subangan, a go so manga Sudupan, ka Mata-an! A Sukami na tithe a manga Gaos,

فَلَا أَقِيمُ رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِيرُونَ ﴿٤٠﴾

41. Sa kasambi Ami sa mapiya a di siran; go da Rukami i ba Kami ran kaonai.

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾

42. Na Botawaningka siran ko kapuphamurak iran, go mabibimb-an siran, taman sa matumo iran so Alongan niran a so idi diyandi kiran!

فَذَرَهُمْ خَوْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

43. Alongan a mamakambowat siran pho-on ko manga kobor sa manga gaga-an, lagid o ba siran puphamagarabaya ko apasa,

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفُضُونَ ﴿٤٣﴾

44. A khipakasusunong so man-ga kailai ran, a kakokoloban siran sa kahina-an. Giyoto man so Alon-gan a so siran na idi diyandi kiran!

Surah Nuh-71

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: (sa Pitharo-on a:) Pakaiktiyarangka so Pagtaongka ko da kiran pun kata-lingomai a siksa a Malipudus.

2. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na pha-maka-iktiyar rukano a mapayag:

3. Showasowata niyo so Allah, go kalukun niyo Sukaniyan, go Onoti Ako niyo:

4. Ka Napin Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakapulago-dun kano Niyan sa taman ko ta-alik a miyapunto: Mata-an! A so ta-alik o Allah na igira-a miyakatalingoma na di khisundod; o sukano na kata-wi niyo.

5. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na diyolon Na-kun so pagtao Akun ko kagagawi-i na go so kadaondao:

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةً ذَلِكَ الْيَوْمَ الَّذِي
كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنْتَقُوا وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾

يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ
أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ
لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

6. Na da-a minipagoman kiran o Panolon Nakun a rowar sa kapala-goi;

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاءً إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾

7. Go Mata-an! A Sakun na oman Nakun siran Dolonun, ka Anuka siran Kapuma-api, na iyolun niran so manga tindoro iran ko manga tangila iran, go ishalikom-bong iran so manga nditarun niran, go idadayon niran (so Kaongkir) go Mumaratabat siran sa mala a Kapumaratabat;

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ
جَعَلُوا أَصْلَابَهُمْ فِيءَ آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا
ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا
اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na Mata-an! A Sakun na tiyawag Akun siran sa matanog.

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٨﴾

9. Go Mata-an! A Sakun na piyakalangkap Akun kiran, go ini punanai Akun kiran sa tanto a kapunanai,

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

10. Na Pitharo Akun: A Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo; Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Manapi,

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ
غَفَّارًا ﴿١٠﴾

11. Ka botawanan Niyan rukano so oran a marugus,

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾

12. Go pakadakulun Niyan rukano so manga tamok a go so manga Wata, go sunggayan kano Niyan sa manga Pamomolan, go sunggayan kano Niyan sa manga lawasaig.

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيُنِيزْ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ
وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾

13. Ino kano wai a di niyo i khaluk so Allah sa Sulasula,

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾

14. A Sabunar a Inadun kano Niyan ko pishoson a butad?

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾

15. Ba niyo da manggudaguda o andamanaya i Kiya-aduna o Allah ko pito a manga Langit a Miyaka-phapangkata,

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾

16. Go biyaloi Niyan ro-o so Olan a Sindao, go biyaloi Niyan so Alongan a Palita-an?

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيْهِ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا ﴿١٦﴾

17. Na so Allah na Inadun kano Niyan a pho-on ko Lopa, sa (lagid o) Mangunguto,

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾

18. Oriyan niyan na Phakakaso-wingkano Niyan ro-o, go phakaguma-on kano Niyan sa samporna a kapakagumao.

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيْهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

19. Na so Allah na biyaloi Niyan rukano so Lopa a makakayat,

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾

20. Ka angkano puphakaokit ko manga lalanon a manga dadaya.

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

21. Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Mata-an! A siran na siyangka Ako iran, ka aya iran inonotan so tao a da-a amini-omanon o tamok iyan, a go so Wata iyan, a rowar sa kalogi;

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنِّهْمُ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خُسَارًا ﴿٢١﴾

22. Go miyagikmat siran sa ikmat a mala;

وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا كِبَارًا ﴿٢٢﴾

23. Go Pitharo iran: A di niyo ngganati so manga Katohanan niyo: Go di niyo ngganati so (Barahala) Wadda, go so Suwaa, go so Yaghus, go so Yauqa, go so Nasra;

24. Go Sabunar a miyakadadag siran sa madakul; na da-a Pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kadadag.

25. Po-on ko manga kasala-an niran na inulud siran, go piyakasolud siran ko Apoi; na da a miyaton niran a bagiyen niran a salakao ko Allah a mamakatabang.

26. Na Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Da-a Pulambaangka ko Lopa ko Miyamangongkir a Makapamagingudon!

27. Mata-an! A Suka na o adun a lamba-an Ka kiran na madadag iran so manga Oripun Ka, go da-a imbawata iran a rowar sa baradosa a Miyongkir,

28. Kadnan Ko! Puma-api Yakongka, a go so mbala a lokus Akun, go so tao a somiyolud ko Walai Akun a Mapaparatiyaya, a go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go da-a pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kabinasa!

وَقَالُوا لَا تَنْدَرْنَ إِلَهَتَكُمْ وَلَا تَنْدَرْنَ وَدًّا وَلَا
سُوءَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ
إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ
يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَنْدِرْ عَلَيَّ أَلًا رِضٍ مِنْ
الْكَافِرِينَ دِيَارًا ﴿٢٦﴾

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا
يَلِدُوا إِلَّا فِاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي وَلِمَنْ دَخَلَ
بَيْتَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا نَبَارًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Jinn-72

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini ilaham Rakun a Mata-an naya! A adun a Miyamakinug a salompok ko manga Jinn; na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Miyakanug kami sa Kapangadi a pakamumusa!

2. Puphakatoro ko ontol, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Go da dun a Ishakoto ami ko Kadnan nami a isa bo,

3. Go Mata-an naya! A maporo so Kabusaran o Kadnan nami: Da kowa sa Karoma a go Wata;

4. Na Mata-an naya! A adun a di-i Tharo a manga mondo rukami, makapantag ko Allah sa minitaralo a kabokhag,

5. Na Mata-an! A sukami na aya tangkapami ron na da dun a Makatharo a Manosiya a go Jinn makapantag ko Allah sa kabokhag;

6. Na Mata-an naya! A adun a manga Mama ko manga Manosiya a Phulindong siran ko manga Mama ko manga Jinn, na Kiya-omanan niran siran sa kandarowaka;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ
فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا ﴿١﴾

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ
بِزَيْنَا أَحَدًا ﴿٢﴾

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ﴿٤﴾

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسَ وَالْجِنُّ عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالِ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

7. Na Mata-an! A siran na aya arangan niran na lagid o arangan niyo a da dun a pagoyagun o Allah ko oriyen o kapatai a isa bo;

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

8. Na Mata-an! A sukami na miyaka sampai ko langit na miyato-on nami sukaniyan a miyapuno a Puphamagipat a manga babagur a go manga kadug;

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَهَا مِلْثَ
حَرِّ سَائِدٍ أَوْ شَبَابٍ ﴿٨﴾

9. Go Mata-an! A sukami na aya butad ami na Puphakaontod kami ron ko manga Ontoda makapantag ko kapamamakinug (gowani). Na sa phamamakinug imanto na phakato-o non sa kadug a puphamagayan;

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ اللَّسْمَعِ فَمَنْ
يَسْمَعُ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا ﴿٩﴾

10. Na Mata-an! A sukami na di ami katawan o ino marata a piyaka-antap ko tao ko Lopa, antawa-a piyaka-antapan siran o Kadnan niran sa Torowan;

وَأَنَّا لَنَدْرِي أَشْرَأُ رَيْدٍ يَمْنُ فِي الْأَرْضِ
أَم أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾

11. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a manga Bilan-gatao, go adun a pud rukami a soranga oto: Miyatago kami ko manga okit a mbidabida;

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نَعْمِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ
طَرِيقَ قَدَدًا ﴿١١﴾

12. Go Mata-an! A sukami na tiyangkud ami a diyami dun malipos so Allah ko Lopa, go di ami ron ndun milipos i kapalagoi,

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نَعْمِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ
وَلَن نَعْمِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾

13. Go Mata-an! A sukami na kagiya a manug ami so Torowan, na Piyyaratiyaya mi Sukaniyan: Na sa dun sa Maratiyaya ko Kadnan

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ؕ فَمَنْ
يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ؕ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا

Niyan na di niyan ikaluk o ba kakorangi, go o ba Ma-a niyaya;

14. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a Mimbabayor-antang, go adun a pud rukami a Miyamanilai. Na sa dun sa Mbayor-antang na siran man i Miyakathiba-ba komudug sa ontol.

15. Na so puman so Miyamanilai na miyabalo i siran a itagon o Naraka Jahannam;

16. (Phitharo o Allah:) Na opama ka Miyontol si ran ko lalan na Mata-an a ododan Ami siran sa ig a madakul,

17. Ka-an Nami kiran noto mitupung. Na sa tao a tomalikhod ko Tadum ko Kadnan Niyan, na pakasoludun Niyan ko siksa a Marugun.

18. Na Mata-an! A so manga Masjid na ruk o Allah na da a Phangangarapani niyo a pud o Allah a isa bo;

19. Na Mata-an naya! A kagiya tomindug so Oripun o Allah a Puhangangarapan Rukaniyan na maito siran bo na khabalo i siran non a Phuliliyawawa.

20. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Phangangarapanan Ko na so Kadnan Ko, go da-a Ishakoto Akun non a isa bo.

رَهَقًا ١٣

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ
فَمَنَ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ١٤

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ
حَطَبًا ١٥

وَالْوِاسْطَقُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لِأَسْقَيْنَهُمْ
مَاءً عَذَقًا ١٦

لِنَفْنِيَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ
يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ١٧

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ
أَحَدًا ١٨

وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا
يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ١٩

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ٢٠

21. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun rukano a kabinasa, a go Torowan.

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٣١﴾

22. Tharowangka: A Mata-an! a Sakun na da dun a makalinding Rakun ko Allah a isa bo, go da dun a khato-on Nakun a salakao Rukaniyan a Khalindongan;

قُلْ إِنِّي لَنْ يُخْرِعَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٣٢﴾

23. Inonta so Kapamakasampai a pho-on ko Allah a go so manga Pakawit Iyan: Na sa tao a sangkan niyan so Allah a go so Sogo Iyan na Mata-an a bagiyan niyan so Apoi ko Naraka Jahannam: A makakakal siran non sa dayon sa dayon.

إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٣٣﴾

24. Taman sa amai ka kasandungan niran so idi diyandi kiran, na katokawan niran ndun o antawa-a i malumuk i tabanga go maito i bilangan.

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٣٤﴾

25. Tharowangka: A di Ko katawan o ino marani so idi diyandi rukano, antawa-a balowin sukaniyan o Kadnan Ko a mathai;

قُلْ إِنْ أَدْرَيْتُمْ أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٣٥﴾

26. Katawan Niyan so Migagaib, na da-a phayagan Niyan ko Igagaib Iyan a isa bo,

عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٣٦﴾

27. Inonta so tao a Miyasowaton a Sogo, na Mata-an naya! A tiyagowan Niyan so kasasangoran Niyan a go so katatalikhodan Niyan sa puphagipat,

إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٣٧﴾

28. Ka-a Niyan katokawi a Sabunar a minisampai Ran so manga Pakawit o Kadnan Niran; go katawan Niyan so shisi-i kiran, go Mai-itong Iyan so bilangan o langowan taman.

Surah Al-Muzzammil-73

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khakayokos!
2. Tindugun Ka (so Sambayang), ko kagagawi-i, inonta so maito,-
3. Kalo-o kan noto,- o di na Korangingka oto sa maito,
4. O di na Lawaningka sukaniyan; go Phiyapiya-ingka Matiya so Qur-an sa malanat a Kabatiya.
5. Mata-an! A Sukami na Thoronan Ami Suka sa Katharo a Mapunud.
6. Mata-an! A so Pukha-adun a Amal ko kagagawi-i na giyoto na tanto a Somasagat ko pamikiran, go marayag so Katharo.
7. Mata-an! A si-i ko kadaondao na adun a Tumbanguka a mala:
8. Na Tatadumingka so ngaran o Kadnan Ka, go Tholabos Ka si-i Rukaniyan sa toto-o a Katholabos,-

لَيَعْلَمَنَّ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ
وَاحْطَاطًا بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ
عَدَدًا ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الْمَزْمَلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ ﴿١﴾

قُرْ أَيْلًا وَلَا قَلِيلًا ﴿٢﴾

بَصَفَةً أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَزِلْ الْقُرْءَانُ تَرِيْلًا ﴿٤﴾

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

إِن نَّاسِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْكَ وَأَاقُومٌ قَلِيلًا ﴿٦﴾

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾

وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾

9. Kadnan o Subangan a go so Sudupan: -da a Tohan inonta Sukanian-na Kowa-angka Sukaniyan a Sasarigan.

10. Go Phantangingka so gi-i ran Tharo-on go Awaingka siran sa kawa a Maliwanag;

11. Go botawani Akongka a go so Miyamanaplis a piyamugan sa Limo, go Pakapulagodangka siran sa maito.

12. Mata-an! A adun a shisi-i Rukami a manga patong, a go kadug,

13. Go Pangunungkun a pakabakug, go siksa a Malipudus!

14. Si-i ko Alongan a Linogun so Lopa a go so manga Palao, go mabaloi so manga Palao a puthad a pukha-anas.

15. Mata-an! A Sukami na Siyogan Nami sukano sa Sogo, a saksi rukano, lagid o Kiyasogo i Ami ko Pir-aon sa Sogo.

16. Na siyangka o Pir-aon so Sogo; na siniksa Ami sukaniyan sa siksa a Mailot.

17. Na andamanaya i kapakalidas iyo amai ka Mongkir kano ko Alongan a khabaloi niyan so manga Wata a manga lokus?

رَبُّ الشَّرْقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكَيْلًا ﴿٩﴾

وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَأَهْرِجْهُمْ هَجْرًا
جَمِيلًا ﴿١٠﴾

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ
قَلِيلًا ﴿١١﴾

إِن لَّدِينَا أَنْكَالًا وَحَيْمًا ﴿١٢﴾

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَيْبًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكَ مَا
أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا
وَسِيلًا ﴿١٦﴾

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾

18. So Langit na manga Bubung-kag sa sabap Rukaniyan. Miyabaloi so diyandi Rukaniyan a Mapunggo-laola.

19. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan ko Kadnan Niyan.

20. Mata-an! A so kadnan Kana katawan Niyan a Mata-an! a Suka na Puthindug Ka ko korang ko dowa ko tulo bagi ko kagagawi-i, go so kalo-okì ron go so ika tulo ron bagi, go so salompok ko siran a manga pud Ka. Na so Allah na tatakudirun Niyan so gagawi-i, a go so daondao. Katawan Niyan a di niyo to khaitong, na Piyakatabat kano Niyan Na Batiya a niyo so malbod (rukano) ko Qur-an, Katawan Niyan a khabaloi so saba-ad rukano a pukhakasakit, go so manga pud na Puphulalakao siran ko Lopa, a gi-i siran mbabanog ko kakawasa-an o Allah, go so manga pud na gi-i siran Makimbonowai ko lalan ko Allah. Na Batiya-a niyo so malbod don, go Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya. Na sa dun sa mipakawit iyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya na khato-on niyo to si-i ko Allah, giyoto i lubi a mapiya go lubi a mala a balas. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

السَّمَاءِ مُنْقَطِرٍ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ

مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ

إِلَىٰ رِيبِهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثِي إِلَيَّ

وَيُصَفِّهِ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ

وَاللَّهُ يَقْدِرُ إِلَيَّ وَالنَّهَارَ عِلْمَ أَنَّ لَّنْ خُصُوصَهُ

فَنَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

عَلِمَ أَنَّ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضًىٰ وَعَآخِرُونَ

يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ

وَعَآخِرُونَ يَقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا

مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقْدِمُوا لِنَفْسِكُمْ

مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا

وَأَسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

Surah Al-Muddassir-74

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khokolob!

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ١

2. Pamayandug Ka na go Ka Pamaka-iktiyar!

فَوَافِّرْ ٢

3. Go so Kadnan Ka na Shula-sula-angka!

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ٣

4. Go so nditarun Ka na So-tiyangka!

وَتِبَّابِكَ فَطَهِّرْ ٤

5. Go so Marshik na Pakawata-ningka!

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ٥

6. Go di Ka Phamumugai sa pantag sa kapulaba!

وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْبِرُ ٦

7. Go makapantag ko Kadnan Ka na Thigur Ka!

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ٧

8. Na amai ka iyopun so Sangga-kala,

فَإِذَا نَقَرُ فِي النَّافُورِ ٨

9. Na giyoto man sa Alongan noto i Alongan a marugun,

فَذَلِكَ يَوْمٌ عَسِيرٌ ٩

10. Si-i ko Miyamangongkir, kuna a ba malbod.

عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٌ ١٠

11. Botawani Akongka, a go so tao a Inadun Ko a Tawantawan!

ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ١١

12. Go singgayan Ko sa bagiyan niyan a tamok a madakul,

وَجَعَلْتُ لَهُ مَا لَا مَمْدُودًا ١٢

13. Go manga Wata a khipaka-mamasa,

وَبَيْنَ شُهُودًا ﴿١٣﴾

14. Go Piyakapangondaya Akun non sa samporna a kapangondaya.

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾

15. Oriyan niyan na mai-inam iyan a kaomani Ko ron.

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾

16. Di dun noto; ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi si-i ko manga Ayat Ami a Somasangka!

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَيْنِدَا ﴿١٦﴾

17. Ipaliyogat Akun non so Kapanakudug!

سَاءَ هَقُّهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

18. Mata-an! A sukaniyan na miyamimikiran go mithakdir,-

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

19. Na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!

فَقُلْ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾

20. Oriyan niyan na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!-

ثُمَّ قُلْ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾

21. Oriyan niyan na Miyangilai-lai,

ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾

22. Oriyan niyan na Miyakari-mung, go komirus;

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾

23. Oriyan niyan na Tomiyali-khod go Miyanakabor;

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iyan: A da ko ungkaya inonta na balik mata, a gi-i mithatanana;

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سَحَابٌ مُمِيزٌ ﴿٢٤﴾

25. Da ko ungkaya inonta na Katharo o Manosiya!

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

26. Pakasoludun Ko sukaniyan ko Naraka Sakar!-

سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ ﴿٦٦﴾

27. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Naraka Sakar?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ ﴿٦٧﴾

28. A da-a Pulamba-an niyan, go da-a imbagak iyan!

لَا تَبْقَىٰ وَلَا تَذَرُ ﴿٦٨﴾

29. Puthotong ko kobal!

لَوَا حَهُ لِلْبَشَرِ ﴿٦٩﴾

30. Katatagowan sa sapolo a go siyao (a Malaikat).

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٧٠﴾

31. Na da-a tindo Ami a khito-tonggo ko Naraka a rowar ko manga Malaikat; go da-a kiyatundo Ami ko itongan niran a rowar sa tupung ko siran a Miyamangongkir; ka-an makatangtud so piyamugan ko Kitab, go an Makapagoman so Miyamaratiyaya sa Paratiyaya, go andi Kapaparampangi so piyamugan ko Kitab a go so Miyamaratiyaya, go an Matharo o siran a kiyatagowan so manga poso iran sa Gudamun a go so Miyamangongkir: A antona-a i piyaka-antapan o Allah sangkai a ibarat? Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a kabaya Iyan, go Kathoro a Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na da-a Mata-o ko manga tantara o kadnan Ka inonta Sukaniyan. Na da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a ruk o Manosiya.

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَرِزْقَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ ﴿٧١﴾

32. Di dun: Ibut Ko Olan,

كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٧٢﴾

33. Go so Gagawi-i igira-a Khai-pos,

وَاللَّيْلِ إِذَا دُبِرَ ﴿٧٣﴾

34. Go so Khapita igira-a Muliwanag,-

وَالصُّبْحُ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾

35. Mata-an naya! A titho a isa a mala,

إِنَّمَا لِأَحَدٍ الْكُبْرِ ﴿٣٥﴾

36. A Ipuphamaka-iktiyar ko Manosiya,-

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾

37. Si-i ko tao a khabaya rukano Mangonakona, o di na Puphapa-kaori.

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾

38. Oman i ginawa na sanda ko Pinggalubuk iyan;

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾

39. Inonta so manga tao ko kawatanan,

إِلَّا أَصْحَابَ الْإِيمَانِ ﴿٣٩﴾

40. Ka si-i ko manga Sorga, gi-iran Pamagishai iyan,

فِي جَنَّاتٍ يَسَاءَلُونَ ﴿٤٠﴾

41. So manga Baradosa:

عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾

42. Ino kano phakasolud ko Naraka Sakar?

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٢﴾

43. Isumbag iran: Da kami mabaloi a pud ko manga Barasambayang,

قَالُوا لَوْ نَكُنَّ مِنَ الْمُصْلِينَ ﴿٤٣﴾

44. Go da kami mabaloi a Puphamugai sa Pangunungkun ko Miskin,

وَلَوْ نَكُنْ نَاطِعِينَ الْمُسْكِينِ ﴿٤٤﴾

45. Go miyabaloi kami a Puphamurak, a pud o Puphamamurak,

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤٥﴾

46. Go miyabaloi kami a gi-i yami pakambokhagun so Alongan a kapamalas,

وَكَاذِبٌ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٤٦﴾

47. Taman sa Miyakatalingoma rukami so kapakatangkud (a giyoto so Kapatai).

حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

48. Na di kiran makanggai a gona so Sapa-at o Puphamanapa-at.

فَمَا نَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na antona-a i mapumbagiyan niran sa katatalikhod iran ko Pananadum?

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾

50. Lagid o ba siran manga kimar a puphamalagoi,

كَانَهُمْ حُمْرُ مُسْتَنْفِرَةٍ ﴿٥٠﴾

51. A piyalagoyan niran so Arimao!

فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾

52. Kuna, ka kabaya o omani isa kiran a kabugan sa manga sorat a makakayat (a pho-on ko Allah)!

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّثْنَةً ﴿٥٢﴾

53. Di dun noto. Kuna, ka di iran ikhaluk so Akhirat.

كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾

54. Sabunar, a Mata-an! A giya Qur-an naya! Na Pananadum:

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ ﴿٥٤﴾

55. Na sa tao a khabaya na Pananadum niyan noto!

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾

56. Na da-a Phakatadum kiran inonta sa kabaya o Allah: Sukaniyan i patot a ikhaluk, go patot a Phuma-ap.

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ النُّفُوِّ وَأَهْلُ الْغُفْرَِةِ ﴿٥٦﴾

Surah Al-Qiyamah - 75

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko Alongan a Qiyamah;

2. Go Pushapa Ako sa Ibut Ko Niyawa a Puphanginsoya (ka Pagoyagun kano dun).

3. Ba aya tarima-on o Manosiya na di Ami dun khatimo so manga tolan niyan?

4. Owai, khagaga Mi a kathaong Ami pharoman ko manga kumur iyan!

5. Kuna, ka kabaya o Manosiya a Kapumbaradosa niyan ko kasa-sangoran niyan;

6. Iphagisha iyan: O anda i kaphakatalingoma o Alongan a Qiyamah?

7. Na amai ka maburug so kailai,

8. Go Nggarahana so Olan,

9. Go matimo so Alongan a go so Olan,-

10. Matharo o Manosiya sa Alongan noto: A'anda i khapalagoyan?

سُورَةُ الْقِيَامَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝١

وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ۝٢

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ ۖ أَنْ يُجْمَعَ عِظَامُهُ ۝٣

بَلَىٰ قَدَرِينٌ عَلَىٰ أَنْ تُسَوَّىٰ بَنَانُهُ ۝٤

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجَرًا مَّا مَهُ ۝٥

يَسْتَلْ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝٦

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ۝٧

وَحُصِفَ الْقَمَرُ ۝٨

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝٩

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُ ۝١٠

11. Da dun noto! Ka da-a Kha-lindongan!

كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾

12. Sobo so Kadnan Ka sa Alon-gan noto i kaputhakna-an.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾

13. Panotholun ko Manosiya sa Alongan noto so mini-ona niyan a go so mini pakaori niyan.

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾

14. Kuna, ka so Manosiya i shak-si ko ginawan niyan,

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾

15. Na apiya i inibugai niyan a manga dalina iyan.

وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَادِيرَهُ ﴿١٥﴾

16. Dingka pukhaoga sa sabap rukaniyan (a Qur-an) so dila a Ka makapantag sa Kaphagalokaloking-ka-on.

لَا تُحْرِكُهُ بِلِسَانِكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A si-i Rukami so katimo iyan, a go so Kapuphangadi iron:

إِنَّا عَلَيْنَا جَمْعُهُ وَقُرْآنُهُ ﴿١٧﴾

18. Na igira-a Piyangadi-an Ami Sukaniyan, na Kudugangka so Kiyapangadi iron;

فَإِذَا قُرِئَتْ فَانِيعَ قُرْآنُهُ ﴿١٨﴾

19. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so Kapakarayaagaon.

ثُمَّ إِنَّا عَلَيْنَا بَيَانُهُ ﴿١٩﴾

20. Sabunar, a kuna, ka Pukha-babaya-an niyo so (doniya a) matag sagad,

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾

21. Go ipumbagak iyo so Akhir-at.

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾

22. Adun a manga paras sa Alongan noto a Mamakataid,-

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾

23. A mailai ran so Kadnan niran;

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾

24. Go adun a manga paras sa Alongan noto a khipaka-i ibi,

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بِآسِرَةٍ ﴿٢٤﴾

25. Maguguda iran a adun a Punggolaola-an kiran a marugun.

تَنْظُرُونَ أَن يُفْعَلَٰ بِهَا فَاكِرَةٌ ﴿٢٥﴾

26. Sabunar a amai ka isampai (so Niyawa) ko manga tolan ko bakurung;

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾

27. Na Matharo: A antawa-ai Pamomotar?

وَقِيلَٰ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾

28. Na Miyatangtud iyan a Mata-an! A sukaniyan so Kapakapungganata (o Niyawa a go so Badan);

وَوَظَنَ أَنَّهُ الْفَرَاقُ ﴿٢٨﴾

29. Na milapis so Marugun ko isa a Marugun:

وَالنَّفْسِ السَّاقِ وَالسَّاقِ ﴿٢٩﴾

30. Si-i bo ko Kadnan Ka sa Alongan noto so khandodan!

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾

31. (Sukaniyan) na da Pangimbunar, go da Shambayang!

فَلَا صَدَقَ وَلَا وُضِلَ ﴿٣١﴾

32. Na ogaid na Tomiyaplis, go Tomiyalikhod!

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾

33. Oriyan niyan na somiyong ko pagtao niyan a Shasagola!

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾

34. So kabinasa a ruk ka, na Miyakarani (hai Miyongkir)!

أَوَلَيْكَ فَأُولَىٰ ۖ ﴿٣٤﴾

35. Oriyan niyan na so kabinasa a ruk ka, na Miyakarani!

ثُمَّ أَوَلَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۖ ﴿٣٥﴾

36. Ba aya tarima-on o Manosiya na imbagak sa Kandarainon?

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ۖ ﴿٣٦﴾

37. Ba da mabaloi sukaniyan a malumuk a mani a pukhipantos?

أَلَمْ يَكُنْ نَظْفَةً مِّن مَّيِّ يُمْنَىٰ ۖ ﴿٣٧﴾

38. Oriyan niyan na mimbalo i rogo a mimbathik, na Inadun o Allah go Pithaong Iyan sa tarotop;

ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً فَخُلِقَ فُسُوءَىٰ ۖ ﴿٣٨﴾

39. Na biyaloi Niyan sukaniyan a ngganapa: Mama, a go Babai.

فَجَعَلْنَاهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۖ ﴿٣٩﴾

40. Ba di giyoto i phakagaga sa Kaoyaga Niyan ko Miyamatai?

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِرٍ عَلَيَّ أَنْ يُحْيِيَ التَّوَلَّىٰ ۖ ﴿٤٠﴾

Surah Al-Insan - Dahr-76

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a somiyagad ko Manosiya so wakto a pud ko Masa, a da-a maito bo a kiya-aloi niyan.

2. Mata-an! A Sukami na Inadun Ami so Manosiya a pho-on sa Notfa a Miyakashaoshaog, ka-an Ami katupungi sukaniyan; na biyaloi Ami sukaniyan a Puphakanug, a Puphakailai.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ۖ ﴿١﴾

إِنَّا خَلَقْنَاهُ الْإِنْسَانَ مِّنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۖ ﴿٢﴾

3. Mata-an! A Sukami na Pingonanao Ami sukaniyan ko lalan: Na adun a Miyanalamat, na adun a Miyongkir.

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٢﴾

4. Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Ami so Miyamangongkir sa manga rantai, go manga patong, go kadug.

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾

5. Mata-an! A so Miphipiyapiya, na phamakainom siran ko inomun, a adun a saogiyen a Kafur,

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

6. Bowalan a pukhainom sukaniyan o manga Oripun o Allah, Puphamaka-ondasun niran noto sa sadun sa Phakaondasan niran non.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

7. Iputhoman niran so Paliyogat, go ika-aluk iran so gawi-i a miyabaloi so karata-an niyan a langkap (a giyoto so Alongan a Qiyamah);

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾

8. Go puphakakun niran sa Pangunungkun si-i ko kapukhababaya i rukaniyan so miskin, go so Wata a ilo, go so Bilanggo;

وَيُطْعَمُونَ أَلْطَعَامَ عَلَىٰ حَيْثُ مَسَكِينَتِهِمْ وَيَسْمَآؤُ أَسِيرًا ﴿٨﴾

9. (Pitharo iran:) Aya bo a Kapuphakakana mi rukano na makapantag ko balas o Allah: Da a singanin nami rukano a balas, o di na Panalamat;

إِنَّمَا نَطْعَمُهُمْ لُؤْلُؤًا مِّنْ لَّيْسٍ لَّا يَرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ﴿٩﴾

10. Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami pho-on ko Kadnan nami so gawi-i a marimung, a mitataralo.

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَتَطِيرًا ﴿١٠﴾

11. Na phakalidasun siran o Allah ko karata angkoto a gawi-i, go mbugan Niyan siran sa kataid, go kapipiya ginawa;

فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً
وَسُرُورًا ﴿١١﴾

12. Go imbalas Iyan kiran sabap ko Kiyaphantang iran, so Sorga go (Nditarun a) Sotra,

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾

13. Gi- i siran ro-o Shasandasan-dang ko manga Kantir; da-a khagudam iran ro-o a (kayao) o Alongan, go da-a Matunggao;

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾

14. Go Midadayondong kiran so manga along ro-o, go puphamangitaliyadok so manga Onga on a Pao-tonot,

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا
نَذْلِيلًا ﴿١٤﴾

15. Go iphulibut kiran so manga Pananagowai a pirak, go manga baso a ropa-an a manga Batowintan,-

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِثَانِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾

16. Manga Batowintan a pirak, a diniyangka iran noto sa samporna a diyangka,-

قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

17. Go puphaka-inomun siran ro-o sa inomun a aya saog iyan na Zinjabil;

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَجْجِيلًا ﴿١٧﴾

18. Bowalan ro-o a Pumbuthowan sa Salsabila;

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾

19. Na gi-i siran nggagayanan o manga tatap a manga Kangoda-an; na igira-a Inilaingka siran, na aya tarima-a Ka kiran na manga Montiya a Misasamborak;

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانِ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ
حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا ﴿١٩﴾

20. Go igira-a Miya-ilaingka na Ro-ongka khailai so Limo go Kadatu a lubi a mala;

21. Khindiditar siran sa manga nditarun a Sotra a manipis a gadong, go Sotra a makapal; go Phangimowan siran sa manga salunda a Pirak, go phakainomun siran o Kadnan niran sa inomun a Phakasoti:

22. (Putharo-on kiran a;) Mata-an! A giyaya na miyabaloi a balas rukano, go miyabaloi so Amal iyo a Tiyarima.

23. Mata-an! A Sukami na Sukami na Initoron Ami Ruka so Qur-an sa Katoron (a Miyakashosokli);

24. Na thigur Ka makapantag ko Kokoman o Kadnan Ka, go Dingka Pagonoti so pud kiran, a baradosa o di na Miyongkir.

25. Go Tatadumingka so Ngaran o Kadnan Ka ko kapitapita, go so kagabigabi;

26. Go so saba-ad ko kagagawi-i na Pushojiod Ka Rukaniyan; go Phoroporo-on Ka Sukaniyan ko kagagawi-i sa malayat.

27. Mata-an! A siran naya na Pukhababaya-an niran so matag sagad, na ipumbagak iran so kasangan niran a gawi-i a Mapunud.

وَإِذَا رَأَيْتَ ثُمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ
وَحُلُّوْا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَّاهُمْ مِنْهُمْ
شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ
مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا
أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾

وَإِذْ كُنَّا نَسْمُرُ بِكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ
لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ
وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾

28. Sukami na Inadun Ami siran, go Pimbaibaitan Ami so Taong iran. Na amai ka kabaya Ami na somambi Kami sa manga lagid iran sa samporna a kasambi.

29. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan si-i ko Kadnan Niyan.

30. Na da-a kapa-ar iyo inonta o Miyog so Allah. Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

31. Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan si-i ko Limo Iyan. Na so manga darowaka na Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Malipudus.

Surah Al-Mursalat-77

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Puphamanogo-on, a di-i Makathondotondog,

2. Go so puphamanambur sa mabandus,

3. Go so puphamayapat (ko oran) sa samporna a kapamayapat,

4. Go so gi-i makashusung-gaya sa samporna a kasunggai,

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ
وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾

يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالْظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾

فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾

وَالنَّشْرِ نَشْرًا ﴿٣﴾

فَالْفَرْقَتِ فَرَقًا ﴿٤﴾

5. Go so puphamamugai sa Pananadum (a manga Malaikat).-

فَالْمُلْقِينَ ذِكْرًا ﴿٥﴾

6. Kapamokas sa Katakasilan, o di na Kapamaka-iktiyar,-

عَذْرًا أَوْ تَدْرًا ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so diyandi rukano (a Mapunggolaola ko Alongan a Qiyamah) na phakatana dun.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوُفْعٍ ﴿٧﴾

8. Na amai ka so manga Bito-on na mapadung,

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾

9. Go amai ka so Langit na mabunsad,

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾

10. Go amai ka so manga Palao na mamangikayambur.

وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِفَتْ ﴿١٠﴾

11. Go amai ka so manga Sogo na Limodun ko wakto a Mapupunto,-

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِنَتْ ﴿١١﴾

12. Antona-a i Alongan a tiya-alik?

لَا يَوْمَ أَحْلَتْ ﴿١٢﴾

13. Si-i ko Alongan a Kokoman.

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾

14. Na antona-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a Kokoman?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾

15. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyang o Piyamakambokhag iran naya!

وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

16. Ba Ami da binasa-a so miyanga o ona?

الْمُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na iputhondog
Ami kiran so miyanga o ori

ثُمَّ نُنْعِمُهُم بِالْآخِرِينَ ﴿١٧﴾

18. Lagid oto man a ikhidiya Mi
ko manga baradosa.

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾

19. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَبِلْ يَوْمٍ مِّدٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

20. Ba Ami sukano da Aduna a
pho-on sa ig a malumuk?

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Na tiyago Ami oto ko darpa-
a Mapapalihara,

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾

22. Taman ko diyangka a kata-
wan,

إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾

23. Na Pindidiyangka Ami. Na
sayana Kami a mapiya a Midi-
diyangka!

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِيرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Kabinasa ko Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَبِلْ يَوْمٍ مِّدٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

25. Ba Ami da baloya so Lopa a
maka-a angkos,

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾

26. Ko manga Oyagoyag a go so
Miyamatai,

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾

27. Go piyakabukunan Ami oto
sa manga Palao a manga poporo, go
piyaka-inom Ami sukano sa ig a
tabang?

وَجَعَلْنَا فِيهَا رُوسًا شَاحِتًا وَاسْقَيْنَاكُمْ
مَّاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾

28. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَبِلْ يَوْمٍ مِّدٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

29. (Putharo-on kiran:) Songkano ko piyakambokhag iyo sukaniyan!

أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٣١﴾

30. Songkano ko Along a tulo sa-i.

أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٢﴾

31. Di khasirongan, go di khirun ko kadug.

لَا ظِلِيلَ وَلَا يُغْنِي مِنَ الْهَبِّ ﴿٣٣﴾

32. Mata-an naya! A ipuphululubad iyan so manga kotokoto a Apoi a datar o manga torogan.

إِنِّهَا تَرْمِي بِشَرِّ كَالْقَصْرِ ﴿٣٤﴾

33. Lagid o ba oto manga Onta a manga Bibinaning.

كَأَنَّهُ جِمَلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٥﴾

34. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

35. Giyaya so Alongan a di siran Makaputharo,

هَذَا يَوْمٌ لَا يَظْفِقُونَ ﴿٣٧﴾

36. Go di kiran iphangonot, ka o ba siran Makapamitowa.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْبُدُونَ ﴿٣٨﴾

37. Sangat a siksa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٩﴾

38. Giyaya so Alongan a Kokoman: Linimod Ami sukano a rakhus o miyanga-o ona!

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْتُمْ وَاأُولَئِكَ ﴿٤٠﴾

39. Na o adun a ikmat iyo, na ikmat Ako niyo!

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِدُونِ ﴿٤١﴾

40. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَبَلِّغْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٢﴾

41. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na si-i ko khikasisirongan a go manga bowalan,

إِنَّ الْمُنَاقِبِينَ فِي ظُلُلٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾

42. A go manga Onga, a pud ko Pukhababaya-an niran.

وَفُوقَهُ مَآئِشَتُهُنَّ ﴿٤٢﴾

43. (Putharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

كُلُّوا وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

44. Mata-an! A Sukami na lagid oto man a kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾

45. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَبَلَّيْمْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

46. Kangkano go khariyala kano sa di mathai. Mata-an! A sukano na manga sala.

كُلُّوا وَتَمَنَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تُجْرَمُونَ ﴿٤٦﴾

47. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَبَلَّيْمْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾

48. Na igira-a Pitharo kiran: a (Shambayang kano sa) Pangalimbaba-angkano! Na di siran Phangalimbaba-an.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾

49. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Piyakambokhag iran naya!

وَبَلَّيْمْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na antona-a i Tothol, ko oriyang angkai a Qur-an, i Pharatityaya-an niran?

فَإِنِّي حَدِيثٌ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

Surah Al-Naba-78

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Antona-a so gi-i ran Pama-gishai yan?

2. A Tothol a mala,

3. A so siran na di siran non Phagayonayon?

4. Na gunuki ran, ka khatokawan niran-bo!

5. Oriyan niyan, na Sabunar, a katokawan niran-bo!

6. Ba Ami da baloya so Lopa a Miyadumpas?

7. Go so manga Palao a manga pasuk?

8. Go Inadun Ami sukano a Nggaganapa,

9. Go biyaloi Ami so torog iyo a kadukha,

10. Go biyalaoi Ami so gagawi-i Anditarun,

11. Go biyaloi Ami so daondao a Ipuphaningkaoyagun;

12. Go Pimbalayan Ami so kaporowan niyo sa pito a manga babagur (a manga Langit),

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾

عَنِ النَّبِإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾

كَلَّا سِعَامُونَ ﴿٤﴾

قَدْ كَلَّا سِعَامُونَ ﴿٥﴾

أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾

وَخَلَقْتُمْكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾

13. Go Miyadun Kami sa Palitan a Masindao (a Alongan),

14. Go piyakatoron Ami a phon ko manga gabon so ig a mada-kul,

15. Ka-an Ami mapakagumao sa sabap rukaniyan so purpuran a go Mangunguto,

16. A go manga Pamomolan a Milapilapis.

17. Mata-an! A so Alongan a Kokoman na miyabaloi a wakto a Kaputhatalabokan,

18. Si-i ko Alongan a kaiyopa ko Sangakala, na Makatalingoma kano a Pishagorompong,

19. Go kaluka-an so Langit na mabaloi a manga paitao,

20. Go mikayontong so manga Palao na mabaloi a lopapuk.

21. Mata-an! A so Naraka Jahan-nam na aya butad iyan na mibubukun a ayan,

22. A khandodan o Miyamangkowala,

23. Matatap siran non sa Tani-tiyasa;

24. Da-a khata-am iran non a Pakadunggao, go da-a Khainomon,

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾

لَنُخْرِجَ بِهِ عِبَادَنَا ﴿١٥﴾

وَجَعَلْنَا الْفَأَاقَا ﴿١٦﴾

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَتَنَا ﴿١٧﴾

يَوْمَ يُفْخِخُ فِي الصُّورِ فَنَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

لِلطَّغِينِ مَتَابًا ﴿٢٢﴾

لَيْثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

25. A rowar ko phulikabo a ig a go dana,

إِلَّا حِيَمًا وَعَسَاقًا ﴿٢٥﴾

26. Balas a Pindait (ko galubuk iran a marata).

جَزَاءً وَفَاقًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A siran na aya bu-tad iran na di iran ikhaluk so iton-gan,

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

28. Go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami sa tanto a Kapa-kambokhag.

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذَّابًا ﴿٢٨﴾

29. Na langowan taman na ini-sorat Ami sukaniyan ko daptar;

وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾

30. Na ta-ami niyo, ka da dun a ipagoman Ami rukano a rowar ko siksa.

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

31. Mata-an! A adun a bagiyan o Miyamananggila a darpa a Kapa-kadaya,

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾

32. A manga Pamomolan, a go manga Anggor,

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾

33. Go manga Raga a Murush-arusha,

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا ﴿٣٣﴾

34. Go tagowai sa inomun a Tuthubira.

وَكَأْسَادٍ هَاقًا ﴿٣٤﴾

35. Da-a khanug iran non a ilang go da-a kabokhag;-

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾

36. Balas a pho-on ko Kadnan Ka, a Pamumugayan a tarotop,-

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾

37. Kadnan o manga Langit, a go so Lopa, a go so nganin a pagulutan a dowan, a Masalinggagao; da-phakagaga kiran non Mbitiyarai.

38. Si-i ko Alongan a tomindug so Roh a go so manga Malaikat a shasa-a sa-ap, da-a Makaputharo kiran, a rowar sa idinan (o Allah a) Masalinggagao, a go Putharo sa ontol.

39. Giyoto man so Alongan a bunar; na sa dun sa khabaya na mba-al sa darpa a khandodan si-i ko Kadnan Niyan.

40. Mata-an! A Sukami na Piya-ki-iktiyaran Ami rukano so siksa a marani, si-i ko Alongan a kasan-dungan o tao so Miyanggalubuk o mbala a lima niyan, na Matharo o Miyongkir: Hai o ba a ko bo Mim-baloi a botha

Surah Al-Naziat-79

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibuto ko di-i Nggagandur to-mukao (a manga Malaikat),

2. Go so Puphamanonggos sa mananai,

3. Go so Puphamanoron sa maga-an,

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ
لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا
لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أُذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ
وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

ذَٰلِكَ الْيَوْمَ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ
مَتَابًا ﴿٣٩﴾

إِنَّا أَنْذَرْنَكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلْبَسْنِي
كُتُبًا ﴿٤٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْاقًا ﴿١﴾

وَالنَّشِيطَاتِ شُطَّاءَ ﴿٢﴾

وَالسَّيْحَاتِ سَبْعًا ﴿٣﴾

4. Go so Puphamangonakona mona,

فَالسَّيِّئَاتِ سَبَقَاتِ ﴿٤﴾

5. Go so gi-i Thatandingan ko Sogowan (ka Pagoyagun kano dun);

فَالْمُدْرِيَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾

6. Si-i ko Alongan a Thambu-
tambug so Phakatambug,

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾

7. A matondog sukaniyan o pha-
katondog.

تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾

8. So manga poso sa Alongan
noto na ma-aluk,

قُلُوبٌ يَوْمَ يَمِيدُ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾

9. So manga kailai ron na Maka-
susunong.

أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ ﴿٩﴾

10. Gi-i ran Tharo-on: Ba Mata-
an! A sukutano na khikasoi tano
dun ko asal a butad (a kaoya-
goyag)?

يَقُولُونَ أَيْنَا لِمَردُّودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾

11. Ati apiya pun mabaloi tano a
manga tolan a miyanga rorophod?

أَيْنَا كُنَّا عِظْمًا نَحْرَةً ﴿١١﴾

12. Pitharo iran: A giyoto man
na sa maoto na kapakakasoi a
kalogi!

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾

13. Na giyoto na Satiman bo a
Lalis,

فَاتَمَّاهِي زَجْرَةً وَاحِدَةً ﴿١٣﴾

14. Na sa maoto na siran na
matago siran ko liyawao o Lopa (a
manga Oyagoyag).

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

15. Ino a Miyakatalingoma Ruka
so Totholan ko Musa?

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾

16. Gowani a itawag Rukaniyan o Kadnan Niyan si-i ko balintad a Soti a giya Towa:

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

17. Songka ko Pir-aon, -Mata-an! A sukaniyan na Miyangakowala,-

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾

18. Na Tharowangka: Ino khabaya ka a Masoti ka?

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَىٰ أَنْ تَزْكَىٰ ﴿١٨﴾

19. Go Manggonanao Akun suka ko Kadnan ka, na Makapananggilaka.

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾

20. Na Piyaki-ilai Niyan non so tanda a mala.

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾

21. Na Piyakambokhag iyan go Somiyangka,

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾

22. Oriyan niyan na Tomiyalikhod a gi-i nggaga-an,

ثُمَّ أَذْبَرَ سَعَىٰ ﴿٢٢﴾

23. Na tominimo sa tao go Piya-kalangkap iyan,

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Sa Pitharo iyan: Sakun i Tohan niyo a Maporo.

فَقَالَ أَنَارُكُمْ أَطْلَىٰ ﴿٢٤﴾

25. Na ini danugon o Allah so siksa ko Mori, a go so Paganai.

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْيَرِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

26. Mata-an! A adun a matatago saya a titho a Thoma ko tao a Malukun (ko Allah).

إِنِّي ذَالِكَ لَعِبْرَةٌ لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾

27. Ba sukano i marugun a adun, antawa-a so Langit? Pimbalai Niyan Sukaniyan:

ءَأَنْتُمْ أَشْدُّ خُلُقًا أَمْ السَّمَاءُ بَيْنَهُمَا ﴿٢٧﴾

28. Ini Poro Iyan so kaporo iyan,
go Pithaong Iyan Phiyapiya,

رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيْنَهَا ﴿٢٨﴾

29. Go Piyakalibotung Iyan so
gagawi-i ron, go Piyakaliwanag
Iyan so daondao ron;

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾

30. Go so Lopa ko oriyen noto
na Kiyayat Iyan,

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾

31. Piyakambowat Iyan non so ig
rukaniyan, a go so manga Pangu-
nungkun non;

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءً هَائِلًا مَرَعَهَا ﴿٣١﴾

32. Go so manga Palao na Piya-
makabukun Niyen non,

وَالْجِبَالَ أَرْسَسَهَا ﴿٣٢﴾

33. Pagupur rukano a go so man-
ga Ayam miyo.

مَنْعَالَكُمْ وَلَا تَنْعِمُكُمْ ﴿٣٣﴾

34. Na amai ka Makatalingoma
so khaolaola a mala,

فَإِذَا جَاءَ نِالُ الطَّامَةِ الْكَثْبَى ﴿٣٤﴾

35. Si-i ko Alongan a Katadu-
man o Manosiya so Pinggolaola
niyan,

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾

36. Go payagun so Naraka Jahim
ko phakailai ron.

وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ﴿٣٦﴾

37. Na so puman so tao a Miyan-
gakowala,

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾

38. Go miyatomo iyan so kaoya-
goyag sa doniya,

وَأَثَرُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

39. Na Mata-an! A so Naraka
Jahim na giyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

40. Na so puman so miyaluk sa ka Kha-adapa niyan ko Kadnan Niyan, go pininggun niyan a ginawa niyan ko kabaya a ribat.

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾

41. Na Mata-an! A so Sorga na giyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

42. Ipagisha iran Ruka so Bangkit, o andai kaphakadongko iyan?

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾

43. Na Bangka kiran noto Ka-phakisaboti?

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾

44. Si-i bo ko Kadnan Ka so Khadansalan niyan.

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْهَلَا ﴿٤٤﴾

45. Mata-an! A Suka na matag Ka Phamaka-iktiyar ko ma-aluk Rukaniyan.

إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ مَّنْ يَخْشَاهَا ﴿٤٥﴾

46. Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ranon na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko kagabi gabi o di na so kapita pita!

كَانَ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوِّضَهَا ﴿٤٦﴾

Surah Abasa-80

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Miyakarimung (so Nabi) go tomialikhod,

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿٨٠﴾

2. Sa Kiyapakatalingoma-on o Bota (a si Abdullah Ibno Ommi Maktoum).

أَن جَاءَهُ الْأَعْمَى ﴿٨١﴾

3. Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka sa masikun a sukaniyan na Pushoti,

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكِّي ﴿٢﴾

4. O di na Phakindao na manggai ron a gona so undao?

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ﴿٣﴾

5. Na so tao a Mitharambisa,

أَمَّا مَنْ أَسْتَغْنَى ﴿٥﴾

6. Na Suka na Ayangka gi-i Shasagipa-an,

فَأَن تَلَهُ تَصَدَّى ﴿٦﴾

7. A kuna a ba Ruka khisundit a di niyan Kapushoti.

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَكِّي ﴿٧﴾

8. Na so puman so miyakaoma Ruka a Mananamar,

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ﴿٨﴾

9. A sukaniyan na Ma-alukun (ko Allah),

وَهُوَ يَخْشَى ﴿٩﴾

10. Na Suka na ikaririmorung Ka.

فَأَن تَعَنَّ لَهُمْ فَنَنْصَحَهُ ﴿١٠﴾

11. Dingka oto Pupharomani, Mata-an naya! A Pananadum,

كَلَّا إِنَّمَا تَنْذِرُ كَذِبًا ﴿١١﴾

12. Na sa dun sa khabaya, na Pananadumun niyan.

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿١٢﴾

13. Matatago ko manga Kitab a Susula-an,

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾

14. A ipoporo, a Sosotin,

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾

15. A Minggolalan ko manga lima o manga Panonorat,

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾

16. A Khisusula-an a Puphamangongonotan.

كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾

17. Pimorka-an so Manosiya (a Miyongkir)! Sayana a da-a Tadum iyan!

قُلْ لِلْإِنْسَانِ مَا كَفَرَهُ ﴿٧﴾

18. Antona-a Shai i pakapo-on niyan, sa Kiya-aduna-on o Allah.

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿٨﴾

19. Miyakapo-on sa Notfa Inad-un Niyan go Pindidiyanka Iyan,

مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿٩﴾

20. Oriyan niyan na so lalan na libod Iyan non,

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿١٠﴾

21. Oriyan niyan na ini sabap Iyan a kiyapatai niyan, na Piyaki-kobor Iyan;

ثُمَّ أَمَّا نُهُ، فَأَقْبَرَهُ ﴿١١﴾

22. Oriyan niyan na amai ko kabaya Iyan na Oyagun Niyan mbo.

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ﴿١٢﴾

23. Sabunar, a da niyan Nggola-lanun so ini Sogo-on (o Allah).

كَلَّا لَمَّا يُفِضْ مَا أَمَرَهُ ﴿١٣﴾

24. Na Pamimikirana o Manosiya so Pangunungkun niyan:

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿١٤﴾

25. A Mata-an! A Sukami na inodod Ami so ig sa samporna a kaodod,

أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿١٥﴾

26. Oriyan niyan na piyakambabaturukad Ami so Lopa sa maroni a kambabaturukad,

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿١٦﴾

27. Na Piyamakathowan Ami sukaniyan sa Purpuran,

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿١٧﴾

28. Go Anggor, go lulutha-an,

وَعَنَبًا وَقَضْبًا ﴿١٨﴾

29. Go Shaiton, go Qormah,
30. Go manga Pamomolan a manga rarabong,
31. Go manga Onga, go manga Paotanotan:
32. Ka-aniyo kanggonai a go so manga Ayam iyo.
33. Na amai ko Makatalingoma so lalais,
34. Si-i ko Alongan a palagoyan o tao so Pagari niyan,
35. Go so Ina iyan, a go so Ama iyan,
36. Go so Karoma niyan, go so manga Wata iyan.
37. Omani isa kiran sa Alongan noto, na adun a butad a Makatutumbangan.
38. Adun a manga Paras sa Alongan noto a khisisigai,
39. Makakakala, a Mabababaya;
40. Go adun a manga paras sa Alongan noto - a masasalapot a lopapuk,
41. A kakokoloban sa malibotung:
42. Siran man na siran so Miyamangongkir a manga baradosa.

وَرَيْتُونَا وَفَحَلَا ﴿٣٩﴾

وَحَدَّايْنِ عُلْبَابًا ﴿٤٠﴾

وَفَنَكِهَهُ وَأَبَا ﴿٤١﴾

مَنْعَا لَكُمْ وَلَا نَعْمِكُمْ ﴿٤٢﴾

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَةُ ﴿٤٣﴾

يَوْمَ يَقْرَأُ الرَّءُفُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٤٤﴾

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٤٥﴾

وَصَحْبِهِ وَبَنِيهِ ﴿٤٦﴾

لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَ يُدْرَسُ أَنْ يُعْنِيَهُ ﴿٤٧﴾

وُجُوهُ يَوْمَ يُدْرَسُ مَسْفَرَةٌ ﴿٤٨﴾

ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٤٩﴾

وُجُوهُ يَوْمَ يُدْرَسُ عَلَيْهَا غَرَةٌ ﴿٥٠﴾

تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٥١﴾

أَوَلَيْكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Takwir-81

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Alongan na kowa-an sa Sindao,

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾

2. Go amai ka so manga Bito-on na manga o olog,

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾

3. Go amai ka so manga Palao na Mamangikayontong,

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾

4. Go amai ka so manga Onta a maogat na indarainon,

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾

5. Go amai ka so manga Bina-tang na timo-on,

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾

6. Go amai ka so manga Kalo-dan na Pakakadugun,

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾

7. Go amai ka so manga Niyawa na ito-on ko manga ganap iyan.

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾

8. Go amai ka so Bagowaraga a ini lubung a Oyagoyag na i isha,

وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّلَتْ ﴿٨﴾

9. O antona-a i dosa a sabap a ini bono-on;

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾

10. Go amai ka so manga daptar (a siyoratan ko manga Amal) na kayatun,

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾

11. Go amai ka so Langit na pokasun ko darpa iyan,

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾

12. Go amai ka so Naraka Jahim na Pakashokhaya-on,

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ﴿١٢﴾

13. Go amai ka so Sorga na ipakarani (ko Miyamananggila),

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾

14. Na katokawan o ginawa so Pithiyagar iyan.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

15. Na Pushapa Ako sa Ibut ko (manga Bito-on a) somubang so mudup,

فَلَا أَقْسِمُ بِالْخَنَسِ ﴿١٥﴾

16. A Puphamalalagoi a Puphamangigaib,

الْجَوَارِ الْكُنَسِ ﴿١٦﴾

17. Go so gagawi-i igira a phakalibotung,

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾

18. Go so khapita igira-a phakaliwanag.

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! (a giya Qur-an naya) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

20. Mabagur si-i ko khiruk ko Kapa-ar, a adun a Pangkatan Niyan,

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Pukhaonotan ro-o, a Kasasana-an.

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

22. Na da ko Bolayoka iyo (a Muhammad) iba Pumbuthanga.

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

23. Na Sabunsabunar a miyailai Niyan sukaniyan (a Jibril) ko sindadan o kailai sa poro a mapayag;

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْمِينِ ﴿٢٣﴾

24. Go kuna a ba Niyan ini puligut so katawan Niyan ko dama-payag;

25. Go kuna a ba aya Katharo a Shaitan a Puradiyamun:

26. Na anda kano shong?

27. Da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a bagiyen o manga Ka-adun,

28. Si-i ko tao a kabaya Iyan rukano a kapakaontol iyan:

29. Na da-a kapa-ar iyo, inonta sa kabaya o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

Surah Al-Infitar-82

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubungkag,

2. Go amai ka so manga Bito-on na mikayambur,

3. Go amai ka so manga Kalo-dan na Pakandadanona-an,

4. Go amai ka so manga kobor na pamaklidun,

5. Na katokawan o ginawa so piyakaona niyan a go so piyakaori niyan.

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَفِيعَ ﴿٢٨﴾

وَمَا نَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَرَتْ ﴿٢﴾

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ ﴿٣﴾

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ ﴿٤﴾

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾

6. Hai Manosiya! Antona-a i Miyakalimpang ruka ko Kadnan ka, a Maginawa,

7. So Miyadun Ruka, go Mithaong Ruka phiyapiya, go mishokod ruka?

8. Apiya antona-a bontal i kabaya Iyan na Piyakimbontal Iyan Ruka.

9. Sabunar, a kuna, ka o Ongkir-un niyo so Kokoman!

10. A Mata-an! A titho a adun a khisisiyap rukano (a manga Malai-kat),-

11. A Khisusula-an, -a manga Panonorat:

12. A katawan niran so gi-i niyo nggolaola-an.

13. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, na khatago dun ko Pakadar-andang.

14. Na Mata-an! A so manga baradosa na khatago dun ko Nar-aka Jahim;

15. Phamakasolud siran non ko Alongan a kapamalas,

16. Na di siran non mamaka-awa.

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ مَاغْرَكَ بِرَبِّكَ
الْكَرِيمِ ﴿٦﴾

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوْنَكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾

وَإِنَّ عَلَيْنَا لَلْخَفِيطِينَ ﴿١٠﴾

كِرَامًا كُنِينِ ﴿١١﴾

يَعْمَلُونَ مَا نَحْنُ لَعُولُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾

وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾

يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الَّذِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾

17. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾

18. Oriyan niyan, na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾

19. So Alongan a da-a mapukha-pa-ar o isa a ginawa ko isa a ginawa a maito bo: Ka so Kokoman sa Alongan noto, na Ruk o Allah.

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَلَا أَمْرٌ
يَوْمَ يُنْفَخُ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

Surah Al-Mutaffifin-83

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Sangat a siksa a bagiyan o manga Palilimpang:

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾

2. Siran na igira-a miyakipagasad siran ko manga Manosiya na Puhakitarotop siran,

الَّذِينَ إِذَا أَكَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾

3. Na igira-a piyagasadan niran siran o di na Pithimbangan niran siran na puphangorang siran.

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوَّزَوْهُمْ يَخْسِرُونَ ﴿٣﴾

4. Ba di tatangkuda o siranoto a Mata-an! A siran na pagoyagun siran,

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾

5. Si-i ko Alongan a lubi a mala:

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾

6. A so Alongan a kapakatindug o manga Manosiya sa Hadapan o Kadnan o manga ka-adun?

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

7. Gunuki ran, ka Mata-an! A so Kitab o manga baradosa na khata-go dun ko Sijjin,-

8. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Sijjin?-

9. Kitab a Sosoratan.

10. Sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyen o Miyamangongkir!

11. Siran na o Ongkirun niran so Alongan a kapamalas.

12. Na da-a Phagongkiron a ro-war ko omani Malawani, a Baradosa!

13. Igira-a Puphangadi-anon so manga Ayat Ami na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a manga kabokhag o miyanga o ona!

14. Sabunar, a kuna, kamitha-ab ko manga poso iran so pinggalubuk iran (a dosa)!

15. Sabunar, a Mata-an! A siran sa Alongan noto na kharunding siran ndun ko Kadnan niran:

16. Oriyan niyan na Mata-an! A siran na makasolud siran ndun ko Naraka Jahim;

17. Oriyan niyan na Tharo-on (kiran): A giyaya so Inongkir iyo sukaniyan.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينَ ﴿٧﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينَ ﴿٨﴾

كِتَابٌ مَرْفُومٌ ﴿٩﴾

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ يَوْمَ الدِّينِ ﴿١١﴾

وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُقْتَدِرٍ أُنِيمٍ ﴿١٢﴾

إِذَا نُنَادَىٰ عَلَيْهِمْ إِبْرَاهِيمُ قَالَ اسْطَبِرْ ۖ أَلَا وَلَيْنَ ﴿١٣﴾

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

18. Sabunar, a Mata-an! A so Kitab o Miyamaratiyaya na khata-go dun ko iliyin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

19. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i illiyun?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

20. Kitab a Sosoratan,

كِتَابٌ مَرْقُومٌ ﴿٢٠﴾

21. Shasaksi-an noto o manga rarani (ko Allah).

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

22. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya na khatago dun ko Pakadar-andang;

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Si-i ko manga Kantir, a gi-i siran mbabantabantai,

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Masasarinongka ko manga Paras iran so Sigai o Kadarandang;

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

25. Puphamaka-inomun siran ko Soti a Arak, a paparkatun:

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ﴿٢٥﴾

26. Aya parkat iyan na kastori na makapantag saya na Pamagarabaya so Puphamagarabaya (ko Kapan-gongonotan ko Allah) -

خِتَمُهُ مِسْكَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

الْمُنْتَفِسُونَ ﴿٢٦﴾

27. Go sasaogan noto sa Tasnim:

وَمِنْ أَجْهُدِهِمْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾

28. Bowalan, a phaginomun oto o manga rarani (ko Allah).

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

29. Mata-an! A so manga bara-dosa na aya butad iran na gi-iran ikhakala so Miyamaratiyaya (si-i sa doniya),

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا

يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

30. Go igira-a siyagadan niran
siran na gi-i siran khukurata;

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾

31. Go igira-a miyakandod siran
ko manga ta-alok kiran, na makan-
dod siran a pukhababaya siran;

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا
فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

32. Go igira- a miya-ilai ran sir-
an, na Tharo-on niran: Mata-an! A
siran naya na titho a Miyangadada-
dag,

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ
لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾

33. Akuna a ba siran Siyogo a
khisisiyap kiran.

وَمَا أَرْسَلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾

34. Na sa Alongan naya na siran
a Miyamaratiyaya na ikhakala iran
so manga kapi:

قَالِئِمُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ
يَصْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

35. Si-i siran ko manga Kantir a
gi-i siran Mbabantabantai.

عَلَىٰ الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Ino minibalas ko manga ka-
pir so Pinggolaola iran?

هَلْ تُؤِيبُ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

Surah Al-Inshiqaq-84

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga
bubunsad,

2. Go mangonot ko Kadnan Ni-
yan, ka Miyapatoton,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾

وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُفَّتْ ﴿٢﴾

3. Go amai ka so Lopa na pa-
kaoladun,

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾

4. Go iyawa iyan so nganin a
madadalumon, na kada-an sa tago,

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾

5. Go mangonot ko Kadnan Ni-
yan, ka miyapatoton!

وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾

6. Hai Manosiya! Mata-an! A
suka na Pananagontaman sa taman
sa kitumo ko Kadnan ka sa sam-
porna a panagontaman, ka mipum-
baratumowa-a ka Sukaniyan.

يَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا
فَمُتْلِقِهِ ﴿٦﴾

7. Na sa dun sa mibugai ron so
Daptar iyan si-i ko kawatanan niyan,

فَأَمَّا مَنْ أَوْفَى كَلْبَهُ بِمِثْلِهِ ﴿٧﴾

8. Na mapamagitong dun sa iton-
gan a malubod,

فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حَسَابًا شَدِيدًا ﴿٨﴾

9. Go makandod ko manga ton-
ganai niyan a mabababaya!

وَيُنْقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾

10. Na so puman so midawagon
so Daptar iyan si-i ko tampar ko
likod iyan.

وَأَمَّا مَنْ أَوْفَى كَلْبَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾

11. Na migoraok iyan ndun so
kabinasa,

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾

12. Go makasolud ko kadug.

وَيَصْلَى سَعِيرًا ﴿١٢﴾

13. Mata-an! A sukaniyan na so
katatago iyan (sa doniya) ko manga
tonganai niyan na mabababaya.

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

14. Mata-an naya! A aya tangkap
iyan non na di dun phakandod (ko
Kadnan Niyan).

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾

15. Owai na, Mata-an! A so Kad-nan Niyan na tatap a phagilain Niyan!

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾

16. Na Pushapa Ako sa Ibut ko Pamorawag a mariga,

فَلَا أَقْسِمُ بِاللَّفْخِ ﴿١٦﴾

17. A go so gagawi-i, go so nganin a miyatiganus iyan,

وَأَيُّلٍ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾

18. Go so Olan igira-a mimbiring,

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾

19. Ka puphakasakat kano dun ko sapangkat pho-on ko sapangkat.

لَتَرَكَبَنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾

20. Na antona-a i maka-arun kiran sa di iran Kapharatiyaya,

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

21. Go-igira a biyatiya kiran so Qur-an na di siran Phangalimbaban?

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran Pakambokhagun (so Qur'an).

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na so Allah i lubi a Mata-o ko pagu-unusun niran.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pamanotholangka kiran so siksa a malipudus,

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

25. Ogaid na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya: Na adun a bagiyan niran a balas a di khaompas.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

Surah Al-Buruj-85**سُورَةُ الْبُرُوجِ**

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a katatagowan sa manga darpa o manga Bito-on,

2. Go so Alongan a di diyandi-in (a so Alongan a Qiyamah),

3. Go so saksi, a go so pushaksi-an;

4. Pimorka-an so khimangaruk ko kakar,

5. A Apoi a tatagowan sa itagon,

6. Gowani a siran na Mo-ontod siran ko obai niyan,

7. A siran na mbabantayan niran so ipukhidiya iran ko Miyamara-tiyaya.

8. Na da-a ini kagowad iran kir-an a rowar sa Kapaparatiyaya a iran ko Allah, a Mabagur, a diyai-tan o Podi,

9. So Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

10. Mata-an! A siran a sominiksa ko Miyamaratiyaya, a manga Mama a go Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na da siran

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾

قُلْ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾

النَّارِ ذَاتِ الْوُفُودِ ﴿٥﴾

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾

وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

وَمَا نَقْمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ

الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ فَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فُتْمٌ

لَمْ يُبَوِّأُوا لَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَهُمْ عَذَابُ

Thaobat, na bagiyan niran so siksa ko Naraka Jahannam, go bagiyan niran so siksa a Phakatotong.

11. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a puphaman-gondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Giyoto man so da-ag a mala.

12. Mata-an! A so siksa o Kad-nan Ka na titho a mailot.

13. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Puphanagipo-on Mangadun, go pupharoman Mangadun;

14. Go Sukaniyan so Manapi, a Mala i Gagao,

15. A Khiruk ko Aras, a Susula-an,

16. A Inggogolalan Niyan so nganin a Kabaya Iyan.

17. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga tantara,-

18. A so Pir-aon a go so pagtao a Samood?-

19. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na shisi-i ko Kao ongkir!

20. Na so Allah, na Katatangalan Niyan so mbalabala kiran!

الْحَرِيقِ ١٠

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتُ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ١١

إِنْ بَطَشَ رَبِّكَ لِشَيْءٍ ١٢

إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ وَيُعِيدُ ١٣

وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ١٤

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ١٥

فَعَالٌ لَمَّا يُرِيدُ ١٦

هَلْ أُنَبِّئُكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ١٧

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ١٨

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ١٩

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ٢٠

21. Kuna, ka Sukaniyan so Qur-an a Susula-an,

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿٨٦﴾

22. A madadalum ko lauh Mah-fod.

فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٨٧﴾

Surah Al-Tariq-86

سُورَةُ الطَّارِقِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ibut ko Langit, a go so Bito-on a Tariq,-

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿٨٨﴾

2. Na antawa-a i Miyakandao Ruka o antona-a so Bito-on a Tariq?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٨٩﴾

3. So Bito-on a Masindao!-

النَّجْمِ الثَّاقِبِ ﴿٩٠﴾

4. Da-a Baraniyawa a ba da-a somisiyapon.

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٩١﴾

5. Na nggudaguda-a o Manosiya so kiyapakapo-on o kiya-aduna on!

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٩٢﴾

6. Inadun a pho-on ko ig a mini pantos,

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٩٣﴾

7. Phuliyo a puphakapo-on ko pagulutan o bukhokong (o Ama) a go so manga gosok (o Ina).

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٩٤﴾

8. Mata-an! A Sukaniyan na matatangtud a Gaos Iyan a kikasowin Niyan non (ko Kaoyagoyag)!

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٩٥﴾

9. Si-i ko Alongan a payagun so Piyamaguma;

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩٦﴾

10. Na da-a bagur iyan ro-o, go da-a tabanga iyan.

11. Ibut ko Kawang, a gi-i kha-sokasoyan (o Oran),

12. Go so Lopa a gi-i mbabatu-kad,

13. Ka Mata-an! (A giya Qur-an naya) na titho a Katharo a miyaka-shungaya (ko ontol a go so ribat):

14. Go kuna a ba sukaniyan ka-sandagan.

15. Mata-an! A siran na Pupha-gantangan siran sa toto-o a Antan-gan a marata,

16. Na Puphagantangan Ako sa toto-o a antangan.

17. Na Pakapulagodangka (Ya Muhammad) so manga Kafir: Pa-kapulagodangka siran sa di mathai.

قَالَ مَنْ قُوٌّ وَلَا نَاصِرٌ ﴿١٠﴾

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾

إِنَّهُمْ لَقَوْلٌ مُّضِلٌّ ﴿١٣﴾

وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ﴿١٤﴾

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾

فَقِيلَ لِلْكَافِرِينَ أَتَمْنَاهُمْ رُبُّدًا ﴿١٧﴾

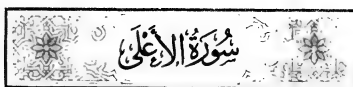
Surah Al-A'la-87

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Maporo,

2. A so Miyangadun, go Mithaong Phiyapiya;

3. Go Sukaniyan so Mindi-diyangka na Minggonanao;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ﴿٢﴾

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ﴿٣﴾

4. Go Sukaniyan so Piyakagumao Niyan so pagupur,

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ٤

5. Na biyaloi Niyan a rarag a maitum.

فَجَعَلَهُ نَعْتًا وَاحُوًى ٥

6. Phakibatiya Ami Ruka (Ya Muhammad) na Dingka khalipatan,

سَنُقَرِّطُكَ فَلَا تَنسَىٰ ٦

7. Inonta sa kabaya o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-oko Mapapayag a go so Misosolun;

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ٧

8. Go pulubodun Ami Ruka so okit a malbod.

وَنُبَشِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ٨

9. Na Pamakatadum Ka, amai ka phakanggai a gona so Pananadum.

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ٩

10. Phakatadum so tao a malukun (ko Allah);

سَيَذَكِّرْكَ مِنْ يُخَشَىٰ ١٠

11. Na Phakawatanan sukaniyan o marata i okor,

وَيَنْجِبُهَا الْأُتْقَىٰ ١١

12. A so phakasolud ko Apoi a mala;

الَّذِي يَصِلِي النَّارَ الْكُبْرَىٰ ١٢

13. Oriyan niyan na di ro-o phatai go di khaoyag (sa kaoyag a mapiya).

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ١٣

14. Sabunar a miyakada-ag so tao a Mishoti,

فَدَا قُلَحَ مِنْ تَرْكَىٰ ١٤

15. Go kiyataduman niyan so Ngaran o Kadnan Niyan, go Mishambayag.

وَذَكَرَ أَسْمَرِيَّةَ فَصَلَّىٰ ١٥

16. Kuna, ka ilulubi niyo so Kaoyagoyag ko doniya;

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ١٦

17. A so Akhirat i thomo a go kakal.

18. Mata-an! A giyaya na titho a matatago ko manga Kitab a miya-ona,-

19. A manga Kitab o Ibrahim a go so Musa.

Surah Al-Ghashiyah-88

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko khikolob?

2. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Khipakatitipadung,

3. A Gomagalubuk, a khidodokawan,-

4. A phamakasolud ko Apoi a tanto a mayao,-

5. A phuphamaka-inomun ko bowalan a pulikabo.

6. Da-a Pangunungkun niran a rowar ko sorokun,

7. Di ipukhaolit, go di Phakarun sa kaor.

8. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Madadarandang,

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾

عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾

تَصَلَّىٰ نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾

تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ أَنِيبٍ ﴿٥﴾

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيرٍ ﴿٦﴾

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾

9. Sabap ko galubuk iran na Masosowat siran;

لَسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾

10. Si-i ko Sorga a Maporo,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾

11. Da-a khanug iran non a ilang:

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً ﴿١١﴾

12. Katatagowan sa manga Bowalan a Puphamanoga;

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾

13. Katatagowan sa manga kantir a manga poporo,

فِيهَا سُرُورٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾

14. Go manga baso a khi-a adir-un,

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾

15. Go manga olona a khi-a anti-bun,

وَنَمَارِقٌ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾

16. Go manga Paramadali a khi-kakayatun.

وَزَرَارِيٌّ مُبْثُونَةٌ ﴿١٦﴾

17. Ba iran ndi Punggudaguda-a so manga Onta o andamanaya i kiya-aduna-on?

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِلَهِ كَيْفَ خَلَقَتْ ﴿١٧﴾

18. Go so Langit o andamanaya i Kiniporo-onon?

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾

19. Go so manga Palao o andamanaya i kiyapamakatinugaon?

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾

20. Go so Lopa o andamanaya i kiyakayataon?

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

21. Na Pamaka-inungka Ka, a Suka na matag Puphamaka-inungka.

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾

22. Kuna a ba siran Ruka paki-phanugulun,

23. Ogaid na sa dun sa tomali-khod go Mongkir,

24. Na isiksa on o Allah so siksa a mala.

25. Mata-an! A si-i Rukami so khandodan niran;

26. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so itongan kiran.

Surah Al-Fajr-89

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Fajr,
2. Go so manga gagawi-i a sha-sapolo,
3. Go so ganap a go so gansar,
4. Go so gagawi-i igira -a khaipos (ka shiksa-an ndun so manga ka-pir);
5. Ba saya di matatago so Ka-shapa ko adun a sabot iyan?
6. Bangka da nggudaguda-a so ini-kidiya o Kadnan Ka ko (pagtao a) Ad,-
7. A so Iram, a manga poporo i tindug,

لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصِيطِرٍ ﴿٢٢﴾

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾

فِعَذَابُهُ أَكْبَرُ الْعَذَابِ الْكَبِيرِ ﴿٢٤﴾

إِنَّا إِنَّا يَا بَهُمُ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ إِنَّا عَلَيْنَا حِسَابُهُمُ ﴿٢٦﴾

سُورَةُ الْفَجْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

وَلَيْلٍ عَشِيرٍ ﴿٢﴾

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسَّرٍ ﴿٤﴾

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ﴿٥﴾

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾

إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾

8. So da-a Miya-adun a lagid iran ko manga Ingud?

9. Go so (Pagtao a) Samood, a so Miyanonggirub siran ko manga da-lama ko balintad?

10. Go so Pir-aon a adun a manga lutakan niyan?

11. A siran na Miyamangakowala ko manga Ingud;

12. Go piyakandakul iran ro-o so kapaminasa.

13. Na Piyakatoronan siran o Kadnan Ka sa mbarambarang a mailot a siksa:

14. Mata-an! A so Kadnan Ka na titio a tomitilik.

15. Na so puman so Manosiya, na amai ka tiniyoba sukanian o Kadnan Niyan ka bigan Niyan sa Munang, go ini Kalimo Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na bigan nako Niyan sa Munang.

16. Na amai ka tiniyoba Iyan, ka Piyakasimpitan Niyan ko pagupur Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na Piyakarondan nako Niyan!

17. Sabunar, a kuna, ka di niyo Phoporongan so Wata a ilo!

18. Go di niyo iphami-is so kapakana ko Miskin!

الَّتِي لَمْ يَخْلُقْ مِثْلَهَا فِي الْبَلَدِ ﴿٨﴾

وَنُمُودَ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْنَادِ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبَلَدِ ﴿١١﴾

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْنَلَّهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ

وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْنَلَّهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ

رَبِّي أَهْنَنِ ﴿١٦﴾

كَلَّا بَلْ لَأَكْثَرُ مُنَ الْيَتِيمِ ﴿١٧﴾

وَلَا تَحْضُوتُ عَلَى طَعَامِ

الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾

19. Go phagarabun niyo so Pa-
ninggalan sa ka-arab a kabosao,

20. Go mababaya kano sa tamok
sa kabaya a mitataralo.

21. Sabunar, a amai ka roputun
so Lopa, a Maropuropot,

22. Go Makatalingoma so Kad-
nan Ka, a go so manga Malaikat a
Shishinundai;

23. Go miyoma sa Alongan
noto so Naraka Jahannam, na sa
Alongan noto na Phananadum so
Manosiya, na aigona-on o Kapa-
nanadum?

24. Matharo iyan: Aida, o ba
ako bo miyakapamakot sa ruk, o
Kaoyagoyag akun!

25. Na si-i ko Alongan noto, na
da-a makapaniksa ko siksa Iyan a
isa bo!

26. Go da-a makaphamatong ko
kaphamatong Iyan a isa bo.

27. Hai Niyawa a thatana!

28. Ndod ka ko Kadnan ka, a
Masosowat, a Makasosowat!

29. Na solud ka ko manga Or-
ipun Ko!

30. Go solud ka ko Sorga Akun!

وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاثَ أَكْثَلًا ۝١٩

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۝٢٠

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝٢١

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝٢٢

وَجِئَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَنْذِكُرُ
الْإِنْسَانَ وَآنَى لَهُ الذِّكْرُ ۝٢٣

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدِمْتُ لِحَيَاتِي ۝٢٤

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ۝٢٥

وَلَا يُؤْنِقُ وَأَقَاتُهُ أَحَدًا ۝٢٦

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝٢٧

ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ۝٢٨

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝٢٩

وَادْخُلِي جَنَّتِي ۝٣٠

Surah Al-Balad-90**سُورَةُ الْبَلَدِ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾

1. Pushapa Ako sa Ibut ko ungkai a Ingud (a Makkah),-

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾

2. A Suka na Mababaling sangkai a Ingud,-

وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾

3. Go so Mimbawata a go so Inimbawata,

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko karomasyan:

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾

5. Ba niyan tatarima-a sa da dun a phakapa-aron a isa bo?

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا بَدَأَ ﴿٦﴾

6. Gi-i niyan Tharo-on: A miya-kailang ako sa tamok a madakul!

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾

7. Ba niyan tatarima-a sa da-a miyakailai ron a isa bo?

أَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾

8. Ba Ami da sunggai sukaniyan sa dow a mata?

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾

9. Go dila go mbala a modol?

وَهَدْيَيْنِ الْتَجْدِينَ ﴿١٠﴾

10. Go Pinggonanao ami sukaniyan ko dow a lalan?

فَلَا أَقْنَمِ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾

11. Na ino niyan da Panagontamani so mapigul,-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾

12. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so mapigul?-

فَكُرْبَةُ ﴿١٣﴾

13. So Kapumaradika sa Oripun,

14. O di na so kapakakana si-i ko
Alongan a kaor,

أَوْ اطْعَمْتُ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾

15. Ko Wata a ilo a madasug,

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾

16. O di na so Miskin a Midudukut ko botha;

أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na miyabaloi a pud ko siran a Miyamaratinyaya, a go iniphipi-isa iran so Kaphantang, go iniphipi-isa iran so Kapangalimo.

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَصَّوْا بِالْمَرْحَةِ ﴿١٧﴾

18. Na siran man i manga tao ko kawatan.

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمُنْمَنَةِ ﴿١٨﴾

19. Na so siran a Miyamangongkir ko manga Ayat Ami, na siran i manga tao ko diyowang;

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾

20. A kakokoloban siran sa A poi.

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

Surah Al-Shams-91

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ibut ko Alongan a go so Sindao niyan,

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾

2. Go so Olan igira-a tiyondog iyan,

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾

3. Go so daondao igira-a piyayag iyan,

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ﴿٣﴾

4. Go so gagawi-i igira-a ipukholob iyan,

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾

5. Go so Langit, a go so Mimba-lai Ron,

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾

6. Go so Lopa a go so Komiyayaton,

وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَهَا ﴿٦﴾

7. Go so ginawa, a go so Mithaongon Phiyapiya:

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾

8. Na ini-ilaham Iyan non so Kapumbaradosa niyan, a go so Kaphangongonotan niyan;-

فَالْهَمَّهَا جُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾

9. Sabunar a miyakada-ag so tao a Siyoti niyan a ginawa niyan;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَزَقَهَا ﴿٩﴾

10. Go Sabunar a kiyawiswisan so tao a diyadag iyan a ginawa niyan!

وَقَدْ حَآبَ مَنْ دَسَّهَا ﴿١٠﴾

11. Piyakambokhag o (Pagtao a) Samood (so Sogo kiran) sabap ko Kiyapangakowala iran;

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾

12. Gowani a mbakorot so lubi a darowaka kiran,

إِذْ أُنْبِئَتْ أَشَقَّهَا ﴿١٢﴾

13. Na Pitharo kiran o Sogo o Allah: (Botawani niyo) so Onta o Allah, go so kaphaginom iyan!

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾

14. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na biyono iran noto, na bininasa siran o Kadnan Niran sabap ko dosa iran, na Piyakapurar-ampata Iyan siran,

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾

15. Go di Niyan ikhaluk so kiyabolosan noto.

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

Surah Al-Lail-92**سُورَةُ اللَّيْلِ**

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko gagawi-i igira-a pukhi-kolob (so kalibotung iyan),

2. Go so daondao igira-a lomini-wanag,

3. Go so Miyadun ko Mama, go so Babai,-

4. Ka Mata-an! A so galubuk iyo na Sabunar a mbidabida.

5. Na so puman so tao a Miya-mumugai a go Miyananggila,

6. Go tiyanto niyan so mapiya,-

7. Na pulubodun Nami ron a (Kaparoliya niyan ko) malbod,

8. Na so puman so tao a Miligut go Mitharambisa,

9. Go Piyakambokhag iyan so mapiya;

10. Na pulubodun Nami ron a (ka-akir iyan ko) margun.

11. Go di ron phakanggihai a gona so tamok iyan amai ka maolog (ko Naraka).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

إِنْ سَعَيْكُمْ لَشِقَىٰ

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ

وَصَدَقَ بِالْحَسَنِ

فَسَنِّيئِرُهُ لِلْعُسْرَىٰ

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ

وَكَذَبَ بِالْحَسَنِ

فَسَنِّيئِرُهُ لِلْعُسْرَىٰ

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ

12. Mata-an! A si-i Rukami so titho a Torowan,

13. Go Mata-an! A ruk Ami so khaori, a go so paganai.

14. Na Piyaki-iktiyaran Ko ruka-no so Apoi a pukhadug;

15. Da-a phakasoludon a rowar ko marata i okor,

16. A so Tomiyaplis go Tomiya-likhod.

17. Na phakawatan non so Miya-nanggila (sa dosa).

18. A so Puphamumugai ko ta-mok iyan ka-an Masoti;

19. Go kuna a ba adun a ruk o isa a tao a shisi-i rukaniyan a Limo ambalasan,

20. Ogaid na singanin ko Kaso-sowat o Kadnan niyan a Maporo;

21. Na matatangtud a Khasowat dun.

إِنِّ عَيْنَا لِلْهَدَىٰ ١٢

وَأَنَّ لَنَا الْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ١٣

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ١٤

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ١٥

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ١٦

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ١٧

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ١٨

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى ١٩

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِهِ الْأَعْلَىٰ ٢٠

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ٢١

Surah Al-Duha-93

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tunganaik,

2. Go so gagawi-i igira-a lomini-botung,

سُورَةُ الضُّحَىٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ ١

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ٢

3. Ka da Kandarainonun o Kadnan Ka (Ya Muhammad) go da Ka Niyan Kararangiti;

4. Go matatangkud a so khaori na tomo Ruka a di so paganai;

5. Go matatangkud a Mbugangka dun o Kadnan Ka na Khasowat Ka.

6. Ba Ka Niyan nda mato-on a Wata a ilo na Piyakisiyap Ka Niyan?

7. Go Miyato-ongka Niyan a madadadag na pinggonanao Ka Niyan,

8. Go Miyato-on Ka Niyan a miskin, na Bigangka Niyan sa kawasa-an.

9. Na so Wata a ilo na Dingka Phangarasi-i;

10. Go so puphamanguni na Dingka Phurarasunga;

11. Go so Limo o Kadnan Ka na Puphamanotholangka!

Surah Al-Inshirah-94

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Ba Ami da pakalowaga Ruka so rarub Ka (Ya Muhammad)?

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٢﴾

وَلَا آخِرَ خَيْرٍ لَّكَ مِنْ الْأُولَىٰ ﴿١﴾

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾

أَلَمْ يَجِدَكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ﴿٦﴾

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾

وَوَجَدَكَ عَابِدًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْإِنْشِرَاحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾

2. Go piyokas Ami Ruka so mapunud Ka?-

3. A so mini-punud ko likod Ka,-

4. Go iniporo Ami Ruka so Tadam Ruka?

5. Na Mata-an! A khatondog so margun, a malbod,

6. Mata-an! A khatondog so margun, a malbod.

7. Na igira-a miyakapasad Ka, na nggalubuk Ka puman,

8. Go si-i Ka bo ko Kadnan Ka Puphangangarapan.

وَوَضَعْنَا عَنَّاكَ وَزَرَكَ ﴿٢﴾

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

Surah Al-Tin-95

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tin a go so Zayton,

2. Go so Palao a Torsina,

3. Go giyangkai a Ingud a (Makaka a) Panarigan,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko lubi a mapiya a bontal,

5. Oriyan niyan na Pakakasowin Ami sukaniyan ko lubi a mababa ko manga bababa,

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾

وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾

وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

6. Inonta so Miyamaratiyaya go
Pinggalubuk iran so manga Pipiya:
Ka adun a bagiyen niran a balas a
di Puthaman.

7. Na antawa-a i Maphaki ongkir
iyan Ruka ko oriyen naya, so Ko-
koman?

8. Ba di so Allah i lubi a Maontol
i Kokoman ko manga Kokoman?

Surah Al-Alaq-96

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Pangadi Ka: Si-i ko Ngaran o
Kadnan Ka a so Miyangadun;

2. Inadun Niyan so manga Man-
osiya, pho-on ko manga rogo a
mimbathik.

3. Pangadi Ka: Ka so Kadnan
Ka na lubi a Maginawa,-

4. So Miyangundao ko (kisora-
tun ko) Pansom,-

5. Inindao Niyan ko Manosiya so
di niyan katawan.

6. Sabunar a Mata-an! A so
Manosiya na phangakowala dun,

7. Ko kiya-ilaya niyan sa Miya-
katharambisa.

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ
أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾

فَمَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ الْاِذْنِ ﴿٧﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ الْخٰكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَرَأَيْتُمُ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾

أَفَرَأَيْتُمُ الْاَكْرَمَ ﴿٣﴾

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمَ ﴿٥﴾

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَاطٍ ﴿٦﴾

أَن رَّءَاهُ أَهْتَاسَقًا ﴿٧﴾

8. Mata-an! A si-i bo ko Kadnan
Ka i khandodan.

إِنِّى إِلَى رَبِّكَ الرَّجْعَى ﴿٨﴾

9. Aiguda-a Ka ko sukaniyan a
Pushapar,

أَرَأَيْتَ الَّذِى يَنْهَى ﴿٩﴾

10. Ko Oripun (o Allah) igira a
Mishambayang?

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿١٠﴾

11. Aiguda-a Ka amai ka Suka-
niyan na shisi-i ko Torowan,

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ لَهْدَىٰ ﴿١١﴾

12. O di na ini Sogo Iyan so
Kapananggila?

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾

13. Aiguda-a Ka amai ka (so
Puphanapar na) tomiyaplis go to-
miyalikhod?

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾

14. Ba niyan ndi katawi a Mata-
an! A so Allah na phagilain Niyan?

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾

15. Gunuki niyan, ka Mata-an-a
o di niyan gunuki, na gandurun
Ami dun ko tandongan,-

كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَفِعْ بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾

16. (Khiruk ko) tandongan, a
bokhag, a baradosa;

نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾

17. Na tawaga niyan i salinggo-
goya iyan!

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾

18. Ka tawagun Ami so khisi-
siyap ko Naraka!

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾

19. Sabunar! A Dingka Pagonoti
sukaniyan, go Sojiod Ka, go pakar-
ani Ka (ko Kadnan Ka).

كَلَّا لَا تُطْعَمُهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

Surah Al-Qadr-97

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami a Qur-an naya si-i ko Gagawi-i a Susula-an.

2. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Gagawi-i a Susula-an?

3. So Gagawi-i a Susula-an na thomo a di so sanggibo a Olanolan.

4. Puthoron ro-o so manga Malaiikat, a go so Ruh^[1], sabap sa idin o Kadnan niran, makapantag ko oman i Sogowan:

5. Kalilintad Sukaniyan taman ko kasubang o Fijar!

Surah Al-Bayyinah-98

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Da ko butad o siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto o ba siran miyamagukar taman sa kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾

نَزَّلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾

سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفِكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ
الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾

[1] so oras a matatang kud so kakha aduni yan (aso alongan a maori)

2. Sogo a pho-on ko Allah, a Makapuphangadi ko manga Kitab a manga Soti:

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾

3. Khisosoratan noto sa (Kokoman a) ontol.

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ﴿٣﴾

4. Na da makashusungaya so siran a piyamugan ko Kitab inonta ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o marayang a karina.

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنۢ بَيْنِهِۦمۡ ۚ وَمَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾

5. A da-a ini Sogo kiran a rowar sa Kapushowasowata iran ko Allah, a Totolabosun niran non, so okit ko Kapaginutao, a Shasalimbotawan siran, a go so Kipamayandugun niran ko Sambayang, go so katonaya iran ko Zakat: Giyoto man i okit a ontol

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقِيمَةِ ﴿٥﴾

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto, na si-i ko Apoi ko Naraka Jahannam makakakal siran non. Siran man i miyakaratarata ko manga Ka-adun.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran man na siran i miyakapiyapiya ko manga Ka-adun.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

8. Adun a balas kiran si-i ko Kadnan niran a manga Sorga a tatap, a puphamangondas ko kabababan niyan so manga lawasaig,

جَزَاءُ وَّهُمْ عَذَابُهُمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ

makakakal siran non, sa dayon sa dayon. Miyasowat kiran so Allah na Khasowat siran non (mambo). Giyoto man na bagiyan o tao a inikaluk iyan so Kadnan niyan.

Surah Al-Zilzal-99

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka ilinog ko Lopa so ipulinogon,

2. Go pakaliyon o Lopa so khi-pupunudon,

3. Go Matharo o Manosiya: A'antona ini?

4. Sa Alongan noto na Panotho-lun niyan so manga Tothol rukani-yan:

5. Sabap sa Mata-an! A so Kad-nan Ka na Ipagilaham Iyan non noto.

6. Sa Alongan noto na mamaka-liyo so manga Manosiya a mbidabi-da, ka phaki-ilai kiran so (balas o) manga galubuk iran.

7. Na sa dun sa nggolaola sa timbang bo o kolpong a mapiya, na khailai niyan noto;

8. Go sa dun sa nggolaola sa timbang bo o susurum a marata, na khailai niyan noto!

عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾

وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾

يَوْمَئِذٍ تُخَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

Surah Al-A'diyat-100

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko (manga Koda a) Puphololompat a gi-i makashowara,

2. Go Puphamangapoyan sa kalamaging,

3. Go Puphamanibowa ko kha-pita.

4. Go Miyamakakayambur siran ro-o sa bayanuk,

5. Go minilumbak iran noto ko kao-orongan (ko ridowai);

6. Mata-an! A so Manosiya si-i ko makapantag ko Kadnan Niyan na titho a da-a Tadum iyan;

7. Go Mata-an! A sukaniyan sa makapantag ro-o i titho a saksi;

8. Go Mata-an! A sukaniyan makapantag ko kabaya ko tamok na tonganai a minitaralo.

9. Ba niyan ndi katawi, -a amai ka pakaliyon so shisi-i ko manga kobor,

10. Go payagun so shisi-i ko manga rarub?-

11. Mata-an! A so Kadnan niran sa Alongan noto i titho a Kaip kiran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾

فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا ﴿٢﴾

فَالْمُعِيرَتِ ضُبْحًا ﴿٣﴾

فَأُتْرِنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾

فَوْسَطَنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

Surah Al-Qariah-101

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. So Phakatukutuk!

أَلْقَارِعَةُ ﴿١﴾

2. Antona-a so phakatukutuk?

مَا أَلْقَارِعَةُ ﴿٢﴾

3. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Phakatukutuk?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا أَلْقَارِعَةُ ﴿٣﴾

4. Alongan a mabaloi so manga
Manosiya a makairing sa manga
Paroparo a Masosolapak,

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ
الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾

5. Go mabaloi so manga Palao a
makairing ko bombol a riyodot.

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ
الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾

6. Na sa dun sa tao a makapunud
so manga timbang iyan,

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾

7. Na sukaniyan na matago ko
Kaoyagoyag a Makasosowat.

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾

8. Na so puman so tao a Maka-
khap so manga timbang iyan,

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾

9. Na aya darpa iyan na so Nar-
aka Hawiya.

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾

10. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona oto?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾

11. Apoi a Miyakayaoyao!

نَارُ حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

Surah Al-Takathur-102

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakatumbang rukano so Kapamagindiga sa kadakul,

2. Taman sa makasongkano ko manga kobor.

3. Na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!

4. Oriyan niyan na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!

5. Sabunar, a okatokawi niyo sa Kata-o a matatangkud!

6. Na Mata-an a mailai niyo dun so Naraka Jahim!

7. Oriyan niyan, na Mata-an a mailai niyo dun noto sa kilai a matatangkud!

8. Oriyan niyan, na Mata-an a khi-isha rukano dun sa Alongan noto so manga Limo (rukano)!

Surah Al-Asr-103

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Masa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْهَنَكُمْ التَّكَاثُرُ ١

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ٢

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٤

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ٥

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ٦

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ٧

ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ٨

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ١

2. Ka Mata-an! A so manga Manosiya na matatago dun ko ka-logi,

3. Inonta so Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, go ini pamagosiyata iran so bunar, go ini pamagosiyata iran so kaphan-tang.

Surah Al-Humazah-104

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa, a ruk o omani Taliyanta-an, a makasodi,

2. A so Miyanimo sa tamok na miyatamanon magitong,

3. Tatarima-an niyan sa Mata-an! A so tamok iyan na miyabaloi niyan sukaniyan a kakal!

4. Gunuki niyan noto, Mata-an a Phoshangun ndun ko makaroput;

5. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so makaroput?

6. So Apoi o Allah, a pakakaka-dugun,

7. So pushokhayao ko manga poso:

8. Mata-an naya! A si-i kiran mikolob,

9. Si-i ko manga pasuk a manga rarawa.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ﴿١﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ ﴿٢﴾

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾

الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدَدُهُ ﴿٢﴾

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدُهُ ﴿٣﴾

كَلَّا لَيُبَدِّلَنَّا فِي الْخُطْمَةِ ﴿٤﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْخُطْمَةُ ﴿٥﴾

نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ﴿٦﴾

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفَاقَةِ ﴿٧﴾

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ﴿٨﴾

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

Surah Al-Fil-105

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Bangka da Katokawi so iniki-diya o Kadnan Ka ko khimangaruk ko Gadiya?

2. Ba Niyan nda tagowa so Antangan niran a marata si-i ko kalogi?

3. Go biyotawanan Niyan siran sa manga Papanok a khirurungkap.

4. A Puphangolog kiran sa Ator a pho-on ko lipao a kiyomba;

5. Na biyaloi Niyan siran a miya-kairing ko pur a kiyani (a olud)?

Surah Quraish-106

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Makapantag ko kiyasinanad o manga Quraish,-

2. So kiyasinanad iran ko kathomogalin ko kapanununggao niyan a go so kakhakayao niyan,-

3. Na Showasowata iran so Kadnan a ungkai a Baitollah,

سُورَةُ الْفِيلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ
الْفِيلِ ﴿١﴾

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قُرَيْشٍ ﴿١﴾

لَهُ الْكُفُوفُ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾

فَلْيَعْبُدُوهُ رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾

4. So migai kiran sa Pangunung-kun po-on ko kaor, go miyakasarig kiran pho-on ko kaluk.

Surah Al-Maun-107

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ino kiyatokawan Ka so gi-niyan pakambokhagun so balas (ko Akhirat)?

2. Na giyoto man so Puphanar-omag ko Wata a ilo,

3. Go di niyan iphamintal so kapakakana ko Miskin.

4. Na sangat a siksa a ruk o manga Barasambayang,

5. A so siran na so Sambayang iran na pakalipatan niran,

6. So siran na maki-ilailain siran,

7. Go u-urunun niran so kakha-piya-an!

Surah Al-Kausar-108

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na inibugai Ami Ruka (Ya Muhammad) so madakul (a Mapiya)

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ﴿١﴾

سُورَةُ الْمَاعُونِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِاللَّيْلِ ﴿١﴾

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ أَيْتِمَ ﴿٢﴾

وَلَا يَحِصُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣﴾

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾

الَّذِينَ هُمْ يُرْءَوْنَ ﴿٦﴾

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

سُورَةُ الْكَوْثَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا آتَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾

2. Na Shambayang Ka makapan-tag ko Kadnan Ka, go Khorbang-ka.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْصِرْ ﴿٢﴾

3. Mata-an! A so Pukhararangit Ruka na sukaniyan i da a tondasiyan.

إِن شِئْنَاكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

Surah Al-Kafirun-109

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai manga Kafir!

قُلْ يَتَّيْنَاهُ الْكَافِرُونَ ﴿١﴾

2. Kuna a ba Akun di-i Showa-sowata so gi-i niyo Showasowatun;

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾

3. Go da rukano i ba niyo di-i Showasowata so gi-i Yakun Showa-sowatun:

وَلَا أَنْتُمْ عِبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾

4. Go da Rakun i ba Ko Push-owasowata so Pishowasowat iyo,

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾

5. Go da rukano i ba niyo Push-owasowata so gi-i Yakun Showa-sowatun.

وَلَا أَنْتُمْ عِبِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾

6. Ruk iyo so okit iyo ko Kapa-ginutao, na ruk Akun so okit Akun ko Kapa-ginutao.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

Surah Al-Nasr-110

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a Miyakatalingoma so Tabang o Allah, a go so Daag,

2. Go Mailaingka so manga Manosiya a Puphamanolud ko Agama o Allah, a ndadakudakul,

3. Na Puthasbik Ka a rakhus o Podi ko Kadnan Ka, go Panguni Ka On sa Ma-ap: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Puphanarima ko Taobat.

Surah Al-Lahab-111

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miya-ilang so dow a tangan o Abilahab, go miya-ilang (Sukaniyan)!

2. Da-on makanggai a gona so tamok iyan, a go so miyasokat iyan!

3. Phakasolud dun ko Apoi a Pushokhayao!

4. Go so Karoma niyan a Maawid sa itagon,-

5. Kiyatagowan so lig iyan sa tali a phamukul!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ

كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا

كَسَبَ ﴿٢﴾

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

Surah Al-Ikhlās-112

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: Sukaniyan so
Allah, a isa isa!

2. So Allah a Puphangangaron-
ganan!

3. Da Mbawata, go da Mbawata-
an,

4. Go da-a Miya-adun a saginda
Niyān a isa bo.

Surah Al-Falaq-113

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong
Ako ko Kadnan o khapita,

2. Po-on ko karat-an o nganin a
Inadun Niyān,

3. Go so karata-an o Gagawi-i
igira-a Miyakalibotung,

4. Go so karata-an o Puphaman-
giyop ko manga palot,

5. Go so karata-an o makasi-ig
igira-a miyani-ig.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ١

اللَّهُ الصَّمَدُ ٢

لَمْ يَكِدْ وَلَمْ يُولَدْ ٣

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ١

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ٢

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ٣

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي

الْعُقَدِ ٤

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ٥

Surah An-Nas-114

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o manga Manosiya,

2. A Phapa-ar ko manga Manosiya,

3. A Tohan o manga Manosiya,

4. Po-on ko karata-an o Puphangonsi, a Puphano-o so-ok,-

5. So Puphangonsi ko manga rarub o manga Manosiya,-

6. A pud ko manga Jinn, a go so manga Manosiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾

إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ ﴿٥﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

﴿فَهَرَسَ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّنَّ الْإِسْلَامَ فِي مَنَاسِكِهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقعها	السُّورَة
Al-Fatiha	1	1	Makki	مَكِّيَة	١	١	الْفَاتِحَة
Al-Baqarah	2	2	Madani	مَدَنِيَة	٢	٢	البَقَرَة
Ali-Imran	3	76	Madani	مَدَنِيَة	٧٦	٣	آلِ عِمْرَان
Al-Nisa	4	120	Madani	مَدَنِيَة	١٢٠	٤	النِّسَاء
Al-Maidah	5	164	Madani	مَدَنِيَة	١٦٤	٥	الْمَائِدَة
Al-An'Am	6	197	Makki	مَكِّيَة	١٩٧	٦	الْأَنْعَام
Al-A'raf	7	235	Makki	مَكِّيَة	٢٣٥	٧	الْأَعْرَاف
Al-anfal	8	279	Madani	مَدَنِيَة	٢٧٩	٨	الْأَنْفَال
Al-Taubah	9	295	Madani	مَدَنِيَة	٢٩٥	٩	التَّوْبَة
Yunus	10	326	Makki	مَكِّيَة	٣٢٦	١٠	يُونُس
Hud	11	349	Makki	مَكِّيَة	٣٤٩	١١	هُود
Yusuf	12	373	Makki	مَكِّيَة	٣٧٣	١٢	يُوسُف
Al-Ra'd	13	396	Madani	مَدَنِيَة	٣٩٦	١٣	الرَّعْد
Ibrahim	14	407	Makki	مَكِّيَة	٤٠٧	١٤	إِبْرَاهِيم
Al-Hijr	15	418	Makki	مَكِّيَة	٤١٨	١٥	الْحِجْر
Al-Nahl	16	429	Makki	مَكِّيَة	٤٢٩	١٦	النَّحْل
Al-Isra	17	453	Makki	مَكِّيَة	٤٥٣	١٧	الْإِسْرَاء
Al-Kahf	18	474	Makki	مَكِّيَة	٤٧٤	١٨	الْكَهْف
Maryam	19	495	Makki	مَكِّيَة	٤٩٥	١٩	مَرْيَم
TaHa	20	509	Makki	مَكِّيَة	٥٠٩	٢٠	طه
Al-Anbiya	21	528	Makki	مَكِّيَة	٥٢٨	٢١	الْأَنْبِيَاء
Al-Hajj	22	545	Madani	مَدَنِيَة	٥٤٥	٢٢	الْحَجَّ
Al-Mu'minun	23	561	Makki	مَكِّيَة	٥٦١	٢٣	الْمُؤْمِنُونَ
Al-Nur	24	576	Madani	مَدَنِيَة	٥٧٦	٢٤	النُّور

﴿فَهَرَسَ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّنَّ الْبُكْرَى الْمَدْرِيَّةَ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الْمَدْرِيَّة	زَمَانُهَا	السُّورَةُ
Al-Furqan	25	592	Makki	مَكِّيَّة	٥٩٢	٢٥	الْفُرْقَان
Al-Shu'arra	26	605	Makki	مَكِّيَّة	٦٠٥	٢٦	الشُّعْرَاء
Al-Naml	27	628	Makki	مَكِّيَّة	٦٢٨	٢٧	النَّمْل
Al-Qasas	28	644	Makki	مَكِّيَّة	٦٤٤	٢٨	الْقَصَص
Al-Ankabut	29	662	Makki	مَكِّيَّة	٦٦٢	٢٩	العَنْكَبُوت
Al-Rum	30	675	Makki	مَكِّيَّة	٦٧٥	٣٠	الرُّوم
Lucman	31	686	Makki	مَكِّيَّة	٦٨٦	٣١	لُقْمَانَ
Al-Sajdah	32	693	Makki	مَكِّيَّة	٦٩٣	٣٢	السَّجْدَةُ
Al-Ahzab	33	699	Madani	مَدَنِيَّة	٦٩٩	٣٣	الْأَحْزَاب
Saba	34	715	Makki	مَكِّيَّة	٧١٥	٣٤	سَبَا
Fatir	35	726	Makki	مَكِّيَّة	٧٢٦	٣٥	فَاطِر
Yasin	36	736	Makki	مَكِّيَّة	٧٣٦	٣٦	يَس
Al-Saffat	37	747	Makki	مَكِّيَّة	٧٤٧	٣٧	الصَّافَّات
Sad	38	764	Makki	مَكِّيَّة	٧٦٤	٣٨	ص
Al-Zumar	39	775	Makki	مَكِّيَّة	٧٧٥	٣٩	الزُّمَر
Ghafir	40	790	Makki	مَكِّيَّة	٧٩٠	٤٠	غَافِر
Fussilat	41	806	Makki	مَكِّيَّة	٨٠٦	٤١	فُصِّلَت
Al-Shura	42	816	Makki	مَكِّيَّة	٨١٦	٤٢	الشُّورَى
Al-Zukhruf	43	827	Makki	مَكِّيَّة	٨٢٧	٤٣	الزُّكْرُوف
Al-Dukhan	44	839	Makki	مَكِّيَّة	٨٣٩	٤٤	الدُّخَان
Al-Jasiyah	45	845	Makki	مَكِّيَّة	٨٤٥	٤٥	الْجَاسِيَّة
Al-Ahqaf	46	852	Makki	مَكِّيَّة	٨٥٢	٤٦	الْأَحْقَاف
Muhammad	47	860	Madani	مَدَنِيَّة	٨٦٠	٤٧	مُحَمَّد
Al-Fat-h	48	867	Madani	مَدَنِيَّة	٨٦٧	٤٨	الْفَتْح

﴿فَهَرَسَ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّنَّ الْإِكْرَامَ الْمَدْرِي فِيهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقعها	السُّورَة
Al-Hujurat	49	875	Madani	سَنِة	٨٧٥	٤٩	الحُجُرَات
Qaf	50	879	Makki	مَكِّيَة	٨٧٩	٥٠	قَاف
Al-Zariyat	51	885	Makki	مَكِّيَة	٨٨٥	٥١	الذَّارِيَات
Al-Tur	52	891	Makki	مَكِّيَة	٨٩١	٥٢	الطُّور
Al-Najm	53	896	Makki	مَكِّيَة	٨٩٦	٥٣	النَّجْم
Al-Qamar	54	902	Makki	مَكِّيَة	٩٠٢	٥٤	القَمَر
Al-Rahman	55	908	Madani	سَنِة	٩٠٨	٥٥	الرَّحْمَن
Al-Waqiah	56	915	Makki	مَكِّيَة	٩١٥	٥٦	الوَاقِعَة
Al-Hadid	57	923	Madani	سَنِة	٩٢٣	٥٧	الحَدِيد
Al-Mujadalah	58	930	Madani	سَنِة	٩٣٠	٥٨	المُجَادَلَة
Al-Hashr	59	936	Madani	سَنِة	٩٣٦	٥٩	الحَشْر
Al-Mumtahanah	60	941	Madani	سَنِة	٩٤١	٦٠	المُتَحَنَة
Al-Saff	61	945	Madani	سَنِة	٩٤٥	٦١	الصَّف
Al-Jumu'ah	62	948	Madani	سَنِة	٩٤٨	٦٢	الْجُمُعَة
Al-Munafiqun	63	951	Madani	سَنِة	٩٥١	٦٣	الْمُنَافِقُون
Al-Taghabun	64	953	Madani	سَنِة	٩٥٣	٦٤	التَّغَابُن
Al-Talaq	65	956	Madani	سَنِة	٩٥٦	٦٥	الطَّلَاق
Al-Tahrim	66	960	Madani	سَنِة	٩٦٠	٦٦	التَّحْرِيم
Al-Mulk	67	963	Makki	مَكِّيَة	٩٦٣	٦٧	المُلْك
Al-Qalam	68	968	Makki	مَكِّيَة	٩٦٨	٦٨	القَلَم
Al-Haqqah	69	974	Makki	مَكِّيَة	٩٧٤	٦٩	الْحَاقَّة
Al-Ma-arij	70	979	Makki	مَكِّيَة	٩٧٩	٧٠	المَعَارِج
Nuh	71	983	Makki	مَكِّيَة	٩٨٣	٧١	نُوح
Al-Jinn	72	987	Makki	مَكِّيَة	٩٨٧	٧٢	الْجِنَّ

﴿فَهَرَسَ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَيَا أَيُّهَا الْمَدِينَةُ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقعها	السُّورَة
Al-Muzzammil	73	991	Makki	مكية	٩٩١	٧٣	المُزَّمِّل
Al-Muddassir	74	994	Makki	مكية	٩٩٤	٧٤	الْمُدَّثِّر
Al-Qiyamah	75	999	Makki	مكية	٩٩٩	٧٥	الْقِيَامَة
Al-Insan	76	1002	Madani	مدنية	١٠٠٢	٧٦	الْإِنْسَان
Al-Mursalat	77	1006	Makki	مكية	١٠٠٦	٧٧	الْمُرْسَلَات
Al-Naba	78	1011	Makki	مكية	١٠١١	٧٨	النَّبَا
Al-Naziat	79	1014	Makki	مكية	١٠١٤	٧٩	الْنازِعَات
Abasa	80	1018	Makki	مكية	١٠١٨	٨٠	عَبَسَ
Al-Takwir	81	1022	Makki	مكية	١٠٢٢	٨١	التَّكْوِير
Al-Infitar	82	1024	Makki	مكية	١٠٢٤	٨٢	الْاِنْفِطَار
Al-Mutaffifin	83	1026	Makki	مكية	١٠٢٦	٨٣	الْمُطَفِّفِينَ
Al-Inshiqaq	84	1029	Makki	مكية	١٠٢٩	٨٤	الْاِنْشِقَاق
Al-Buruj	85	1032	Makki	مكية	١٠٣٢	٨٥	الْبُرُوج
Al-Tariq	86	1034	Makki	مكية	١٠٣٤	٨٦	الطَّارِق
Al-A'la	87	1035	Makki	مكية	١٠٣٥	٨٧	الْأَعْلَى
Al-Ghashiyah	88	1037	Makki	مكية	١٠٣٧	٨٨	الْغَاشِيَة
Al-Fajr	89	1039	Makki	مكية	١٠٣٩	٨٩	الْفَجْر
Al-Balad	90	1042	Makki	مكية	١٠٤٢	٩٠	الْبَلَد
Al-Shams	91	1043	Makki	مكية	١٠٤٣	٩١	الشَّمْس
Al-Lail	92	1045	Makki	مكية	١٠٤٥	٩٢	الْلَيْل
Al-Duha	93	1046	Makki	مكية	١٠٤٦	٩٣	الضُّحَى
Al-Inshirah	94	1047	Makki	مكية	١٠٤٧	٩٤	الْإِشْرَاق
Al-Tin	95	1048	Makki	مكية	١٠٤٨	٩٥	التِّين
Al-Alaq	96	1049	Makki	مكية	١٠٤٩	٩٦	الْعَلَق

﴿فَهَرَسَ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّنَّ الْكِتَابَ الَّذِي فِيهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقعها	السُّورَة
Al-Qadr	97	1051	Makki	مَكِّيَة	١٠٥١	٩٧	الْقَدْر
Al-Bayyinah	98	1051	Madani	مَدَنِيَة	١٠٥١	٩٨	الْبَيِّنَة
Al-Zilzal	99	1053	Madani	مَدَنِيَة	١٠٥٣	٩٩	الزَّلْزَلَة
Al-A'diyat	100	1054	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٤	١٠٠	الْعَادِيَّات
Al-Qariah	101	1055	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٥	١٠١	الْقَارِعَة
Al-Takathur	102	1056	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٦	١٠٢	التَّكَاثُر
Al-Asr	103	1056	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٦	١٠٣	الْعَصْر
Al-Humazah	104	1057	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٧	١٠٤	الْهُمَزَة
Al-Fil	105	1058	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٨	١٠٥	الْفِيل
Quraish	106	1058	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٨	١٠٦	قُرَيْش
Al-Maun	107	1059	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٩	١٠٧	الْمَاعُون
Al-Kausar	108	1059	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٩	١٠٨	الْكَوْثَر
Al-Kafirun	109	1060	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٠	١٠٩	الْكَافِرُون
Al-Nasr	110	1061	Madani	مَدَنِيَة	١٠٦١	١١٠	النَّصْر
Al-Lahab	111	1061	Makki	مَكِّيَة	١٠٦١	١١١	الْمَسَد
Al-Ikhlâs	112	1062	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٢	١١٢	الْإِخْلَاص
Al-Falaq	113	1062	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٢	١١٣	الْفَلَق
An-Nas	114	1063	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٣	١١٤	النَّاس

لَنْ وَذَلِكَ الشُّعْرَانِ الْإِسْلَامِيَّتَ وَالْأَوْقَافَ وَالِدَعْوَةَ وَالْإِشَادَةَ

في المملكة العربية السعودية

المشرفة على مجمع الملك فهد

لطباعة المصحف الشريف في المدينة المنورة

إذ يسرها أن يصدر المجمع هذه الطبعة من القرآن الكريم

وترجمة معانيه إلى اللغة الإيرانية الفارسية

تسأل الله أن ينفع بها الناس

وأن يجزي

خالد بن الحزماني الشريفين الملك فهد بن عبدالعزيز آل سعود

أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله ولي التوفيق

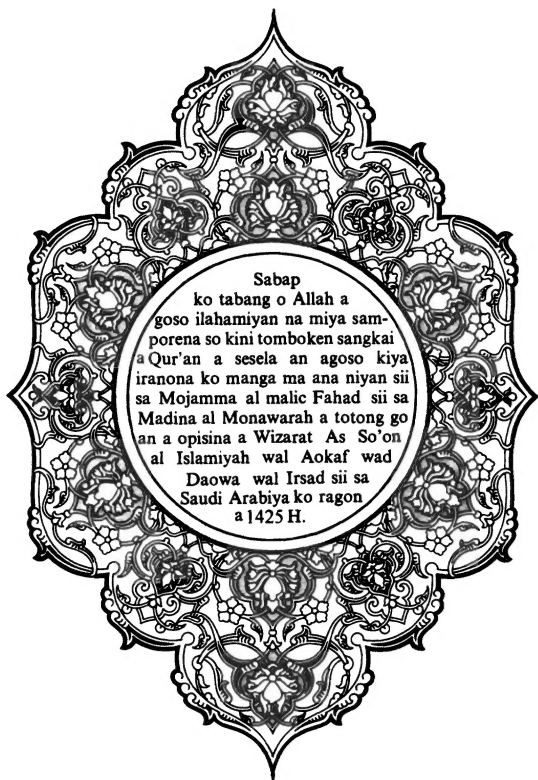

Sabenar a giya opisina a wizarat as so'on al islamiyah wal aokaf
wad daowa wal irsad sii sa Saudi Arabia a aya tomo tong'go sa
Mojamma al Malic Fahad sii sa Madinah al Monawarah na
iphaka piya ginawa niyan so kapakada ya manga a Mojamma
sangakai a salompok ko kini tomboken sii ko Qur'an al Karim
agoso kiya ira nona ko manga ma ana niyan.

Phangni niyan ko ALLAH a kang gona an o ka
dandan o manga Manosiya nagoso kabalasi niyan ki
Al Malic Fahd Bin Abdil Aziz Al'Saud sa mapiya
a balas ko galebak iyan a mala sii ko kape phaka
daya manga ko kitabo ALLAH a sesela'an.

So ALLAH i kirek ko toro'an

So manga kabenar ko kipe tomboken sangkai a -Qur'an al Karim- na
siibo sa tangan a Mojamma al Malic Fahad sa Madina al Mounawarah

P.O. BOX 6262 MADINA

The entire page is framed by a wide, intricate border of golden Islamic calligraphy on a dark blue background. The border consists of multiple concentric bands of repeating floral and geometric motifs. In the center, a large, vertically oriented, scalloped-edged frame contains the title and text. At the top and bottom of this central frame are decorative golden finials.

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema
ana iron Ko basa
a iranon
sa pilimpinas.